

U
H
B
H
H
H

9

NAÏRI

2004

RAIR

ՀՐԵԱՆԵՐԸ ՄԻԾՏ ԿԸ ԿՐԿՆԵՆ՝

« ՀԻԹԼԵՐ, ՎԵՅ ՄԻԼԻՈՆ ՀՐԵԱՅ ՄԵՌՑՈՒՑ » ...

ԲԱՅՑ, ԱՐԵԻՄՏԵԱՆ [ԻՐԲ ԹԷ] ԱԶԱՏ ԱԾԽԱՐՀԻՆ ՄԷՋ, ԱՅՍ ԹՈՒԱՔԱՆԱԿԻՆ ՃՇԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ԿԱՍԿԱԾ ՅԱՅՏՆԵԼՈՒ ԻՐԱԻՈՒՆՔ ՉՈՒՆԻՔ

ՀՐԵԱՆԵՐԸ, ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ ԱՂԱՆԴԱԽՈՐ ՃՈՐՃ Վ. ՊՈՒԾԻ ՉԵՌԱՄԲ, ԻՐԲ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԸՆՏՐԵԱԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ, ԻՐԵՆՑ ՉՀՊԱՏԱԿՈՂ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՔԱՆԴԵԼՈՒ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ԾԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼ: ԱՅՍՕՐ, ԿԱՐԳԸ ԻՐԱՔԻՆՆ Է: ԿԱՂԸ՝ ՍՈՒՐԻԱՅԻՆ ԵՒ ԻՐԱՆԻՆ ՊԻՏԻ ԳԱ՝Յ: ԱԻԵԼԻ ՎԵՐՋ՝ ՈՐՈ՞ՒՆՆ Է ԿԱՐԳԸ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ (ԿՐԷԺ ՌՈՒՔԵՆԵԱՆ)

Իբր հայ, ցեղասպանութեան ենթարկուած Ազգ և Մարդ՝ մեր ամբողջ սրտով կը դատապարտենք Հիթլերը, որ Երկրորդ Աշխարհամարտին Գերմանիոյ և Եւրոպայի իր գրաւած երկիրներուն մէջ գտնուող հրեաները աքսորեց: Այս հրեաներէն շատ մեռնողներ եղան:

Բայց, իբր հայ, մեր ամբողջ սրտով կը հառաչենք՝ Գերմանացիները, հրեաներուն դէմ իրենց կատարած խժոժութիւններուն պատիժը՝ հազար անգամով կրեցին և մինչեւ այսօր ալ, գերմանացիները "Holocoste" կոչուած սպանդին մեղքը կը քանեն և պիտի քանեն մինչեւ վերջ:

Գալով 1915-ին իր գազաթնակէտին հասած հայկական ցեղասպանութեան՝ Թուրքերը, մինչեւ այսօր, զայն կ'որանան:

Եւ մեզի համար, ուրիշ ցաւալի պարագայ մը... Ծատ մը միամիտ հայերու կողմէ. հայ ազգին պէս «տառապանքներու ենթարկուած ժողովուրդ» նը կատուած հրեաները, իբր պետութիւն չեն ընդունած հայկական ցեղասպանութիւնը:

Մինչդեռ հրեաները՝ գերմանացիներուն իրենց դէմ կատարած խժոժութիւնները, գրեթէ ամբողջ աշխարհի պետութիւններուն իբր «ցեղասպանութիւն» պաշտօնապէս ընդունիլ պարտադրած են:

Յաւելուած՝ հրեաները,

ՀՐԵԱՆԵՐԸ ՄԻԾՏ ԿԸ ԿՐԿՆԵՆ՝

« ՀԻԹԼԵՐ, ՎԵՑ ՄԻԼԻՈՆ ՀՐԵԱՅ ՄԵՌՑՈՒՑ » ...

ԲԱՅՑ, ԱՐԵԻՄՏԵԱՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ԱԶԱՏ ԱԾԽԱՐԶԻՆ ՄԷՋ, ԱՅՍ ԹՈՒԱՔԱՆԱԿԻՆ ՃՇԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ԿԱՍԿԱԾ ՅԱՅՏՆԵԼՈՒ ԻՐԱԻՈՒՆՔ ՉՈՒՆԻՔ

ՀՐԵԱՆԵՐԸ, ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ ԱՂԱՆԴԱԻՈՐ ՃՈՐՃ Վ. ՊՈՒԾԻ ՉԵՌԱՄԲ, ԻԲՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԸՆՏՐԵԱԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ, ԻՐԵՆՑ ՉԼՊԱՏԱԿՈՂ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՔԱՆԴԵԼՈՒ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ԾԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼ: ԱՅՍՕՐ, ԿԱՐԳԸ ԻՐԱՔԻՆՆ Է: ԿԱՂԸ՝ ՍՈՒՐԻԱՅԻՆ ԵՒ ԻՐԱՆԻՆ ՊԻՏԻ ԳԱ՞Յ: ԱԻԵԼԻ ՎԵՐՋ՝ ՈՐՈ՞ՒՆՆ Է ԿԱՐԳԸ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ (ՎՐԷԺ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ)

իրենց կողմէ «Հոլոքոսթ» կոչուած այս եղելութիւններուն մասին կասկած յայտնելն անգամ, պատժական օրէնքներով արգիլած են:

Դէպի համաշխարհային տիրապետութիւն, միաբնեռ աշխարհ, «կլոպալիզասիոն»:

«Հոլոքոսթ»ի մասին հրեաներուն յօրինած «պատմութիւնը», իբր Աստուածային պատգամ, ստիպուած էք ընդունելու: Այս «Պատմութեան» մէկ բառը, մէկ ստորակէտն անգամ չէք կրնար փոխել:

Օրինակ՝ ըստ «Հրեաներուն յօրինած պատմութեան» երկրորդ Աշխարհամարտին, Եւրոպայի մէջ, գերմանացիներու կողմէ սպաննուած հրեաներուն թիւը ՎԵՑ ՄԻԼԻՈՆ Է:

Քանի մը տարիներ առաջ էր: Գանատայի և Ֆրանսայի մէջ, համալսարանական մասնագէտներ ուսումնասիրութիւններ հրատարակեցին և փաստել փորձեցին, թէ՛ "Chambre A Gaz"ներու մէջ, վեց միլիոն մարդ սպաննելը անկարելի է: Եւ պնդեցին, թէ «Կազի փուռ»երու գոյութիւնը կասկածելի է:

Ու հրեաները՝ այս ուսումնասիրութիւններուն հեղինակները (համալսարանի մասնագէտները) հակասեմականութեան օրէնքներու վրայ յենելով, պատժեցին և զանոնք իրենց պաշտօններէն հեռացուցին: Գիրքերը՝ հաւաքեցին և փճացուցին:

Այնպէս որ, «Ազատութեան դրախտ» անուանուող Արեւմըտեան երկիրներուն մէջ, ոչ մէկ հեղինակ, ոչ մէկ հրատարակչատուն և ոչ մէկ տպարան կը համարձակի այսօր, հրեաներուն դէմ գիրք մը, գրութիւն մը հրատարակել, և հրեաներու մասին իրականութիւնները բացայայտօրէն ըսել:

ՀՐԵԱՆԵՐԸ ՄԻԾՏ ԿԸ ԿՐԿՆԵՆ՝

« ՀԻԹԼԵՐ, ՎԵՅ ՄԻԼԻՈՆ ՀՐԵԱՅ ՄԵՌՑՈՒՑ » ...

ԲԱՅՑ, ԱՐԵԻՄՏԵԱՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ԱԶԱՏ ԱԾԽԱՐԶԻՆ ՄԷՋ, ԱՅՍ ԹՈՒԱՔԱՆԱԿԻՆ ՃՇԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ԿԱՍԿԱԾ ՅԱՅՏՆԵԼՈՒ ԻՐԱԻՈՒՆՔ ՉՈՒՆԻՔ

ՀՐԵԱՆԵՐԸ, ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ ԱՂԱՆԴԱԻՈՐ ՃՈՐՃ Վ. ՊՈՒԾԻ ՉԵՌԱՄԲ, ԻԲՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԸՆՏՐԵԱԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ, ԻՐԵՆՑ ՉՀՊԱՏԱԿՈՂ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՔԱՆԴԵԼՈՒ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ԾԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼ: ԱՅՍՕՐ, ԿԱՐԳԸ ԻՐԱՔԻՆՆ Է: ԿԱՂԸ՝ ՍՈՒՐԻԱՅԻՆ ԵՒ ԻՐԱՆԻՆ ՊԻՏԻ ԳԱՑ: ԱԻԵԼԻ ՎԵՐՋ՝ ՈՐՈՒՆՆ Է ԿԱՐԳԸ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ (ԿՐԷԺ ՌՈՒՔԵՆԵԱՆ)

Արեւմտեան երկիրներուն մէջ, հրեաներուն և անոնց մանկաւիկներուն առաջնակարգ պարտականութիւնն է՝ «Հրեաներուն յօրինած «Հոլոքոսթ»-ի պատմութիւնը նսեմացնողները և անոր մասին կասկած յայտնողները պախարակել և անմիջապէս լուր տալ "L.I.C.R.A."-ի "LIGUE INTERNATIONALE CONTRE LE RACISME ET L'ANTISEMITISME" կազմակերպութեան, որ այս կարգի «Յանցանքները» հետապնդող և պատժող միջազգային- հրեական դաշնակցութիւն մըն է:

Այստեղ նշելու պիտի ջանանք՝ Հոլոքոսթ-ի մասին աննպաստ արտայայտութիւններ կատարելու հետեւանքներէն քանի մը օրինակներ: Ասկէ քանի մը տարիներ առաջ էր: Ֆրանսայի «Ազգային Ճակատ» կուսակցութեան՝ "Front National"-ի նախագահը՝ JEAN-MARIE LE PEN, ելոյթի մը ընթացքին, Հոլոքոսթ-ի մասին հետեւեալ արտայայտութիւնը կատարեց. "HOLOCOSTE, C'EST UN DETAIL DE SECONDE GUERRE MONDIALE" «Հոլոքոսթ-ը Բ. Աշխարհամարտին մէկ, մանրամասնութիւնն է»:

Լը Փէն, այս խօսքերով, ըսել կ'ուզէր թէ՛ «Երկրորդ Աշխարհամարտին մօտ 50 միլիոն մարդ մեռաւ: Հրեաներուն զոհերն ալ՝ այս պատերազմին մեռնողներուն մէկ մասը կը կազմեն»:

Բայց, Լը Փէն-ին այս խօսքերը, ամբողջ Ֆրանսայի մէջ աննախընթաց փոթորիկ ստեղծեցին:

Հրեաները և անոնց մանկաւիկները ալ ի՛նչ ցոյցեր. ի՛նչ գրպարտութիւններ և ի՛նչ անարգանքներ չըրին Լը Փէն-ին դէմ... Եւ, մինչեւ այսօր ալ, կը շարունակեն, անոր տարիներ առաջ ըսած այս մէկ՝ «Հոլոքոսթ-ը, Բ. Աշխարհամարտին մէկ, մանրամասնութիւնն է» նախադասութիւնը, ամէն առիթով, անոր երեսին զարնել՝ իբր «ապացոյց» Լը Փէն-ին հակասեմականութեան և racisme-ին:

ՀՐԵԱՆԵՐԸ ՄԻԾՏ ԿԸ ԿՐԿՆԵՆ՝

« ՀԻԹԼԵՐ, ՎԵՅ ՄԻԼԻՈՆ ՀՐԵԱՅ ՄԵՌՑՈՒՑ » ...

ԲԱՅՑ, ԱՐԵԻՄՏԵԱՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ԱԶԱՏ ԱԾԽԱՐԶԻՆ ՄԷՋ, ԱՅՍ ԹՈՒԱՔԱՆԱԿԻՆ ՃՇԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ԿԱՍԿԱԾ ՅԱՅՏՆԵԼՈՒ ԻՐԱԻՈՒՆՔ ՉՈՒՆԻՔ

ՀՐԵԱՆԵՐԸ, ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ ԱՂԱՆԴԱԻՈՐ ՃՈՐՃ Վ. ՊՈՒԾԻ ՉԵՌԱՄԲ, ԻԲՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԸՆՏՐԵԱԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ, ԻՐԵՆՑ ՉՀՊԱՏԱԿՈՂ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՔԱՆԴԵԼՈՒ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ԾԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼ: ԱՅՍՕՐ, ԿԱՐԳԸ ԻՐԱՔԻՆՆ Է: ԿԱՂԸ՝ ՍՈՒՐԻԱՅԻՆ ԵՒ ԻՐԱՆԻՆ ՊԻՏԻ ԳԱ՝Յ: ԱԻԵԼԻ ՎԵՐՋ՝ ՈՐՈ՞ՒՆՆ Է ԿԱՐԳԸ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ (ԿՐԷԺ ՈՒՐԷՆԵԱՆ)

1976-թ.ին էր, Պոլիսէն վերջնականապէս դեռ նոր հեռացած և Լոզան հաստատուած էինք: Հոն, ծանօթացանք Պոլսոյ նախկին երեսփոխան Մկրտիչ Ծէլէֆեանին և իր ընտանիքին. որ նոյնպէս, այդ շրջանին, Լոզան կը բնակէին: Եւ իբր թրքական հալածանքի ենթարկուած ընտանիք մը՝ շատ մտերմիկ կապեր հաստատեցինք Ծէլէֆեաններուն հետ:

Այդ ամիսներուն էր: Կիրակի օր մը, մեր հասարակաց բարեկամներուն տունը հաւաքուած էինք:

Ներկայ էին Լոզանաբնակ 4 հայ ընտանիքներ և բնականաբար՝ Մկրտիչ Ծէլէֆեանը և իր ընտանիքը:

Եւ ներկայ էր նաեւ, Ծէլէֆեաններուն ծանօթ, նախկին Պոլսեցի հրեայ մը՝ որ Լոզանի Լիսէ-Ներէն մէկուն մէջ կը պաշտօնավարէր: Ծուրջ 40 տարու այս Հրեան, բարետեսք, համակրելի անձնաւորութեան մը տպաւորութիւնը ձգեց մեր վրայ:

Սա ալ ըսեցք, թէ Պոլսոյ մէջ, պարագաներու բերմամբ, գործի ասպարէզի մէջ, հրեաներուն հետ առեւտրական կապեր ունեցած ենք: Բայց, բարեկամ հրեաներ չենք ունեցած: Նոյնպէս՝ ոչ մէկ հրեայ ընկեր:

Հակառակ, որ Պոլսոյ մէջ, շատ մը հայեր, հրեաները հայերուն նման չարչարուած ազգ մը կը նկատէին, բայց մենք վերապահ և կասկածոտ էինք այդպէս խորհողներուն հանդէպ՝ մեր կարդացածներուն և լսածներուն պատճառաւ:

Լոզանի մէջ, այդ Կիրակի օրը, հանելի մթնոլորտ մը ➡

➔ ստեղծուած էր:

Եւ միշտ, եղածին պէս, Մկրտիչ Ծելէֆեանին շատ հետաքրքրական խօսակցութիւնը և իր Պոլսոյ յուշերը մտիկ կ'ընէինք:

Եւ մեր Հրեայ հիւրն ալ կը մասնակցէր Պոլսոյ մասին պատմուածներուն:

Մկրտիչ Ծելէֆեան իր խօսակցութեան ընթացքին, միջոց մը հայկական ցեղասպանութեան անդրադարձաւ: Եւ յետոյ, չենք գիտեր ի՞նչ մտածելով, այս շատ մեծ փորձառութիւն ունեցող հայը և թուրքիոյ վերջին շրջաններու միակ հայ քաղաքագէտը, հոյ՛ն գտնուող հրեային սա հարցումը ուղղեց.

«Մորի՛ս, ձերի՛նները՝ «Գեբմանացիները վեց միլիոն Հրեայ մեռցուցին» կ'ըսեն: Զե՛ս կարծե՛ր, որ ձերի՛նները ի՛նչ մը կը չափազանցեն, և թանկ մը միլիոնով կ'աւելցնեն հրեայ զոհերուն թիւը»:

Խոստովանիցք, թէ այդ վայրկեանները կրկին ապրիլ պիտի չուզէինք:

Մկրտիչ Ծելէֆեանին այս հարցումին վրայ, մեր բարի և համակրելի անձնաւորութիւն մը կարծած հրեան, կատղած գայլի մը վերածուեցաւ, և այդ մեծ մարդուն՝ բացառիկ դիւանագէտ Մկրտիչ Ծելէֆեանին երեսին անարգանքներ տեղացընել սկսաւ շեշտելով. «ԴՈՒՆ, ԶՐՊԱՐՏԻՉ ԵՒ ՍՏԱԽՕՍ ՄԱՐԴ, ԴՈՒՆ ԻՆՉ ԻՐԱՒՈՒՆՔՈՎ ՄԵՐ ԶՈՂԵՐԸ Կ'ԱՆԱՐԳԵՍ.

ՄԵՆՔ, ՏԱՐԻՆԵՐՈՎ, ՉԵՐԻՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՏԵՐԸ ՄՏԻԿ ԸՐԻՆՔ: ԻԲՐ ԹԷ ԹՈՒՐԵՐԸ ԶԱՐԴԵՐ ԵՆ ՀԱՅԵՐԸ: ՍՈՒՏ ԷՔ: ԹՈՒՐԵՐԸ ԾԱՔԱՐԻ ՊԷՍ ՄԱՐԴԻԿ ԵՆ: ԴՈ՛ՒՔ ԶԱՐԴԵՑԻՔ ԹՈՒՐԵՐԸ»:

Եւ, այս անարգանքները ուղղելէ յետոյ, այդ կատղած հրեան, դուռը զարնելով հեռացաւ մեր քովէն:

Հրեաները միշտ կը կրկնեն՝ «Հիթլեր, վեց միլիոն հրեայ մեռցուց»: Բայց Արեւմտեան [իբր թէ] Ազատ Աշխարհին մէջ, այս բուանշանին հշգրտութեան մասին կասկած յայտնելու իրաւունք չունիք:

***

23 Սեպտեմբեր 1995-ի «ՆԱՅԻՐԻ»-ին մէջ ջանացեր էինք պատմել, որ դեռ 1870-ին, մեծ երգահան Richard Wagner տեսած էր իրականութիւնը, թէ՛ հրեաները գերմանացիներուն պատկանող վերջին թերթն ալ ծախու առնելով, Գերմանիոյ մէջ իշխանութիւնը ձեռք անցուցած էին:

Այդ թուականէն յետոյ, Գերմանիոյ մէջ, ամէն ինչ հրեաներուն ձեռքը անցաւ, և ամէն բան հրեաներուն ծրագիրներուն համեմատ ընթանալ սկսաւ: Երեւութապէս՝ միա՛յն Պետութիւնը գերմանական էր:

Բայց, Գերմանիա տեղաւորուած և միլիոններու հասնող հրեաները, բոլոր մարզերուն մէջ ամէնէն կարեւոր ղեկավար պաշտօնները գրաւած էին: Բանակ, ճարտարարուեստ, առևտուր, մամուլ, մշակոյթ, գեղարուեստ. մէկ խօսքով՝ ամէն բան գերմանական անուն կրող հրեաներուն ձեռքն էր:

Եւ կարելի չէր զանազանել, թէ ո՞վ գերմանացի էր և ո՞վ՝ հրեայ:

1914-1918-ի պատերազմի տարիները՝ շատ մեծ կարեւորութիւն ունին աշխարհի պատմութեան մէջ: Եւ մասնաւորապէս՝ 1915-էն 1917 թուականները:

19-րդ դարու վերջաւորութեան և 20-րդ դարու սկիզբները, աշխարհի ամենագօրաւոր Պետութիւնը Գերմանիան կը նկատուէր:

Եւ Գերմանիան՝ հրեաներուն իշխանութեան ենթարկուած էր:

Եւ հրեաները, գերմանացիներուն ճամբով, Երուսաղէմի մէջ հրեական պետութեան մը ստեղծման կարելիութեան հաւատացած էին: Սիոնիզմին հիմնադիր՝ THEODOR HERTZL այս կողմնորոշման ռահվիրան էր: Եւ ան էր, հայկական ցեղասպանութեան հրահրիչը:

Այս ծրագրին իրագործման ճամբուն վրայ՝ 1915-ին, Սիոնիստները՝ Սելանիկցի դաւանափոխ հրեաներու իշխանութեան՝ İttihad Ve Terakki-ի ձեռամբ, Օսմանեան կայսրութեան մէջ գտնուող բոլոր հայերը ցեղասպանութեան ենթարկեցին:

Եւ յետոյ, գերմանացիներուն դէմ 1914-էն ի վեր պատերազմող Ռուսիոյ սահմաններէն ներս, իրենց մեծագոյն թըշնամին եղող Ռուսիոյ մէջ, հրեաները 1917-ի Մարտէն սկսեալ ներգրաւուելով պոլշեիկեան Յեղափոխութեան, զայն հրահրեցին որ անկէ օգտուին:

1917-ին Ռուսիոյ մէջ կատարուած Յեղափոխութեան ղեկավարներուն մէկ մասը, ծածուկ թէ յայտնի՝ հրեաներ էին:

Եւ այս առաջնակարգ ղեկավարներէն՝ հրեայ TROTSKI-ին, 15-12-1917-ին BREST-LITOVSKI-ի զինադադարով, Ռուսիան յանձնեց (գրեթէ) գերմանացիներուն:

Եւ Ռուսական ճակատին վրայ գոյացած այս զինադադարէն յետոյ, շատ բնական էր, որ գերմանացիները իրենց բոլոր ուժերով ֆրանսացիներուն և անգլիացիներուն վրայ պիտի յարձակէին:

Եւ Անգլիացիները, դեռ Մարտ 1917-ին, Ռուսիոյ մէջ սկսող Յեղափոխութեան օրերէն արդէն տեսած էին այս վտանգը, և աւելի լաւ հասկնալ սկսած էին հրեաներուն ունեցած ուժը և աշխարհի իրադարձութիւններուն մէջ անոնց խաղացած և ունենալիք դերը: Եւ անգլիացիները, հրեական այս ուժէն օգտուելու համար, յայտարարութիւն մը հրապարակեցին: Ի՞նչ էր այս յայտարարութիւնը:

Անգլիոյ մէջ, 2-Նոյեմբեր 1917-ին կատարուած Պալֆուրեան յայտարարութիւնն էր, որուն մէջ Անգլիան, պաշտօնապէս հրեաներուն Երուսաղէմի մէջ հայրենիք մը կը խոստանար: «Պալֆուրեան յայտարարութեան» հռչակման նպաստողը՝ JAMES A. MALCOLM [Մալքոմեան] անունով հայ մըն էր: [Տես՝ «Նայիրի»ի 1-1-2001-թ.ը]:

Պալֆուրեան յայտարարութենէն յետոյ, հրեաները ճակատ փոխեցին և գերմանացիները լքելով, անգլիացիներուն և անոնց զինակիցներուն ի նպաստ աշխատիլ սկսան: Եւ գրեթէ ասոր հետեւանքով, 11 Նոյեմբեր 1918-ին, գերմանացիները կորսնցուցին Ա. Աշխարհամարտը:

* * *

1918-ի պարտութենէն յետոյ Գերմանիան, իսկական քառասային վիճակի մատնուեցաւ:

Անգործութիւնը, օրէ օր, աւելի կը տարածուէր: Գերմանական դրամը իր արժէքը բոլորովին կորսնցուցած և գրեթէ զերոյի իջած էր: Մէկ միլիոն գերմանական մարք-ով, հազի՛ւ հաց մը կարելի էր գնել:

Գերմանիոյ մէջ եղող անթիւ ու անհամար կուսակցութիւնները, կառավարութիւնները վար կ'առնէին: Յետոյ, նոր կառավարութիւն կը կազմուէր: Եւ միջոց մը ետք, զայն ալ կը լուծէին: Եւ գերմանացիները՝ իսկապէ՛ս, անիշխանական և

անստոյգ ապագայով շրջան մը կ'ապրէին:

Գործադուլները, փողոցային կռիւները և ոճրագործութիւնները, ամէն օր քիչ մ'աւելի, յուսահատութեան կը մատնէին գերմանացիները:

Մինչ այդ՝ հրեածին Թրոցկի-ի «Համաշխարհային Համայնավար Յեղափոխութեան» համակիրները՝ աւելի կը զօրանային Գերմանիոյ մէջ:

Ֆրանսան արդէն, գրեթէ ձախակողմեաններուն ձեռքն էր: Սպանիոյ մէջ նոյնպէս՝ ձախակողմեան կառավարութիւն մը իշխանութեան եկած էր:

Եւ նաեւ, Եւրոպական միւս երկիրներուն մէջ, յեղափոխական շարժումները շատ՝ զօրացած էին:

Եւ, այսպիսի կացութեան ենթարկուած Եւրոպայի, մանաւանդ՝ Գերմանիոյ մէջ, ընկերվարական Յեղափոխութիւնը անխուսափելի կը նկատուէր:

Կը մնար հրեաներուն, որ Մարտ 1917-էն սկսեալ Ռուսիոյ մէջ կատարածնուն մման, իրենց սադրանքներով իրենց ուզած ուղղութիւնը տան սկսուած ընկերային պողոթնումներուն և զանոնք Սիոնիզմի շահերուն ծառայեցնեն:

Բայց հրեաները չուզեցին, Եւրոպայի մէջ, ձախակողմեան ընկերային Յեղափոխութիւնը հրահրել: Եւ 1918-էն յետոյ, Եւրոպան ձախ-ընկերվարական չեղաւ:

Մենք կը հաւատանք, որ հրեաներուն դաւանած ընկերվարութիւնը ձեւակերպութիւն է, շինծու է, թատրոն է:

Եւ հրեաները, ինքզինքնին իբր այդ ներկայացնելու «դերը», շատ սքանչելի ձեւով կը կատարեն:

Հրեաներուն իբր թէ դաւանած ընկերվարութիւնը կը ծառայէ միայն՝ ժողովուրդներուն ազգային զգացումները և կրօնական անհոգութիւնները քանդելու, որ անոնք ստրուկներու վերածուիւն և հրեաներուն իշխանութեան ենթարկուիւն:

«Դրամ»ը Աստուած ընդունող և այդ դրամի իշխանութեան ճամբով աշխարհակալ կայսրութիւն մը ստեղծող Հրեան՝ իսկական ընկերվարական չի կրնար ըլլալ:

Հրեաները, իրենց ծրագիրներուն իրագործման համար միայն, ինքզինքնին ձախակողմեան կամ համայնավար կը ձեւացնեն: Եւ նաեւ, ամէն «գոյն»ի ալ կրնան վերածուիլ:

Բայց, իրենց հոգիներուն մէջ, մի՛շտ կը պահեն իրենց ծայրայեղ ցեղապաշտ՝ հրեայ նկարագիրը:

* *

Եւ հրեաները 1918-էն յետոյ չուզեցին, որ Գերմանիան ալ Ռուսիոյ մման, ընկերվար վարչաձեւի մը ենթարկուի: ➡

➔ Ընդհակառակը՝ հրեաներուն Ծրագիրներուն համաձայն անոնք նախընտրեցին, որ Գերմանիոյ մէջ, համայնավար Ռուսերուն թշնամի վարչաձեւ մը ստեղծուի:

Եւ Գերմանացիներն ու Ռուսերը իրարու հետ պատերազմիլ տալով, երկուքն ալ տկարացուցին:

Եւրոպական պետութիւններուն տկարացումէն պիտի օգտուէր Ամերիկան՝ ազգութիւն չունեցող, արկածախնդիրներու և կանկսթերներու կողմէ հակակշռուող երկիրը:

Այն Ամերիկան՝ որ հրեաներուն ապագայի մեծագոյն գոր-

ծակատարը պիտի ըլլար:

Եւ 1918-էն լետոյ, Գերմանիոյ մէջ, քառսային վիճակին իբր հակազդեցութիւն՝ ծայրայեղ ազգայնականներու շարժումը սկսաւ:

Եւ այս ազգայնական շարժումը քաջալերեցին, Ամերիկայի առաջնորդութեամբ, աշխարհի մեծ դրամատէրերը, որոնց վարագոյրին ետեւ, հրեաները թաքնուած էին անշուշտ:

Եւ 1921-ին ազգայնական կուսակցութեան (NSDAP) գլուխը անցաւ՝ Աւստրիա ծնած ներկարար-գործաւոր մը՝ Ատոլֆ Հիթլեր անունով որ, իբր Աւստրիացի տասնապետ զինուոր. մասնակցած էր առաջին աշխարհամարտին:

Բայց, այս տասնապետ-ներկարարը՝ լաւ հռետոր մըն էր:

Հիթլեր, իր կրակոտ ճառերով, գերմանացիներուն մէջ ազգայնամոլական զգացումներ ու ոգի կը հրահրէր: Եւ գերմանական ցեղին «փառաւոր անցեալը» կը ջատագովէր:

Բայց ան, գերմանացիներուն՝ մանաւանդ գործ և բարօրութիւն կը խոստանար:

Եւ, իրապէս ալ 1933-ին, Հիթլերի իշխանութեան գլուխ գալէն լետոյ, անգործութիւնը նուազիլ սկսաւ:

Որովհետեւ, Գերմանիոյ զէնքի գործարանները, անդադար

աշխատիլ սկսած էին:

Բայց մանաւանդ՝ 1933-էն յետոյ, Գերմանիոյ պետական հաստատութիւններուն մէջ աշխատող հրեայ պաշտօնեաները, սկսած գլխաւորներէն ու հասնելով փոքրերուն, իրենց գործերէն հեռացուեցան:

Գերմանիոյ մէջ, հրեաներուն «մաքրագործումը», նախ պետական պաշտօնեաներէն սկսաւ:

Յետոյ, կարգը ոչ-պետական հաստատութիւններուն և գործատեղիներուն մէջի հրեաներուն եկաւ:

Մինչ այդ, Հիթլերի իշխանութեան գլուխ գալէն յետոյ, վտանգը նախատեսող «կամ արդէն կանխաւ ամէն բանէ լուր ունեցող» ռաբբունապետները հրեաներուն յանձնարարեցին. որ հեռանան Գերմանիայէն:

Այս ձեւով՝ հրեական շատ մեծ գաղթ մը սկսաւ, մասնաւորապէս՝ դէպի Ամերիկա և ուրիշ երկիրներ:

Բնական է, որ հրեաներուն մեկնումը, Գերմանիոյ մէջ աշխատող ուժի մեծ պակաս մը ստեղծեց և անգործութիւնը վերջ գտաւ: Եւ գերմանացիներուն կեանքի մակարդակը բարձրանալ սկսաւ:

Եւ այս «երջանիկ հոգեվիճակին» մէջ, գերմանացիները կը վերանային ունկնդրելով իրենց առաջնորդին (Ֆիւրհերի) ամբոխավարական և հմայիչ ճառերը, որոնք 1000 տարի

➡ տեւողութեամբ գերմանական դրախտային կայսրութիւն մը կը խոստանային իրենց:

Մինչ այդ՝ Գերմանիոյ հրեաներուն արտագաղթը կը շարունակուէր աւելի մեծ չափերով: Որովհետեւ գերմանացիները հրեաներուն, զանազան ձեւերով, հետզհետէ աւելի նեղել սկսած էին: Ասոնց դէմ նոր ճնշում ու կաշկանդումներ ի գործ կը դրուէին: Եւ հրեաներուն համար կեանքը անտանելի դարձած էր:

Մինչ այդ, բոլոր ծանօթ հրեաները՝ մտաւորական, գիտնա-

կան և արուեստագետ հեռացած էին Գերմանիայէն: Նոյն-
պէս՝ բոլոր հրեայ հարուստները և բոլոր անոնք, որոնք տէր
էին նիւթական կարողութեան: Հոն մնաց հրեայ աղքատ դա-
սակարգը միայն:

Միջոց մը Հիթլեր, նոյնիսկ ամերիկացիներուն առաջար-
կեց՝ Գերմանիոյ բոլոր հրեաները Ամերիկա ուղարկել: Բայց
Ամերիկան՝ զանգուածային գաղթ չընդունեց: Եւ հասաւ 1939
թուականը:

Մինչ այդ՝ Հիթլեր գրաւած էր Աւստրիան և Չեխոսլովաք-
իան: Եւ արեւմտեան պետութիւնները ոչ մէկ հակազդեցու-
թիւն չէին կրցած ցուցնել գերմանացիներուն:

Այս յաջողութիւններէն շփացած և խելագարած Հիթլեր՝ իր
«1000 տարուան դրախտային գերմանական կայսրութիւն»ը
ստեղծելու ծրագիրը շարունակեց գործադրել: Եւ 1-9-1939-ին,
յարձակեցաւ Լեհաստանի վրայ:

Այս՝ գաւաթը յորդեցնող կաթիլը եղաւ: 3-9-1939-ին Անգ-
լիա և Ֆրանսա պատերազմ հռչակեցին Գերմանիոյ դէմ: Այս
ձեւով սկսաւ Բ. Աշխարհամարտը:

Գերմանացիները, քանի մը շաբթուան մէջ, գրաւեցին Լե-
հաստանը: Իսկ 1940-ի գարնան՝ շատ կարճ ժամանակի մէջ,
գրաւեցին գրեթէ ամբողջ Արեւմտ. Եւրոպան:

1941-ի գարնան, կրկին քանի մը շաբթուան ընթացքին,
գրաւեցին Պալքանները և Յունաստանը: Եւ Հիթլեր՝ 22-6-
1941-ին, իր կեանքին մեծագոյն խենթութիւնը գործեց: Այդ
թուականին գերմանացիները յարձակեցան Սովետական Մի-

ութեան վրայ:

1941-1945-ի Ռուս և Գերմանական պատերազմը, աշխարհի պատմութեան ամենաարիւնոտ պատերազմն է:

Երկրորդ Աշխարհամարտին Սովետները՝ 20 միլիոն զոհ տուին: Բարեբախտաբար, Սթալինի առաջնորդութեամբ, Սովետները յաջողեցան գերմանացիները ետ մղել:

Եւ վերջապէս՝ 9 Մայիս 1945-ին, Սովետները Պերլինի մէջ, պարտութեան մատնեցին հիթլերական Գերմանիան:

* * *

Երկրորդ Աշխարհամարտը՝ բոլոր ժամանակներուն ամենազարհուրելի պատերազմն է: Բայց մենք կը հաւատանք, որ Բ. Աշխարհամարտը, նոյն ատեն աշխարհի ամենաանպէտ պատերազմն է: Երբ այսօր կը տեսնենք, թէ Ֆրանսան և Գերմանիան իրարու հետ եղբայրացած են: Եւ նոյնիսկ՝ մէկ պետութիւն մը կազմելու ճամբուն մէջ մտած են:

Եւ Ֆրանսան, Գերմանիան և Ռուսիան, իրարու հետ բարեկամական կապեր հաստատած են:

Ուրեմն ինչո՞ւ կատարուեցաւ Երկրորդ Աշխարհամարտը: Ինչո՞ւ Եւրոպական ժողովուրդները, անտեղիօրէն և անիմաստօրէն, իրար մեռցուցին:

Ինչո՞ւ մարդկութիւնը այսքա՞ն տառապանքներու ենթարկուեցաւ:

Ինչո՞ւ 50 միլիոնի մօտ անմեղներու արիւնը հոսեցաւ:

1946-ին Նիւրնպերկի մէջ, Բ. Աշխարհամարտի պատասխանատուները դատուեցան և պատժուեցան:

Բայց մենք կը հաւատանք, թէ Նիւրնպերկի մէջ պատժուողները՝ երկրորդական պատասխանատուներ էին միայն:

Բուն պատասխանատուները և յանցաւորները չեն պատժուած:

Եւ այս բուն յանցաւորները՝ ուրիշ դիմակի տակ և ուրիշ գործակատարներով, մինչեւ այսօր կը շարունակեն իրենց ծրագիրներուն իրագործումը: - ՄԻԼԻՈՆԱԻՈՐ ԱՆՄԵՂՆԵՐՈՒՆ ԱՐԻՒՆԸ ՀՈՍԵՑՆԵԼՈՒ:

12-12-2003

(Ծարուցակե[ի])

TURKLERİN (SÖZDE) BILMEDİKLERİ GERCEKLERİ AÇIKLIYORUZ

“VE ÖLÜR O, KI KORKU İLE DİZ ÇÖKER.

ÇÜNKÜ KILIÇ, DAHA ADILDIR HAÇTAN.

ÇÜNKÜ HAYAT, YALNIZ CESURLARINDIR.

O CESURLARIN KI, BASKALARININ ÖLÜMÜ İLE YASARLAR”

LOZAN 1909

RUPEN SEVAG

(SAIR-YAZAR = 24 NISAN 1915 ERMENİ SOYKIRIMININ KURBANLARINDAN)

SAIR-YAZAR RUPEN SEVAG-IN YUKARDAKI BU DÖRTLÜĞÜNÜ NİÇİN ZIKRETTİK ?

ÇÜNKÜ ERMENİLERİN, 1915-ERMENİ SOYKIRIMINDAN 88 SENE SONRA, BUGÜNE KADAR AKILLARI BASLARINA GELMEDİ. VE BUGÜN BİLE, HÂLÂ ERMENİLER ÇİÇEK, KELEBEK VE ASK SİRLERİ İLE SARHOS OLURLAR VE ADALET KARDESLİK ÖLÜMSÜZLÜK SAFSATALARI İLE RUYALAR GÖRÜRLER.

BUNUN EN BÜYÜK DELİLİ, ERMENİLERİN, MİSTİK SAIR KRİKOR NAREGATZİYE HAYRANLIĞI.

KİMDİR KRİKOR NAREGATZİ ?

ERMENİLERİN ORTAÇAG EDEBİYATININ EN BÜYÜK MİSTİK SAIRI VE MUKADDES DİN ADAMIDIR.

951 SENESİNDE VAN GÖLÜNÜNÜN GÜNEY SAHİLLERİNİN BİR KÖYÜNDE DOGMUS VE YİNE VAN GÖLÜ SAHİLİNDE GIYAVAS (BUGÜNKÜ İSMİ İLE GEVAS)A YAKIN NAREK KÖYÜNDE 10- ASRIN BASLARINDA İNSA EDİLEN ÇOK MESHUR “NAREK” MANASTIRINDA TAHSİL GÖRMÜS VE RAHIP OLARAK HAYATI BOYUNCA DİNE VE TANRIYA HİZMET ETMİS VE 1003 YILINDA VEFAT ETMİSTİR.

YASAMI BOYUNCA YAZDIĞI DİNİ SİRLER, YALNIZ ERMENİ EDEBİYATININ DEĞİL, HİRİSTİYAN DÜNYASININ EN KIYMETLİ ESERLERİNDİR.

KRİKOR NAREGATZİ, MİSTİK SAIR OLARAK YAZILARINDA SAHANE BİR USLUPLA TANRIYA VE ÖLÜMSÜZLÜĞE ERİSMİYE ÇALISIR.

ÖLÜMÜNDEN SONRA ERMENİ KİLİSESİ ONA MUKADDES AZİZ SIFATINI

VERMİSTİR.

KRIKOR NAREGATZİNİN MEZARI VE İÇİNDE YASADIGI NAREGATZI MANASTIRI, MUCİZELER VUKU BULAN KUTSAL BİR YER OLARAK ERMENİLER TARAFINDAN 1915 DEKİ ERMENİ SOYKIRIMINE KADAR DEVAMLI ZİYARET EDİLMİSTİR.

VE ERMENİLER, ASIRLAR BOYUNCA BU MİSTİK SAİRİN, DÜNYEVİ HAYATLA İLGİSİ OLMİYAN BU DİN ADAMININ SİRLERİNİN, DUALARININ TESİRİNDE KALMISLAR, VE HAYALLERLE OYALANMISLAR VE HAKİKATLERİ GÖREMİSLERDİR.

* * *

2003 SENESİ, KRIKOR NAREGATZİNİN ÖLÜMÜNÜN BİNİNCİ YIL DÖNÜMÜ OLDUGUNDAN, BU SENE, ERMENİ KİLİSESİNİN KUTSAL MERKEZİ EÇMIADZIN GATOGIGOSUNUN ÖNDERLİĞİNDE, ERMENİSTANDA VE ERMENİLERİN BULUNDUGU BÜTÜN MEMLEKETLERDE KRIKOR NAREGATZI İÇİN TÖRENLER DÜZENLENDİ.

BU ARADA TÜRKİYEDE (AVRUPA BİRLİĞİNE GİRMEK ÜMİDİYLE) İLİMLİ BİR DEMOKRATİK HAVA ESMEYE BAŞLAMISTI.

BU TATLI BAHAR HAVASINDAN İSTİFADE ETMEK İSTİYEN İSTANBUL ERMENİLERİ KRIKOR NAREGATZİNİN MEZARININ VE MANASTIRININ BULUNDUGU VAN CEVARINDAKI NAREG KÖYÜNE TOPLU BİR İNANÇ ZİYARETİ YAPMIYA KARAR VERDİLER.

HATTA BU ZİYARET HABERİNİ ALAN FRANSA DAKI ERMENİLERDEN DE GİTMEYE KARAR VERENLER OLDU.

FRANSADAN GİDEN ERMENİLERDEN BİRİ ARKADASIMIZ İDİ.

ONA DEDİK Kİ :

“BOSUNA GİTME, NE NAREGATZİNİN MEZARI KALDI NE DE NAREK MANASTIRI. HEPSİ DİNAMİTLE HAVAYA UÇURULDU. YERLE BİR EDİLDİ”.

“SEN YANLIS BİLİYORSUN” DEDİ ARKADASIMIZ. BİZ DE ONA “GİT DE GÖR BAKALIM” DEDİK. VE ARKADASIMIZ GİTTİ.

DÖNÜSÜNDE BİZİ ARIYACAKTI.

ARADAN BİR AY GEÇTİ ARKADASIMIZ BİZİ ARAMADI:

BİR MÜDDET DAHA GEÇTİKTEN SONRA, BİZ ONU ARADIK.

KARISI ÇIKTI TELEFONA. “TÜRKİYEDEN DÖNDÜĞÜNDEN BERİ MANEVİYATI ÇOK BOZUK. KİMSEYLE GÖRÜŞMEK İSTEMİYOR” DEDİ...

...NİHAYET BİR GÜN ARKADASIMIZ BİZE GELDİ VE AGLIYARAK BOYNU-

MUZA SARILDI.

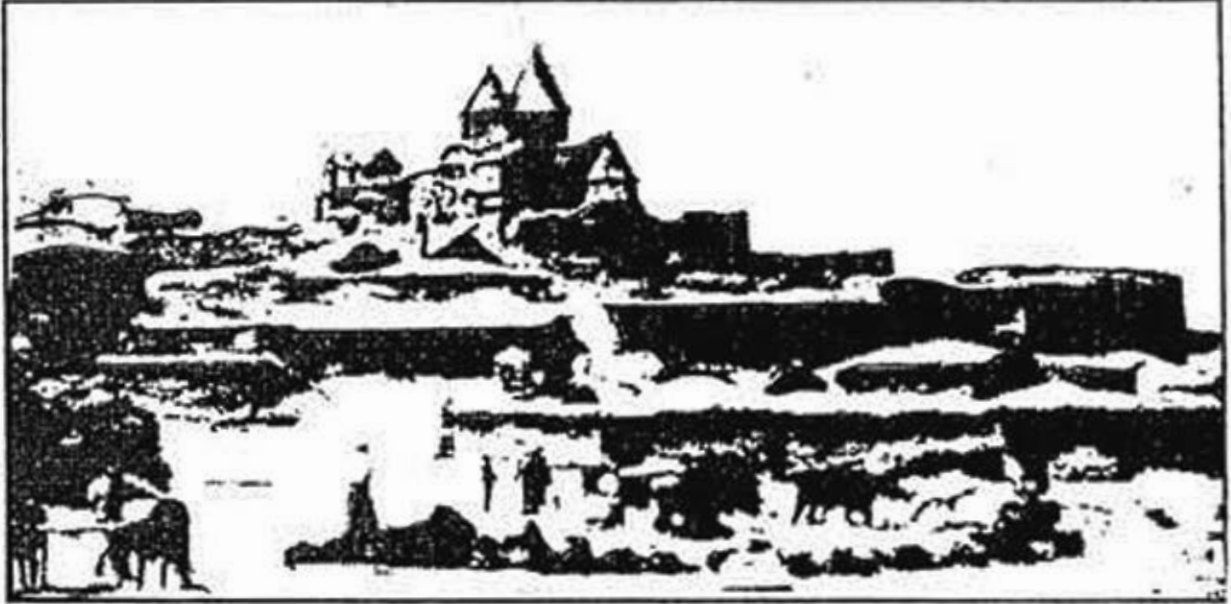
"ÇOK HAKLIYMISIN" DEDI VE ANLATMAYA BASLADI. "NE NAREGIN MEZARI KALMIS. VE NE DE NAREGIN MANASTIRI. NAREG KÖYÜNÜN ISMI, SIMDI "YEMISLI" KÖYÜ. KÖYLÜLERE SORDUK.

NAREG MANASTIRI NE OLDU ? NAREGIN MEZARI NERDE ?

KIMSE CEVAP VERMEDİ. SÖZ DE BILMIYORLARDI.

BİR ARA YANIMIZA BİR KÖYLÜ YANASTI. "BENİM BABAM MÜSLÜMAN OLMUS ERMENİ İDİ" DEDI. VE "BEN SİZE OLANLARI ANLATAYIM" DEDI.

"ÇOK SENE EVVELDİ. BİR GÜN ASKERİ BÜYÜK KAMYONLAR KÖYE GELM-EYE BASLADI. ÖNLERİNDEN JEEP-LER GELİYORDU. İÇİNDEN SUBAYLAR İNDİ. KAMYONLARI BOŞALTMAYA BASLADILAR, CIVAR KÖYLERDEN BİNE

NAREK MANASTIRI - 1912

YAKIN GENÇ TOPLAMISLARDI. VE BU GENÇLERE KAZMA KÜREK VERDİLER. VE ONLAR, SUBAYLARIN VE ASKERLERİN NEZARETİNDE MANASTIRI VE KİLİSELERİ YIKMIYA BASLADILAR. BU YIKIM BİR HAFTA KADAR SÜRDÜ. YIKAMADIKLARINI DA DİNAMİTLE HAVAYA UÇURDULAR. HER TARAFI YERLE BİR ETTİLER. SON ZAMANLARDA KÖYE SİZİN GİBİ TURİSTLER GELİYOR. VE NAREG MANASTIRINI SORUYORLAR. BİZ DE CEVAP VERMİYORUZ.

NE DİYEBİLİRİZ Kİ ?"

3. Q.

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
«ՈՒ Կ'ԻՑՆԱՅ ԱՅՆ ՈՐ ԿԸ ԾՆԿԷ ՎԱԽՈՎ,
ՋԻ ԹՈՒՐՆ ԱՒԵԼԻ ԱՐԴԱՐ Է ԽԱԶԷՆ
ՋԻ ԿԵԱՆՔՆ ԱՆՈՆՑ Է ՄԻԱՅՆ ՈՐ ՔԱԶ ԵՆ,
ԱՆՈՆՑ ՈՐ Կ'ԱՊՐԻՆ ՈՒՐԻՇԻՆ ՄԱՀՈՎ:

Լոզան 1909

ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ

[ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ - ԳՐՈՂ - 24 ԱՊՐԻԼ 1915 - Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՋՈՅԵՐԷՆ]

Բանաստեղծ-գրող Ռուբէն Սեւակին այս քառեակը ինչո՞ւ նշեցինք:

Որովհետեւ հայերուն, 1915-թ.ի հայկական ցեղասպանութենէն 88 տարի յետոյ, մինչեւ այսօր խելքերնին գլուխնին չեկաւ: Եւ նոյնիսկ, մինչեւ հիմա, հայերը՝ ճաղիկ թիթեռնիկ և ապրիմ մեռնիմ-ի բանաստեղծութիւններով կը գինովնան և արդարութիւն, եղբայրութիւն և յաւիտենականութիւն կոչուած անիրական խօսքերով՝ երազներ կը հիւսեն:

Ասոր մեծագոյն ապացոյցը, հայերուն՝ միսթիք բանաստեղծ Գրիգոր Նարեկացիին հանդէպ ունեցած պաշտամունքն է: Ո՞վ է Գրիգոր Նարեկացին:

Հայերուն, միջնադարեան գրականութեան մեծագոյն միսթիք բանաստեղծը և Սուրբ Կրօնականն է:

951-ին, Վանայ Լիճին հարաւային ափերը գտնուած մէկ գիւղը ծնած է, և Վանայ Լիճին եզերքի կյաւաշի [այսօրուան անունով՝ Կեւաշի] մօտերը գտնուող Նարեկ գիւղը, 10-րդ դարուն կառուցուած շատ հռչակաւոր Նարեկավանքի մէջ կրօնական դաստիարակութիւն ստացած և ամբողջ կեանքի տեւողութեան Կրօնին և Աստուծոյ ծառայելէ յետոյ, 1003 թուականին վախճանած է:

Իր ապրած շրջանին գրած կրօնական նիւթերով բանաստեղծութիւնները՝ ոչ միայն հայկական գրականութեան, այլև՝ քրիստոնեայ Աշխարհին ամէնէն արժէքաւոր երկերուն մաս կը կազմեն:

Վախճանելէն յետոյ, հայկական եկեղեցին՝ Գրիգոր Նարեկացին Սուրբերու աստիճանին բարձրացուցած է:

Գրիգոր Նարեկացիին դամբանը և իր ապաշխարած վայրը՝ Նարեկավանքը, հրաշքներ գործուած Սրբատեղի ըլլալով, մինչեւ 1915-ի հայկական ցեղասպանութիւնը հայոց կողմէ միշտ այցելուած է:

Եւ հայերը, դարեր տեւողութեամբ, այս միսթիք բանաստեղծին, երկրային կեանքի հետ կապ չունեցած այս կղերականին գրութիւններուն և աղօթքներուն ազդեցութեան ենթարկուած ըլլալով՝ երեւակայութիւններով օրօրուած են, և իրականութիւնները չեն կրցած տեսնել:

★ ★ ★

2003 թուականը, Գրիգոր Նարեկացիին մահուան հազարամեակը ըլլալուն, այս տարի Հայ եկեղեցին, Սուրբ Էջմիածնի Կաթողիկոսին կարգադրութեամբ, Հայաստանի և Նաեւ Ափիւոքի բոլոր կեդրոններուն մէջ, Գրիգոր Նարեկացիին համար արարողութիւններ կատարուեցան:

Մինչ այդ, Թուրքիոյ մէջ [Եւրոպական միութեան մէջ մտնելու յոյսով], շատ դժմակրատական անուշ «հով» մը փչել սկսած էր:

Այս անուշ Գարնան մթնոլորտէն օգտուիլ ուզող Պոլսոյ հայերը, Գրիգոր Նարեկացիին դամբանին և վանքին գտնուած տեղը՝ Վանի շրջակայքի դէպի Նարեկ գիւղը ուխտագնացութիւն մը կազմակերպել որոշեցին:

Նոյնիսկ այս ուխտագնացութեան լուրը առնող Ֆրանսահայերէն ալ՝ երթալու որոշում տուողներ եղան:

Եւ Ֆրանսայէն Նարեկ երթալու որոշում տուողներէն մէկը մեր ընկերն էր:

Իրեն ըսինք. «Պարապ տեղը մի երթար: Ո՛չ Նարեկացիին դամբանը մնացած է հոն, ո՛չ ալ՝ Նարեկավանքը: Բոլորն ալ ուժանակով օդը հանուեցան: Հիմնապատակ կործանեցին»:

«Դուն կը սխալիս» ըսաւ մեր ընկերը: Մենք ալ իրեն՝ «գնա՛ և տես Նայինք» ըսինք: Եւ մեր ընկերը գնաց:

Վերադարձին, մեզ պիտի փնտռէր:

Վրայէն ամիս մը անցաւ, և մեր ընկերը մեզ չփնտռեց: Միջոց մը յետոյ, մենք զինքը փնտռեցինք: Կինը եղաւ հեռաձայնէն պատասխանողը.

«Թուրքիայէն վերադառնալէն յետոյ, շատ յուսալքուած վիճակ մը ունի:

Ոչ մէկուն հետ տեսնուիլ կ'ուզէ» ըսաւ:

Եւ վերջապէս, օր մը մեր ընկերը եկաւ, և լալով մեզի փաթթուեցաւ, և ըսաւ թէ՛ «Շատ իրաւունք ունիս եղեր: Ո՛չ Նարեկացիին դամբանը կայ, ո՛չ ալ Նարեկավանքը: Նարեկ գիւղին անունը՝ հիմա «Եճմիշլի»ի փոխեր են:

Գիւղացիներուն հարցուցինք. «Նարեկավանքը ի՞նչ եղաւ: Նարեկացիին դամբանը ո՞ւր է»: Ոչ մէկը պատասխանեց: Իբր թէ բանէ մը տեղեակ չէին:

Միջոց մը ետք, գիւղացի մը մօտեցաւ և ըսաւ թէ՛ «Իմ հայրս իսլամացած հայ էր: Ես ձեզի պատմեմ եղածները: Շատ տարի առաջ էր: Որ մը, զինուորական մեծ բեռնակառքեր մեր գիւղը գալ սկսան: Առջեւէն JEEP-եր կուգային՝ մէջը սպաներով: Սպաները վար իջան և բեռնակառքերու մէջի զինուորներուն հրաման տուին, որ բեռները պարպեն:

Եւ բեռնակառքերուն մէջէն շուրջ հազար երիտասարդներ իջան: Այդ երիտասարդները շրջակայքի գիւղերէն հաւաքեր էին: Եւ անոնց ձեռքերուն բահ-բրիչներ տուին և երիտասարդները՝ սպաներուն և զինուորներուն հսկողութեան ներքեւ, վանքը և եկեղեցիները սկսան փլցնել:

Եւ այս փլուզումի գործողութիւնը գրեթէ շաբաթ մը տեւեց:

Այն մասերը, որ չկրցան փլցնել, ուժանակով օդը հանեցին:

Եւ այս ձեւով, ամէն բան, հիմնապատակ կործանեցին:

Վերջին շրջաններուն մեր գիւղը, ձեզ նման թուրիսթներ կու գան, և Նարեկավանք կը հարցնեն: Մենք ալ չենք կրնար պատասխանել:

ԱՐԴԵՕՔ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ
ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԽԻՂՃԸ Ե՞ՐԲ ՊԻՏԻ
ԴԱՏԱՊԱՐՏԷ ԱՅՍ ՊԱՏԵՐԱԶՍԻ
ՅԱՆՑԱՊԱՐՏՆԵՐԸ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
(ԿՐԷԺ ՈՒԻԲԷՆԵԱՆ)

Մեր մէջէն շատեր անպայման տեսած են, ամերիկեան «Քաու Պոյ»ի ֆիլմերուն մէջ, WANTED [Կը փնտռուի] վերտառութեամբ, պատէ կախուած ծանուցումները, որոնց վրայ Ամերիկացի յանցապարտներուն նկարները և անունները նշուած կ'ըլլան:

Այդ ծանուցումներուն ամէնէն յատկանշական կողմը այն է, որ նկարներուն վրայ նշուած կ'ըլլան նաեւ այս ոճրապարտները մեռցնող կամ ձերբակալողներուն վճարուելիք դրամին գումարը: Այսինքն՝ ամէն մէկ ենթադրեալ աւագակին մահուան վճիռը, այս խոստացուած մեծ գումարներով արդէն տրուած կ'ըլլայ:

Ամերիկեան քաու-պոյական և կանկսթերական «քաղաքակրթութիւնը» դրամի իշխանութեան վրայ հիմնուած է: Հոն՝ դրամը ամէն բան է: Դրամը՝ իսկական «Աստուած» է:

Նոյնիսկ, իրենց «տոլար»ին վրայ, Աստուծոյ անունը կայ. —

“IN GOD WE TRUST”.

Եւ շատ բնական արդիւնք է, որ Ամերիկայի մէջ, ամէն բան դրամէն կախեալ պիտի ըլլար: Նոյնիսկ՝ Արդարութիւնը: ԴՐԱՄՆ Է ՈՐՈՇՈՂԸ՝ ԱՆՄԵՂԸ ԵՒ ՄԵՂԱԽՈՐԸ:

***

Դժբախտաբար, Սովետական Միութեան կործանումով, Ամերիկան աշխարհի միակ տեր և տիրական պետութիւնը դարձաւ:

Եւ այս միահեծան պետութիւնը, իր անարդար «Արդարութիւնը» ամբողջ աշխարհի վրայ տարածել սկսաւ:

Այստեղ պիտի ջանանք նշել, Սովետ Միութեան կազմալուծումէն յետոյ, Միոնիստ-Ամերիկեան աշխարհակալ կայսրութեան կատարած անիրաւութիւններէն քանի մը օրինակներ:

1. — 1947-ին, Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութիւնը որոշում տուած էր, որ Իսրայէլեան և նաեւ Պաղեստինեան երկու անջատ պետութիւններ հիմնուին:

Եւ 1948-ին, հիմնուեցաւ Իսրայէլեան պետութիւնը: Բայց ոչ՝ Պաղեստինեան պետութիւնը:

Որովհետեւ հրեաները, իրենց զէնքի ուժով արգելք կ'ըլլային, Պաղեստինեան պետութեան մը հիմնուելուն, պատրուակելով, որ Պաղեստինցիները պաշտօնապէս չէին ճանչնար Իսրայէլեան պետութեան գոյութիւնը:

Պաղեստինցիներու ղեկավարը՝ Արաֆատ, որ Ամերիկեան կողմնորոշման քաղաքականութիւնը կը վարէր, լաւելի ճիշդ՝ Ամերիկեան գործակալութեան

կապուած էր) տարիներով քնացուց «Պաղեստինեան ժողովուրդը՝ իր մեղմ քաղաքականութեամբ յուսալով, որ օր մը անկախութեան կը տիրանան:

Եւ 1993-ին ԱՄՆ.-ի Զեմբ Տէյվիտ-ի մէջ, Արաֆատ համաձայնութիւն կնքեց Իսրայէլի հետ, և պաշտօնապէս ճանչցաւ Իսրայէլի պետութիւնը, և ասոր փոխարէն՝ Պաղեստինեան պետութեան մը հիմերը նետուեցան *իբր թէ*:

Բայց, այս մէկը խաբկանք մըն էր, երազ մըն էր պարզապէս:

Յաջորդ տարիներուն, Ս. Միութեան ալ կործանումէն օգտուող իսրայէլացիները, Պաղեստինեան հողերուն վրայ "COLON"ներ հաստատելու աշխատանքներուն զարկ տուին: Եւ այս ձեւով, գործնականապէս, արգելք եղան Պաղեստինեան անկախ պետութեան մը հիմնուելուն:

Այս դրութեան մէջ, Պաղեստինցիները երկընտրանքի մը առջեւ գտնուեցան: Կա՛մ վերջնականապէս պիտի կորսնցնէին Պաղեստինեան Պետութիւն մը ունենալու յոյսը, և կա՛մ, իրենց մահուան գնով, պիտի պայքարէին Պաղեստինի գոյութեան համար:

Պաղեստինցիները պայքարելու որոշումը տուին:

Եւ մինչեւ այսօր, գերմարդկային պայքար կը մղեն Պաղեստինի մէջ, Սիոնիստ հրեաներուն դէմ:

Եւ Սիոնիստները այս Պաղեստինցի մարտիրոսները, անիրաւաբար, «տէրորիստ» կը կոչեն:

Եւ իսկական հրէշ մը եղող Արիէլ Շարոնի առաջնորդութեամբ հրեաները, պաղեստինցիներուն դէմ բնաջնջումի, կործանումի և ահաբեկումի ռազմավարութիւն կը գործադրեն:

Եւ հրէական այս ռազմավարութիւնը, բառին իսկական իմաստով՝ ցեղասպանութիւն է:

Եւ ճիշդ թրջական (աւելի ճիշդ՝ Սիոնիստ-Իթթիհատական) մեթոտով՝ պաղեստինցիներու առաջնորդ ղեկավարները կ'սպաննեն, որ պաղեստինցի ժողովուրդը «անգլուխ» մնայ:

Բայց հրեաները կը սխալին: Որովհետեւ ամէն մէկ պաղեստինցի՝ ինքնին ղեկավար մըն է:

Եւ պաղեստինցիներու զոհաբերութեան ոգին տարածուած է բոլորին մէջ: Ե՛ւ կին, տղայ, երիտասարդ կամ տարեց՝ պատրաստ են մարտիրոսանալու:

Պաղեստինցիներու պայքարի այս կորովը, Հրեաները բնաւ չէին նախատեսած:

Կը կարծէին, թէ դրամով ամէն բան ծախու պիտի առնէին: Ինչպէս որ ատեճօք, անգիտակից պաղեստինցիներէն, անոնց հողերը գնած էին:

Եւ Հրեաները, իրենց ստեղծած կեանքի անտանելի պայմաններով կը յուսալին, որ պաղեստինցիները պիտի լքէին իրենց հայրենի հողերը և պիտի գաղթէին: Բայց պաղեստինցիները, իրենց բացարձակ մեծամասնութեամբ, փարեցան իրենց հայրենի հողերուն՝ ի գին իրենց կեանքին և կրած անտանելի դժուարութիւններուն:

Հրեաները հակազդեցին և ա՛լ աւելի սաստկացուցին պաղեստինցիներու ահաբեկումը և պաղեստինեան հողերուն վրայ բարձր պատեր կառուցանելով, սկսան շրջապատել ու մասնատել զանոնք:

Եւ այս նոր հնարքով պաղեստինցիները, իրենց հայրենի հողերուն վրայ, բանտարկեալներու վերածուեցան:

Եւ այս անմարդկային գոյավիճակին դէմ ընդվզող պետութիւններուն բո-

ղոքները՝ ՄԱԿ-ի Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ. Ամերիկեան «Վեթօ»ով բեկանուեցան:

Ահա, այս է Ամերիկեան անարդար «Արդարութիւնը»: Որովհետեւ. ԱՄՆ-ը. հրէական դրամին ուժին զօրութեամբ. իսկական հրէական մեծ գաղթավայր մըն է:

*
*
*

2.- Զրիստոնէական պատմութեան մէջ ոչ մէկ կրօնականի դէմ այնքան ամբաստանութիւններ կատարուած են որքան բոլոնացի Զարու Վոթթիլա-ի. որ 1978-ին Ամերիկեան գաղտնի գործակալութեան սադրանքներովը ևս. Հոմի Պապ ընտրուեցաւ՝ Ժան-Փոլ Բ. անուցով:

Պաղ պատերազմին ամենածանր տարիներուն. այս Պապը. կրօնական մը ըլլալէ աւելի իբր քաղաքական քարոզիչ. ամէն հնարքի դիմեց. որ Սովետ. Միութեան. Լեհաստանի և Ընկերվարական այլ երկիրներուն մէջ գտնուող Կաթողիկէ հասարակութիւնը գրգռուի և ըմբոստութեան դիմէ: 12 տարիներ շարունակ աշխատեցաւ. որ այս երկիրներու վարչաձեւը փոխ գայ:

Եւ. ի վերջոյ. յաջողեցաւ: Ս. Միութիւնը կազմալուծուեցաւ 1990-ին:

1990-էն յետոյ. Արեւմուտքի այդ նոյն գաղտնի գործակալութիւնը. գործադրելի ուրիշ առաջադրանք մը տուաւ:

իրեն - «Լուծել նաեւ՝ Ընկերվարական Եուկոսլաւիոյ Միութիւնը»: Եւ Զարու Վոթթիլա ամէն ջանք թափեց. որ Եուկոսլաւիոյ կաթողիկէները մղէ անջատողական պատերազմի. Ուղղափառ Սերպերուն դէմ:

Եւ վրէժխնդիր Գերմանիոյ Վարչապետ Հելմութ Զոհլի հետ գործակցաբար. յաջողեցաւ Եուկոսլաւիոյ ժողովուրդը անվերջանալի և եղբայրասպան պատերազմի մղել:

Եւ բազմահազար անմեղ զոհերու պատճառ եղան:

Այս երկու պատերազմներուն յանցապարտները. մինչեւ այսօր անպատիժ մնացած են: Ասոր փոխարէն. բուն մեղապարտները ձգելով ազատ. ամերիկեան անարդար- «Արդարութիւնը» իբր պատերազմի յանցաւոր. Եուկոսլաւիոյ Նախագահ Սլոպոտան Միլոզեւիչը ձերբակալեց՝ ամերիկեան "WANTED"ի դրութեամբ: Իր երկրին միութիւնը և անկախութիւնը պաշտպանողը դրամով ծախու առաւ:

Ամերիկեան պետութիւնը Եուկոսլաւիոյ կառավարութեան 100 միլիոն տոլար առաջարկեց՝ պայմանաւ. որ Միլոզեւիչը ձերբակալեն և իրենց յանձնեն:

Եւ Ճիճնիչ կոչուած Սերպիոյ վարչապետը. 30 արծաթի Զրիստոսը ծախողին նման, վաճառեց Միլոզեւիչը ամերիկացիներուն: Բայց. կարճ միջոց մը ետք. ինկաւ վրիժառու հայրենասէրի մը գնդակին տակ: «Պատիժը ստացաւ» – ըսին:

Այսօր, իր հայրենիքը պաշտպանել ուզող նախագահ Միլոզեւիչը բանտարկուած է:

Մինչդէռ Եուկոսլաւիոյ ողբերգութեան բուն պատասխանատուներ նկատուածներ՝ Զարոյ Վոժժիլան. Հելմութ Զոհլ. Պիլ Զլինթըն. ԱՄՆ-ի նախկին ԱԳ նախարար հրեայ Մատլէն Օլպրայթ. Եուկոսլաւիան շաբաթներ ամբողջ ումբակոծած, հրեայ-ամերիկացի զօրավար Ուէզլի Զլարք. մինչեւ այսօր ազատ են և դեռ չեն պատժուած:

3.- Արեւմտեան-Սիոնիստ մամուլը տեւական և ամէն առիթով կը կրկնէ. թէ Ռուսիոյ Նախագահ Փութին-ը Զա-ժէ-Պէ-ի պաշտօնեայ եղած է:

Բայց երբեք չ'ըսեր, թէ ներկայ ամերիկեան Նախագահ Ճորճ Վ. Պուշ-ին հայրը՝ Ճորճ Պուշ 1989-ին. Ամերիկայի նախագահ չընտրուած. տարիներով Սի. Այ. Էյ-ի նախագահը եղած էր:

Բոլորին համար այսօր գաղտնիք մը չէ. թէ Սի. Այ. Էյ-ը մինչեւ այսօր. աշխարհի մէջ ի՛նչ ոճիրներու. ի՛նչ սադրանքներու և ի՛նչ պատերազմներու պատճառ եղած է և կը շարունակէ ըլլալ տեւաբար. որ Սիոնիստ-Ամերիկեան իշխանութիւնը Աշխարհի վրայ տեւականացնէ, միլիոնաւոր անմեղ մարդոց արիւնը հոսեցնելու գնով:

Այսօրուան Իրաքի ողբերգութիւնը. Ճորճ Պուշ-ին 1990-ի նախագահութեան շրջանին կատարած սադրանքներուն հետեւանքն է:

1990-ին էր որ, Ամերիկեան Սի.Այ.Էյ-ի կարգադրութեամբ Իրաքի մէջ. «Համայնավար»ները մաքրագործելու» համար իշխանութեան բերուած Սատտամ Հիւսէյնը կրկին, ամերիկեան մեքենայութիւններով. ծուղակը ձգուած և իրեն Զուէյթ խուժել տրուած էր:

Եւ այս գիտակցաբար. ամերիկեան դրդումով կատարուած գրաւումը սկզբնաւորութիւնը եղաւ, գրեթէ 15 տարի տեւած և շարունակուող Իրաքի ողբերգութեան:

Վերջին տարիներուն. Սիոնիստ-Ամերիկեան իշխանութեան կողմէ կատարուած Իրաքի ողբերգութիւնը. Միջին Արեւելքի ապագայ կառոյցը ճշդող ծրագրին հետեւանք է, որուն մէջ ամենակարեւոր դերը խաղացած է ԱՄՆ-ի հետախուզութեան նախկին պետ և 1989-1993-ի ԱՄՆ-ի նախագահ Ճորճ Պուշ-ը. որ առաջնակարգ պատասխանատուն է Իրաքի մէջ մահացած միլիոնաւոր անմեղ զոհերուն:

Եւ դիպուած էր, որ իր տղան՝ Ճորճ Վ. Պուշ. 2000-ին նախագահ ընտրուելէ յետոյ, 2003-ին Իրաքի դէմ «Ջանգուածային բնաջնջման զէնքեր»ու գոյութիւնը պատրուակելով, պատերազմ հռչակեց և Իրաքը գրաւեց:

Այստեղ կը հրատարակենք բացառիկ վկայութիւն մը. որ կ'ապացուցանէ. թէ Ճորճ Վ. Պուշ սուտ խօսած է , և Իրաք երբեք զանգուածային բնաջնջման զէնքեր չէ ունեցած: Եւ թէ այս վարկածը պարզապէս շինծու էր: Եւ Ճորճ Վ. Պուշ. դեռ Յունուար 2001-էն սկսեալ (ԱՄՆ-ի նախագահութեան պաշտօնը ստանձնած առաջին օրէն), ծրագրած էր Իրաքի գրաւումը:

ԱՐԴԵՕՔ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԽԻՂՃԸ Ե՛ՐԲ... (Ժառ. էջ 2-էն)

Այս մէկը վկայողը՝ Ամերիկայի Գանձային Գախարար "SECRETAIRE AU TRESOR" PAUL O'NEILL-ն է, որ Դեկտեմբեր 2002-ին, Ճ. Վ. Պուշին կողմէ հեռացուած է պաշտօնէն:

Այստեղ կը հրատարակենք PAUL O'NEILL-ի Ջուիցերիոյ "LE MATIN" թերթին մէջ, 13-1-2004-ին լոյս տեսած շատ զգայացունց յայտարարութիւնը՝ ֆրանսերէնով և հայերէն թարգմանութեամբ: (→ էջ 4)

«Bush ment»

PAUL O'NEILL L'ancien secrétaire au Trésor. AP

WASHINGTON Selon l'ancien secrétaire au Trésor républicain, il n'y a jamais eu de preuve que l'Irak possède des armes de destruction massive

Paul O'Neill persiste et signe. Après avoir assuré que l'administration Bush avait planifié l'invasion de l'Irak dès janvier 2001, l'ancien secrétaire américain au Trésor affirme ne jamais avoir vu de preuve que l'Irak possédait des armes de destruction massive.

«ՊՈՒՇ ԿԸ ՍՏԷ»

Ուաշինկթըն - Ըստ նախկին Հանրապետական Գանձային նախարարին, երբեք ապացոյց չկար հաստատող, որ Իրաք պանգուածային բնաջնջման պէնքեր ունի:

Փոլ Օ'նէյլ կը պնդէ և կը ստորագրէ: Վստահեցնելէ յետոյ, որ Պուշի վարչակազմը իր Իրաք ներխուժումը ծրագրած էր դեռ Յունուար 2001-ին, ամերիկեան Գանձային նախարարը կը հաստատէ, որ ինք ոչ մէկ փաստ տեսած է որ Իրաք ունի պանգուածային բնաջնջումի պէնքեր:

«Թայմ» թերթին հետ ունեցած հարցազրոյցին ընթացքին, Փոլ Օ'նէյլ, որ պաշտօնէ հեռացուեցաւ ձորճ Վ. Պուշի կողմէ 2002-ի Դեկտեմբերին, կը քացատրէ, որ միայն վերագրումներ և ենթադրութիւններ գոյութիւն ունեցած են Իրաքի պինումի ծրագրին վերաբերեալ, իր պաշտօնավարութեան ընթացքին, որ միաժամանակ իրաւունք կու տար իրեն մաս կազմելու Պետութեան Ապահովութեան ազգային Խորհուրդին, «Որմէ ներս իմ անդամակցութեան քսաներեք ամիսներու ամբողջ տեսողութեան, պանգուածային

Dans un entretien au magazine *Time*, Paul O'Neill, évincé par le président George W. Bush en décembre 2002, explique n'avoir vu que «des allégations et des affirmations» sur le programme d'armement irakien au cours de son mandat, qui lui conférait également un siège au Conseil national de sécurité. «Pendant les vingt-trois mois où j'y ai siégé, je n'ai jamais rien vu pouvant être qualifié de preuve concernant des armes de destruction massive», déclare-t-il.

Livre publié

Ces nouvelles déclarations interviennent alors que l'ancien secrétaire au Trésor assure la promotion d'un livre très critique vis-à-vis de George W. Bush.

En outre, George W. Bush a commencé à préparer la chute du régime de Saddam Hussein et l'invasion de l'Irak dès les trois premiers mois de sa présidence, bien avant les attentats du 11 septembre 2001, selon son ancien secrétaire au Trésor.

Pour étayer ses accusations, il a fourni 19 000 documents, dont des notes personnelles, à l'auteur du «Prix de la loyauté», Ron Suskind. - (*Le Matin* avec les agences)

բնաջնջման պէնքերու վերաբերեալ և փաստ կոչուելու արժանի քան մը չեմ տեսած»- կը յայտարարէ ան:

**ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ
ԳԻՐՔԸ**

Այս նոր յայտարարութիւնները կատարուեցան շնորհահանդէսին պահուն Գանձային նախկին նախարարի մէկ գիրքին, որ շատ քննադատական է ձորճ Վ. Պուշի հանդէպ:

Միւս կողմէ՝ ձորճ Վ. Պուշ Սատտամ Հիւսէյնի վարչաձեւին անկումը և Իրաք ներխուժումը սկսած է պատրաստել իր նախագահական պաշտօնավարութեան առաջին երեք ամիսներուն, ըսել է՝ շատ աւելի առաջ քան 11 Սեպտեմբեր 2001-ի ահաբեկչութիւնը - ըստ իր Գանձային նախկին նախարարին:

Իր ամբաստանութիւնները հիմնաւորելու համար ներկայացուցած է 19,000 փաստաթուղթեր և անձնական նշումներ «Ուղղամտութեան Գինը»ի հեղինակ՝ Ռօն Սիւսքինտի: - [*«Լը Մաթեն»*- և գործակալութիւններ]:

**ՌՈՒՐԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Վերջերս Երևանի մէջ հրատարակուեցաւ

1.- Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուրէն Սեւակ եւ Մեր ժամանակը»

2.- Յովհաննէս Զիլինկիրեանի «Թուրքերուն [իբր թէ] Զգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատրի մէջ, հայերէն, քրքերէն, ռուսերէն և անգլերէն: Այս գիրքերէն ունենալ փափափողները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:

Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG

DOMAINE DU LOUP

LE VERDON - B

06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
 "BABA - OGUL BUSH-LAR DA YARGILANMALI"

Baba-oğul Bush'lar da yargılanmalı

"HÜRRIYET" 18-12-2003

18 ARALIK 2003 TARİHLİ "HÜRRIYET GAZETESİNDE YALÇIN BAYERİN "BABA - OGUL BUSH-LAR DA YARGILANMALI" BASLIKLI YAZISINI OKUYUNCA GÖZLERİMİZE İNANAMADIK.

BABA BUSH-UN 1991-DE VE OGUL BUSH-UN 2003-DE İRAKİ HAKSIZ OLARAK İSGAL ETMESİNE KARŞI ÇIKARAK "BABA - OGUL BUSH-LARIN HARP SUÇLUSU OLARAK YARGILANMALARI LAZIM DİYOR" "HÜRRIYET" GAZETESİNİN YAZARI.

AMAN EFENDİM. NE İNSANİ FIKIRLER BUNLAR. BRAVO TÜRKLER. GALİBA HUNHARLIKTAN İNSANİYETE DOĞRU YAVAS YAVAS İLERLİYORSUNUZ.

FAKAT NİÇİN BU 180 DERECELİK DEĞİŞME. 1974-DE KİBRİSA HUC'UM EDİP. KİBRİSLİ YUNAN HALKINI KANA BULAYAN TÜRKLER DEĞİLMİ? SON ZAMANLARA KADAR DOĞU ANATOLYADAKİ KÜRT KÖYLERİNİ ALEV MAKİNELERİ İLE YAKAN BU TÜRKLER DEĞİLMİ?

SİMDİ NE OLDU DA TÜRKLER. İRAKİ İSGAL EDEN AMERİKALILARI SUÇLUYORLAR?
 MUHAKKAK BİR SEBEBİ OLMALI. HIÇ KÜRT KUZU OLURMU?

EYET. ÇOK MÜHİM BİR SEBEB VAR.

ÇÜNKÜ İRAKİ İSGAL EDEN AMERİKALILARIN İRAKTAKİ BAS MÜTTEFİKLERİ KÜRTLER. AMERİKALILAR. KUZEY İRAKTAKİ. MERKEZLERİ KERKUK ŞEHİRİ OLAN (SİMDİLİK GAYRİ RESMİ) KÜRT DEVLETİ İLE İSBİRLİĞİ YAPIYORLAR.

BU KÜRT DEVLETİ. DAHA 1991-DE BABA BUSH-UN BİRİNCİ İRAK HARBİNDE DİFACTO KURULMUSTU.

O GÜNDEN BERİ BU KÜRT DEVLETİ. ORDUSU İLE. MECLİSİ İLE HÜKÜMETİ İLE VE PARASI İLE TAM BİR DEVLET OLARAK MEVCUD İDİ.

VE AMERİKALILAR. İRAKTA DEVAMLILIK KALABİLMEK İÇİN MESHUR KANUNA UYARAK "PARÇALA VE HÜKMET" MECBURDULAR İRAKİ PARÇALARA BÖLMEMEYE.

VE İRAK. DEĞİŞİK ETNİK VE DİNİ YAPISI İLE PARÇALANMAYA EN UYGUN DEVLETTİR. VE AMERİKALILAR BUNDAN İSTİFADE EDİYORLAR.

SÜNNİ İRAKLILARA KARŞI. Sİİ İRAKLILARI DESTEKLEYİyorLAR.

VE SİİLERİ VE SÜNNİLERİ BİRBİRLERİNE VURDURTU'YORLAR

KÜRTLER İSE BAS DOSTLARI. VE EN GÜVENDİKLERİ MİLLET:

AMERİKAN DİS İSLERİ BAKANİ COLIN POWEL "KÜRT DEVLETİNE İZİN VEREREK TÜRKİYEYİ KARSİMİZA ALAMAYIZ" DEMİS 7-OCAK 2004-TE.

AMA BU YALNIZ SÖZDE KALIR. DİPLOMATİK LİSANDA KULLANILAN. VE ZAMANA VE GÜNE UYGUN SÖZLER.

HAKİKAT SU Kİ. AMERİKALILARIN İRAKTA EN KUVVETLİ "SİLAHI" KÜRTLER. İHEM İRAKLILARI KARŞI. VE BİLİHASSA TÜRKİYEYE KARŞI.

Kİ TÜRKLER ÇOK ŞİMARMAŞINLAR. FAZLA İLERİ GİTMESİNLER.

YOKSA... YOKSA KÜRT DEVLETİNİ RESMEN TANIRIZ HA.

3. 2.

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՅԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
 «ՀԱՅՐ ՈՒ ԶԱՒԱԿ՝ BUSH-ԵՐՆ ԱԼ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՅԱՆՁՆՈՒԵԼՈՒ ԵՆ
 18 Դեկտեմբեր 2003 թուակիր "HERRIYET" թերթին մէջ YALCIN BAYER-ին «Հայր ու զաւակ
 BUSH-երն ալ դատարանի յանձնուելու են» վերտառութեամբ գրութիւնը կարդացած միջոցին, աչ-
 քերնուս չհաւատացիւք:

Հայր BUSH-ին 1991-ին և զաւակ BUSH-ին 2003-ին Իրաքը անիրաւաբար գրաւելուն դէմ ելլե-
 լով «հայր ու զաւակ BUSH-երուն՝ իբր պատերազմի յանցապարտ դատարան յանձնուելնին պէտք
 է» — կ'ըսէր «Հիւրիդէթ» թերթին յօդուածագիրը:

Աման էֆենտի: Այս ինչ մարդասիրական արտայայտութիւններ են: Ապրիք թուրքեր: Կարծենք, թէ
 դուք, վայրագութենէ դէպի մարդկութիւն յառաջանալ սկսած էք:

Բայց, ինչո՞ւ է այս 180 աստիճանի փոփոխութիւնը: 1974-ին Կիպրոսի վրայ յարձակելով՝ Կիպ-
 րացի յոյները ջարդողները թուրքերը չէի՞ն:

Մինչեւ վերջին շրջանները, Արեւելեան Անաթոլիոյ մէջ թրքական գիւղերը բոցավառ մեքենաներով
 այրողները այս թուրքերը չէի՞ն:

Հիմա ի՞նչ եղաւ, որ թուրքերը Իրաքը գրաւող Ամերիկացիները յանցաւոր կը նկատեն: Անպայման
 պատճառ մը ըլլալու է:

Բնաւ գայլը գառնուկի կը վերածուի՞: Այո, շատ կարեւոր պատճառ մը կայ:
 Որովհետեւ, Իրաքը գրաւող Ամերիկացիներուն առաջնակարգ զինակիցը, քիւրտերն են:

Ամերիկացիները, հիւսիսային Իրաքի մէջ, կեդրոնական քաղաք եղող Բերքիքի [առժամաբար ոչ
 պաշտօնական] քրդական պետութեան հետ կը գործակցին:

Այս քրդական պետութիւնը՝ դեռ 1991-ին, հայր BUSH-ին առաջին Իրաքի պատերազմին, ԻՐԱԿ-
 Ի) կազմուած էր արդէն:

Այդ օրէն ի վեր, այս քրդական պետութիւնը՝ իր բանակով, Ազգային ժողովով, կառավարութիւնով
 և իրեն յատուկ դրամով, իսկական պետութիւն ըլլալով գոյութիւն ունէր արդէն:

Եւ Ամերիկացիները՝ Իրաքի մէջ տեւական կարենալ մնալու համար, ծանօթ օրէնքին հետեւելով
 [բաժնէ և իշխէ], ստիպուած են Իրաքը բաժնելու:

Եւ Իրաքը իր զանազան ազգութիւններով և դաւանանքներով, բաժնուելու ամէնէն առաջ պետու-
 թիւնն է:

Եւ Ամերիկացիները՝ այս գոյավիճակէն կ'օգտուին:
 Միւսնի իրաքցիներու դէմ՝ շիի իրաքցիները կը զօրացնեն:

Եւ շիիները և սիւնիները իրարու դէմ կը հանեն:
 Մինչդեռ քիւրտերը Ամերիկացիներուն առաջնակարգ բարեկամները և ամէնէն վստահելի ազգն է:

ԱՄՆ-ի արտաքին գործոց նախարար COLEIN POWELL-ը թէև քրդական պետութեան մը արտօնու-
 թիւն չենք կրնար տալ և թուրքիան մեր դէմը չենք հաներ» ըսեր է 7 Յունուար 2004-ին:

Բայց այս խօսքերը, միայն խօսք ըլլալով, այդպէս ալ կը մնան:
 Այս տեսակ խօսքերը, դիւանագիտական լեզուին մէջ, տեղւոյն և օրուան համեմատ կատարուած
 արտայայտութիւններ են:

Իրականութիւնը այն է, որ Ամերիկացիներուն Իրաքի մէջ ունեցած ամէնէն զօրաւոր «զէնքը»
 քիւրտերն են, գործածելի թէ՛ իրաքցիներուն և թէ՛ մանաւանդ, թուրքերուն դէմ:

Որ թուրքերը շատ չժփանան, և շատ առաջ չերթան:
 Եթէ ոչ՝ ուշադրութիւն... —

«Քրդական պետութիւնը պաշտօնապէս կը ծանչնանք, հա՛»:
3. 2.

2004-Ը՝ ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՏԱՐԻ ... (Շար. էջ 1-էն)

Արդարեւ, Աստուածաշունչէն յետոյ բնական է, որ մեր ուշադրութիւնը կեդրոնացընենք ընտանիքին՝ մեր քրիստոնէական կեանքին, մեր եկեղեցւոյ ու ազգին այս նուիրական կառոյցին վրայ:

Որպէս խորհրդածութեան ու քննարկումի, ինչպէս նաեւ 2004 տարուան ընթացքին տեղի ունենալիք նախաձեռնութիւններու որպէս ընդհանուր ուղեգիծ, Հայրապետական սոյն Պատգամով կ'ուզենք հետեւեալ մտածումներն ու մտահոգութիւնները բաժնել մեր ժողովուրդի սիրելի գաւակներուն հետ:

Ա. ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ՈՐՊԷՍ ԵԿԵՂԵՑԻ

Թերեւս առաջին հերթին գարմանալի բուի այս եզակի բնորոշումը: Արդարեւ, աստուածակեդրոն կառոյց մըն է ընտանիքը՝ իր ծնունդով, իր բնոյթով ու նպատակով: Աստուած ո՛չ միայն Ադամն ու Եւան ստեղծեց, այլ անոնց բելադրեց միասին ապրիլ ու բազմանալ, միշտ իրենց Արարիչին հաւատարմութեանը մէջ: Զմոռնանք մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Խօսքը թէ՛ «Ուր որ երկու կամ երեք հոգի հաւատուած ըլլան իմ անունովս, հո՛ն եմ ես, անոնց մէջ» [Մտ 18:20]: Երբ Քրիստոս ընտանիքի մը կեանքին մէջ ներկայ է, այդ ընտանիքը կը վերածուի կենդանի եկեղեցւոյ: Աստուածաշունչը յատուկ կերպով շեշտած է ընտանիքի կարեւորութիւնը՝ սէրը, միութիւնը, հնազանդութիւնն ու հաւատարմութիւնը, այլ Խօսքով՝ ընտանիքը վաւերական ընտանիքի վերածող այս կենսական արժէքները նկատելով ընտանիքին կարեւոր սիւները: Եկեղեցւոյ հայրերը նախանձախնդիր ու խստապահանջ եղած են ընտանիքին նկատմամբ՝ զայն համարելով ամուր հիմքը եկեղեցւոյ կեանքին ու վկայութեան: Եկեղեցւոյ կանոններուն և տիեզերական ժողովներու ուսուցումներուն մէջ, յատուկ տեղ է վերապահուած ընտանիքին:

Պատմութեան պայմաններու հետեւանքով, շարք մը եկեղեցիներ, յատկապէս արեւմտեան ընկերութեան պատկանող, կորսնցուցին ընտանիքին իւրայատուկ տեղը քրիստոնէական կեանքին մէջ: Պատի՛ւ մեր ժողովուրդին, որ կրցաւ, հակառակ իր կեանքի դժնդակ պայմաններուն, անաղարտ պահել հայ ընտանիքին սրբութիւնը ու անվթար՝ անոր նուիրական դերը: Ընտանիք-եկեղեցի յարաբերութիւնը եղաւ անմիջական ու կենդանի: Ընտանիք և եկեղեցի դարձան գիրար ամրոջ ջացնող ու զօրացընող կառոյցներ: Մկրտութեան ու պսակի խորհուրդներու ճամբով եկեղեցին կեդրոնական ներկայութիւն եղաւ հայ ընտանիքի կեանքէն ներս: Հոգեւորականներու այցելութիւնները և տնօրհնէքները առաւել ամրացուցին եկեղեցի-ընտանիք սերտ կապերը: Եւ ի՛նչ հոգեպարար երեւոյթ. հայ տան մէկ շերտ անկիւնը փոքր խորան մը կամ սրբանկար մը ունենալու մեր պատմութեանէն եկող սրբազան աւանդութիւնը, տակաւին որոշ չափով, կը շարունակուի հայ կեանքէն ներս: Արդ, իր կրօնաբոյր մթնոլորտով հայ ընտանիքը մեզի համար միշտ կը մնայ ու պէ՛տք է մնայ փոքր եկեղեցի:

Բ. ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ՈՐՊԷՍ ԴՊՐՈՑ

Մեր ժողովուրդին համար հայ ընտանիքը նաեւ դարձաւ փոքր դպրոց: Հայ մշակոյթի ու դպրութեան և հայ հոգեմտաւոր արժէքներու գանձարանը ու պահապանը եղաւ հայ ընտանիքը մեր ողջ պատմութեան ընթացքին: Արդարեւ, երբ ներկայ օրերու հասկացողութեամբ հայ դպրոց գոյութիւն չունէր, հայ ընտանիքը դարձաւ հայ մարդուն, փոքրին ու մեծին, հայեցի կազմաւորում տուող ու հայակերտում կատարող հոգեմտաւոր դարբնոց: Երբ մեր հայրենիքը կորսնցուց իր անկախութիւնը, երբ մեր ժողովուրդը դարձաւ գաղթական ու հալածական, երբ մեր ժողովուրդը ջարդ ու ւտար տեսաւ, հայ ընտանիքն էր որ հայ մանուկի շրթներուն վրայ Ա.Բ.Գ.-ը վառ պահեց. հայ ընտանիքն էր որ հայ մանուկը դաստիարակեց ազգային արժէքներով ու

աւանդութիւններով. հայ ընտանիքն էր որ հայու ինքնութիւնը անաղարտ պահեց կեանքի այլասերիչ վտանգներուն դիմաց: Արդ, վճռական եղաւ հայ ընտանիքին դերը ազգակերտումի ու ազգապահպանման առաքելութեան մէջ:

Այսօր եւս, հայ ընտանիքը, կեանքի բոլոր պայմաններուն մէջ, մեզի համար կը մնայ հայ դպրոց: Հայ դպրոց երթալէ առաջ հայ մանուկը հայութեան կը քաջութի ընտանիքին մէջ. հայ լեզուն ու հայ երգը կը լսէ ընտանիքին մէջ. հայ արժէքներով ու աւանդութիւններով կը թրծուի ընտանիքէն ներս: Այսօր եւս, հակառակ հայ դպրոցներու լայն ցանցին գոյութեան, հակառակ հայ դպրոցին պարզած կազմակերպ վիճակին, հայ ընտանիքին դաստիարակչական դերը կը մնայ անփոխարինելի:

Գ. Հ Ա Յ Ը Ն Տ Ա Ն Ի Ք Ը Ո Ր Պ Է Ս Հ Ա Յ Ր Ե Ն Ի Ք

Կրօնական ու հայեցի դաստիարակութեան առընթեր, հայ ընտանիքը նաեւ ստանձնեց ազգային պարտաւորութիւն դառնալով փոքր հայրենիք: Ճի՛շդ է, ամէն քանէ առաջ հայրենիքը հող է, ժողովուրդ է. միաժամանակ, սակայն, հայրենիքը արժէքներու, սրբութիւններու ու ձգտումներու ամբողջութիւն է, ոգեղէն իրականութիւն է ու ազգային ինքնութիւն: Այս բոլորը եղաւ հայ ընտանիքը պատմութեան ընթացքին:

Արդարեւ, մեր պատմութեան մտքի ու հոգիի հսկաները, մեր ժողովուրդի կեանքը հոգեւոր արժէքներով, ազգային ասպրումներով ու հերոսական իրագործումներով հունաւորած մեր անմահները հայ ընտանիքէն առին հայրենիքի սէրը, հայրենիքին համար կոռուելու ու արիւն թափելու սրբազան նախանձախնայութիւնը: Անոնք հայրենիքը նախ ասպրեցան ընտանիքի նուիրական յարկին տակ, և հայրենիքի սիրով ու հաւատարմութեամբ հոն կազմաւորուեցան: Միթէ մեր կեանքի տխուր ու անորոշ ժամանակներուն, երբ հայրենիքին ամբողջականութիւնն ու անկախութիւնը կորսնցուցինք, միթէ հայ ընտանիքը մեզի համար չդարձա՞ւ հայրենիք: Պատմութեան ընթացքին ու յատկապէս Սփիւռքի մէջ, երբ մեր ոտներուն տակ հայրենի հող և մեր աչքերուն դիմաց Արարատ չունէինք, միթէ հայ ընտանիքը մեզի չներարկե՞ց հայրենիքի սէրն ու երազը: Մենք մեծ Հայաստանը ասպրեցանք «փոքր Հայաստանին», ընտանիքին մէջ: Այսօր եւս, թէ՛ Հայաստանի և թէ՛ Սփիւռքի մէջ, հայ ընտանիքը «փոքր Հայաստան» մըն է ու պէտք է այդպէ՛ս մնայ: Ու երբ փոքր Հայաստանը զօրեղ է, մեծ Հայաստանը կը դառնայ աւելի՛ զօրեղ:

Ահա, սիրելի՛ հայորդիներ, հայ ընտանիքը իր կեանքի ու առաքելութեան երեք կարեւոր տարածքներով՝ եկեղեցի, դպրոց, հայրենիք: Արդարեւ մեր հաւաքական կեանքի այս երեք կենսատու տարածքները ամբօրէն շաղախուած են իրարու հետ՝ իրենց սրբազան արժէքներով, ոգեղէն մթնոլորտով ու վեհ նպատակներով: Մեր ժողովուրդը եկեղեցին, դպրոցն ու հայրենիքը իր դարաւոր կեանքի փորձառութեան ընդմէջէն ըմբռնած է մէկ ամբողջութեան ծիրէն ներս, համայնական մէկ կեանքի դրուածքէն ներս՝ զանոնք դարձնելով իր գոյութեան ամուր հիմերը, իր կեանքին քանկազին գանձերը, իր պատմութեան ճանապարհին լուսեղէն փարոսները, իր յաւերժութեան զօրեղ կոռուանները:

Այս սրբազան կառոյցներուն և անոնցմէ ճառագայթող արժէքներուն յաւերժացման յանձնարար առաքելալը դարձած է միշտ հայ ընտանիքը: Այսօր եւս, թերեւս աւելի՛ով, հայ ընտանիքը կոչուած է նո՛յն առաքելութեան ճամբուն վրայ ինքզինք իրագործելու՝ դառնալով պահապանը ու դրօշակիրը մեր հոգեւոր ու քարոյական արժէքներուն ու սրբութիւններուն, ջահակիրը հայեցի դաստիարակութեան և կենսայորդ աղբիւրը մեր ազգային հարազատ ասպրումներուն ու ձգտումներուն:

Հետեւաբար, մեծ ակնկալութիւններ ունինք հայ ընտանիքէն: Հայ ընտանիքին նկատ-

մամբ մեր գնահատանքին առընթեր, անոր պարզած ներկայ վիճակին ինքնաբերական մտեցումը կը նկատենք խիստ կարելի: Անհրաժեշտ է, որ ախտահանաչումներն ու արժեւորումները ճիշդ կատարուին, որպէսզի հայ ընտանիքը կարենայ վերականգնել իր կեդրոնական տեղը և վճռական դերը մեր եկեղեցւոյ, ազգին ու հայրենիքին համայնական կեանքին մէջ: Այս նախանձախնդրութենէն մեկնելով, մեր ընտանիքներուն ազնիւ ուշադրութեան կ'ուզենք յանձնել Մեր հետեւեալ մտահոգութիւնները ու սպասումները:

(Մնացեալը՝ յաջորդիւ)

ԱՐԴԵՕՔ ՄԱՐԴԱՅԻՆ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԽԻՂՃԸ Ե՞ՐԲ... (Ծար. էջ 3-էն)

*
**

4.- 1945-ին՝ Երկրորդ Աշխարհամարտէն ետք է, որ Սիոնիստ-հրեաները աշխարհի ղեկավարութիւնը ձեռք անցուցին:

Եւ անկէ յետոյ Աշխարհ՝ սուտերու վրայ հիմնուած և արիւնոտ սադրանքներով կառավարուած աշխարհի մը վերածուիլ սկսաւ:

Եւ վերջին շրջաններուն, արիւնոտ սադրանքներուն մեծ վարպետը՝ գրեթէ 35 տարիներէ ի վեր աշխարհի քաղաքականութեան ուղղութիւն տուող հրեայ Հենրի Բիսինճըր-ն է:

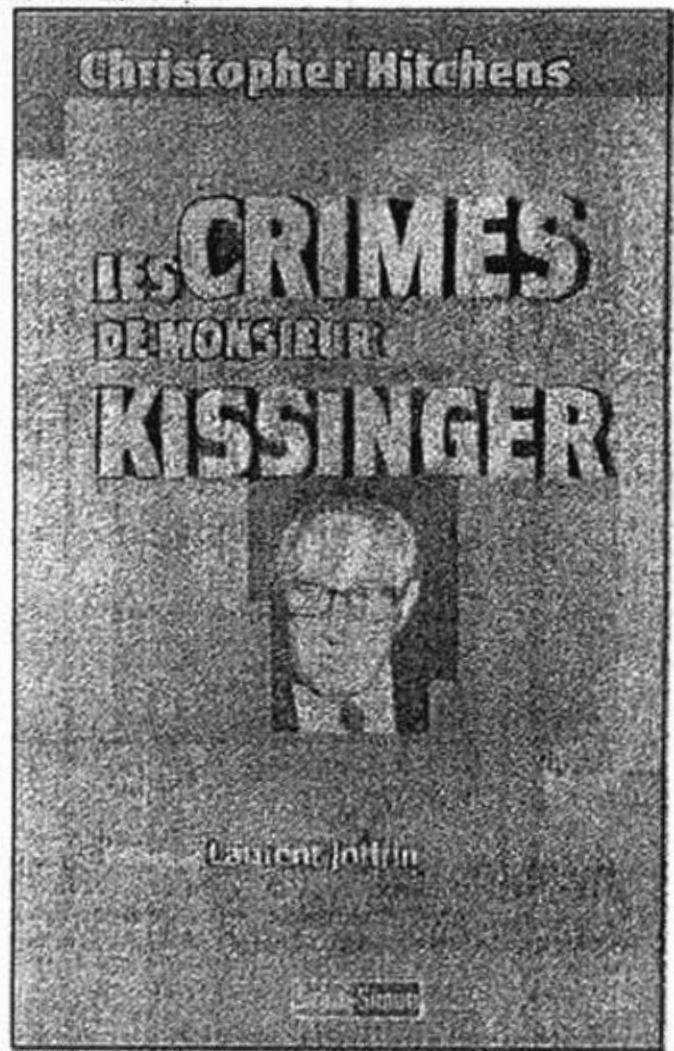
Կարդացէք CHRISTOPHER HITCHENS-ին 2001-ին հրատարակուած՝

“LES CRIMES DE MONSIEUR KISSINGER” խորագիրով գիրքը:

Այս գիրքին ամէն մէկ էջը՝ Բիսինճըր-ի աշխարհի գանազան երկիրներուն մէջ կատարած արիւնոտ սադրանքներուն պատմութիւնն է:

Եւ դեռ մինչև այսօր Բիսինճըր, հրեական ծրագիրները գործարող կազմակերպութեան առաջնակարգ վարիչն է:

Եւ շատ ցաւալի է որ, Վոժթիլա-ի, Բիսինճըր-ի Բոհլ-ի, Բլինթըն-ի, հայր և որդի Պուշերու նման պատերազմի յանցապարտները, դեռ մարդկային Արդարութեան Խիղճին կողմէ չեն դատապարտուած:

ԿՐԿԻՆ ՆՈՐ ՏԱՐԻ

ՄԱՆՈՒԿ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

Դէ ինչ,
 Նոր տարին կրկին մօտեցաւ,
 Թակեց մեր դուռը,
 Եւ մենք գլխիկոր և մենք դառնացած,
 Ուզած թէ չուզած պիտի բաց անենք
 Մեր դռները այս նոր տարուայ առաջ:
 Ուզած թէ չուզած մենք պիտի ասենք,
 Որ անցնող տարին էլ
 Պոկուեց, անցաւ ու գնաց մեր կեանքից յաւտ...
 Իսկ ինչը փոխուեց,
 Ինչ լաւ բան տուեց մեզ անցնող տարին,
 Իսկ ինչ կու տայ մեզ գալիք նոր տարին:
 Ամէն նոր տարուայ շեմին ես կանգնած,
 Այդ հարցն եմ տալիս,
 Եւ մնում տխուր, մնում գլխիկոր,
 Եւ դառնանում եմ բախտից ու կեանքից,
 Ի՞նչ լաւ բան տուեց էեզ անցնող տարին,
 Իմ խեղճ ու կրակ հայրենի երկիր,
 Դու իմ խոցուած, բայց աննկուն երկիր:
 Այս հարցից յետոյ իմ հոգում կարծես,
 Տիրում է մի մեծ, տխուր լուսփին:
 Աւա՛ղ, մեր կեանքը այս անցնող տարում,
 Ոչ մի յուսադրող բան մեզ չտուեց,
 Զփակուեց ճամբան մեծ արտագաղթի,
 Զպակսեցին հոգսերը մեր բիր,
 Զդարձաւ կեանքը մեր բարեկեցիկ,
 Զդարձաւ մեր կեանքն ուրախ ու անհոգ:
 Ուրեմն որքան դժուար է հիմա,
 Ուժ, կորով գտնել մեր հոգիներում,
 Կամք, աւիւն գտնել մեր հոգիներում,
 Յոյս, հաւատ գտնել մեր հոգիներում,
 Երազելու համար, որ դեռ պիտի գան երջանիկ
 օրեր.

Որ այսպէս յաւերժ չի կարող լինել,
 Իմ խեղճ ու կրակ հայրենի երկրում,
 Խոցուած, բայց աննկուն իմ հայրենիքում:
 Իմ հնամենի հայրենի երկրում,
 Երանի կեանքը փոքր-ինչ լաւանար գալիք նոր

ԵՐՐ ՀԵՌԱՆԱՍ

ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ ԳՈՌ

Երբ Հեռանաս,
 Իբրեւ սիրոյ յուշի մասունք՝
 Քո ժպիտը պիտի պահեմ
 Տարիների վազքից խռով
 Իմ հոգու մէջ:
 Երբ Հեռանաս,
 Քեզնից Հեռու և խորթացած
 Այն մայթերը պիտի նորից
 Ափսոսանքով ես շափչփեմ,
 Ուր գիշերուան երազներս
 Մաւալուեցին ու ծաղկեցին...
 Երբ Հեռանաս, ու Հեռանան
 Տարիներ մեզ խեղճացնող,
 Սրբագործուած քո ժպիտը,
 Քո Հայեացքը սիրաբորբոք,
 Զլապնդուած մկաններում
 Վառուող սրտիս՝
 Իբրեւ սիրոյ մեծ Հաւատամք
 Պիտի կրեմ...
 Ու, թէ յանկարծ, մարդ ես, մի օր,
 Տարիների անգուսպ վազքին
 Մենք Հանդիպենք Հին փողոցում՝
 Զեր տան ճամբին,
 Արդէն անզօր քեզ կը սեղմեմ՝
 Յուշ-Մասունքս,
 Մերունական փլուած սրտիս:
 18-09-2001 թ.

տարում.

Տա՛ Աստուած կեանք փոքր-ինչ լաւանար
 գալիք նոր տարում,
 Փակուէր մուր ճամբան մեծ արտագաղթի,
 Գտնուէր ճամբան մեր նոր փրկութեան և նոր
 զարթոնքի.
 Երանի ազգին և հայրենիքին դեռ հաւատարիմ
 մնացածներս.
 Լաւ կեանքի յոյսը դեռ չկորցրածներս.
 Ուս - ուսի տալով մի բան անէինք,
 Հրաշք գործէինք, վերածնէին երկիրը մեր հին.
 Հրաշք գործէինք, վերածնէինք հայրենիքը մեր.
 Մեր ժողովրդին երջանկացնէինք:
 Երբեան

ՊԵՏՐՈՍ ԴՈՒՐԵԱՆԻ «ԻՄ ՄԱՀԸ»
ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԵԱՆ ՄԻՏՔ ԲԱՆԻՆ ՆԵՏԵՒՈՂՈՒԹԵԱՄԲ

ԴԱՇՆԱԿՅՈՒԹԵԱՆ
ՄԻՆՉԵԻ ԱՅՍՕՐ ԳՈՅԱՏԵԻՄԱՆ ՄԵՋԻ ՀԱՄԱՐ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԱԾ ԻՄԱՍՏԸ

ԵՐԲ ԿԸ ՄՏԱԲԵՐԵՆՔ ԱՅՍ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՍԻՈՒՆԻՍՆԵՐՈՒՆ ԱԼ ՆԵՐՇՆՉՈՒՄՈՎ. 1890-ԷՆ ՅԵՏՈՅ.
«ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ» ՊԻՏԱԿՈՎ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԱԾ
ԹՈՒԱԿԱՆԷՆ ՄԻՆՉԵԻ ԱՅՍՕՐ, ՀԱՅ ԱԶԳԻՆ ՊԱՏՃԱՌԱԾ
ՎՆԱՍՆԵՐԸ, ՄԵՐ ՎՐԴՈՎԸ ՉԱՓ ՈՒ ՍԱՀՄԱՆ ՉՈՒՆԵՆԱՐ:

ԵՒ ԻԲՐ «ԱՅՐԱԾ ՄՐՏԻ ՄԻԹԱՐԱՆՔ» ՀԵԳՆԱՆՔՈՎ
Կ'ԸՍԵՆՔ ԹԷ՛ ԱՆՈՐ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ ԱՆՅԵԱԼԻ
ՀԱՅԱՎՆԱՍ ՈՐՈՇ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆՅ ԴԵՌ ՄԻՆՉԵԻ
ԱՅՍՕՐ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻԼԸ. ՄԷԿ ՏԵՍԱԿԷՏՈՎ
ՄԻԱՅՆ ԼԱԻ ՆՇԱՆ Է՛ ԱՅՍ Կ'ԱՊԱՑՈՒՑԱՆԷ ԹԷ.
ԱՐԵԻՄՏԱ-ՍԻՈՆԻՍՆԵՐԸ. ԴԵՌ ՀԱՅ ԱԶԳԸ
ՎԵՐՋՆԱԿԱՆԱՊԷՍ ՉԵՆ ԿՐՅԱԾ ՔԱՅՔԱՅԵԼ:
ԵՒ ԱՆՈՆՔ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ.
[ԱՌԱՋԻՆ ՕՐԷՆ ԸՐԱԾՆՈՒՆ ՆՄԱՆ]
ՄԻՆՉԵԻ ԱՅՍՕՐ. ԹԻԿՈՒՆՔ ԿԱՆԳՆԻԼ ԱՅՍ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ:
ԵՐԲ ԱՅՍ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ԴԱԴՐԻ ԻՐ
ԴԵՐԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵՆԷՆ ԱՅՍ՝ ԴԺԲԱԽՏԱԲԱՐ ԸՍԵԼ Է. ԹԷ
ԱՐԵԻՄՈՒՏՔՆ ՈՒ ՍԻՈՆԻՉՄԸ ՅԱԶՈՂԱԾ ԵՆ ՀԱՅ ԱԶԳԻՆ
«ՀԱԾԻԻԸ» ԸՆԴՄԻՇՏ «ՏԵՍՆԵԼ»: ԵՒ ԱՅՆ ՕՐԷՆ ՅԵՏՈՅ.
ԵՐԲ ՍԻՈՆԻՍՆԵՐԸ ԿԸ ԴԱԴՐԵՅՆԵՆ ԻՐԵՆՅ
ԶՕՐԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ ԱՅՍ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ.
«Ա՛Հ. ԱՅՆ ԱՏԵՆ». «ԿԸ ՄԵՌՆԻ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
ԻՎՐԷԺ ՈՍԻԲԷՆԵԱՆԻ

Մանուանդ, 1 Յունուար 2003 թուակիր «ՆԱՅԻՐԻ»ի բացառիկէն սկսեալ մինչեւ 4 Նոյեմբեր 2003- «ՆԱՅԻՐԻ»ի 206 թիւը՝ գրեթէ ամբողջ տարուան մը ընթացքին, ջանացինք, հայ ազգին մեծագոյն աղէտին խորհրդանիշը եղող 24 Ապրիլ 1915-ի մասին, շատերուն անծանօթ իրականու-

Պալաքեան գրպարտիչը որ գերմանական գինուորական տարագով ինքզինք փրկած է [1918]: Նկարը վերցուած է իր գիրքէն:

թիւնները հրապարակել:

Այս գրութիւնները կարդացողները թերեւս կը յիշեն, թէ՛ մասնաւորապէս ծանրացած էինք Գրիգորիս Վարդապետ Պալաքեանի «Հայ Գողգոթան» գիրքին վրայ, որ սուտերով, սխալներով և ինքնագովութիւններով լեցուն գիրք մըն է:

Եւ դժբախտաբար այս «Հայ Գողգոթան» գիրքն է, որ դաշնակցականները տարածած են ամէն կողմ՝ իբր ամենավաւերական և միակ աղբիւրը՝ 24 Ապրիլ 1915-ի եղեռնին:

Որովհետեւ Պալաքեան վարդապետը [յետոյ Եպիսկոպոս] այս կուսակցութեան համակիր կրօնական մըն էր, և թունդ թշնամի՝ Սովետական Հայաստանին:

2003 թուականին «ՆԱՅԻՐԻ»ի մէջի մեր գրութիւններով արտայայտուած էինք Պալաքեանին գիրքին մէջի սխալ վկայութիւններուն և մասնաւորապէս՝ Ռուբէն Սեւակի դէմ, նախանձէ տարուելով, կատարած չարափոխութիւններուն մասին:

Յետոյ Պալաքեան, ճակատագրի բերմամբ [և կամ դիպուածով], Մարսիլիոյ մէջ ենթարկուած էր հայրենասէրներու ընդդիմութեան և մասնաւորապէս՝ Ռուբէն

Սեւակի ընկերոջ՝ հայրենասէր Ենուլք Արմէնից իրեն դէմ տարած պայքարին:

Եւ Մարսիլիոյ հայրենասէրներու հակազդեցութեամբ, Պալաքեան հեռացուած և, ձեռով մըն ալ՝ պատժուած էր, իր հակասովետական և դաշնակցութեան համակիր կեցուածքին պատճառաւ:

Վերջերս ստացանք մեր բարեկամներէն մէկուն կողմէ ուղարկուած գրութիւն մը, որ Պալաքեանի դէմ մեր կատարած քննադատութիւնները կը հաստատէ:

Այս գրութիւնը՝ 14 Դեկտեմբեր 1928-ին, Սուրբ Էջմիածինէն Խորէն Արքեպս. Սուրատբեգեանին կողմէ (ապագային կաթողիկոս) գրուած նամակ մըն է, ուղղուած Թորգոմ Եպիսկոպոս Գուշակեանին [յետագային Երուսաղէմի Պատրիարք]:

Այս նամակը իսկական ամբաստանագիր մըն է՝ Պալաքեանին անհեռատես և հայավնաս գործունէութեան մասին:

Այստեղ կը հրատարակեմք, այս շատ կարեւոր նամակէն՝ միայն Պալաքեանի մասին գրուածները.

14 Դեկտ. 1928
Սուրբ Էջմիածին

Գերաշնորհ եւ սիրելի

Թորգոմ Սրբազան

Չեր գլխաւոր գործերը լինելու են,

1.- Երոպայի թեմի կազմակերպութեան խնդիրը: Այդ գործը, որքան անկազմակերպ էր Պալաքեան Եպիսկոպոսի նշանակման ժամանակ, այնքան անկազմակերպ և խառնիճաղանճ վիճակի է հասած հէնց նոյն Պալաքեան Սրբազանի անհեռատես և սխալ գործունէութեան շնորհիւ:

2.- Օրինետացիայի խնդիրը ձեզ յայտնի է, որ Էջմիածինը բարեացակամ վերաբերմունք ունի հանդէպ մեր կառավարութիւնը, որի շինարար գործունէութիւնը և հանդէպ գաղթականութիւնը ցոյց տուած խնամքը ակներեւ է:

Դժբախտաբար Պալաքեան Սրբազանը որոշ սայթաքումներ էր ունենում, որոնք թէեւ հերքում էին նրա կողմից, բայց այնուամենայնիւ, լուրջ դժգոհութեանց առիթ էին ծառայում և անդրադառնում Էջմիածնի վրայ:

4.- Կայ և մի խնդիր, որ յարուցել է Ներսէս Կիւլպէնկեանը Լոնդոնի եկեղեցու մասին, որը երեւի չենք ուղարկելու ձեզ, որովհետեւ ոչ մի ցանկութիւն չունինք վշտացրնելու Գալուստ Կիւլպէնկեանին, որի իրաւունքների դէմ ուղղուած է այդ խնդիրը:

Ընդհակառակն մեզ շատ մեծ վիշտ պատճառեց Պալաքեանի «անտակտ» վերաբերմունքը հանդէպ Գալուստ Կիւլպէնկեանի, որից չափազանց վշտացել էր վերջինը:

Եղբայրական սիրոյ ողջոյններով
Խոնարհ աղօթակից՝
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Դժբախտաբար, այս եսասէր, մեծամոլ և նախանձ կրօնականին՝ Պալաքեանին 24 Ապրիլ 1915-ի մասին գրած «Հայ Գողգոթան» գիրքը, կը շարունակէ իր սխալ տեղեկութիւնները տարածել թէ՛ Հայաստանի և թէ, մանաւանդ, Սփիւռքի մէջ՝ իբր միակ աղբիւր 1915-ի հայկական Եղեռնին:

Այս գիրքը վերջերս հրատարակուեցաւ նաեւ թարգմանաբար ֆրանսերէնով՝ նոյն սխալներով և նոյն սուտերով:

Բայց, մեզի խոր ցաւ պատճառեց, ուրիշ պարագայ մը, որ շատ աւելի զգուցընող և անցերելի է: Ջանանք բացատրել:

1997-ին Նիւ Եորք-ի մէջ հրատարակուեցաւ PETER BALAKIAN անունով անձնաւորութեան կողմէ լոր հեռաւոր ազգականն է Գրիգորիս եպս. Պալաքեանին] հայկական Եղեռնի մասին գիրք մը, անգլերէն լեզուով, որուն անունն է "BLACK DOG OF FATE"-ի ճակատագրի Սեւ Ծուճոյ:

1.- Արամ Անտոնեան. 2.- Արշակ Զօպանեան. 3.- Գերշ. Տ. Գ. Պալաքեան. 4.- Պօղոս Նուպար:
 Պալաքեան Եպիսկ. իր մեծամոլ ու վանողական ընթացքով. Գ. Կիլպենկեանը հայկականութենէն հեռացուց և անոր Լիզպոն երթալուն պատճառ եղաւ: Մինչ Պօղոս Նուպար. Արշակ Զօպանեան և Ա. Անտոնեան ոտքի են. Սրբազանին փքուն նստուածքը. ինքնին շատ պերճախօս է...:

Այս գիրքը. որ մասամբ ալ Փիթըր Պալաքեան-ին մեծ մօր պատմածներուն վրայ յենելով գրի առնուած եղեռնի տարիներուն մէկ հանգրուանին տխուր պատմութիւնն է. շատ մեծ յաջողութիւն ունեցաւ ԱՄՆ-ի մէջ և Ամերիկեան բնորոշումով "BEST SELLER" կոչուած գիրքերու շարքին դասուելու արժանացաւ: Այսինքն՝ «ամէնէն շատ ծախուած գիրք» երէն մէկը եղաւ: Բնական է՝ բոլոր հայերուն համար ուրախութիւն էր. հայու մը եղեռնի մասին գրած գիրքին Ամերիկայի մէջ յաջողութիւն գտած ըլլալը:
 Այս գիրքը հայերէնի ալ թարգմանուեցաւ և 2002-ին Հայաստանի մէջ հրատարակուեցաւ «Շակատագրի Սել Շունը» անունով:
 Եւ 2003-ին Փիթըր Պալաքեան հրատարակեց ուրիշ գիրք մը՝ Նիւ Եորքի մէջ.

կրկին անգլերենով՝ "THE BURNING TIGRIS" վերստառութեամբ՝ «Այրող Տիգրիսը»:

Փ. Պալաքեանի այս գիրքը: բոլորովին ուրիշ հանգամանք ունի. իր «Ճակատագրի Սեւ Շունը» գիրքէն. որ աւելի իր ընտանիքին պատմութիւնն էր՝ վեպի վերածուած:

Մինչդեռ "THE BURNING TIGRIS"ը |Այրող Տիգրիսը պատմութեան գիրքի մը կառոյցը ունի: Մեր գաղափարը յայտնենք հիմա. առանց մեր բառերը ծամծմելու. այս գիրքի մասին:

Այս գիրքը. իրականութեան մէջ. Ամերիկեան քարոզչութեան մէկ արտադրութիւնն է:

Ալ ինչե՛ր ըրեր է Ամերիկան՝ 1915-ին. հայերը ազատելու համար. ինչե՛ր:

Մանաւանդ՝ Պոլսոյ Ամերիկեան դեսպան հրեայ Սորկենթաուն. ի՞նչ աշխատանք տարեր է հայերուն ի նպաստ. ինչե՛ր ըրեր է:

Բայց, իսկապէս. ի՞նչ ըրած է Սորկենթաուն Պոլսոյ մէջ... քանի մը տեղեկագիր դրկելէ զատ. հայոց վիճակի մասին. և քանի մը բողոքական պատուելի ազատելէ բացի:

Եւ այս ա՛յն Սորկենթաուն էր. որ Հայկական Եղեռնին. Թալաթին մեղսակից՝ Գերմանիոյ Պոլսոյ դեսպան Վանկէնհայմին ամենամտերիմ բարեկամը եղաւ:

Վանկէնհայմ և Սորկենթաուն՝ հայոց եղեռնի ենթարկուած օրերուն. Պոլսոյ «Այազաղա» կոչուած պուրակը գտնուող գերմանական ազարակի մէջ. ձիով պտոյտներ կը կատարէին և կը զուարճանային:

Եւ հայկական «Գնա՛ մեռիր. եկուր սիրեմ»-ի ասացուածքով՝ 1915-էն յետոյ. այս հրեայ դեսպան Սորկենթաուն՝ |Իբր թէ հայասերի վերածուած| գիրք մը հրատարակեց Հայկական Եղեռնին մասին:

Եւ նոյնպէս՝ ամերիկեան բարեսէր կազմակերպութիւնները իրենց օգնութեան ձեռքը երկարեցին եղեռնէն վերապրած տառապող հայերուն |նո՛յն՝ գնա՛ մեռիր. եկուր սիրեմ|ի մտածումով: Եւ այդ հայերուն մեծ մասը Ամերիկա ուղարկեցին. իրականութեան մէջ հայերը՝ իրենց հայրենիքէն պարպելու և հեռացնելու Սիոնիստական ծրագիրը գործադրեցին. ինչ որ. մինչեւ այսօր. կը շարունակեն Հայաստանի մէջ՝ ամենայն դիւրութեամբ «վիզա» տալով Ամերիկա գաղթել ուզող հայերուն:

***
Փիթըր Պալաքեան-ի "THE BURNING TIGRIS" գիրքին մէջ մեզի → էջ 3:

**ՌՈՒՔԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Վերջերս Երեւանի մէջ հրատարակուեցան
1.- Վլադիմիր Պետրոսեանի «Ռուբլն Սեւակ և Մեր Ժամանակը»
2.- Յովհաննէս Զիլինկիրեանի «Թուրքերուն (Իբր թէ) Զգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատորի մէջ, հայերէն, քրմերէն, ռուսերէն և անգլերէն:
Այս գիրքերէն ունենալ փափաքողները, նամակով մը կրնան դիմել. և մենք սիրով կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:
Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG
DOMAINE DU LOUP
LE VERDON -B
06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍՕՐ ԳՈՅԱՏԵԻՄԱՆ... (Ծար. էջ 2-էն)

համար շատ կարեւոր ուրիշ պարագայ մը կայ: Իր այս նոր գիրքին մէջ, հեղինակը իր հեռաւոր ազգականին՝ Գրիգորիս Եպիս. Պալաքեանին «Հայ Գողգոթան» գիրքէն շատ մը հատուածներ, գրեթէ նոյնութեամբ, արտագրած է: Մանաւանդ՝ Սրբազանին Ռուբէն Սեւակի նահատակութեան մասին յօրինած սուտերը՝ որոնք նոյնութեամբ հրատարակուած են:

Այստեղ լոյս կ'ընծայենք Փ. Պալաքեանի "THE BURNING TIGRIS" գիրքին 215 էջին մէջ Ռուբէն Սեւակի նահատակութեան մասին անգլերէնով գրուած անիրաւ, անխիղճ և սուտ վերագրումները.

The chetes then took the five Armenians to a nearby creek, undressed them, and folded up their clothing for themselves. Then "they began to stab them to death, slashing their arms and legs and genitals, and ripping apart their bodies." Only the thirty-three-year-old Daniele Varoujan tried to defend himself, and thus provoked the killers further; they not only "tore out his entrails, but dug out the eyes of this great Armenian poet."¹⁵ The killers then divided the pillage among themselves, taking more than 450 Ottoman gold pieces that were sewn into the clothing of Dr. Chilingirian and Onnig Maghazadjian. They paid off the police, and after dividing up the belongings, left in the carriages."

ՄԷՋՐԵՐՈՒՄԻՆ ԻՄԱՍՏԱՅԻՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Զեֆէները հինգ հայերը տարին մօտի ձորակը, մերկացուցին զանոնք որ, անոնց զգեստներուն տիրանան: Յետոյ սկսան մահուան գործողութեան: Քաշեցին իրենց դանակները և կտրտեցին անոնց ձեռքերը, սրունքներն ու սեռային անդամները և ծակծկեցին մարմինները: Միայն 33 տարու Դանիէլ Վարուժանը փորձելով դիմադրել, մարդասպաններուն, անոնց կատաղութիւնը հրահրեց: Զգոհացան անոր փորտիքը դուրս թափելով, փորեցին նաեւ այս մեծ բանաստեղծին աչքերը: Յետոյ, ոճրագործները սկսան իրենց միջեւ բաժնել աւարը: Աւելի քան 450 Օսմանեան ոսկեղըրամ գտան Տօքթ. Զիլինկիրեանի և Օնիիկ Մաղազաճեանի հագուստներուն ծակքերէն: Վճարեցին ոստիկանին և կառապանին ու ճամբու դրին զանոնք:

***

Չէք կրնար երեւակայել, թէ մեզի ի՞նչ աստիճանի ցաւ կը պատճառէ՝ թրքացալը մերժելով դէպի ցահատակութեան գացած Ռուբէն Սեւակի Սուրբ Յիշատակին դէմ շարունակուող այս անարդար և թրքավայել, սուտ վերագրումները:

2003-ին, «ՆԱՅԻՐԻ»-ի մէջ, փաստաթուղթերով երկարօրէն գրեցի՞նք, թէ սուտ էր, ցախանձէ մղուած անոպայի մը բարբանջանքներ էին Գ. Պալաքեանին յօրինածները:

Եւ հրատարակած էինք նաեւ, Նիւ Եորքի մէջ 1924-ին լոյս տեսած բժիշկ Ս. Զարեանդին գիրքին մէջ գրուածները.

«Միայն Ռուբէն Սեւակը ընդդիմացած է սպանութեան պահուն, իսկ Դանիէլ Վարուժան, ստոյիկեան իմաստունի մը պէս համակերպող ոգիով, կը հնազանդի» «Տես «ՆԱՅԻՐԻ» 25 Մարտ 2003»:

ԱՆՑՈՐԴԻ ՏՊԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Տեղահատուցեալ եւ արդի արատներ)
(Պոլսէն դէպի Եփեսոս եւ Ցախանքը):

ԳՆՆԻՆ ԼԱՍՈՒԺԱՆԻ

ՏՆՔԱՅ Բ. ԾՆԵՆԴՆԵՐԻ ԼՆԻՒՄԻՆԻ:
ԳՐԱԳՐԱՆՆԵՐԸ

Էնդիժակ

ՌՍԻՆԿ Ս. ԶԱՐԵԱՆԴԻՆ

1924

Նիւ Եորք

«Տասնըմէկ մարդաստղաններ հինգ անմեղ ու անզէն ճամբորդներու դէմ: Ի՞նչ մեծ անվստահութիւն իրենց ոճրագործի հեղինակութեան:

Բռնի մերկացնելու փորձի մը դէմ Սեւակ կ'ըմբոստանայ իսկ Վարուժան, ստոյիկեան իմաստունի մը պէս համակերպող ոգիով մը կը հնազանդի:

Հինգն ալ հաւասար խողխողումներու կ'ենթարկուին, կ'անսրդուին եւ ի վերջոյ մարդկային ըմբռնումի կարողութիւնէն շատ վեր, անխոր վայրազուժիւններով կ'սպաննուին»:

«Տասնըմեկ մարդաստղաններ հինգ անմեղ ու ան-
զէն ճամբորդներու դէմ: Ի՞նչ մեծ անվստահութիւն
իրենց ոճրագործի հեղինակութեան:

Բռնի մերկացնելու վտրձի մը դէմ Սեակ կ'ըմ-
բոստանայ իսկ Վարուժան, ստոյլիկեան իմաստունի
մը պէս համակերպող սլիտի մը կը հնայած: Վի:

Հինգն ալ հաւասար խողխողումներու կ'ենթադ-
րուին, կ'անսրդուին եւ ի վերջոյ մարդկային ըմ-
բանումի կարողութիւնէն շատ վեր, անխոր վայրա-
զութիւններով կ'սպաննուին»:

Փիթըր Պալաքեան իր գիրքին մէջ, ^{**} Պալաքեան եպս.ին «Հայ Գողգոթան» գիր-
քէն արտագրելով կ'ըսէ.

«Բժիշկ Չիլինկիրեանին և ՕԳՆիկ Մաղազաճեանին հագուստներուն մէջէն
450-Օսմանական ոսկի գտնուած է»:

«ՆԱՅԻՐԻ»ի 20 Մայիս 2003-թիւին մէջ, ստախօս և նախանձ Պալաքեանին
Ռուբէն Սեակը հարիւրաւոր ոսկեդրամ ունեցող հարուստ մը ներկայացնելուն
անհեթեթ վերագրում մը ըլլալը, անհերքելի փաստերով ապացուցած էինք:

Այստեղ, առաջին անգամ ըլլալով հրապարակեցք, Գերմանական փաստա-
թուղթ մը, որ կը վկայէ, թէ Ռուբէն Սեակի գերմանացի կնոջ՝ Ժաննի Սեակին
Պոլսոյ Գերմանական դեսպանատան մօտ տարած անվերջ դիմումներուն ստիպո-
ղութեան տակ, գերմանացիները թուրքերէն պահանջած էին Ռուբէն Սեակը
սպաննողներուն ձերբակալումը և Ռուբէն Սեակի վրայէն գողցուած թողօններուն
վերադարձուիլը:

Այստեղ կը հրատարակեցք Պոլսոյ Գերմանական դեսպանատունէն, թուրքերէն
առնուած տեղեկութիւններուն հիման վրայ, Ռ. Սեակի կնոջ Ժաննի Սեակի Լո-
զանի տան հասցէին ղրկուած և 21-9-1915 թուակիր նամակը, որուն մէջ կայ նա-
հատակ Ռուբէն Սեակի պատկանած իրերու ցանկը:

Ահա՛ Գերմանական դեսպանատան ղրկած փաստաթուղթը: Եւ նաեւ, այս Գեր-
մանական փաստաթուղթին՝ Փրօֆ. Վահագն Տատրեան կողմէ վերծանուած

պատճենի թարգմանութիւնը:

1. Տրուելիք յարկերու մասին ծախսերու վերաբերեալ
I.A 16. Јули 1910 նշանակուած է
2. Կազմուած Երկրչափ, ունի ծախս: ուրիշ տես
Քանի R.T. է
3. մի քանի Կապիտալիզացիոն արժեքներ
ուրիշ Երկրչափ:
4. Կապիտալիզացիոն, արժեքներ 10 Բիլիոն:
5. մի քանի, արժեքներ կրկին, ունի մի քանի
արժեքներ կրկին:

Կապիտալիզացիոն: արժեքներ Երկրչափ, ունի
արժեքներ Երկրչափ, արժեքներ Երկրչափ
(Կապիտալիզացիոն: Երկրչափ Երկրչափ) Երկրչափ,

? Երկրչափ.

Երկրչափ Երկրչափ Երկրչափ ունի մի քանի արժեքներ
Երկրչափ Երկրչափ (Երկրչափ ունի մի քանի, արժեքներ Երկրչափ)
Երկրչափ ունի մի քանի արժեքներ Երկրչափ Երկրչափ
Երկրչափ, ունի մի քանի արժեքներ Երկրչափ Երկրչափ
Երկրչափ, ունի մի քանի արժեքներ Երկրչափ Երկրչափ

Երկրչափ Երկրչափ ունի մի քանի արժեքներ Երկրչափ Երկրչափ
Երկրչափ Երկրչափ, ունի մի քանի արժեքներ Երկրչափ Երկրչափ
Երկրչափ, ունի մի քանի արժեքներ Երկրչափ Երկրչափ
Երկրչափ Երկրչափ (Երկրչափ ունի մի քանի արժեքներ
Երկրչափ), ունի մի քանի արժեքներ Երկրչափ Երկրչափ

Երկրչափ
BTK97 2 (21)

ZU 7734-ՈՎ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹ ԵՒ B-ՏԿ:97.2 ԹՈՒԱՆՇԱՆՈՎ ԿԿ-ՔՈՒԹԸ

ՊՈՒՍՅ՝ ԿԵՐՄԱՆԱԿԱՆ՝ ԿԵՍՊԱՆԱՏԱՆ՝ ՏԵՂԵԿԱԿՐԻՆ՝

ՀԱՅԵՐԷՆ, ԹԵՐԿՄԵՆ, ՈՒԹԻՆ, Բ

Տիկին APELL. և իր աղջիկը. սմոր դաստիարակուհի Հնո 16 Սեպտեմբեր [1915] -ին Գերմանիա մեկնեցան: [Իրականութեան մէջ՝ Ջոն իցերիոյ Լոյսանո քաղաքը գտնուի: Նկատելով, որ մինչեւ այսօր հակառակը չէ լսուած, կ'երեւի, թէ առանց դժուարութեան սահմանը անցած են:

15 Սեպտեմբեր [1915]-ին, Տիկին Ժ. Չիլինգիլերեանին տեղեկացուցի իր ամուսնին ճակատագրին մասին թրջական ներքին նախարարութեան մոտ լուրերը:

Տիկին Ժ. Չիլինգիլերեան այս կացութեան առջեւ, խնդրեց, որ իր ամուսնին վրայէն գտնուած [նահատակուելէն յետոյ] Հոտելեալ անարկանները իրեն վիճակործան լին.

1.- Ամուսնութեան մատանի մը, մէջի կողմը J. A. (JANNI APELL) 16 Յունիս 1910 փորագրուած:

2.- Ոսկի (CHEVALIER) մատանի մը զարդաքարով՝ վրան R.T. տառերը (ROUPE TCHILINGUIRIAN):

3.- Ջոյզ մը ոսկի թեւնոց՝ վրան զմրուխտով:

4.- ՀնՉՈՒՆ ԴՐԱՄ, ՆՈՒԱԶԱԿՈՅՆ, 10 (ՕՍՄԱՆԵԱՆ, ՈՍԿԻ):

5.- Մոխրագոյն, նորածեւ ճամբորդական պայուսակ մը (VALISE), գերմանական ERFURT-ի գործարանի մը վաճառանիչով:

Ասոնցմէ զատ՝ բժշկական գործիքներ և տարբեր առարկաներ [սեւ հագուստ մը, և ճամբորդական անկողին մը, եւ այլն]:

Այս առարկաներուն մէկ ցանկը լղժբախտաբար թրջերէնով, 20 Սեպտեմբեր [1915]-ին Իսմայիլ Պէյ Ճանալուաթին յանձնեցի:

Տիկին Աբէլին և իր աղջկան Պոլիս ձգած ասլանքները պահուած են:

Ասկէ առաջ Տիկին Աբէլ-ին ինծի տուած մեկանի ամանը՝ Պարոն SCHKORBEL-ին զրկեցի:

Այս տեղեկութիւնները նամակով մը, Տիկին APELL-ի հասցէին ուղարկուած են. LAUSANNE SIGNAL VILLA MONT-TENDRE (SUISSE)

[Արխիւային կնիք BTK 97 2

Ինչպէս որ կը տեսնէք՝ այս Գերմանական փաստաթուղթին մէջ. նահատակ Ռուբէն Սեւակին թողօններուն ցանկը նշուած է:

Փաստաթուղթին 4-րդ կէտին մէջ գրուած է թէ՛

4.- BAR GELD. MINOESTENS 10 PEUND.

«4.- Հնչուն դրամ-նուազագոյն 10 [Օսմանեան] ոսկի»:

Ահա Ռուբէն Սեւակին ամբողջ հարստութիւնը, Գերմանական փաստաթուղթով: «10 ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՈՍԿԻ»

Չենք գիտեր, թէ ինչպէ՞ս պէտք է մեկնաբանել Գրիգոր Պալաքեանին նահատակ Ռուբէն Սեւակին դէմ կատարած սրբապղծութիւնները:

Արդեօ՞ք միայն նախանձով կամ վատ նկարագիր ունենալով կարելի է բացատրել Գրիգորիս Պալաքեանին, կրօնականի մը համար անվայել, անհաւատալի այս կեցուածքը:

Մենք կը յուսանք, որ այս մասին. արդար վճիռ մը պիտի տան ապագայի խղճամիտ հայ Պատմագէտները:

***

Մեր ստացած տեղեկութիւններուն համեմատ՝ այս մեծապատիւ Փիթըր Պալաքեանը բնաւ հայերէն չի գիտեր: Եւ իր հեռաւոր ազգականին՝ Գրիգորիս Պալաքեանին գրած «Հայ Գողգոթան» գիրքը կարդացած է՝ հայու մը կողմէ անգլերէնի թարգմանուած ձեռագիրներէն. որովհետեւ «Հայ Գողգոթան» դեռ անգլերէն գիրք ըլլալով չէ հրատարակուած: Չեռագիր կը մնայ:

Բայց, մեզի համար, շատ հետաքրքրական եղաւ. «Հայ Գողգոթան» հայերէնէ անգլերէնի թարգմանողին ով ըլլալը գիտնալը:

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
KIBRISIN HAKIKİ YILAN HİKAYESİ

KIBRIS PROBLEMİ İÇİN, TÜRK MEDIASINI (UMUMİ EFKARINI) UZUN YILLARDAN BERİ ALDATIYORLAR.

“KIBRIS, TÜRKİYENİN GÜVENLİĞİ İÇİN ÇOK MÜHİMDİR”.

“KIBRIS, TÜRKİYENİN UÇAK GEMİSİDİR”.

TAMAMEN YANLIŞ VE YALAN.

1950-E KADAR, TÜRK DİŞ İŞLERİ BAKANİ FUAT KÖPRÜLÜNÜN RESMEN SÖYLEDİĞİNE GÖRE, TÜRKİYENİN KIBRIS DIYE BİR PROBLEMİ YOKTU.

FAKAT, SONRA BU KÖPRÜNÜN ALTINDAN ÇOK SULAR GEÇTİ.

KIBRIS RUMLARININ ENOSİS HEVESİ, İNGİLİZLERİ, KIBRISI KAYBETME TEHLİKESİ İLE KARŞI KARŞIYA BIRAKTI.

VE İNGİLİZLER SÜRDÜLER TÜRKİYİYİ, KIBRIZ PROBLEMİNİN İÇİNE.

VE ÇOK KANLI VE ACI GÜNLER YASANDI. VE ÇOK SÜKÜR, BUNUN SAYESİNDE İNGİLİZLER KIBRISTA KALABILDI.

1973-DE MİSİRİN BASKANI ENVER SADAT, YAHUDİLERİN BAYRAM GÜNÜ KİPPOURDA İSRAİLE HÜCUM ETTİ.

VE İSRAİL İLK BASTA ÇOK ZOR GÜNLER GEÇİRDİ. FAKAT SONUNDA İSRAİL HARBİ KAZANDI. VE KİPPOUR HARBİNDE KIBRISTAKİ İNGİLİZ ÜSLERİNİN, İSRAİLİN GÜVENLİĞİ İÇİN ÇOK MÜHİM OLDUĞU ORTAYA ÇIKTI.

VE TAM BİR SENE SONRA, 1974-DE AMERİKAN DİŞ İŞLERİ BAKANİ KISSİNGER KENDİ TAL-ABESİ OLAN TÜRKİYE BASBAKANI ECEVİTE KIBRISI İSGAL EMRİNİ VERDİ.

VE ECEVİT KIBRISIN YARISINI İSGAL ETTİ.

NIYE? NİÇİN? NE HAKLA? KIBRISTA YÜZDE ONBES KADAR OLAN (SÖZÜM ÖNA) TÜRK DENİLEN AHALİ İLE ADANIN YARISINI NASIL İSGAL EDERSİNİZ ?.

ONU, KISSİNGERE SORUN.

BU ARADA YENİ ÖGRENDİK, İLGAZ ZORLUYUN SÖYLEDİĞİNE GÖRE ECEVİTİN KARİSİ RAHSAN ECEVİT - “SABATAYCI” İMİS. HİÇ SASMAM.

RAHSAN ECEVİT, BULENT ECEVİT, VE KISSİNGER.

SİMDİ ANLADINIZ MI İŞİN PÜF NOKTASINI ?

1974-TEN, 2004 SENESİNE KADAR, 30 SENEDEN BERİ KIBRISIN YARISI TÜRKLERİN ELİNDE. BU VAZİYETTE RUMLAR KIBRISDAKİ İNGİLİZ ÜSLERİNİN MEVCUDİYETİNE KARŞI HİÇ BİR ŞEY SÖYLEYEMEZLER.

“ALAN MEMNUN, SATAN MEMNUN”.

FAKAT BU ARADA İŞİ BOZAN, AVRUPA BİRLİĞİ OLDU.

MAYIS 2004-DE KIBRIS YUNAN DEVLETİ. AVRUPA BİRLİĞİNE TAM ÜYE OLARAK GİRECEK.

TÜRK KİSİMİ NE OLUCAK ? ORDAKİ AHALİ AĞIR BASTI.

VE TÜRKİYE. MECBUR OLDU KIBRIS YUNAN HÜKÜMETİ İLE ANLASMAYA YANASMAYA.

VE BU ARADA, KIBRIS TÜRK KESİMİNDEKİ (SÖZÜM ÖNA) HÜKÜMETİN BASINA BASBAKAN OLARAK, YUNANLILARLA ANLASMA TARAFTARI OLAN TALAT GEÇTİ.

HER ŞEY İYİ DE, BU TÂLAT İSMİ İŞİ BOZUYOR.

BİZİM ANLADIGIMIZ KADAR, BU TÂLATIN BABASI. 1915 ERMENİ SOYKIRIMININ BAS SORUMLUSU TÂLAT PASANIN HAYRANI OLACAK Kİ, OĞLUNUN İSMİNİ TÂLAT KOYMUS.

TÂLAT İSMİNİ TASIYAN KİSİNİN SÖZÜNE İNANILMAZ.

ÇÜNKÜ 1915-E KADAR TÂLAT PASA ERMENİLER İLİ “KARDES” İDİ.

FAKAT 1915-TE TÂLAT PASA ERMENİ “KARDESLERİNİN” HEPSİNİ ÖLDÜRTÜ.

BU KIBRISLI TALAT, KIBRISLI YUNANLILARA NE OYUN OYNIYACAK ACABA ?.

3. 2.

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐԵՐՈՒՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՅԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
«ԿԻՊՐՈՍԻ՝ ԻՍԿԱԿԱՆ «ՕՁԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ»

Կիպրոսի խնդրին համար, երկար տարիներ է Վեր, կը խարեն թուրք հասարակութիւնը:

«Կիպրոսը՝ Թուրքիոյ ապահովութեան համար, շատ կարեւոր է»:

«Կիպրոսը՝ Թուրքիոյ օդանաւային զրահաւորն է»:

Բոլորովին սխալ և սուտ է:

Մինչեւ 1950 Թուրքիոյ Արտաքին Նախարարը՝ Ֆուատ Բէօրրիւլի-ին պաշտօնապէս ըսածին համեմատ, Թուրքիան՝ «Կիպրոս» ըսուած հարց մը չունէր:

Բայց յետոյ, կամուրջին տակէն շատ ջուրեր անցան:

Կիպրացի յոյներուն «ENOSIS»-ի փափաքը՝ անգլիացիները Կիպրոսը կորսնցնելու վտանգին հետ դէմ առ դէմ բերաւ:

Եւ անգլիացիները՝ առաջ բռնցին Թուրքերը Կիպրական հարցի մէջ:

Եւ շատ արիւնոտ օրեր, շատ ցաւոտ օրեր ապրուեցան:

Եւ ասոր «շնորհիւ», անգլիացիները կարողացան մնալ Կիպրոսի մէջ:

1973-ին եգիպտոսի Նախագահ Անուար Սատաթ, հրեաներուն տօն եղող «KIPPOUR»-ի օրը՝ յարձակեցաւ Իսրայէլի վրայ:

Եւ Իսրայէլ, պատերազմին սկիզբը, շատ դժուար օրեր անցուց, բայց, ի վերջոյ, պատերազմը Իսրայէլը շահեցաւ:

Եւ «KIPPOUR»-ի պատերազմի օրերուն մէջտեղ ելաւ, որ Կիպրոսի անգլիական խարիսխները շատ կարեւոր են՝ Իսրայէլի ապահովութեան համար:

Եւ ծիշդ տարի մը յետոյ՝ 1974-ին, Ամերիկայի Արտաքին Նախարար KISSINGER-ը, իր աշակերտը եղող BÜLENT ECEVID-ին Կիպրոսը գրաւելու հրաման տուաւ:

Եւ ECEVID Կիպրոսի կէսը գրաւեց:

Ինչո՞ւ: Ինչպէ՞ս: Ո՞ր իրաւունքով:

Կիպրոսի մէջ, հարիւրին միայն տասնըհինգը եղող [Իբր ԹԷ] Թուրք ժողովուրդին վրայ յենելով, Ինչպէ՞ս կրնաք Կիպրոսին կէսը գրաւել:

Այս խնդիրը KISSENGER-ին հարցուցէք:

Մինչ այդ, Նոր տեղեկացանք՝ ILGAZ ZORLU-ին ըսածին համեմատ՝ ECEVIDIN- կինն ալ RAHSAN ECEVID-ը [սելանիկցի դաւանափոխ հրեայ] Սապաթայական է եղեր:

Բնաւ չեմ գարմանար: Ռահշան էճեհիտ, Պիւլենտ էճեհիտ և KISSENGER:

Հիմա հասկցա՞ք գործին Նուրք կէտը:

1974-էն ի վեր և մինչեւ այսօր, Կիպրոսի կէսը Թուրքերուն ձեռքն է:

Այս պայմաններուն մէջ, յոյները Կիպրոսի անգլիական խարիսխներուն դէմ, բան մը չեն կրնար ընել: «Առնողը գոհ է, ծախողը՝ գոհ»:

Բայց սա միջոցին, գործը արողը եւրոպական Միութիւնը եղաւ:

Մայիս 2004-էն սկսեալ, Կիպրոսի Յունական պետութիւնը, իսկական անդամ ըլլալով՝ եւրոպական Միութեան մաս պիտի կազմէ:

Այս վիճակին մէջ, Կիպրոսի Թրքական մասը ի՞նչ պիտի ըլլայ... Եւ Կիպրոսի Թուրք ժողովուրդը ծակատագրական դեր խաղաց:

Եւ Թուրքիան ստիպուած եղաւ Կիպրոսի յունական պետութեան հետ բանակցութեան մօտենալու:

Եւ այս միջոցին, Կիպրոսի Թրքական մասին մէջ, [Իբր ԹԷ] Թրքական կառավարութեան վարչապետի

պաշտօն ստանձնեց՝ Յոյներուն հետ համաձայնելու կողմնակից Թալաթը:

Ամէն բան լաւ: Բայց սա Թալաթ անունը գործը կը խանգարէ:

Անր հասկցածին չափ՝ այս Թալաթին հայրը՝ 1915-ի հայկական ցեղասպանութեան առաջնակարգ պատասխանատուն եղող Թալաթ Փաշային հիացող անձ մըն է անպայման, որ իր տղուն անունը Թալաթ կոչեր է:

Թալաթին անունը կրող մէկու մը խօսքին չի հաւատացուիր:

Որովհետեւ մինչեւ 1915- թուականը, Թալաթ Փաշան հայերուն հետ «եղբայր» էր:

Բայց 1915-ին Թալաթ փաշան՝ իր հայ «եղբայրներուն» բոլորն ալ սպաննել տուաւ:

Այս կիպրացի Թալաթը արդեօ՞ք, կիպրացի Յոյներուն զխուն ի՞նչ խաղեր պիտի խաղայ:

3. 2.

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍՕՐ ԳՈՅԱՏԵԻՄԱՆ... (Թար. էջ 3-էն)

Եւ կրկին մեր սիրտը ցաւով պրկուեցաւ: Որովհետեւ «Հայ Գողգոթան» անգլերէնի թարգմանողը և Պալաքեանին այս գիրքին մէջի Ռուբէն Սեւակին դէմ յօրինուած սուտերը իր թարգմանութեան մէջ նոյնութեամբ նշողը՝ ARIS G. SEVAG անունը կրող անձ մըն է:

The Armenian Reporter International, Inc.
P.O. Box 129, Paramus, N.J. 07652

Aris G. Sevag Managing Editor	Sylvia A. Boghossian Publisher	Edward K. Boghosian Senior Editor
---	--	---

Այսինքն՝ Ռուբէն Սեւակին անունը անհրաւաբար գործածող անձ մը՝ որ նահատակ Ռուբէն Սեւակին Սուրբ Յիշատակը կը սրբապղծէ նոյնութեամբ թարգմանելով Գրիգոր Պալաքեանին սուտերը, որ հրատարակուեցան Փիթըր Պալաքեանի «THE BURNING TIGRIS» գիրքին մէջ:

Եւ Փիթըր Պալաքեանի «THE BURNING TIGRIS» գիրքը. Ամերիկայի մէջ. կրկին «BEST SELLER» եղած է:

Այսինքն Գրիգոր Պալաքեանին Ռուբէն Սեւակի դէմ սուտ վերագրումները. ուրիշ Պալաքեանի մը գիրքով, ամբողջ աշխարհին կը տարածուի:

* * *

Ռուբէն Սեւակ նահատակուեցաւ 26 Օգոստոս 1915-ին. Թուրք մարդասպաններու ձեռքով, Չանղըրը-ի մէջ:

Ռուբէն Սեւակ մեռաւ, չփոխելու համար իր անունը:

Բայց հայերը, ամէն օր, կը մեռցնեն Ռուբէն Սեւակը՝ սրբապղծելով անոր անունը:

Ազգ մը իր հերոսներով կ'ապրի:

Ազգ մը, որ հերոսներ չունի, ապրելու իրաւունք չունի:

Ազգ մը, որ իր հերոսները կը մոռնայ, ինքն ալ մեռնելու դատապարտուած է:

«ԱՄԷՆ ԻՆՁ ԾԱԽԵՑԻՆ... ՕՏԱՐԸ ՄԵՁԻ ՀԵՏ ԿԸ... (Շար. էջ 1-էԳ)

«Հայկական ժամանակ» բերրը կը վրայէ, որ «Բանակի Օր»ու ան առթիւ ինճ րա-
նակի գլխաւոր հիմնադիրի ու «Սարապախա»ին մայրը, ո՛չ մէկ պետական ղեկավար,
շնորհաւորական գիր տուցած է: Եւ ասկայն... «ԵՍ ՈՅԻԷ ՄԷԿԻՑ ԶԵՄ ՆԵՂԱՆՈՒՄ:
ՔԱՆԻ ՈՐ ՈՂՁ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆՈՒՄ ՎԱԽԻ ՄԹՆՈՒՂՐՏ Է. ԵՒ ԲՈՒՂՐՆ Է՛Լ ՎԱԽԵՆՈՒՄ
ԵՆ: ԱՍՏՈՒԱԾ ԻՐԵՆՅ ՀԵՏ, ՓՈՔՐՈԳԻ ՄԱՐԴԻԿ ԵՆ» – ըսած է Կրեթա Սարգսեան:

Ամենացնցիչը ասկայն, նախկին վարչապետ և սրաշտպանութեան նախարար Վազ-
գէն Սարգսեանի մօր հետեւեալ գնահատութիւնն է, երկրի ներկայ վիճակի մասին:

«Ամէն ինչ ծախեցին, տուեցին օտարի ձեռքը, օտարն էլ, ինչպէս ուզում է՝ մեր
ժողովուրդի հետ վարում է: Դարձել ենք օկուպացուած [գրաւեալ-«Ն.»] երկիր:
Վախի մթնոլորտ է տիրում, և վստաք դա է, որ մեր սամրոջ ժողովուրդը հեազհեալ
կարծես, քէ վախկոտ է դառնում: Բայց, պատմութիւնը յետոյ, ամէն ինչ դնում է տե-
ղը: Այդպէս չի մնայ...»:

«ԵՒ ԲՆԱԻ ԶԶԱՐՄԱՆԱՆՔ. ԵԹԷ՛ ՎԱՂՂ. ՄԵՁ ՀԱՍՑՆԵՆ... (Շար. էջ 1-էԳ)

«Վրաստանի նոր նախագահ Միխայիլ Սախարաշվիլիի համար, քիւ մէկ ինդիպր
ձեւաւորել է Վրաստան-Հայաստան տարածաշրջանային ռազմավարական առանց և
ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋՈՅՈՎ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԴՈՒՐՍ ԲԵՐԵԼ ԲՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԵՑՈՒԹԵԱՆ
ԳՕՏԻԷՆ...»:

«Հայաստանի մէջ, պայմանները կը հասունանան, «վարդահեղեղ յեղափոխութեան»
համար...»:

Ո՞Վ Է ՊԼՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆ... (Շար. էջ 1-էԳ)

Շաւարշ Քոչարեանի վրայ նետելով, ԱԿ նախարար Վ. Օսկանեան իր Արտաքին քա-
ղաքականութեան ձախողութիւնը փորձեց ծածկել:

Հակադարձելով այս նենգութեան, Ե. Քոչարեան և Ա. Կեղամեան պատասխանեցին.
«Մենք քուհարկեցինք բանաձեւին դէմ, ինչպէս՝ Տ. Թորոսեանն ու Ա. Թուատամեանը:
Փոխանակ ընդդիմութիւնը մեղադրելու, Օսկանեան իր Արտաքին սխալ և Հայավասա
քաղաքականութեան, «կոմպլէմանտարիզմ»ին մէջ թող տեսնէ մեր պարտութեան
պատճառը», իր քաղաքական որձեւեղութեան, որ միայն Հայութեան Հանդէպ դէշ
տրամադրուածներուն կը ծառայէ:

«Օսկանեան թող պատասխանէ, թէ այդ ինչպէ՞ս, եւս-ի մէջ, 313 սպանու իրաւորներէն
միայն 17 հոգի Հայաստանի ի նպաստ քուհարկեցին: Եւ իր մեղքերը ընդդիմութեան
վրայ չբարդէ...» – կը շեշտեն Շաւարշ և Արտաշէս:

«ՀԻՆ» ԵՒ «ՆՈՐ» ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԹՈՒՐ-ՔԻՈՅ ՀՈՂԱՅԻՆ... (Շար. էջ 1-էԳ)

Իրաքի և Իրանի սահմանամերձ հողերուն վրայ:

Սպիտակ Տան Պետին այս հաւաստիացումը, նաե՛ւ անուղղակի պատասխան մըն է,
տրուած նաեւ հայութեան, «Հայաստանի դաշնակից» – յիշելով Ուաշինկթընի մօտ
ՀՀ-ի դեսպանին խօսքը – պետութեան մը նախագահին բերնէն եկող:

Ուաշինկթըն – Անգարա քարեկամութիւնը անխախտ է: 1945-46-ին Սովետ Միտ-
քիւն պահանջեց, որ Թուրքիա Հայաստանին վերադարձնէ իրմէ խլուած հողերը:

Նախ. Թրումըն պատասխանեց. – ԹՈՒՐ-ՔԻՈՅ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԸ Մ. ՆԱ-
ՀԱՆԳՆԵՐՈՒՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՆ ԵՆ... ԹՈՒՐ-ՔԻՈՅ ՀՈՂԱՅԻՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ... ԿԵՆՍԱԿԱՆ ԿԸ ՆԿԱՏԵՆՔ...»:

Իսկ իր ԱԳ նախարարը՝ Ճէյմս Պրընց կ'աւելցնէր. – ԹՈՒՐ-ՔԻԱՆ ՊԻՏԻ ՊԱՇՏՊԱ-
ՆԵՆՔ, Ի ՀԱՐԿԻՆ՝ ՁԷՆՔՈՎ...»:

Թրումընէն մինչեւ Պուշ՝ փոխուած բան չկայ: Աւելցած է միայն Պուշի այն պնդու-
մը, որ... ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ՁԷ ԵՂԱԾ:

Ո՞ՎՔԵՐ ԵՆ, 24 ԱՊՐԻԼ 1915-Ի
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲՈՒՆ
ՅԱՆՑԱՊԱՐՏՆԵՐՈՒՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍՕՐ
ԱՆՊԱՏԻԺ ՄՆԱԼՆՈՒՆ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐԸ...

...ԱՆՈՆՑ ԾԱՐՔԻՆ ԵՆ ԴԱՇՆԱԿ ՈՐՈՇ ՂԵԿԱԿԱՐՆԵՐ,
ՈՐՈՆՔ ԳՈՐԾԱԿՑԵՅԱՆ ՍԻՈՆԻՍՏՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ:

ՈՐՈՎԶԵՏԵԻ, 1915-Ի ԵՂԵՌՆԻ ՕՐԵՐԸՆ ՍԿՍԵԱԼ,
ԱՐԴԸՆ «ԱՄԲՈՂՋ ԱԾԽԱՐՀ» ԳԻՏԷՐ, ՈՐ 1915-Ի
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲՈՒՆ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐԸ՝ ԳԵՐՄԱՆԱՅԻՆԵՐՆ ԵՆ:

ԵՒ 1915-Թ.ԻՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ, ԲՈՒՆ
ԻԾԽԱՆԱԻՈՐՆԵՐԸ ՍԻՈՆԻՍՏՆԵՐՆ ԷՒՆ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ՎՐԷԺ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ]

1915-թ.ի Եղեռնէն անմիջապէս ետք, Եւրոպայի մէջ հրատարակուած գիրքերը հայկական ցեղասպանութեան մասին, զարհուրելի տեղեկութիւններ կը հաղորդէին, որոնց մէջ այս ահռելի ոճիրներուն բուն պատասխանատուներուն գերմանացիները ըլլալը փաստերով նշուած էր:

Այս հրատարակութիւններէն քանի մը հատը նշելու ջանանք. Անգլիոյ մէջ՝ 1.- 1915-ին - ARNOL TOYNBEE- "ARMENIAN ATROCITIES. THE MURDER OF A NATION". 2.- 1915-1916-ին- VISCOUNT BRYCE- "THE TREATMENT OF THE ARMENIANS IN THE OTTOMAN EMPIRE".

3.- Ֆրանսայի մէջ՝ 1916-ին: RENÉ PINON. "LA SUPPRESSION DES ARMENIENS. METHODE ALLEMANDE, TRAVAIL TURC".

1915-թ.ի Եղեռնէն յետոյ, մեր արեւմտամէտ դաշնակցական ղեկավարները շատ լաւ գիտէին, իրենք ալ, այս իրականութիւնները, և տեղեակ էին այս գիրքերուն մէջ գրուածներուն:

Այստեղ կ'ուզենք կրկին նշել՝ 1915-ի հայկական ցեղասպանութեան մէջ գերմանական պատասխանատուութեան մասին, նոյնիսկ Գերմանացիի մը կողմէ կատարուած խոստովանութիւնը:

Այս խոստովանութիւնը կատարուած է 3-6-1921-ին, Պերլինի մէջ, Սողոմոն Թեհլիրեանի դատավարութեան ընթացքին, պաշտպան փաստաբաններէն Dr. NIÉMEYER-ի կողմէ: Ահա՛ւասիկ.- «Թոյլատրեցէք ինձի, որ հետեւեալ խօսքը ըսեմ: Պատերազմի ընթացքին Թուրքիոյ մէջ, հայերուն դէմ կատարուած խժոժութիւններուն միջոցին, գերմանացիները լռեցին:

Անշուշտ, որոշ չափերով, անոնք ջանացին կեցնել ջարդերը [Սուտ է: ԱՅԴ ՕՐԵՐՈՒՆ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀՈՂԵՐՈՒՆ ԲՈՒՆ ԻԾԽԱՆԱԽՈՐՆԵՐԸ ԵՂՈՂ ԳԵՐՄԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԸ, ՈՉ ՄԷԿ ԲԱՆ ԸՐԻՆ ՀԱՅԵՐԸ ԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ-Յ. Չ.Յ. Բայց թուրքերը, այս մասին սապէս կ'ըսեն. «Անկարելի էր, որ այս բաները կատարուէին առանց գերմանացիներուն համաձայնութեան: Որովհետեւ գերմանացիները շատ զօրաւոր են»: Ուրեմն ամէն կողմ, մեզ՝ գերմանացիներս պատասխանատու կը նկատեն հայկական ջարդերուն համար: Եւ շատ մեծ թիւով հրատարակութիւններ կան Ամերիկայի, Ֆրանսայի և Արեւելքի մէջ, որոնք կ'ակնարկեն ըսելով՝ «Գերմանացիներն էին իրական թալաթները Թուրքիոյ մէջ»:

**

«ԳԵՐՄԱՆԱՅԻՆԵՐՆ ԷԻՆ ԻՐԱԿԱՆ ԹԱԼԱԹՆԵՐԸ ԹՈՒՐԵՒՈՅ ՄԷՋ»

Այստեղ ձեր ուշադրութիւնը պիտի հրաւիրենք մասնաւորապէս վերը նշուած 1915-թ.ի հայկական Եղեռնին մէջ, Գերմանական պատասխանատուութեան վրայ:

1915-էն մինչեւ 1996 թուականը, 80 տարուան ընթացքին, Արեւմտեան աշխարհի մէջ գտնուող դաշնակցական ծանօթ ղեկավարներուն կողմէ, գերմանական պատասխանատուութեան մասին ոչ մէկ պաշտօնունսլսուն դիմում կատար-

ուած և ոչ մէկ հրատարակութիւն լոյս տեսած է:

Այս իրավիճակը, մեր համոզումով, միայն մէկ ձեւով կրնանք բացատրել... Որովհետեւ դաշնակցական գլխաւոր ղեկավարները Արեւմտամէտ էին ու ծառայութեան կանչուած Սիոնիստներուն կողմէ:

Ծատ ծանօթ իրաւագիտական օրէնք է... Մարդասպանական ոճիրի մը քննութեան միջոցին՝ այդ ոճիրին դրդապատճառները կը փնտռուին: Եթէ ոճրագործը այս ոճիրը, ուրիշ մէկուն պատուէրով և կամ թելադրութեամբ կատարած է՝ պատուիրողին կամ թելադրողին պատիժը շատ անելի ծանր կը կշռէ, քան թէ ոճրագործին պատիժը:

Եւ Սիոնիստները, ամէն բան ըրին, որ իրենց ծրագրած և թուրքերուն գործադրել տուած հայկական ցեղասպանութեան ներքին գաղտնիքները մէջտեղ չէլլան:

Ա՛յս է պատճառը, որ հայկական ցեղասպանութեան պէս, աշխարհի մէջ նմանը չեղող ողբերգութեան մը դահիճները եղող թուրքերը, մինչեւ այսօր չպատժուեցան:

Այս է պատճառը, որ հայկական ցեղասպանութիւնը, մինչեւ այսօր, շատ մը մեծ պետութիւններու կողմէ պաշտօնապէս չէ ճանչցուած:

Եւ այս է պատճառը որ Սիոնիստները, Դաշնակ կուսակցութեան ղեկավարներուն, կազմակերպութեան հիմնուած թուականէն՝ 1890-ներէն սկսեալ, միշտ ջանացին իրենց հակակշռին տակ առնել ու պահել: Եւ մինչեւ այսօր ալ կը ջանան... իրենց հակակշռին տակ պահել:

Եւ Սիոնիստները հետամուտ են գտնելու հայ նոր գործակալներ, սեփական ազգի ու հայրենիքի դէմ գործողներ, նոր մեթոտներու կիրակումով, դիմելով ամէն միջոցի որ հայերը քնացնեն: Որ անոնք չկարողանան իրականութիւնները տեսնել: Որովհետեւ Սիոնիստները միշտ վախը ունին... Որովհետեւ հայկական ցեղասպանութեան պատասխանատուութեան ոճիրը՝ Սիոնիստներուն գլխուն վրայ Դամոկլեան սուրի մը պէս, տեսապէս կախուած պիտի մնայ... Որովհետեւ, ցեղասպանութեան ոճիրը, ժամանցման օրէնքին ենթակայ չէ:

* * *

**ՍԵԼԱՆԻԿ ԶԱՂԱՔԻՆ ԽԱՂԱՅԱԾ ՏՄՐԱՀՌԶԱԿ ԴԵՐԸ՝
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ**

Հայկական ցեղասպանութիւնը 24 Ապրիլ 1915-ին, Օսմանեան կառավարութեան հրամանով Պոլսոյ մէջ, հայ մտաւորականներուն և ղեկավարներուն ձերբակալումով սկսաւ:

24 Ապրիլ 1915 թուականին, Օսմանեան կառավարութիւնը ո՞ր կուսակցութեան կողմէ կազմուած էր - *Իթթիհատ և Թերաքքի* կուսակցութեան կողմէ:

Իթթիհատ և Թերաքքի կուսակցութիւնը ո՞ր հիմնուած էր- 1900-թ.ներուն Սելանիկի մէջ կազմուեցաւ Իթթիհատ և Թերաքքի կուսակցութիւնը:

Որովհետեւ Սելանիկ քաղաքը, 1900-թ.ներուն, մեծամասնութեամբ հրեաներու կողմէ բնակուած քաղաք մըն էր:

Այդ տարիներուն Սելանիկի բնակչութեան բաժանումը հետեւեալ պատկերը կը ներկայացնէր.- 40 հազար Սաֆարիդ հրեայ, 20 հազար դաւանափոխ հրեայ, 20 հազար իսլամ, 40 հազար Յոյն, 3 հազար Լեւանդիներ:

Ինչպէս որ այս թուանշաններէն ալ կը յայտնուի՝ այդ շրջաններուն Սելանիկի մէջ, հրեաները մեծամասնութիւն էին, և հրեաները Սելանիկը «Նոր Երուսաղէմ» մը կը նկատէին: Աւելի ճիշդ՝ «Երուսաղէմը» գրաւելու համար կատարուելիք գործողութիւններուն կեդրոն կը սեպէին:

Երբ Թէոտոր Հերցըլ, 19-րդ դարուն վերջաւորութեան, Սիոնիզմի շարժումին ձեռնարկեց, Սելանիկ քաղաքի հրեաներուն տուաւ Օսմանեան կայսրութեան մէջ իշխանութիւնը ձեռք անցընելու պարտականութիւնը:

Սելանիկ քաղաքին հրեայ երեւելիներուն մեծամասնութիւնը, Ֆարմասոն-ներ էին:

Եւ 19-րդ դարու վերջաւորութեան, Սելանիկի մէջ կազմուեցաւ «JEUNES TURCS» (Երիտթուրքեր) կոչուած [իբր թէ] յառաջդիմական շարժում մը: Իրականութեան մէջ, այս ժէօն թիւրքեր-ու կազմակերպութիւնը, հրեաներուն կողմէ մէջտեղ բերուած, մատակարարուած Մասոն-ական -Սիոնիստական շարժում մըն էր:

Եւ 1900-թ.ներուն այս կազմակերպութեան մէջէն, հրեաներու առաջնորդութեամբ, ստեղծուեցաւ Իթթիհատ և Թերաքքի կոչուած կուսակցութիւնը, որուն մաս կը կազմէին՝ Թալաթ, Ճեմալ, Էնվեր և նաեւ Մուսթաֆա Զեմալ՝ հայ ազգին

դահիճներէն կազմուած վոհմակ մը. ասոնք, բոլորն ալ, Ֆարմասոններ էին:

Այս կուսակցութեան նպատակը [իբր թէ], Օսմանեան կայսրութեան մէջ, ազատութեան և հաւասարութեան վարչակարգ մը հաստատել էր:

Եւ այս կուսակցութիւնը և Սիոնիստները [հրեաներուն հովանաւորութեամբ], ժընեւի մէջ, ժողովներ կը կազմակերպէին:

Եւ դժբախտաբար, ժընեւի այս ժողովներուն կը մասնակցէին նաեւ, Դաշնակցական ղեկավարներ ալ, որոնք Ֆարմասոնական ճամբով, լծակից դարձեր էին Իթթիհատական-ներուն, հետեւելով «ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԵՂԲԱՅՐՈՒԹԻՒՆ» կոչուած սուտ լոզունգներուն:

* * *

Սիոնիզմի հիմնադիր THEODOR HERZL-ը, 19-դարուն վերջաւորութեան Պոլիս կու գայ, Ապտիւլ Համիտին հետ սակարկելու Հայ յեղափոխականներուն հակաթրքական, հակասուլթանական շարժումներուն խափանումը Սիոնիզմին կողմէ եթէ, ասոր փոխարէն, Սուլթանը արտօնէ որ հրեաները, մեծ գումարներու յատկացումով, հող գնեն Պաղեստինի մէջ:

Ապտիւլ Համիտ հայ յեղափոխականներու շարժումին վերջ տալու առաջարկը կ'ընդունի: Բայց հրեաներուն Պաղեստինի մէջ հող գնելու առաջարկը [իբր թէ] կը մերժէ [հաւանաբար Արաբներուն հակազդեցութենէն վախճալով]:

Եւ Թէոտոր Հերցըլ, Պոլսէն բաժնուած միջոցին, սա շատ յատկանշական սպառնալիքը կ'ընէ. «Յաջորդ անգամ Պոլիս՝ ուժով պիտի գանք»:

Եւ իրապէս ալ, Սելանիկի մէջ հրեաներուն դրամով կազմուած Իթթիհատական բանակը, Սելանիկէն ճամբայ կ'ելլէ և, 1908-ին, Պոլիսը կը գրաւէ: Եւ նոր [իբր թէ] «Ազատական» - իրականութեան մէջ Սիոնիստ-Իթթիհատական վար-

չածել մը կը հաստատէ Պոլսոյ մէջ:

Եւ տարի մը յետոյ, Ապտիւլ Համիտը գահէն վար կ'առնուի և կ'աքսորուի տխրահռչակ Սելանիկ քաղաքը:

Պոլսոյ մէջ, միամիտ հայերը կ'ուրախանան և կը կարծեն, թէ այլեւս թուրքերուն հետ եղբայրաբար և ապահովութեան մէջ պիտի կարենան ապրիլ:

Բայց այս՝ պարզապէս ինքնախաբութիւն էր: Որովհետեւ 1908-ին կատարուածը, Սիոնիստական ծրագրին գործադրութեան մէկ հանգրուանն էր միայն:

* *

Այս խաբուսիկ «ազատութեան» տարիներուն, Դաշնակ ղեկավարները միամըտօրէն [Ֆարմասոնական եղբայրութեան սկզբունքով], սրտանց կը գործակցին իրենց «գաղափարակից» այս թուրք-սիոնական կուսակցութեան հետ:

Եւ անոնք ա՛յն աստիճան կը հաւատան Ֆարմասոն Իթթիհատականներուն, որ նոյնիսկ կը ստիպեն, որ հայ ժողովուրդը զինաթափուի: Ծանօթ է 1911-12-թ.ներուն կնքուած Հ.Յ.Դ.- Երիտթուրքեր համաձայնութիւնը, որով Դաշնակցութիւնը, մերժելով ամէն «անջատողականութիւն», կը հռչակէր, որ ինք «Օսմանցի» է: Յիշենք, որ սիոնիստները նոյնպիսի գործակցութիւն առաջարկեցին Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան, որ ոչ միայն դէմ եկաւ այդ համաձայնութեան, այլև պայքարի ճակատ բացաւ Երիտթուրքերուն դէմ: Արդիւնք՝ 20 - Կախաղանները:

Մինչդեռ այս Ֆարմասոն - Իթթիհատականները, իշխանութեան գլուխ իրենց անցած օրէն՝ 1908-էն սկսեալ, Հայ Ազգը ցեղասպանութեան ենթարկելու ծրագիրները կը պատրաստէին:

Եւ, անխուսափելի պատահեցաւ: Եւ միամիտ այդ դաշնակցական ղեկավարները, իրենց հետ Հայ Ազգն ալ քաշելով, ցեղասպանութեան զոհ դարձան:

* *

24 Ապրիլ 1915-ի՝ հայկական ցեղասպանութեան օրերուն, Պոլսոյ մէջ, Ռուբէն Սեւակի կինը՝ Ժաննի Սեւակ ապրեցաւ այդ դժոխային օրերը:

Եւ իբր գերմանացի՝ իր բոլոր կարելիութիւններով աշխատեցաւ փրկել իր ամուսինը, Ռուբէն Սեւակը:

Բայց չյաջողեցաւ: Եւ տեսաւ իրականութիւնները: Ու հասկցաւ, թէ հայկական ցեղասպանութեան բուն պատասխանատուները Գերմանացիներն են:

Եւ 27 Հոկտեմբեր 1915-ին, Լոզանէն Պոլիս՝ Գերմանական դեսպանատան իշխանաւորներուն գրեց նամակ մը, որ գերմանացիներուն սիրտը յաւերժ խոցող ամբաստանութիւն կը մնայ:

Այդ նամակին մէջ Տիկ. Ռ. Սեւակ կը թախանձէր. «Աստուծոյ սիրոյն՝ Գերմանացիներուն դէմ կատարուած այս սարսափելի ամբաստանութիւններուն իրականութիւն չըլլալը (→ էջ 3)

**Ռ Ո Ւ Բ Է Ն Ս Ե Ի Ա Կ Ի Ա Ն Ո Ւ Ա Ն Յ Ի Շ Ա Տ Ա Կ Ի Տ Ա Ն
Հ Ր Ա Տ Ա Ր Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր Ը**

Վերջերս Երեւանի մէջ հրատարակուեցան

1.- Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուբէն Սեւակ եւ Մեր Ժամանակը»

2.- Յովհաննէս Զիլիկլիրեանի «Թուրքերուն [իբր թէ] Զգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատորի մէջ, հայերէն, թրքերէն, ռուսերէն և անգլերէն: Այս գիրքերէն ունենալ փափափողները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:

Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG

DOMAINE DU LOUP LE VERDON -B 06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

Ո՛ՎԵԵՐ ԵՆ. 24 ԱՊՐԻԼ 1915-Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ... (Շար. էջ 2-էն)

ապացուցանելու համար, ամենազղու կերպով միջամտեցէք բրախան իշխանութիւններուն մօտ՝ ազատեցէք ինչ որ կարելի է փրկել: Փրկեցէք անմեղ կանանց, երախաներուն, հիւանդներուն և ծերերուն արիւնք, որ երկինք կը բարձրանայ:

Գերմանիոյ վրայ նզովք, Գերմանիոյ վրայ անէծք կրնայ գալ, եթէ Գերմանիա չընէ այն ամէնը, ինչ որ կը գտնուի իր երկաթեայ ուժերուն ներքեւ:

Հոգան, 27 Հոկտեմբեր 1915

Հելէն Չիլինկիրեան - ծնեալ՝ Արել

- 9. Nov. 1915 10 12 179
9701

An die Kaiserlich Deutsche Botschaft in Konstantinopel.

Ergebende Bitte: gestatte ich mir ganz ergebenst vorzutragen

Bitten Sie um Güte. Wirten durch nochmaligen allerhöchsten
Einschreiten bei der türkischen Behörde, die Unmoralität dieser
fordulbaren Anordnungen. Sollten Sie durch definitiven Befehl,
was noch zu retten ist. Das Blut der Unschuldigen, Frauen, Kinder,
Kranke und Greise schreit zum Himmel, da Deutschland mit
seiner Hilfe treffen könnte, wenn nicht alles tut man in
sinnen sinden Kräfte steht.

In tiefster Ehrfurcht
zu dem ganz ergebenst

Handwritten initials and marks

Helene Chilingirian geb. Quell.

Konstantinopel den 27. Oktober 1915.

BTK97 2

Եւ գերմանացիները, հակառակ ժամնի Սեւակի այս սրտաճմլիկ և ահռելի ամբաստանական նամակին՝ «Իրենց երկաթեայ ուժով» արգելք չեղան թուրքերուն:

Եւ թուրքերը անարգել, շարունակեցին անմեղ կիները, երախաները, հիւանդները և ծերերը ցեղասպանութեան ենթարկել:

**

«Եւ Տիկին ժամնի Սեւակ, այլևս բոլորովին համոզուած, որ հայկական ցեղասպանութեան բուն պատասխանատուները գերմանացիներն են, մերժեց գերմանական հպատակութիւնը:

Եւ իբր հայ Նանսենական ապաստանեալ, ապրեցաւ Ֆրանսայի մէջ:

– Տիկին Սեւակ, մինչեւ իր կեանքին վերջը, Գերմանիա ոտք չկոխեց:

– Տիկին Սեւակ, մինչեւ կեանքին վերջը, բառ մը Գերմաներէն չխօսեցաւ:

– Տիկին Սեւակ իր զաւակներուն՝ Լեւոնին և Ծամիրամին մէկ բառ գերմաներէն չսորվեցուց:

Սեւակի տղան Լեւոնը՝ 1939-1945-ի պատերազմին, իբր Ֆրանսացի զինուոր, պատերազմի մասնակցեցաւ՝ գերմանացիներուն դէմ:

Տիկին Ռ. Սեւակ չմեռած՝ իր զաւակներուն կտակեց, որ հայ եկեղեցական ծէսով թաղուի: Տիկին Սեւակ մահացաւ 28-12-1967-ին, Նիսի մէջ:

Եւ յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Նիս' 30-12-1967-ին, Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Աստուածածին եկեղեցիին մէջ:

Գերմանացի Տիկին Սեւակ, մեր խելացի գրագետ, պատմագետ և դիւանագետներէն շատ աւելի լաւ հասկցած էր իրականութիւնը, թէ՛ Հայ Ազգին ցեղասպանութեան բուն պատասխանատուները՝ Գերմանացիներն են»:

Ապրիլ 1985 Յ. Չ.

**

Եւ վերջապէս, մեր վերի տողերը գրելէ 11 տարի յետոյ՝ 1996-ին, Փրօֆ. Վահագն Տատրեան, Ամերիկայի մէջ հրատարակեց գերմանացիներուն պատասխանատուութիւնը անհերքելի փաստերով ապացուցանող հատոր մը՝ **“GERMAN RESPONSIBILITY IN THE ARMENIAN GENOCIDE”**.

Այստեղ կ'ուզենք հարցնել մեծ պատմագետ Փրօֆ. Վահագն Տատրեանին՝

Արդեօք ե՞րբ, Փրօֆ. Վահագն Տատրեան, հայկական ցեղասպանութեան բուն ակունքները պիտի իջնէ:

Եւ ե՞րբ պիտի հրատարակէ իր գլուխ գործոցը ըլլալիք գիրքը՝ «ՍԻՈՆԻՍՏՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ» խորագիրով:

VAHAKN N. DADRIAN

GERMAN
RESPONSIBILITY
— IN THE —
ARMENIAN
GENOCIDE

A REVIEW OF THE
HISTORICAL EVIDENCE OF
GERMAN COMPLICITY

FOREWORD BY ROGER W. SMITH

BLVD CROSS BOOKS
1996

ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԵՒՈՆ ԱՆԱՆԵԱՆ Կ'ԱՀԱԶԱՆԳԷ. — ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԸ ՈՐԲԱՑԱԾ ԵՆ

Հայաստանի Գրողներու Միութեան նախագահ Լ. Անանեան, Շաբաթ, 14 Փետրի երեկոյեան ունեցած իր ելոյթին մէջ «Հ. 1» հեռատեսիլէն, ափսոսաց երկրի իշխանութեանց ցուցաբերած անտարբերութիւնը Հայ Մշակոյթին հանդէպ:

Եղբրերգի նմանող իր բացայայտումներէն հասկցանք, որ Հայաստանի մէջ ուր Գիր. Գրականութիւն, Գրող ու Գրահրատարակչութիւն իրենց ոսկեղաքը կ'ապրէին դեռ երէկ, այսօր կը տիրէ գրականութեան և արուեստի մթնշաղ:

Պետութիւնը, Անանեանի բնորոշումով՝ «Անտարբեր ու արհամարհոտ է Ազգային Մշակոյթին հանդէպ»: Հայ գրողը խղճալի վիճակ ունի: Ստեղծագործական աշխատանք չկայ, ոչ ալ երկնելու տրամադրութիւն: Հակառակ կարծուածին՝ հայ գրողը իր անտիպ գործը հրատարակելու մեծ դժուարութեան առջև է: Գիրքի մը առաւելագոյն տպաքանակը 1-2 հազարը չ'անցնիր: Սպառում ալ չկայ: Ընթերցողներու թիւը օրէ-օր կը պակսի: Նոր սերունդը կը փնտռէ «Եւրոպական ճաշակով» հրատարակութիւններ, որոնք միտք ու հոգի սնուցանող բան չունին, «Փլէյ-պոյ»ի օրինակով: Կ'անգոսնեն ազգայինը և ասոր փոխարէն «Եւրոպական»ն ու «միջազգային»ը կը փնտռեն: Զէ՞ որ, օրերս «մօտա» է, «Եւրոպական չափանիշներուն» հաւասարիլը: Ազգային լեզու և մշակոյթ արհամարհելու աստիճանան:

Անանեան եզրակացուց.— ԱՌԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆԵՑՈՒԿԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՅԹ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏ ԶԵՆ ԿՐՆԱՐ ԾԱՂԿԻԼ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՁ»: ՇՈՒԿԱՅԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՁ, ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՐԱԻ ԱՐԺԷՔՆԵՐԸ ԿԸ ԽԱՄՐԻՆ: ՏԵՂ ԶՈՒՆԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԻՐԹ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՁ: ԵՒ ԱՅՍ ԸՆԹԱՑՔԸ, ՇՈՒՏՈՎ, ՄԵՐ ԵՐԿՐԻՆ ՊԻՏԻ ԲԵՐԷ ՀՈԳԻՒ ՍՈՎ:

Եւ, իշխանութիւններուն մեղապարտ ընթացքին իբր ասպացոյց, կը յիշէ հայկական Հանրագիտարանի շէնքին վաճառքը դրամատունի մը: Նաեւ Հայաստանի Գրողներու Միութեան Դարմանատան իւրացումը նախարարութեան կողմէ որ շէնքը վարձակալութեան տրուի «սյիզնէս»ին:

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

KIBRIS PROBLEMİNDE EN MÜHİM SON HABER NEDİR?

KIBRIS YUNAN LİDERİ PAPADOPULOS İLE KIBRISIN TÜRK LİDERİ DENKTASIN NEW YORKTA BİR KAÇ GÜN DEN BERİ YAPTIKLARI PAZARLIK GÖRÜŞMELERİ Mİ?

HAYIR CANIM.

EN MÜHİM HABER, İSRAİLİN ESKİ DİSİSLERİ BAKANİ SIMON PERESİN EVVELKİ GÜN ANKARAYA GELMESİDİR.

BUNDAN EVVELKİ YAZIMIZDA DA BELİRTMİŞ İDİK. "1973-DEKİ İSRAİL VE MİSİR ARASINDAKİ "KİPPOUR" SAVASINDA, KIBRIS ADASININ, İSRAİLİN GÜVENLİĞİ İÇİN ÇOK MÜHİM OLDUĞU ORTAYA ÇIKTI" DEMİSTİK.

ONUN İÇİN, NEW YORKTAKİ PAPADOPULOS - DENKTAS GÖRÜŞMESİ HİÇ MÜHİM DEĞİL.

SON KARAR, ANKARAYA GELEN SIMON PEREZDEN GELECEK. PEREZ NE DERSE ONUN SÖZÜ YERİNE GETİRİLECEK.

ONDAN SONRA BÜTÜN SÖYLENENLER, LAFI GÜZAF, GEVEZELİK. DAHA DOĞRUSU TİYATRO. TÜRKİYİYİ, KIBRIS PROBLEMİNE SOKAN BATILILAR.

BATILILARIN KORKUSU, KIBRISLI YUNANLILAR ENOSİS İLAN EDER VE İNGİLİZ ÜSLERİNİ KIBRİSTAN KOVARLAR DİYE.

VE O ZAMAN İSRAİLİN GÜVENLİĞİ DE TEHLİKEYE GİRER.

TÜRKLER, SİZ HİÇ DERT ETMEYİN.

SİZ İSTESENİZ DE İSTEMESENİZ DE, KIBRİSTA DEVAMLİ KALACAKSINIZ.

ÇÜNKÜ TÜRKLER KIBRİSTA, YUNANLILARA KARŞI DENGE UNSURUDUR.

KIBRİSİN İSGALİ, SİZ ÇOK PAHALIYA MAL OLUYOR.

BÜTÇENİZİN MÜHİM BİR KİSMİ, KIBRİSDAKİ MASRAFLARA GİDİYOR.

AMA NE YAPARSINIZ. BASA GELEN, ÇEKİLİR.

EMİR YÜKSEK YERDEN.

İSRAİLİN GÜVENLİĞİ MEVZUBAHİS OLUNCA, AKAN SULAR DURUR. ÇÜNKÜ "İSRAİL DEMEK, MONDIALİSATION DEMEKİR".

3. 2.

**ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ (ԻԲՐ ԹԷ) ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԿԻՊՐՈՍԻ ՀԱՐՑԻՆ ՄԷՋ՝ ՎԵՐՋԻՆ ԱՄԷՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ԼՈՒՐԸ ԻՆՉ Է:**

Կիպրոսի Յոյն Նախագահ Փափատօրուս-ի և Կիպրոսի Թրքական կողմին «Նախագահ» DENKTAS-ին, քանի մը օրէ ի վեր Նիւ եորքի մէջ կատարածը սակարկութեան տեսակցութիւննե՞ր են: Բացարձակապէս ո՛չ:

Ամէնէն կարելոր լուրը, Իսրայէլի Նախկին Արտաքին գործերու Նախարար՝ Շիմոն Փերէզին առջի օր Անգարա ժամանելն է:

Ասկէ առաջուան մեր գրութեան մէջ ալ Նշած և «1973-ին Իսրայէլի և եգիպտոսի միջեւ կատարուած Բիրբուր-ի պատերազմին, Կիպրոսին Իսրայէլի ապահովութեան համար շատ կարելոր եղած ըլլալը մէջտեղ ելաւ» գրած էինք:

Այդ պատճառաւ, Նիւ եորքի մէջ կատարուած Փափատօրուսի և Տենքթաշ-ի տեսակցութիւնները, բնաւ կարելոր չեն:

Վերջին որոշումը՝ Անգարա ժամանող Շիմոն Փերէզէն պիտի գայ:

Եւ Փերէզը ինչ որ ըսէ, անոր խօսքը իր տեղը պիտի բերուի:

Անկէ յետոյ, բոլոր ըսուածները, շաղակրատութիւն և ծարուսութիւն են:

Աւելի ծիշդ՝ թատրոն է: Թուրքիան, Կիպրական հարցին մէջ քշողը՝ Արեւմուտքցիներն են:

Արեւմուտքցիները կը վախնան, որ Կիպրացի յոյները «Էնօսիս» հռչակելով անգլիական խառնիխնները կը փակեն և զիրենք հոնկէ կը հեռացնեն:

Եւ այդ պարագային, Իսրայէլի ապահովութիւնն ալ վտանգի կ'ենթարկուի:

Թուրքեր՝ դուք բնաւ մի՛ մտահոգուիք: Դուք, ուզէք կամ չուզէք, Կիպրոսի մէջ տեւական պիտի մնաք:

Որովհետեւ, թուրքերը Կիպրոսի մէջ, յոյներուն դէմ հակակշռիչ ուժն են:

Յայտնի է, որ Կիպրոսի գրաւումը, ձեզի շատ սուղի կը Նստի:

Ձեր պիտծէին կարելոր մէկ մասը, Կիպրոսի ծախսերուն կ'երթայ:

Բայց, ի՞նչ կրնաք ընել: Ատիպուած էք հանդուրժել:

Հրամանը բարձր տեղէն կու գայ: Երբ Իսրայէլի ապահովութիւնը խնդրոյ առարկայ ըլլայ՝ «Բոլոր ջուրերը հոսելէ կը դադրին»: Որովհետեւ Իսրայէլ ըսել՝ «Համաշխարհայնացում» ըսել է»: **Յ. Չ.**

**«ՁԱՅՆ ԲԱՐԲԱՌՈՅ ՅԱՆԱՊԱՏԻ»
ՆԿԱՏՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ**

ՆՈՐ ԱԾԽԱՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Քրիստոնեայ ըլլանք կամ չըլլանք, հաւատացեալ ըլլանք կամ չըլլանք, եթէ Քրիստոսի դատավարութեան եւ խաչելութեան մանրամասնութիւնները աչքի առջև ունենանք, կը տեսնենք, որ միեւնոյն կեղծիքով, միեւնոյն Սադայէլական միջոցներով «Աստուծոյ ընտրեալները» կ'աշխատին, որ իրենց ուզածը պարտադրեն համայն աշխարհին:

Յ. Չ. «ՆԱՅԻՐԻ» 6 ՄԱՅԻՍ 1995

**ՀԱԶԱՐ ԴԻՄԱԿ ՈՒՆԵԾՈՂ ԱԶԳ ՄԸ՝
ՀՐԵԱՆԵՐԸ**

Հրեաները լաւագոյնս ճանչնալու միջոցը, Յիսուսի կեանքին վերջին օրերու պատմութիւնը շատ ուշադրութեամբ կարդալն է:

Ասիկա հաւատացեալ ըլլալու կամ չըլլալու հարց չէ:

Ասիկա՝ պարզապէս, Յիսուսի կեանքին վերջին օրերուն մասին Աւետարանին մէջ գրուածները, մարդասիրական խղճով, իրապաշտ միտքով և արդար տրամաբանութեամբ կարդալու և յետոյ վճռելու հարց է:

Ուրեմն, կարդացէք Յիսուսի Երուսաղէմ մտնելէն ետք, անոր քանի մը օրուան կեանքի պատմութիւնը՝ Աղօթատեղիէն վաճառականներն և լումայափոխները վճռտելը, յետոյ՝ ձերբակալուիլը, դատուիլը, մահուան դատապարտուիլը և խաչելութիւնը:

Յ. Չ. «ՆԱՅԻՐԻ» 17 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1998

ԵՒ, 25 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2004-ԷՆ Ի ՎԵՐ, ԱՍԲՈՂՉ

ԱՍԵՐԻԿԱՆ ԻՐԱՐ ԱՆՅԱԾ Է:

ԻՆՉՈ՞Ւ:

ՖԻԼՄԻ ՄԸ ՊԱՏՃԱՌԱԻ:

ԾԱՆՕԹ, ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ԴԵՐԱՍԱՆ MEL GIBSON-ԻՆ

"THE PASSION OF THE CHRIST"

ՖԻԼՄԻՆ ՊԱՏՃԱՌԱԻ, ՈՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ԿԵԱՆՔԻՆ ՎԵՐՋԻՆ

ՕՐՈՒԱՆ ՋԱՐՀՈՒՐԵԼԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆ Է՝ ՅԻՍՈՒՍԻ

ԴԱՏԱԿԱՐՈՒԹԵԱՆ, ՉԱՐՉԱՐԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԵՒ

ԽԱՉԵԼՈՒԹԵԱՆ, ԲԱՌ ԱՌ ԲԱՌ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ ՎՐԱՅ

ՅԵՆՈՂ ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԸ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

ԼՎՐԷԺ ՈՌԻԲԷՆԵԱՆՆ

Եւ վերջապէս՝ քաջ մը յայտնուեցաւ Ամերիկայի մէջ:

Ծանօթ դերասան MEL GIBSON պատրաստեց ֆիլմ մը՝ «THE PASSION OF THE CHRIST» [Յիսուսին Չարչարանքը] անունով, որ Յիսուսի կեանքին վերջին տասներկու ժամուան պատմութիւնն է՝ տանջանքներու ահռելի տեսարաններով:

Մել Կիպսոն այս ֆիլմով կ'ապացուցանէ, թէ հրեաները ի՛նչ աստիճան անգութ և անարդար էին Յիսուսի հանդէպ երբ, իրենց շահերուն համար, վտանգաւոր նկատած էին Յիսուսը:

Եւ Յիսուսի խաչելութենէն 2000 տարիներ յետոյ՝ այսօր, սիոնական հրեաները նոյն անգութ և անարդար հրեաներն են, որ իրենց աշխարհակալ շահերուն համար, միլիոնաւոր անմեղներուն արիւնը կը հոսեցնեն:

**

Մել Կիպսոն-ի «Յիսուսի Չարչարանքը» ֆիլմը՝ Ամերիկայի մէջ «Մեծ Պահոց»-ի նախընթաց օրերուն [գիտակցաբար ընտրուած թուական մը], 25 Փետրուար 2004-ի Չորեքշաբթի օրը, 4000-ի հասնող սրահներու մէջ, միաժամանակ ցուցադրուիլ սկսաւ: Եւ, ամէն տեղ, ռումբի ազդեցութիւն գործեց:

Քրիստոնէաները իրենց հեծկտուքը չէին կրնար զսպել ներկայացման ընթացքին: Բայց, փոթորիկ ստեղծողները, հրեաները եղան:

Առաջին անգամ է, որ այս ֆիլմով, իրականութիւնները հրեաներուն երեսին կը զարնուին:

Եւ հրեական զրպարտիչ ահարկու մեքենան գործել սկսաւ: «ANTI-DEFAMATION LEAGUE»-ը անմիջապէս, իրեն յատուկ, այլեւս աւանդութիւն դարձած իր ANTI-SEMITISME-ի ամբաստանութիւններով, համագարկ բացաւ: Այլեւս ինչ անարգանքներ չուղղուեցան Մել Կիպսոն-ի դէմ:

Ֆիլմը ցուցադրող սրահներուն առջեւ հաւաքուած հրեաները, բարձրախօսներով իրենց լուտանքները կ'արձակեն քրիստոնէաներուն դէմ:

Բայց, հրեաներուն ամենազօրաւոր զէնքը՝ հեռատեսիլները, ռատիօ-ները, թերթերը և լրատուութեան միւս միջոցներն են:

«Ուղեղ լուացող» իրենց այս քանդիչ զէնքերով, պատերազմ հռչակեցին հրեաները:

Յառաջիկայ օրերը պիտի ցոյց տան, թէ ինչ պիտի ըլլայ Մել Կիպսոնի ապագան, և «ճակատագիր»ը իր «Յիսուսի Չարչարանքը» ֆիլմին:

**

Ծրագրուած յայտագրին համեմատ՝ «THE PASSION OF THE CHRIST» ֆիլմը, Անգլիոյ մէջ պիտի սկսի ցուցադրուիլ 26 Մարտին, իսկ Իտալիոյ մէջ՝ 7 Ապրիլին: Գալով Ֆրանսայի՝ այս ֆիլմին ցուցադրման համար, դեռ որեւէ որոշում չեն կրցած տալ:

Կրնա՞ք երեւակայել՝ այսպէս կոչուած Աշխարհի «Լոյսի և Մշակոյթի Կեդրոն» Ֆրանսայի մէջ, Սիոնիստ հրեաներուն ներկայացուցած ուժը, որ այս ֆիլմին ցուցադրման արգելք կը հանդիսանայ: Տեսնենք, թէ մինչեւ ե՞րբ:

Մինչ այդ, Ֆրանսական մամուլը, անհաւատալիօրէն շատ մեծ տեղ տուաւ, «Յիսուսի Չարչարանքը» ֆիլմին:

Առաջին անգամ է, որ կրօնական բովանդակութեամբ ֆիլմ մը, թերթերուն ամբողջ առաջին էջերը կը գրաւէ:

Այստեղ կը հրատարակենք, ֆրանսական թերթերէն՝

1.- 19-12/2004 թուակիր «PARIS - MATCH»-ի,

2.- 27/2/2004 թուակիր «FIGARO»-ի և

3.- 27/2/2004 թուակիր «LIBERATION»-ի առաջին էջերուն նկարները:

«PARIS - MATCH»-ը 14 էջ յատկացուցած է ֆիլմին: «FIGARO»-ն՝ 4 էջ, «LIBERATION»-ը՝ 4 էջ:

Ֆրանսայի թերթերուն մէջ, Մել Կիպսոնի «Յիսուսին Չարչարանքը» ֆիլմի մասին, այսքան մեծ ծաւալով հրատարակութիւններու կատարուիլը կ'ապացուցանէ, թէ հրեաներն ու նաեւ, ֆրանսայի ժողովուրդը, ի՛նչ աստիճան կարեւորութիւն տուած են այս ֆիլմին:

«Փարի Մաչ», իր առաջին էջին վրայ կ'ըսէ, թէ՛ «Այս ֆիլմը գայթակղութիւն ստեղծած է»: «Լիպերասիոն» ֆիլմը կը բնորոշէ՛ «Ծայրայեղ սաստկութեամբ հակասեմական ֆիլմ մը»:

Միայն «Ֆիկարօ» թերթն է, որ շատ իրատես մեկնաբանութիւն մը կը կատարէ իր խմբագրականին մէջ, նոյն ֆիլմին մասին:

Ֆրանսայի մէջ, ցուցադրուելու որոշում մը դեռ առնուած չըլլալու պարագան մատնանշելով, ան կ'ըսէ. «ՖՐԱՆՍԱ, ԻԲՐ ԶՐԻՍՏՈՆՆԵԱՅ ԵՒ LAÏC ԵՐԿԻՐ, ԱՅՍՕՐ, ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԵԱՆ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ հետ՝ դէմ առ դէմ եկած է»

**

27 Փետրուար 2004 թուակիր «Ֆիկարօ»-ի մէջ, Մել Կիպսոն-ի հետ կատարուած շատ հետաքրքրական հարցազրոյց մը հրատարակուած է:

Թերթի թղթակցին՝

PARIS
MATCH

Jim Cavieze: incarne un Jésus
hyperréaliste dans ce long métrage
controverse de Mel Gibson qui
sort aux Etats-Unis le 25 février
mercredi des Cendres

LA PASSION DU CHRIST Le film qui fait scandale

LES PHOTOS
DU TOURNAGE
La polémique

27 Փետրուար 2004 թուակիր «Ֆիկարո»ի

մէջ, Մել Կիպսոն-ի հետ կատարուած շատ հետաքրքրական հարցազրոյց մը հրատարակուած է:

Թերթի թղթակցին՝ ֆիլմին մէջ ներկայացուած եղելութիւններուն ի՛նչ աստիճան իրականութիւն ըլլալու շուրջ հարցումին պատասխանելով, սապէս կ'ըսէ Մ. Կիպսոն. «Ես, երբեք չհեռացայ Աւետարանէն, և միշտ հաւատարիմ մնացի Աւետարանին մէջ գրուածներուն՝ բառ առ բառ»:

Յետոյ լրագրողը, Յիսուսի Խաչելութեան մէջ հրեաներուն պատասխանատուութեան մասին կը հարցնէ բեմադրիչին, որ անոր դիւանագիտական հետեւեալ պատասխանը կ'ուտայ. «Ումանք, Յիսուսի մահուան իբր պատասխանատու՝ հրեաները կ'ամբաստանեն»:

Liberation
Jésus déchaîne la passion

Violence extrême et accusations d'antisémitisme, le film de Mel Gibson «la Passion du Christ» donne une version polémique de la crucifixion. Et triomphe aux Etats-Unis. Page 2

LE FIGARO

Le réalisateur de « La Passion du Christ » défend son œuvre dans un entretien au «

Mel Gibson : « Mon film ne trahit pas les Evangiles »

Ես կը կարծեմ, թէ բոլորս ալ, պատասխանատու ենք Յիսուսի խաչելութեան մէջ՝ իբր մարդ»:

(→ էջ 3)

«ՉԱՅՆ ԲԱՐԲԱՌՈՅ ՅԱՆԱՊԱՏԻ» ... (Ծար. էջ 2-էն)

Այստեղ, նոյնիման՝ Աւետարանին մէջ գրուած խօսքերը, նոյնութեամբ պիտի հրատարակենք: Ասոնք, անժխտելի ապացոյցներ են, հրեաներուն ունեցած պատասխանատուութեան՝ Յիսուսի խաչելութեան ողբերգութեան մէջ:

Ահաւասիկ, 1981-ին Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան կողմէ հրատարակուած Նոր Կտակարանի Ղուկասի Աւետարանին 253 և 254 էջերուն մէջ գրուածները.

ՅԻՍՈՒՍ ԿՐ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԻ ՄԱՀՈՒԱՆ

- 13 Պիղատոս կանչեց քահանայապետները, իշխանաւորներն ու ժողովուրդը
 14 եւ ըսաւ. «Այս մարդը բերի՛ք ներկայացուցի՛ք ինձի իբրեւ ժողովուրդը մոլորեցնող. եւ ահաւասիկ դատաւճնութեան ենթարկեցի՛ք ձեր առջեւ ու այս մարդուն մէջ չգտայ գէթ մէկը այն յանցանքներէն, որոնցմով դուք կ'ամբաստանէ՛ք զայն: Եւ ոչ ալ Հերովդէս, քանի որ յանձնած էի զայն, որ իրեն տանին*»: Արդ, ան մահուան արժանի ոչ մէկ բան ըրած է. պատժել կուտամ զայն եւ կ'արձակեմ» (որովհետեւ իւրաքանչիւր տօնի առթիւ պէտք էր բանտարկեալ մը արձակել անոնց համար): Եւ անոնք ամբողջ բազմութեամբ կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին. «Վերցո՛ւր զայն մէջտեղէն եւ Բարաբբա՛ն արձակէ մեզի համար» (որ բանտարկուած էր քաղաքին մէջ պատահած խռովութեան և սպանութեան մը համար): Պիղատոս դարձեալ սկսաւ խօսիլ, որովհետեւ կ'ուզէր արձակել Յիսուսը: Եւ անոնք նորէն կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին. «Խա՛չը հանէ զայն»: Եւ ան երրորդ անգամ ըսաւ անոնց. «Ի՞նչ չար գործ ըրած է ասիկա. ես ասոր վրայ մահուան արժանի որեւէ յանցանք չգտայ. պատժել կու տամ զայն եւ կ'արձակեմ»: Իսկ անոնք բարձրաձայն կը ստիպէին եւ կ'ուզէին, որ խաչը հանէ զայն: Եւ անոնց ու քահանայապետներուն ձայները աւելի եւս կ'ուժեղանային: Պիղատոս հաւանութիւն տուաւ որ անոնց պահանջը կատարուի: Ան արձակեց Բարաբբան, որ խռովութեան եւ սպանութեան համար բանտ նետուած էր, եւ զայն է որ կը պահանջէին. իսկ Յիսուսը յանձնեց անոնց կամփին:

Ու նաեւ, կը հրատարակենք, կրկին՝ Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան կողմէ 1981-ին հրատարակուած Նոր Կտակարանի Մատթէոսի Աւետարանին 90-րդ էջին մէջ գրուածները.

ՄԱՏԹԷՈՍ ԻԷ

ՅԻՍՈՒՍԻ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ՄԱՀՈՒՍՆ

- 15 Սակայն կուսակալը սովորութիւն ունէր տօնին առիթով, ժողովուրդին համար բանտարկեալ մը արձակել, ո՛ր մէկը որ անոնք կ'ուզէին: Այն
- 16 ատեն ունէին նշանաւոր բանտարկեալ մը, որուն անունը Յեսու Բարաբբա էր: Երբ հաւաքուեցան՝ Պիղատոս ըսաւ անոնց. «Այս երկուքէն
- 17 ո՞ր մէկը կ'ուզէք որ արձակեմ ձեզի. Յեսու Բարաբբա՞ն թէ Յիսուսը՝
- 18 Քրիստոս կոչուածը». վասնզի Պիղատոս գիտէր, թէ նախանձէ դրդուած մատնած էին զայն:
- Եւ մինչ ան ատեան նստած էր՝ իր կիներ լուր դրկեց իրեն ու ըսաւ.
- 19 «Այդ արդարին հետ դուն գործ մի՛ ունենար, որովհետեւ այսօր երազիս մէջ իր պատճառով գլխէս շատ բաներ անցան»: Իսկ քահանայապետներն ու ձեռնադրուողներն ժողովուրդը, որ Բարաբբան խնդրեն եւ Յիսուսը կորստեան մատնել տան: Կուսակալը պատասխան տուաւ ու ըսաւ անոնց. «Այս երկուքէն ո՞ր մէկը կ'ուզէք որ
- 22 արձակեմ ձեզի»: Եւ անոնք ըսին՝ Բարաբբան: Պիղատոս ըսաւ անոնց. «Ի՞նչ ընեմ Յիսուսը՝ Քրիստոս կոչուածը»: Ամէնքն ալ ըսին. «Թող խաչուի»: Եւ ան ըսաւ. «Ի՞նչ չար գործ ըրաւ»: Իսկ անոնք աւելի եւս կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին. «Թող խաչուի»: Եւ Պիղատոս տեսնելով, թէ ոչ մէկ բան կ'օգնէ, այլ աւելի եւս խռովութիւն կ'ըլլայ, ջուր առնելով՝ ձեռքերը լուաց ժողովուրդին առջեւ ու ըսաւ. «Այդ արդարին* արիւնէն
- 25 անպարտ եմ ես, դո՛ւք գիտէք»: Ամբողջ ժողովուրդը պատասխանեց ու ըսաւ. «Ատոր արիւնը՝ մեր վրայ եւ մեր որդիներուն վրայ»: Այն ատեն
- 26 Պիղատոս Բարաբբան արձակեց անոնց եւ ձաղկել տալով Յիսուսը՝ յանձնեց անոնց ձեռքը, որ խաչուի:

*Նաւագոյն յուս. բն. արդարին բառի փոխարէն ունին մարդուն:

Այստեղ կ'ուզենք հետեւեալ շատ կարեւոր կէտը մատնանշել:

Մատթէոսի Աւետարանին 90-րդ էջին 25 և 26 հատուածներուն մէջ գրուած են հետեւեալ խօսքերը: «Եւ Պիղատոս կ'ըսէ.— ԱՅՍ ԱՐԴԱՐԻՆ ԱՐԻՒՆԷՆ ԱՆՊԱՐՏ ԵՄ ԵՍ, ԴՈ՛ՒՔ ԳԻՏԷՔ»:

ԱՄԲՈՂՋ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵԾ ՈՒ ԸՍԱԻ. «ԱՏՈՐ ԱՐԻՒՆԸ՝ ՄԵՐ ՎՐԱՅ ԵՒ ՄԵՐ ՈՐԴԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ»:

Դժբախտաբար հրեաներուն ըսած՝ «Ատոր արիւնը՝ մեր վրայ և մեր որդիներուն վրայ» բառերը, "THE PASSION OF THE CHRIST" ֆիլմին մէջէն, հրեաներուն կատարած շատ ծանր ճնշումներուն պատճառաւ, MEL GIBSON ՍՏԻՊՈՒԱԾ ԵՂԱԾ Է ՀԱՆԵԼՈՒ:

Բնական է, որ այս նախադասութեան ջնջուիլը՝ ՖԻԼՄԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԾԱԾ ԳԱՂԱՓԱՐԷՆ ՈՒ ԱՐԺԷՔԷՆ ԾԱՏ ԲԱՆ ԿՈՐՍՆԾՆԵԼ ՏՈՒԱԾ Է:

Բայց կը կարծենք, թէ Մել Կիպսոն այս «ԶՈՆՈՂՈՒԹԻՒՆԸ» ըրած է՝ իր ֆիլմը ՓՐԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ:

Ան, շատ լաւ գիտէր, թէ հրեաները, ֆիլմին ներկայացուելուն բոլորովին արգելք կրնային ըլլալ:

Եւ այս վտանգը՝ Դամոկլեան սուրի մը նման, միշտ Մել Կիպսոն-ի ԳԼԽՈՒՆ ՎՐԱՅ ԿԱԽՈՒԱԾ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ:

***

ԲԱՅԾ ՀՐԵԱՆԵՐԸ, ՈՐՔԱՆ ԱԼ ԻՐԵՆՑ ԴՐԱՄԻՆ ՈՒԺՈՎԸ ԵՒ ԱՆՎԵՐՁԱՆԱԼԻ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔՆԵՐՈՎ ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ ՃՆԾՈՒՄ ԲԱՆԵՑՆԵՆ,

ՈՐՔԱՆ ԱԼ ՍԱԴԱՅԷԼԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ ԻՐԵՆՑ ՈՒՋԱԾ ԿՐՕՆԱԿԱՆԸ ԳՈՐԾԻ ԳԼՈՒԽ ԲԵՐԵՆ....

ԻՆՉՊԷՍ ՈՐ ԸՐԻՆ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՊԱՊԻՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ, ԻՆՉՊԷՍ ՈՐ, ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ, ԻԲՐ ՓԱՐԻՋԻ ԿԱՐՏԻՆԱԼ՝ ԵԱԳՈՒՄՈՎ ՀՐԵԱՅ ԼԻՒՍԹԻԺԵՐ-Ն ՆԾԱՆԱԿԵԼ ՏՈՒԻՆ...

[Այս օրինակները հազարներով կրնանք բազմապատկել...]

Այսօր, իրենց անվերջանալի սադրանքներով, Ջրիստոնեայ եկեղեցին իրենց

**TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
ANTEB-İN MARAS-İN VE URFA-NİN LAYIK OLDUKLARI EN UYGUN
İSİMLER NEDİR?**

**1915 - ERMENİ SOYKIRIMININ SORUMLUSU TÜRKLERE
AÇIK MEKTUP**

SİZ TÜRKLER, GÜNEY İLLERİNİZDEN ANTEB-E, MARAS-A, URFA-YA BİRER KULP İSİM TAKMISSINIZ.

ANTEB-E GAZIANTEP DİYORSUNUZ. MARAS-A KAHRAMANMARAS. VE URFA-YA DA SANLIURFA DİYORSUNUZ.

1915-E KADAR ANTEB, MARAS VE URFA, BINLER-SE SENEDEN BERİ, ERMENİLERİN YASADIĞI, VE ÇOGUNLUKTA OLDUGU SEHİRLER İDİ. 1914-1918 - HARBINDE YENİLDİNİZ, VE ANTEBİ MARASI VE URFAYI 1918-DE FRANSIZLAR ISGAL ETTİ.

1915 SOYKIRIMINDAN KURTULAN, KILIÇ ARTIĞI ERMENİLER, FRANSIZLARA GÜVENEREK BİR KISMI, ANTEBE, MARASA, URFAYA GERİ DÖNDÜ.

FAKAT FRANSIZLAR, 20 EKİM 1921-DE ANKARADA YENİ TÜRK HÜKÜMETİ İLE BİR SULH ANLAŞMASI İMZALADILAR.

BU ANLAŞMADAN SONRA, FRANSIZLAR BİR GECE İÇİNDE ANTEB, MARAS VE URFA-DAN GIZLICE ÇEKİLDİLER.

O KADAR GIZLI ÇEKİLDİLER Kİ, FRANSIZ ASKERLERİ, VASİTALARIN TEKERLEKLERİNİ OTLA SARDILAR, SES ÇIKMASIN DİYE.

VE KAHBECE KAÇTILAR. VE BU SEKİLDE ERMENİLERİ MÜDAFAASIZ BIRAKTILAR.

VE SİZ TÜRKLER, PUSUDA BEKLIYORDUNUZ.

FRANSIZLAR ÇEKİLDİKTEN SONRA, AÇ KURTLAR GIBI ERMENİLERİN ÜZERİNE SALDIRDINIZ.

VE ÇOLUK, ÇOCUK, KADIN, ERKEK BAKMADAN, ERMENİLERİN ÇOGUNU KOYUNLAR GIBI KESTİNİZ.

BİR KISIM ERMENİLERİ DE KİLİSELERE DOLDURDUNUZ VE KİLİSEYİ ATESE VERDİNİZ VE ERMENİLERİ DIRI DIRI YAKTINIZ.

BİZİM ÇOCUKLUGUMUZDA, İSTANBULDA, URFADAKİ KATILAMADAN MUCİZE OLARAK KURTULAN YASLI BİR ERMENİ KADIN, TÜRKLERİN URFA-DA ERMENİLERE YAPTIKLARI HUNHARLIKLARI ANLATMISTI.

BUGÜN BİLE, URFALI ERMENİ KADININ ANLATTIĞI FECİ KATLIYAM SAHNELERİNİ HATIRLADIGIMIZ ZAMAN, TÜYLERİMİZ DİKEN DİKEN OLUR.

VE 1921-DE SİZİN ANTEP-DE MARAS-TA VE URFA-DA ERMENİLERE YAPTIGINIZ CANAVARLIKLARIN "SEN BOLÜ" OLARAK, ANTEB-E GAZI, MARAS-A KAHRAMAN, URFA-YA DA SANLI DİYE BİRER KULP İSİM TAKTINIZ.

EY TÜRKLER, EGER İNSANI BİR TARAFINIZ VARSA, MÜDAFAASIZ ERMENİLERİ KESTİĞİNİZ İÇİN, ANTEB-E MARAS-A URFA-YA VERDİĞİNİZ, İNSANLIGIN YUZ KARASI OLAN O İSİMLERİ DEGİSTİRİNİZ. VE KORKUNÇ HAKİKATLERİ İFADE EDEN ASAGIDAKI İSİMLERİ VERİNİZ.

ANTEB-E, KATIL ANTEP.

MARAS-A, KAHROLASI MARAS.

URFA-YA, KANLI URFA.

*TÜRKLERİN YAPTIKLARI VAHSETTEN DOLAYI,
İNSAN OLARAK UTANÇ DUYAN BİR ERMENİ*

Յ. Չ.

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻՐԻ ԹԵ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՆԹԷՊԻՆ, ՄԱՐԱԶԻՆ ԵՒ ՈՒՐՖԱՅԻՆ, ԻՐԵՆՑ ԱՐԺԱՆԻ ԵՂՈՂ ԱՄԷՆԷՆ ՑԱՐՄԱՐ ԱԾԱԿԱՆ-ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ ՈՐՈ՞ՆՔ ԵՆ 1915-Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆ ԵՂՈՂ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Դուք՝ թուրքերդ, ձեր հարաւային նահանգներէն՝ Անթէպին, Մարաշին եւ Ուրֆային մէյմէկ ածական-անուն փակցուցեր էք:

Անթէպին՝ Կազի Անթէպ, Մարաշին՝ Քահրաման Մարաշ, Ուրֆային՝ Շանլը Ուրֆա - կ'ըսէք:

Միչեւ 1915թ., Անթէպ, Մարաշ եւ Ուրֆա, հազարաւոր տարիներէ ի վեր, հայերուն կողմէ քնակուած և հայերուն հոն մեծամասնութիւն կազմած քաղաքներ էին:

1914-1918-թ.ի պատերազմին, դուք պարտուեցաք, և Անթէպը, Մարաշը և Ուրֆան՝ ֆրանսացիները գրաւեցին:

Եւ 1915-թ.ի ցեղասպանութիւնէն ազատած, սուրի մնացորդ հայերուն մէկ մասը, ֆրանսացիներուն վստահելով, Անթէպ, Մարաշ և Ուրֆա վերադարձան:

Բայց 20 հոկտեմբեր 1921-ին, ֆրանսացիները Անգարայի մէջ նորահաստատ թրքական կառավարութեան հետ, հաշտութեան համաձայնագիր ստորագրեցին:

Այս համաձայնութիւնէն յետոյ, ֆրանսացիները, մէկ գիշերուան մէջ, Անթէպէն, Մարաշէն և Ուրֆայէն գաղտնաբար հեռացան:

Այն աստիճան գաղտնի հեռացան, որ ֆրանսացի զինուորները իրենց կառքերուն անիւները՝ խոտերով փաթթեցին, որ ձայն չելլայ:

Եւ ֆրանսացիները, նենգորէն խոյս տուին, և այս ձեւով հայերը անպաշտպան ձգեցին:

Եւ դուք՝ թուրքերդ, պատրաստ կ'սպասէիք:

Ֆրանսացիներու քաշուելէն յետոյ, սոված գայլերու նման, հայերուն վրայ յարձակեցաք:

Եւ պզտիկ, մեծ, կին ու տղայ՝ առանց խնայելու, հայերուն մեծ մասը, ոչխարներու նման մորթեցիք:

Հայերուն մէկ մասն ալ, եկեղեցիները լեցուցիք, եկեղեցին կրակի տուիք և զանոք ողջ ողջ այրեցիք:

Մեր պատանեկան տարիներուն Պոլսոյ մէջ, ջարդերէն հրաշքով ազատած Ուրֆացի տարեց հայ կին մը մեզի պատմած էր, թուրքերուն Ուրֆայի մէջ հայերուն դէմ կատարած խժոժութիւնները:

Նոյնիսկ այսօր, Ուրֆացի հայ կնոջ պատմած ջարդի զարհուրելի արհաւիրքները եթէ մտաբերենք՝ կը սարսափինք, և մեր մարմինը փուշ-փուշ կ'ըլլայ...:

Եւ 1921-ին Անթէպի, Մարաշի և Ուրֆայի մէջ, ձեր հայերուն դէմ կատարած վայրագութիւններուն «խորհրդանշալը» ըլլալով՝ Անթէպին՝ Կազի, Մարաշին՝ Քահրաման, Ուրֆային՝ Շանլը մակդիրները փակցուցիք:

Ո՛վ թուրքեր, եթէ ձեր մէջ մարդկային զգացում մը կայ, անպաշտպան հայերը ջարդեցիք ըսելով Անթէպին, Մարաշին և Ուրֆային ձեր տուած, մարդկութեան երեսին մուր եղող այդ մակդիրները փոխեցէք, և ահաւոր իրականութիւնը խորհրդանշող հետեւեալ անունները տուէք՝

Անթէպին՝ Քաթիլ Անթէպ [Ոճրագործ], Մարաշին՝ Քահրուլսը Մարաշ [Անիծեալ], Ուրֆային՝ Քանլը Ուրֆա [Արիւնտ]:

Թուրքերուն կատարած վայրագութիւններուն պատճառաւ՝
իրր մարդ ամօթ զգացող՝ ՀԱՅ ՄԸ: Ծ. 2.

լուծից տակ կը պահեն:

Բայց... մէկ բան չեն կրնար ընել- Աւետարանները չեն կրնար մէջտեղէն վերցնել:

Աւետարանին մէջ գրուածները՝ չեն կրնար օճել:
ԵՒ ԱՆՈՆՑ ՄԷՋ ԳՐՈՒԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ՉԵՆ ԿՐՆԱՐ ՓՈՒԵԼ:
ԱՆՈՆՑ ՄԷՋ ԳՐՈՒԱԾ Է, ԹԷ՛
ՋՐԻՍՏՈՍԸ ԽԱՉՈՂՆԵՐԸ՝ ՀՐԵԱՆԵՐՆ ԵՆ:

ԹՈՒՐԹԵՐՈՒՆ՝ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ
 ԿԱՏԱՐԱԾ «ԱՄՏԱՃԱՆԱԶՈՒՄ»Ը.-
 "MANKAFA VE DIKKAF A ERMENILER"
 «ՅԻՄԱՐ ԵՒ ՅԱՄԱՌ ՀԱՅԵՐ»

ՄԵՐ ԱՅՍ ԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ, ՊԻՏԻ ՋԱՆԱՆՔ
 ԱՊԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, ԹԷ ԹՈՒՐԹԵՐԸ
 ԻՆՉ ԱՍՏԻՃԱՆ ԻՐԱԽՈՒՆՔ ՈՒՆԷԻՆ՝ ՄԵՋ
 «ՅԻՄԱՐ ԵՒ ՅԱՄԱՌ» ՈՐԱԿԵԼՈՒ

ԱՅՈ, ՄԵՆՔ ԱԼ, ԴԺԲԱՄՏԱԲԱՐ,
 ԿԸ ՀԱԻԱՏԱՆՔ, ՈՐ ՄԵՆՔ՝ ՀԱՅԵՐՍ
 ՅԻՄԱՐ ԵՒ ՏԽՄԱՐՈՒԹԵԱՆ
 ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԱՍՏԻՃԱՆ ՅԱՄԱՌ ԵՆՔ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
 [ԿՐԷԺ ՈՒԻԲԷՆԵԱՆ]

Մենք՝ հայերս, ընդհանրապէս, չենք սիրեր այն անձերը, որ իրականութիւնները կը խօսին: Անոնց կ'որակենք՝ «Յոռետեսներ»:

Մարդկային բնութեան արդիւնքն է՝ ցաւերէն հեռու մնալու այս կեցուածքը: Ծատ անուշ է երազ տեսնելը: Մանաւանդ՝ կապոյտ երազներ, և իրականութիւններն ու վտանգները անգիտանալը:

Կը կարծենք, թէ մանաւանդ քրիստոնէութիւնը ընդունելէն յետոյ, հայ Ազգը Յիսուսին «Երկնային» խոստումներէն տարուելով՝ հեռացաւ իրականութիւններէն: Եւ եղաւ, միշտ, «Երազատես»: Կորսնցուց իր նախնիներէն ժառանգած պայքարելու և զոհուելու նկարագիրը՝ «ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՈԳԻՆ»:

Մենք՝ հայերս, իրաւամբ կը հպարտանանք մեր Ազգին, մեր նախնիներուն պատմութեամբ:

Բայց, մեր մէջէն քանի՞ հոգի գիտեն, և այս գիտցողներն ալ անցեալը վերյիշելով մերթ կը պատմեն, թէ՛ 11-րդ դարուն սկիզբները, Վասպուրականի հայոց թագաւոր Սենեքերիմ, իր թագաւորութիւնը ծախած է [ա՛յո, ծախած է] Բիւզանդացիներուն, և փոխարէն առած է Սեբաստիոյ նահանգը՝ փախչելով Թաթարական արշաւանքներէն կարծելով, որ աւելի ապահով և հանգիստ պիտի ապրի Սեբաստիոյ մէջ, հեռու Թաթարական բարբարոսութիւններէ:

Ի՞նչ խաբկանք, և մանաւանդ՝ ի՞նչ յիմարութիւն:

* * *

Հայերս միշտ կը պատմենք, թէ Բիւզանդացիները մեզ, տեւաբար, իրենց ենթարկելու աշխատած են, և իրենց Ուղղափառ հաւատքը մեզի պարտադրել ուզած: Այո, իրականութիւն են, Բիւզանդացիներու բանեցուցած այս ճնշումները մեր վրայ:

Բայց, բոլոր կայսրութիւններուն, ձեւով մը ռազմավարութիւնն էր այս՝ տիրապետելու և իրենց իշխանութիւնը տեւականացնելու համար:

Բայց կրնա՞նք ըսել, թէ Բիւզանդացիները մեզ ջարդած են:

Ընդհակառակը, Բիւզանդական բանակներուն մէջ, մեծ թիւով հայ զինուորներ, սպաներ և զօրավարներ կային:

Եւ ամէնէն կարեւորը՝ Բիւզանդական գահին վրայ, շատ մը հայ զօրավարներ, իբր կայսր, իշխած են:

Բայց մենք, միշտ, թշնամի նկատած ենք Բիւզանդացիները:

Եւ մեր հայ իշխանները միշտ, պայքարի մէջ եղած են, Բիւզանդացիներուն դէմ:

Եւ 1071-ի Մանազկերտի ճակատագրական պատերազմին, պէտք եղած ձեւով մենք չենք օգնած Բիւզանդացիներուն:

Եւ, ձեւով մըն ալ, նախընտրած ենք Թաթարները՝ ձերբազատուելու համար Բիւզանդական լուծէն:

Չենք կրնար հաւատալ, թէ Ազգ մը իր նստած ճիւղը ի՞նչպէս կրնայ կտրել, և անձնասպանութեան կը դիմէ:

Ի՞նչ ահռելի «յիմարութիւն» է այս: Եւ մանաւանդ՝ «Բիւզանդացիները, տեւաբար, թշնամի տեսնելու մեր սա յամառութիւնը»:

*

**

Մենք միշտ կրկնած ենք, թե հայ Ազգին այս օրուան դժբախտութիւններուն իսկական և առաջնակարգ պատճառը եղած է՝ *հայ ժողովուրդին, 11-րդ դարէն սկսեալ, իր հայրենիքը լքելով արտագաղթելը և Հայաստանը ամայացնելը:*

Մեր համոզումով՝ հայ Ազգին նկարագրին ամէնէն տկար կէտն է այս:

Ինչպէ՞ս կրնանք բացատրել՝ հայոց մէջ բոյն դրած արտագաղթելու այս մարմաջը:

Մինչեւ 11-րդ դար, իր հայրենի հողերուն վրայ համախումբ բնակող հայերը, այդ թուականէն յետոյ, սկսան պարպել Հայաստանը:

Եւ ամէնէն ցաւալին, հայերուն՝ Թաթարներուն հետեւելով, անոնց հետ միասին և անոնց թիկունք կանգնելով, Բիւզանդացիներուն հայրենիքը եղող Անաթոլիոյ հողերուն վրայ յառաջանալն է:

Եւ մեր արտագաղթը շարունակուեցաւ մինչեւ Օսմանցի Թուրքերուն 1453-ին Պոլիսը գրաւելը, և անկէ յետոյ՝ ու մինչեւ այսօր:

Մենք կը հաւատանք, որ 1453-ին, Պոլսոյ Օսմանցիներուն կողմէ գրաւման թուականը, ոչ միայն Բիւզանդացիներուն համար սուգի օր մըն է, այլ՝ հայոց համար ալ շատ ճակատագրական թուական մը:

Որովհետեւ, այս տարեթիւէն յետոյ, հայերը բոլորովին Օսմանցի Թուրքերուն ծուղակը ինկան և Պոլսոյ մէջ հայկական պատրիարքութիւն մը հիմնելով՝ Հայաստանի կեդրոնը, ձեւով մը, Պոլիս փոխադրած եղան:

Եւ մենք, ամբողջ սրտով կը հաւատանք, թե հայերուն Պոլսոյ մէջ Պատրիարքութիւն մը հիմնելը՝ հայ ազգին կատարած մեծագոյն անխոհեմութիւնն է:

Եւ այս Պոլսոյ Պատրիարքութիւնն է՝ հայ ազգին գլխուն եկած բոլոր դժբախտութիւններուն բուն, գլխաւոր պատճառը:

Եւ 1453-էն յետոյ, և մինչեւ այսօր պատահած բոլոր դժբախտութիւնները, Պոլիսը իբր հայկական կեդրոն ընտրելու մեր յիմար, անմիտ որոշումին հետեւանքներն են:

**

Եւ մենք՝ հայերս «Յիմարօրէն» և «Յամառութեամբ» կապուած մնացինք Պոլսոյ՝ *Հայոց այս կեղծ կեդրոնին:*

Այն անտիճան՝ որ երբ Օսմանեան կայսրութեան մէջ գտնուող բոլոր գերի ազգերը, 19-րդ դարէն սկսեալ կը պայքարէին գրաւող ուժ եղող Թուրքին դէմ և իրենց անկախութիւնը կը հռչակէին, մենք հաւատարիմ մնացինք Օսմանցիներուն:

Եւ Կարմիր Սուլթան Ապտիլ Համիտ հայերուն տուաւ հետեւեալ մակդիրը՝ «MILLETİ SADIKAYI ERMENIYE» [ՀԱԻՍԱՍԻՄ ԱԶԳ ՀԱՅՈՑ]: Ինչո՞ւ:

Որովհետեւ, Պոլսոյ Հայոց Պատրիարք Ներսէս Վարժապետեան, 1876-ին Ռուսերուն Կ. Պոլսոյ դռներուն առջեւ հասած օրերուն, հայ ժողովուրդին ուղղուած կոնդակ մը հրատարակեց:

Յիմարութեան և դաւաճանութեան մարմնացումը եղող այս կոնդակին մէջ, Վարժապետեան հետեւեալ ձաբռտուքները կը պատգամէր հայ ժողովուրդին:

«Սմաւնեան պետութիւնը պաշտպանել, Հայաստանը պաշտպանել ըսել է, նոյնիսկ հայուն կրօնը, դպրոցը, ինչքը, տունը, ընտանիքը, պատին ու կեանքը պաշտպանել ըսել է»:

Մենք կը հաւատանք, որ թրքահաճոյ այս պատգամը, ընդհանրապէս և մե-

ծամասնութեամբ Պոլսոյ հին և նոր բոլոր հայ առաջնորդներուն գաղափարախօսութիւնը եղած է՝ ստիպողաբար:

Որովհետեւ Պոլսոյ Հայ Առաջնորդները, յիմարօրէն և յամառութեամբ կապուած էին իրենց Պոլսոյ խարխուլ «Աթոռ»ներուն՝ իբր Օսմանցի:

Այս մտայնութեամբ է, որ յիմարութեան գագաթնակէտին հասած մեծատաղանդ Օսմանցի Գրիգոր Զօհրապ, ինք եւս, Հայ Ազգը, 24 Ապրիլ 1915-ի Եղեռնին առաջնորդեց:

Գրիգոր Զօհրապն էր, որ 24 Ապրիլ 1915-ի հետեւեալ օրը, Պոլսոյ Պատրիարքարանին մէջ, Ներսէս Վարժապետեանին 1876-ի կոնդակը կը փնտռէր՝ իբր հաւատարմութեան ապացոյց: Այդ ունման գրութիւն մը ղրկելու համար հայ ազգին դահիճը եղող Թալաթին:

Նոյն Գրիգոր Զօհրապն է, որ իր յիմարացած մտայնութեամբ չհասկցաւ, իր պատկանած «Ֆարմասոնութեան» ի՞նչ

ըլլալը:

Ան չհասկցաւ՝ 1909-ի Ատանայի աղէտին մէջ, Ֆարմասոն Իթթիհատականներուն և անոնց ետեւ գտնուող Սելանիկցի հրեաներուն կատարած դերը:

Եւ Գրիգոր Զօհրապ, մինչեւ իր մահուան սեմը գտնուած պահուն իր գրած նամակներով, փրկութիւն սպասեց Թալաթէն:

Եւ մինչեւ իր մահը, յամառօրէն հաւատաց իր Ֆարմասոն եղբայրը եղող Թալաթին:

***

1915-ի Եղեռնէն յետոյ, բոլոր հայ հայրենասերները գիտէին, որ հայ ազգին ողբերգութեան մէջ մեծագոյն պատասխանատուները սիոնական հրեաներն են:

Բայց, հրեաներուն այս պատասխանատուութեան մասին, շատ չխօսուեցաւ: Ի՞նչ էր պատճառը:

Հրեաները շատ, սքանչելի ձեւով, արգելք եղան այս մասին խօսուելուն:

Յաւելուած՝ Հրեայ Ֆրանց Վերֆէլ-ին գրած, հայանպաստ «Մուսատաղի Զառասուն օրերը» վէպը, որ իրականութիւնները բոլորովին թուրքերուն վրայ նետելու համար հրատարակուած էր, գրեթէ մոռցուց հրեական պատասխանատուութիւնը:

Եւ հայերը շարունակեցին (դէռ մինչեւ այսօր, նաե՛ւ, Հայաստանի մէջ) Ֆարմասոնական կազմակերպութիւններուն մէջ մտնել: Որովհետեւ, սիոն. հրեաները չէին ձգեր, որ մէկը, առանց Ֆարմասոն ըլլալու, «որոշ տեղ» մը հասնի:

Նոյնիսկ հայ առաջնորդները՝ հայերուն դահիճները եղող Հրեայ ազգին պատկանող կիներուն հետ կ'ամուսնանային:

Անունները՝ շարելու պէտք չունին:

Բոլորս ալ գիտենք, թէ՛ Ռուբէն Տէր Մինասեանէն սկսելով մինչեւ Արամ Խաչատուրեան, Վ. Համբարձումեան, Գառզու և բոլոր հռչակ ունեցող հայերուն կիները, մեծամասնութեամբ, ծագումով հրեաներ էին:

Մանաւանդ՝ վերջին շրջաններու ամենէն յատկանշական երեւոյթը՝ «Ղարաբաղ Կոմիտէ» կոչուած տխրահռչակ կազմակերպութեան անդամներուն մեծամասնութեան կիները հրեաներ են:

Ո՞վ չի գիտեր, որ ՀՀ-ի նախկին նախագահ Լևոն Տեր Պետրոսեանի կինը սիոնիստ հրեայ մըն է:

Ուրիշ շատ կարելոր պարագայ մըն ալ հետեւեալն է.— Սփիւռքի մէջ, համալսարաններու հայկական ամպիոններու դասախօսները, մեծ մասամբ հրեաներ են, որ լաւ գրաբար և աշխարհաբար հայերէն գիտեն:

Եւ ամէնէն հետաքրքրականը՝ հայկական *Եղեռնի պատմութեան օտար մասնագէտներն ալ, մեծ մասամբ հրեաներ են:*

Օրինակ՝ Ֆրանսայի մէջ՝ Իվ Թեռնոնը:

Այս բոլոր երեւոյթները արդեօ՞ք դիպուածի հետեւանք են, թէ՞ հրեական ծրագրին մաս կազմող և անոր գործադրութեան արդիւնքներէն մէկը:

Կը կարծենք, թէ միայն կոյր ու համր եղողներն և ծախուածները, այս իրականութիւնները տեսնելու և հասկնալու կարողութիւնը կրնան չունենալ:

***

Բայց, վերջերս հրեաներուն՝ հայերուն հանդէպ ունեցած կեցուածքին մէջ, շատ մեծ փոփոխութիւն մը յայտնուիլ սկսաւ:

Այլեւս հրեաները չեն քօշարկեր իրենց ունեցած ատելութիւնը հայերուն հանդէպ:

Երուսաղէմի «Հրեասէր Թորգոմ Մանուկեան Պատրիարք»ը, այդ ինչպէ՛ս եղաւ չենք գիտեր՝ Իսրայէլի նախագահին գանգատ յայտնեց հրեաներուն Երուսաղէմի մէջ, հայ կրօնականներուն վրայ կատարած լկտի յարձակումներուն պատճառաւ:

Հրեաները, Երուսաղէմի փողոցներուն մէջ, հայ կրօնականներուն վրայ կը թքնեն, կը սպառնան ու յարձակում կը գործեն եղեր:

Բայց, մանաւանդ՝ հայ կրօնականները թել Աւիւի օդանաւակայանին մէջ, ամենածանր և անպատշաճ քննութիւններու կ'ենթարկուին եղեր:

Ուրախ ենք, որ հրեաներու «բարեկամ» Թորգոմ Պատրիարք Մանուկեանը, վերջապէս իրականութիւնները տեսնել սկսած է:

***

Բայց, մեզի համար, ամէնէն կարելորը և զգայացունց դէպքը, Պոլսոյ մէջ պատահեցաւ:

27 Փետրուար 2004-ի Ուրբաթ գիշեր, Պոլսոյ հեռատեսիլի [Զանալ-7] կայանէն սփռուած MEL GIBSON-ի “THE PASSION OF THE CHRIST” ֆիլմին մասին կատարուած ասուլիսի մը ընթացքին, Հրեայ Երլմագ Պէնարտէթ իր երեսին քօղը կը նետէ և իսկական՝ սիոնական վայրագ հրեայի կերպարանքով, անարգանքներ կը տեղացնէ քրիստոնեաներուն և մանաւանդ հայերուն հասցէին:

Իրականութեան մէջ՝ MEL GIBSON-ին ֆիլմը ի՞նչ կապ ունէր հայերուն հետ: Ոչ մէկ կապ:

Բայց թրջական հեռատեսիլի ասուլիսին ընթացքին, հրեայ Պէնարտէթ-ի հրէշային խօսքերն ալ կ'ապացուցանեն, թէ հրեաները որքա՛ն ոխերիմ թշնամութիւն ունին հայերուն հանդէպ, որուն, շատ ու շատ հայեր, դէ՛ռ մինչեւ այսօր, չեն անդրադարձած՝ յիմարաբա՛ր:

Այստեղ կը հրատարակենք, 1 Մարտ 2004-թ.ին Պոլսոյ «Մարմարա» օրաթերթին մէջ լոյս տեսած նկարագրութիւնը ասուլիսին [աննշան յապաւումով], իբր սիոնական հրեաներուն մասին մեր մինչեւ այսօր գրածները (→ էջ 3)

«ՅԻՄԱՐ ԵՒ ՅԱՄԱՌ ՀԱՅԵՐ» ... (Ծարէջ 2-էն)

հաստատող նոր ապացոյց: Պոլսոյ «Մարմարա» օրաթերթին այս տեղեկագրութիւնը՝ 2 Մարտ 2004-ին «ՆԱՅԻՐԻ»-ի մէջ հրատարակուած մեր «Չայն Բարբառոյ Յանապատի» վերտառութեամբ գրութեան ձեւով մը շարունակութիւնն է:

«ԲԱՆԱԼ-7» ՀԵՌԱՏՏՈՒԼԻ ԳԱՅԱՆԷՆ ԵԱՏ ԱՆՅԱԶՈՂ ԱՍՈՒԼԻՍ ՄԸ ՅԻՍՈՒՍԻ ԶԱՐԶԱՐԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԼՈՒԻՐՈՒԱԾ ԺԱՊԱԻԷՆԻ ԱՌԸՆԶՈՒԹԵԱՄԸ ՀՐԵԱՆԵՐՈՒ ԱՆՈՒՆՈՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ՊԷՆԱՐՏԷԹԷ ՆԱԽԱՏԻՆՔՆԵՐ ՏԵՂԱՑՈՒՑ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՈՒ ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՑԷԻՆ

Kanal 7'deki programın katılımcısı: Benardete, söylemleriyle büyük tepkiye yol açtı

Hıristiyanlığa ve Ermenilere hakaret

Ուրբաթ գիշեր ուշ առեմ, «Բանալ-7» հեռատեսիլի կայանէն սփռուեցաւ հրապարակային ասուլիս մը, որ նուիրուած էր ՄԷԼ Ժիպարնի կողմէ դարձուած և Յիսուսին չարչարանքները պատկերացնող աղմկայարոյց ժապաւէնի ֆննարկման: Բայց դժբախտաբար հրապարակային ասուլիսը, Սէֆարաթ հրեաներու անունով մասնակցող հրեայ հայրենակցի մը՝ Երլմազ Պէնարտէթի անպատշաճ, նախատալից ու մոլեռանդ ելոյթներուն պատճառաւ մտաւ ընդվզեցուցիչ մթնոլորտի մը մէջ և ասիկա պատճառ դարձաւ որ միւս մասնակիցներն ալ երբեմն կորսնցնեն իրենց խօսքերուն հակալէզը: Յայտագիրը խոր ընդվզում տեղծեց մանաւանդ այն հայերուն մօտ, որոնք պատահմամբ այդ հաղորդումին հետեւելու կարելիութիւնը ունեցած էին: Հաղորդումը տեւեց մինչեւ առտուան երկուֆը և հանդիսավար Ահմէտ Հաֆան շատ դժուարացաւ ասուլիսը պահելու հեռատեսիլի վայել մակարդակի մը վրայ. բայց երբեմն ալ ուշացաւ միջամտելու, կամ անտեղի կերպով բողոք որ այս Պէնարտէթէ կոչուած անձը սանձարձակ խօսի Քրիստոնեաներու ու մասնաւորաբար հայերու հասցէին:

Յայտագրին կը մասնակցէին երեք կրօններու ներկայացուցիչները. որոնք միասնաբար իրենց կրօնին տեսանկիւնէն պիտի ֆննարկէին Յիսուսի չարչարանքներուն մասին դարձուած այս չափազանց կարծր ու վայրագ տեսարաններով լեցուն ժապաւէնը: Ասուլիսին կը մասնակցէին կաթոլիկներու անունով ժորժ Մարովիչ Սրբազան, Կէտիկփաշայի Հայ Աւետարանական եկեղեցիի հովիւ Գրիգոր Աղապալօղլու, բուրք փրէսպիթարեան եկեղեցիի անունով Թուրկայ Իւչալ, իսլամ երկու աստուածաբաններ՝ Նախկին Կրօնից Տեսուչ Սիւլէյման Աթէշ և Փրօֆ. Եուսուֆ Շէվֆի Եավուզ, լրագրող ու ուսումնասիրող Այթունչ Ալքընտալ, և հրեայ սէֆարաթներու անունով Երլմազ Պէնարտէթ:

Բուն հարցը ուրեմն սա էր... Այս ժապաւէնը հրեաները պատասխանատու կը նկատէր Յիսուսի դէմ չարչարանքներէն ու խաչելութենէն, ատելութիւն կը յառաջացնէր անոնց դէմ: Հրեաները իսկապէս պատասխանատուութիւն ունէին այդ չարչարանքներուն մէջ, թէ ոչ՝ ամբողջ պատասխանատուութիւնը միայն Հռովմայեցիներուն կը պատկանէր:

Առաջին խօսողն էր Մարովիչ Սրբազան, որ քարենիշ շահեցաւ քիչ ու զուտ խօսելու հետեւանձով: Ան Յիսուսի չարչարանքներուն ու յարութեան մասին ամփոփ տեղեկութիւններ տալէ վերջ, ժապաւէնը դատապարտեց և ըսաւ որ Քրիստոնէութիւնը կը մերժէ ատելութեան վրայ հիմնուած արարքները ու կը ֆարզէ սէրը. ուստի անտեղի է այսպիսի ժապաւէններու նկարահանումը, եթէ անոնք հրեաներու կամ մարդոց դէմ ատելութիւն պիտի ստեղծեն:

Երկրորդ խօսքը տրուեցաւ Գրիգոր Աղապաղօղլուի: Ան քաւական լաւ ուսումնասիրած էր Քուրանը, որմէ իր մէջքերումները երբեմն կը բախէին Իսլամ աստուածաբաններու առարկութեան, որոնք զինքը կը յանդիմանէին՝ «Դուն արաբերէն չես գիտեր, սխալ բարգմանութիւն կը կարգաս», ըսելով: Գրիգոր Աղապաղօղլուի գաղափարն այն էր, որ այս ժապաւէնը արուեստի գործ մըն էր և իբր այդ ինք առարկութիւն չունէր անոր դէմ, այդ ժապաւէնը քրիստոնէութեան քարոզութիւն կամ հրեաներու դէմ ատելութեան դրոշապատճառ ալ չէր նկատուիր: Գրիգոր Աղապաղօղլու, աւելի վերջ, երբ մթնոլորտը պիտի տաքնար հրեայ մասնակցին անտեղի պոռթկումներէն, շատ պաղարիւն ու քաջարի կեցուածքով մը պիտի պատասխանէր...:

Երրորդ խօսք առնողն էր թուրք փրէսպիթարեաններու հովիւ Քուրկայ Իւչալ: Ան ալ շատ չէր դատապարտեր ժապաւէնը, որովհետեւ այդ գործը կ'ընկալէր որպէս արուեստի գործ ու ազատ արտայայտութեան միջոցառում:

Բայց Ելլմագ Պէնարտէթէ արդէն սկսած էր խօսքի խառնուիլ ու խիստ առարկութիւններով յարձակիլ Քրիստոնէութեան անունով խօսողներուն վրայ, բարկանալով որ անոնք ժապաւէնը չէին դատապարտեր հիմնովին: Ան իր առջեւ Աւետարան մը դրած էր ու շարունակ կը պնդէր, թէ Քրիստոնեաները իրաւունք չունէին Հին Կտակարանը իրենց Աստուածաշունչին միացնելու ու իրենցը նկատելու, քանի որ անկա Քուրանին մաս կը կազմէր ու հրեաներուն կը պատկանէր: Մինչեւ իսկ արհամարհանքով Աստուածաշունչին ետեւի մասը անջատելու ու զայն Աղապաղօղլուին առջեւ արհամարհանքով նետելու փորձ կ'ընէր, ըսելով. «Ահաւասիկ ձեր իրաւունքը այսքան է միայն»: Մէթին Պէնարտէթէն կը պնդէր, թէ հրեաները չէին որ խաչած էին Յիսուսը. հրեաները որեւէ յանցանք չունէին, արդէն Յիսուսն ալ հրեայ էր, և այսպիսի բաներ: Իսկ Քրիստոնէութեան ներկայացուցիչները շարունակ կը յիշեցնէին, թէ հրեաներն ալ իրենց մատը ունէին Յիսուսին դատապարտութեան մէջ: Անոնք չէին որ Յիսուսը յանձնած էին Հռովմէացիներուն: Լրագրող ու հրատարակագիր Այբունչ, կը յիշեցնէր, թէ Յիսուսի խաչելութիւնը անսովոր բան մը չէր, այդ շրջանին բոլոր մահապատիժները կը կատարուէին խաչափայտին վրայ և օրէնք էր, որ մահուան դատապարտուածը նախատուէր, ժողովուրդին արհամարհանքին արժանանար, նոյնիսկ նիզակով խոցուէր: Ուստի Յիսուսին համար կատարուածը արդէն ուրիշ մահապարտներու համար կատարուածէն տարբեր բան մը չէր:

Իսլամ աստուածաբան Սիւլէյման Աթէշ եւս հարցին մօտեցաւ նախ քաւական պաղարիւն ու գիտակից մերձեցումով, յայտնելով որ այստեղ ո՛չ մէկը դիմացինին կրօնքը փոխել տալու փորձ կ'ընէ: Յայտնելով որ յարգանք ունի Քրիստոնեաներու հաւատքին, ըսաւ որ պարտաւոր է այս հարցին նայելու Քուրանի տեսանկիւնէն, և պաշտպանեց այն տեսակէտը, թէ ըստ Քուրանի, Յիսուս խաչուած կամ խաչի վրայ մեռած, ուստի վերջն ալ յարութիւն առած ու համբարձած եւայլն չէ: Բայց աւելի վերջ ան ալ երբեմն ջղայնացաւ Գրիգոր Աղապաղօղլուի պնդումներուն դիմաց և ունեցաւ այնպիսի արտայայտութիւններ, որոնք կրնային խոցել Աստուածաշունչի հաւատացողի մը սիրտն ու հաւատքը: Այս պայմաններու մէջ երկրորդ խօսքը աստուածաբանը, Եուսուֆ Շէվքի Ելլմագ, որ շատ ծափահարելի կեցուածք պահեց սկիզբէն մինչեւ վերջ, շարունակ կողմերը կը հրաւիրէր դիմացինին կրօնքը յարգելու հրամայականին: Բայց հազիւ թէ մըթնոլորտը կը հանդարտէր, դարձաւ Մէթին Պէնարտէթէն կը պոռթկար, անտեղի բաներ կ'ըսէր: ...Եւ տակաւ ան զայրացաւ ու կորսնցուց իր խօսքերուն հակակշիռը, դրսեւո-

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

**1915 - ERMENİ SOYKIRIMININ SORUMLUSU TÜRKLERE AÇIK MEKTUP
ADANALI ESKİYALARIN HAKKINI YIYORSUNUZ**

2 MART 2004 TARİHLİ YAZIMIZDA BELİRTMİSTİK.

1915-DEN 1922-E KADAR ERMENİLERİ KESTİĞİNİZ İÇİN, ANTEPE GAZİANTEP, MARASA KAHRAMAN MARAS, URFAYA DA SANLI URFA DIYE BİRER KULP İSİM TAKMISSINIZ.

BİZ ERMENİLER, HAKSIZLIĞA, ADALETSİZLİĞE DAYANAMAYIZ.

ADANAYA, ÖTEKİ SEHİRLER GİBİ, NIÇİN BİR KULP İSİM TAKMADINIZ?

BU YAPTIĞINIZ, ADANALI ESKİYALARA KARŞI ÇOK BÜYÜK HAKSIZLIKTIR.

HALBUKİ, ANTEBTE, MARASTAN, URFADAN ÇOK DAHA ADANANIN HAKKIDIR, ÖYLE KANLI SANLI BİR İSİM TASIMAYA.

SELANİKTE DÖNMELERİN VE FARMASONLARIN KURDUGU İTTİHAT VE TERAKKİ PARTİSİ, 1908-DE İSTANBULDA İKTİDARA GELDİKTEN BİR SENE SONRA, 1909-DA ADANADA 1915 ERMENİ SOYKIRIMININ İLK PROVASINI (DENEMESİNİ) YAPTIRDI.

1 NİSAN 1909-DAN 14 NİSAN 1909-A KADAR, 14 GÜN ZARFINDA ADANADAKİ ERMENİ HALKINA KORKUNÇ VE HUNHAR BİR KATLIAM UYGULANDI.

İTTİHAT VE TERAKKİ PARTİSİNİN EMRİ İLE ADANADAKİ HÜKUMET KUVVETLERİ KATLIAMA HAZIRLIK OLARAK MÜSLÜMAN HALKA GİZLİCE SİLAH DAGITMISTI.

HAPİSHANEDEKİ 500-DEN FAZLA HAYDUTDA, BU KATLIAMA "YARDIM" ETSİNLER DIYE SERBEST BIRAKILDI...

VE 1908-DE HÜRRIYET GELDI DIYE ADANADAKİ ERMENİLER ÇOK MEMNUNDU.

HİÇ BİR SEYDEN HABERLERİ YOKTU.

VE BIRDEN, 1 NİSAN 1909-DA ESKİYALAR VE KATİLLER GÜRUHLARI ERMENİ MAHALLELERİNE HÜCUM ETTİLER VE 14 GÜN SÜREN KORKUNC KATLIAMLARLA ADANA VE CIVARINDA YASIYAN ERMENİLERDEN 30000 (OTUZBIN) KİSİYİ, KOYUNLAR GİBİ KESEREK ÖLDÜRDÜLER.

O GÜNLERİN AVRUPA GAZETELERİ, ADANADA ÖLDÜRÜLEN, YIGIN YIGIN ERMENİ CESETLERİNİN RESİMLERİ İLE DOLUDUR.

VE O GÜNLERDE, CEYHAN NEHİRİ, KESİLEN ERMENİLERİN KANLARI İLE, (KAN-KIRMIZI) AKMIYA BASLADI.

EY 1915 ERMENİ SOYKIRIMININ SORUMLUSU TÜRKLER.

1909-DA ÖLDÜRÜLEN 30000 (OTUZBIN) ERMENİNİN KATILI, ADANALI ESKİYALARIN HAKKINI YEMEYİN.

VE ADANA KATİLLER SEHRİNE LÂYİK OLDUGU İSMİ VERİN.

1909 ERMENİ KATLIAMININ YAPILDIĞI ADANA SEHRİNE EN YAKISAN İSİM,

"CANAVAR ADANA" DIR.

TÜRKLERİN YAPTIKLARI VAHSETTEN DOLAYI,

İNSAN OLARAK UTANÇ DUYAN BİR ERMENİ **Յ. Չ.**

**ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ (ԻԲՐ ԹԷ) ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
1915-ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆ ԵՂՈՂ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ
ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՃՐԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ ՄԻ՛ ՈՒՏԷՔ**

2 Մարտ 2004 թուակիր գրութեան մէջ նշած էինք՝

1915-էն մինչեւ 1922, հայերը ջարդեցիք ըսելով, Անթէպին՝ Կազիանթէպ, Մարաշին՝ Քահրաման Մարաշ, Ուրֆային՝ Ծանլը Ուրֆա ըսելով մէյ մէկ ածական - անուն փակցուցեր էիք:

Մենք՝ հայերս, անիրաւութեան և անարդարութեան չենք հանդուրժեր:

Ատանային՝ միւս քաղաքներուն ձեր ըրածին նման, ինչո՞ւ ածական-անուն մը չէք փակցուցած:

Այս ձեր ըրածը, Ատանայի ոճրագործներուն հանդէպ, շատ մեծ անիրաւութիւն է:

Մինչդեռ, Անթէպէն, Մարաշէն, Ուրֆայէն շատ աւելի Ատանային իրաւունքն է՝ այդ տեսակ «Արիւնոտ» անուն մը կրելը:

Սելանկի մէջ տէօնմէներուն և ֆարմասոններուն հիմնած իթթիհատ եւ թերաքքի կուսակցութիւնը՝ 1908-ին Պոլսոյ մէջ իշխանութեան գալէն տարի մը յետոյ, 1909-ին Ատանայի մէջ, 1915-ի հայկական ցեղասպանութեան առաջին «փորձը» կատարել տուաւ:

1 Ապրիլ 1909-էն մինչեւ 14 Ապրիլ 1909-ը, 14 օրուան ընթացքին, Ատանայի հայ ժողովուրդը զարհուրելի և վայրագ ջարդերու ենթարկուեցաւ:

Իթթիհատ եւ թերաքքի կուսակցութեան հրահանգով, Ատանայի կառավարական կազմակերպութիւնները, ջարդերուն իբր պատրաստութիւն՝ Ատանայի միւսիման ժողովուրդին գաղտնաբար զէնք բաժնեցին և զինեցին:

Բանտին մէջ գտնուող 500-է աւելի ոճրագործները՝ այս ջարդերուն թո՛ղ «օգնեն» ըսելով, ազատ արձակուեցան...:

Եւ 1908-ին «Ազատութեան» եկան ըսելով, Ատանացի հայերը շատ գոհ էին: Ոչ մէկ բանէ լուր ունէին:

Եւ յանկարծ, 1 Ապրիլ 1909-ի օրը, ոճրագործներու և մարդասպաններու վոհմակները՝ հայոց թաղերուն վրայ յարձակեցան. եւ 14 օր տեւող զարհուրելի ջարդերու ընթացքին, Ատանայի և շրջակայքի հայերէն 30000 [երեսուն հազար] անմեղներ, ոչխարներու նման մորթուեցան:

Այդ օրերուն եւրոպա հրատարակուած թերթերը՝ Ատանայի մէջ սպաննուած հայերուն իրարու վրայ դիզուած դիակներուն նկարներով լեցուն են:

Եւ ջարդերու շրջանին Սիհան գետը, մորթուած հայերուն արիւնով կաս-կարմիր գոյն առած էր:

Ո՛վ 1915-ի հայկական ցեղասպանութեան պատասխանատու եղող թուրքեր -

1909-ին սպաննուած 30000 [երեսուն հազար] հայերուն մարդասպանները եղող Ատանայի ոճրագործներուն «իրաւունքը» մի՛ ուտէք: Եւ Ատանային իրեն արժանի եղած անունը տուէք:

1909-ի հայկական ջարդերու կեդրոն Ատանա քաղաքին ամէնէն աւելի «վայել» ածական-անունը՝ «ՅԻԷՃ ԱՏԱՆԱ» է:

*Թուրքերուն կատարած վայրագութիւններուն պատճառաւ՝
իբր մարդ ամօթ զգացող՝ ՀԱՅ ՄԸ: 8. 2.*

րելով բաժնու ստեղծումը մը զոր ունէր հայերու նկատմամբ: Արդարեւ պատահեցաւ որ երբեմն ըսէր. «ԴՈՒՔ, ՀԱՅ ՈՃՐԱԳՈՐԾՆԵՐ», «ԴՈՒՔ, ՄԵՋ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ ՋԱՐԴԵՑԻՔ, ԹՈՒՐՔԵՐՆ ԷՆ ՈՐ ՄԵՋ ՓՐԿԵՑԻՆ», «ԴՈՒՔ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՏԵԼՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ԽՕՍԻՔ», «ԴՈՒՔ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻՔ» եւ այլն: Միջոց մըն ալ հանդիսավարին դարձաւ ու պրոպ. «ՄԻ ԹՈՂՈՒՔ ՈՐ ԽՕՍԻ ԱՅՍ ՀԱՅ ՈՃՐԱԳՈՐԾԸ»: Պարբերաբար ալ կ'ընդգծէր թէ ինք, որպէս «Մուսէվի», այլ ոչ թէ որպէս «Եսահուտի», Ին-ՔՁԻՆ-Ք ԹՈՒՐՔ ԿԸ ՋԳԱՐ ԵՒ ԱՅԴ ՈՒՂՂՈՒԹԵԱՄԲ ալ բաժնու ակնարկութիւններ կ'ընէր դիմացիներուն քրութեան հաւատարմութեան զգացումներուն: Հանդիսավար Ահմէտ Հաֆան այս հատուածներուն մէջ չկատարեց (թերեւս ակամայ) այն ինչ որ պէտք է ըներ հանդիսավար մը, որովհետեւ խօսակցութեան ոճը բնականոն սահմաններէն ու ֆաղափարութեան կանոններէն դուրս ելած էր:

Թուրկայ Իւչալ, որ նմանապէս շնորհաւորելի էր իր պաղարիւն խօսակցութեան համար, դիտել տուաւ որ հեռատեսիլէն շարունակ Մալոչոլլուի նման ժապաւէններ կը ցուցադրուին, և հարց չի տրուիր թէ հայ հայրենակիցները ի՞նչ կը մտածեն այսպիսի ժապաւէնները դիտելով:

Վերջին հաշուով, հրապարակային ասուլիսը ժամը առտուան դէմ երկուֆին անուշի կապուեցաւ արուեստական ու բռնագրօսիկ ձեւով, կրօններու նկատմամբ յարգանք ցուցաբերելու ընդգծումով մը, որ հաւանաբար դարձեալ չէր ընդունուեր հրեայ մասնակցին կողմէ: Ասուլիսը շատ հեռացաւ իր մայր նիւթէն, անտես առաւ ժիպսընի ժապաւէնը, ու դարձաւ կրօնական բախումներու զրոյց մը: «Մարմարա» - 1 Մարտ 2004

« ԴՈՒԲԷՆ ՍԵԻԱԿ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԻ ԻՐԵԻ
ՄԷԿԸ ԱՅՆ ՄՏԱԻՈՐԱԿԱՆՆԵՐԷՆ,
ՈՐՈՒՆ ԶԱՆԳՈՒԱԾՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ
ՈՒՆԵՑԱԾ ԱԶԴԵՑՈՒԹԵՆԷՆ ԿԸ ՎԱԽՑՈՒԻ »
ՊԵՏՐԻ - ՊՈԼՍՈՑ ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՒՆԻՍ 1915

[ԹԱԼԱԹԻ ՀՐԱՄԱՆՈՎ՝ 24 ԱՊՐԻԼ 1915-Ի ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՂ ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏԸ]
(ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՐԽԻԻ - 5-10-1915-
FREIHERR KONSTANTIN VON NEURATH)

« CHEIKH AHMED YASSINE
ՇԱՏ ՎՏԱՆԳԱԻՈՐ ԱՆՁՆԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԸՆ ԷՐ ՄԵԶԻ ՀԱՄԱՐ:
ՈՐՈՎԸԵՏԵԻ ՄԵԾ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԷՐ
ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ »:
22 ՄԱՐՏ 2004 - ARIEL SHARON

ԴՈՒԲ՝ ՀԱՅ ՄՏԱԻՈՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ «ԱՄՏԱԳԻՆ» -
Ռ. ՍԵԻԱԿԻ ԲՆՈՐՈՇՈՒՄՈՎ - ՄԵԾԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ,
ԴՈՒԲ, ՏԽՄԱՐՆԵՐՈՒ ԵՒ ԾԱԽՈՒԱԾՆԵՐՈՒ ՓԱՂԱՆԳԸ,
ԴՈՒԲ, ՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԿԱՐԾՈՒԱԾՆԵՐԴ,
ԴՈՒԲ, ՀԱՅՈՑ ՄՏԱԻՈՐԱԿԱՆ ԿՈՉՈՒԱԾՆԵՐԴ,
ԴՈՒԲ ԲՆԱՑՈՒՑԻԲ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ,
ԴՈՒԲ Չ՝ՈՒԶԵՑԻԲ ԸՍԵԼ, ՉԿՐՑԱԲ ԸՍԵԼ՝
ԹԷ Ո՞ՒՐ ԷԻՆ «ԶԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱԿՈՒՆՔՆԵՐԸ»
ԵՒ ՀՈԼՈՎԵՑԻԲ ՆՈՅՆ ՅԱՆԿԵՐԳԸ՝

«ԹՈՒՐԲԸ ՄԵՁ ՋԱՐԴԵՑ»

ՄԻՆՉԴԵՌ ՀՐԵԱՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ՝
ԱՐԵԻՈՒՆ ԼՈՅՍԻՆ ՊԷՍ ՅԱՅՏՆԻ ԷՐ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ՎՐԷԺ ՈՒԲԷՆԵԱՆ]

22 Մարտ 2004-ին, Պաղեստինցի հոգեւորական առաջնորդ, անդամալոյծ և կոյր, 70 տարեկան CHEIKH AHMED YASSINE սպանուեցաւ հրէական ուղղաթիւներու կողմէ:

Այս լուրը՝ ռումբի մը պէս պայթեցաւ աշխարհի ամէն կողմերը:

Իսլամական երկիրներուն մէջ, ժողովուրդները ոտքի ելան: Ամէն կողմ ցոյցեր կատարուեցան:

Նոյնիսկ Եւրոպական պետութիւնները դատապարտեցին այս ոճիրը:

Մանաւանդ, Ֆրանսայի Նախագահ Ժաֆ Ծիրաքի յայտարարութիւնը, շատ յատկանշական էր. —

ԾԷՅԽ ԵԱՍԻՆ-Ի ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՐՔԸ՝ ՀԱԿԱՌԱԿ Է ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ»:

Որովհետեւ, «Ջաղաքակիրթ աշխարհ»ի միջազգային օրէնքներով, ոչ մէկը իր գաղափարներուն համար կրնայ պատժուիլ և սպաննուիլ:

Բայց, հրէական անմարդկային՝ Մովսիսական օրէնքներով և անոնց «Աչքի դէմ Աչք» կոչուած վայրագ սկզբունքով, ամէն միջոց ներելի է հրեաներուն՝ իրենց նպատակին հասնելու համար:

Այս սկզբունքով է, որ հրեաները խաչեցին Ջրիստոսը՝ որուն միակ յանցանքը իրականութիւնները ըսել էր:

Բայց, Ջրիստոսի գաղափարները վտանգաւոր էին և արգելք կրնային ըլլալ հրեաներուն ծրագիրներուն՝ «ԻԲՐԱՍՏՈՒԾՈՅ ԸՆՏՐԵԱԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ՝ ԻՇՄԵԼՈՒ ՀԱՄԱՅՆ ԱՇՄԱՐԸԻ ՎՐԱՅ»:

***

1.— Հրեաները վտանգաւոր նկատեցին Ջրիստոսի գաղափարները և խաչեցին զինք:

2.— Սելանիկցի հրեայ և դաւանափոխներուն կազմած Իթթիհատ Եւ Թերագգի Կուսակցութիւնը, առաջնորդութեամբ Ֆարմասոն Թալաթին և իր մեղսակիցներուն, սպաննեցին Ռուբէն Սեւակը և հայ մտաւորականները, վտանգաւոր նկատելով անոնց գաղափարները իրենց ծրագիրներուն համար:

3.— Արիէլ Ծարոն և Սիոնիստները, վտանգաւոր նկատելով Ծէյխ Ահմէտ Եասիմ-ին գնդափարները իրենց ծրագիրներուն համար՝ սպաննեցին զինք:

Կոյր և համր ըլլալ պէտք է, այս երեք ողբերգութեանց մէջ չտեսնելու համար հասարակաց հրէական ռազմավարութիւնը, որ նոյնն է երկու հազար տարիներէ ի վեր՝ «ԼՌԵՅՆԵԼ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՉԱՅՆԸ»:

***

* *

Թերեւս պիտի ըսէք թէ՛

«Տարիներէ ի վեր կ'արտայայտուիք հրեաներու մասին: Սա՛, ըսել է, թէ գաղափար յայտնելու ազատութիւնը ունիք»:

Երեւութապէս՝ իրաւունք ունիք:

Բայց, ո՞վ կը լսէ մեր և մեզ նման գաղափարներ յայտնողներուն ձայնը...

Եւ մեր բոլորին ըսածները կը ցնդին և կը կորսուին «Չայն Բարբառոյ Յանապատի»ի նման:

Եւ հազիւ քանի մը հայրենասէրներու շրջանակի մէջ կը մնայ՝ մեր և մեր նմաններուն «ՉԱՅՆ»ը:

Որովհետեւ, ինչպէս որ միշտ կրկնած ենք՝

«Աշխարհի լրատուութեան ցանցը՝ մեծամասնութեամբ հրեաներուն ձեռքն է: Եւ անոնք միշտ, հակակշռի կ'ենթարկեն իրենց դէմ եղած լուրերը»:

* *

26 Մարտ 2004-ին, Նիւ Եորք-ի Միացեալ Ազգերու Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ, Արաբական պետութիւններուն դիմումով, Շէյխ Ահմէտ Եասինը սպաննած ըլլալուն համար, Իսրայէլը դատապարտող որոշումի մը առնուիլը պահանջուեցաւ:

Ապահովութեան Խորհուրդի բոլոր անդամները, համաձայն էին (երեք ձեռընպահութեամբ) Իսրայէլի դատապարտուելուն:

Բայց, Պուշի Մ. Նահանգները արգելք եղաւ, իր VETO-ով, Իսրայէլի դատապարտման:

Ինչպէ՞ս կրնայ բացատրուիլ. Իսրայէլ կոչուած 5 միլիոնոց Պետութեան մը (այն ալ Պաղեստինցիներէ գողցուած հողերուն վրայ հիմնուած) սա անհասկնալի ուժը որ, Ամերիկայի պէս Աշխարհին տիրապետող Պետութեան մը անգամ, միշտ իր կամքը կը պարտադրէ, և այս ձեւով, արգելք կ'ըլլայ որ Իսրայէլը, Շէյխ Եասինը սպաննած ըլլալուն համար, դատապարտուի:

Արդեօ՞ք միայն Ամերիկայի մէջ գտնուող հրեաներուն մեծ թիւն է, որ այս ուժը կու տայ իրենց: Միա՛յն Նիւ Եորք քաղաքին մէջ, Իսրայէլի պետութեան հրեաներէն աւելի է անոնց թիւը:

Այնպէս որ Նիւ Եորքը, շատեր հեզնանքով կ'անուանեն՝

“JEW YORK”:

Պարագան նոյնն է ամերիկեան բոլոր քաղաքներուն մէջ:

Բայց միայն հրեաներուն մեծ թիւէն չի գար անոնց ուժը, Hispanique-ներն ու սեւամորթներն ալ, մեծ ուժ մը կը ներկայացնեն Ամերիկայի մէջ, իրենց հրեաներէն աւելի թիւ կազմող ժողովուրդով:

Բայց հրեաներուն ուժը, իրենց թիւէն աւելի, մէկ ուրիշ առաւելութեան մէջ է... «ԴՐԱՄԻՆ ՈՒԺԸ»:

Դրամին ուժը՝ որ այսօր, հրեաներուն ձեռքն է: Դրամին ուժը՝ որ, դարերու ընթացքին, հրեաները զայն ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ՈՒԺԻ ՎԵՐԱԾԵԾԻՆ:

* *

Ամերիկայի մէջ, գլխաւոր երկու մեծ կուսակցութիւն գոյութիւն ունի՝ Հանրապետականները և Դեմոկրատները:

Բայց Ամերիկայի մէջ, ո՛ր կուսակցու-
թիւնն ալ իշխանութեան գլուխ գայ,
միշտ նոյն բանն է՝ կացութենէն բան չի
փոխուիր:

Որովհետեւ, միշտ հրեաներն են իշխա-
նաւորները:

Եւ իրենց դրամին ուժովը, իրենց ծրա-
գիրները կը պարտադրեն բոլոր կառա-
վարութիւններուն:

«Սեքսի-մանըքեն» Պիլ Քլինթըն-ի
նախագահութեան տարիներուն, հրեայ
Մատլեն Օլպրայթ-ն էր Ամերիկայի
քաղաքականութիւնը վարողը՝ իր շուրջ
ունենալով Պատերազմական նախարար
հրեայ Քոհէն-ը և ՆԱԹՕ-ի հրամանա-
տար հրեայ գորավար Ուեզլի Քլարքը:

Այս հրեայ երրորդութիւնն [Մատլեն
Օլպրայթ, Գոհէն և Քլարք] էր, որ հրեա-
կան ծրագիրներուն համար, կործանե-
ցին խաղաղ և բարգաւաճ Եուկոսլաւ-
իան, Սի. Այ. Էյ.ի սպասարկու ժան Փոլ
Բ.ի և Գերմանիոյ վրէժխնդիր վարչա-
պետ Հելմութ Քոհլ-ի մեղսակցութեամբ:
Եւ ստեղծեցին երկու իսլամ պետութիւն-
ներ՝ Պոսնիան և Քոսովոն:

Այսօր, այս ստեղծուած իսլամ պետու-
թիւններուն մէջ, քրիստոնեայ Սերպերը
կը ջարդուին տեւաբար:

Եւ այսօր, աշխարհի մէջ, ոչ մէկը, այս
հրեայ պատասխանատու ջարդարար-
ներուն դէմ իրականութիւնները ըսելու
կը համարձակի:

Հրեաներուն գործակալներէն՝ Խավիէր
Սոլանա որ, իբր Եւրոպական միութեան
պատասխանատու, ՆԱԹՕ-ի հրամա-
նատար հրեայ Ուեզլի Քլարքին անիրա-
ւաբար արտօնութիւն տուած էր Եուկոս-
լաւիան ռմբակոծելու, Ալպանացիներուն
Սերպերուն դէմ կատարած վերջին
շրջաններու ջարդերէն յետոյ, Քոսովօ
կ'այցելէ և կը տեսնէ իսլամ Ալպանացի-
ներուն այրած վանքերը և եկեղեցիները:

Բայց Քոսովոյի Սերպ ժողովուրդը՝ հրեաներուն ծառայ Սոլանայ-ին երեսին
կը թքնէ և գինք կը վնտէ:

Բայց, ի՞նչ օգուտ:

Ինչպէ՞ս կարելի է բացատրել՝ քաղաքակրթութեան և քրիստոնէութեան
օրրան Եւրոպայական Պետութիւններուն այս տխմարութիւնը՝ որ Ամերիկայի
հրեաներուն արտօնեցին որ Եուկոսլաւիան կործանուի, և հոն երկու նոր թուրք-
իսլամ պետութիւններ հիմնուին:

Այս պետութիւնները, թուրքերուն աջակցութեամբ, քանի մը տասնեակ տա-
րիներ յետոյ, ներսէն պիտի կործանեն Եւրոպան: Այս է հրեական ծրագիրը՝

Կործանել քաղաքակրթութեան և քրիստոնէութեան օրրան Եւրոպան:

~

Բոլորին ծանօթ է, որ այսօրուան Իրաքեան ողբերգութեան պատճառը՝ Իրաքին [իբր թէ] «Ջանգուածային բնաջնջման զէնքեր ունենալն էր:

Ամերիկացիներուն Իրաքի վրայ կատարած յարձակումէն յետոյ, այսօր՝ տարի մը ետք, Իրաքի մէջ ԶԱՆԳՈՒԱԾԱՅԻՆ ԲՆԱԶՆՋՄԱՆ ՈՉ ՄԷԿ ԶԷՆՔ ԳՏՆՈՒԱԾ է:

Եւ այսօր, Պուշի ամենամօտիկ գործակիցներուն կողմէ յայտնաբերուեցաւ, որ այս իրականութիւնը ճորճ Պուշ, դեռ պատերազմը չսկսած, գիտէր արդէն... Եւ Իրաքի մէջ «քանդիչ զէնքեր»ու գոյութիւնը որ շարժառիթ ծառայեց Իրաք ներխուժելու՝ պարզապէս պատրուակ մըն էր:

Եւ Պուշ եւ Պլէր սուտ խօսած էին:

Եւ այսքան մեծ ողբերգութիւն պատճառած այս սուտերէն յետոյ, մինչեւ այսօր, Իրաքի վրայ կատարուած յարձակման իրական պատճառը՝ ժողովրդական լայն խաւերուն ծանօթ չէ:

Բնական է՝ կրկին, հրեաներուն ձեռքը գտնուող լրատուութեան ցանցերուն պատճառաւ:

Բայց, Սիոնիստներուն ծրագիրներուն մասին գաղափար ունեցողները, շատ լաւ հասկցած են իրականութիւնը:

Աղանդաւոր ճորճ Պուշ-ի շուրջ գտնուող հրեաները, Վոլֆովիթց, Ռիչըրտ Բըրլ և նման խորհրդականներ, Սիոնիստներու Մեծն Իսրայէլի ծրագիրը իրականացնելու համար, Պուշը առաջնորդեցին դէպի Իրաքեան ողբերգութիւն:

Այսօր, Իրաքի պատերազմէն տարի մը յետոյ, ի՞նչ է Իրաքի կացութիւնը:

Ամերիկացիները, իբր թէ, խաղաղութիւն և արդարութիւն պիտի բերէին Իրաքի ժողովուրդին:

Իրաք այսօր, իր պատմութեան մէջ երբեք չունեցած և չտեսած քառսային վիճակի մը մատնուած է:

Եւ հրեաներուն ուզածն ալ ճի՛շդ այս էր արդէն:

Ա՛յն Իրաքը որուն ժողովուրդը, տարիներէ ի վեր, ապահովութեան մէջ կ'ապրէր, այսօր զանազան հատուածներու բաժնուած և կտոր-կտոր եղած է:

Եւ այս հատուածները, իրարու դէմ անվերջանալի պայքար, եղբայրասպան պատերազմ կը մղեն:

Եւ ասոր հետեւանքը այն պիտի ըլլայ, որ Իրաք կոչուած միակամ Պետութիւնը, գոյութիւն ունենալէ պիտի դադրի, և պիտի բաժնուի, համայնքային և կրօնական պատկանելիութեան հիմքով, զանգան աւատապետութիւններու որոնք, իրարու հետ, տեւական պայքարի մէջ պիտի գտնուին:

Եւ աշխարհի քարիւղային մեծագոյն պահեստներուն տէրը եղող Իրաքի հարստութիւններէն պիտի օգտուին մեծ դրամատէրերը որոնք, իրականութեան մէջ, բոլորն ալ սիոնիստ հրեաներ են:

~

Աշխարհի ժողովուրդները ե՞րբ պիտի հասկնան, թէ հրեաները իրենց դրամին ուժովը, Սիոնական ծրագիրներուն իրականացման համար,

(→էջ 3)

«ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԻ ԻՐԵԿԻ ՄԷԿԸ ԱՅՆ...» (Շար.էջ 2-էն)

Աշխարհը կ'առաջնորդեն իրենց ուզած ուղղութեամբ և նպատակին:

Աշխարհի վրայ կատարուած գրեթէ բոլոր յեղաշրջիչ շարժումներուն, բոլոր նախայարձակ պատերազմներուն հրահրիչները Սիոնիստ հրեաներն են՝ իրենց ուզած «Աշխարհ»ը կերտելու և անոր վրայ իրենց տիրապետութիւնը տեւակա-
նացնելու համար:

Եւ անոնք, «Ընտրեալներ»է և «Ստրուկներ»է բաղկացած իրենց «Աշխարհ»-
ը կերտելու համար, բնաւ չեն աճապարեր:

Անոնք, միշտ կը յառաջանան, ապահով քայլերով, և երբեք չեն կաշկանդը-
լած ժամանակով:

Որովհետեւ ժամանակը, հրեաներուն ի նպաստ կ'աշխատի:

*
*

Այսինքն՝ ժողովուրդները դատապարտուած են հրեաներուն ստրուկները
ըլլալու:

ՈՉ: Բայց՝ մէկ պայմանաւ...-

Եթէ ժողովուրդները հասկնան իրականութիւնները և տեսնեն Սիոնական
հրեաներուն կատարած սադրանքները:

ԱՅՍ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՅԼԸ Կ'ԸԼԼԱՅ՝ ԺՈՂՈՎՈՒՐ ԴՆԵՐՈՒ ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ:

**ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ
ԵՒ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ
ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ
ԹԱՓՕՐ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ
ՄԷԶ**

Կիրակի, 4 Ապրիլ, ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ տօնին առիթով, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ պիտի պատարագէ՝

**Գ Ե Ր Շ . Տ . Ե Փ Ր Ե Մ
Ա Ր Գ . Թ Ա Պ Ա Գ Ե Ա Ն**

Սկիզբ ժամերգութեան	ժամը 8:00
Սկիզբ Ս. Պատարագի	ժամը 10:00
Թափօր	ժամը 10:30

Մարկագարդի տօնին առիթով Հայ մանուկներուն ու պատանիներուն իր հայրական խօսքը պիտի ուղղէ և սպա Վեհարանին մէջ զիրենց պիտի ընդունի՝

**Ն . Ս . Օ . Տ . Տ . Ա Ր Ա Մ
Ա . Կ Ա Թ Ո Ղ Ի Կ Ո Ս**

.....

**Դ Ռ Ն Բ Ա Ց Է Բ Ի
Ա Ր Ա Ր Ո Ղ ՈՒ Թ Ի Ի Ն**

Նոյն օրը կէսօրէ ետք ժամը 4-ին, տեղի պիտի ունենայ երեկոյեան ժամերգութիւն և Դ Ռ Ն Բ Ա Ց Է Բ Ի արարողութիւն, զոր պիտի կատարէ և յաւուր պատշաճի հարգէ՝

**Գ Ե Ր Շ . Տ . Ե Փ Ր Ե Մ
Ա Ր Գ . Թ Ա Պ Ա Գ Ե Ա Ն**

Սիրով կը հրաւիրենք հաւատացեալ ժողովուրդը ներկայ գտնուելու առաւօտեան Ս. պատարագին և յետմիջօրէի արարողութեան, լեցուելու համար Քրիստոսի գալստեան խորհուրդով:

Դ Ի Ի Ա Ն
Կ Ա Թ Ո Ղ Ի Կ Ո Ս Ա Ր Ա Ն Ի

**Ս Ե Ի Ա Կ
Մ Խ Ի Թ Ա Ր Ե Ա Ն
Պ Ր Ա Զ Ի Լ Ի
- Ճ Ա Տ Ր Ա Կ Ի -
Ա Խ Ո Յ Ե Ա Ն**

Հանդիմով իմացանք, հայրենի «Հ-1»-ի հաղորդման ընթացքին - Կիրակի 28 Մարտ 2004-ի առաւօտեան ժամը 9-ին, որ Պրագիլահայ զէյրուցիի բոռ Սեւակ Մխիթարեան նուաճած է Պրագիլիոյ (Սան Փալօ) հատրակի [շախմատ] ախոյեանութիւնը - Տաւան տարեկաններու- և իրաւունք տուցած մասնակցելու յաջորդ տարի տեղի ունենալիք հատրակի աշխարհի ախոյեանութեան մրցաշարին:

Կը շնորհաւորենք հայագրի դեռ շատ երիտասարդ ախոյեանը, ցանկալով իրեն նոր յաջողութիւններ, և կը խնդակցինք իր ծնողին՝ բերրիս բարեկամ-ընթերցող Գրիգոր և Ռոզա - Մարիա Մխիթարեաններուն (Սան Փալօ) և մեծ մօր՝ լիբանանաբնակ Տիկ. Ովսաննա Ստեփան Մխիթարեանին:

* *
*

Իմացանք նաեւ, որ Արցախի մէջ, Տիգրան Պետրոսեանի անուան հատրակի մրցաշարին ախոյեանութիւնը շահած է Կարէն Ասրեան:

Այս առթիւ, աշխարհի նախկին ախոյեան Պորիս Սպասի, որ եկած էր մասնակցելու ու հաշակերելու Արցախի մէջ հատրակի ախոյեանական մրցումներու կայացումը, «երախտագիտութեան» մետալով պարգեւատրուած է Արցախի Հանրապետութեան Նախագահ Անուշաւան Դանիէլեանի կողմէ:

Յիշեցնենք, որ Արցախի մէջ հատրակի միջազգային մրցումի մը կայացումին դէմ բողոքած էր Ազոլէնան, զարմացնելով Պ. Սպասիին որ բարձր գնահատած է ձեռնարկը և Արցախի հիւրասէր աշխատասէր ու «շախմատի սիրահար» հայ ժողովուրդին:

«Ն.»

Ս Տ Ա Յ Ա Ն Թ

ԼԵՒՈՆ ՀԱՆՎԵՐԴԵԱՆ
«ԻՆՉՊԷՍ ԴԻՏԵԼ
ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄԸ»
Պէյրուք - 2004

[Գրքոյկը լոյս տեսած է Արմէն և Միսի Յարութիւնեաններու Ուսխանութեամբ]

* *
ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԱՆԵԱՆ
«ԻՄ ՌՈՒԲԷՆ
Ս Ե Ի Ա Կ Ը»
Հալէպ - 2004

**ՌՈՒԲԷՆ ՍԵԻԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Վերջերս Երեւանի մէջ հրատարակուեցան
1.- Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուբէն Սեւակ եւ Մեր ժամանակը»
2.- Յովհաննէս Չիլիճկիանի «Թուրքերու (իբր թէ) Չգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատրդի մէջ, հայերէն, քրեերէն, ռուսերէն և անգլերէն: Այս գիրքերէն ունենալ փախաւորները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:

Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG
DOMAINE DU LOUP LE VERDON -B 06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
"ATATÜRKÜN MANEVI KIZI SABIHA GÖKÇEN İÇİN,
ERMENİ ASILLIDIR"

DEMIYE CESARET EDEN "AGOS" GAZETESİNİN ÖNÜNDE,
BOZKURLAR GÖSTERİ YAPMISLAR...

GAZETEYE VE GAZETE YÖNETİCİLERİNE KARŞI TEHDİTLER SAVURMUSLAR, BAĞIRIP ÇAĞIRMISLAR. FAKAT O KADAR.

GAZETE BİNASINA GİRMEMİSLER, KIRIP DÖKMEMİSLER.

NASIL OLUR? HAYRET EDİLECEK SEY.

TÜRKİYE HAKİKATEN DEMOKRATLAŞIYOR MU AÇABA?

BİZ, O BOZKURLAR DENİLEN CANAVARLARI, 1946-LARDA İSTANBULDA "TAN" GAZETESİNİN ÖNÜNDE BİZZAT GÖRMÜŞ VE TANIMISTIK.

SÖZ DE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ OLAN BU VAHSİ KURLAR SÜRÜSÜ, SOLCULARIN GAZETESİ OLAN "TAN" MATBAASININ ÖNÜNDE, İLK ÖNCE "SOLCULARA ÖLÜM" DİYE HAYKIRDILAR, SONRA DA GAZETE BİNASINA HÜCUM EDİP, İDAREHANEYİ VE BİLHASSA MATBAAYI KISA BİR ZAMAN İÇİNDE YAKIP YIKTILAR, VE KOCA BİNAYI HARABEYE ÇEVİRDİLER.

O SENELERDE AMERİKAN C.I.A.-NİN EMRİYLE "TAN" GAZETESİNE KARŞI YAPILAN BU SALDIRI, TÜRKİYEDEKİ SOLCULARI TEMİZLEMELİK VE TÜRKİYEYİ NATO-YA SOKMAK İÇİN YAPILAN İŞLEMLERDEN BİRİSİ İDİ.

"AGOS" GAZETESİ DUA ETSİN Kİ, BOZKURLAR, "TAN" GAZETESİNE YAPTIKLARI GİBİ, "AGOS"-U YIKMADILAR.

FAKAT TÜRKİYEDE BÜTÜN GÖSTERİLER DEVLETİN EMRİ İLE YAPILIR. VE BOZKURLAR, YIKMA EMRİ ALMAMISLARDI. YALNIZ "AGOS"-A BİR İHTAR VERDİLER. "AGOS" ÇOK İLERİ GİTMESİN DİYE.

BU ARA DEVLET ÇOK DİKKATLİDİR. MALÜM YA, TÜRKİYE AVRUPA BİRLİĞİNE GİRMEK İÇİN ÇALIŞIYOR.

SİMDİ HİÇ ÖYLE YAKIP YIKMAK OLUR MU?

HER SEYİN ZAMANI, SİRASI VAR.

BU ARADA "AGOS" GAZETESİNE GİDİP, YAPILAN GÖSTERİ İÇİN ÖZÜR DİLEYEN TÜRKLERİN İSİMLERİNİ SAYMAKLA BITİREMEYİZ.

HAYRET, TÜRKİYEDE NEKADAR DA "DEMOKRAT" İNSAN VARMISDA, BİZİM HABERİMİZ YOKMUS...

SABIHA GÖKÇENİN ERMENİ OLDUGU HABERİ, BİR ÇOK TABU-LARIN YIKILMASINA SEBEP OLDU.

YOK EFENDİM, SABIHA GÖKÇEN ERMENİ DEĞİLMİŞ, BOSNAK-MİS (YANI SİRP ASILLI İMİS).

FAKAT YIKILAN EN BÜYÜK TABU VE EN MÜHİM HABER DE SU.

"MUSTAFA KEMAL. BOSNAKMİS".

BRAVO TÜRKLER, HA BİRAZ DAHA GAYRET. MUSTAFA KEMALIN ASLININ NE OLDUGUNU ORTAYA ÇIKARIN.

FAKAT SİZE BİR SEY SÖYLEYELİM Mİ?

BUGÜN "A.D.N." DENİLEN KONTROL İLE BİNLERCE SENE EVVEL YASIYAN BİR İNSANIN İSKELETİNDEN MİLLİYETİNİ VE ASLININ NE OLDUGUNU ORTAYA ÇIKARIYORLAR.

HODRI MEYDAN BOZKURLAR.

BİR "A.D.N." KONTROLÜ YAPTIRIN DA GÖRÜN, MİLLİYETİNİZİN SİCİLİNİ.

ORTA ASYADAN GELEN TATAR İRKİNDANMISINIZ? YOKSA SAKIN, AMAN HA, RUM VE YA ERMENİMİSİNİZ ACABA?

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԱԹԱԹԻՒՐՔԻՆ ՀՈԳԵԶԱԻԱԿԸ ԵՂՈՂ ՍԱՊԻՀԱ ԿԷԾՔԶԷՆԻՆ ՀԱՄԱՐ
«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾԱԳՈՒՄ ՈՒՆԻ» ԸՍԵԼ ՀԱՄԱՐԶԱԿՈՂ «ԱԿՕՍ» ԹԵՐԹԻՆ
ՇԷՆՔԻՆ ԱՌՋԵԻ, «ԳՈՐԶ ԳԱՅԼԵՐԸ» ՑՈՅՑ ԿԱՏԱՐԵՐ ԵՆ...

...Ե՛ւ թերթին ե՛ւ թերթին վարիչներուն դժմ սպառնալիքներ տեղացուցեր, պոռացեր կանչեր են:
Բայց՝ ա՛յդքան:

Թերթին շէնքէն ներս չեն մտեր, եւ չեն կոտրեր, և չեն կործաներ:

Ինչպէ՞ս եղեր է: Ծատ զարմանալի բան է: Թուրքիան՝ իրապէս դէպի ժողովրդավարութի՞ւն կը
յառաջանայ արդեօք:

Անք, այդ «Գորշ Գայլեր» ըսուած հրէշները՝ 1946-թ.ներուն Պոլսոյ մէջ, "TAN" լրագրատան
առջեւ անձնապէս տեսած և անոնց «ինչ» ըլլալը հասկցած էինք:

Իբր թէ համալսարանական աշակերտներ եղած այս վայրենի գայլերու վոհմակը, Ձախակողմեան-
ներուն թերթը եղող "TAN" հրատարակչատան առջեւ, նախ՝ «Մա՛հ ձախակողմեաններուն» Նման
լոգունգներ արձակելով, պոռացին և կանչեցին, յետոյ, յարձակեցան թերթին շէնքին վրայ, և հրա-
տարակչատունը և մանաւանդ տպարանը, կարճ միջոցի մը մէջ կոտրեցին, կործանեցին, և մեծ շէնքը՝
աւերակի վերածեցին:

Այդ տարիներուն Ամերիկեան C.I.A-ի հրամանով, "TAN" թերթին վրայ կատարուած այս յար-
ձակումը՝ Թուրքիոյ ձախակողմեանները մաքրագործելու և Թուրքիան "NATO"-ի մէջ ներմուծելու հա-
մար կատարուած գործողութիւններէն մէկն էր:

«Ակօս» թերթը թո՛ղ աղօթէ՛, որ Գորշ գայլերը "TAN" թերթին ըրածնուն նման, «Ակօս»-ն ալ
չկործանեցին: Բայց, Թուրքիոյ մէջ, բոլոր ցոյցերը պետութեան հրամանով կը կատարուին:

Եւ Գորշ գայլերը՝ կործանելու հրաման չէին ստացած: Միայն «Ակօս»-ին ազդարարութիւն մը
տուիլն, որ ան շատ «առաջ» չերթայ:

Սա միջոցին, Թուրք պետութիւնը շատ ուշադիր է:

Ինչպէս որ գիտէք՝ Թուրքիան եւրոպական Միութեան մէջ մտնելու կը ջանայ:

Այդ պատճառաւ, այս շրջանին, անանկ՝ կոտրել - կործանել կ'ըլլա՞յ:

Ամէն բան իր կարգը և ժամանակը ունի:

Մինչ այդ՝ «Ակօս» թերթի խմբագրատունը այցելելով, Գորշ գայլերուն կատարած ցոյցին համար
ներողութիւն խնդրող Թուրք անձնաւորութիւններուն թիւը շատ բարձր է:

Ջարմանալի բան, Թուրքիոյ մէջ որքա՞ն «ժողովրդավարական» համոզումի տէր մարդ կայ եղեր,
որուն մենք տեղեակ չէինք:

Բայց, այս օրերուն, Սապիհա Կէօքչէնիին հայ ըլլալուն լուրը, շատ մը "TABOU" ներու փլելուն
պատճառ եղաւ:

Իբր թէ, «Սապիհա Կէօքչէնը հայ չէ» եղեր: Պոսնիաք է եղեր: [Այսինքն՝ Սերպ է եղեր]:

Եւ այս միջոցին փլած ամէնէն մեծ "TABOU"-ն և ամէնէն կարեւոր լուրը սա է՝

«Մուսթաֆա Քեմալը՝ Պոսնիաք է եղեր»:

Ծնորհաւորութի՛ւն ձեզի, Թուրքե՛ր:

Քի՛չ մըն ալ ջանք ըրէք:

Եւ Մուսթաֆա Քեմալին բուն ծագումին ի՞նչ ըլլալը մէջտեղ հանեցէք:

Բայց, մենք ձեզի բան մը ըսե՞նք...—

Այսօր "ADN" կոչուած քննութեան միջոցաւ, հազարաւոր տարի առաջ ապրած մարդու մը ոս-
կորներէն՝ անոր ազգութիւնը և ծագումը՝ ծշգրտութեամբ մէջտեղ կը հանեն:

Ո՛վ Գորշ գայլեր, եթէ բաջութիւնը ունիք, դուք ալ "ADN"-ի քննութիւն մը կատարել տուէք, որ
ձեր ազգութիւնը և ծագումը մէջտեղ ելլէ:

Արդեօ՞ք, Միջին Ասիայէն եկող թաթարներու ցեղէն էք իրապէ՛ս:

Թէ ոչ՝ յունական կամ հայկական ծագո՞ւմ ունիք արդեօք:

ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԿԵՐՋԻՆ
 ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԷՆ ԱՌԱՋ-
 24 ԱՊՐԻԼԻՆ ԵՒ ԳՈՂՅՈՒԱԾ
 ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏԻՆ 89-ՐԴ
 ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՍԵՄԻՆ

«ՉԱՅՆ ԲԱՐԲԱՌՈՅ ՅԱՆԱՊԱՏԻ»
 ՆԿԱՏՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՍԱԿԱՅՆ ՍՏՈ՛ՅԳ, ՍՏՈՅԳ Կ՛ԸՍԵՄ ՉԵՋԻ
 ՎՏԱՆԳԸ ՄԵԾ Է; ԾԱ՛Տ ՄԵԾ
 ԱԻԵԼԻ ՄԵԾ ՔԱՆ ԿՐՆԱՔ ԵՆԹԱԴՐԵԼ
 1911-«ԱՅԼԱՍԵՐՈՒՄ» ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
 [ԿՐԷԺ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ]

ԺԱՆՆԻ ՍԵՒԱԿԻ 27-10-1915-ին, Պոլսոյ Գերմանական
 դեսպանատունը գրած և ուղարկէ մը աւելի գորաւոր ամ-
 րաստանական նամակը, խնդրելու պէս կը պահանջէ.-
 «ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՍԻՐՈՅՆ՝ ԳԵՐՄԱՆԱԾԻՆԵՐՈՒՆ ԴԵՄ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ
 ԱՅՍ ՍԱՐՍԱԹԵԼԻ ԱՄԲԱՏԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
 ՉԸԼԼԱԼԸ ԱՊԱՑՈՒԾԱՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ, ԱՄԵՆԱՋԴՈՒ ԿԵՐՊՈՎ
 ՄԻՋԱՄՏԵԾԷՔ ԹՐՔԱԿԱՆ ԻԾՄԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄՕՏ՝
 ԱՋԱՏԵԾԷՔ, ԻՆՉ ՈՐ ԴԵ՛Ռ ԿԱՐԵԼԻ Է ՓՐԿԵԼ:
 ՓՐԿԵԾԷՔ ԱՆՄԵՂ ԿԱՆԱՆՑ, ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒՆ, ՀԻՒԱՆԴՆԵՐՈՒ ԵՒ
 ԾԵՐԵՐՈՒ ԱՐԻՒՆԸ, ՈՐ ԵՐԿԻՆՔ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՅ:
 ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՎՐԱՅ ՆՋՈՎՔ, ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՎՐԱՅ ԱՆԷԾՔ ԿՐՆԱՅ
 ԳԱԼ, ԵԹԷ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՉԸՆԷ ԱՅՆ ԱՄԷՆԸ, ԻՆՉ ՈՐ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԻՐ
 ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՈՒԺԵՐՈՒՆ ՆԵՐՔԵԻ»:

ԼՈՋԱՆ - 27 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1915

ԺԱՆՆԻ ՍԵՒԱԿ

20 Փետրուար 2004-ին, Երեւանի Ռուբէն Սեւակի անուան դպրոցին մէջ յիշատակուեցաւ, Ռուբէն Սեւակի ծննդեան 119-ամեակը:

Դպրոցի տնօրէնուհիին՝ Տիկին Ճուլիա Ղազարեանին մեզի ուղարկած հանդիսութեան տեսաերիզին շնորհիւ, մենք ալ կրցանք հետեւիլ և վայելել այս հայրենաշունչ տօնակատարութիւնը:

Եւ կրկին, ուրախութեամբ հաստատեցինք, թէ Ռուբէն Սեւակի անուան դպրոցին մէջ, Ռուբէն Սեւակի հայրենասիրական գաղափարները կը շարունակեն աշակերտներուն հոգիներուն մէջ իրենց վերածնունդը ապրիլ:

Նոյն օրը, դպրոցին մէջ կատարուեցաւ նաեւ, Վլատիմիր Պետրոսեանի 2003-ին Երեւանի մէջ հրատարակուած «Ռուբէն Սեւակ եւ Մեր ժամանակը» գիրքին շնորհահանդէսը:

Այս գիրքին մասին մտաւորականներուն և ուսուցիչներուն կատարած ելոյթները շատ իմաստալից էին:

Անոնք վերլուծեցին Վլատիմիր Պետրոսեանին իր նոր գիրքին մէջ ներկայացուցած Ռուբէն Սեւակի «տիպարը»:

Անոնք մատնանշեցին գիրքին մէջի գաղափարներուն զուգահեռ՝ Ռուբէն Սեւակը իբր գաղափարապաշտ և հայրենասէր բանաստեղծ, գրող և հերոս նահատակ, անցեալի և ներկայի մէջ հայութեան համար իբր «Ռահվիրայ» Անոր կատարելիք դերը:

* * *

Բայց այս հանդիսութեան, վաստակաւոր ուսուցչուհիի մը կողմէ իր ելոյթին ընթացքին տուած տեղեկութիւնները, Հայաստանի այսօրուան իսկական իրավիճակը պատկերացնելու տեսակետէն՝ մեզի շատ ցաւ պատճառեց:

Հայաստանի դաշնակցականամիտ կրթական նախարարութիւնը՝ դպրոցներուն մէջ, Ռուբէն Սեւակի հայրենասիրական գաղափարներ դասաւանդելը, ձեռնարկ մը արգիլեր է:

Եւ Ռուբէն Սեւակ հոն կը ներկայացուի եղեր իբր միայն քնարերգակ՝ սովորական բանաստեղծ մը:

Իր անունը չփոխելու և չթրջանալու համար գիտակցաբար դէպի նահատակութիւն յառաջացած Ռուբէն Սեւակի Սուրբ Յիշատակին համար (մանաւանդ Հայաստանի հողին վրայ կատարուած), ասկէ աւելի մեծ սրբապղծութիւն չի կրնար ըլլալ:

1995-թ.ին. Սիոնիստներուն կամակատար, Հ.Հ. նախագահ՝ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի օրով, կրթական նախարար մը կար, Աշոտ Բլէեան անունով, որ Հայաստանի դպրոցներուն մէջ դասաւանդուած պատմութեան գիրքերէն Եղեռնի մասին գրութիւնները վերցնել ուզած էր:

Այսօրուան դաշնակցականամիտ կրթական նախարարը, իրականութեան մէջ ի՛նչ տարբերութիւն ունի իր հերթին սիոնականամէտ և ըստ ոմանց հռովմէադաւան գործակատար Աշոտ Բլէեանէն:

Հայկականութեան տեսակէտով՝ նոյն բաներն են: «Հայկական ոգին» սպաննող դրուժաններ:

**

2003-թ.ին, Վլատիմիր Պետրոսեանի «ՌՌԻԲԷՆ ՍԵՒԱԿ ԵՒ ՄԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿԸ» գիրքին տպագրութեան օրերուն, տարբեր ձեւով՝ բայց նոյնիմաստ իրավիճակի մը առջեւ գտնուեցանք:

Այդ օրերուն Վլատիմիր Պետրոսեան չէր ուզած, որ հրապարակենք այս ցաւալի պատահարը:

Երբ այսօր կը կրկնուին նոյնիմաստ և դաշնակցականներու յատուկ պառակտիչ դէպքերը, Վլատիմիր Պետրոսեանի ներողամտութիւնը խնդրելով՝ կը հրապարակենք հետեւեալ եղելութիւնը:

Հեղինակը իր «Ռուբէն Սեւակ Եւ Մեր Ժամանակը» գիրքին տպագրութեան համար, 2003-ին կը դիմէ Երեւանի «Ջանգալ» հրատարակչատան, որ այն օրերուն Հայաստանի լաւագոյն հրատարակչատուններէն մէկն էր: Կը գոյանայ համաձայնութիւն գիրքի լոյս ընծայման շուրջ:

Բայց, միջոց մը յետոյ, «Ջանգալ» հրատարակչատունը Վլատիմիր Պետրոսեանին կը պատասխանէ, որ «Իրենք պիտի չկրնան հրատարակել այս գիրքը»:

Պաշտօնապէս ներկայացուած մերժումին պատճառը...

1.- Տպարանին շատ գործ ունենալն է: Իսկ անպաշտօն և չխոստովանուած պատճառը...

2.- Վլատիմիր Պետրոսեանին «Ռուբէն Սեւակ Եւ Մեր Ժամանակը» գիրքին մէջ նշուած իրականութիւններն են:

Այս իրականութիւնները, զորս Ռուբէն Սեւակ իր գրութիւններուն մէջ կը ձաղկէր, այդ շրջանին (1908-թ.ներուն) թուրքերուն հետ գործակցողներն էին, և մանաւանդ՝ Դաշնակցականները:

Այս իրականութեան լոյսին տակ, Վ. Պետրոսեան կը հրապարակէր այս գիրքին մէջ (բոլորին ծանօթ) եղելութիւնները, որ Հ.Յ.Դ.Ն, 1905-էն մինչեւ 1915 և նոյնիսկ աւելի ետք, շարունակեց Իթթիհատական թուրքերուն հետ գործակցիլ: Որուն յաջորդեց 24 Ապրիլ 1915-ի Եղեռնը:

Նոյն գիրքին մէջ, Վ. Պետրոսեան նշած էր նաեւ այս կուսակցութեան քաղաքական հայավնաս դիրքորոշումներն ու արարքները, որոնք կը շարունակուին մինչեւ մեր օրերը:

Եւ ո՛վ է եղած այդ շրջանի «Ջանգալ» հրատարակչատան բուն պատասխանատուն՝ Մեսրոպ Արքեպս. Աշճեան: Եւ ո՛վ էր Մեսրոպ Արքեպս.:

Մինչեւ 1995-թ.ները Արեւելեան Ամերիկայի Անթիլիասական եկեղեցիին առաջնորդն էր:

1995-ին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը՝ Գարեգին Բ. (Դաշնակցականներու կողմէ իրեն տրուած մակդիրով) «դաւաճանեց» այս կուսակցութեան և Հա-

յաստանի նախագահ Լ. Տէր Պետրոսեանի թիկունքով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս ընտրուեցաւ:

Իսկ Մեսրոպ Արքեպս. Աշճեան (ըստ դաշնակցականներու), մահացու «յանցանք» մը գործեց, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Ա.ի կողքին դիրքորոշուելով: Որուն հետեւանքով Կուսակցութիւնը զինք հեռացուց Արեւելեան Ամերիկայի առաջնորդի պաշտօնէն:

Եւ տարօրինակը հոն է, որ Մեսրոպ Արքեպս. որ եղած էր դաշնակցականամէտ հոգեւորական ու մինչեւ վերջերս պայքարած Մայր Աթոռի դէմ, կերպով մը Ս. Էջմիածին ապաստանեցաւ: Եւ հոն, Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին հովանաւորութեամբ, Հայաստանի մէջ, իբր մտաւորական հոգեւորական մը գործել սկսաւ:

Բայց Հ.Յ.Դ.ի անդամ մկրտուածի մը համար կը թուի, թէ շատ դժուար է իր ուխտէն հեռանալը: Աղանդաւորներուն նման են:

Անգամ մը որ աղանդաւորին ուղեղը խաթարուի՝ ապաքինումը շատ դժուար է: Մեսրոպ Եպս.ին պարագան ալ նոյնը եղած կրնայ ըլլալ:

Հակառակ, որ ան Դաշնակցական դեկավարութեան կողմէ հեռացուած և «աքսորուած» էր՝ բայց Մեսրոպ Արքեպս. Աշճեան՝ իբր աղանդաւոր միշտ մնաց դաշնակցական, գործեց մինչեւ վերջ իբր այդպիսին, ըլլա՛յ «Ջանգալ» հրատարակչատան մէջ և ըլլա՛յ Հայաստանի հեռատեսիլէն իր կատարած ելոյթներով:

***

Բայց ի՞նչ է Ռուբէն Սեւակի յանցանքը որ

այս կուսակցութեան մարդիկ, մինչեւ այսօր կը շարունակեն անտեսել և մոռացութեան ենթարկել Ռուբէն Սեւակը:

Որովհետեւ Ռուբէն Սեւակ մարգարեացաւ իր գրութիւններով, և տեսաւ վտանգը:

Այն մեծ վտանգը որուն տարողութիւնը, դեռ 1911-թ.ին, այսպէս պատկերացուց. «ՍԱԿԱՅՆ ՍՏՈՅԳ Կ'ԸՍԵՄ ՁԵՁԻ. ՎՏԱՆԳԸ ՄԵԾ Է, ԾԱ՛Տ ՄԵԾ, ԱԻԵԼԻ ՄԵԾ ԶԱՆ ԿՐՆԱՆՔ ԵՆԹԱԴՐԵԼ»:

Բայց այս կուսակցութեան մարդիկ, աղանդաւորներու նման, չեն սիրեր իրականութիւնները: Որովհետեւ այս տիպի շարքայիները վարժ են հրահանգով գործելու: Պատուէր կը կատարեն:

Իրենց գործածած «պատմունան»ը կեղծ է: Իբր թէ Ազգայնական են: Բայց կը մասնակցին Ընկերվարականներուն համագումարներուն, իբր՝ Ընկերվարական:

Բնչպես որ ատենին [1940-ներուն] հակած էին ֆաշիստներուն կողմը: Եւ գործակցեցան Նացի Հիթլերականներուն հետ:

Իբր թէ կը պաշտպանեն հայկական դատը, հայկական իրաւունքները: Բայց բոլոր գիտակից հայերը անդրադարձած են, որ անոնք ստեպ գործած են հայկականութեան շահերուն ի վնաս, մինչեւ իսկ գործակցած հայութեան թշնամի Սիոնիստներուն հետ:

**

Եթէ, այս տիպի կուսակցականները, հայութեան ծառայել ուզէին՝ 1915-էն յետոյ պիտի անդրադառնային իրենց կատարած սխալը, և պիտի հասկնային, որ Սիոնիստներուն հետեւելով, ինչպէս էին Իթթիհատականներուն ծուղակը: Եւ, 1918-էն սկսեալ, պիտի փնտռէին «իրականութիւնը»:

Պիտի փնտռէին՝ 1915-ի Եղեռնին իրական պատասխանատուները:

Ինչպէս որ ասկէ առաջ գրեցինք՝ Ֆրանսայի, Անգլիոյ և Ամերիկայի մէջ, մեծ թիւով հրատարակութիւններ կային Գերմանական պատասխանատուութիւնը ապացուցանող:

Եւ ամէնէն կարելորդ՝ Ռուբէն Սեւակի գերմանացի կինը՝ Ժաննի Սեւակը կար, որ 1915-ին իր մօրը հետ աշխատեցաւ փրկել իր ամուսինը, բայց չյաջողեցաւ, գերմանական մեղսակցութեան պատճառաւ: Եւ Ժաննի Սեւակ, բոլորէն աւելի լաւ տեսած էր իրականութիւնը:

1918-ին Պոլիս հրատարակուած թերթերուն մէջ, լոյս տեսած էին Ժաննի Սեւակի գերմանացիներուն դէմ կատարած յայտարարութիւնները, որոնցմով ան գերմանացիները կ'ամբաստանէր, որ անոնք չեն ուզած իր ամուսինը՝ Ռուբէն Սեւակը ազատել:

Ժաննի Սեւակ Սեպտեմբեր 1915-ին, Զուիցերիա հաստատուած էր, և Լոզանէն տեւական դիմումներ կը կատարէր Պոլսոյ Գերմանական դեսպանատուն:

Ժաննի Սեւակի 27 Հոկտեմբեր 1915 թուակիր նամակը, Լոզանէն Պոլսոյ Գերմանական դեսպանատուն հասցեագրուած, ահռելի ամբաստանագիր մըն է ուղղուած Գերմանացիներուն դէմ:

Մեր համոզումով՝ Ժաննի Սեւակի այս նամակը 1915-ի Եղեռնի վերաբերեալ, ամենակարեւոր փաստաթուղթն է:

Պիտի խնդրենք մեր ընթերցողներէն, որ ուշադրութեամբ կարդան այս նամակին ամէն մէկ տողը, ամէն մէկ բառը:

Արդարեւ Ժաննի Սեւակ, 1915-ի Եղեռնին իբր պատասխանատու Գերմանացիները ամբաստանելէ յետոյ, սա հրակէզ տողերը կը գրէր.

«ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՎՐԱՅ ՆՁՈՎՔ, ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՎՐԱՅ ԱՆԷԾՔ ԿՐՆԱՅ ԳԱԼ, ԵԹԷ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՉԸՆԷ ԱՅՆ ԱՄԷՆԸ, ԻՆՉ ՈՐ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԻՐ ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՈՒԺԵՐՈՒՆ ՆԵՐՔԵԻ»:

Այս ի՛նչ մարգարէական նախատեսութիւն է և ի՛նչ հայաշունչ նզովք:

Գերմանացիները, հակառակ Ժաննի Սեւակին ազդարարութեան, շարունակեցին թուրքերուն թիկունք կանգնիլ և անխղճօրէն ցեղասպանութեան ենթարկել Հայ Ազգը:

Եւ Ժաննի Սեւակին մարգարէական անէծքը և հայաշունչ նզովքը (→ էջ 3)

24 ԱՊՐԻԼԻՆ ԵՒ ԳՈՂԾՈՒԱԾ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏԻՆ... (Ծար էջ 2-էն)

իրականացաւ:

Հայկական ցեղասպանութեան մեղսակից Գերմանացիները, այս անգամ հրեական սատանայական դաւադրութեամբ ծուղակը ինկան: 1945-ին, «Հրեաները ջարդած են ըսելով» Գերմանիոյ վրայ նզովք և անէծք տեղալ սկսաւ: Եւ այս նզովքը և անէծքը կը շարունակեն տեղալ, մինչեւ այսօր, Գերմանացիներուն վրայ, «իբր հրեաներու ցեղասպանները»:

**

Եւ Դաշնակցականները երբեք չհետաքրքրուեցան ժաննի Սեւակով. ընդհակառակը՝ անտեսեցին զինք:

1918-ին, զինադադարէն յետոյ, ժաննի Սեւակ իր տղոց հետ, Փարիզ հաստատուած էր:

Եւ ան, Հոկտեմբեր 1919-ին, Հայաստանի խորհրդարանի նախագահ Աւետիս Ահարոնեանին, որ Սեւի դաշնագրին համար Փարիզ եկած էր, նամակ մը գրեց, խնդրելով իրմէ, որ իր զաւակներուն՝ Լեւոնի և Ծամիրամի հայեցի դաստիարակութիւն ստանալուն օգտակար ըլլայ [«ՆԱՅԻՐԻ»-ի 26 Օգոստոս 1995 թիւին մէջ, Աւետիս Ահարոնեանին պատասխան նամակը հրատարակած էինք]:

Այս նամակին մէջ, Աւետիս Ահարոնեան շատ քաղաքավարութեամբ կը մերժեր ժաննի Սեւակին՝ նահատակ Ռուբէնի զաւակները հայ մեծցնել ուզող խեղճ մօր բաղձանքը:

Ժաննի Սեւակ մինչեւ 1967 տարեթիւը Փարիզ ապրեցաւ: Բայց, մինչեւ այս թուականը, դաշնակցականներէն ոչ մէկը այս հէք այրիին չհարցուց, թէ ինչու, հայ ազգին ցեղասպանութեան իբր պատասխանատու կ'ամբաստանէր Գերմանացիները: Ինչո՞ւ գերմաններէն չէր խօսեր, և ինչո՞ւ իր զաւակներուն գերմաններէն չսորվեցուց:

Եւ ոչ մէկը չհետաքրքրուեցաւ ժաննի Սեւակով, ոչ ալ Ռուբէն Սեւակի որբ զաւակներուն՝ Լեւոնով և Ծամիրամով:

Հակառակ այս հայկական անտարբերութեան և հայերու կողմէ անտեսուած ըլլալուն, ժաննի Սեւակ միշտ «Հայ» մնաց և հայ ըլլալով ալ մահացաւ 28-12-1967-ին: Իր կատարած կտակին համաձայն յուղարկատրութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ 30-12-1967-ին, Նիսի Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Աստուածածին եկեղեցիին մէջ:

“GENOCIDE, IMPUNITY AND JUSTICE”

**INTERNATIONAL
CONFERENCE**

Under the Auspices of the
President of the
Republic of Lebanon

**HIS EXCELLENCY
GENERAL EMILE LAHOUD**

Organized by
THE ARMENIAN CATHOLICOSATE OF CILICIA

22 - 23 April 2004, Antelias - Lebanon

Հ.Բ.Ը.Մ. - Հ.Ե.Ը.

«ԱՆԴՐԱՆԻԿ»
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Առաջին Անգամ Ըլլալով
ԱՐԱ ԳԷՈՐԳԵԱՆ
Լիբանանի Մէջ

Սիմֆոնիք նուագախումբի Ընկերակցութեամբ

Խմբավար՝
ՅԱՐՈՒԹ ՅԱԶԼԵԱՆ
Պարային ու Բեմական Նորարարութիւններով

6, 7, 8, Մայիս 2004, Ժամը 21:00,
«Զօր. էմիլ Լահուտ» նորակառոյց Կեդրոն, Նազգաշ:

Գին՝ 15,000, 30,000, 50,000 և 100,000 Լ.Ո.

Տոմսերը կը վաճառուին ՀԲԸՄ Տեմիրճեան Կեդրոն:
Հեռ: 04/523043/44, գրատուն Շիրակ 01/445829,
գրատուն Համազգային 01/241263,
Hotel Promenade 01/874774 և տիսֆօթէֆ JEKA:

**ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Վերջերս Երևանի մէջ հրատարակուեցան

- 1.- Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուբէն Սեւակ եւ Մեր ժամանակը»
- 2.- Յովհաննէս Զիլինկիրեանի «Թուրքերուն (իբր թէ) Զգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատորի մէջ, հայերէն, բրեյլերէն, ռուսերէն և անգլերէն: Այս գիրքերէն ունենալ փառաբողոքները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:

Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG

DOMAINE DU LOUP LE VERDON -B 06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
 FRANSIZ YAZARI
 PIYER LOTI
 NIÇIN TÜRK-DOSTU IDI ?
 VE NIÇIN TÜRKLERİ ÇOK METH EDERDI ?

ÇUNKÜ PIYER LOTI OGLANCI IDI. 40 SENE FRANSIZ DONANMASINDA DENİZ SUBAYU-
 CI YAPAN PIEYER LOTI VAZIFESI ICABI ISTANBULA DA UGRAMISTI.

TANINMIS ROMANLARINDAN "AZIYADE" (1879) VE "DÉSENCHANTÉES" ISTANBULU
 ZIYARETİNİN TESİRİ İLE (1906) YAZILMISTIR.

PIYER LOTI BİR ÇOK KERELER ISTANBULU ZIYARET ETTI.

VE SİZ PIYER LOTİNİN OGLANCI OLDUGUNU ÖGRENMISTİNİZ.

VE PIYER LOTİNİN SON ZIYARETLERİNDE ONA HEDİYELİK EN KÖRPE VE GÜZEL OG-
 LANLARI SUNDUNUZ.

VE ONDAN SONRA PIYER LOTI TÜRKLERİ METH ETTI DE METH ETTI.

TABIHI AGZİNİN SUYU AKARAK VE GENÇ OGLANCIKLARI BEKLIYEREK.

SİZ TÜRKLER, ADAM KANDIRMAKTA BİR TANESİNİZ.

SİZ ÇOK İYİ BİLİRSİNİZ KARSINIZDAKİNİN ZAYIF TARAFINI.

BİR KISMİNİ PARA İLE KANDIRIRSİNİZ.

BİR KISMİNİ KADIN SUNARAK.

BİR KISMİNİ DA PIYER LOTI GİBİ GÜZEL ÖĞLANLAR SUNARAK.

VE BİR ÇOGUNU DA MİDELERİNDEN AVLARSİNİZ.

VE BİLHASSA İYİ TIYATRO OYNARSİNİZ. YÜZÜNÜZE KUZU POSTU İLE ÖRTEREK, VAHSI
 HAYVAN KARAKTERİNİZİ GÖSTERMEZSİNİZ.

FAKAT SON ZAMANLARDA FOYANIZ MEYDANA ÇIKTI.

HELMUT KOHL-UN SAG KOLU VE ALMANYANIN ESKİ ÇALISMA BAKANI BLUM,
 MASKENİZİ YIRTTI VE HAKIKI YÜZÜNÜZÜ ORTAYA ÇIKARDI.

VE BUGÜNKÜ ALMANYA BASBAKANI SCHRÖEDERİN, SİZİN AVRUPA ORTAK PAZARINA
 SOKMAK İÇİN GAYRETLERİ TERS TEBKI YARATTI.

VE BUGÜN ALMANYA HALKİNİN BÜYÜK ÇOGUNLUGU, SİZİN AVRUPA EKONOMİK
 BIRLIGINE GIRMENİZE KARSİ.

ALMANLAR, BİLHASSA SİZİN NE OLDUGUNUZU, ALMANYADA YASIYAN 5 MİLYONDAN
 FAZLA TÜRKLERDEN ÖGRENDİLER.

FRANSANIN VE DİGER AVRUPA DEVLETLERİNİN HALKLARININ BÜYÜK ÇOGUNLUGU
 DA SİZİN AVRUPA BIRLIGINE GIRMENİZE KARSİ.

BUNDAN SONRA AMERIKANIN VE DÜNYA PARA BABALARININ GÖRÜNMEZ TESKILA-
 TININ, SİZİN LEHİNİZDE AVRUPALILARI ZORLAMALARI DA FAYDA ETMİYECEK.

ÇÜNKÜ AVRUPA HALKI ARTIK ÖGRENDİ KI FRANSANIN ESKİ CUMHUR BASKANI VALE-
 RI JISKAR DESTENİN DE DEDİGİ GİBİ, "TÜRKLER AVRUPA BIRLIGINE GİRDİKLERİ GÜN,
 AVRUPA YIKILIR".

ԿԸ ՆՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻՐՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԳՐՈՂ
PIERRE LOTI
ԻՆՉՈ՞Ւ ԹՐՔԱՍԷՐ ԷՐ:
ԵՒ ԻՆՉՈ՞Ւ
ԹՈՒՐՔԵՐԸ ՇԱՏ ԿԸ
ԳՈՎԱԲԱՆԷՐ

Որովհետեւ Pierre Loti-ն *բնտոֆիլ* էր:

40 տարի ծովային սպայ ըլլալով, ֆրանսական նաւատորմին մէջ ծառայած Pierre Loti, պաշտօնի բերմամբ Պոլիս ալ այցելած էր:

Իր ծանօթ վէպերէն՝ "AZIYADE"ն և "DESENCHANTÉES"ն՝ Պոլիս այցելութեան տպաւորութեամբ գրուած են:

Pierre Loti-ն քանի մը անգամ Պոլիս այցելեց:

Եւ դուք՝ թուրքերդ, Pierre Loti-ին *բնտոֆիլ* ըլլալը տեղեկացած էիք:

Եւ Pierre Loti-ին վերջին Պոլիս այցելութեան օրերուն, անոր ամէնէն գեղեցիկ տղաքները «Իրր նուէր» հրամցուցիք:

Եւ անկէ յետոյ, Pierre Loti-ն թուրքերը գովեց ու գովեց:

Բնական է՝ բերնին ջուրերը վազելով և գեղեցիկ տղոց սպասելով կատարեց այս գովասանք-ները:

Դուք, թուրքերդ, մարդ համոզելու մէջ՝ մէկ հատիկ էք:

Դուք, շատ լաւ կը հասկնաք, ձեր դիմացինին «տկար կողմը»:

Մէկ մասը դրամով կը կաշառէք, մէկ մասին՝ կին կը հրամցնէք: Մէկ մասին ալ՝ Pierre Loti-ին ըրածնուդ պէս, գեղեցիկ տղաք կը հրամցնէք:

Եւ շատերն ալ՝ իրենց ստամոքսներէն «կ'որսաք»:

Եւ մանաւանդ լաւ թատրոն կը խաղաք: Ձեր երեսը գանուկի մորթով «կը գոցէք» և ձեր վայրենի, կենդանական նկարագիրը կը ծածկէք:

Բայց, վերջին շրջաններուն, ձեր կատարած «թատրոն»ը մէջտեղ ելաւ:

HELMUTH KOHL-ին աջ բազուկը եղող և Գերմանիոյ նախկին Աշխատանքի նախարար BLUM-ը՝ ձեր քողը պատոնց և ձեր իսկական «երեսը» մէջտեղ հանեց:

Եւ Գերմանիոյ այսօրուան վարչապետ SCHROEDER-ին ձեզ երոպական Միութեան մէջ առնել տալու համար կատարած ջանքերը, հակառակ ազդեցութիւն գործեցին:

Եւ այսօր Գերմանիոյ ժողովուրդին մեծամասնութիւնը՝ թուրքերուն երոպական Միութիւն մտնելուն հակառակ է:

Ֆրանսայի և միւս երոպական պետութիւններուն ժողովուրդներուն մեծամասնութիւնն ալ՝ ձեր երոպական Միութիւն մտնելուն դէմ են:

Եւ ասկէ յետոյ, Ամերիկայի և աշխարհի մեծ դրամատէրերուն անտեսանելի կազմակերպութեան՝ թուրքերուն ի նպաստ երոպական պետութիւններուն վրայ կատարելիք ճնշումներն ա՛լ օգուտ պիտի չունենան:

Որովհետեւ երոպական ժողովուրդները այլեւս հասկցան, թէ Ֆրանսայի նախկին հանրապետութեան նախագահ՝ VALERY GISCARD D'ESTENG-ին ալ ըսածին պէս՝ «Թուրքերուն երոպական Միութիւն մտած օրը՝ երոպան կը փլէի»:

ՉՕՆ՝ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՄԻՐՈՂ
ՀԱՅՐԵՆԱՍԷՐՆԵՐՈՒՆ

«ՉԱՅՆ ԲԱՐԲԱՌՈՅ ՅԱՆԱՊԱՏԻ»
ՆԿԱՏՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ

ԵՒ ՓՐՅՈՒԵԼԻՔ ՈՒՂԵՂՆԵՐ»

ԱՅՍ ԳԻՐԸ ԿԸ ՉՕՆԵՆՔ ԱՆՈՒՆՈՎ ՄԻԱՅՆ
ՀԱՅ՝ ԱՅՆ ԿԵՂԾ ԱԶԳԱՍԷՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,
ՈՐՈՆՑ ՍԽԱԼ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ՝

24 ԱՊՐԻԼ 1915-ԻՆ ՅԱՆԳԵԾԱԻ

ԱՅՍ ԳԻՐԸ ԿԸ ՉՕՆԵՆՔ ԱՆՈՒՆՈՎ ՄԻԱՅՆ

ՀԱՅ՝ ՍՓԻՒՌԷԻ ԱՅՆ ԿԵՂԾ ԱԶԳԱՍԷՐ

ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,

ՈՐՈՆՑ ՍԽԱԼ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՆՈՐ 24 ԱՊՐԻԼՆԵՐՈՒ ԿՐՆԱՅ ՅԱՆԳԻԼ:

ԱՊՐԻԼ 1985

Յ. Չ.

ՏԵՍՆԵԼՈՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՊՐԻԼ 2004-Ի ՔԱՈՍԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԸ, ՄՐՏԻ ԽՈՐ ՑԱԻՈՎ ՊԻՏԻ ՆՇԵՆՔ, 1985-Թ.ՆԵՐԷՆ
ՍԿՍԵԱԼ ՄԵՐ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՀԱՏՈՒԱԾՆԵՐ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ՎՐԷԺ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ]

«24 Ապրիլ 1915-ի աղէտը՝ անոնց դաս չէ եղած տակաւին: Եւ դեռ այսօր, այս կազմակերպութիւնները, արեւմտեան պետութիւններուն ձեռքը գործիք ըլլալով, ազգասիրութեան կեղծ դիմակին տակ, կը շարունակեն Հայաստանին և անոր կառավարութեան դէմ իրենց թոյնը թափել»:

«Այս գիրքը Սփիւռքի կեղծ ազգասէր առաջնորդներուն՝ Մայր հայրենիքին պատճառելիք վտանգներու մտահոգութեամբ է գրուած:

Մաղթենք, որ «պատմութիւնը կրկնութիւն է» բոլորիս ծանօթ խօսքը, հայ ազգին համար չիրականանայ:

Ա՛լ կը բաւէ, հայ ազգին կրած տառապանքը»:

ԱՊՐԻԼ 1985- «ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ ԵՒ ՓՐՃՈՒԵԼԻԶ ՈՒՂԵՂՆԵՐ»

«Ապրիլ 1985-թ.ին, այս մասին մեր գրածները՝ այսօրուան Հայաստանի վիճակին նախատեսութիւնն են: Նկատի ունենալով սա վերջին շրջաններուն, անելի ճիշդ՝ 1988-թ.ի Փետրուարէն սկըսեալ հայ ժողովուրդին ապրած տաժանելի, տառապալի օրերը Հայաստանի և ըՍփիւռքի մէջ: Կը տեսնենք ցաւով, որ մեր ժողովուրդը սխալ քաղաքականութեամբ կ'առաջնորդուի, դէպի արկածախնդրութիւն կ'երթայ:

Գիրքին այս մասին մէջ եղած նախատեսութիւնը, թէ՛ նոր 24 - Ապրիլներ կրնան պատահիլ, կերպով մը իրականացած է Սումկայիթի մէջ: Նոր 24 Ապրիլներու նախերգանքը չէ՞ ասիկա:

Մեր կեղծ առաջնորդներուն սխալ ցուցմունքները՝ հայ ժողովուրդը նոր եղեռններու կը տանին, նոր ցաւերու: Մեզ շատ կը մտահոգէ այս պարագան:

Մեր տեսակէտը այն է, որ Ղարաբաղի հարցին մէջ, մեր ժողովուրդը սխալ ճամբայ ընտրեց: Ղարաբաղը համեմատաբար երկրորդական ցաւ է:

Բուն ցաւը՝ Արեւմտեան Հայաստանի կորուստի ցաւն է:

Ա՛յն ժողովուրդին զոր այսօր Սփիւռք կը կոչենք, անոր պատկանող Արեւմտեան Հայաստանին կորուստին ցաւն է:

Յայտնի բան էր, որ Ղարաբաղի ցոյցերով, Ազերիներու դէմ կատարուած ցոյցերով, այս ժողովուրդը ի վերջոյ պիտի դառնար Խորհրդային Միութեան դէմ, և այս շարժումը մեզ պիտի տանէր դէպի այն սխալ արարքներուն, որոնք կատարուեցան «Զուարթնոց» օդանաւակայանին մէջ:

Այդ սխալ արարքները զորս կատարեցին խելառ ամբոխները՝ նախատեսելի էին: Երբ ժողովուրդը սխալ կ'առաջնորդուի, արդիւնքը տարբեր չի կրնար ըլլալ: Երբ Ղարաբաղ կ'ըսենք, ասոր կը հետեւի Նախիջեւանը:

Երկուքն ալ, անտարակոյս, մեծ կորուստներ են մեզի համար:

Ի այց այս սեօ կորուստները ունեցանք պատճառաւ այն մեծ սխալներուն, որոնք ծնունդ առին 1918-1920 Հայաստանի Դաշնակցական կառավարութեան կողմէ, որ բացի թշնամութենէն, ոչ մէկ մօտիկութիւն ցոյց տուաւ այդ տարիներու Սովետական Միութեան:

Եւ այս պատճառով է, մեծ մասամբ, որ կորսնցուցինք Արեւմտեան Հայաստանը, և ասոր հետ միասին՝ Ղարաբաղն ու Նախիջեւանը:

Այս պատասխանատուութիւնը կրող ծանօթ կուսակցութեան ներկայ վարիչները՝ այսօր կրկին այդ մեծ սխալը կը գործեն Սփիւռքի մէջ: Եւ ուրախութեան ցոյցեր կը կատարեն, երբ Ղարաբաղը պահանջելու նպատակով իրենց կողմէ ոտքի հանուած խելագարած զանգուածները ի վերջոյ, կը հակադրեն հայ ժողովուրդին միակ յենարանը հանդիսացող Ռուս ժողովուրդին՝ անոր դէմ հրահրելով թշնամութիւն: Այս է մեծագոյն վտանգը:

Կը մաղթենք, որ յառաջիկայ օրերն ու ամիսները իրաւունք չտան մեզի, մեր կանխատեսութեան:

ԻՍԿ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ, ԴԱՐԵՐ ԾԱՐՈՒՆԱԿ, ՄԻԱԿ ԹՇՆԱՄԻ ՄԸ ՈՒՆԵՑԱԾ Է ԵՒ ՈՒՆԻ, ԱՅՆ ԱԼ ԹՈՒՐՔԻԱՆ Է: Որուն զինակիցները և դաշնակիցներն են Արեւմտեան պետութիւնները»:

Նոյեմբեր 1989- «Ռուբէն Սեւակի Գաղափարականը»

**

«Տարիներէ ի վեր Սովետական Միութիւնը խորտակելու միտող Արեւմտեան պետութիւնները՝ հրահրեցին և շահագործեցին «Ղարաբաղի հարցը»

Այսօր Հայաստանի և նաեւ Սփիւռքի հայ ժողովուրդը, այլևս չի խօսիր Կարսի, Վանի և Մուշի մասին:

Չի խօսիր ցեղասպան թուրքին մասին: Ի մեծ ուրախութիւն թուրքերուն: Մոռցուած է՝ թուրքիոյ կողմէ գողցուած Արեւմտեան Հայաստանը: Եւ կը խօսուի միայն Ղարաբաղի մասին:

Եւ այսօր, Արեւմտեան պետութիւններուն զինակիցը եղող ցեղասպան թուրքը, մինչեւ հիմա անպատիժ կը մնայ, օրինակ ըլլալով իրեն ցեղակից Ազերիներուն:

Երբ ցեղասպան թուրքը, մինչեւ այսօր չէ պատժուած, ինչո՞ւ Ազերի թուրքերը միեւնոյն ցեղասպանութեան արարքները չգործեն հայերուն դէմ:

Այսօր՝ Մեծ Եղեռնէն 75 տարիներ յետոյ, մեր փոքրիկ հայրենի հողը, հայութեան վերջին յոյսը՝ կեղծ առաջնորդներու ձեռքով վտանգի ենթարկուած է:

Կը մոռնանք, որ Հայաստանը կը գտնուի Կոկորդիլոսի մը բերնին մէջ:

Նայեցէք այսօրուան Հայաստանի քարտէսը: Երեք կողմէ շրջապատուած է թուրքերով: Արեւմուտքէն՝ ցեղասպան թուրքերով: Արեւելքէն՝ Ազերի թուրքերով: Իսկ Հարաւէն՝ Պարսկաստանի Ազերի թուրքերով:

Եւ այս Կոկորդիլոսին բերանը օր մը կրնայ գոցուիլ, ճզմելով ամբողջ հայութիւնը, եթէ Ռուսական բանակը [Աստուած պահէ] Հայաստանէն հեռանայ»:

Նոյեմբեր 1989 - «Ռուբէն Սեւակի Գաղափարականը»

**

14 Հոկտեմբեր 1990-ին՝ Փարիզի մէջ, Ռուբէն Սեւակի նահատակութեան ոգեկոչման հանդիսութեան օրը, մեր հոգեղբայրը՝ Պրն. Ժիրայր Նայիրին, 1990-թ-ի Հայաստանի մէջ ստեղծուած շատ վտանգաւոր կացութեան մասին իր մտահոգութիւնները, բացառիկ պերճախօսութեամբ զեղուն հետեւեալ խօսքերով կը յայտնէր՝ «... Ցաւալի է նշելը, թէ տակաւին այսօր, մեր մէջ, Հայութեան մէջ կը

գտնուին անսրբագրելի հայեր, որոնք կը հաւատան թուրքին բարեկամութեան:

Եւ կը յուսան ու կը ջանան թուրքին հետ հաստատել առեւտրական, տնտեսական և մշակութային և այլ բնոյթի յարաբերութիւններ որոնք, անպայմանօրէն մեզ կը հասցնեն, ուշ կամ կանուխ՝ հայկական Դատին ուրացումին:

Եւ ցաւալին այն է, որ թուրքը շողմնելու և թուրքին հետ բարեկամութիւն և յարաբերութիւններ հաստատելու քաղաքականութիւն վարողները՝ հայութեան թշնամի կը ներկայացնեն Ռուսը, երբ ճիշդ՝ ասոր հակառակն է իրականութիւնը:

Հայութեան, Հայաստանի և մեր ազգային պետութեան շահերը կը պահանջեն, որ մենք Հայաստանը պահենք Միութեան անդամ: Անխախտ պահենք հայ և ռուս դարաւոր բարեկամութիւնը: Աւելի քան երբեք համոզուած պէտք է ըլլանք, որ Հայաստանի հայութեան գլխաւոր և մահացու թշնամին եղած է և կը մնայ «Բանթուրքիզմը»:

14 Հոկտեմբեր 1990, Փարիզ- Ժիրայր Նայիրի:

**

Հակառակ Ժիրայր Նայիրիի և հայրենասէր այլ մտաւորականներու ազդարարութիւններուն՝ Սիոնիստներուն գործակալ Լեւոն Տէր Պետրոսեան և տխրահռչակ Ղարաբաղի Կոմիտէն յաջողեցան Սիոնիստական ծրագիրը գործադրելու «Հայաստանը անջատել Ռուսաստանէն»:

Եւ իբր թէ՛ «Ազատ Անկախ Հայաստան մը ստեղծել»:

Հայաստանի այս ողբերգութեան մատնուելուն մէջ, այսօրեւն՝ դաշնակցականներուն լոզունգը եղող «Ազատ, Անկախ Հայաստան» կոչուած թակարդին մէջ մեր իյնալուն մեծագոյն պատասխանատուն՝ անփորձ և միամիտ Հայաստանի ժողովուրդն է:

Բայց ժողովուրդ մը կրնար միամիտ և անփորձ ըլլալ: Իսկ ո՞ր էին այն մեծխօսիկ և ինքնահաւան, իբր թէ յառաջդիմական կոչուած մտաւորականներու մեծ զանգուածը:

Բոլորէն առաջ անոնք ինկան Լ. Տէր Պետրոսեանին և անոր լծակից Դաշնակներու ծուղակը, և իրենց նստած ճիւղը կտրեցին:

**

«ՆԱՅԻՐԻ»ի առաջին թիւերէն սկսեալ, «Ազատ Անկախ Հայաստան»ի մասին մեր մտածումները յայտնած էինք:

Այստեղ, այժմէական կը նկատենք, այդ գրութիւններէն հատուածներ նշելը. «ՆԱՅԻՐԻ» 19 Ապրիլ 1997 - Իրականութեան մէջ ի՞նչ է «Անկախութիւնը»: Ո՞վ է իրական անկախը:

Հայաստանի այսօրուան «Անկախութիւնը» իր ապագան, վերապրելու կարելիութիւնը չապահովող անկախութիւն մըն է:

Ասիկա կը նմանի մահուան դատապարտեալի մը, որուն դէմ արձակուած վճիռի գործադրութեան վերջին օրերուն, իրեն կը տրուի իր փափաքածը, նկատելով, որ հետեւեալ օրերուն, մահուան ճամբորդութեան պիտի ձեռնարկէ:

Մեր կարգ մը հայ ծանօթներուն «Ազատ, Անկախ Հայաստան»ի հանդէպ ցուցաբերած միամիտ հրճուանքի արտայայտութիւններուն ականատես կ'ըլլանք երբեմն:

Օրինակ՝ անոնք կ'ուրախանան, որ NEW YORK-ի մէջ, Միացեալ Ազգերու շէնքին առջեւ, հայկական դրօշակը կը ծածանի:

Անոնք կ'ուրախանան հայկական թղթադրամը տեսնելով:

Անոնք կ'ուրախանան հայկական օդանաւին վրայ "ARMENIA" գրութիւնը տեսնելով: Եւ ուրախութեան արցունքներ կը թափեն Փարիզի մէջ տեղի ունեցող ֆուտպոլի մրցումի ատեն, հայկական քայլերգը մտիկ ընելով:

Այս բոլորը լաւ են: Իսկ յետո՞յ: Անոնք կը մտածե՞ն Հայաստանի ապագային մասին...:

Այսօր ունինք «Ազատ և Անկախ» Հայաստան մը, որուն բնակչութեան գրեթէ կէսը անգործութեան, տնտեսական ճգնաժամին պատճառած անօթութեան հետեւանքով հեռացած են Հայաստանէն:

Ունինք Հայաստան մը, որուն Սովետական շրջանին կառուցուած անթիւ ու անհամար գործարաններուն մեծ մասը դադրած են աշխատելէ:

Հայաստան մը՝ որուն պետական հաստատութիւններուն մեծ մասը ամլութեան մէջ են:

Հայաստան մը՝ որուն մտաւորական դասը, այսինքն՝ երկրի մը «ուղեղ»ներուն կարելոր մէկ մասը հեռացած են Հայաստանէն, և մնացած ուղեղներն ալ օրուան հացին կարօտ կը մնան:

Եւ այսօրուան Հայաստանը՝ արտասահմանէն ուղարկուած օգնութիւններով կ'ապրի:

Եւ պետական իշխանութիւն և մաֆիա, իրարու հետ զուգահեռ կ'ընթանան այնտեղ:

Այսօրուան Հայաստանին այս տխուր վիճակը նկատի առնելով, մենք կրկին պիտի ըսենք.

Այսօրուան «Ազատ ու Անկախ», բայց աղքատ, գոյութեամբ փխրուն ու վտանգրւած ապագայով Հայաստանի մը տեղ, մենք հազար անգամ պիտի նախընտրէինք Սովետական Հայաստանին բարօրութեան և ապահովութեան շրջանը:

1991-թ.ի ազատ և անկախ Հայաստանէն հազար անգամ աւելի պիտի նախընտրէինք մնալ Սովետական հովանիի տակ, բայց ազգային ապագայով և յառաջդիմութեամբ երաշխաւորուած:

Հոգ չէ, թէ Նիւ Եորքի մէջ, Միացեալ Ազգերուն շէնքին առջեւ, հայկական դրօշակ չծածանէր:

Հոգ չէ, թէ ճամբորդական օդանաւին վրայ, «Արմենիա» չգրուէր:

Հոգ չէ, թէ հայկական դրամ պիտի չունենայինք:

ԲԱՅԾ, ԱՍՈՆՑ ՓՈՒԱՐԷՆ ՈՒՆԵՆԱՅԻՆՔ ԲԱՐՕՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ԱՊՐՈՂ, ԱԶԳԱՅԻՆ ՈԳԻ ՈՒ ԶԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ՈՒՌՃԱԾԸՆՈՂ ԵՒ ԱՅԴ ՈՒՂԻՈՎ ԱԻԵԼԻ ԲԱՒՏԱԻՈՐ ՎԱՂՈՐԴԱՅՆՆԵՐՈՒ ՅՈՅՍԸ ՄԵԶԻ ՆԵՐՇՆՉՈՂ ՀԱՅՐԵՆԻՔ ՄԸ: Աշխատէին մեր բոլոր գործարանները, մեր պետական բոլոր կառոյցները:

Իսկ մտաւորականները, գիտնականները և արուեստագէտները (→էջ 3)

«ՉԱՅՆ ԲԱՐՔԱՌՈՑ ՅԱՆԱՊԱՏԻ» ՆԿԱՏՈՒԱԾ... (Ծար էջ 2-էն)

շարունակէին հայկական ցեղային տաղանդով ստեղծագործել ու ապրիլ արժանապատիւ:

Եւ մեծ Ռուս Ազգը տեսնելով հայ ազգին երախտագէտ և եղբայրական ու հաւատարիմ բարեկամ-դաշնակիցի վերաբերումը, շարունակէր հայերուն օգնել: Ինչպէս որ ըրաւ, մինչեւ 1991-թ.ը Հայաստանին, որուն հողը իր ժողովուրդին միայն մէկ երրորդը կրնայ կշտացնել: **«ՆԱՅԻՐԻ» 3 Մայիս 1997**

**

Հայաստանի «անկախութեան» հարցի մէջ, մեզի համար շատ անհասկնալի և անբացատրելի պարագայ մը կայ:

Պահ մը ընդունինք, թէ Հայաստանի ժողովուրդը անփորձ և միամիտ էր, և խաբուեցաւ Սիոնիստ գործակալներուն և ասոնց ձայնակցող դաշնակցականներուն սուտ ազատութեան լոզունգներէն:

Բայց Սփիւռքի հայրենասէր մեծ զանգուածը, որ Սփիւռքի հայութեան մեծամասնութիւնը կը կազմէր, ինչպէ՞ս ինկաւ այս «անկախութիւն» ըսուած ծուղակը:

Ա՛յն Սփիւռքի հայրենասէր ժողովուրդը, որ 1920-թ.էն մինչեւ 1990-թ.ները բոլոր դժուարութիւններու, բոլոր սպառնալիքներու, նոյնիսկ մահուան վտանգին դէմ դրաւ և հաւատարիմ մնաց Սովետական Հայաստանին: Բայց յետոյ, 1988-թ.էն սկսեալ, «Արցախ», «Ազատութիւն» և «անկախութիւն» ըսուած «ձաբոտուքներուն» ծուղակը ինկաւ:

Եւ Սփիւռքի հայրենասէր հայութիւնն ալ, միւսներուն պէս, «կեղծ ազատութիւն»ի հոսանքին ենթարկուեցաւ:

Մենք, մինչեւ այսօր, Սփիւռքի հայրենասէրներուն անմիտ և հայավնաս այս կեցուածքը չենք կրցած ներել:

Եթէ սփիւռքահայութիւնը 70 տարուան իր գիտակից հայրենասիրութեան ոգիով շարժէր և դէմ կենար այս «Ազատութիւն»ի սուտ շարժումներուն՝ Հայաստանի հայերն ալ թերեւս ինքնագիտակցութեան կուգային և կը կասեցնէին արտաքին ու ներքին մութ ուժերուն այս դաւերը:

Բայց սփիւռքահայութիւնը չհասկցաւ բեմադրուող «թատրոնը» և ենթարկուեցաւ սադայէլական-սիոնիստական մեքենայութիւններուն:

Այս տեսակէտով մենք՝ սփիւռքահայութեան գէթ մեծամասնութիւնը պատասխանատու կը նկատենք՝ այսօրուան Հայաստանի անստոյգ և ապագայ չունեցող ճակատագրին:

Այո: Մենք, ամբողջ սփիւռքահայութիւնը, մանաւանդ՝ սփիւռքի հայրենասէր մամուլին ու հայրենասէր մտաւորականութեան մեծ մասը, նաե՛ւ Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցին կ'ամբաստանենք իբր մեղսակից բարգաւաճ Հայաստանը քանդող սիոնականներուն և ասոնց հետեւող ծանօթ կուսակցութեան որոշ պարագլուխներուն:

**

Թերեւս ըսուի, թէ Սովետական Միութիւնը քանդուեցաւ: Ի՞նչ կրնար ընել հայութիւնը:

Ճիշդ չէ: Նախ սա ըսենք, որ հայկական «Արցախի և Ազատութեան» շարժումները Սովետական Միութեան քանդուելէն 3 տարիներ առաջ [1987-1988-ին] սկսան: Ասկէ շատ ետք քանդուեցաւ Սովետական Միութիւնը: մանաւանդ՝ Հայաստանի «անկախութիւն»ի հռչակումէն յետոյ:

Բայց Ռուսական մեծ միութիւնը իր տեղն էր: Կրնա՞նք մոռնալ, «անկախ» Հայաստանի առաջին նախագահ Լ. Տէր Պետրոսեանի սա տոնքիշոթեան յոյսորտանքը, թէ՛ Ս. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԶԱՆԴՈՒՄԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՐԸ ԻՆՔ ԵՒ ԻՐԵՆՆԵՐԸ ՎԱՐ ԱՌԱԾ ԵՆ... ՊԵՐԼԻՆԻ ՊԱՏԸ ՓԾՐԵԼՈՎ Լ. ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ:

Եւ հայերը, եթէ իրենց խելքը գործածէին, կրնային միանալ Մեծ Ռուսական Դաշնութեան :

Նաեւ կրնայ ըսուիլ, թէ «Հայաստանը Ռուսական դաշնութեան հետ սահման չունի»:

Ասիկա պատճառ մը չէ: Այսօր Պալթեան ծովեզրին վրայ գտնուող և Ռուսիոյ հետ սահման չունեցող Զալինիկկրատ-ի շրջանը կայ, որ Լիթուանիոյ սահմաններուն մէջ է, Բայց Ռուսական Դաշնութեան մաս կը կազմէ...:

...Եւ նոյնպէս այսօր շատ ուշ չէ:

Եթէ հայութիւնը իր խելքը գործածէ՝ Ռուսական Դաշնութեան մէջ կրնայ մտնել: ԵՒ ԱՅՍ Է ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ՝ ՍԻՆՆԻՍՏԵՐՈՒՆ ԵՒ ԹՈՒՐԵՐՈՒՆ ՍՊԱՆՆԱԼԻԶԵՆԵՐԷՆ ԸՆԴՄԻԾՑ ՓՐԿՈՒԵԼՈՒ ՄԻԱԿ ՄԻՋՈՑԸ:

24 Ապրիլ 2004

Հ.Բ.Ը.Մ. - Հ.Ե.Ը.

«ԱՆԴՐԱՆԻԿ»
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Առաջին Անգամ Ըլլալով
Ա Ր Ա Գ Է Ո Ր Գ Ե Ա Ն
Լիբանանի Մէջ

Սիմֆոնիք նուագախումբի ընկերակցութեամբ
Խմբավար՝
Յ Ա Ր Ո Ւ Թ Ֆ Ա Ջ Լ Ե Ա Ն
Պարային ու Բեմական նորարարութիւններով

6, 7, 8, Մայիս 2004, ժամը 21:00,
«Զօր. էմիլ Լահուտ» նորակառոյց Կեդրոն, Նազգաշ:

Գիճ՝ 15,000, 30,000, 50,000 և 100,000 Լ.Ո.
Ցումսերը կը վաճառուին ՀԲԸՄ Տեմիրճեան Կեդրոն:
Հեռ: 04/523043/44, գրատուն Շիրակ 01/445829,
գրատուն Համազգային 01/241263,
Hotel Promenade 01/874774 և տիսֆօթէֆ JEKA:

ՏԱԳՆԱՊԱԼԻ ՎԻՃԱԿԸ ԿԸ ԾԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ...(Ծար էջ 1-էն)

Ակադեմիկոս Ռաֆայէլ Ղազարեան... Չարհուրելիմ Ապրիլ 13-ի գիշերը չէր, այլ՝ Քոչարեանի գնահատականը թէ՛ ցուցարար ժողովուրդի բիրտ ճնշումը ոստիկանութեան կողմէ՝ «փայլուն գործողութիւն» էր»:

Դաշինքի ընդհ. ֆարտուղար Վ. Դալլաֆեանի պայմանները, երկխօսութիւն սկսելու համար... Ազատ արձակել ֆաղաֆական բանտարկեալները, վերջ տալ ֆաղաֆական-ոստիկանական հետապնդումներուն, ոստիկան ուժերու պատասխանատուները պատժուելու են, պաշտօնանկել Պաշտպանութեան նախարարը, պաշտօնանկել Ընդհ. Դատախազը որ «ֆրէական գործ» յարուցած է Արդարութիւն դաշինքին դէմ:

**TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
24 NISAN 1915-DE TÜRKLERİN GERÇEKLESTİRDİĞİ
ERMENİ SOYKIRIMININ 89 YILDÖNÜMÜ DOLAYISI İLE
LÂNETNAME**

1945-DE ALMANYADA YAHUDİLERİN KATLIAMININ SUÇLUSU, HITLER İDİ.

1915-DE OSMANLI DEVLETİNDE TÜRKLERİN GERÇEKLESTİRDİĞİ ERMENİ SOYKIRIMININ BAS SORUMLUSU KİM DİR?

1915-DE OSMANLI HÜKÜMETİNİN DAHİLİYE VEKİLİ OLAN TALAT PASA DİR.

1912-DE İSTANBUL NURUOSMANIYEDEKİ İTTİHAT VE TERAKKİ PARTİSİNİN GENEL MERKEZİNDE VERİLEN, ERMENİ MİLLETİNİ YOK ETME KARARINI, DAHİLİYE VEKİLİ TALAT PASA, NISAN 1915 TARİHİNDEN İTİBAREN TATBİK ETMİYE BAŞLADI.

TALAT PASA, OSMANLI DEVLETİNİN BÜTÜN VALİLERİNE GÖNDERDİĞİ SIFRELİ TELGRAFLARLA, ÇOLUK, ÇOCUK, KADIN ERKEK, GENÇ YASLI DEMEDEN, BÜTÜN ERMENİLERİN ÖLDÜRÜLME EMRİNİ VERDİ.

KİM İDİ TALAT PASA?

EDİRNELİ, ÇİNGENE ASILLI BİR POSTA MEMURU İDİ SELANİKTE. FAKAT ZAMANLA İLERLEDİ. VE 1915-DE DAHİLİYE VEKİLİ İDİ.

FAKAT EN MÜHİMİ, İSTANBUL FARMASON GENEL MECLİSİNDE, EN BÜYÜK RÜTBE OLAN "ÜSTADİ AZAM" OLARAK BÜTÜN FARMASONLARIN BASKANI İDİ.

VE ÇİNGENE ASILLI TALAT, ASLINI İNKAR ETMEDİ.

MALÛM YA, İSTANBULDA İDAM MAHKUMLARINI ASAN CELLÂTLAR ÇİNGENE ASILLI İDİ.

VE ÇİNGENE TALAT, ERMENİ MİLLETİNİN CELLÂDİ OLDU. VE 24 NISAN 1915-TEN İTİBAREN ERMENİ MİLLETİNİ SOYKIRIMINA UGRATTI.

ERMENİ MİLLETİNİN CELLÂDİ, TALAT PASANIN AKİBETİ NE OLDU?

1914-1918 SAVASINDA OSMANLILAR, ALMANLARLA BERABER YENİLGİYE UGRADILAR.

VE ERMENİ SOYKIRIMININ BAS SUÇLUSU TALAT PASA VE DİĞER ELEBASILAR, 1918-DE İSTANBULDAN BİR ALMAN DENİZALTI GEMİSİNE BİNEREK KAÇTILAR, VE ALMANYAYA SİGİNDİLER.

TALAT PASA ALMANYADA BERLİN SEHRİNDE, BASKA BİR İSİM ALTINDA YASİYORDU.

BU ARADA, İSTANBULDA OSMANLI ORFİ-İDARE MAHKEMESİ TEMMUZ 1919-DA TALAT PASAYI VE DİĞER ELEBASILARI, ERMENİ SOYKIRIMININ SUÇLUSU OLARAK İDAM CEZASINA MAHKÛM ETTİ.

FAKAT SUÇLULARIN CEZASI YERİNE GETİRİLEMEDİ. ÇÜNKÜ HEPSİ KAÇMISTI.

VE ERMENİ SOYKIRIMININ SUÇLULARINI ARAYAN ERMENİ "NEMESIS" TESKİLATI BERLİNDE TALAT PASANIN SAKLANDIĞI YERİ BULDU.

VE 15 MART 1921 DE, "NEMESIS" TESKİLATININ ÜYESİ SOGHOMON TEHLİRİAN, ERMENİ MİLLETİNİN ÇELLÂDİ, İDAM MAHKUMU TALAT PASAYI, BERLİNDE HARDENBERGSTRASSE-DE TABANCA İLE ÖLDÜRDÜ.

VE ERZURUMDA 1915-DE BÜTÜN AİLE EFRADI TÜRKLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SOGHOMON TEHLİRİAN, TALAT PASANIN İDAM CEZASINI İNFAZ ETTİ . (DEVAMI VAR) 3. 2.

**ԿԸ ԿՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻՐՐ ԹԷ] ԶԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
24 ԱՊՐԻԼ 1915-ԻՆ, ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ԻՐԱԳՈՐԾԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԳԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 89-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՊԱՏԵՀՈՒԹԵԱՄԲ
ԱՆԷՄՔԱԳԻՐ**

1945-ին Գերմանիոյ մէջ կատարուած հրէական ջարդերուն պատասխանատուն չիթէլն էր:
1915-ին Օսմանեան պարտութեան մէջ թուրքերուն իրագործած հայկական ցեղասպանութեան
առաջնակարգ պատասխանատուն ո՞վ է:

1915-ին Օսմանեան կառավարութեան ներքին Գործոց նախարարը եղող Թալաթ Փաշան է:
1912-ին, Պոլսոյ նորուստանիյէ թաղը գտնուող Իթթիհատ և Թերաքքի կուսակցութեան ընդհանուր
կեդրոնին մէջ տրուած Հայ Ազգը բնաջնջելու որոշումը՝ ներքին Գործոց նախարար Թալաթ
Փաշան, Ապրիլ 1915 թուականէն գործադրել սկսաւ:

Թալաթ Փաշան, Օսմանեան պետութեան բոլոր կուսակալներուն ուղարկած ծածկագիր հեռագիր-
ներով՝ երեխայ կամ պատանի, կին կամ էրիկ մարդ, երիտասարդ կամ ծեր չնայած՝ բոլոր հայերը
սպաննելու հրամանը ուղարկեց:

Ո՞վ էր Թալաթ Փաշան:
Էտիքնեցի, ծագումով գնչու, թղթատարութեան պաշտօնեայ մըն էր Անլանկի մէջ: Բայց ժամա-
նակ մը յետոյ, իր պաշտօնը բարձրացաւ:

1915-ին ներքին գործոց նախարար էր արդէն:
Բայց ամէնէն կարեւորը՝ Պոլսոյ ընդհանուր ֆարմասոնական ժողովին մէջ, ամենաբարձր աստի-
ճանով, «բարձրագոյն վարպետ»ի տիտղոսով, բոլոր ֆարմասոններուն նախագահն էր: ... Եւ ծա-
գումով գնչու Թալաթը՝ իր ծնունդը չուրացաւ:

Գիտէք թէ, Պոլսոյ մէջ, մահապարտները կախաղան հանող դահիճները, գնչու ծագում ունէին:
Եւ գնչու Թալաթը՝ Հայ Ազգին դահիճը եղաւ:

Եւ 24 Ապրիլ 1915-էն սկսեալ, Հայ Ազգը ցեղասպանութեան ենթարկեց:
ՀԱՅ ԱԶԳԻՆ ԴԱՅԻՃԸ ԵՂԱԾ ԹԱԼԱԹ ՓԱՇԱՅԻՆ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ ԻՆՉ ԵՂԱԻ

1914-1918 պատերազմին, օսմանցիները, գերմանացիներուն հետ զինակից ըլլալով՝ պարտու-
թեան մատուցեցան:

Եւ հայկական ցեղասպանութեան առաջնակարգ պատասխանատուն Թալաթ Փաշան և միւս պա-
տասխանատուները 1918-ին Պոլսէն, գերմանական ընդճովեայով մը, Գերմանիա փախան և հոն
ապաստանեցան:

Թալաթ Փաշան Գերմանիոյ Պերլին քաղաքին մէջ, ուրիշ անունի մը տակ կ'ապրէր:
Մինչ այդ, Պոլսոյ մէջ Պատերազմական Ատեանը, Յուլիս 1919-ին Թալաթ Փաշան և միւս ղեկա-
վարները՝ հայկական ցեղասպանութեան պատասխանատուները նկատելով զիրենք մահուան դատա-
պարտեց:

Բայց յանցապարտներուն պատիժը կարելի չեղաւ գործադրել:
Որովհետեւ, բոլորն ալ փախած էին:

Եւ հայկական ցեղասպանութեան պատասխանատուները փնտոող «Նեմէսիս» կազմակերպու-
թիւնը, Պերլինի մէջ Թալաթ Փաշային պահուրտած վայրը գտաւ:

Եւ 15 Մարտ 1921-ին «Նեմէսիս» կազմակերպութեան անդամ Սողոմոն Թէհլիրեան՝ Հայ Ազգին
դահիճը՝ մահապարտ Թալաթ Փաշան Պերլինի HARDENBERGSTASSE կոչուած փողոցին մէջ,
ատրճանակով սպաննեց:

Եւ այս ծելով Սողոմոն Թէհլիրեան, որուն ընտանեկան բոլոր անդամները թուրքերուն կողմէ
սպաննուած էին 1915-ին էրզրումի մէջ, Թալաթ Փաշային մահուան վճիռը գործադրեց:
(Շարունակելի)

Յ. Չ.

**ՌՈՒՐԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Վերջերս Երևանի մէջ հրատարակուեցան
1.- Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուբէն Սեւակ եւ Մեր ժամանակը»
2.- Յովհաննէս Զիլինկիրեանի «Թուրքերուն [իրր թէ] Զգիտցած Իրականու-
թիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատորի մէջ, հայերէն, քրքերէն, ռուսերէն և անգլերէն:
Այս գիրքերէն ունենալ փափաքողները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով
կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:
Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG
DOMAINE DU LOUP LE VERDON -B 06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

Վերջերս թերթերէն տեղեկացանք, թէ Սիլվա Կապուտիկեան «Ջոչարեանի 1999-ին իրեն շնորհած» շքանշանը, 5 տարի յետոյ, նոր մտածեր է վերադարձընել «երկրի ղեկավար»ին:

Եւ թերթերուն մէջ, ալ ի՛նչ շոնդալից գրութիւններ Ս. Կապուտիկեանի մասին, ի՛նչ դրուատալից խօսքեր, և ինչ գովասանքներ կ'ուղղուին իրեն:

Մենք կը կարծենք, թէ հայերուն կա՛մ «յիշելու» կարողութիւնը տկարացած է, և կամ «տրամաբանութիւն» ըսուած շնորհքը՝ բնութիւնը գլացած է հայերուն:

Այս տաղանդաւոր տիկինն էր, որ Սովետական Միութեան մէջ, ամբողջ կեանքի ընթացքին, համայնավարութիւնը գովաբանեց:

Բայց, 1988-էն սկսեալ, դաշնակցականէ մը աւելիին վերածուեցաւ, և դրուատածը նզովեց:

Եւ հիմա՝ 1991-ին դաշնակցականներուն ալ ջանքով ստեղծուած և մինչեւ հիմա մասամբ անոնց իշխանութեան սակ գտնուող այսօրուան Հայաստանի նախագահ Ռոպերթ Ջոչարեանը քարկոծել սկսաւ: Մինչդեռ «Գործող նախագահ»ին այսօրուան ու երէկին միջեւ տարբերութիւն չկար: Եւ «Մեծ Տիկին»ը լաւ կ'ըներ եթէ, առաջի՛ն օրէն, մերժեր անոր կասկածելի ձեռքէն պատուանշան ստանալը:

Այս ի՛նչ անհաւատալի և աններելի գաղափարական բնոյթի փոփոխութիւններ են:

Եւ մանաւանդ, այս ի՛նչ անհաստատ նկարագրի տէր է եղեր (մեզի համար անարժանաբար) Ամենայն Հայոց Բանաստեղծուհի յորջորջուած Սիլվա Կապուտիկեանը:

**

Այս ու նման պատեհապաշտ ընթացքներու մասին, դեռ 1990-ին ժիրայր Նալիրին՝ արտակարգ պայծառատեսութեամբ իր ախտաճանաչումը կատարած էր: Այստեղ, այժմէական և անհրաժեշտ կը նկատենք նշել, մեր հոգեղբօր՝ 1990-ին ըսածները:

ԺԻՐԱՅՐ ՆԱՅԻՐԻԻՆ ԵԼՈՅԹԸ 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1990-ԻՆ ՓԱՐԻՋԻ ԲԱՐԵ-ԳՈՐԾԱԿԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ, ՌՈՒԲԷՆ ՍԵԻԱԿԻ ՆԱՀԱՏԱԿՄԱՆ 75-ԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ՕՐԸ

«... Ռուբէն Սեւակ կը հաւատար, որ մտաւորականութիւնը Ազգին ուղեղը կը կազմէ:

«Չուկը՝ իր գլուխէն կը հոտի:

Ազգը իր մտաւորականներէն» – գոչած էր ժամանակին:

Իր ձգտումն և երազն էր՝ Հայ Ազգը օժտել իրաւ մտաւորականութեամբ, որ ան, իր հերթին, որպէս ուղեղ, կարենար կենսաւորել հայութիւնը: Մտաւորականը մնար իր բարձրութեան հաւասար:

Չմանի՛, օրինակի համար [եթէ թոյլատրէք՝ զուգահեռ մը պիտի կատարեմ այստեղ], Հայաստանի մտաւորականներուն այն հատուածին, մէկ մասին, որ հայութիւնը ճիշդ քաղաքականութեամբ և ուղղութեամբ առաջնորդելու փոխան, այս օրերուն մանաւանդ, հայութեան ապակողմնորոշումին պատճառ կը դառնայ:

Իր երէկի գրածն, հաւատացածը և դաւանածը՝ այսօր կը ժխտէ:

Մէկ ծայրայեղութենէն ելլելով՝ կ'իյնայ ուրիշ ծայրայեղութեան մէջ:

Սխալ մը շտկելու, դարմանելու ատեն, կը գործէ ուրիշ սխալ մը:

Եւ երէկի սեփական գրածները, հրատարակած հատորները, դաւանած տեսակետը կը ժխտէ այնպիսի ոգեւորութեամբ, կիրքով և բարձրագոյն, որ իրաւունք կ'ունենաս ըսելու, թէ այդ մարդիկ արդէօք վաղն ալ, իրենց այսօրուան պաշտած սուրբը չե՞ն դատապարտեր, չե՞ն քննադատեր և չե՞ն դրժեր:

4 Հոկտեմբեր 1990-Փարիզ- Ժիրայր Նայիրի

* *

1988-թ.ներուն, Սիլվա Կապուտիկեանի և ուրիշ «պատեհապաշտ» մը եղող ծանօթ նկարիչ Գրիգոր Խանճեանի, Երեւանի հեռատեսիլէն կատարած և Արցախեան և «Ազատ - Անկախ Հայաստանի շարժման» ցուցարարները քաջալերող ելոյթներուն երիզները դիտելու դժբախտութիւնը ունեցած էինք:

Մեծ ոգեւորութեամբ, և թագաւորէ մ'աւելի թագաւորական դարձած գաղափարականով, անոնք իրենց «Ազատութեան թունաւոր պատգամը» կուտային, այս երկու տոնքիշոտները, անգիտակից և միամիտ ցուցարարներուն:

Թերեւս այս երկուքն էին որ, իրենց սխալ խորհուրդներով շմորեցուցին Վազգէն Կաթողիկոսը, և ան, հայ ժողովուրդը ուժգին չզգուշացուց, որ Այս «Ազատութեան ցոյցերը» հայ ազգը դէպի կորուստ պիտի առաջնորդեն:

Ո՞ր գիտակից և հայրենասէր հայը չէր գիտեր, որ եթէ Հայաստանի վրայէն բարերար և կարգապահութեան երաշխիք ռուսական հովանին վերանայ, Հայաստան անիշխանութեան կը մատնուի ու կը սնանկանայ: Անգործութեան և անօթութեան կ'ենթարկուի:

Ո՞ր գիտակից և հայրենասէր հայը չէր գիտեր հայուն - գոնէ մեծ մասին - նկարագիրը... որ Հայաստանի մէջ [ներկայիցին հասկացութեամբ] «ազատութիւն» հռչակուած օրը, բոլոր այն հայերը որոնք Երեւանի ցոյցերուն «Ազատութիւն» կը պողային, նախ և առաջ իրենք պիտի հեռանային Հայաստանէն:

Ո՞վ չէր գիտեր, որ «Հայ» ըսուած անհատը, ամենափոքր դժուարութեան առջեւ, պիտի մոռնար հայրենասիրութիւնը և ազգասիրութիւնը, նոյնիսկ պիտի մոռնար իր ընտանիքը, և պիտի լքեր իր հայրենի հողը:

Ո՞ր հայրենասէր և գիտակից հայը չէր գիտեր, թէ այս ազգայնասէր կարծուած Դաշնակցութեան որոշ ղեկավարներ, աշխարհակալութեան ձգտող Սիոնականներուն ծրագիրները գործադրող կամակատարներ էին:

Եւ ո՞վ չէր գիտեր, թէ Հայաստանի անկախութեան շարժումները, Սիոնիստներուն 1918-էն մինչեւ 1988 և մինչեւ այսօր հզօր Ռուսաստանը կործանելու և Կովկասէն հեռացնելու ծրագրին մէկ օղակը կը կազմէին:

Վերջերս, մեր մէկ բարեկամը, շատ անակնկալ ու անբացատրելի յայտնութիւն մը կատարեց:

Փրանսայի միակ հայատառ օրաթերթին տիրուհին, 1980-թ.ներուն, մեր շատ հայրենասէր բարեկամին խոստովանութիւն մը կատարեր և ըսեր է, թէ՛ «Հայաստանի մէջ Սովետական վարչաձեւը՝ գոնէ 200 տարի մնալու է, որ հայ Ազգի ապագան ապահովուի»:

Փարիզի հայատառ թերթին տիրոջ այս իրատես խօսքերուն կողքին, նոյն թերթին մէջ առաջին օրէն մինչեւ այսօր հրատարակուող հակասովետական և հակառուս գրութիւնները, ինչպէ՛ս կրնանք մեկնաբանել: Միայն Պոլսական ասացուածքով՝ «Կազեթաճիութեամբ»:

**

Այս տարի, 24 Ապրիլ 2004-ին, մեծ Եղեռնին 89-ամեակը նշուեցաւ:

Յիշուեցաւ 1915-թ.ին թուրքերուն կողմէ ջարդուած միլիոնաւոր նահատակ հայերուն տառապալից ճակատագիրը, որուն ենթարկուած էին անոնք:

Այս Մեծ Եղեռնի հայ զոհերուն թիւը թուանշաններով կը գնահատուի՝ «Մէկուկէս միլիոն, երկու միլիոն նահատակուած հայեր»: Այդ տարիներուն ո՞վ գիտեր ճշգրիտ թիւը հայ Ազգին:

Բայց, մեզի համար, ամէնէն կարելորդ՝ 1.- Արեւմտեան Հայաստան կոչուած

մեր հայրենիքին ամբողջութեամբ գողցուիլն է,

2.- Այդ հայրենի հողերուն վրայ, պատմութեան ծանօթ թուականներէն ի վեր ապրող բնիկ հայ ժողովուրդին ամբողջութեամբ իր հայրենի հողերէն հեռացուիլը և մեծամասնութեան սպանուիլն է:

Ուշադրութի՛ն:

Ի՞նչ էր Արեւմտեան Հայաստանը: Մեր հայրենի հողերուն հարիւրին ութսունը կը ներկայացներ ան:

Եւ աւելի կարելոր պարագայ մը կայ- մինչեւ 11-րդ դարուն վերջաւորութիւնը, Արեւմտեան Հայաստանը քիչ թէ շատ անկախ երկրի մը բնորոշ իրաւունքներով, ենթարկուած էր նախ՝ հին Յոյներուն, ապա՝ Հռոմէացիներուն, և հուսկ՝ Բիւզանդացիներուն իշխանութեան:

Եւ որո՞նք էին հին Յոյները, Հռոմէացիները և Բիւզանդացիները:

Այսօրուան «Արեւմտեան քաղաքակրթութիւն» կոչուած լուսամիտ աշխարհը ստեղծողներն էին:

Եւ մենք՝ Արեւմտահայերս զարգացանք, սնանեցանք նաե՛ւ այս հին Յունական, Հռոմէական և Բիւզանդական քաղաքակրթութեան հարեւանութեամբ:

Տիգրան մեծն ու նաեւ մեր բոլոր մեծ թագաւորները և իշխանները, բոլորն ալ, Հին Յունական, Հռոմէական և Բիւզանդական քաղաքակրթութիւնը տարածելու ջանացած էին Արեւմտեան Հայաստանի մէջ:

Նոյնիսկ մեր Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցիին բոլոր ծեսերը և ժամերգութիւնները, Բիւզանդական Ուղղափառ Եկեղեցիէն ներշնչուած են [փոքր տարբերակներով]:

11-րդ դարու վերջաւորութեան է, որ հայ Ազգը ենթարկուեցաւ Թաթարական արշաւանքներուն:

Եւ անկէ յետոյ է, որ Արեւմտեան Հայաստանի ժողովուրդին մէկ մասը Կիլիկիա գաղթեց:

Եւ 11-րդ դարէն մինչեւ 14-րդ դար՝ ունեցանք Կիլիկեան թագաւորութիւններու շրջանը:

Մենք կը հաւատանք, որ Կիլիկեան հայ թագաւորութեան շրջանին, հայ ժողովուրդը աւելի սերտ կապ հաստատեց Եւրոպական - արեւմտեան ժողովուրդներուն հետ:

11-րդ դարէն սկսեալ Խաչակիրները, հարիւր հազարներով, Եւրոպական բոլոր երկիրներէն խուժեցին դէպի Երուսաղէմ:

Եւ այդ արշաւանքներու շրջանին Խաչակիրները, ստիպողաբար անցան հայկական Կիլիկիայէն:

Եւ հայ ժողովուրդը, այդ շրջանին, շատ օգնեց Խաչակիրներուն: Եւ փոխադարձաբար՝ ձեռով մը, Խաչակիրներն ալ օգնեցին հայ ժողովուրդին:

Եւ այդ դարերուն է, որ հայ ժողովուրդը շատ խառնուեցաւ, Խաչակիրներուն արշաւանքին շրջանին, Եւրոպացիներուն հետ:

Իբր քրիստոնեայ ժողովուրդներ անկարելի էր, որ այդ շրջանին, խառն ամուսնութիւններ չկատարուէին:

Եւ մենք կը հաւատանք, որ Խաչակիրներուն շրջանին կատարուած խառն ամուսնութիւններուն սերունդներէն են՝ Եւրոպացիներու, մանաւանդ Իտալացիներու նմանող մերօրեայ հայկական որոշ տիպարները:

**

Մինչդեռ Արեւելեան Հայաստանը, մինչեւ 19-րդ դար մնաց, մեծ մասամբ Պարսիկներուն և Թաթարներուն իշխանութեան ներքեւ որոնք, մինչ այդ, մահմետականացած էին:

Եւ Արեւելեան Հայաստանի ժողովուրդը ենթարկուեցաւ՝ Պարսիկ և Թաթար իսլամական ազդեցութեան: Եւ մնաց երկար դարեր՝ իսլամական յետամնաց մտայնութեան և ապրելակերպին կրողը:

Այս ձեռով՝ արեւմտեան հայուն և արեւելեան հայուն միջեւ՝ տարբեր իշխանութիւններու ենթարկուած ըլլալուն պատճառաւ ու դարերու ընթացքին, լեզուի, մշակոյթի, կենցաղի տարբերութիւններ գոյացան:

Եւ ասոր հետեւանքով ստեղծուեցան մասամբ խառնածին, գոյատեւող երկու տարբեր Ազգեր, բայց՝ մէկ արմատէ սերած՝

1.- Արեւելահայերը՝ մեծ չափով Պարսկական և Թաթարական կենցաղով սնած, իմացական կիսամութի մէջ ապրող իբր թէ հայ - քրիստոնեայ զանգուած մը,

2.- Մինչդեռ Արեւմտահայերը՝ մեծամասնութեամբ, քրիստոնեաներով շրջապատուած կ'ապրէին:

Հակառակ, որ Արեւմտեան Հայաստանը վերջին դարերուն, Օսմանեան իշխանութեան ենթարկուած էր՝ բայց, իրականութեան մէջ, Օսմանեան կայսրութիւնը ձեռով մը շարունակութիւնն էր Բիւզանդական կայսրութեան:

Որովհետեւ մինչեւ 1915-թուականը, Անաթոլիոյ մէջ ժողովուրդին

(→ էջ 3)

ԲԱԾ ՆԱՄԱԿ ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆԻՆ ... (Ծար. էջ 2-էն)

մեծամասնությունը՝ յոյներէ և հայերէ բաղկացած քրիստոնեաներ էին: Եւ Բիւզանդական քաղաքակրթութեան ազդեցութիւնը կը շարունակուէր այնտեղ:

Եւ Արեւմտեան Հայաստանը, իր քրիստոնեայ և բարգաւաճ ժողովուրդով՝ Յունաստանի, Սերպիոյ և Պուլկարիոյ նման «Հայկական Պետութիւն» մը՝ Հայաստան մը պիտի ըլլար:

**

24 Ապրիլ 1915-ին, թուրքերուն հայերուն դէմ կատարած ցեղասպանութեան մէջ, ամէնէն ցաւալի պարագան այն է, որ 1915-թ.ին՝ թուրքերը Հայ Ազգին ամէնէն աւելի քաղաքակրթուած, զարգացած և երոպականացած Արեւմտեան Հայաստանի ժողովուրդը ցեղասպանութեան ենթարկեցին, և հայուն հայրենիքին ամէնէն բարգաւաճ և բարեբեր մասը՝ Արեւմտեան Հայաստանը գողցան:

Եւ իբր Հայաստան մնաց միայն՝

1.- Ժայռերու և քարերու երկիր մը՝ Արեւելեան Հայաստանը:

2.- Եւ իբր ժողովուրդ մնաց՝ (մեծամասնութեամբ) Պարսիկներուն և Թաթարներուն իսլամական կենցաղին ազդեցութիւնը կրող, հայ զանգուածներու շահաւիղ մը՝ Արեւելահայերը:

Եւ դժբախտաբար, այս Արեւելեան Հայաստանի ժողովուրդին կարելոր մէկ մասը ենթարկուած էր՝ բոշայական (վաչկատուն ցեղախումբի բնորոշ) խարդախ նկարագրին ազդեցութեան:

Սովետական Հայաստանի մէջ, Մեծն Սթալինի կարգապահ վարչաձեւը յղկեց, մեծ չափով մաքրեց Արեւելեան Հայաստանի ժողովուրդին նկարագրին թերի կողմերը:

Բայց 1991-ին «Ազատ, Անկախ Հայաստան»ի վարչաձեւը՝ Հայաստանի մէջ կրկին «ծաղկեցուց» արեւելեան հայութեան նկարագրին մէջ դե՛ռ գոյատեւող բոշայական հայավնաս նկարագրին սերմերը:

Բոլորս ալ գիտենք, այս բոշայական, վատ նկարագրի տէր հայերուն Հայաստանի մէջ կատարած մեծ աւերները:

Այս տեսակետով՝ մենք կը ճայնակցինք Փարիզի միակ հայատառ օրաթերթին տիրոջ ըսածներուն՝

«Հայաստանի մէջ, գոնէ երկու հարիւր տարի մնալու էր Սովետական կարգապահ վարչաձեւը, որ արեւելեան Հայաստանը իսկական «Հայաստան»ի վերածուէր:

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՅԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

24 ԱՊՐԻԼ 1915-ԻՆ, ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ԻՐԱԳՈՐԾԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 89-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՊԱՏԵՅՈՒԹԵԱՄԲ
ԱՆԷՄՔԱԳԻՐ [ԹԻԻ 2]

Ձեր՝ Թուրքերուդ ուշադրութիւնը, կէտի մը վրայ կը հրաւիրենք:

Ի՞նչ է Սելանիկ բաղաքին գաղտնիքը, որ վերջին շրջաններուն Թուրք, Յոյն և Հայկական խնդիրներուն մէջ, առաջնակարգ դերը խաղացած է:

Եթէ կ'ուզէք նշենք՝

1.- Սուսթաֆա Բեմալը Սելանիկ ծնաւ:

2.- «Երիտթուրքերու» կազմակերպութիւնը, Սելանիկի մէջ հիմնուեցաւ:

3.- Հայկական ցեղասպանութիւնը իրագործող «Իթթիհատ և Թերաքքի Կուսակցութիւնը Սելանիկի մէջ կազմուեցաւ:

4.- Ապտիլ Համիտը գահընկեց ընող, «Ծարժում» անունը կրող բանակը՝ Սելանիկէն ծամբայ ելաւ:

5.- Ապտիլ Համիտը գահընկեց ըլլալէ յետոյ, Սելանիկ քստորուեցաւ:

6.- 6-7 Սեպտեմբեր 1955 թուականին Պոլսոյ կործանման դրդապատճառը՝ Սուսթաֆա Բեմալին Սելանիկի ծննդավայր տան պարտէզին մէջ, թուրքերուն կողմէ պայթեցուածը, կեղծ ումբ մըն էր:

7.- Եւ մեր այսօրուան գրութեան նիւթը եղող՝ 1915-ի հայկական ցեղասպանութեան առաջնակարգ պատասխանատուն և յանցապարտը՝ ծագումով գնչու Թալաթ Փաշան՝ 1900-թ.ներուն Սելանիկի մէջ, թղթատարական պաշտօնեայ մըն էր:

Ինչպէ՞ս եղաւ, որ Սելանիկի մէջ պարզ թղթատարական պաշտօնեայ մը եղող Թալաթը՝ քանի մը տարիներ յետոյ, Իթթիհատ և Թերաքքի Կուսակցութեան առաջնակարգ ղեկավարը եղաւ և միջոց մը ետք ալ ներքին գործոց նախարարութեան ամբողջ ղեկավարը:

Եւ ամէնէն կարեւորը՝ Պոլսոյ ֆարմասոնական ժողովին նախագահը եղաւ և «Բարձրագոյն Վարպետ»ի տիտղոսը ստացաւ:

Այսքան արագ պաշտօնի բարձրացումը՝ միայն հէքիաթներու մէջ կը տեսնուի:

Ոչ, ոչ. այս արագ բարձրացման պատճառը՝ հէքիաթի հետ կապ չունի:

Մեզի համար եղածը շատ պարզ է:

Թալաթ, Սելանիկի մէջ թղթատարական պաշտօնեայ մը եղած միջոցին՝ միջազգային դրամատէրերուն գաղտնի կազմակերպութեան ուշադրութիւնը գրաւեց՝

1.- Թալաթը՝ գնչու մըն էր:

2.- Արիւնարբու և աղուէսի նման խորամանկ էր:

3.- Եւ մանաւանդ՝ երկերես և նենգամիտ էր:

Այսքան «բարձր կարողութիւններու» տէր Թալաթը, միջազգային դրամատէրերու գաղտնի կազմակերպութիւնը՝ բարձրացուց ու բարձրացուց:

Եւ նախկին թղթատարական պաշտօնեայ, գնչու Թալաթը, այս ձեւով ներքին գործոց նախարար «Թալաթ Փաշայի» վերածուեցաւ:

Եւ այսպէս՝ գնչու, արիւնարբու աղուէսի նման խորամանկ, երկերես և նենգամիտ Թալաթը՝

24 Ապրիլ 1915-ին, բոլոր հայերը ցեղասպանութեան ենթարկելու հրամանը արձակեց:

[Ծարունակելի]

**ՌՈՒՐԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Վերջերս Երևանի մեջ հրատարակուեցան

1.- Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուբէն Սեւակ եւ Մեր ժամանակը»

2.- Յովհաննէս Զիլինկիրեանի «Թուրքերուն (իրր բէ) Զգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատորի մեջ, հայերէն, թրքերէն, ռուսերէն և անգլերէն: Այս գիրքերէն ունենալ փափափողները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:

Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG

DOMAINE DU LOUP / LE VERDON -B 06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

ՈՃՐԱԽԱՆՁ՝ ԲԱՐԲԱՐՈՍ, ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ ԹՈՒՐԳԸ...

Գրեց՝ ԱՐԱՄ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ [Դերասանը]

Ռամկավար, ազատական, առափնի ու գորովագույն ժողովուրդ է իբր թէ, գառի պէս անմեղ, շուշանի պէս սպիտակ, որ այսօր մոռցած է անցեալին գործած իր մահապիւռ ոնիրները, գազանային շարդերու դահեապետի իր հանգամանքը:

Յելուզակ սատակիչը, ժողովրդավար դիմակով Պետութիւնը, պատրաստած որոգայթակիր դիմում-խնդրանքներ, կը ցանկայ Թուրքիան յարել Եւրոպայի Միացեալ Նահանգներուն իրենց պողոտախօս սուտերով: Իր մօտ 15 միլիոն հաշուող յատաչապահ բորենիները, շնագայլերը տարածելով Եւրոպայի չորս ծագերը որ ասպատակեն ամբողջ ցամաքամասը, սունկի պէս անեցնելով այնտեղ իր միւնարէներն ու դպրոցները, ինչպէս ըրին 1863-թ ին իրենց նախահայրերը եղող Օսմանեան յելուզակ գազանները, որոնք հասան մինչեւ «Վիէնայի դռները» Եւրոպան գաղթագործելու համար:

Սակայն այս անգամ, վտանգը աւելի մեծ է, սարսափը՝ հզօր, քանի որ ցեղասպանները դարձեալ միացեր են իրենցմէ անբաժան անիծեալ սիոնական հրեաներուն և հրէատիպ ամերիկացիներուն, լարելով սաղայելական թակարդ մը, խաբարելու և եղծելու համար, որ Ամերիկան կարենայ իր թաքը դնել Եւրոպայի վրայ, տիրապետել իր տնտեսական և զինական վիթխարի ուժերովը: Որ փոխարէն՝ Իսրայէլին պէս օգտուի ստանալով միլիառ տոլարներ որ կերակրէ իր ծոյլ, անմշակ, սինֆլոր, անօթի ու մարդասպան բնակչութիւնը:

Իբր թէ մահապարտութեան օրէնքը ջնջուած է այնտեղ: Սուտ է, սուտ: Բոլորովին սուտ: Բանտերու մէջ մահավճիռները թափնապէս կը գործադրուին: Իսկ ցարդ գործադրուածները, ոչ թէ մէկով ու հարիւրով, այլ...

Ինչպէ՞ս մոռնալ 1915-ի Ապրիլեան արիւնաթաթախ ցեղասպանութիւնը, հայ խաչարարները որոնք բոպիկ ու կիսամերկ, Տէր-Ջօրի անապատին կիզիչ արեւին տակ և հրկէզ աւազին վրայ բնաջինջ եղան հրէշային ոճրագործութեամբ: Սպանուէն ճողոպրածները նետուեցան Եփրատ գետը շրջայուած իրարու, որոնց մասունքները այսօր կը հանգչին «Պարսից ծովածոցին» յատակը:

Ինչպէ՞ս մոռնալ 1921-ին Սկիւտարի ու Թաթաւայի համայնակույ հրդեհները, 1922-ին՝ Իզմիրի շարդը, բանակովը Մուսթաֆա Քեմալին, որ այսօր եղած է հերոս մը «Աթաթիւրք» անունով, 1941-ին 20 դասակարգը՝ որուն մահուան ճանապարհին մէջ ես ալ կը գտնուէի, «Ունեւորութեան տուրֆը», 6-7 Սեպտեմբերը, հուսկ՝ յոյներուն դէմ կազմակերպուած ոճրափորձերը, հրդեհելով յունական եկեղեցիները, և արտաքսելով յոյները դէպի Յունաստան:

Պիտի խնդրէի բոլոր Եւրոպայի Միացեալ Նահանգներու [կամ Եւրոպական Միութեան] նախագահներէն, գործիչներէն, որ զգուշանան ծայրագոյն կերպով, «Նոր Թուրքիոյ» բունաւոր օձերէն, անոնց չարամիտ, դիւական քաղաքականութենէն:

1913-ին Տարտանել, «Չանագզալէ» ծնած եմ, Տէր-Ջօր երթալէ հրաշքով ազատած եմ: Հանդերձ ընտանեօք ափսոսուած եմ դէպի Գօնիա՝ 4 տարի ետք, մահէն մազապուրծ եկած Սկիւտար հաստատուած եմ: Այսօր՝ 90 տարեկանիս, մեծ փորձառութեամբ, կը գրեմ այս տողերս: Սակաւաթիւ սերունդէս վերապրող եմ : Մեզմէ շատ քիչեր կենդանի են դեռ: Տասնեակ մը տարիներ յետոյ, բոլորն ալ անդարձ մեկնած պիտի ըլլան:

Ի նպատակ հայկական և յունական դատերուն արագ և արդար լուծման՝ Սփիւռքի հայերը, ինչպէս նաեւ յոյները, նամանաւանդ Յունաստանի և Հայաստանի կառավարութիւնները, մոլեգնաբար պայքարելով, պէտք է արգելք ըլլան այս բուրբ արմախում շնագայլերուն որ չկարենան իրենց սատանայական ծրագիրները իրագործել, իրենց արիւնոտ դունչը երկարել քրիստոնեայ Եւրոպայի Միացեալ Նահանգներուն սահմաններէն ներս:

Թուրքիան Ասիական Աշխարհին կը պատկանի... ո՛չ թէ Եւրոպայի...
ԱՊՐԻԼ 2004- Փարիզ - Անթոնի

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

24 NISAN 1915-DE TÜRKLERİN GERÇEKLESTİRDİĞİ
ERMENİ SOYKIRIMININ 89 YILDÖNÜMÜ DOLAYISI İLE
LÂNETNAME (NO 2)

SİZ TÜRKLERİN DİKKATİNİ BİR NOKTAYA ÇEKMEK İSTERİZ.

NEDİR BU SELANİK SEHRİNİN HIKMETİ Kİ, SON DEVİRLERDE TÜRK, YUNAN, ERMENİ MESELELERİNDE BAS ROLÜ OYNAMIŞTIR ?

İSTERSENİZ SAYALIM.

1.- MUSTAFA KEMAL SELANİKTE DOĞDU.

2.- "GENÇ TÜRKLER" TESKİLATI SELANİKTE KURULDU.

3.- ERMENİ SOYKIRIMINI GERÇEKLESTİREN İTTİHAT VE TERAKKİ PARTİSİ SELANİKTE KURULDU.

4.- ABDULHAMİDİ TAHTTAN İNDİREN "HAREKET ORDUSU" SELANİKTE YOLA ÇIKTI.

5.- ABDULHAMİT, TAHTTAN İNDİRİLDİKTEN SONRA SELANİĞE SÜRGÜN GÖNDERİLDİ.

6.- 6-7 EYLÜL 1955-DE İSTANBULUN YIKILMASINA SEBEP SELANİKTEKİ MUSTAFA KEMALİN DÖĞDÜĞÜ EVİN BAĞÇESİNDE, TÜRKLER TARAFINDAN GÖSTERMELİK OLARAK PATLATILAN YALANCI BOMBA İDİ.

7.- VE BUGÜNKÜ YAZIMIZIN MEVZUU OLAN, VE 1915 ERMENİ SOYKIRIMININ BAS SORUMLUSU VE SUÇLUSU ÇİNGENE ASILLI TALAT PASA, 1900 TARİHLERİNDE SELANİKTE POSTA MEMURU İDİ.

NASIL OLDU DA, SELANİKTE BASİT BİR POSTA MEMURU OLAN TALAT, BİR KAÇ SENE SONRA İTTİHAT VE TERAKKİ PARTİSİNİN İLERİ GELEN İDARECİSİ OLDU. VE BİR MUDDET SONRA DA DAHİLİYE VEKİLİ KOLTUĞUNA OTURDU.

VE EN MÜHİMİ, İSTANBUL FARMASON MECLİSİNİN BASKANI OLDU. VE "ÜSTADİ AZAM" ÜNVANINI ALDI.

BU KADAR ÇABUK YÜKSELİS, YALNIZ PERİ MASALLARINDA GÖRÜLÜR.

YOK CANIM, BU YÜKSELİSİN SEBEBİ PERİ MASALI İLE FALAN ALAKASI YOK.

BİZCE HİKAYE ÇOK BASİT.

TALAT, SELANİKTE POSTA MEMURU İKEN, BEYNEL MİLEL PARA BABALARININ GİZLİ TESKİLATININ DİKKATİNİ ÇEKTI.

1.- TALAT, ÇİNGENE İDİ.

2.- HUNHAR VE TILKI GİBİ KURNAZ İDİ.

3.- VE BİLHASSA İKİ YÜZLÜ, VE ÇOK SİNSİ İDİ.

BU KADAR "YÜKSEK KABİLİYETLERE SAHİB TALATI, PARA BABALARININ GİZLİ TESKİLATI YÜKSELTTİ DE YÜKSELTTİ.

VE ESKİ POSTA MEMURU ÇİNGENE TALAT, DAHİLİYE NAZİRİ "TALAT PASA" OLUVERDİ.

VE İSTE BU ÇİNGENE, HUNHAR, TILKI GİBİ KURNAZ, VE İKİ YÜZLÜ SİNSİ TALAT,

24 NISAN 1915-DE BÜTÜN ERMENİLERİ SOYKIRIMINA UGRATMA EMRİNİ VERDİ.

(DEVAMI VAR)

Յ. Չ.

ՍԻՈՆԻՍ ՆՐԵԱՆԵՐՈՒՆ, ՍԻՈՆԻՍ
 ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍԻՈՆԻՍ
 ԱՍԵՐԻԿԱՅԻՆԵՐՈՒՆ ՋՈՂԸ ԵՂՈՂ
 ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐ՝
 ՄԻԱՅԷ՛Ք ՍԻՈՆԻՋՍԻՆ ԴԷՄ,
 ՅԵՏՈՅ՝ ՇԱՏ ՈՒՇ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ

ՍՈՒՏԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՍՈՒՏ Է, ՍՈՒՏ Է, ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՍՈՒՏ Է,
 ԱՅՍ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ, ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՍՈՒՏ Է»
 ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳ

«...ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՓՈՒՃ Է ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԷՋ:
 ՍՈՒՏ ԵՆ ՓԱՌԸ, ՍՈ՛ՒՏ՝ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆԸ...
 ՍՈՒՏ՝ ՍԱ ԽԱԲԵԲԱՅ ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆ ԱԼ...
 ՈՒ ԱՅՍ ԽԱԲՈՒՍԻԿ ՍՏՈՒԵՐՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԵԹԷ ԿԱՅ
 ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ ԵՒ ԻՐԱԿԱՆ ԲԱՆ ՄԸ, ԱՅԴ ԱԼ՝
 ՋԱՐԳԱՅՈՒՄՆ Է, ԲԱՐՈՒԹԻՒՆՆ Է...»
 4-10-1905 ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ

«... 7 ՏԱՐԻ ԵՒՐՈՊԱ ԱՊՐՈՂ ՄԸ ՄԻԱՅՆ ԿՐՆԱՅ
 ԳԻՏՆԱԼ, ԹԷ Ի՞ՆՉ Է ԶԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ,
 «ՋԱՐԳԱՅԱԾ ԿԵԱՆԸ»...
 ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՍՈՒՏ ՈՒ ԿԵՂԾԻՔ, ՇՊԱՐ ՈՒ ԱՄՕԹ»:
 29-4-1912 ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ

ՍՈՒՏԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԱՋՆԵՐՈՒ ՋՈՂ,
 «ԷՇ ՆԱՀԱՏԱԿ» ԵՂԱԾ ԱՋԳ ՄԸ՝
 «ՀԱՅԵՐԸ»
 28-2-1998 Յ. Չ.

ՍԻՈՆԱԿԱՆ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ՍՈՒՏԵՐՈՒՆ ՋՈՂ
 ԱՋԳ ՄԸ՝ ԻՐԱՔՅԻՆԵՐԸ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
 (ԿՐԷԺ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ)

«ՍՈՒՏ Է ՍՈՒՏ Է,
ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՍՈՒՏ Է,
ԱՅՍ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ,
ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՍՈՒՏ Է»

Առաջին անգամ՝ 1960-թ.ներուն այս «երգը», Պոլսոյ Պոսֆորի ծովեզերեայ յունական ճաշարանի մը մէջ լսեցինք:

Երգիչը՝ Հայկօ անունով հայ երիտասարդ մըն էր: Այն տարիներուն այս երգը, մեզ շատ տպաւորած էր: Որովհետեւ, առաջին անգամ ըլլալով Թուրք, Յոյն և Հայ յաճախորդներուն ներկայութեան, հայերէն երգ մը մտիկ կ'ընէինք:

Յետոյ, երգին ներկայացուցած կեանքի ըմբռնումը՝ «կեանքի մէջ ամէն բանին սուտ ըլլալը», մեր այդ տարիներուն ապրած կեանքին շատ կը համապատասխանէր:

Պոլսոյ մէջ ապրող թրքացած հայ մըն էինք: Թուրքերուն բոլոր սուտերուն և անարգանքներուն առանց առարկելու հանդուրժող (իբր թէ) հայ մը: Ստրուկ մը, գերի մը:

Միայն «մարմնով ապրող» հայ էակ մը, մինչդեռ հոգիով՝ իսկական «մեռել» մը: Հասարակ թուրքը մեզ՝ "GAVUR" (Անաստուած) կը կոչէր: Եւ (իբր թէ) զարգացած թուրքը՝ մեզ "EKALLIYET" (Փոքրամասնութիւն) կ'անուանէր: Եւ մէկը չէր ըսեր այս թուրքերուն երեսին թէ՛

«Այս երկիրը քրիստոնէութեան օրրանն էր: Եւ մինչեւ 1915 թուականը քրիստոնէաները, հայերը և յոյները մեծամասնութիւն կը կազմէին այս երկրին մէջ:

Դուք 1915-էն մինչեւ 1923 տարեթիւր, հայերը և յոյները, բոլորն ալ ցեղասպանութեան ենթարկեցիք:

Եւ այս ձեւով մեծամասնութիւն եղաք: Թուրքիա ըսուած երկիրը՝ սուտերու վրայ հիմնուած երկիր մըն է: Ձեր ամէն բանը սուտ է»:

Եւ մենք 1976-թ.ին, այս սուտերու երկրէն վերջնականապէս հեռացանք:

Եւ յետոյ իմացանք, թէ «սուտ է սուտ է, ամէն բան սուտ է» հառաչող հայ երիտասարդ երգիչը՝ Հայկօն, թրքուհիի մը հետ ամուսնացեր է: Եւ այս «իրականութիւն» էր:

Եւ իրականութիւն էր նոյնիմբն՝ այսօրուան Պոլսոյ Պատրիարքին Օգոստոս 1999-ին պաշտօնապէս ու հրապարակաւ յայտնածը թէ՛ «ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՀԱՐԻՒՐԻՆ ՎԱԹՍՈՒՆԸ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒ ՀԵՏ Կ'ԱՄՈՒՍՆԱՆԱՆ»:

Ռուբէն Սեւակի գրութիւններն և նամակները՝ կեանքի խոր փիլիսոփայութեան արտայայտութիւններ են:

Ռ. Սեւակի 4 Հոկտեմբեր 1905-ին [դեռ 20 տարեկանին], իր բանաստեղծ ընկերոջ՝ Հրանդ Նազարեանցին գրած նամակը այստեղ նշելը, այժմեական և օգտակար կը նկատենք:

«Ոչ դրամին կիրքը ունիմ, ոչ փառքին կիրքը, ոչ համբաւին կիրքը:

Կեանքը շատ տխմար բան մը եղած պիտի ըլլար, եթէ անոր նպատակը արշաւ մ'ըլլար մինակ դրամասիրութեան ետեւէն, փառասիրութեան ետեւէն:

Կեանքը, Հրանդս, տառապանքով, ցաւով լեցուն այս կեանքը կ'արժէ՞ր միթէ ապրիլ այս գծուած բաներուն համար:

Ամէն բան փուճ է աշխարհիս մէջ, ամէն բան վաղանցուկ. սո՛ւտ է փառքը, սո՛ւտ՝ մեծութիւնը, սո՛ւտ՝ սա խաբերայ երջանկութիւնն ալ, երջանկութիւնը որ տառապանքով կը ծնի, տառապանքով կը մեռնի:

Անապա՛տ, ամայութիւն, ունայնութիւն է սա տիեզերքը:

Ու այս խաբուսիկ ստուերներուն մէջ եթէ կայ հաստատուն և իրական բան մը, այդ ալ [ըստ իս] ՋԱՐԳԱՅՈՒՄՆ Է, ԲԱՐՈՒԹԻՒՆՆ Է:

Կեանքը այս երկու սկզբունքներուն համար միայն կ'արժէ ապրիլ, ըստ իս, Տգէտը, չա՛րը չապրիր, մինչդեռ Գիտունը անհունութիւն մը կ'ապրի, ու բարին՝ անմահութիւն մը:

Ու եթէ բժշկութիւնը ընտրեցի ինձ ասպարէզ՝ միայն ու միայն այդ սկզբունքներու իրագործման համար է:

Եւ յիրաւի՝ ո՞ր ասպարէզին մէջ մարդ աւելի դիւրութիւն և հակամիտութիւն ունի ԳԻՏՆԱՊԷՍ ՋԱՐԳԱՆԱԼՈՒ՝ որքան բժշկութեան մէջ, և ո՞ր արհեստն հիւանդին կը շնորհէ ԿԵԱՆՔԸ՝ ՍԵՇԱԳՈՅՆ ԲԱՐԻՔԸ, եթէ ոչ՝ բժշկութիւնը դարձեալ:

Այս նկատումներով որոշեցի բժիշկ ըլլալ, գրագէտ բժիշկ մը, հոգեբան բժիշկ մը [եթէ կ'ուզէք]:»:

4 Հոկտեմբեր 1905, - ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ

«Երկեր-Անթիլիաս-1986, էջ 16»:

***

Ռուբէն Սեւակին 4 Հոկտեմբեր 1905-ին գրած այս նամակը՝ անոր գաղափարականը ճանչնալու տեսակետով շատ կարելոր է: 1905-ին Ռուբէն Սեւակ, դեռ նոր Եւրոպա ուղջ կոխած է: Եւ Եւրոպան չի ճանչնար: Միայն կարդացած-լսածներէն գիտէ: Եւ իրեն համար «Հեռաւոր սուրբին նման» պաշտելի է Եւրոպան՝ իբր քաղաքակրթութեան կեդրոն:

Եւ ան, մանաւանդ իր մեծ ուսուցիչ և մտաւորական՝ Պոլսոյ Պերպերեան վարժարանի տնօրէն՝ Ռեթէոս Պերպերեանի գաղափարներով ներշնչուած է:

Եւ Ռուբէն Սեւակ իտեալիստ մըն է: Կը հաւատայ մարդկային բարձր գաղափարներուն: Կը հաւատայ՝ Բարի-ին, Գեղեցիկ-ին և Ճշմարիտ-ին:

Երբ Ռուբէն Սեւակ իր նամակին մէջ կ'ըսէ, թէ՛ «Տգէտը, չարը՝ չապրիր», ան նկատի ունի վայրենի թուրքը՝ Չար և Տգէտ:

Եւ կը հաւատայ քաղաքակրթութեան: Կը հաւատայ թէ՛ Ջարգացումն և Բարութիւնը զուգահեռ կը յառաջանան: Եւ կը հաւատայ՝ թէ քաղաքակիրթ և զար-

գացած Երոպայի մեջ, իր իտեալները պիտի կարենայ իրականագործել: Եւ այս իտեալներով որոշած է գրագէտ և հոգեբան բժիշկ մ'ըլլալ:

**

Ռուբէն Սեւակին վերը նշուած նամակին 1905-թ.ին գրուելէն ետք, 7 տարիներ կ'անցնին:

Տարի 1912: Ռուբէն Սեւակ Լոզանի համալսարանէն բժիշկ վկայուած է: Եւ իբր բժիշկ կ'աշխատի Լոզանի "CANTONAL" հիւանդանոցին մէջ: Եւ 29 Ապրիլ 1912-ին, նոյն ընկերոջը՝ Հրանդ Նազարեանցին կրկին նամակ մը կը գրէ:

Բայց այս նամակը, Ռուբէն Սեւակի 1905-թ.ին՝ 20 տարեկան և կապոյտ երազներ տեսնող երիտասարդին գրած նամակը չէ այլեւս:

Ռուբէն Սեւակ տեսած է կեանքի իրականութիւնները: Ճանչցած է Երոպան: Եւ հասկցած է քաղաքակիրթ և զարգացած Երոպային ի՛նչ ըլլալը: Ահա այդ նամակը՝

«Հրանդս՝

Եթէ բժիշկ եղած չըլլայի, ամենամեծ փափաքս էր երկրագործ ըլլալ:

Ու նոյնիսկ դեռ հիմա, ամենավերջին փափաքս է, որ մը կարենալ գիւղ քառուիլ ու կեանքիս վերջին տարիները դատերուս ու հողերուս վրայ անցընել, լոութեան ու բնութեան մէջ: Եկուր տե՛ս, որ երիտասարդները չեն հասկնար այս բաները:

ԵՒՐՈՊԱ ՆԵՏՈՒԻԼ ԿՈՒՋԵՆ ԻՍԿՈՅՆ: ՄԻՆՉԴԵՌ ՀՈՆ 7 ՏԱՐԻ ԱՊՐՈՂ ՄԸ ՄԻԱՅՆ ԿՐՆԱՅ ԳԻՏՆԱԼ, ԹԷ Ի՞ՆՉ Է ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ, «ՋԱՐԳԱՅԱԾ ԿԵԱՆՔԸ» - ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՍՈՒՏ ՈՒ ԿԵՂԾԻՔ, ԾՊԱՐ ՈՒ ԱՄՕԹ: ԱՍԻԿԱ ԻՄ ՀԱՄՈՋՈՒՄՍ Է»:

Լոզան-23 Ապրիլ 1912, ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ «Երեւան-Երկեր- 1985, էջ 374»:

**

Երոպան այլեւ լաւ ճանչցած Ռուբէն Սեւակ, 1910-ին իր «Կարմիր Գիրք»-ին լէօ սաաէս տրած էր.

«Ձե՛զի՛ բերժոռուս սեր սորթերէն Ձի՛գ
 ՀԱՐՍՆԻՔԻ, ՄԵՂՔԻ ՎՐԱՆՆԵՐ ԿԱՌՈՒՑԻՔ...
 ՈՒ ՁԵ՛Ձ՛ ԵՒՐՈՊԵԱՆ ԴԻՔ ՈՐ ԾՆԱԳԻՆ
 ՍԱԿԱՐԿԵՑԻՔ ՄԵՐ ԱՐԵԱՆ ԼՌՈՒԹԵԱՆ ԳԻՆ...»:

«ՁԵՐ ՍՐՏԻՆ ԴՌՆԵ՛ՐԸ ՓԱԿԵՑԷՔ ԽՈՒԼ,
 ՍՈՒՐԵ՛Ր ՍԸՐԵՑԷՔ, ՍԸՐԵՑԷՔ ՋԱՆԽՈ՛ՒԼ,
 ՍԸՐԵՑԷՔ ՁԵՐ ԽՂՃԻՆ ՎՐԱՅ ԶԱՐԱՑԱԾ,
 ՈՒ ԱՏԱՄՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ՁԵՐ ՋԱԻԱԿԱՑ...»:

1910- «Ջարդի Խենթը» [Կարմիր Գիրքը] - Ռուբէն Սեւակ
 «Երկեր, Անթիլիաս, 1986, էջ 123»

Եւ մարդկութեան ցաւերուն արմատները իջնող Ռուբէն Սեւակ, իբր հոգեբան բժիշկ, հիւանդութեան ախտաճանաչումը իր «Փողոց Ալլողը» բանաստեղծութեան մէջ հետեւեալ տողերով կը կատարէր 1911-թ.ին:

... ԱԻԼԷ՛, ԾԵՐ, ԱԻԼԷ՛, ԱՇԽԱՏԷ ՏՔՈՒՆ,
 ՉՄԵՌՈՒԱՆ ՑՈՒՐՏԻՆ, ԱՄԱՌՈՒԱՆ ՏԱՔՈՒՆ,
 ԱԻԼԷ ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ԱՂՏԸ ՅՆՑՈՏԻ,
 ՈՒ ԳԻՏՑԻ՛Ր, ՈՐ ՄԻ՛ՇՏ ՊԻՏԻ ԱՂՏՈՏԻ...
 ԳԻՏՑԻՐ ՈՐ ՀԱ՛ՑԴ Է ԱԻԵԼԻ ՄԱՔՈՒՐ,
 ԶԱՆ ՋՈՋԻՆ ԿԱՐՄԻՐ ՀԱՑԸ ԹԱՔԹԱՔՈՒՐ:
 ԳԻՏՑԻՐ ԴՈՒՆ ԲԱԻԵ՛Լ՝ ԶԵՋԻ ՈՐՊԷՍՋԻ
 ՕԳՆԵՆ, ԸՍԵԼՈՎ, ՉԻ ԽԵՂԴԵՆ ԶԵՋԻ...
 ԳԻՏՑԻՐ, ՈՐ ԻՆՉ ԱԼ ԸԼԼԱՆ ԿԱՄ ԸՆԵՆ,
 ՄԱՐԴԵՐԸ ՋԱՋԻՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ ԵՆ...:
 ՈՒ ՍՈՐՎԷ ԱՏԵ՛Լ ՆՈՂԿԱՆՔՈՎ ԱՆՀՈՒՆ.
 ԱՆՈՆՔ ՈՐ « ՓՐԿՉԻ » ԿԸ ԿՐԵՆ ԱՆՈՒՆ
 ՈՒ ՃՈՒ ԽՕՍՔԵՐՈՎ ՏՈՒՆԸԴ ԿԸ ԶԱՆԴԵՆ.
 ՍՈՐՎԵՑՈՒՐ ՏՂՈՑԴ ԱՏԵԼ ԱՐԳԱՆԴԷՆ՝
 ԶԱՂԱՔԱԳԷՏՆԵ՛ՐԸ ԱՄԷՆ ԳՈՅՆԻ,
 ՈՐՈՆՔ ԿԸ ՍՊԱՆՆԵՆ ԶԵՋ ԱՌԱՆՑ ԹՈՅՆԻ:
 ՍՈՐՎԵՑՈՒՐ ԻՐԵՆՑ ԽՕՍՔԸ ՀԵՏԱԳԱՅ՝
 «ԱՂՔԱՏԻՆ ՀԱՄԱՐ ԲԱՐԵԿԱՄ ՉԻ՛ ԿԱՅ»
 ՓՈՔՐԵՐՆ ԱՆՎՐԷՊ ՄԵԾԵՐՈՒՆ ԿԵՐ ԵՆ,
 ՄԱՐԴԵՐԸ ԿԱՏՂԱԾ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ ԵՆ...»:

«Փողոց-Ալլողը» 1911- ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿ «Երկեր, Անթիլիաս 1986, էջ 233»

**

Իսկ հայ ժողովուրդը, դժբախտաբար, չտեսաւ իրականութիւնները: Եւ իր դրացի և բարերար Ռուս Ազգին անտեսեց և գնաց, յոյս սպասեց և միացաւ հեռաւոր Ֆրանսացիներուն, Անգլիացիներուն և մանաւանդ՝ բարի բողոքական կրօնականի (բացառութիւնները յարգելով) դիմակին տակ թաքնուող՝ COW-BOY-ներու և GANGSTER-ներու երկիր՝ Ամերիկային:

Կայսերապաշտ Ֆրանսան իբր գինուոր Արեւելք դրկած էր Խաչը բռնած իր կաթոլիկ Վարդապետները: Ամերիկան ալ Հայաստան դրկած էր Աւետարանը տեսաբար ձեռքին մէջ և լեզուին վրայ ունեցող Պատուելիները, որ առաջին քրիստոնեայ հայ ժողովուրդը... «քրիստոնեացեան»:

Այս՝ կայսերապաշտ պետութիւնները շատ լաւ գիտէին հայ ժողովուրդը կաշառելու կերպը՝ իրենց դրամով և իրենց այլազան «վարձատրութիւն»ներով: Անոնք շատ դիւրութեամբ ծախու առին՝ մանաւանդ հայ շատ առաջնորդներու: Եւ այս ծախուած հայ առաջնորդներուն սխալ արեւելումը՝ 1915-ին (→էջ 3)

ՍԻՈՆԻՍԸ ՆՐԵԱՆԵՐՈՒՆ, ՍԻՈՆԻՍԸ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ... (Ծար. էջ 2-էն)

հայ Ազգին ցեղասպանութեան և մինչեւ 1920-թ.ին ալ հայկական հողերուն հարիւրին ութսունէն աւելիին կորուստին պատճառ դարձաւ:

Եւ այս ձեւով «Սուտերու և Երազներու» զոհ հայ Ազգը՝ «էջ նահատակ» եղաւ:

**

Բոլորին ծանօթ իրականութիւն է որ հրեաները, իրենց տաճարներուն մէջ, 2000 տարի շարունակ «Յառաջիկայ տարի Երուսաղէմի մէջ» իրենց մաղթանքը՝ աղօթքի ձեւով տւեալքար կրկնեցին:

Կը կարծէ՞ք, թէ միայն դրամին ուժին հաւատացող և դրամը «աստուածացուցած» հրեաները, իրենց մաղթանքը միամտօրէն միայն աղօթքի ձեւով պիտի կատարէին և Աստուծոյ տնօրինումին պիտի ձգէին իրենց «ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ ՄԻԱՆԱԼՈՒ» ծրագրին գործադրութիւնը:

Սիոնական հրեաներու մասին քիչ մը տեղեկութիւն ունեցողն անգամ գիտէ, թէ հրեաները, իրենց «Յառաջիկայ տարի Երուսաղէմի մէջ» աղօթքը, 2000 տարիէ ի վեր ժամացոյցի մը ճշգրտութեամբ ծրագրեցին և իրենց սարդի ոստայնը հիւսեցին աշխարհի տարածքին առանց անապարանքի, բայց՝ տւեալքար:

Սիոնական հրեաներուն վերջին դարերուն կազմած սադայէլական ծրագիրները՝ մեծ ճշգրտութեամբ և մանրամասնօրէն բացայայտող հրատարակութիւնը՝ "PROTOCOL DES SAGES DE SION" գիրքն է:

Կը յանձնարարենք, որ եթէ կարենաք գտնել այս գիրքը՝ զայն ուշի ուշով կարդացէք անպայման: Միայն այս պարագային կրնաք հասկնալ, այս օրերուն Աշխարհի մէջ կատարուած բոլոր եղելութիւններուն իսկական դրդապատճառներն ու ներքին ծալքերը:

**

Հրեաները միշտ, աշխարհի վրայ տիրող մեծ պետութիւններուն մէջ, իշխանութեան ղեկավար լծակները ձեռք անցուցած են:

18-րդ դարուն վերջաւորութեան և 19-րդ-ի սկիզբը, Ֆրանսական Յեղափոխութեան և մանաւանդ Նաբոլէոնին հետ էին:

Յետոյ, ամէնէն հզօր պետութիւնը եղող Անգլիան ձեռք անցուցին:

Յիշեցէք 1870-թ.ներու Անգլիոյ վարչապետ՝ հրեայ Պենժամէն Տ'իսրայէլին, որ Արեւմտեան Հայաստանը ազատագրող [1876] ռուսական բանակներուն ստի-

պեց, որ ետ քաշուին:

19-րդ դարուն վերջաւորութեան և 20-րդ-ի սկիզբը, զօրաւոր Գերմանիոյ մէջ հրեաները երկրին տէրը և տիրականն էին:

1915-ի հայկական ցեղասպանութիւնը՝ գերմանական և թրքական շահերուն ի նպաստ էր: Բայց մանաւանդ՝ հետեւանքն էր սիոնիստական Նոր Իսրայէլ մը ստեղծելու ծրագրին, որուն զոհ գացին Արեւմտեան Հայաստանը և Արեւմտեան Հայաստանի հայութիւնը ամբողջութեամբ:

1917-ի Համայնավար Յեղափոխութեան ստեղծման մէջ մեծ դերակատարութիւն ունեցան հրեաները, և 1917-ի Յեղափոխութիւնը կրցան մասամբ սիոնական ծրագիրներուն ծառայեցնել: Ու 1914-1918-ի պատերազմին Յաղթականներուն դաշնակիցը եղող Ռուսիան պարտուած նկատուեցաւ:

Եւ 1914-1918-թ. պատերազմին պարտուած Օսմանեան կայսրութիւնը, 1917-ի Յեղափոխութենէն ստեղծուած հակասութիւններու շահագործումով, զօրաւոր Թուրքիայի մը վերածուեցաւ:

Եւ այս նոր Թուրքիոյ մէջ իշխանութիւնը Սելանիկցի (խառնածին և մեծ հաւանականութեամբ ծագումով հրեայ) Մուսթաֆա Զեմալին ձեռքը անցաւ:

Եւ Մուսթաֆա Զեմալն էր, որ Արեւմտեան Հայաստանը՝ թրքական պետութեան մէջ ներմուծեց: Կը տեսնէ՛ք ահաւասիկ, թէ ինչպէս սիոնական աշխարհակալ ծրագիրը՝ քայլ առ քայլ, բայց ճշգրտութեամբ կը գործադրուէր:

Եւ ամէնէն կարելորը՝ աշխարհի ժողովուրդները չէին անդրադառնար այս սատանայական խաղերուն... ..Սիոնիստական ծրագիրը նոյն ձեւով գործադրուեցաւ Միջին Արեւելքի երկիրներուն մէջ... և կը շարունակուի:

1918-թ-ին արաբական գրաւեալ հողամասերը ստիպուած լքեց պարտուող Օսմանեան կայսրութիւնը:

“LAWRENCE OF ARABIA” ֆիլմը տեսնողները գիտեն, թէ Անգլիացի և Ֆրանսացիները ի՛նչ խաղ խաղացին Արաբիոյ մէջ:

Արաբական աշխարհը կտոր կտոր ըրին, և աւատապետական կառոյցով փոքր պետութիւններու վերածեցին, որ կարենան անոնց իշխել:

**

1945-ին՝ Բ. Համաշխարհային պատերազմի աւարտին՝ բոլորովին նոր «Աշխարհ» մը ստեղծուած էր:

Եւ նոր աշխարհակալ ուժ մը մէջտեղ եկած էր՝ «Ամերիկան», նոր զէնքով մը՝ ատոմական ռումբով զինուած:

Մենք կը հաւատանք, որ 1945-էն յետոյ, Աշխարհի վրայ բոլորովին նոր և աննախընթաց դարաշրջան մը սկսաւ՝ միայն զինուորական ուժի վրայ յենող և դասական բարոյական սկզբունքները բնաւ նկատի չառնող քաղաքական (→էջ 4)

ԿԸ ՆՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐԲԵՐՈՒՆ [ԻԲՐ ԹԵ] ԶԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
24 ԱՊՐԻԼ 1915- ԻՆ, ԹՈՒՐԲԵՐՈՒՆ ԻՐԱԳՈՐԾԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 89-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՊԱՏԵՅՈՒԹԵԱՄԲ
Ա Ն Է Ծ Ք Ա Գ Ի Ր [ԹԻԻ 3]

Յուլիս 1919-ին, Պոլսոյ մէջ Օսմանեան Պատերազմական Ատեանին տուած մահուան վճիռը՝ Սողոմոն Թէլիփեան 15 Մարտ 1921-ին, Պերլինի մէջ գործադրեց և Թալաթ փաշան սպաննեց:

Այս ձեւով, հայկական ցեղասպանութեան առաջին պատասխանատուն, պատիժը կրած եղաւ: Եւ Թալաթը Պերլինի մէջ թաղուեցաւ...: Սուսթաֆա Քեմալին հանրապետութեան Նախագահ եղած տարիներուն՝ մենք Պոլսոյ մէջ, աշակերտ էինք:

Դպրոցը մեր կարդացած պատմութեան գիրքերուն մէջ, Սուսթաֆա Քեմալին «Անձ ճառ»էն մասեր կային:

Եւ Իթթիհատ և Թերաքքի կուսակցութեան ղեկավարները եղող Թալաթ, Էնվեր և Ճեմալ փաշաները՝ Օսմանեան պետութիւնը 1914-1918-ի պատերազմին մտցնելով, կայսրութեան փլուզման պատճառ եղած ըլլալուն համար գետնէ գետին կը զարնուէին:

1938-ին Սուսթաֆա Քեմալի մահանալէ յետոյ, Իսմէթ Ինէօնիւն Հանրապետութեան Նախագահ եղաւ: Սուսթաֆա Քեմալը՝ անգլիացիներուն և ֆրանսացիներուն համակիր քաղաքականութիւն կը վարէր:

Այդ պատճառաւ անգլիացիները անոր «ՄԱՎԱՐՈՆԱ» գրօսանաւը Նուէր տուին: Ֆրանսացիներն ալ «ՀԱԹԱՅ» կոչուած հողամասը Նուիթեցի Սուսթաֆա Քեմալին, որ պատերազմի մը պարագային թուրքերը իրենց միանան...: ...Մինչդեռ, Իսմէթ Ինէօնիւն, երկդիմի քաղաքականութիւն մը կը վարէր:

Թէ՛ անգլիացիներուն և թէ՛ ֆրանսացիներուն հետ կը սիրաբանէր, և Նոյն ատեն՝ գերմանացիներուն: Եւ 1939-ին՝ պատերազմի պայթելէն յետոյ, երբ գերմանական բանակները կայծակի արագութեամբ եւրոպական երկիրները գրաւել սկսան, Իսմէթ Ինէօնիւն աւելի շատ գերմանացիներուն մօտենալ սկսաւ:

1941-ին էր՝ գերմանացիներուն յաղթանակէ յաղթանակ վազած տարին էր: Այդ օրերուն, թերթերէն տեղեկացաւք, թէ գերմանացիները՝ Թալաթ փաշային դագաղը Պոլիս պիտի դրկեն:

Մեզի ծանօթ չէ, թէ գերմանացիները որոշեցին Թալաթ փաշային դագաղը Պոլիս դրկելը, որ թուրքերը իրենց կողմը քաշեն, թէ՞ ոչ, Իսմէթ Ինէօնիւն գերմաններէն պահանջեց, որ Թալաթին դագաղը Պոլիս դրկուի: Չենք գիտեր. բայց գիտենք, որ Իսմէթ Ինէօնիւն կինը՝ Թալաթ փաշային կնոջ ազգականն էր:

Հաւանական է, որ Թալաթին կինը Ինէօնիւնէն խնդրած ըլլայ: Բայց այս մանրամասնութիւնը այնքան ալ կարեւոր չէ: Կարեւորը՝ Թալաթին դագաղին Պոլիս փոխադրուիլն է: Կրնա՞ք երեւակայել, որ եթէ չիթիւրիս դագաղը հանդիսութիւններով Պերլին փոխադրէին՝ Ի՞նչ կը պատահէր:

Ամբողջ Աշխարհ ոտքի կ'ելլէր: Հրեաներուն համար՝ չիթիւրը ինչ որ է, հայերուն համար ալ՝ Թալաթը Նոյն բանն է: Այսինքն՝ հայերուն չիթիւրը Թալաթ փաշան է: Եւ մենք 1941-ին, հայոց չիթիւրը եղող Թալաթ փաշային թաղման թափօրը՝ Պոլսոյ մէջ տեսաւք և ընկճուեցաւք:

Արեւոտ օր մըն էր: Ժամը 4-ի շուրջ դպրոցէն ելած և Կալաթայի կամուրջէն էմինէօնի հասած էինք: Ահա այդ միջոցին, Թալաթին դագաղը փոխադրող կառքը՝ և անոր հետեւող կառքերը մեր առջեւէն անցան և դէպի Կալաթայի կողմը գացին:

Յետոյ տեղեկացաւք, որ Թալաթին դագաղը HÜRRIYET TEPESI-ն (Ազատութեան բլուրը), Իթթիհատ և Թերաքքի կուսակցութեան միւս ղեկավարներուն գտնուած տեղը թաղեր են:

Իսմէթ Ինէօնիւն Թալաթին դագաղը Պոլիս բերել տալով, ապացուցած եղաւ, որ ինքն ալ Իթթիհատ և Թերաքքի կուսակցութիւն կոչուած մարդասպաններու և դահիճներու կազմակերպութեան մաս կը կազմէր, և անոնց արիւնարբու մտայնութեան գործադրիչն էր:

Եւ ապացոյցն ալ մէջտեղ է՝ 1941-ին էր: Պոլսոյ մէջ 25 տարեկանէն մինչեւ 45 տարեկան բոլոր էրիկմարդ «GÂVUR»ները Անաթոլիոյ խորերը աքսորողը՝ Նոյն Իսմէթ Ինէօնիւն էր:

Նոյնպէս 1941-ին, Պոլսոյ բոլոր «GÂVUR»ներուն, VARLIK VERGISI (Ունեւորութեան տուրք) կոչուած թալանը գործադրել տալով, Պոլսոյ «GÂVUR»ները տնտեսապէս սպաննել ուզողը Նոյն Իսմէթ Ինէօնիւն էր:

Այս անարդկային արարքներուն պատասխանատուն եղող Իսմէթ Ինէօնիւն, այս ձեւով ապացուցած եղաւ, որ ինք ոչ միայն Թալաթին ազգականն է, այլ՝ Նոյն ատեն Թալաթին վերակենդանացած, արիւնարբու ուրուականն է:

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
24 NISAN 1915-DE TÜRKLERİN GERÇEKLESTİRDİĞİ
ERMENİ SOYKIRIMININ 89 YILDÖNÜMÜ DOLAYISI İLE
LÂNETNAME (NO 3)

OSMANLI ÖRFİ İDARE MAHKEMESİNİN TEMMUZ 1919 VERDİĞİ ÖLÜM CEZASINI, SOGOMON TEHLİRYAN, 15 MART 1921-DE BERLİNDE YERİNE GETİRDİ VE TÂLAT PASAYI ÖLDÜRDÜ.

BU SEKİLDE ERMENİ SOYKIRIMININ BASSUCLUSU OLAN TÂLAT, CEZASINI BULMUS OLDU. VE TÂLAT BERLİNDE GÖMÜLDÜ.

MUSTAFA KEMALIN CUMHURBAŞKANI OLDUĞU SENELERDE, BİZ İSTANBULDA ÖĞRENCİ İDİK. OKULDA BİZİM OKUDUĞUMUZ TARİH KİTAPLARINDA MUSTAFA KEMALIN BÜYÜK NUTKUNDAN KISIMLAR VARDI.

VE İTTİHAT VE TERAKKİ PARTİSİNİN LİDERLERİ OLAN, TÂLAT ENVER VE CEMAL PASALAR OS-
MANLI DEVLETİNİ 1914-1918 HARBİNE SOKARAK İMPARATORLUGUN ÇÖKMESİNE SEBEP OLDUK-
LARINDAN DOLAYI YERDEN YERE VURULURLARDI.

1938-DE MUSTAFA KEMAL ÖLDÜKTEN SONRA, İSMET İNÖNÜ CUMHURBAŞKANI OLDU. MUSTAFA KEMAL, İNGİLİZLERE, FRANSIYLARA YANASIK BİR SİYASET SÜRDÜRÜYÖRDÜ. BUNUN İÇİN DE İNGİLİZLER ONA "SAVARONA" YATINI HEDİYE ETTİLER. FRANSIYLAR DA, HATAYI HEDİYE ETTİLER MUSTAFA KEMALE. KI, EGER BİR HARB ÇIKARSA, TÜRKLER KENDİ TARAFLARINA GEÇSİN DİYE. İSMET İNÖNÜ İSE, İKİ TARAFLI BİR SİYASET GÜDÜYÖRDÜ. HEM İNGİLİZ VE FRANSIYLARLA FLÖRT EDİYÖRDÜ, HEM DE ALMANLARA. VE 1939 HARP PATLAYIP DA, ALMAN ORDULARI YILDIRIM SÜRATI İLE BÜTÜN AVRUPAYI İSGAL EDİNCE, İSMET İNÖNÜ DAHA FAZLA ALMANLARA YANASMAYA BAŞLADI.

1941 SENESİNDE, ALMANLARIN ZAFERDEN ZAFERE KOSTUKLARI SENE İDİ. O GÜNLERDE GAZETELERDEN ÖĞRENDİK KI, TÂLAT PASANIN CENAZESİNİ ALMANLAR İSTAN-
BULA GÖNDERECEKLERMİS.

BİZCE MÂLUM DEĞİL. ALMANLARMİ KARAR VERDİLER TÂLAT PASANIN CENAZESİNİ İSTANBU-
LA GÖNDERMEYE (TÜRKLERİ KENDİ TARAFLARINA ÇEKMEK İÇİN), YOKSA İSMET İNÖNÜ MÜ
ALMANLARDAN TALEP ETTİ, TÂLAT PASANIN CENAZESİNİN GÖNDERİLMESİNİ?

BİLMİYÖRÜZ. FAKAT BİLDİGİMİZ BİR SEY VAR. İSMET PASANIN KARISI, TÂLAT PASANIN KA-
RİSİNİN AKRABASI İDİ.

OLABİLİR KI, TÂLAT PASANIN KARISI İNÖNÜDEN İSTEMİS OLSUN. FAKAT BU TEFERRUAT OKADAR MÜHİM DEĞİL. MÜHİM OLAN TÂLAT PASANIN CENAZESİNİN İSTANBULA GETİRTİLMESİ. DÜŞÜNEBİLİYÖRMÜSÜNUZ, HITLERİN CENAZESİ, ALAYI VELAYLA BERLINE GÖTÜRÜLSÜN. DÜNYA AYAGA KALKAR.

YAHUDİLER İÇİN HITLER NE İSE, ERMENİLER İÇİN DE TÂLAT AYNI SEYDİR. YANI ERMENİLERİN HITLERİ DE, TÂLAT PASA.

VE BİZ 1941-DE ERMENİLERİN HITLERİ, TÂLAT PASANIN CENAZE ALAYINI GÖRDÜK VE KAHR-
OLDUK.

GÜNESLİ BİR GÜNDÜ. SAAT 4 CİVARINDA OKULDAN ÇIKMIS VE GALATA KÖPRÜSÜNDEN GE-
ÇEREK EMINÖNÜYE GELMİSTİK.

İSTE O ANDA TÂLATIN CENAZESİNİ TASIYAN OTOMOBİL VE REFAKAT EDEN OTOMOBİLLER
ÖNÜMÜZDEN GEÇTİ VE GALATA TARAFINA DOĞRU GİTTİLER.

SONRA ÖĞRENDİK KI, TÂLATIN CENAZESİNİ HÜRRİYET TEPESİNDE İTTİHAT VE TERAKKİ PAR-
TİSİNİN DİĞER ELEBASILARININ BULUNDUĞU KISMA GÖMMÜSLER.

İSMET İNÖNÜ, TÂLATIN CENAZESİNİ İSTANBULA GETİRTEREK İSPAT ETMİS OLDU KI, KENDİSİ
DE İTTİHAT VE TERAKKİ DENİLEN KATİLLER VE CELLATLAR TESKİLATINA MENSUPTUR, VE ONLAR-
IN HUNHAR ZİHNİYETİNİN TATBİKATÇİSİDİR.

VE İSPATI DA ORTADA.

1941 SENELERİNDE İSTANBULDA 25 YASINDAN 45 YASINA KADAR BÜTÜN GÂVUR ERKEK-
LERİNİ, ANADOLU İÇLERİNE SURGUN GÖNDEREN AYNI İNÖNÜ İDİ.

YİNE 1941 SENELERİNDE İSTANBULDAKI BÜTÜN GÂVURLARA VARLIK VERGİSİ DENİLEN SOY-
GUNU TATBİK EDEREK GÂVURLARI EKONOMİK OLARAK ÖLDÜRMEK İSTEYEN AYNI İNÖNÜ İDİ.

BU GAYRİ İNSANI OLAYLARIN SORUMLUSU İNÖNÜ, İSPAT ETTİKİ, KENDİSİ YALNIZ TÂLAT
PASANIN AKRABASI DEĞİL, AYNI ZAMANDA HORTLIYAN BİR TALATTIR.

(DEVAMI VAR)

3. 2.

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
24 NISAN 1915-DE TÜRKLERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ
ERMENİ SOYKIRIMININ 89 YILDÖNÜMÜ DOLAYISI İLE
LÂNETNAME (NO 3)

OSMANLI ÖRFİ İDARE MAHKEMESİNİN TEMMUZ 1919 VERDİĞİ ÖLÜM CEZASINI, SOGOMON TEHLIRYAN, 15 MART 1921-DE BERLİNDE YERİNE GETİRDİ VE TÂLAT PASAYI ÖLDÜRDÜ.

BU ŞEKİLDE ERMENİ SOYKIRIMININ BASSUCLUSU OLAN TÂLAT, CEZASINI BULMUS OLDU. VE TÂLAT BERLİNDE GÖMÜLDÜ.

MUSTAFA KEMALIN CUMHURBAŞKANI OLDUĞU SENELERDE, BİZ İSTANBULDA ÖĞRENCİ İDİK. OKULDA BİZİM OKUDUĞUMUZ TARİH KİTAPLARINDA MUSTAFA KEMALIN BÜYÜK NUTKUNDAN KISIMLAR VARDI.

VE İTTİHAT VE TERAKKİ PARTİSİNİN LİDERLERİ OLAN, TÂLAT ENVER VE CEMAL PASALAR OS-
MANLI DEVLETİNİ 1914-1918 HARBİNE SOKARAK İMPARATORLUGUN ÇÖKMESİNE SEBEP OLDUK-
LARINDAN DOLAYI YERDEN YERE VURULURLARDI.

1938-DE MUSTAFA KEMAL ÖLDÜKTEN SONRA, İSMET İNÖNÜ CUMHURBAŞKANI OLDU. MUSTAFA KEMAL, İNGİLİZLERE, FRANŞIZLARA YANASIK BİR SİYASET SÜRDÜRÜYÖRDÜ. BUNUN İÇİN DE İNGİLİZLER ONA "SAVARONA" YATINI HEDİYE ETTİLER. FRANŞIZLAR DA, HATAYI HEDİYE ETTİLER MUSTAFA KEMALE. KI, EĞER BİR HARB ÇIKARSA, TÜRKLER KENDİ TARAFLARINA GEÇSİN DİYE. İSMET İNÖNÜ İSE, İKİ TARAFLI BİR SİYASET GÜDÜYÖRDÜ. HEM İNGİLİZ VE FRANŞIZLARLA FLÖRT EDİYÖRDÜ, HEM DE ALMANLARA. VE 1939 HARP PATLAYIP DA, ALMAN ORDULARI YILDIRIM SÜRATİ İLE BÜTÜN AVRUPAYI İSGAL EDİNCE, İSMET İNÖNÜ DAHA FAZLA ALMANLARA YANASMAYA BAŞLADI.

1941 SENESİNDE, ALMANLARIN ZAFERDEN ZAFERE KOSTUKLARI SENE İDİ. O GÜNLERDE GAZETELERDEN ÖĞRENDİK KI, TÂLAT PASANIN CENAZESİNİ ALMANLAR İSTAN-
BULA GÖNDERECEKLERMİŞ.

BİZCE MÂLUM DEĞİL. ALMANLARMİ KARAR VERDİLER TÂLAT PASANIN CENAZESİNİ İSTANBU-
LA GÖNDERMEYE (TÜRKLERİ KENDİ TARAFLARINA ÇEKMEK İÇİN), YOKSA İSMET İNÖNÜ MÜ
ALMANLARDAN TALEP ETTİ, TÂLAT PASANIN CENAZESİNİN GÖNDERİLMESİNİ?

BİLMİYORUZ. FAKAT BİLDİGİMİZ BİR SEY VAR. İSMET PASANIN KARISI, TÂLAT PASANIN KA-
RISININ AKRABASI İDİ.

OLABİLİR KI, TÂLAT PASANIN KARISI İNÖNÜDEN İSTEMİŞ OLSUN. FAKAT BU TEFERRUAT OKADAR MÜHİM DEĞİL. MÜHİM OLAN TÂLAT PASANIN CENAZESİNİN İSTANBULA GETİRTİLMESİ. DÜŞÜNEBİLİYORMUSUNUZ, HITLERİN CENAZESİ, ALAYI VELAYLA BERLİNE GÖTÜRÜLSÜN. DÜNYA AYAGA KALKAR.

YAHUDİLER İÇİN HITLER NE İSE, ERMENİLER İÇİN DE TÂLAT AYNI SEYDİR. YANI ERMENİLERİN HITLERİ DE, TÂLAT PASA. VE BİZ 1941-DE ERMENİLERİN HITLERİ, TÂLAT PASANIN CENAZE ALAYINI GÖRDÜK VE KAHR-
OLDUK.

GÜNESLİ BİR GÜNDÜ. SAAT 4 CİVARINDA OKULDAN ÇIKMIŞ VE GALATA KÖPRÜSÜNDEN GE-
ÇEREK EMINÖNÜYE GELMİŞTİK.

İSTE O ANDA TÂLATIN CENAZESİNİ TASIYAN OTOMOBİL VE REFAKAT EDEN OTOMOBİLLER
ÖNÜMÜZDEN GEÇTİ VE GALATA TARAFINA DOĞRU GİTTİLER.

SONRA ÖĞRENDİK KI, TÂLATIN CENAZESİNİ HÜRRİYET TEPESİNDE İTTİHAT VE TERAKKİ PAR-
TİSİNİN DİĞER ELEBASILARININ BULUNDUĞU KISMA GÖMMÜSLER.

İSMET İNÖNÜ, TÂLATIN CENAZESİNİ İSTANBULA GETİRTEREK İSPAT ETMİŞ OLDU KI, KENDİSİ
DE İTTİHAT VE TERAKKİ DENİLEN KATİLLER VE CELLATLAR TESKİLATINA MENSUPTUR, VE ONLAR-
IN HUNHAR ZİHNİYETİNİN TATBİKATÇİSİDİR.

VE İSPATI DA ORTADA.

1941 SENELERİNDE İSTANBULDA 25 YASINDAN 45 YASINA KADAR BÜTÜN GÂVUR ERKEK-
LERİNİ, ANADOLU İÇLERİNE SURGUN GÖNDEREN AYNI İNÖNÜ İDİ.

YİNE 1941 SENELERİNDE İSTANBULDAKİ BÜTÜN GÂVURLARA VARLIK VERGİSİ DENİLEN SOY-
GUNU TATBİK EDEREK GÂVURLARI EKONOMİK OLARAK ÖLDÜRMEK İSTEYEN AYNI İNÖNÜ İDİ.

BU GAYRİ İNSANİ OLAYLARIN SORUMLUSU İNÖNÜ, İSPAT ETTİKİ, KENDİSİ YALNIZ TÂLAT
PASANIN AKRABASI DEĞİL, AYNI ZAMANDA HORTLIYAN BİR TALATTIR.

(DEVAMI VAR)

3. 2.

ՍԻՈՆԻՍՏ ՀՐԵԱՆԵՐՈՒՆ, ՍԻՈՆԻՍՏ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ... (Շար. էջ 3-էն)

մտայնութիւն մը տիրապետեց Աշխարհի վրայ:

Եւ ամէնէն տարօրինակը և ամէնէն անհաւատալին՝ Աշխարհի վրայ պատերազմներ, անիրաւութիւններ և ջարդերը կը կատարուէին, մարդկային իրաւունքներու սուտ լողունգներու ներքեւ, միջազգային լրատուութեան ցանցերուն «շնորհիւ», որոնց մեծամասնութիւնը սիոնականներուն ձեռքն էին ու կը մնան:

Ստաբերեցէք միայն Քորէական պատերազմները, և մանաւանդ Վիէթնամի պատերազմին ողբերգութիւնները, որոնց ընթացքին «մարդկային իրաւունքներ»-ու սուտերուն քօղին ետեւ, միլիոնաւոր անմեղներ սպաննուեցան:

1945-թ.էն յետոյ, Ամերիկեան Նոր Աշխարհակալութեան կողմէ գործուած անարդարութիւններու ցանկը այնքան երկար է, որ անոնցմով կրնանք բազմաթիւ հատորներ կազմել:

Միայն սա ըսենք... Ամերիկացիներուն սպանած անմեղներուն թիւին ո՛չ ճէնկիզ Խանը և ո՛չ ալ Թամերլանը կրնան հասնիլ:

* * *

Բայց, սա՛ միջոցին Իրաքի մէջ, սուտ պատրուակներով Ամերիկացիներուն կատարած պատերազմը, իր տեսակին մէջ ոչ մէկ նախընթաց ունեցած է:

Այսօր, Իրաքի մէջ կատարուած ողբերգութիւնները, մարդկային բոլոր չափանիշներէն դուրս՝ *ճիւղային արարքներ են*:

Եւ Ամերիկացիներուն սուտ պատճառաբանութեամբ Իրաքի վրայ կատարած պատերազմին բուն նպատակը, միայն և միայն Իսրայէլի և սիոնականացած Ամերիկային ծառայել է: Ինչո՞ւ...

1.- Իրաք համարձակած էր Իսրայէլի վրայ հրթիռներ արձակել. ուստի, պէտք էր հրեական, Մովսիսական «Աչքի դէմ աչք» սկզբունքը գործադրել:

2.- Սատտամ Հիւսէյնը Արաբ մէկ քանի ղեկավարներէն մէկն էր, որուն հրեաները չէին կրցած կաշառել, ինչպէս որ ըրած էին տկար հոգիով շատ մը արաբ ղեկավարներու, զանոնք «ծախու առնել»ով:

3.- Իրաք պատմական քաղաքակրթութիւններու կեդրոնն էր, նաեւ Աշխարհի երկրորդ քարիւղի պահեստներուն տէրը:

4.- Եւ ամէնէն կարելորը՝ Իրաք, Սիոնական Մեծն Իսրայէլի ծրագրին համաձայն, Սիոնականներուն ձեռքը անցնելու էր...:

Եւ հրեաները, իրենց նպատակներուն հասնելու համար, օգտագործեցին աղանդաւոր G. W. BUSH-ը, որ անդամ էր ծայրայեղ բողոքական աղանդ - կազմակերպութիւն մը եղող "WASP"ին, որ գաղափարականով շատ մօտ էր սիոնականներուն: Եւ G. W. BUSH-ի խորհրդականները եղող հրեայ WOLFOWITZ-ն ու RICHARD PERLE, ու նաեւ ստուերի մէջ գործող ուրիշ հրեայ խորհրդականներ համոզեցին Պուշը հասկցնելով իրեն, որ Իրաքի դէմ պատերազմը օգտակար է Ամերիկայի ապագայ շահերուն համար:

Եւ այս ձեւով ծուղակը ինկաւ «կրտսեր» Պուշը և Ամերիկան մխրճեց իրաքեան ողբերգութեան մէջ... ...Ամերիկացիները, հրեաներուն ցուցմունքներով բանտերուն մէջ գտնուող իրաքցի ղեկավարներուն և մարտիկներուն վրայ անմարդկային չարչարանքներ կատարեցին, որ իրաքցիները խոստովանին՝

1.- Իրաքի [իբր թէ ունեցած] գաղտնի զէնքերուն տեղերը և՛

2.- Սատտամ Հիւսէյնին պահուել տած վայրը:

Բայց, իրաքցի բանտարկեալներուն հարցաքննութիւնները կատարողները Իսրայէլէն եկած արաբերէն գիտցող Մոսատի գործակալներ էին...: ...Իրաքցի բանտարկեալներուն վրայ կատարուած ճիւղային չարչարանքներուն նկարները, վերջերս Ամերիկայի մէջ հրապարակուեցան:

Այս չարչարանքները, անցեալ տարուան ընթացքին կատարուած էին: Ուստի, ինչո՞ւ այս զարհուրելի նկարները այսօր կը հրատարակուին: Պատասխանը...

1.- Որպէսզի 2004-թ.ի վերջին ամիսներուն կատարուելիք Ամերիկեան նախագահական ընտրութիւններուն, այս նկարներով Պուշը տկարացնեն, որ Դեմոկրատ թեկնածու JOHN KERRY-ն ընտրուի:

Չենք գիտեր՝ արդեօ՞ք տեղեակ էք, որ Շոն Զերրի Իրլանտացի մը ըլլալով հանդերձ, իր հայրը ծագումով հրեայ մըն էր, դաւանափոխ եղած:

2.- Այս զարհուրելի նկարները, հրեաներուն Պաղեստինի մէջ կատարած ջարդերն և քանդումները կը մոռցնեն և ժողովուրդներուն ուշադրութիւնը հեռացնելով Արաբներուն դէմ հոն գործուող ողբերգութեանց վրայէն, ուրիշ տեղ կեդրոնացնեն:

**

Այստեղ կը հրատարակենք 4 նկարներ՝

1.- LA QUESTION IRAKIENNE

COMMENT L'AMÉRIQUE EST TOMBÉE DANS LA PIÈGE -

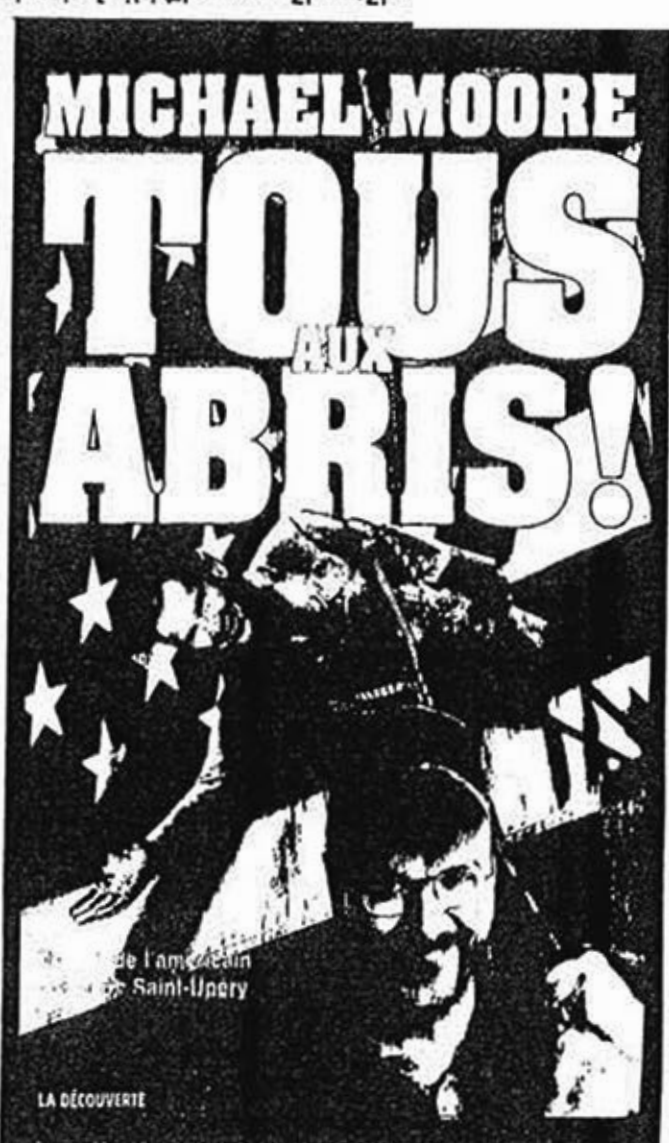
Իրաքի պատերազմին ներքին ծալքերը հրապարակող գիրքին առաջին էջին

Նկարը, ուր կը բացատրուի, թէ Ամերիկան ինչպէ՞ս, Իրաքի մէջ, ծուղակը ինկած է:

2.- Հրեայ MICHAEL MOORE-ին Շ. Պուշին դէմ գրած գիրքին առաջին էջին նկարը, որ հրեայ թեկնածու Շոն Զերրիի ընտրութեան պիտի ծառայէ:

Վերջին ծամուն տեղեկացանք, որ Ֆրանսայի

CANNES քաղաքին մէջ կայացուած շարժանկարի միջազգային 57-րդ ֆեսթիվալին, առաջին մրցանակը՝ "PALME D'OR"ը շահած է՝ Ամերիկացի հրեայ MICHAEL MOORE-ին բեմադրած "FAHRENHEIT 9/11" ֆիլմը: Ֆիլմը որ G. W. BUSH-ին դեմ ուղղուած է: MICHAEL MOORE-ին հակա-BUSH ֆիլմին՝ հրեաներուն հակակշռին տակ գտնուող CANNES-ի FESTIVAL-ին մէջ առաջին մրցանակը շահին ալ կ'ապացուցանէ, թէ՛ հրեաները ամէն կողմ կ'աշխատին որ BUSH ընտրութիւնը կորսնցնէ, և ծագումով հրեայ JOHN F. KERRY Ամերիկայի նախագահ ընտրուի:

3.- Հրեայ միլիառատեր GEORGE SOROS-ին գրած "POUR L'AMERIQUE - CONTRE BUSH" (Ամերիկայի համար - Պուշի դեմ) գիրքին շապիկը:

Այս հրեայ միլիառատերը 100 միլիոն տոլար պիտի ծախսէ, որ Պուշը նախագահ չընտրուի: «Խեղճ» Ճ. Պուշ՝ հրեաներուն այսքան ծառայելէ յետոյ, այլևս պիտի հասկնա՞յ արդեօք, հրեաներուն ինչ ըլլալը:

4.- Իրաքեան բանտարկեալներուն պատճառուած չարչարանքներէն զարհուրելի նկար մը: Չենք գիտեր, թէ ինչո՞ւ նկարուած ատեն "CHEER" (խնդուք) կ'ըսեն...:

...Ամերիկացի կին մը խնդայ՝ իրենց վայրագութեամբ սպաննուած իրաքցի բանտարկեալի մը դիակի՛ն ըսով նկարուած միջոցին:

Կը կարծէինք, որ միայն թուրքը այսքան վայրագ կրնար ըլլալ: Աչքերնուս չենք ուզեր հաւատալ որ, Ամերիկացի մը, մանաւանդ՝ կին մը, այսքան անգութ կրնայ եղած ըլլալ. և խնդայ իրաքցիին դիակին առջեւ:

SABRINA HARMAN Membre de la police militaire, elle sourit à pleines dents au-dessus du visage tuméfié du cadavre.

CHARLES GRÄNER Le caporal hilare et pouce levé, est penché sur le corps du détenu battu à mort enveloppé dans un sac noir.

**ԴԻՄԱՔԱՆԴԱԿ՝ ՄԵՍՐՈՊ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԹԵՐՋԵԱՆ-Ի
ԱԶԳԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԻՐԵՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԵՒ ԱՆՈՐՄՈՎ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵՑ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴՆԵՐԸ**

ԳԵՈՐԳ ՏԱՐՕՆԻ

Մեր հանդիպումներուն ընթացքին, մեր զրոյցները առաւելաբար կը կեդրոնանային հայութեան ժամանակակից իրավիճակին, Արտերկրի մէջ մեր դիմագրաւած դժուարութիւններուն և, չա՛յ Սփիւռքի ու Մա՛յր Հայրենիքի միջեւ հաստատուած համագործակցութիւնը զօրացնելու և զարգացնելու անհրաժեշտութեան ու այս ուղղութեամբ ձեռք առնուած միջոցառումներուն քննարկումին վրայ:

Մեր ազգութեան ապրելու իրաւունքին հանդէպ խորունկ հաւատք ունէր:

1966 տարեթիւի Մաղկազարդի կիրակի օրուան առաւօտեան, Մեսրոպ Եպիսկոպոս Թերզեան պատարագեց չայ կաթողիկէ Ս. Փրկիչ եկեղեցիին մէջ:

Արմաւենիի ծիւղերով, ձիթենիի ոստերով և Մաղկազարդի տօնախմբութեամբ խանդավառ մանուկներուն ամուր բռնած մոմերով յատկանշուող աւանդական թափօրը ի՛նք առաջնորդեց: Իր համայնքին հաւատացեալները յարգանքով կը մօտենային իրեն ու կը համբուրէին իր Ձեռաց Խաչը: Արժանացած էր իր հօտին անվերապահ սիրոյն:

Եկեղեցական արարողութիւններուն աւարտին, իր պերժիմաստ ոճով, խօսեցաւ հոգեշո՛ւնչ քարոզ մը և օրուան խորհուրդը բացատրելէ ետք, կարեւորեց.

— Մեր քրիստոնէական հաւանքով, պիտի մերժե՛նք տկարութիւնն ու թուլութիւնը: Քրիստոնէական վարդապետութիւնը ընդունողներուս անվայել է, անյարմար է յոգնութեան նշաններ ցուցաբերել:

Մեր Յոյսը ուժե՛ղ պիտի պահենք մեր սրտերուն մէջ: Պիտի համոզուինք, մի՛շտ համոզում պիտի գոյացնենք ա՛յն ծշմարտութեան շուրջ, թէ՛ Յոյսին վերերեւումը, Յոյսին վերանորոգումը մեր մէջ, առաւել ու առաւել կը զօրացնեն մեր մարդկային էութիւնը կենսաւորող Յոյսը որմով կ՛ապրինք ու կը գործենք մե՛նք:

Չայ կաթողիկէ եկեղեցին այսօր, անգամի մը համար եւս, ձեզ կը հրաւիրէ միաժամանակ տէր կանգնելու երկու պարտաւորութիւններու և յարգելու զանոնք:

Առաջինը՝ պարտականութիւնն ունիք սիրելու ձեր եկեղեցին: Այս եկեղեցին ձեզ ձեր հաւատքով ջերմացնող հոգեւոր տունն է, ապահով պատսպարանը՝ ձեր ներկային ու ձեր ապագային:

Երկրորդը, նոյնքա՛ն կարեւոր ու կենսական, բոլո՛ր ժամանակներու ընթացքին, դուք պիտի ապրիք ու պիտի գործէք ա՛յն գիտակցութեամբ, որ դուք հա՛յ քրիստոնեաներ էք: Մենք անբաժանելիօրէն մաս կը կազմենք Քրիստոսապաշտ մարդկութեան ու զաւակներն ենք հա՛յ ազգին: Կ՛աղօթենք ու պիտի աղօթենք մի՛շտ ուր յաւերժ անսասան ապրի մեր ազգը, քրիստոնէական վարդապետութեան գաղափարախօսութեամբ առաջնորդուող հայութիւնը:»

Մեսրոպ Եպիսկոպոս Թերզեան երբ կը քարոզէր, խուռներամ հաւատացեալներով ու մասնաւորապէս մանուկներով լեցուն եկեղեցիին մէջ այնպիսի՝ բացարձակ լուութիւն կը տիրէր, որ իր ծայնը կը լսուէր միա՛յն: Ա՛յն բառերը, ա՛յն խօսքերը, որոնցմով կ՛արտայատէր իր մտքերը, կը հասկցուէին հատիկ առ հատիկ: Հպարտաոթիթ երեւոյթն ա՛յն էր, որ իր համայնքին զաւակները ակնյայտ մեծարանքով կ՛ունկնդրէին զինք:

(Ծարք էջ 5)

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱԾԽԱՐՀ [ԻԲՐ ԹԷ]
 ՆԿԱՏՈՒԱԾ ԱՐԵԻՄՏԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՆ
 ՄԷՋ ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ ԼՈՒՐԵՐ

1.- ՄԱՅԻՍ 2004-ԻՆ, NAMIBIE-Ի
 [ՀԱՐԱԻ-ԱՐԵԻՄՏԵԱՆ ԱՓՐԻԿԷ] ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ
 ԿԱՏԱՐԱԾ ԲԱՅԱՌԻԿ ԵՒ ՀԱՄԱՐՁԱԿ
 ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆԸ՝
 «ԱՓՐԻԿԷՆ՝ ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴԻՆ ԱՄԵՆԱՀԱՐՈՒՍՏ
 ԱԾԽԱՐՀԱՄԱՍՆ Է: ԲԱՅՅ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՆՈՐԱՏԻՊ
 ԿԱՅՍԵՐԱՊԱԾՏՆԵՐԸ ԿԸ ԳՈՂՆԱՆ ՄԵՐ
 ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ:
 ԱՓՐԻԿԵԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԸ ԻՐԱՐՈՒ ԴԷՍ
 ՀՐԱՀՐԵԼՈՎ ԵՒ ԱՆՈՆՅ ՄԻՋԵԻ ՊԱՏԵՐԱԶՍՆԵՐ
 ՍՏԵՂԾԵԼՈՎ, ԿԱՅՍԵՐԱՊԱԾՏՆԵՐԸ ԿԸ ՅԱԶՈՂԻՆ
 ԱՓՐԻԿԷՆ ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԵԼ ԵՒ ԿՈՂՈՊՏԵԼ»:

2.- ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՅՍ ՏԱՐՈՒԱՆ
 ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆ ԵՂՈՂ
 ԻՐԼԱՆՏԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ
 ՄԱՅԻՍ 2004-ԻՆ
 ԿԱՏԱՐԱԾ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.-
 «ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՀՈՂԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ, ԲՈՆՈՒԹԵԱՍԲ
 ՏԵՂԱԽՈՐՈՒԱԾ 50 ՀԱԶԱՐ ՀՐԵԱՅ "COLON"ՆԵՐԸ,
 ԱԾԽԱՐՀԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆԸ ՎՏԱՆԳԻ Կ'ԵՆԹԱՐԿԵՆ»:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
 [ՎՐԷԺ ՈՒԻԲԷՆԵԱՆ]

NAMIBIE-Գ՝ հարաւ-արեւմտեան Ափրիկէի մէջ, գրեթէ 850 հազար քառ. քիլոմետր տարածութեամբ մեծ երկիր մըն է: Բայց՝ հազիւ 2 միլիոն բնակչութեամբ:

Որովհետեւ NAMIBIE-ի հողամասերուն մեծամասնութիւնը՝ անբնակելի անապատներ են:

Բայց, այս անապատային երկիր Նամիպի-Գ՝ ադամանդի և ուրանիումի շատ հարուստ հանքերու տէր է:

Եւ Նամիպիի նախագահն է, որ Մայիս 2004-ին, Ափրիկեան երկիրներու համաժողովին, գովելի համարձակութիւնը ունեցաւ ըսելու թէ՛

«Կայսերապաշտները մեր հարստութիւնները կը գողնան՝ մեզ իրարու դէմ գժտեցնելով, որ պատերազմինք:

Այս ձեւով՝ այս «քաղաքակիրթ ակազակները» կը յաջողին մեզ հարստահարել և կողոպտել»:

Չենք գիտեր՝ եթէ դուք, վերը նշուած այս լուրերը, թերթերէն կարդալու և կամ հեռատեսիլէն լսելու առիթը ունեցա՞ք թէ ոչ:

Մենք, այս լուրերը, միայն AGENCE FRANCE PRESSE (AFP)ին հեռատեսիլէն, satellite-ի Canal-է մը տրուած և շատ քիչերուն մատչելի եղող գրաւոր «FLASH»ին լուրերէն տեղեկացանք:

Յետոյ, նոյն լուրերը շատ փնտռեցինք թերթերու մէջ, բայց՝ չգտանք:

Ո՛չ ալ հեռատեսիլներու ընդհանուր լուրերու բաժինէն տրուեցան անոնք:

Եւ յայտնի եղաւ, որ Սիոնականութեան լրատուութեան ցանցը, գրաքննութեան ենթարկած է իրենց համայն «վտանգաւոր» եղող այս լուրերը:

Ահա, այս է, արեւմտեան աշխարհին ջատագոված «Խօսքի Ազատութիւն»ը.–

«Արգելք ըլլալ իրենց համար աննպաստ եղող որեւէ տեղեկութեան՝ ժողովըրդական լայն խաւեր հասնելուն:

Փոխարէն՝ իրենց քարոզչական սուտ լուրերը, շոնդալից ձեւով սփռել, աշխարհի ամբողջ տարածքին»:

Իրապես այլ, Ափրիկեան ժողովուրդները, կայսերապաշտներուն կատարած կողոպուտին նատճառաւ, քառասայիս վիճակի մը ենթարկուած են:

Հակառակ իրենց երկիրներուն ունեցած բնական հսկայ հարստութիւններուն, իրենք չեն կրնար օգտուիլ անոնցմէ:

Եւ ափրիկէին մեծ մասը՝ պատերազմներու, համաճարակներու և անգործութեան պատճառաւ, մարդկային սպանդանոցի մը վերածուած է:

Եւ միջազգային բարենպատակ կազմակերպութիւնները, այս զարհուրելի վիճակին դիմաց, միայն մարդասիրական փայլուն ճառեր կը խօսին և ոսկեզօծ, անիրականալի խոստումներ կը կատարեն: Եւ՝ այսքան: Ասկէ աւելի առաջ չեն կրնար երթալ: Որովհետեւ, նախ՝ իրենց նիւթական կարողութիւնները շատ սահմանափակ են:

Յետոյ, ամէնէն կարելորդ՝ որեւէ ազդու միջամտութիւն չեն կրնար կատարել:

Որովհետեւ, այդ պարագային, կայսերապաշտներուն Ափրիկէի մէջ ունեցած «շահերուն» կրնան վնասել:

Թերեւս, ըսող ըլլայ թէ՛

«Ափրիկեան խնդիրները մեզի ի՞նչ: Հայաստանի այժմու ճգնաժամին ցաւերն են մեզի համար կարելորդ և շատ մտահոգողը»: Այո, բայց մի մոռնաք, որ օրերս Ափրիկեան ժողովուրդներուն արիւնը ծծող նոյն հրէշը՝ «ԴՐԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾ»-ն էր հայ ազգին ցեղասպանութիւնը ծրագրածն և գործադրել տուողը:

Այս «Դրամ-աստուած»ին երկրպագուներն էին՝ Արեւմտեան Հայաստանը գողցող և թուրքերուն նուիրողները:

Եւ նոյն հրէշներն էին որ, Արեւմտեան Հայաստանը ազատագրելու սուրբ և հերոսական աշխատանքներուն լծուած ԱՍԱԼԱ-ն, իրենց գործակալը եղող ամերիկահայ Մոնթէ Մելքոնեանի ձեռքով քանդել տուողին:

Եւ նոյն դաւադիրին մեղսակիցը եղող Լեւոն Տէր Պետրոսեանն և իր խմբակըն էին [նաեւ Մոնթէ Մելքոնեանին աջակցութեամբ], որ Հայաստանը մխրճեցին Ղարաբաղեան ճախճախուտին մէջ:

Եւ այս Ղարաբաղին «շնորհիւ» է, որ Ազերիները այսօր մեզ, ամէն կողմ կը ներկայացնեն՝ իրենց դէմ իբր թէ «ցեղասպանութիւն կատարող» և «Ազերիներուն հողերը գողցող» ազգ մը:

Եւ 19 Մայիս 2004-ին, Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահը՝ Արթուր Պաղտասարեան Սթրազպուրկի մէջ, հանդիպում մը կ'ունենայ թուրքիոյ Ազգային ժողովի նախագահ՝ Պիլէնտ Արընչին հետ և անոր, ի մէջ այլոց, կ'ըսէ թէ՛

«Հայաստանի կառավարութիւնը ծրագիր չունի թուրքիային հողային պահանջներ ներկայացնելու»:

Եւ Ա. Պաղտասարեան թուրքէն կը խնդրէ, հի՛ «Ղարաբաղ»ի խնդրին մէջ, իրենց աջակից ըլլան:

Այս՝ ի՞նչ ըսել է: Ըսել է թէ՛ Հայաստանը թուրքերուն հետ կը սակարկէ: Պաղտասարեան թուրքին կ'ըսէ, թէ՛ «Մենք կը մոռնանք Արեւմտեան Հայաստանը: Ասոր փոխարէն մեզի տուէք Ղարաբաղը»:

Արթուր Պաղտասարեանին այս զարհուրելի կեցուածքը ի՞նչ տարբերութիւն ունի 1918-թ.ի սկիզբները, Պոլիս այցելած Աւետիս Ահարոնեանի ուխտադրուժներու խմբակին կեցուածքէն, որոնք հայոց դահիճները եղող Թալաթին, Էնվերին և հուսկ՝ Սուլթանին առջեւ յարգալի կը խոնարհէին և ցեղասպան թուրքէն կը խնդրէին, որ խնայեն 1918-ի փոքր, «մանուկ» Հայաստանին: Եւ կը «վստահեցնէին», որ «Արեւմտահայութեան ճակատագիրը - ցեղասպանութեան զոհ հայութիւնը - գիրենք չի հետաքրքրեր»:

Փորձառութիւնը ամէնէն կարելոր գիտելիքն է քաղաքագէտի մը՝ քաղաքա-

կան կեանքի մէջ:

Բայց չենք գիտեր ինչո՞ւ, Դաշնակցական կոչուած հայ ազգային գործիչները փորձառութիւն ըսուած գիտելիքէն չեն օգտուած:

1909-թ.ի Ատանայի ջարդերուն՝ այս կուսակցութիւնը չհասկցա՞ւ թուրքին ինչ ըլլալը:

1915-թ.ի ցեղասպանութենէն Դաշնակ կառավարութիւնը բնաւ դաս չէ՞ր առած, մանաւանդ՝ 1918-էն 1920-ի շրջանին:

1920-էն մինչեւ 1991, ասոնք չտեսան իրականութիւնները և Միւնիխի Սի. Այ. Էյ.ի կեդրոնին մէջ, 71 տարիներու տեւողութեամբ, գործակցեցան թուրքերուն կամ ասոնց հովանաւորին հետ:

Եւ 1991-էն մինչեւ 2004, այսօրուան Հայաստանի կառավարութիւնը, որ կը թուի, թէ Ա-էն մինչեւ Ֆ դաշնակցականներուն հակակշռին ենթակայ իշխանութիւն մըն է, Լ. Տ. Պետրոսեանէն սկսելով մինչեւ Զոչարեան և նաեւ այսօր, թուրքերուն սա սահմուկեցուցիչ առաջարկը կատարող Արթուր Պաղտասարեան՝ թուրքերուն ինչ ըլլալը չեն հասկցած:

Անոնք կը կարծեն, թէ իրենց վարած այս երկդիմի քաղաքականութեամբ, թուրքերուն պիտի խաբեն:

Բայց, դարաւոր պատմութիւնը կ'ապացուցանէ, որ խաբուողները միշտ միամիտ հայերը եղած են:

Եւ խաբողները եղած են միշտ՝ աղուէս, վայրագ և ցեղասպան թուրքերը:

***

ՍՈՒՏԵՐՈՒ ԵՒ ԱՆԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱԾԽԱՐՀ ՄԸ

Ո՛չ մէկ ատեն արդարութեան ըմբռնումը՝ վերջին տասնամեակներուն և նաեւ մինչեւ այսօր եղածին չափ, չէր ոտնակոխուած և չէր անտեսուած:

Գրեթէ տարի մը առաջ, Պուշ ըսուած Սիոնիստներուն ծառան՝ զանգուածային բնաջնջման զէնքեր ունենալու պատրուակով, Իրաքի վրայ յարձակեցաւ:

Եւ այսօր, պատերազմէն տարի մը ետք, բոլորին արդէն գիտցած իրականութիւնը հաստատուեցաւ, որ Իրաքի մէջ զանգուածային բնաջնջման զէնքեր գոյութիւն չունէին:

Եթէ ասիկա կատարուէր քիչ թէ շատ մօտիկ անցեալին, այս սարսափելի սուտը խօսող նախագահին դէմ, մարդկութեան արդարութեան զգացումը կը պողոկար և զանգուածները ընդոստ կանգնելով, այս ստախօս նախագահին

Բայց այսօր, Սիոնիստներուն իշխանութեան ենթարկուած և արեւմտեան կիսագունտ կոչուած սուտերու այս աշխարհին մէջ, Իրաքի ողբերգութեան դէմ իբր հակազդեցութիւն, որեւէ ազդու ընդվզում չեղաւ: Ժողովուրդները, ընդհանուր առմամբ, իրենց հանգիստ և անտարբեր կեանքը շարունակեցին:

Եւ այս ստախօս և աղէտաբեր Ամերիկայի նախագահը, իր խաբեբայութիւնը բոլորովին անտեսելով, այս անգամ ալ Իրաքի մէջ «Տեռորիզմ»ի դէմ պատերազմելու մասին» սկսաւ բարբանջել:

Եւ մէկը իր երեսին, զինք անարգանքի սիւնին գամելով չըսաւ, թէ՛ մինչեւ Պուշին Իրաքի վրայ յարձակման օրը, Սատտամի Իրաքը ո՛չ մէկ ահաբեկչական «զանգուածային» արարք կատարած էր:

Ընդհակառակը՝ Ամերիկեան Սի. Այ. Էյ.ի տրամադրած զէնքերով զինուած ծայրայեղ իսլամներն էին, որ Աֆղանիստանի և Չէչէնիոյ մէջ, հակառուս ահաբեկչութիւններ կը կատարէին:

Ամերիկեան ի՛նք հրահրեց ծայրայեղ իսլամական ահաբեկչութիւնը ռուսերուն, երոպացիներուն և քրիստոնէութեան դէմ:

Պուշին՝ «տեռորիզմ»ի մասին կատարած «պոռչտուք»ներուն մի հաւատաք:

Ծայրայեղ իսլամական ահաբեկչութիւնը, կղզիացած և ամէնէն կատարելագործուած սարքերով պաշտպանուած Ամերիկայի տարածքին վրայ, որեւէ գործողութիւն չի կրնար կատարել:

11 Սեպտեմբեր 2001-թ.ին, Նիւ Եորքի մէջ կատարուած ահաբեկչութեան ներքին ծալքերուն մասին, այսօր շատ մը կասկածներ կը յայտնուին:

Ամէն պարագայի տակ, վերոնշեալ թուին կատարուած ահաբեկչութիւնը, կրկին՝ ամէնէն աւելի Ամերիկային ծառայեց:

Անոր շնորհիւ Ամերիկեան հաստատուեցաւ Աֆղանիստան և նաեւ՝ Ուզպեքիստանի և Թիւրքմէնիստանի նման Միջին Ասիոյ երկիրներուն մէջ:

Եւ այս ձեւով Ամերիկեան, Եուկոսլաւիայէն յետոյ, Արեւելքի մէջ Ռուսիոյ և Չինաստանի կոնակը զինուորական խարխիւներ հաստատեց:

Ամերիկեան այսօր, զինուորական տեսակէտով՝ ամենազօրաւոր պետութիւնն է:

Եւ Ամերիկեան իր կամքը, այս զինուորական ուժին շնորհիւ, ամբողջ աշխարհի ժողովուրդներուն կը պարտադրէ:

Պուշ, իր ճառերուն մէջ, Ամերիկային ապահովութեան և բարօրութեան մասին կը խօսի միայն:

Այսօրուան Ամերիկեան քաղաքականութիւնը, Ամերիկայի օգուտին համար է:

Եւ արդէն 2003-թ.ին, Իրաքի վրայ յարձակելու ատեն, Միացեալ Ազգերու որոշումները նկատի չառնելն ալ կ'ապացուցանէ, որ, եթէ այսպէս շարունակուի վիճակը, այլեւս և պաշտօնապէս միայն Ամերիկային, այսինքն՝ Սիոնիստներուն կամքը պիտի իշխէ աշխարհի վրայ:

Այս ձեւով աշխարհը «տէրեր»ու և «ստրուկներ»ու վերածելու Սիոնիստներուն ծրագիրը իրագործուած պիտի ըլլայ:

***

Այսօր, Եւրոպայի մէջ, Զրիստոնեայ ժողովուրդները շատ մեծ վտանգի մը ենթարկուած են:

Իրաքի մէջ ամերիկացիներուն կատարած ողբերգութիւնները ո՛չ (→ էջ 3)

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱԾԽԱՐՀ ՆԿԱՏՈՒԱԾ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ... (Ծար. էջ 2-էն)

միայն ծայրայեղ իսլամները պիտի հրահրեն, այլ՝ պատճառ պիտի ըլլան որ ամբողջ իսլամ ժողովուրդները, Ամերիկային ներկայացուցած (իբր թէ) քրիստոնեայ աշխարհին թշնամանան:

Այսօր, միայն Եւրոպայի մէջ, 18 միլիոնի հասնող իսլամ-թուրքերու զանգըլած մը կայ:

Նոյնպէս՝ Եւրոպայի մէջ, զանազան ազգերու պատկանող, բայց մեծ մասամբ արաբական ծագում ունեցող շուրջ 20 միլիոն իսլամներ կան:

Եւ այս Եւրոպայի 40 միլիոնի հասնող իսլամները, ծայրայեղները բոլորէն առաջ, քրիստոնեաներուն դէմ իրենց սնուցած դարաւոր ոխն ու վրէժը՝ առաջին առիթով թուլամորթ եւրոպական ժողովուրդներէն պիտի առնեն, բոլոր միջոցներու գործածութեամբ:

Չէ՞ք տեսներ՝ լոնտոնաբնակ ծայրայեղ իսլամ կրօնական մը, Անգլիոյ մէջ «Շերիա»-յի օրէնքներուն վրայ հիմնուած պետութիւն մը կազմելու համար, ազատ համարձակ քարոզչութիւն կը կատարէ:

Եւ Եւրոպայի ծայրայեղ իսլամ կրօնականները, Սիոնիստներուն ստեղծած «կրօնական ազատութեան» մականին տակ կը գործեն:

Եւ Եւրոպայի մէջ, այս ծայրայեղ արաբ և թուրք կրօնականներուն մեծագոյն պաշտպանները՝ մարդկային իրաւունքներու կեղծ կազմակերպութեան ղեկավարները եղող սիոնական հրեաներն են:

Բայց, ամէնէն կարելոր իրականութիւնը չմոռնանք:

Արաբներն ալ, հրեաներուն նման, սեմական ցեղին կը պատկանին:

Եւ մենք կը հաւատանք, որ հրեաները, իրենց համար ատելի եղող (→ էջ 4)

**ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
 24 ԱՊՐԻԼ 1915-ԻՆ, ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ԻՐԱԳՈՐԾԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
 ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 89-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՊԱՏԵՀՈՒԹԵԱՄԲ
 Ա Ն Է Ծ Ք Ա Գ Ի Ր [ԹԻԻ 4]**

Իսմէթ Ինէօնիւին համար «Լոզանի հերոս» է կ'ըսեն: Մեզի համար բուն Լոզանի հերոսը՝ Թալաթ փաշան է: 1915-ին Թալաթին հրամանով իրագործուած հայկական ցեղասպանութիւնով՝ թուրքերը ոչ միայն հայ Ազգը բնաջնջեցին, այլ նոյն ատեն, պատմութեան ծանօթ թուականներէն ի վեր հայ Ազգին հայրենիքը եղող Հայաստանը գողցան և թրքացուցին:

Եւ պատմութեան ոչ մէկ շրջանին չտեսնուած ցեղային մաքրագործումը՝ հայ Ազգը բնաջնջելով իրագործող Թալաթ փաշային Լոզանի յաղթանակին մէջ ունեցած դերը՝ Իսմէթ Ինէօնիւին դերէն շատ աւելի մեծ է:

24 Յուլիս 1923-ի Լոզանի համաձայնութեան մէջ Իսմէթ Ինէօնիւին ունեցած յաջողութիւնը՝ աղուէսի խորամանկ ռազմավարութեամբ մը, իր բոլոր ուզածները Համաձայնականներուն ընդունիլ տալուն մէջ կը կայանայ:

Լոզանի մէջ, Իսմէթ Ինէօնիւին հայկական խնդրին ի վնաս, բռնած դիրքը՝ իր նենգ ու դաժան նկարագիրը կը բացայայտէ:

Լոզանի բանակցութիւններու ընթացքին քանի մը խղճամիտ պատգամաւորներ՝ Ինէօնիւին հայկական խնդրին մասին խօսիլ կ'առաջարկեն: Իսմէթ Ինէօնիւին իրենց տուած պատասխանը շատ անգութ և խրոխտ եղած է:

«Եթէ դուք, Հայկական խնդիրը պիտի բնէք՝ ես սրահը կը լքեմ: Դուք ձեր միջեւ բնեցէք Հայկական հարցը» — կը յարէ:

Հայկական խնդիրը բնենլիք ի՞նչ ունէր որ: Հայկական հողերուն վրայի հայ բնակչութիւնը բոլորովին մաքրագործուած և հայերուն հայրենիքը ամբողջովին թրքացուած էր: Ահա այս հայկական ցեղասպանութեան «շնորհիւ», Իսմէթ Ինէօնիւն Լոզանի հերոս եղաւ...:

Թալաթ փաշան 1915-ին, հայ ազգը ցեղասպանութեան ենթարկած էր: Եւ Իսմէթ Ինէօնիւն ալ 24 Յուլիս 1923-ին, Լոզանի մէջ, հայ Ազգին «Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը» կատարեց, եւ Հայկական խնդիրը Լոզանի մէջ թաղեց:

Իսմէթ Ինէօնիւ, 1923-էն մինչեւ 1937, Թուրքիոյ վարչապետը եղաւ և Մուսթաֆա Քեմալին աջ բազուկն էր: Բայց 1937-ին Մուսթաֆա Քեմալի և Իսմէթ Ինէօնիւի միջեւ «սեւ կատու» մտաւ: Եւ Ինէօնիւն վարչապետի պաշտօնէն քաշուեցաւ:

Այս խնդրին մասին շատ մը գրոյցներ կան: Կ'ըսուի, թէ Մուսթաֆա Քեմալ Ինէօնիւէն կը զայրանայ և անոր մեղսուիլը կը հրամայէ: Այդ շրջանին Մուսթաֆա Քեմալ հիւանդ էր արդէն: Եւ Մուսթաֆա Քեմալին շուրջիները իրեն սուտ կը խօսին, և Մուսթաֆա Քեմալը՝ Ինէօնիւին մեռած ըլլալուն կը հաւատայ:

Այդպէս ըլլալու է: Քանի որ Մուսթաֆա Քեմալին 1938-ին մահանալէն յետոյ, տեղեկացուած էր իր կտակին մէջ՝ Իսմէթ Ինէօնիւին զաւակներուն՝ Էրտալին և Էօմերին ամսական կապած ըլլալը մէջտեղ ելաւ:

Մուսթաֆա Քեմալէն յետոյ, մարաջախտ ֆեվզի Չաքմաքին փափաքովը՝ Իսմէթ Ինէօնիւն Հանրապետութեան նախագահ եղաւ...:

Մեր աշակերտ եղած տարիներուն, հայկական դպրոցին մէջ, դասարաններուն պատերուն վրայ «Յաւիտենական ղեկավար» Մուսթաֆա Քեմալին և «Ազգային ղեկավար» Իսմէթ Ինէօնիին պատգամները բով բովի կախուած էին: Եւ մեզի «Յաւիտենական ղեկավար»ին և «Ազգային ղեկավար»ին պատգամները գոց սորվիլ կու տային:

1945-ին, պատերազմին վերջաւորութիւնէն յետոյ, այս Յաւիտենական ղեկավար և Ազգային ղեկավար կոչուածին ծարտութիւնները մէջտեղէն վերցուեցան:

Բայց մեր «Կեանք»ներու մտքին մէջ՝ բնական դասակարգի աքսորին և Ունեւորութեան տուրք կոչուած ողբերգութեան ցաւերը քանդակուած էին:

Իսմէթ Ինէօնիին ինքնութեան մասին շատ մը գրոյցներ կը պատմուէր: Իր ընտանիքին մալաթիացի ըլլալուն պատճառաւ՝ անոր բրդական ծագում ունենալը կը շեշտուէր: Ինէօնիին եղբայրը, Պոլսոյ «Գազը չեմէ» թաղին մէջ, գործարան մը ունէր: Կ'ըսուէր մանաւանդ, թէ այս գործարանը ունեւորութեան տուրքէն օգտուելով առած է:

Եւ Ինէօնիին այս եղբորը «Պոչաւոր Քիրտ» ածականը տրուած էր շուրջիմներուն կողմէ:

Մէկ մասն ալ, Իսմէթ Ինէօնիին հայկական ծագում ունենալը կը պնդէին: Անպայման այս գրոյցները Իսմէթ Ինէօնիին ականջին հասած ըլլալու էին, որ ան այս մասին սա պատասխանը տուած էր. «Եթէ թեւիս մէջ մէկ կաթիլ հայկական արեան գոյութիւնը գիտնամ՝ այդ թեւս կը կտրեմ կը նետեմ»...:

... 1948-ին Անգարայի մէջ, զինուոր էինք: Կիրակի օր մը, մեծ թատրոնին մէջ տրուող դասական երաժշտութեան նուագահանդէսին գացինք:

Թատրոնին մուտքին, տոմսակ առնելու համար, կարգի մտած էինք: Մէկէն իրարանցում եղաւ և ոստիկանները և սպաները թատրոնին ամէն կողմը հսկողութեան տակ առին: Եւ քիչ ետք, Իսմէթ Ինէօնիին սրահ մտաւ:

Անոր սրահ մտնելէն յետոյ, մեզի հետ տոմսակ գնելու համար կարգ սպասող երիտասարդ մը, ամէնուն կողմէ լսելի ձայնով մը սապէս ըսաւ՝ «Ինէօնի, մի վախնար, քեզ չենք մեռցներ: Քու արիւնովդ մեր ձեռքերը չենք աղտոտեր»:

Այս խօսքերը ըսողները՝ մեր հասկցածին համեմատ, ձախակողմեան երիտասարդներ էին...: ...Մենք, Իսմէթ Ինէօնիին ծագումով քիրտ կամ հայ ըլլալը չենք կրնար գիտնալ:

Բայց, Ինէօնիին մեռնելէն յետոյ, անոր մօտ բարեկամը եղող Ատանայի "HALK" կուսակցութեան նախագահը KEMAL SATIR-ին յուշերը, Պոլսոյ մեծ տպաքանակ ունեցող օրաթերթերէն մէկուն մէջ հրատարակուեցան:

Այս յուշերուն մեզ շատ տպաւորած մէկ մասը, ձեր ուշադրութեան կը յանձնենք՝ «Ինէօնիին մահանալէն քանի մը շաբաթ առաջ էր: Ինէօնիին տան մէջ, հիրասրահը նստած, իրարու հետ օրուան խնդիրներուն մասին կը խօսէինք:

Մէկէն, Ինէօնիին նիւթը փոխեց, և ինձի սա հարցումը ուղղեց՝ «Քեմալ, հայկական այրուբնին մէջ քանի տառ ըլլալը գիտե՞ս»:

Ես շուարած էի՝ երկինքէն ինկած այս հարցումին պատճառաւ:

Ես ո՞րկէ գիտնայի հայկական այրուբնին մէջ քանի տառ ըլլալը:

«Ներողութիւն փաշաս, չեմ գիտեր»—ըսի:

Ինէօնիին «Այն ատեն, ես ըսեմ»—ըսաւ և աւելցուց. «Հայկական այրուբնին մէջ 38 տառ կայ»...:

Իսմէթ Ինէօնիին, հայ լեզուի մասին այս խոր հմտութիւնը ուրկէ՞ կու գայ արդեօք:

Այս հարցին մեկնաբանութիւնը ձեզի կը ձգենք:

[Յարունակելի] Յ. Զ.

**TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
24 NISAN 1915-DE TÜRKLERİN GERÇEKLESTİRDİĞİ
ERMENİ SOYKIRIMININ 89 YILDÖNÜMÜ DOLAYISI İLE
LÂNETNAME (NO 4)**

İSMET İNÖNÜ İÇİN “LOZAN FATİHİ” DERLER. BİZE GÖRE ASIL LOZAN FATİHİ TALAT PASADIR. 1915-DE TALATIN EMRIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN ERMENİ SOYKIRIMI İLE, TÜRKLER YALNIZ ERMENİ MİLLETİNİ YOK ETMEKLE KALMADILAR. AYNI ZAMANDA TARİHİN BİLİNDİĞİ ZAMANLARDAN BERİ ERMENİ MİLLETİNİN VATANI OLAN ERMENİSTANI ÇALDILAR VE TÜRKLEŞTİRDİLER.

VE TARİHİN HIÇ BİR DEVRİNDE GÖRÜLMEMİŞ ETNİK TEMİZLEMİYİ 1915-DE ERMENİ MİLLETİNİ YOK EDEREK GERÇEKLEŞTİREN TALAT PASANIN LOZAN ZAFERİNDE ROLÜ, İSMET İNÖNÜNDEN DAHA FAZLADIR.

24 TEMMUZ 1923 LOZAN ANLAŞMASINDA İSMET İNÖNÜN BASARISI, TILKI GİBİ KURNAZ BİR STRATEJİ İLE, BÜTÜN İSTEKLERİNİ MUTTEFİKLERE KABUL ETTİRMESİDİR.

LOZANDA, İSMET İNÖNÜNÜN, ERMENİ PROBLEMİNE KARŞI TAKINDIĞI TAVİR, ONUN ZALİM KARAKTERİNİ BELİRTİR.

LOZANDAKİ MÜZAKERELERDE VİCDAN SAHİBİ BAZI DELEGELER, İNÖNÜYE ERMENİ MESELESİNİ KONUSMAYI TEKLİF EDERLER. . .

BU TEKLİFE KARŞI, İSMET İNÖNÜN CEVABI ÇOK GADDAR VE KÜSTAHTIR.

“SİZ ERMENİ MESELESİNİ GÖRÜSECKENİZ BEN SALONU TERKEDERİM. SİZ KENDİ ARANIZDA ERMENİ MESELESİNİ GÖRÜSÜN” DER.

ERMENİ MESELESİNİN GÖRÜSÜLECEK NESİ VARDI KI? ERMENİSTAN TOPRAKLARINDAKİ BÜTÜN ERMENİLER TEMİZLENMİŞ VE ERMENİLERİN VATANI, TAMAMEN TÜRKLEŞTİRİLMİŞTİ.

İSTE BU ERMENİ SOYKIRIMI SAYESİNDE İNÖNÜ, LOZAN FATİHİ OLDU...

...TALAT PASA 1915-DE ERMENİ MİLLETİNİ SOYKIRIMINA UGRATMIŞTI.

VE İSMET İNÖNÜ DE, 24 TEMMUZ 1923-DE LOZANDA ERMENİ MİLLETİNİN, CENAZE TÖRENİNİ YAPTI. VE ERMENİ PROBLEMİNİ LOZANDA GÖMDÜ.

İSMET İNÖNÜ 1923-DEN 1937 TARİHİNE KADAR TÜRKİYENİN BASVEKİLİ VE MUSTAFA KEMALIN SAĞ KOLU İDİ.

FAKAT 1937-DE MUSTAFA KEMAL İSMET İNÖNÜN ARASINDAN KARA KEDI GEÇTİ, VE İNÖNÜ BASVEKİLLİKTEN ÇEKİLDİ.

BU HUSUSTA BİR ÇOK SÖYLENTİLER VAR. DERLER KI MUSTAFA KEMAL İNÖNÜYE KIZAR VE İNÖNÜNÜN ÖLDÜRÜLMESİNİ EMREDER. O GÜNLERDE MUSTAFA KEMAL ZATEN HASTADIR.

VE MUSTAFA KEMALIN ETRAFINDAKİLER ONA YALAN SÖYLERLER VE MUSTAFA KEMAL, İNÖNÜNÜN ÖLDÜĞÜNÜ ZANNEDER. ÖYLE OLACAK KI, MUSTAFA KEMAL 1938-DE ÖLDÜKTEN SONRA AÇIKLANAN VASIYET NAMESİNDE İSMET İNÖNÜNÜN OGULLARI OLAN ERDAL VE ÖMER-E MAAS BAĞLADIĞI ORTAYA ÇIKTI.

MUSTAFA KEMAL ÖLDÜKTEN SONRA MARESAL FEVZİ ÇAKMAKIN İSTEGI İLE İSMET İNÖNÜ ÇUMHURBASKANI OLDU.

BİZİM ÖĞRENİCİ OLDUĞUMUZ SENELERDE ERMENİ OKULUNDA SINIFLARIN DUVARLARINDA "EBEDİ SEF" MUSTAFA KEMALIN VE "MİLLİ SEF" İSMET İNÖNÜNÜN NUTUKLARINDAN ÖZETLER YAN YANA ASILI İDİ.

VE BİZE EBEDİ SEFIN VE MİLLİ SEFIN DUVARDA ASILI YAZILARINI EZBERLETİREİRLERDİ.

1945 SENESİNDE DÜNYA SAVASI, SONA ERDİKTEN SONRA MİLLİ SEF EBEDİ SEF PALAVRALARI BİRDEN ORTADAN KALKTI.

FAKAT BİZ GÂVURLARIN ZİHİNLERİN-DE MİLLİ SEF İNÖNÜN ESERİ OLAN YIRMI SINIF SURGUNU VE VARLIK VERGİSİ FACIASININ ACILARI KAZILMISTI.

İSMET İNÖNÜNÜN KİMLİĞİ İÇİN BİR ÇOK RİVAYETLER ANLATILIRDI.

AİLESİNİN MALATYALI OLMASINDAN DOLAYI, BAZILARI ONUN KÜRT ASILLI OLDUĞUNU SÖYLERLERDİ. HATTA İNÖNÜ BİR KARDESİNİN KAZILÇESMEDE FABRİKASI VARDI. ONUN, BU FABRİKAYI VARLIK VERGİSİNDEN İSTİFADE EDEREK ALDIĞI SÖYLENİRDİ.

VE İNÖNÜNÜN BU KARDESİNE "KUYRUKLU KÜRT" LAKABINI TAKMISLARDI.

BAZILARI DA İSMET İNÖNÜNÜN ERMENİ ASILLI OLDUĞUNU SÖYLERLERDİ. ONUN ERMENİ ASILLI OLDUĞU DEDİKODUSU İSMET İNÖNÜNÜN KULAGINA DA GİTMİS OLACAK KI, BU RİVAYETLERE KARSİ SU CEVABI VERMİSTİ.

"EGER KOLUMDA BİR DAMLA ERMENİ KANI VARSA, O KOLUMU KESER ATARIM".

1948 SENESİNDE ANKARADA ASKERLİK VAZİFEMİZİ YAPIYORDUK. BİR PAZAR GÜNÜ BÜYÜK TİYATRODAKI KLASİK MUZİK KONSERİNE GİTTİK.

BİLET ALMAK İÇİN TİYATRONUN GİRİSİNDE BEKLERKEN, BİRDEN ORTALIK KARİSTİ, SUBAYLAR VE POLİSLER HER TARAĞI KONTROL ALTINA ALDILAR.

VE BİRAZ SONRA İNÖNÜ KONSER SALONUNA GİRDİ.

İNÖNÜ İÇERİ GİRDİKTEN SONRA, BİZİMLE BERABER BİLET ALMAYI BEKLİYEN GENÇLERDEN BİRİ, HERKESİN İSİTEBİLECEĞİ YÜKSEK BİR SESLE SUNLARI SÖYLEDİ.

"İNÖNÜ, HİÇ KORKMA, SENİ ÖLDÜRMEYİZ. SENİN KANINLA, ELLERİMİZİ KIRLETMEYİZ". BUNU SOYLIYENLER BİZİM ANLADIĞIMIZ KADAR SOLCU GENÇLERDİ.

BİZ, İSMET İNÖNÜNÜN ASLININ, KÜRTMÜ, ERMENİMİ OLDUĞUNU BİLEMİYİZ.

FAKAT İNÖNÜNÜN ÖLÜMÜNDEN SONRA İNÖNÜN YAKINLARINDAN ÇUKUROVA HALK PARTİSİ BASKANI KEMAL SATIRIN HATIRALARI İSTANBULUN BÜYÜK TIRAĞI GAZETELERİNDEN BİRİNDE YAYINLANDI.

BU HATIRALARDAN, BİZİ ÇOK ETKİLİYEN BİR KİSİMİNİ DİKKATİNİZE SUNUYORUZ.

"İNÖNÜNÜN ÖLÜMÜNDEN BİR KAÇ HAFTA EVVELDİ. İNÖNÜN EVİNDE SALONDA OTURMUS, BERABER GÜNÜN OLAYLARINI KONUSUYORDUK.

BİRDEN İNÖNÜ, MEVZUYU DEĞİSTİRDİ VE BANA SU SORUYU SORDU.

"KEMAL, BİLİRMİSİN, ERMENİ ALFABESİNDE KAÇ HARF VAR"

BEN SASIRMİSTİM, TEPEDEN İNME BU SORUYLA. BEN NERDEN BİLEYİM ERMENİ ALFABESİNDE KAÇ HARF OLDUĞUNU ?

"AFEDERSİNİZ PASAM, BİLMİYORUM" DEDİM.

İNÖNÜ "ÖYLEYSE BEN SÖYLİYİYİM DEDİ " ERMENİ ALFABESİNDE 38 HARF VARDIR".

İSMET İNÖNÜNÜN, ERMENİ LİSANI HAKKINDA BU DERİN BİLGİSİ ACABA NERDEN GELİYOR ?

BUNUN YORUMUNU SİZE BIRAKIYORUZ.

(DEVAMI VAR)

8. 2.

ՄԵՐՕՐԵԱՅ ՍՈՓԵՍՏՆԵՐԸ

ԾԱՆԾԵՐԸ ԿԸ ԾԱԽՐԵՆ ԱՐԾԻՒՒԻ ԹԵԻԵՐՈՎ

Գրեց՝ ՎԱՐԴԱՆ Ա. ՔԸՆՅ. ՏԻԼԿԷՐԵԱՆ

Դարուս կեղծատրուփինը, ամէն մարդու կեանքէն ներս բաց դուռ մը գտած է և մեղրածորան բառերով կը փորձէ որսալ խելառ ու խելացի մարդիկը:

Յաճախ՝ ցաւառիթ երեսոյթներ, այնպիսի անհամոզութեւի դրութեան մէջ կը դնեն մեզ, որ հրաբույս կը դառնանք և կ'ուզենք մեր մէջ կուտակուած լաւան դուրս թափել ու իր հրեղէն խաւին տակ թաղել ամէն բան, որ բարոյական նեխութիւն կը հոտի:

Ինչպէ՞ս կրնանք անդորրել մեր կիրքերուն բորբոքումը, երբ կը տեսնենք այս վանողական կերպարները որոնք վեր կը մագլցին սուտին արահետներէն և բարձունքներու վրայ արժանապատիւ դիրքեր կը գրաւեն:

Ո՞ր ողջամիտ բանականութիւնը կրնայ սառնարիւն դիտել ու չընդվզիլ, բժշկական առումով այս մտազարները, թառած ճառագայթող կատարներու վրայ, յոխորտանքով կը ցուցադրեն սնափառութեան իրենց շողերը, ծիծաղելով արժանատրներու վրայ, որոնք առաքինութեան սիրոյն կը մնան խոնարհութեան ստուերներու մէջ:

Կարծես, թէ մեր ժամանակի մարդոց գնահատութեան չափանիշը ըլլար, անարժանները բարձրացնել և արժանատրները անգոսնել:

Կը խօսին ու կը գրեն բարոյագէտները, ժամանակը իր շռալ ու շահաբեր պատեհութիւններով կը պատկանի պատեհապաշտներուն և աղմկայարոյց խոտվարարներուն:

Եթէ կրցար դուն ալ՝ արժանապատուութիւնդ վարագուրել, դուն քեզ գովել և ուրիշները զրպարտել, ալ երկար համբերելու պէտք չունիս, յաջողութեան երկու ձեռքով բարեւ տալու: Բոլոր լոյսերը ճամբուդ վրայ կանաչ կը բացուին և փառքը քեզի ալ կը ժպտի, միայն մասնագիտօրէն սերտած պէտք է ըլլաս անիրատութեան միջոցառումները, որպէսզի ջանքերդ անարգել դափնեպսակուին:

Ալ՝ անկէ ետք, հեղինակութիւններ՝ քեզ ալ պիտի պատուեն շքանշաններով, փոյթ չէ թէ, որքան պակաս կը կշռես, պիտի մօտենան ու սեղմեն ձեռքերդ և պիտի ըսեն՝ ԱՊՐԻՍ:

Երբ հայ մարդը, այս վիճելի ու վտանգաւոր ժամանակներուն, յանուն իր ազատ հայրենիքին բարօրութեան անզօր կը զգայ խօսքով ու բռունցքով մաքառելու, իրողապէս՝ կը դադրի ո՛չ միայն մարդ ըլլալէ, այլ՝ նաեւ հայ ըլլալէ:

Ամենադժբախտ մարդը այն չէ, որ իր ընկերը կը շահագործէ, այլ այն մտակորոյս մարդն է, որ խաբուած կեանք մը կ'ապրի, խաբուած ուրիշներէ ու ինքնիրմէ:

Ներկայիս, պարկեշտ ու առաքինի կարծուած մարդուն մէջ ես անիրատութիւնը կը գործէ, երբ կը փորձէ օգտուիլ տարակուսելի շահերէ:

Չարաշահութիւնը բոլոր մարգերու մէջ իր յափշտակութիւններով կը գրոհէ և իր ետեւէն կը քաշէ, չար ու բարի մարդոց բոլոր տեսակները, որ միանան իր արշաւին, կեղծիքին հետ դաշնակցելով:

Մեղքը դարձած է դարուս աշխարհատէր բռնակալը և իր թունաւոր հպումներէն գերծ չեն նաեւ բարեհոգի բարեպաշտները:

Պարկեշտ մտաւորականը չ'ուզեր անարժանէն մեծարուիլ, միջակութենէ գովուիլ, կեղծատրէն փաղաքշուիլ ու կիսագրագէտներէ փառաբանուիլ: Որովհետեւ անոնցմէ շռալուած գովեստները մառախտոյի նման կը ցնդին:

Մարտիկ, որքան ալ կեղծիքին շպարով կլայնելուած ըլլան, շատ շուտ պիտի քողագերծուին ճշմարտութենէ:

Հարցնե՞ք հիմա, դիւրի՞ց է արժէքներու շփոթութեան մէջ, երիտասարդի մը համար շիտակ կեանք ապրիլ և մնալ բարոյական անբծութեան մէջ անխոցելի:

Ներկայիս, այն աստիճան բարբարոսացած է չարը, որուն դէմ յաջողապէս մաքառելու համար, պէտք է ոչ թէ ճակատամարտեր մղուին, այլ՝ տիտանամարտեր:

Այսօր՝ հրապարակի վրայ ճանճերու լիութեամբ ստուարացած են հոգի ու գաղափար վաճառողները:

Մտային գաճաճներ, արծիւի թելերով կը ճախրեն արուեստի ու գրականութեան ոլորտներու մէջ և կը կարծեն, թէ կրան ամենայն դիւրութեամբ գեղաճաճանչ գազաթներ նուաճել:

Ծանճերն ալ թելեր ունին ու կը թռչին, բայց թելեր ունին ըսելով, չենք համեմատեր անոնց գետնամած թեւածումները արծիւներու սլացքներուն հետ:

Տարիներ առաջ, Ֆրանսայի մէջ հրատարակուող հայ թերթի մը մէջ կարդացի պախարակելի յօդուած մը, մտագարի մը կողմէ ստորագրուած:

Կարելոյ չէ յիշել անունները թերթին ու գրողին, քանի որ երկուքն ալ բարոյական նոյն մակարդակի վրայ կը ստորնանան:

Այդ ձախաւեր գրութեան մէջ կը նշուակուէին, այս տողերուն հեղինակը և միւսը հայ ժողովուրդին բոլոր ժամանակներու անհամեմատելի բարերարը, Ալէք Մանուկեան:

Ես կը մեղադրուէի Մեծ Բարեգործին նուիրուած համեստ դրուատական յօդուածով և անզուգական Բարերարը... փառասիրութեամբ:

Այս անարդար վերագրումները, որքան ալ փորհարութենէ արձակուած լկտի բառեր ըլլային, վստահօրէն հայութեան մէջ պիտի չգտնուէր խելապակաս մը, որ հաւատար նման զրպարտութեան մը:

Կը մտածեմ հիմա, որքա՛ն բարոյապէս սնանկացած մէկը պէտք է ըլլայ այս անզուգական իմաստակը իր պարսատիկէն արձակած տղմոտ խճաքարերով...: Ու կ'ըսեմ ինքզինքիս՝ թէ քանի՞ յարկ վար պէտք է քշել այս սոփեստը երկրի մակերեսէն, որ տեսնէ իր խաւարած հոգիին գարշաբոյր յատակը, որ կրնայ յանդգնիլ, հայրենի ու արտաշխարհի հայութենէն բացառապէս մեծարուած ու իր հրեշտակային համեստութիւնը Աստուծոյ լոյսին մէջ ցոլացուցած Ազգամեծար Բարերարը մրոտել փորձէ բառերուն վատագոյնովը, որուն խոնարհ ու համբուրելի կեանքին մէջ աննշան նշանակութիւն մ'իսկ չստացաւ փառասիրութիւնը: Եւ մնաց ցմահ համեստափայլ, որքան՝ քրիստոնէական առաքինութեանց մէջ վսեմացած սուրբ մը:

Դժբախտաբար այս ողորմելի գրամոլիկները ամէն շրջանակի մարդոց մէջ շեշտած են իրենց ներկայութիւնը, արժանատրներու հանդէպ իրենց ցեխարձակումներով:

Երբ չարը չի կասեցուիր իր նախաքաջերու ընթացքին, ան՝ թուրք մը կանգ չ'առնէր ու կը շարունակէ իր արշաւը, շուրջը աւերներ գործելով:

★ ★ ★

Սակաւաթիւ են անմահութեան գաղափարին հաւատացողները:

Որքան, որ չիղերով ու ոսկորներով հիստուած մարմին ենք և պէտք ունինք մեր հանապազօրեայ սնունդին, միեւնոյն ատեն միտք և հոգի ենք, ատոնք ալ բնականօրէն ունին իրենց պահանջները, որոնց պէտք է գոհացում տրուի:

Ջայներ կան, որ երկինքէն կու գան և կ'արձագանգեն մեր հոգիին անհուն տարածքին վրայ:

Աւետաբեր օրհնութիւններով աուցուն՝ այդ ձայները՝ շատ բան կ'ըսեն մեզի և կը բարբառին մեր ներքին լսողութեան մէջ գերբնական և բնազանցական ճշմարտութիւններու մասին, պարզելով մեր անցողական կեանքին առջեւ անմահութեան փառալոյս հորիզոնները:

Ժամանակակից հայ և օտար կրօնականներէն քիչերը միայն կը լսեն երկինքէն առաքուած այդ աղու ձայները ու կը փարին մաքուր հաւատքով անմահութեան գաղափարին:

Նիւթապաշտ մարդիկ կ'անգիտանան այդ ձայները և կը փակեն երկինքը իրենց գլխուն վերեւ, որ չլսեն, ինչ որ Աստուած կը խօսի իրենց:

Բարոյական շառատտ վէրք մըն է անբարիշտներու այս կամաւոր խլութիւնը որ դարձած է վարակիչ մարդկային հասարակութեան մէջ:

Կ'ապրինք ու կը շնչենք առաքինութիւններու թթուածինէն զուրկ, բարոյապէս ցեխած կլիմայի տակ, մոլութիւններու ապականութեան մէջ:

Սեւ ուժերը խելացնոր կ'արշաւեն և հակազդեցիկ ուժեր չկան, որ կասեցնեն անոնց յառաջխաղացքը:

Չարը թոպէ մը կանգ չ'առներ, երբ խոչընդոտներ չկան իր խոյանքին դիմաց:

Սա սարսափազդու մտածումը սկսած է արմատանալ մեր մտքին մէջ, թէ այս շնչող մոլորակը կ'ապրի իր մայրամուտի օրհասը:

Բնագանգական ճշմարտութիւնները հաւատալի չեն, մինչեւ անգամ այն հայ և օտար քարոզիչներուն, որոնց անտարանական պատգամները նիւթապաշտութիւն կը հոտին:

Երկնային օրէնքները քողածածուկ կը գործեն երկրի վրայ և չեն թողուր, որ Հիւլերի, Մուսուլմանի և ասոնց նման ճիւղներ, չպատումաստուած չունեն երկրի հորիզոններէն:

Որքան որ Արարչագործութեան մէջ, ամէն ստեղծագործութիւն ժամանակի մաշումին ու շիջումին նախասահմանուած ըլլայ, բանաւոր մարդը ենթակայ չէ վաղանցուկ վախճանի, քանի որ Աստուած անմահութեան գաղափարով կը պատգամէ հաւատացեալներուն, թէ մահը միայն անբարիշտներուն համար է:

Նոր կրօնքին հիմնադրութենէն ասդին՝ անաստուածութեան ախոյեանները դադրած չեն աղօթքը ժամավաճառութիւն հռչակելէ: Պայքարեցան իւր կը պայքարին այսօր ալ, թէ մարդը ծագումով՝ տարբեր չէ անասունէն, անկէ վեր ու կատարեալ կենդանի մըն է...:

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀ ՆԿԱՏՈՒԱԾ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ... (Ծար. էջ 3-էն)

քրիստոնէութիւնը պիտի փորձեն կործանել արաբ ծայրայեղ, մոլեռանդ իսլամներուն և թուրք իսլամներուն ձեռամբ, կրօնքը դիմակ գործածել տալով ասրնց, սխալ մեկնաբանելով իսլամական բուն հաւատքը:

Եւ այս ձեւով քրիստոնէաներուն դէմ հրահրուած ծայրայեղ, իբր թէ կրօնի անունով գործող իսլամները, պիտի ուզեն հաշուեյարդարը տեսնել Եւրոպային:

732 թ.ին CHARLES MARTEL-ը, POITIERS-ի մէջ, արաբ մոլեռանդները պարտութեան մատնած եւ Եւրոպայի մէջ անոնց յառաջացումը կասեցուցած էր:

Այսօր, Եւրոպայի մէջ, CHARLES MARTEL-ի նման քրիստոնէութիւնը պաշտպանելու գաղափարներով հերոս մը եթէ յայտնուի, ան շուտով, հրեաներուն կողմէ, «ռասիզմ»ով կ'ամբաստանուի և խստագոյն հալածանքներու կ'ենթարկուի:

Եւ Սիոնական այս «ռասիզմ»ն է, աշխարհի վրայ կատարուած բոլոր ողբերգութիւններուն իսկական դրդապատճառը:

Ա Կ Ն Ա Ր Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

Սիրելի ընթերցողներ՝

Թերեւս դուք ալ նկատած էք, թէ կարճ միջոց մ'առաջ «Նայիրի»-ի մէջ (եւ նաեւ Փարիզի միակ հայերէն օրաթերթին մէջ) ծանուցում մը հրատարակած էինք, ուր կ'ըսուէր թէ՝ վերջերս «Ռուբէն Սեւակի Յիշատակի Տուն»-ի կողմէ Երեւանի մէջ, երկու գիրքեր հրատարակուեցան: Այս գիրքերէն՝ ուզողներուն սիրով կը նուիրենք»:

Քանի մը շարք առաջ, այս գիրքերէն ուզող հայրենակիցէ մը նամակ մը ստացանք: Բայց այս նամակը մեզի շատ ցաւ պատճառեց:

Եւ մեր՝ Ռուբէն Սեւակին անունին ուրիշ քանաստեղծի մը կողմէ անհրաւարար գործածուելուն դէմ ընդվզելու իրաւունք ունենալը, կրկին հաստատեցինք, արդարացաւ: Այստեղ կը հրատարակենք, մենք գիրք ուզած հայրենակիցին նամակը (առանց անունը հրատարակելու):

Նախ՝ կը հրատարակենք նամակին պահարանին վրայ գրուած հասցէն՝

MAISON ROUPEN SEVAG

DOMAIE DU LOUP LE VERDON - B

06800 CAGNES SUR MER

Մինչեւ հոս ամէն բան ճիշդ է:

Եւ հիմա, կը հրատարակենք սոյն նամակը: Պիտի խնդրեմ որ ուշադրութեամբ կարդայիք:

Յարգելի Տնօրէն,

24 Ապրիլ 2004 - Փարիզ

Պ. Սեւակի Յիշատակի Տան

Հրատարակութիւններ

Եթէ կարելի է և եթէ տրամադրելի գիրքեր ունիք Պ. Սեւակի գիրքերէն, խնդրեմ իմ Հասցէին ուղարկեցէք:

Կանխայայտ շնորհակալութիւններով և յաջողութեան մաղթանքներով
Ա. Բ.

Հիմա ալ կը հրատարակենք, մեր գրած պատասխան նամակը այս հայրենակիցին՝ Յարգելի Պարոն հայրենակից,

19 Մայիս 2004-ին ստացանք ձեր 24 Ապրիլ 2004 թուակիր նամակը, որուն համար շնորհակալութիւն կը յայտնենք:

Բայց, պիտի խոստովանինք, որ ձեր նամակը մեզի շատ ցաւ պատճառեց:

Որովհետեւ, ձեր նամակը կրկին հաստատեց, թէ 1950-թ.ներուն, Երեւանի մէջ, ակադեմիկոս Ռուբէն Զարեանին, Պարոյր Ղազարեանին իբր գնահատանք «Սեւակ» անունը տալով՝ ինչ ցաւալի և նաեւ զաւեշտական շփոթութիւններու պատճառ եղած է: Եւ պիտի շարունակուին, դժբախտաբար, այս շփոթութիւնները մինչեւ վերջ:

Այսօր, ձեզի կ'ուղարկենք, ձեր փափաքած երկու գիրքերը: Բայց, ոչ՝ ձեր նամակին մէջ գրած Պ. Սեւակին գիրքերը: Այլ՝ իսկական՝ Ռուբէն Սեւակին գիրքերը:

Ձեռնէ պիտի խնդրենք, որ ուշադրութեամբ կարդայիք Վլատիմիր Պետրոսեանին՝ «Ռուբէն Սեւակը եւ Մեր ժամանակը» գիրքին յառաջաբանին մէջ մեր գրածները: Հոն պիտի նկատէք, թէ դուք առաջինը չէք՝ Պարոյր և Ռուբէն Սեւակը իրարու հետ շփոթող, և ոչ ալ վերջինը... Վստահաբար:

Յարգանքներով՝ Թ. Զ.

Շ Ն Ո Ր Հ Ա Կ Ա Լ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Վերջերս, Տէր և Տիկ. Վահան և Ռոզին Նաւասարդեաններ, իրենց գրադարանին մէջ ունեցած արժէքաւոր հայերէն գիրքերը՝ Ռուբէն Սեւակի Յիշատակի Տան նուիրելու ազնուութիւնը ունեցան:

Եւ իրենց զաւակը՝ պարոն Սեւան Նաւասարդեան, այս գիրքերը Փարիզէն Նիս փոխադրելու դժուարին գործը անձամբ և սիրայօժար յանձն առաւ:

Մեր խորին շնորհակալութիւնները մեր սիրելի քարեկամ՝ Նաւասարդեան ընտանիքին:

Թ. Զ.

ՍՈՒՏԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԱՋՆԵՐՈՒ ԶՈՂ,
«ԷՇ ՆԱՀԱՏԱԿ» ԵՂՈՂ ԱԶԳ ՄԸ՝ ՀԱՅԵՐԸ

ՀԱՅ ԱԶԳԸ

ԴԷՊԻ 24 ԱՊՐԻԼ 1915-Ի ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՂՆԵՐԷՆ «ՄԵԾԱՏԱՂԱՆԴ»
ԳՐԻԳՈՐ ԶՕՀՐԱՊԻՆ,

1910-ԻՆ

ԻՒՍԿԻՏԱՐԻ ՄԷՋ, ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԲՆՈՅԹ
ՈՒՆԵՅՈՂ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԸՆԹԱՅՔԻՆ,

“ITTIHAT VE TERAKKI” ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԳՈՎԱԲԱՆՈՂ

«ԱՆՀԱԻԱՏԱԼԻ» ԽՕՍՔԵՐԸ...

«...Ե՛ՐԲ ՏԵՍՆՈՒԱԾ Է,

ՈՐ ԶՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՋԱՐԴԻ ՄԸ ԱՌԹԻԻ

[1909 ԱՏԱՆԱՅԻ ԱՂԷՏԻՆ],

100-Ի ՄՕՏ ՄԱՀՄԵՏԱԿԱՆՆԵՐ ԿԱԽԱՂԱՆ ՀԱՆՈՒԻՆ»...

«...ԿԸ ՏԵՍՆԷՔ, ԹԷ ՈՐՔԱ՛Ն ԲԱՆԱԻՈՐ Է ՄԵՐ
ՀԱՄԱԿՐՈՒԹԻՒՆԸ ԴԷՊԻ “ITTIHAT VE TERAKKI”

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ, ՈՐՈՒՆ ԱՐԴԷՆ ԱԼ
ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ ԵՆՔ ՄԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՏՈՒԱԾ

ԸԼԼԱԼՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՅՍ ԵՐԿՐԻՆ...»:

1909-թ., ԳՐԻԳՈՐ ԶՕՀՐԱՊ -

«ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԵՐԿԵՐ» ՊԷՅՐՈՒԹ ԷՋ 121 ԵՒ 127»:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

[ԿՐԷԺ ՈՒԲԲԷՆԵԱՆ]

Մենք կը հաւատանք որ հայ ազգը, վերջին դարերէն սկսեալ և մինչեւ այսօր, Ազգ մը ըլլալու յատկանիշները գրեթէ կորսնցուցած է:

«Ազգ» մը ըլլալով գոյատեւելու համար՝ միայն նոյն ցեղին պատկանիլը և նոյն լեզուն խօսիլը բաւարար չէ:

«Ազգ» մը կոչուելու արժանի ըլլալու համար անհրաժեշտ է՝ ազգային բարձրագոյն շահերու վրայ յենիլ, նոյն տեսակետները և նոյն հեռանկարները ունենալ և զանոնք պաշտպանել:

. Դժբախտաբար հայ ազգը, մանաւանդ վերջին դարերուն, ցեղախումբերու յատուկ անձնական և հատուածական շահերէ մղուած, անհեռատես և միայն օրուան և տեղոյն պայմաններէն թելադրուած պատեհապաշտ դիրքորոշում մը ցուցադրած է ընդհանրապէս:

Մենք կը հաւատանք, որ հայ ազգին նկարագրին ամենավատ կողմը՝ իր այս անձնասիրութեան վրայ յենող պատեհապաշտ կեցուածքն է, որ զինք դժբախտութիւններու հասցուց երէկ, և նոյն ուղղութեամբ կը շարունակէ առաջնորդել մինչեւ այսօր:

Պիտի խնդրենք, որ ուշադրութեամբ կարդաք, Հայ Ազգին տաղանդաւոր «ուղեղը» և «իմաստութեան առաջնորդը» նկատուած Գրիգոր Զօհրապին 1909-ին ըսածները:

Այս մեծատաղանդ Գրիգոր Զօհրապն էր, որ խորապէս կը հաւատար «ՕՍՄԱՆՅԻ» ըլլալու գաղափարին:

Եւ ան, Հայ Ազգին ապագան կը տեսներ՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԵԱՆ ԻԾՆԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵԻ, ԹՈՒՐԶԵՐՈՒՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՄԻԱՍՆԱԲԱՐ ԵՒ ԵՂԲԱՅՐԱԲԱՐ ԱՊՐԵԼՈՒՆ ՄԷՋ:

Զէ՞ որ Գրիգոր Զօհրապ և Թալաթ, ՖԱՐՄԱՍՈՆԱԿԱՆ ՕԹԵԱԿԻՆ ՄԷՋ՝ «ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ» էին:

Եւ նկատի առնենք այն հանգամանքը, որ Գրիգոր Զօհրապ, Օսմանեան Ազգային Ժողովին մէջ երեսփոխան էր, և նաեւ՝ Պոլսոյ իրաւաբանական համալսարանի դասախօս, որ իր կատարած փայլուն, խորիմաստ և հռետորական ճառերով կը փառաբանուէր բոլորին կողմէ, մանաւանդ՝ Օսմանեան պետական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններուն կողմէ, որոնց ուսուցիչը եղած էր Գ. Զօհրապ:

Եւ թուրք երեւելիներուն գնահատանքներէն և գովաբանութիւններէն շլացած և հմայուած՝ Գրիգոր Զօհրապ իր «Օսմանցի» ըլլալու և Օսմանեան հայրենիքին ծառայելու մարմաջը ծայրայեղութեան հասցուց և Օսմանցիէ մը աւելի Օսմանցի եղաւ:

Զօհրապի պէս խելացի անձնաւորութիւն մը ինչպէ՞ս չտեսաւ իրականութիւնները, որ Օսմանեան կայսրութեան մաս կազմող ժողովուրդները՝ յոյները, սերպերը, պուլկարները և արաբները, Օսմանեան կայսրութեան դէմ ապստամբած և իրենց անկախութիւնը այդ միջոցով շահած էին:

Զօհրապ ինչպէ՞ս չհասկցաւ, չտեսաւ իրականութիւնները, թէ՛ թուրքերը, իրենց «եղբայրութեան խաղ երոպ», միայն ժամանակ կ'ուզէին շահիլ:

Ան, ինչպէ՞ս չհասկցաւ, Ատանայի ողբերգութեան իսկական, համազգային աղետի մը նախանշանը ըլլալու բնոյթը:

Գրիգոր Զօհրապ, շատ լաւ տեղեակ էր, որ հակառակ «եղբայրութեան» խոստումներուն՝ Արեւմտեան Հայաստանի և Անաթոլիոյ մէջ, հարստահարութիւնները և ջարդերը կը շարունակուէին:

Բայց Զօհրապ, իր անձին փառաբանութեամբ այնքան շլացած էր, որ կ'ապրէր փողոսկրէ աշտարակի մը մէջ: Եւ ան, իր կեանքին մինչեւ վերջը՝ չտեսաւ իրականութիւնները, նոյնիսկ, Մայիսի 1915-էն՝ իր աքսորուելէն յետոյ, և մինչեւ անգամ՝ նահատակութեան վերջին վայրկեանին:

Կարդացէք Անդրանիկ Ծառուկեանի Մայիս 1975-ին, «Նայիրի»ի մէջ հրատարակած Գրիգոր Զօհրապին յատկացուած բացառիկ թիւը:

«Նայիրի»ի այս «Բացառիկ» թիւին մէջ, Զօհրապին իր կնոջ՝ Գլարային գրած նամակներէն տեղեակ կ'ըլլանք, թէ՛ Զօհրապ նամակ գրած՝ է Թալաթին, որ զինք ազատէ:

Եւ Ջօհրապ, նոյն նամակին մէջ, թախանձագին կը յանձնարարէ իր կնոջը, որ էնվէր փաշային երթայ և այս ակընկալութեամբ խնդրանք ներկայացնէ:

«Նայիրի»ի Մայիս 1975-ի Գրիգոր Ջօհրապ»ի յատկացուած բացառիկը՝ հայ մտաւորականներուն և քաղաքագէտներուն կողմէ «Աւետարան»ի նման կարդացուելիք գրութիւններու հաւաքածոյ մըն է:

Եւ այս անհաւատալիօրէն շլացած և կուրացած Գրիգոր Ջօհրապին և նմաններուն անիրականանալի «Սուտերուն և Երագներուն» զոհը եղաւ հայ ազգը:

Ազգ մը, իր առաջնորդներով միայն, արժանի կ'ըլլայ «Ազգ» կոչուելու:

***

Բայց կը կարծէ՞ք, թէ հայ ազգը 1915-թ.ին, իր մեզի ծանօթ կարգ մը տխմար առաջնորդներուն զոհը ըլլալը հասկցաւ և անդրադարձաւ իրականութիւններուն: Անհաւատալի է: Բայց՝ ո՛չ: Հայ Ազգը, իր ամբողջութեանը մէջ, 1915-ի Եղեռնին ներքին ծալքերուն բնաւ տեղեակ չեղաւ:

Աւելի ճիշդ՝ Սիոնիստներուն հետեւող և մեղսակից Դաշնակցական որոշ ղեկավարներ չթոյլատրեցին, որ իրականութիւնները բացայատուին:

Եւ անոնք շարունակեցին իրենց սուտերը տարածել սփիւռքի մէջ: Այս կուսակցութեան 1915-թ.ի առաջնորդները, որոնք Եղեռնին մէջ շատ մեծ պատասխանատուութեան բաժին մը ունէին, ներկայացուեցան- և դեռ կը ներկայացուին- իբր հերոսներ և փրկարարներ:

Ֆրանսացիները, 1914-1918 պատերազմին, "VERDUN"ի յաղթանակի հերոսը՝ Մա-

րաջախտ Բէթէնը, 1945-ին մահուան դա-

տապարտեցին 1939-1945-ին գերմանացիներուն հետ գործակցելու յանցանքով:

Բայց որոշ հայեր հակառակը ըրին և դե՛ռ կ'ընեն: 1915-թ.ի հայ պատասխանատուները կ'արդարացնեն և կը գովաբանեն: 1915-ի հայկական ցեղասպանութեան մէջ պատասխանատուութեան մեծ բաժին ունեցող այս կուսակցութիւնը ոչ թէ հաշուետուութեան կանչեցին, այլ՝ զինք իբր հայ ազատագրական պայքարի ռահվիրայ դաւանելով՝ 1918-էն մինչեւ 1991 փառաբանեցին և մինչեւ այսօր ալ կը շարունակեն դրուատել:

Մենք, հայ ազգին այս անբնական կեցուածքին մասին, շատ մտածեցինք:

Հայ ժողովուրդը այնքան միամիտ ու անբան էր, որ իրականութիւնները չտեսաւ և չհասկցաւ:

Եւ, հետեւեալ եզրակացութեան յանգեցանք:

Հայ ժողովուրդը, իրականութիւններուն տեղեակ ըլլալու համար՝ պէտք է գիտնար կարդալ և լսել:

Հայ ազգին ցեղասպանութիւնը բուն ծրագրողն և զայն գործադրել տուող Սիոնիստները՝ տեւական թիկունք կանգնեցան այս ու նման կուսակցութիւններուն և արգելք եղան իրականութիւններու քօղազերծման:

Որովհետեւ, եթէ իրականութիւնները յայտնուէին՝ Սիոնիստներուն պատաս-

խանատութիւններն ալ պիտի լոյսի բերուէին:

Չէ՞ք տեսներ, Հայ-Սփիւռքի մէջ անոնց թերթերը, որոնք հրապարակը ողողած են: Մնացեալներն ալ Ֆարմասոն հայ կազմակերպութիւններուն հրատարակութիւններն են: Եւ շատ փոքր թիւ կազմող հայ հայրենասիրական հրատարակութիւնները՝ օդին մէջ կը ցնդին ու կ'երթան, առանց որ ժողովուրդին մեծ մասը տեղեակ ըլլայ անոնց բովանդակութեան:

* * *

Բայց վերջերս, Արեւմտեան կարգ մը պետութիւններու հայկ. ցեղասպանութեան

հանդէպ ունեցած կեցուածքին մէջ, բարեփոխութիւն մը նկատուեցաւ:

Մինչեւ երէկ հայկական ցեղասպանութիւնը անգիտանալ ձեւացող Արեւմտեան այդ պետութիւնները, մէկը միւսին ետեւէն, հայկական ցեղասպանութիւնը պաշտօնապէս՝ ճանչնալ սկսան: Ի՞նչ եղաւ: Այս պետութիւնները նո՞ր հասկցան իրականութիւնները: Ոչ: Բայց անոնք, նո՞ր տեսնել սկսան թուրքերուն իրենց համար ներկայացուցած վտանգը:

Սիոնիստ ամերիկացիները տեւական երոպացիներուն կը ճնշեն, որ թուրքիան Եւրոպական Միութեան մէջ առնեն: Բնական է՝ Սիոնիստ ամերիկացիներուն նպատակը, թուրքերուն ձեռքով Եւրոպան (→ էջ 3)

ՍՈՒՏԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԱՋՆԵՐՈՒ ԶՈՂ, «ԷՇ ՆԱՀԱՏԱԿ»... (Ծար էջ 2-էն)

Կործանել է:

Եւ այդ պատճառաւ է, որ երոպացիները, թրջական այս մեծ վտանգին դէմ, սկսան հայկական ցեղասպանութիւնը պաշտօնապէս ճանչնալ:

Եւ թուրքերուն երոպական Միութեան մէջ մտնելուն համար պայման դրին, որ թուրքերը հայկական ցեղասպանութիւնը ընդունին:

Երոպացիները շատ լաւ գիտեն, թէ թուրքերուն համար հայկական ցեղասպանութիւնը ընդունիլը՝ մահուան համազօր վճիռ է:

Երոպական պետութիւններուն մէջ կատարուած քաղաքական այս մեծ փոփոխութենէն յուսանք, որ հայերը պիտի կարենան օգտուիլ:

Հայաստանի իշխանութիւնները՝ թուրքերուն գործած հայկական ցեղասպանութիւնը ճանչնալու և մանաւանդ թուրքերուն գողցած հայոց հայրենիքը՝ Արեւմտեան Հայաստանը վերադարձնելու պահանջքը, թրջական պետութեան ներկայացնելու պատմական, սրբազնագոյն պարտաւորութիւնը ունին:

* * *

24 Ապրիլ 1915-ը միլիոնաւոր հայերու նահատակութեան տարեդարձն է:

Բայց, միեւնոյն ատեն, պատմութեան ծանօթ թուականներէն ի վեր, իր հայրենի հողերուն վրայ ապրող հայուն հայրենիքին մեծ մասին գողցուելուն տարեդարձն է:

Ապրիլ 1985 Յ. Չ.

1915-ի հայկական ցեղասպանութիւնը՝ աշխարհի պատմութեան մէջ գործընթացած *միակ իսկական* ցեղասպանութիւնն է: Հայկական ցեղասպանութեան նման ուրիշ ցեղասպանութիւն չէ կատարուած: Որովհետեւ 1915-ին թուրքերը, հայրենիք մը գողցան և հոն բնակող հայերը բնաջնջեցին:

Պատմութեան ծանօթ թուականներէն ի վեր "ARMENIA" ըլլալով ճանչցուած և բոլոր քարտէսներուն վրայ "ARMENIA" արձանագրուած, 300,000 (երեք հարիւր հազար) քառ. քմ.է աւելի եղող հայկական հողերուն վրայ բնակող բոլոր հայերը տեղահանուեցան և մեծ մասով սպաննուեցան:

Եւ հայերուն 3000 տարուայն հայրենիքը գողցուեցաւ:

Եւ հայերը, 1915-էն ի վեր, 89 տարիներու ընթացքին, միայն 1,500,000 (մէկուկէս միլիոն) հայերուն ցեղասպանութեան մասին կը խօսին, և նոյն ատեն չեն ըսեր (և մեզի համար այս մէկն է ամէնէն կարելորդ), Թէ՛ ՀԱՅՐԵՆԻՔ ՄԸ ԳՈՂՑՈՒԱԾ Է:

Ի՛նչ անհաւատալի կեցուածք է այս:

Ինչպէ՞ս հայրենիք մը կը մոռցուի, կ'անտեսուի և չի՛ յիշատակուիր «ցեղասպանութիւն»ը յուշածելու միջոցին:

* * *

Այստեղ (էջ 2-ի մէջ) կը հրատարակենք, Հոռմ քաղաքի մէջ պատմական հռոմէական COLOSSEO յուշարձանին մօտերը գտնուող և հռոմէական կայսրութեան ծաւալման պատմութիւնը ներկայացնող չորս շատ մեծ մարմարեայ քարտէսներէն մէկուն նկարը:

Այս 4 քարտէսներուն վրայ ալ, մեր հայրենիքին՝ Հայաստանին անունը՝ "ARMENIA" ըլլալով արձանագրուած է:

Առաջին քարտէսին վրայ Հոռմը՝ ROMUS և ROMULUS-ի կողմէ հիմնուած փոքր կէտ մըն է: Յետոյ, տարիներու ընթացքին, Հոռմը կայսրութեան կը վերածուի: Հոռմը կը ծաւալի և Միջերկրականի շուրջի բոլոր երկիրները կը գրաւէ:

Եւ միայն չորրորդ քարտէսին վրայ է, որ "ARMENIA"ն, Զ. Ա. 66 թուականներուն, հռոմէացիներուն կողմէ գրաւուելով, հռոմէական կայսրութեան մաս կը կազմէ:

Երբ մենք այս քարտէսը տեսանք՝ մեր կուրծքը հպարտութեամբ ուռեցաւ և շատ աւելի հաւատացինք, որ Հայ Ազգը, իսկապէս որ մեծ ազգ մըն է:

... Եւ բնական է, որ այս քարտէսներուն վրայ, «Թուրքիա» անունով երկիր մը գոյութիւն չունէր:

Թրքական դիմակ հագած («տէօնմէ») Սիոնիստներուն միջոցաւ է, որ այս քարտէսներու վրայի "ARMENIA"էն 2000 տարիներ յետոյ, Անաթոլիոյ մէջ, յոյներէն և հայերէն գողցուած հողերուն վրայ, «շինծու Թուրքիա» մը ստեղծուեցաւ:

Եւ հայերը (թուրքերուն կողմէ իրենց տրուած ածականներով՝ «յիմար և յամառ» հայերը) կը մոռնան "ARMENIA"ն, և կը մոռնան թուրքերուն կողմէ գողցուած իրենց հայրենիքը:

**ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ (ԻԲՐ ԹԷ) ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
 24 ԱՊՐԻԼ 1915-ԻՆ, ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ԻՐԱԳՈՐԾԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
 ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 89-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՊԱՏԵՅՈՒԹԵԱՄԲ
 ԱՆԷԾՔԱԳԻՐ [ԹԻԻ 5]**

Մեր այս գրութեան մէջ, իսմէթ Ինէօնիին հայ լեզուի մասին ունեցած խոր հմտութեան ուրկէ գալուն շուրջ, մեր գիտցածները յայտնելու պիտի ջանանք:

Ինէօնիին ընտանիքը՝ մալաթիացի էր: Մալաթիան [բուն անունով Մելիտինէ] հնադարեան շրջաններէն իվեր, շատ կարեւոր առեւտրական կեդրոն մը եղած էր:

Մինչեւ 19-րդ դարուն սկիզբները, Մալաթիայի մէջ շատ քիչ թուրք կար:

Բնակչութեան մեծամասնութիւնը հայ և յոյն էին:

1850-թ.ներէն յետոյ, թուրքերը և քիւրտերը մասնաւորապէս Մալաթիա տեղաւորուեցան:

1915-ին, Մալաթիայի բնակչութեան կէսէն աւելին հայ էր,

Մինչեւ 1915 թուականը, Մալաթիոյ մէջ 30 հազար հայեր կ'ապրէին:

1915-ի հայկական ցեղասպանութեան ընթացքին, դուք՝ թուրքերդ Մալաթիայի հայերուն մեծ մասը ջարդեցիք:

Ճատ քիչ թիւով հայեր ազատեցան. փոապան կամ ջաղացպանի նման հայ արհեստաւորներ միայն փրկուեցան ջարդէն:

Ինէօնիին Մալաթիացի ընտանիքը՝ հայկական ծագում կրնայ ունեցած ըլլալ:

Մեծ հաւանականութեամբ՝ 19-րդ դարուն սկսող ջարդերուն ընթացքին, ստիպողաբար մահմետականացած հայերէն կրնայ ըլլալ:

Բայց Ինէօնիին հայ լեզուին ծանօթութիւնը՝ չենք կարծեր որ իր ընտանիքէն եկած ըլլայ:

Ինէօնիին ընտանիքը շատոնց թրքացած ըլլալուն, իր հայկական ծագումը, շատ հաւանաբար, մոռցած է:

Ինէօնիին հայ լեզուի մասին ունեցած խոր հմտութիւնը՝ անոր իր մանկութեան, Իզմիրի մէջ, հայկական դպրոց մը յաճախած ըլլալուն պատճառաւ է, կը կարծենք:

Որովհետեւ, այդ տարիներուն Իզմիրի մէջ, միայն յոյներու և հայերու դպրոցներ կային:

Թրքական վարժարան շատ չկար: Թրքական վարժարան ըլլալով՝ միայն «Գուրան» կարողալ սորվեցնող դպրոցներ կային:

Իզմիրի մէջի հայկական դպրոցները շատ համբաւ ունէին: Աշակերտները՝ շատ լաւ կը դաստիարակուէին:

Այս տեսակետով՝ Ինչօնիին ընտանիքը, փոքրիկ Իսմէթ Ինչօնիին Իզմիրի մէջ գտնուող հայկական վարժարան վը դրկած է հաւանաբար:

Եւ Ինչօնիին հայ լեզուի մասին հմտութիւնը՝ Իզմիրի հայկական վարժարանէն կրնայ եկած ըլլալ...: Մեր երիտասարդութեան տարիներուն, մինչեւ 1945-թ.ը, Պաքրգիւղի մէջ (բուն անունով՝ «Մաքրի Խորիս») — յունարէն՝ հեռաւոր գիւղ ըսել է) թրքական «Լիսէ» չկար. միայն միջնակարգ վարժարան կար:

Եւ Պաքրգիւղի հայկական «Պեգագեան Լիսէ»ն՝ թուրք աշակերտներ ալ կը յաճախէին: Եւ մեր դասարանի թուրք աշակերտները շատ լաւ հայերէն կը խօսէին:

Իզմիրի մէջ, 1915-ին, 40 հազար հայեր կ'ապրէին: 1922-ին դուք, Իզմիրի հայկական և յունական թաղերը կրակի տուիք:

Եւ հայերը և յոյները դէպի ծով փախչիլ սկսան:

Անոնց մէկ մասը, Նաւահանգիստը գտնուող յունական շոգենաւերուն կողմէ ազատուցան:

Քարափը մնացող և փախչիլ չկրցող բոլոր յոյները և հայերը սպաննեցիք:

1923-ին Իզմիրի մէջ, մէկ հատ յոյն և հայ չէր մնացած ...:

Մինչեւ 1915-թ.ը, Անաթոլիոյ մէջ ապրող բնակչութեան մեծամասնութիւնը քրիստոնեայ՝ յոյն և հայեր էին:

1915-էն մինչեւ 1923-թ. Անաթոլիոյ քրիստոնեայ բնակչութեան ամբողջութիւնը մաքրագործեցիք: Մեծամասնութիւնը սպաննեցիք: Միայն մէկ փոքր մասը կրցաւ փախչիլ:

Եւ ձեր զարհուրելի վայրագութեան «շտրիխ», այդ մեծամասնութիւն կազմող ժողովուրդէն՝ հայերէն և յոյներէն այսօր մնացած է միայն Պոլսոյ մէջ, սուրի մնացորդ 50 հազար հայ և շուրջ 1000 յոյն:

Եւ Պոլսոյ մէջ գտնուող այս 50 հազար հայերը, դուք իբր պատանդ բռնած էք, որ Սփիւոքի հայերը «շատ յառաջ չերթան», և Թուրքիոյ դէմ միացեալ շարժումներ չկատարեն:

Պոլսոյ մէջ ազգականներ ունեցող Սփիւոքի հայերը շատ ուշադիր են:

Անոնք Թուրքիոյ դէմ ցոյցերու և որեւէ շարժումի չեն մասնակցիր:

Որովհետեւ անոնք գիտեն, որ այդ ցոյցերուն և արարքներուն «պատիժը» պոլսահայերը կը կրեն: Երբեմն — երբեմն Սփիւոքի մէջ կատարուած հայկական ցոյցերուն դէմ, Պոլսոյ հայերը անմիջապէս կ'սկսին հառաչել...—

«Այս ցուցարար հայերը, մեր վիճակը այստեղ ի՞նչ կ'ըլլայ ըսելով՝ բնաւ չեն մտածեր»:

Պոլսեցի հայեր՝ դուք բնաւ մի մտահոգուիք. Թուրք կառավարութիւնը չի՛ թոյլատրեր, որ մէկը ձեզի դպչի:

Որովհետեւ դուք՝ պատանդ հայերդ, այնքան ատեն որ Պոլսոյ մէջ էք՝ Սփիւոքի հայերը միանալով, Թուրքերուն դէմ ազդու արարքներ չեն կրնար գործել:

[Ծարունակելի]

Յ. 2.

**TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
24 NISAN 1915-DE TÜRKLERİN GERÇEKLESTİRDİĞİ
ERMENİ SOYKIRIMININ 89 YILDÖNÜMÜ DOLAYISI İLE
LÂNETNAME (NO 5)**

BU YAZIMIZDA ISMET İNÖNÜNÜN ERMENİ LISANI HAKKINDA DERİN BİLGİSİNİN NEREDEN GELDİĞİ HAKKINDA, BİZİM BİLDİKLERİMİZİ AÇIKLAMAYA ÇALISACAYIZ.

İNÖNÜNÜN AİLESİ ASLEN MALATYALIDIR.

MALATYA (ASIL İSMİ İLE MELİDİNE) ANTİK ZAMANLARDAN BERİ ÇOK MÜHİM BİR TİCARET MERKEZİ İDİ.

19. YÜZYILIN BAŞLARINA KADAR MALATYADA ÇOK AZ TÜRK VARDI.

NÜFUSUN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU ERMENİ VE RUM İDİ.

1850-DEN SONRA TÜRKLER VE KÜRTLER MALATYAYA BİLHASSA YERLESTİRİLDİLER.

1915-DE MALATYANIN NÜFUSUNUN YARISINDAN FAZLASI ERMENİ İDİ.

1915-E KADAR MALATYADA 30 BİN ERMENİ YASİYORDU.

1915-ERMENİ SOYKIRIMINDA SİZ TÜRKLER, MALATYADAKİ ERMENİLERİN BÜYÜK KISMİNİ KESTİNİZ. MALATYADAKİ KATLIAMDAN ÇOK AZ ERMENİ KURTULDU. FIRINCI, DEGİRMENCI GİBİ BAZI ERMENİ ZANAATÇILAR.

İNÖNÜNÜN MALATYALI AİLESİNİN, ERMENİ ASILLI OLMASI MÜMKÜNDÜR.

BÜYÜK İHTİMAL İLE 19. YÜZYILDA BAŞLIYAN KATLIAMLAR ESNASINDA MECBUREN MÜSLİMAN OLAN MALATYALI ERMENİLERDEN OLABİLİR.

FAKAT İNÖNÜNÜN ERMENİ LISANI HAKKINDA BİLGİSİNİN, AİLESİNDEN GELDİĞİNİ ZANNETMİYORUZ.

İNÖNÜNÜN AİLESİ, ÇOK SENE EVVEL TÜRKLESMİŞ OLDUGUNDAN ERMENİ ASLINI UNUTMUSTU MUHAKKAK.

İNÖNÜNÜN ERMENİ LISANI HAKKINDA BİLGİSİNİN, ONUN ÇOCUKLUĞUNDA İZMİRDE ERMENİ MEKTEBİNE GİTMİŞ OLMASINDAN GELDİĞİNİ TAHMİN EDİYORUZ.

ÇÜNKÜ O SENELERDE, İZMİRDE YALNIZ RUM VE ERMENİ OKULLARI VARDI. TÜRK OKULU PEK YOKTU. TÜRK OKULU OLARAK, YALNIZ KURAN OKUMAYI ÖĞRETEN OKULLAR VARDI.

İZMİRDEKİ ERMENİ OKULLARI İSE ÇOK TANINMISTI. ÇOK BİLGİLİ ÖĞRENİCİ YETİSTİRİRLERDİ.

BU BAKIMDAN, İNÖNÜNÜN AİLESİ, KÜÇÜK İSMET İNÖNÜYÜ İZMİRDE BİR ERMENİ OKULUNA GÖNDERMİŞ OLABİLİR.

VE İNÖNÜNÜN ERMENİ LISANI HAKKINDA BİLGİSİ, İZMİRDEKİ ERMENİ OKULUNDAN GELEBİLİR....
...BİZİM GENÇLİĞİMİZDE 1945-E KADAR BAKIRKÖYDE (ASIL İSMİ RUMCA UZAK KÖY MANASI-
NA MAKRI KHORIS) TÜRK LİSESİ YOKTU. YALNIZ TÜRK ORTA OKULU VARDI.

VE BAKIRKÖYDEKİ ERMENİ BEZAZYAN LİSESİNE TÜRK ÖĞRENCİLER DE KAYDOLMUSTU.

VE BİZİM SINIFIMIZDAKİ TÜRK ÖĞRENCİLER ÇOK İYİ ERMENİCE KONUSURLARDI....

İZMİRDE 1915-DE 40, BİN ERMENİ VARDI....

1922-DE İZMİRDEKİ ERMENİ VE RUM MAHALLELERİNİ ATESE VERDİNİZ.

ERMENİ VE RUMLAR DENİZ TARAFINA DOĞRU KAÇTILAR. BİR KİSİMİ, LİMANDAKİ YUNAN GEMİ-
LERİ TARAFINDAN KURTARILDI.

KARADA KALAN VE KAÇAMAYAN RUM VE ERMENİLERİN HEPSİNİ ÖLDÜRDÜNÜZ....

1923-DE İZMİRDE BİR TEK RUM VE ERMENİ KALMAMISTI.

1915-E KADAR ANATOLYADA YASITAN AHALİNİN ÇOGUNLUGU HRİSTİYAN İDİ. RUM VE ERMENİ
İDİ.

1915-TEN 1923-E KADAR ANATOLYANIN HRİSTİYAN AHALİSİNİN HEPSİNİ TEMİZLEDİNİZ, COGU-
NU ÖLDÜRDÜNÜZ. YALNIZ AZ BİR KİSİMİ KAÇABİLDİ....

BU KORKÜNC VAHŞETİNİZ "SAYESİNDE" BUGÜN KALA KALA, O DA YALNIZ İSTANBULDA KILIÇ
ARTIĞI (50 BİN) KADAR ERMENİ VE BİN KADAR DA RUM KALDI.

VE İSTANBULDAKİ BU ELLİBİN ERMENİYİ, SİZ TUTSAK OLARAK KULLANIYORSUNUZ. DİYASPO-
RADAKİ ERMENİLER ÇOK İLERİ GİTMESİNLER, VE TÜRKİYEYE KARSİ HEP BİRLİKDE HAREKETLER
YAPMASINLAR DİYE.

İSTANBULDA AKRABALARI OLAN DİASPORADAKİ ERMENİLER ÇOK DİKKATLİDİRLER.

ONLAR, TÜRKİYEYE KARSİ GÖSTERİ VE EYLEMLERE KATILMAZLAR.

ÇÜNKÜ BU GÖSTERİ VE EYLEMLERİN CEZASINI, SONRA İSTANBULDAKİ TUTSAK ERMENİLER
ÇEKER DİYE BİLİRLER.

ARA, SIRA DİYASPORADA YAPILAN ERMENİ GÖSTERİLERİNE KARSİ, İSTANBUL ERMENİLERİ
HEMEN YAYGARAYI BASARLAR.

"BU GÖSTERİCİ ERMENİLER, BİZİM HALİMİZ NE OLUR DİYE HİÇ DÜŞÜNMEYORLAR".

İSTANBULLU ERMENİLER, SİZ HİÇ MERAK ETMEYİN. TÜRK HÜKÜMETİ, SİZİN KİLİNİZE BİLE
DOKUNDURMAZ.

ÇÜNKÜ SİZ TUTSAK ERMENİLER İSTANBULDA OLDUGUNUZ MÜDDETÇE, DİYASPORA ERMENİ-
LERİ, TÜRLERE KARSİ BİRLESEREK ETKİLİ BİR EYLEM YAPAMAZLAR.

(DEVAMI VAR)

Յ. Չ.

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀ [ԻԲՐ ԹԷ]
 ՆԿԱՏՈՒԱԾ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
 ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ ԼՈՒՐԵՐ

25 ՅՈՒՆԻՍ 2004-ԻՆ, ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ
 ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԿԱՏԱՐԱԾ ԾԱՏ
 ԿԱՐԵՒՈՐ ԵԼՈՅԹԸ.-
 «ԱՄԵՐԻԿԱՆ, ԱՆՊԱՏԿԱՌՕՐԷՆ,
 ԱԹՈՄԱԿԱՆ ՈՒԺԷՆ ՕԳՏՈՒԵԼՈՒ ՄԵՐ
 ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԱՐԳԵԼՔ ԸԼԼԱԼ Կ՛ՈՒՋԷ:
 ՄԻՆՉԴԵՌ ԻՐ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՋԻՆԱԿԻՑԸ ԵՂՈՂ
 «ԱՀԱԲԵԿԻՉ» ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ [ԻՍՐԱՅԷԼԸ],
 ՄԵԾ ԹԻՒՈՎ ԱԹՈՄԱԿԱՆ ՋԷՆՔԵՐ
 ԿՈՒՏԱԿԱԾ Է ԵՒ
 ՋԱՆԳՈՒԱԾԱՅԻՆ ԲՆԱՋՆՋՄԱՆ ՋԷՆՔԵՐ ՈՒՆԻ:
 ԵՒ ԿԸ ԾԱՐՈՒՆԱԿԷ ՆՈՐ
 [ԱԹՈՄԱԿԱՆ] ՋԷՆՔԵՐ ԱՐՏԱԴՐԵԼ»:

27 ՅՈՒՆԻՍ 2004-ԻՆ, Ս. ԱՐԱԲԻՈՅ
 ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆ ԱՊՏԱԼԼԱ-ՅԻ
 ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.-
 «ՍԱՈՒՏԻ ԱՐԱԲԻՈՅ ՄԷՋ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ ԿԵՐՋԻՆ
 ՅԱՐՉԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԵՏԵՒ ԳՏՆՈՒՈՂԸ
 ՍԻՈՆԻՋՄՆ Է»:
 ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
 [ԿՐԷԺ ՈՒԻԲԷՆԵԱՆ]

Չենք գիտեր, թե դուք, վերը նշուած այս լուրերը կարդալու առիթ ունեցա՞ք, թէ ոչ:

Ամէն պարագայի՝ այս լուրերը ժողովրդրական լայն խաւերուն չհասան: Բնական է՝ կրկին Սիոնիստներուն լրատուութեան ցանցին գրաքննութեան պատճառաւ:

Սուտերու աշխարհի մը մէջ կ'ապրինք: Ամէն բան սուտ է: Ամէն բան կեղծիք: Եթէ բացարձակ իրականութիւն եղող բան մը կայ այս աշխարհի մէջ՝ այն ալ Դրամիւն ներկայացուցած ուժն է:

Մենք, այս գաղափարները, տւական կրկնած ենք, և միշտ ալ պիտի կրկնենք:

Ի՞նչ կ'ընէք ձեր հիւանդ եղած միջոցին: Տեսարար կը հառաչէք: «Ախ, Ախ, Ա՛խ, Ա՛խ» Եւ այս ձեւով ձեր ցաւը կ'արտայայտէք:

Մեր ըրածն ալ նոյնն է:

Պարզ, բայց հայրենասէր հայու մը հառաչանքներն են ասոնք:

«ՄԵՆՔ, ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԱՄՊԻՈՆԻ ՄԸ ԽՕՍՆԱԿԸ ՉԵՆՔ, ԵՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼՈՒ ՅԱԻԱԿՆՈՒԹԻՒՆՆ ԱԼ ՉՈՒՆԻՆՔ»-

Ինչպէս որ ըսած էր, մեծ հայրենասէր Ռահվիրայ, «ԱՍԱԼԱ»ի ղեկավար Յակոբ Յակոբեան, որուն «Սիոնիստական-Ամերիկեան-(և ասոնց լծակից) Հ.Յ.Դ.»ի երրորդութիւնը նահատակեցին 1988-ին, Աթէնքի մէջ:

Մենք, տւեապէս կը հառաչենք, մեր մեծ հայրենիքին՝ Արեւմտեան Հայաստանի կորուստին համար:

Կը հառաչենք, որ այս երրորդութիւնը, մոռցնելու համար Արեւմտեան Հայաստանը, մեզ մխրճեցին Արցախի անելանելի ճախճախուտին մէջ:

Այսօր գրեթէ ոչ մէկ հայ, Արցախի հարցին՝ հայ ազգին պատճառած դժբախտութիւններուն, վնասներուն մասին չի խօսիր, չի կրնար խօսիլ:

Որովհետեւ «Սուտերու կայսրութեան» հայ ծառաները, ձեզ անմիջապէս, «հայրենադաւ»ութեամբ կ'ամբաստանեն:

Ծատ անգամ ըսած ենք, որ հայ ազգին տրամաբանութեան կառոյցը 200 տարիներէ ի վեր, «Սուտերու իշխանութեան» քարոզչութեան պատճառաւ խանգարուած է:

Ասոր հետեւանքով է, որ հայ ազգը չգիտցաւ, թէ ո՞վ է իր բարեկամը և ո՞վ է իր թշնամին:

Եւ գնաց սուտ ռահվիրաներու ետեւէն որոնք, ազգային լրգունգներու տակ, ազգին թշնամիներուն կը ծառայէին:

Եւ կորսնցուց իր հայրենիքին մեծ մասը:

Նոյնիսկ, մինչեւ այսօր, հայ ազգը չէ կրցած տեսնել իրականութիւնները:

Հայ անհատները [մեծամասնութեամբ] այսօր, կարողութիւնը չունին իրարմէ գանազանելու հայրենասէրը և դաւաճանը: Հայրենասէր մամուլը նոյնիսկ, յաճախ տեղեակ չէ, թէ ո՞վ է հայրենասէրը և ո՞վ է դաւաճանը:

Այստեղ պիտի ջանանք նշել, հայրենասէր նկատուած հայկական մամուլին մէջ, վերջերս հրատարակուած և տգիտութեան մարմնացում եղող գրութիւններէն նմոյշներ:

Երկար տարիներէ ի վեր Փարիզ լոյս տեսնող և մեծ հայրենասէր՝ Աւետիս Ալիքսանեանի կողմէ հիմնուած երկշաբաթաթերթին մէջ, 3 Յուլիս 2004-ին, ծրանսերէն լեզուով գրութիւն մը հրատարակուեցաւ:

Թերթին խմբագիրը այս գրութեան մէջ, իր ընդվզումը և ցաւը կը յայտնէր, որ վերջերս Երեւանի մէջ, Նացի Գերմանիոյ ծառայութեան կոչուած «Դրօ»ի անունով գիտութեամբ կաճառի մը հիմերը նետուած են:

Եւ հարց կուտար. «Այսօր Դրօ՞ն կը փառաբանենք: Եւ վաղն ալ ինչո՞ւ չէ՛ վասակը»:

Ծա՛տ տպաւորուեցանք կարդալով այս գրութիւնը, որ իսկական հայրենասիրութեան մը արտայայտութիւնն էր:

Բայց, մեր ուրախութիւնը շուտով, հիասթափութեան վերածուեցաւ, երբ նոյն թերթին 10-րդ էջին մէջ կարդացինք Սէյրան Զամալեանի [տարօրինակ անուն մը՝ թրքութիւն բուրող] կողմէ հրատարակուած գիրքէն հատուած մը:

Եւ ի՞նչ էր այս գիրքին նիւթը: Թերթին մէջ արձանագրուած անունով նշենք՝ «Լեգենդար զօրավար Մոնթէ Մելքոնեան Աւօ»ի մասին փառաբանանք-ջատագովութիւն մը:

Մեծապատիւ պարոն խմբագիր: Ուրախ ենք՝ որ Դրօ-ի անունով կաճառի մը շինութիւնը Երեւանի մէջ՝ այսպանած էք:

Բայց ինչպէ՞ս կրնաք ձեր նոյն թերթին մէջ, Արեւմուտքի գործակատար, ամերիկացի Մոնթէ Մելքոնեանը գովաբանել երբ, իբր փարիզաբնակ հայրենասէր մը՝ տեղեակ էք ԱՍԱԼԱ-ի ամբողջ պատմութեան և ներքին ծալքերուն:

Ինչպէ՞ս կրնաք թոյլատրել, որ ձեր թերթին մէջ հրատարակուի Մոնթէն գովաբանող գրութիւն մը, երբ դուք շատ լաւ գիտէք, թէ ան Արեւմուտքին կողմէ «ԱՍԱԼԱ»ն խորտակելու համար մասնաւոր ուղարկուած պատուիրակատար մըն էր:

1.- Զօրավար Դրօ, Նացի Գերմանիոյ սայլին լծուած մըն էր, որ մինչեւ վերջին շունչը պայքարեցաւ Սովետական Հայաստանի դէմ, իբր դաշնակցական:

2.- Մոնթէ Մելքոնեան՝ Ամերիկա ծնած հայ մը, որ հոն դաստիարակուեցաւ և դրկուեցաւ որ առաջնակարգ դեր ունենայ հայ Ազգին վրիժառու բազուկը եղող այս կազմակերպութիւնը քանդելու մէջ... և յաջողեցաւ:

Դուք, առաջինը կ'անուանէք «դաւաճան» ու կը պախարակէք:

Իսկ երկրորդը՝ կը փառաբանէք:

Երբ կ'ըսենք, թէ հայուն տրամաբանութեան կառոյցը խաթարուած է, իրաւունք չունի՞նք արդեօք:

***

Պէլրութիւն հրատարակուող և հայրենասէր նկատուած թերթի մը մէջ, վերջերս կարդացինք երկու մեծադիր էջերու վրայ հրատարակուած գրութիւն մը, ուր

Արցախի պատերազմին վերջին տարիներու պատմութիւնը կը ներկայացուէր: Բայց, այս յօդուածագրին բուն նպատակը, իրականութեան մէջ, Լեւոն Տէր Պետրոսեանին վարած քաղաքականութիւնը ջատագովել էր:

Ծատ անհաւատալի՛ երեւոյթ է:

Տարիներով և մինչեւ վերջին օրերս Սովետական Հայաստանը պաշտպանող և դրուատող այս թերթը, հիմա ելեր Սովետական Հայաստանը կործանող Լեւոն Տէր Պետրոսեանը կը գովաբանէ: Բայց, այս թերթին մէջ, Լեւոն Տէր Պետրոսեանին համակրութիւն յայտնող գրութիւններ առաջին անգամ չէ, որ կը կարդանք:

Ամերիկայի հայկական թերթերէն մէկուն մէջ, ոսկեզօծ յօդուածագիր մը, բաւական ատենէ ի վեր, այսօրուան Հայաստանի իշխանութիւնը այպանող շատ իրաւացի և տեղին գրութիւններ կը հրատարակէր:

Տեղեկացանք, որ այս յօդուածագիրը նախկին դաշնակցական մըն է, որ սրտնեղած և հեռացած է իր կազմակերպութենէն, չենք գիտեր ինչ պատճառով:

Բայց, այս անգամ ալ, Լ. Տ. Պետրոսեանի համակիրի մը վերածուած է:

Մենք կը հաւատանք, որ ըլլա՛յ այս կուսակցութիւնը և ըլլա՛յ Լ. Տ. Պ. ը, խորքին մէջ, նոյն բաներն են:

1.- Երկուքն ալ Սովետական հայաստանին թշնամիները եղած են:

2.- Երկուքն ալ Արեւմուտքի ծանօթ կազմակերպութեան ենթարկուած են:

Բայց, մեզի համար անհաւատալի և անհասկնալի եղողը, հայրենասէր նկատ-

ուած և Պէյրութ հրատարակուող այս թերթին մէջ, թշնամի գաղափարախօսութեան մը արտայայտիչ գրութիւններու ի՞նչ մտայնութեամբ, որո՞ւ ծառայելու և հանելի թուելու համար լոյս ընծայուիլն է:

Ամէն պարագայի՛ այս թերթին մէջ, ասկէ առաջ ալ մեր ըմբռնած հայրենասիրութեան հերհակ գրութիւններ հրատարակուեցան:

Լոնտոնի իբր թէ «հայրենասէր»ներու կողմէ հրատարակուած ամսաթերթի մը մէջ, ապշութեամբ կարդացած էինք, Արեւմուտքի գործակատար Սոնթէն փառաբանող յօդուած մը:

Յետոյ, շատ անելի զարմացանք, երբ նոյն դրուատալից գրութիւնը տեսանք, որ այս անգամ ալ հրատարակուած է Պէյրութ լոյս տեսնող և «հայրենասէր» նկատուած թերթին մէջ... Կրկին պիտի ըսենք—

Իրաւունք չունի՞նք երբ կ'ըսենք, թէ շատ մը հայերու տրամաբանութեան կառոյցը խաթարուած է:

**

Վերջերս, թերթերէն տեղեկացանք, թէ Պարոյր Ղազարեանի (իբր թէ Պարոյր Սեւակ) մահուան օրը յիշատակուեր է Հայաստանի մէջ:

Բայց, ամէնէն տարօրինակը, Երեւանի «Ազգ» թերթին մէջ հրատարակուած գրութիւնն է:

Ամէնուն ծանօթ է, որ երեւանեան «Ազգ» թերթը՝ Ռամկավարներուն (կամ, ձեռով մըն ալ՝ «բարեգործականն») ներուն] թերթն է:

Եւ, այս թերթին մէջ, Սերկէյ Գալոյեան անունով յօդուածագիրը, նախ՝ երկարօրէն կը պախարակէ Սովետական Հայաստանի «բռնակալութեան» շրջանը, և յետոյ կ'ողբայ Պարոյրի «սպանութիւնը»:

Մենք կը կարծէինք, թէ միայն Ռուս - Ամերիկեան «Պաղ պատերազմ»ի տարիներուն է որ, Միւնիխի Սի. Այ. Էյ.ի կեդրոնէն Լ.Յ.Դ., Հայաստանի հայերը գրգռելու համար, կը տարածէին այս ու նման սուտ լուրեր, թէ՛ Պարոյրի օթոյի արկածը՝ «Սովետներուն կողմէ կատարուած սպանութիւն մըն է»:

Մինչդեռ այդ օրերուն, Հայաստանի մէջ ամէն մարդ գիտէր, թէ՛ Պարոյր, որ դեռ շաբաթ մ'առաջ ստացած էր վարորդի իր արտօնագիրը, իր գիւղէն ճամբայ ելած էր, որ երթայ Թիֆլիս:

Ծուրջիները կը յանձնարարեն իրեն, որ այս «խենթութիւնը» չընէ: Բայց Պարոյր, ականջ չի տար խոհեմութիւն յանձնարարող խօսքերուն, և կը նստի դէկի առջեւ: Բայց քիչ յետոյ, առջեւէն գացող բեռնակառք մը կողէն շրջանցել կը փորձէ և, իր անփորձութեան պատճառաւ, ինքնաշարժը ճամբէն շեղելով վար կը գլորի և Պարոյր, այս ձեռով, ցաւալի արկածով կը մահանայ:

Ա՛յս է իրական պատմութիւնը արկածին:

Երբ այսօր կը տեսնենք, թէ Արեւմտեան հետախուզութեան կողմէ յօրինուած պատմութիւնը կը կրկնուի, մենք հիմնաւորուած վախով մը կը համակուինք, որ, Հայաստանի մէջ, հակառուս «Պաղ-պատերազմը» պիտի վերսկսի:

Եւ այս անգամ՝ «Նախկին հայրենասէր» Ռամկավարներուն և իրենց նմաններուն ձեռքով կամ մեղսակցութեամբ:

Հայուն թշնամիներուն ծառայութեան կոչուած նորերը գիտնալու են սակայն, որ Հայաստանի և Սփիւռքի մէջ, խղճամիտ և իսկական հայրենասէր հայեր ալ կան:

Եւ ասոնք պիտի չձգեն, ոգի ի բռին, որ դուք, հայուն վերջին յոյսը եղող Հայաստանը խորտակէք՝ թշնամացնելով հայերը ռուսերուն, որոնք գլխաւոր բարեկամն ու պաշտպաններն են Հայ ազգին:

**

Մեր գրութիւններուն հետեւողները գիտեն, թէ մենք, լուրջ վերապահութիւններ ունինք կուսակցութիւններուն հանդէպ:

Որովհետեւ Հայ ազգը, իրականութեան մէջ, պատերազմի մէջ է թուրքերուն դէմ, որոնք հայուն հայրենիքը գողցած են:

Եւ պատերազմի շրջանին ազգի մը կուսակցութիւնները կը միասնանան, կը կազմուի միացեալ ճակատ թշնամիին դէմ: Ինչ որ չենք տեսներ այսօր:

Ազատութեան պայքար մղող բոլոր ազգերուն մօտ, այսպէս եղած է:

Եւ ազատատենչ ազգերը՝ միայն «Ազատագրութեան ճակատ» մը . . .

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱԾՆԱՐՀՆ [ԻՐ ԹԷ] ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ... (Ծար էջ 2-էն)

կազմելով, և միացեալ ու միակ ղեկավարութեան մը հրամանին տակ, կրցած են իրենց նպատակին հասնիլ:

Այս պատճառաւ մենք, դէմ ենք կուսակցութիւններուն ազգային ներկայ վարքագիծին ու անջատ, յաճախ ալ իրարու հակադիր իրենց գործունէութեան:

Եւ կը հաւատանք, որ մեր թշնամիները պատմութեան մէջ և նոյնիսկ մինչեւ այսօր, միշտ առիթը և կերպը գտած են հայ շատ մը ղեկավարները և կազմակերպութիւնները, այլազան միջոցներով, իրենց սայլին լծելու:

Բոլոր հայ կուսակցութիւնները, առաւել կամ նուազ համեմատութեամբ, կամայ-ակամայ զոհը եղած են հայուն թշնամիներուն սադրանքներուն:

Բոլորին ծանօթ են, մանաւանդ ՀՅԴ-ի ղեկավարներուն՝ հայավնաս դիրքորոշումները:

Գալով հնչակեաններուն՝ այստեղ կուզենք միայն յիշել, այն ցաւալի եղելութիւնը, որով ներկուսակցական հակամարտութեան հետեւանքով զոհ դարձաւ իրենց ամէնէն հայրենասէր և իմաստուն ղեկավարներէն՝ Արփիար Արփիարեանը 1908-ին, Գահիրէի մէջ:

Եւ ի՞նչ էր իրեն կուսակից հատուածին կողմէ վերագրուած յանցանքը- Արփիարեանը կ'ուզէր, որ հայ ժողովրդական պայքարը կեդրոնացուի միայն թուրքերուն վրայ: Ան դէմ էր կուսակցութեան, Ռուսիոյ մէջ, հակաձարական շարժումներու մասնակցութեան: Երկու ճակատի վրայ միաժամանակ կռուելուն:

Բոլոր իսկական հայրենասէր հայերուն համոզումը եղող այս գաղափարները դաւանելուն պատճառաւ, հաւանաբար նաեւ դուրսէն կազմակերպութեան մէջ սողոսկած, պատուիրակատար անձերու ձեռքով ահաբեկուեցաւ, մեր համոզումով այդ օրերու հայոց ամենաիմաստուն ղեկավարներէն՝ Արփիար Արփիարեան:

*
*
*

Այսօր ալ, կուսակցութիւններուն ընդհանուր կեցուածքին մէջ, գրեթէ բնաւ տարբերութիւն չկայ՝ ներկայինը համեմատած «հին վիճակ»ին հետ:

Անձնական, հատուածական շարժառիթ-պատրուակներով՝ պառակտուած և բաժանուած են այսօր բոլոր կուսակցութիւնները: Երբ, աւելի քան երբեք, միակըտուր ըլլալու էին անոնք, համագործակցող, ազգային մէկ նպատակի շուրջ:

Այստեղ, մանրամասնութեան մէջ մտնել չենք ուզեր:

Բայց, պիտի ուզենք նշել պարագայ մը՝ որ մեր սրտին շատ ցաւ պատճառած է:

Հնչակեաններէն կարելոր մաս մը շատ բան կորսնցուցած են, չգնահատելով հայրենասէր հրապարակագիր և քաղաքագետ ղեկավար, հռետոր ժիրայր Նայիրիին արժէքը:

Այստեղ պիտի նշենք Պրն. ժիրայր Նայիրիին 14 Հոկտեմբեր 1990-ին, Փարիզի մէջ, Ռուբէն Սեւակի նահատակութեան ոգեկոչման հանդիսութեան օրը կատարած ելոյթէն հատուած մը՝ ապացուցանելու համար, որ Հնչակեան կուսակցութիւնը ինչքան մեծ արժէք մը կորսնցուցած է:

«Սիրելի հայրենակիցներ,

Հայերուն պակսած է, մնայուն կերպով, ազգային որոշակի, ծրագրուած և յստակ քաղաքականութիւնը:

Հայ քաղաքական միտքը, ընդհանուր միտքը, ազգի և հայրենիքի, պետութեան գոյութեան և ապահովութեան, ապոնց ապագայ բարօրութեան մտահոգութեամբ, հասարակաց քաղաքականութիւն և գիծ չէ կրցած որդեգրել:

Ազգին և հայրենիքին վերին շահերը, միացեալ ուժերով և ընդհանուր ստրադեժիով և թաքթիքով մը պաշտպանելու մէջ, հայ քաղաքական միտքը, ընդհանուր առմամբ, մնացած է պարտազանց:

Պարզապէս՝ չենք ունեցած այս կարգի միացեալ քաղաքականութիւն եւ մարտավարութիւն:

Հայութեան ամբողջութեան մօտ պակսած է, ծրագրուած գործելու ռազմագիտութիւն մշակելու, յենարան և դաշնակից գտնելու, տասնամեակներու վրայ տարածուող և համազգային բնոյթ ունեցող ծրագիրներու գործադրութեան լռիկ մնջիկ, սուսիկ-փուսիկ լծուելու հեռատեսութիւնը:

Ինչպէս որ կ'ընեն, ըրած են լակամայ պիտի ըսեմ) հրեաները, օրինակի համար:

Ինչպէս որ ըրած է և կը շարունակէ ընել նաեւ, հայկական ցեղասպանութեան մէջ ծանր պատասխանատուութիւն ունեցող Սիոնիզմը»:

Եւ նկատի առնել, որ Պրն. ժիրայր Նայիրի 1990-ին Փարիզի մէջ, կէս ժամէն աւելի տեւող այս ելոյթը կատարած էր՝ առանց կարդալու, հռետորութեամբ:

Դժբախտաբար, հայ ազգը չէ գիտցած և մինչեւ այսօր ալ չի՝ գիտեր գնահատել իր «Արժէքները»:

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ (ԻՐԻ ԹԷ) ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
Ա Ն Հ Ա Ի Ա Տ Ա Լ Ի Բ Ա Ն
Թ Ո Ւ Ր Ք Ի Ո Յ Վ Ա Ր Չ Ա Պ Ե Տ Ի Ն
Ի Ս Ր Ա Յ Է Լ Ի Դ Է Մ
Պ Ա Ղ Ե Ս Տ Ի Ն Ե Ա Ն Ժ Ո Ղ Ո Վ ՈՒ Ր Դ Ը Պ Ա Ձ Տ Պ Ա Ն Ո Ղ
Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Ի Ի Ն Ը

Թուրքիոյ վարչապետը Թ. Էրտողան, առջի ամիս Ամերիկա չմեկնած, յայտարարութիւն մը կատարելու և ըսել է թէ՝

«ԻՍՐԱՅԷԼԻՆ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԴԷՄ ԿԱՏԱՐԱԾԸ՝ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՅԱՔԵԿՉՈՒԹԻՒՆ Է»:
 Ի՞նչ պատահել է, որ թուրքերը, մէկէն պաղեստինեան ժողովուրդին մեղքնալ սկսել են:
 Անհաւատալի բան: Տարիներէ ի վեր Իսրայէլին, Պաղեստինեան ժողովուրդին դէմ կատարած ջարդերուն, թուրքերը ծայն չէին հաներ:

Ընդհակառակը: Թուրքերուն առաջնակարգ բարեկամը և դաշնակիցը՝ Իսրայէլն էր:
 Թուրք պետական անձնաւորութիւնները և մանաւանդ թուրք զօրավարները, յաճախ Իսրայէլ կ'երթային: Եւ թրքական և Իսրայէլեան բանակները տեւաբար, իրարու հետ ռազմափորձեր կը կատարէին:

Դիմա, ի՞նչ պատահել է, որ յանկարծ, թուրքերուն և Իսրայէլի միջեւ, սեւ կատու անցեր է:
 Ասոր պատճառը՝ բանի մը օրեր առաջ մէջտեղ ելաւ:

Ամերիկացի լրագրող Ս. Յերշ-ին «Լիւ Եորքըր» թերթին մէջ հրապարակածին համաձայն՝ Իսրայէլեան մասնագէտներ, միջոցէ մը ի վեր, հիւսիսային Իրաքի մէջի բրտական զինեալները մարզել սկսել են: Իսրայէլը քիւրտերուն մեծ վարկեր բացել է, և քիւրտերը սկսել են, հիւսիսային Իրաքի մէջ, արաքներուն կալուածները գնել:

Այնպէս կ'երեւի, թէ ինչպէս որ 1923-ին հրեաները «Թուրքիա» ըսուած պետութիւն մը ստեղծեցին, հիմա ալ՝ Իրաքի, Իրանի և Սուրիոյ մէջ 10 միլիոնէ աւելի եղող քիւրտերով, նոր բրտական պետութիւն մը պիտի ստեղծեն:

Այս բրտական պետութիւնը՝ Իրաքի, Իրանի և Սուրիոյ կոնակը, Իսրայէլին դաշնակիցը ըլլալով, անոնց գլխուն տեւաբար փորձանք պիտի ըլլայ:

Իրաքի մէջ բրտական պետութեան մը հիմնուելու հաւանականութիւնը, շատ տարիներէ ի վեր յայտնի էր արդէն: Թերեւս կը յիշէք: Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահ Ֆ. Միթերանին կնոջ տեւաբար Իրաքի քիւրտերուն թիկունք կանգնելը և Փարիզի մէջ բրտական մշակոյթի կեդրոնի մը բացուիլը՝ բրտական պետութեան մը ստեղծումին առաջին նշաններն էին:

Ասկէ յետոյ՝ նախատեսուած ծրագիրը կամաց-կամաց պիտի իրագործուի:

Աւելի ետք ըլլալիքը գիտնալու համար՝ մարգարէ ըլլալու պէտք չկայ:

Այս նոր՝ բրտական պետութեան մէջ գտնուող Արաք ժողովուրդը, կամաց-կամաց վնասուիլ պիտի սկսի:

Արդէն, հիւսիսային Իրաքի մէջ գտնուող Արաք ժողովուրդը, քիւրտերու կողմէ դէպի հարաւ սկսել են ջշուիլ:

Բոլորին ծանօթ է, որ քիւրտերը շատ անգուժ ժողովուրդ են:

Թուրքերը, 19-րդ դարէն սկսեալ մինչեւ 1923, արեւմտեան Հայաստանի և Անաթոլիոյ մէջ գտնուող հայ ժողովուրդը մաքրագործելու ծրագիրը՝ քիւրտերուն «շնորհիւ» իրագործեցին:

Եւ 1915-ի հայկական ցեղասպանութեան շրջանին, թուրքերուն հրահանգով հայ ազգը բնաջնջելու համար, քիւրտերը՝ դահիճի «պաշտօն» կատարեցին:

Այս պարագային հարց մը կը գոյանայ:

Իսրայէլի թիկունքով Իրաքի մէջ բրտական պետութեան մը մէջտեղ գալէն և զօրանալէն յետոյ քիւրտերը, Թուրքիոյ մէջ գտնուող 10 միլիոնէ աւելի եղող քիւրտերուն հանդէպ, ի՞նչ դիրքորոշում պիտի որդեգրեն:

Շատ մի աճապարէք: Անոր ալ կարգը պիտի գայ:

Անպայման, Իրաքի մէջ հիմնուած բրտական պետութեան մէջէն, Թալաթ փաշայի նման նենգամիտ, խորամանկ և արիւնարբու քիւրտ ղեկավար մը պիտի ելլէ, և ծար մը պիտի գտնէ ու, պատեհ առիթով, 1915-ին ինչպէս որ հայերուն մաքրագործեցին, այնպէս ալ քիւրտերը՝ թուրքերուն հաշիւը պիտի մաքրեն:

**ՌՈՒՐԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Վերջերս Երևանի մէջ հրատարակուեցան

1.— Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուրէն Սեւակ եւ Մեր Ժամանակը»

2.— Յովհաննէս Զիլինկիրեանի «Թուրքերուն [իրր թէ] Զգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հասարի մէջ, հայերէն, քրքերէն, ռուսերէն և անգլերէն: Այս գիրքերէն ունենալ փափաքողները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:

Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG

DOMAINE DU LOUP LE VERDON -B 06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

İNANILMIYACAK SEY

TÜRKİYE BASBAKANININ

ISRAYILE KARSI

FILISTIN HALKINI-SAVUNAN DEMECI

TÜRKİYE BASBAKANI T. ERDOGAN GEÇEN AY, AMERİKA YOLCULUGUNA ÇIKMADAN BİR DEMEC VERMİŞ VE DEMİŞ Kİ.

"ISRAYILIN FILISTIN HALKINA YAPTIĞI DEVLET TERRORİZMİDİR"

NE OLDU TÜRKLERE DE, BİRDEN FILISTIN HALKINI ACIMAYA BASLADILAR ?

NASIL OLUR ? SENELERDEN BERİ ISRAYILIN, FILISTIN HALKINA YAPTIĞI KATLIAMA, TÜRKLER HIÇ SES ÇIKARMAZLARDI.

BİLAKİS. TÜRKİYENİN BAS DOSTU VE MÜTTEFIGİ ISRAYİL İDİ.

TÜRK DEVLET ADAMLARI VE BİLHASSA TÜRK GENERALLERİ İKİDEBİR ISRAYİLE GİDERLER VE TÜRK VE ISRAYİL ORDULARI DEVAMLİ BERABER MANEVRALAR YAPARLARDI.

SİMDİ NE OLDU DA, BİRDEN TÜRKLERİN VE ISRAYİLİN ARASINA KARAKEDİ GİRDİ ?

BUNUN SEBEBİ BİR KAÇ GÜN EVVEL ORTAYA ÇIKTI.

AMERİKALİ GAZETECİ S. HERS-İN "NEW YORKER" GAZETESİNDE AÇIKLADIGINA GÖRE, ISRAYİL UZMANLARI BİR MÜDDETTENBERİ KUZEY İRAKTAKİ KÜRT ASKERLERİNİ EGİTMEMEYE BASLAMISLAR.

ISRAYİL, KÜRTLERE BÜYÜK KREDİLER VERMİŞ, VE KÜRTLER KUZEY İRAKTA ARAPLARDAN BÜYÜK ÇAPTA EMLAK SATIN ALMAYA BASLAMISLAR.

ANLASILAN YAHUDİLER 1923-DE NASIL TÜRKİYE DENİLEN BİR DEVLET YARATILARISE, SİMDİ DE İRAKTA, İRANDA VE SURİYEDE BULUNAN 10 MİLYONDAN FAZLA KÜRTLERDEN BİR KÜRT DEVLETİ YARATMA YOLUNDALAR.

BU KÜRDİSTAN DEVLETİ, İRAKIN, SURİYENİN, İRANIN SIRTINDA, ISRAYİLİN MÜTTEFIGİ OLARAK, ONLARIN BASINA DEVAMLİ BELA OLUCAKTIR.

IRAKTA BİR KÜRT DEVLETİNİN KURULACAGI, ÇOK SENELERDEN BERİ BELLİ İDİ ZATEN. HATIRLARSANIZ, FRANSIZ CUMHURBAŞKANI F. MITTERAND-IN KARISININ DEVAMLİ IRAK-TAKI KÜRTLERİ DESTEKLEMESİ VE PARİSTE BİR KÜRT KÜLTÜR MERKEZİ KURMASI DA, KÜRT DEVLETİNİN İLK HABERCİLERİ İDİLER.

BUNDAN SONRA, PROGRAM YAVAS, YAVAS GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR. DAHA SONRA NE OLUCAGINI BİLMEK İÇİN, MÜNECCİM OLMUYA LÜZUM YOK.

BU KÜRT DEVLETİNDE BULUNAN ARAPLAR, TOPRAKLARINDAN YAVAS, YAVAS KOVULMUYA BAŞLIYACAKLAR.

ZATEN KUZEY İRAKTAKİ ARAPLARI, KÜRTLER YAVAS YAVAS GÜNEYE DÖGRÜ SÜRMEYE BAŞLAMISLAR.

MALÜM YA. KÜRTLER ÇOK GADDAR BİR MİLLETTİR.

TÜRKLER, 19 YÜZYILDAN İTİBAREN VE 1923E, KADAR, ANATOLYADAKİ ERMENİLERİ TEMİZLEME PLANINI, KÜRTLER SAYESİNDE GERÇEKLEŞTİRDİLER.

1915 ERMENİ SOYKIRIMINDA, TÜRKLERİN EMRİ İLE KÜRTLER, ERMENİ MİLLETİNİ YOK ETMEK İÇİN CELLAT VAZİFESİNİ GÖRDÜLER.

SİMDİ BİR SORU ORTAYA ÇIKIYOR. İSRAYILIN DESTEĞİ İLE İRAKTA BİR DEVLET KURUP, KUVVETLENDİKTEN SONRA, KÜRTLER TÜRKİYEDEN BULUNAN, 10 MİLYONDAN FAZLA OLAN KÜRTLERE KARŞI NE TAVİR TAKINACAKLAR ? ÇOK ACELE ETMEYİN. ONUN DA SİRASI GELİCEK.

HERHALDE, İRAKTA KURULAN KÜRT DEVLETİNİN İÇİNDEN, TÂLAT PASA GİBİ SİNSİ, KURNAZ VE HUNHAR BİR KÜRT LİDER ORTAYA ÇIKACAK VE BİR PUNDUNA GETİRİP, FIRSATTAN İSTİFADE, ANATOLYADAKİ ERMENİLERİ 1915-TE NASIL TEMİZLEDİLER İSE, AYNI ŞEKİLDE KÜRTLER, TÜRKLERİN HESABINI GÖRECEKLER.

3. 2.

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱԶԱԿՈՂՄԵԱՆՆԵՐՈՒՆ 2007-Ի
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ
ԹԵԿՆԱԾՈՒՆ NICOLAS SARKOZY-Ի ՄԱՅՐԸ՝
ՍԵԼԱՆԻԿՑԻ ՀՐԵԱՅ ՄԸՆ Է

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ “DEMOCRATE”ՆԵՐՈՒՆ 2004-Ի
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ
ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ՝ JOHN F. KERRY-Ի ՀԱՅՐԸ՝
ԴԱԻԱՆԱՓՈՒ ԵՂԱԾ ՀՐԵԱՅ ՄԸՆ Է

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ “DEMOCRATE”ՆԵՐՈՒՆ 2008-Ի
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ
ԹԵԿՆԱԾՈՒՆ HILLARY CLINTON, BILL CLINTON-
ԻՆ ԿԻՆԸ, ԻՐ ԻՍԿ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԵԱՄԲ՝
ՄԵԾ ՄՕՐԸ ԿՈՂՄԷ ՀՐԵԱՅ ՄԸՆ Է

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ԿՐԷՑ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ]

Տարօրինակ աշխարհի մը մէջ կ'ապրինք:

Արեւմտեան աշխարհի մէջ ամէն անձ, առանց ցեղի, կրօնի, մորթի գոյնի խտրութեան՝ իբր թէ հաւասար է:

Եթէ ոեւէ մէկը իր արարքներուն մէջ ցեղի, կրօնի, մորթի գոյնի պատճառաւ խտրութիւն դնէ՝ օրէնքով խստօրէն կը պատժուի:

Այս իրավիճակը՝ պաշտօնական և խաբուսիկ երեւոյթ է միանգամայն:

Մինչդեռ իրականութիւնը՝ ամբողջապէս ասոր հակառակն է:

Երկրորդ Աշխարհամարտէն յետոյ, մանաւանդ՝ 10 Դեկտեմբեր 1948-թ.ին հռչակուած «DECLARATION UNIVERSELLE DES DROITS DE L'HOMME»-էն ետք, մինչեւ այդ թուականը գոյութիւն չունեցած ուժգնութեամբ, «RACISME»-ը աշխարհի վրայ տարածուիլ սկսաւ:

Այս RACISME-ը՝ Հրեական Աշխարհակալ Կայսրութեան ծրագիրները գործադրող Սիոնիզմն էր:

Մանաւանդ՝ 1948-թ.էն յետոյ հրեաները՝ ազատ համարձակ գործել սկսան:

Այլեւս ոչ մէկուն պաշտօնապէս կրնայինք հարցնել՝ «Ֆրանսացի ես: Բայց, իրականութեան մէջ, ո՞ր ազգին կը պատկանիս»:

«Անգլիացի ես, բայց, կրօնդ ի՞նչ է»:

«Ամերիկացի ես, բայց, արգալին ծագումով ի՞նչ ես»:

Ոեւէ մէկուն, այս տեսակ հարցում մը ուղղելը՝ DROITS DE L'HOMME-ի օրէնքին հակառակ շարժիլ կը նշանակէր:

Այս առիթէն ալ օգտուելով՝ հրեաները իրենց դրամին ուժովը աշխարհի ամէնէն կարելոր կազմակերպութիւններու ղեկավար մարմիններուն մէջ, շարունակեցին իրենց մարդիկը տեղաւորել: Ոչ մէկը այլեւս իրենց կրնար հարցնել թէ՛ «Դուն հրեա՞յ ես»:

Գրեթէ բոլոր կառավարական, զինուորական, տնտեսական, լրատուական, մշակոյթի, գեղարուեստի կառոյցները՝ հրեաներուն կողմէ գրաւուեցան:

Բնական է՝ հրեաներուն ամենէն կարելոր զէնքը դրամն էր: Բայց իրենց ամէն գոյնի յարմարող անուններն ալ մեծ դեր կը խաղային:

Հրեաները, իրենց ապրած երկիրներուն մէջ, ամէն մէկ երկրի յատուկ եղող անուններով կը կոչուէին, որ հրեաներուն ամէն մարգի մէջ ղեկը ձեռք անցընելը չհասկցուի:

Այս մասին՝ վերջին շրջաններէն օրինակներ ջանանք տալ. — Ամերիկայի ԱԳ Գախարար Մատլէն Օլպրայթ, ՆԱԹՕ-ի հրամանատար, Ամերիկացի զօրավար Ուէզլի Զլարք, Ճորճ Վ. Պուշի խորհրդականներէն՝ Վոլֆովից և Ռիչըրտ Բէօրլ:

Վերը նշուած այս անունները նկատի սունելով հարցնենք՝

Արդեօ՞ք կրնայիք մտածել, թէ՛ Մատլէն Օլպրայթ, Ուէզլի Զլարք, Վոլֆովից և Ռիչըրտ Բէօրլ հրեաներ կրնային ըլլալ:

Բայց ասոնք, իսկական հրեաներ էին որոնք, Սիոնիստական ծրագիրները գործադրելու համար, քանդեցին Եուկոսլաւիան: Եւ Մեծն Իսրայէլ մը ստեղծելու համար, քանդեցին Իրաքը:

* * *

1945-թ.էն ետք, Ֆրանսա և Գերմանիա, դարերէ ի վեր իրենց միջեւ գոյութիւն ունեցող թշնամութեան և կատարուած պատերազմներուն անտեղի, անօգուտ և իրենց համար կործանարար ըլլալը նկատեցին և, 1945-թ.էն յետոյ, Ֆրանսայի և Գերմանիոյ ղեկավարները, իրարու հետ բարեկամական և անձնական մտերմութեան վրայ յենող կապեր հաստատեցին:

Այս ինքնագիտակցութեան գաղափարներուն ռահվիրան՝ Ֆրանսայի նախագահ Շարլ Տը Կոլը եղաւ, որ Գերմանիոյ վարչապետ Գոնրատ Ատենաուէրին հետ նոյն քաղաքականութեան վրայ յենող շատ սերտ կապեր ստեղծեց:

Նոյնպէս՝ Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահ Վալէրի ժիսքար Տ'էսթէն, Գերմանիոյ վարչապետ Լեյմուք Շմիտի հետ երկու երկիրներուն բարեկամութիւնը աւելի զօրացուց:

Անկէ յետոյ՝ Ֆրանսայի նախագահ Ֆրանսուա Միթթերանը, Գերմանիոյ վարչապետ Լեյմուք Գոհլին հետ, բարեկամական նոյն կապերը շարունակեց:

Եւ մինչեւ այսօր ալ Ֆրանսայի Նախագահ Ժաք Շիրաք, Գերմանիոյ Վարչապետ Կերհարտ Շրեօտերին հետ, երկու երկիրները միացումի տանող գործակցութեան քաղաքականութիւն մը կը վարէ:

Աշխարհի խաղաղութեան համար շատ կարեւոր եղող այս՝ ֆրանսական և գերմանական «եղբայրական» մերձեցումը նշելէ յետոյ, այստեղ կ'ուզենք, ֆրանսական և գերմանական «բարեկամութեան» կապակցութեամբ, նիւթին հետ կապ ունեցող եղելութեան մը մասին արտայայտուիլ:

Ֆրանսայի նախկին նախագահ Վալէրի ժիսքար Տ'էսթէն իր յուշերուն մէջ, Գերմանիոյ Վարչապետ Լեյմուք Շմիտի հետ ունեցած մտերմիկ մէկ խօսակցութեան մասին, սապէս արտայայտուած է: Ահա իր պատմածը.

«1980-թ.ներուն, բաւական երկար տեւող աշխատանքի շրջանէ մը ետք, Լեյմուտ Շմիտ մեր տան մէջ հիւր եղաւ:

Ճաշէն յետոյ, հիւրասրահին մէջ, առանձին էինք:

Եւ Լեյմուք Շմիտ, շատ մտերմական հոգեվիճակի մէջ, ինձի սա խոստովանութիւնը կատարեց.

«Սիրելի ժիսքար, Ձեզի զարմանք պիտի պատճառէ ըսածս: Բայց՝ իրականութիւն է:

Իմ մեծ հայրս հրեայ էր»:

Այս խօսքերէն ետք, մեր միջեւ լուրթեան երկար պահ մը անցաւ:

Եւ ես իրեն, այս մասին, բան մը չհարցուցի:

Բայց, յետոյ մտածեցի.

Այս ի՞նչ անհաւատալի երեւոյթ է: Եւ ճակատագրի ի՞նչ հեգնանք:

Երկու գերմանական պետութիւններուն վարչապետներն ալ, այդ տարիներուն՝ հրեաներ էին:

Գերմանիոյ վարչապետը՝ Լեյմուք Շմիտ հրեայ մըն էր:

Եւ Աւստրիոյ Վարչապետը՝ BRUNO KREISKY նոյնպէս հրեայ մըն էր»:

* * *

Կրնա՞նք մտածել, թէ երկու Գերմանական պետութիւններուն վարչապետները

րուն, նոյն տարիներուն հրեայ ըլլալնին, դիպուածի արդիւնք է:

Ծա՛տ միամիտ պէտք է ըլլալ, այս զուգադիպութիւնը դիպուածի վերագրելու համար::

Ո՛չ մէկ բան դիպուածի չէ ձգուած: Ընդհակառակը, ամէն բան Սիոնիստական ծրագիրներով, շատ տարիներ առաջուրնէ, ճշդուած են արդէն:

Սիոնիստական ծրագիրներուն գործադրութիւնը կը տեսնենք գրեթէ բոլոր երկիրներուն մէջ:

Օրինակ՝ հրեաները, ցարական Ռուսիոյ ջանդումին նպաստեցին 1917-թ.ին:

Որովհետեւ հրեաները երկար տարիներ է ի վեր, Ռուսական Ուղղափառ «Ոգի»ն՝ իրենց ծրագիրներուն համար, վնասակար կը նկատեն:

Եւ 1917-թ.ին հրեայ համայնավար դեկավարներուն աջակցելով, անոնց ձեռամբ, տապալեցին ցարը և անուղղակի կերպով աջակցեցան Սովետական վարչաձեւի հաստատման:

Բայց, Մեծն Սթալին՝ կասեցուց հրեա-

կան թրոցքիական ծրագիրը և վուստց թրոցքին Ռուսաստանէն:

Բայց 1991-թ.ին հրեաները իրենց վրէժը լուծեցին, և իրենց մանկլաւիկը եղող ամերիկացիներուն ալ սադրանքներով, կործանեցին Սովետական Միութիւնը իր համայնավար վարչաձեւով:

Եւ Սովետական Միութեան վրայ խուժեցին՝ հրեայ դրամատեր տգրուկները:

Եւ ոչինչ գիներով ծախու առին Սովետական Միութեան հարստութիւնները:

Եւ մանաւանդ՝ Սովետական քարիւղի հարուստ հաստատութիւնները:

Եւ այս ձեւով՝ այս հրեայ տգրուկները, մէկ օրէն միւսը, մեծահարուստներու, միլիառատերերու վերածուեցան:

Այս «Վամբիո»ներէն մէկը՝ հրեայ ROMAN ABRAMOVITCH կոչուողը՝ իր բազմամիլիառաւոր տոլարներու հասնող հարստութիւնով՝ Անգլիա խոյս տուաւ:

Եւ հոն, իբր քաղաքական ապաստանեալ ընդունուեցաւ անգլիական կառավարութեան կողմէ: Եւ այս ձեւով՝ Ռուսիոյ կառավարութեան պահանջը՝ հրեայ Ապրամովիչը իբր կեղծարար-դրամաշորթ Ռուսիա վերադարձնելու՝ ի դերեւ ելաւ:

Այսօր, այս Ապրամովիչ կոչուող հրեայ տգրուկը Անգլիոյ մէջ, իր միլիառաւոր տոլարներով կը զուարճանայ:

Եւ անգլիական ֆուտպոլի "CHELSEA" խումբը գնելէ յետոյ, Ռոման Ապրամովիչը երոպական հեռատեսիլներու պաստառներուն վրայ կը ցուցադրուի իբր համբաւաւոր անձնաւորութիւն մը:

Այս հրեայ զեղծարար Ապրամովիչը, TV-էն միշտ կը ներկայացուի իբր ռուս միլիառատեր: Բայց երբեք չըսուիր թէ՛ այս Ապրամովիչ կոչուողը՝ հրեայ մըն է, որ միլիառաւոր տոլար շորթելով փախած է Ռուսիայէն:

Ա՛յս է արեւմտեան լրատուական կազմակերպութիւններուն պարտականութիւնը՝ ծածկել հրեաներուն համար աննպաստ եղող իրականութիւնները, և ծառայել միայն Սիոնիստական ծրագիրներուն գործադրութեան:

**

Բայց այս «Վամբիո»ներեն ամենէն վտանգաւորը հրեայ միլիառատեր Միխայիլ Խոտորըզովսքի-ն է, որուն նպատակը միայն դրամ ամբարել չէր, այլեւ, իր դրամին ուժովը, Ռուսիոյ նախագահութեան աթոռը գրաւել, և իր սարքած սարդի ոստայնի նման կազմակերպութեամբ, Ռուսիոյ հարստութիւնները քամել և բոլորովին մաքիական վարչաձեւ մը ստեղծելով Սիոնիստական ծրագիրներուն ծառայել էր:

Բայց, այս հրեայ տգրուկներուն դէմ ահռելի թշնամացած աղքատ ռուս ժողովուրդին թիկունքով՝ Նախագահ Փութին, հրեայ վամբիո-ները, մէկ առ մէկ, Արդարութեան յանձնեց:

Այսօր, Խոտորըզովսքի կոչուող հրեշը, տարիէ մը ի վեր բանտարկուած է, և իր «Եուքոս» կոչուող առասպելական հարստութիւններու տէր «բեթրոլ»ի ընկերութիւնը, սնանկութեան մատնուած:

Արեւմտեան հեռատեսիլի կայանները, իրենց լուրերուն մէջ, շատ անգամ կը խօսին "YOUKOS"ի և Խոտորըզովսքի-ի մասին: Բնական է՝ միշտ իրենց տեսանկիւնէն մեկնելով:

Երբեմն ալ, TV-ի լուրերէն ցոյց կուտան, «Եուքոս» ընկերութեան շէնքին մուտքի նկարը:

Եւ ապշութեամբ նկատեցինք, որ շէնքին մուտքին վրայ "YOUKOS" անունին տակը դրուած է ընկերութեան խորհրդանիշը, որ մեծ եռանկիւն մըն է, և այս եռանկիւնն ալ դարձեալ գիծերով՝ երեք եռանկիւնի բաժնուած է:

Սիոնիստ հրեաներու մասին քիչ մը տեղեկութիւն ունեցողը գիտէ, որ եռանկիւնը հրեաներուն խորհրդանիշն է:

Սկսելով իրենց դրօշակէն, ուր երկու եռանկիւն իրարու ագուցուած են: Եռանկիւնը, հրեաներուն համար, սրբութեան խորհրդանիշն է, աւելի ճիշդն ըսելով՝ Սիոնիզմի խորհրդանիշը:

Վերջերս, Թուլոնի մօտերը մահացաւ, ֆրանսական երգի աշխարհի ծանօթ դէմքերէն՝ Սաշա Տ'իսթէլ-ը:

Անոր մահուան լուրը, հեռատեսիլի բոլոր կայանները և նաեւ թերթերը, գլխաւոր լուր ըլլալով տուին:

Մենք իմացած էինք, որ Սաշա Տ'իսթէլ հրեական ծագում ուներ:

Բայց ո՛չ հեռատեսիլի և ո՛չ ալ մեր կարդացած թերթերուն մէջ, այս մասին տեղեկութիւն մը տրուած էր:

Աւելի տեղեկանալու համար, ուրիշ օրաթերթեր աչքէ անցուցինք: Ո՛չ մէկուն մէջ, Սաշա Տ'իսթէլ-ին հրեայ ըլլալուն մասին, ակնարկութիւն մը գտանք:

Երգիչին կենսագրութիւնը տրուած էր բոլոր թերթերուն մէջ, շա՛տ ընդարձակ: Բայց կարծես, թէ ան մանկութիւն չէր ունեցած: Եւ իր մօրը և հօրը մասին ոչ մէկ տեղեկութիւն գտանք հոն:

Վերջապէս՝ Փարիզի հայկական թերթերէն տեղեկացանք, թէ Սաշային հայրը ռուս էր: Իսկ մայրը՝ հրեայ:

Գրեթէ 30 տարիներէ ի վեր Ֆրանսա կ'ապրինք: Բայց ծանօթ անձնաւորութիւններուն ինքնութեան, իրենց ծագման մասին որեւէ մանրամասնութիւն գտնելը, մեզի համար եթէ ոչ անկարելի, գէթ՝ շատ դժուար եղած է:

(→ էջ 3)

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՁԱԿՈՂՄԵԱՆՆԵՐՈՒՆ 2007-Ի... (Ծար էջ 2-էն)

Բայց, ժամանակի ընթացքին սորվեցանք, որ հրեայ ծանօթ անձնաւորութիւններուն ծագման մասին թերթերուն մէջ տեղեկութիւն չտալը՝ օրէնքի կարգ անցած է Ֆրանսայի մէջ: Բայց ինչո՞ւ... որովհետեւ ֆրանսայի մէջ, գրեթէ բոլոր ծանօթ երգիչները, գրեթէ բոլոր ծանօթ արուեստագետները ծագումով հրեայ են:

Եթէ ամէն մէկուն ծագումը յայտնուի՝ հրեաներուն Սիոնական սադրանքները և հեռակայ մութ նպատակները կը բացայայտուին:

«Հրեայ չեղողը ո՛չ մեծ երգիչ, ո՛չ մեծ դերասան, ո՛չ մեծ գրող և ո՛չ ալ մեծ արուեստագետ կրնայ ըլլալ: Բացառութիւնները նկատի չունինք:

Արդե՞օք, ուրիշ երկիրներուն մէջ, տարբեր է վիճակը:

Մեր գիտցածին չափով բացատրելու ջանանք:

Պոլսոյ Աւստրիական վարժարանին մէջ դասընկեր մը ունէինք, որուն հայրը հունգարացի էր, իսկ մայրը՝ յոյն: KARL KOEPE կոչուող մեր այս դասընկերը լաւ դաշնակահար էր: Դպրոցը աւարտելէն յետոյ, Հռոմ մեկնեցաւ և այնտեղի շատ ծանօթ՝ Սանթա Չեչիլիա-յի երաժշտանոցէն շրջանաւարտ ըլլալէ ետք, Նիւ Եորքի Պրուքլին թաղին երաժշտութեան վարժարանին մէջ, դաշնակի ուսուցչի պաշտօնը ստանձնեց:

Եւ 30 տարիներ յետոյ, գինք Նիսի մէջ տեսայ:

Իրեն հարցուցի՝ «Ինչո՞վ կը զբաղիս»

Զիչ մը տխրութեամբ պատասխանեց... *"BROOKLYN-ի մէջ դաշնակի ուսուցիչ եմ"*:

Ջարմանքով համակուած շարունակեցի.

- « Երեսուն տարիներ ետք, դեռ դաշնակի ուսուցիչ՞ ես: Շատ փայլուն դաշնակահար մըն էիր: Ինչո՞ւ տեղ չհասար»:

Երկար ատեն լուռ մնաց: Աչքերը լեցուած էին, և դէմքը բարկութենէն կարմրած:

Եւ ակնթարթ մը յետոյ, գրեթէ պոռալով սա խօսքերը ըսաւ.

«ԳԻՏԵ՛Ս, ԹԷ ԻՆՉՈՒ ՏԵՂ ՉՀԱՍԱՅ: ԸՍԵՄ: ՈՐՈՎՀԵՏԵԻ, ՅԱՌԱՋԱՆԱԼՈՒ ՀԱՍԱՐ, ԿԱ՛Մ ՄԻԱՍԵՌԱԿԱՆ ԸԼԼԱԼՍ ՊԷՏՔ ԷՐ ԵՒ ԿԱ՛Մ... ՀՐԵԱՅ»:

**ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ (ԻԲՐ ԹԷ) ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԱՅԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԹԱՏՐՈՆԻ
ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐԸ՝ ԹՈՒՐՔ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԱՆՁՆԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ**

Թուրքիոյ Վարչապետ Թախիպ Էրտողան, Յուլիս ամսուան մէջ Ֆրանսա տուած այցի օրերուն, մամլոյ ասուլիս մը կու տայ և լրագրողներուն հարցումներուն շատ հանդարտ և անուշ լեզուով կը պատասխանէ:

Նոյնիսկ, լրագրողներուն հայկական ցեղասպանութեան մասին ուղղած հարցումներուն, առանց բարկանալու և առանց ջղայնանալու պատասխաներ է:

Թախիպ Էրտողան այս մամլոյ ասուլիսին, շատ պատշաճ ձևով տուած պատասխաններով, լրագրողներուն հաւատացուցեր է, որ Թուրքիան երոպական միութիւն մտնելու արժանի պետութիւն է:

Եկուր տես, որ նոյն Թախիպ Էրտողանը 1996-ին, կրօնամուկ կուսակցութեան ղեկավար ըլլալով «Նետած ծառերուն» մէջ, երոպացիներուն դէմ կրակ ժայթքած էր, և «Մեր մզկիթները վահան իսկ միևարէները սուին են ձեզի դէմ» ըսած:

Այս՝ 180 աստիճանի փոփոխութիւնը՝ միայն Թուրք պետական անձնաւորութիւններուն յատուկ «կարողութիւն» մըն է:

Այս՝ դիմափոխուելու կարողութիւններուն պատճառաւ, Թուրք պետական անձնաւորութիւնները աշխարհի մեծագոյն «Թատրոնի արուեստագէտներ»ն կը նկատուին:

Նոյնպէս՝ նոյն «Թատրոն»ը 1915-ին, Օսմանեան ներքին գործերու նախարարը և ֆարմասոն «Մեծ վարպետ» Թալաթ Փաշան՝ հայերուն գլխուն խաղացած էր:

Յերեկը, հայ առաջնորդներէն փաստաբան և երեսփոխան ու նոյն ատեն Թալաթին ֆարմասոն ըլլալով «Եղբայրը» եղող Ջօհրապին հետ ծաշող և նարտ խաղացող Թալաթ Փաշան, նոյն գիշերը Ջօհրապը ձերբակալել կուտայ և Ատանա կ'աքսորէ, և հայ ազգին դէմ գործադրած ցեղասպանութեան օրերուն, Ջօհրապը սպաննել կու տայ:

Այս պատճառաւ, Թուրք պետական անձնաւորութիւններուն ի՛նչ «Թատրոն» խաղալը, բնաւ յայտնի չըլլար:

«Թուրք բանաստեղծ Թիւլֆիկ Ֆիգրէթին բանաստեղծութիւնը, քիչ մը փոխելով՝ հոս նշենք.

«Թուրքը ծովու կը նմանի. Բնաւ իրեն հաւատք չէք կրնար ընծայել»:

Թախիպ Էրտողանի Փարիզի մամլոյ ասուլիսին ընթացքին, հայկական ցեղասպանութեան մասին

տուած պատասխաններուն մէջ նորութիւն մը կայ:

Մինչեւ երէկ, «Հայկական ցեղասպանութիւն» չէ եղած կ'ըսէին:

Վերջին շրջաններուն, «Այս գործը՝ պատմագէտներուն ձգեցք» սկսան ըսել:

Թայիպ էրտողանն ալ նոյն բանը ըսած է, բայց քիչ մը տարբեր ձեւով:

Թայիպ էրտողանը՝ հայկական ցեղասպանութեան մասին հետեւեալ խօսքերը ըսեր է՝

«Ասիկա պատմական դէպք մըն է. այս պատճառաւ, անոր քննութիւնը պատմագէտներուն ձգեցք»:

Թայիպ էրտողան այս խօսքերով ըսել կ'ուզէ թէ՝

«Այս դէպքին վրայէն, գրեթէ 100 տարի անցեր է: Ո՛չ վկայ մնացեր է և ո՛չ ալ փաստ: Դէպքը

մոռցուեր գացեր է, պատմութեան անցեր է:

Ինչո՞ւ կը խառնշտկէք, կը կենաք»:

Թայիպ էրտողան կրօնամուլ մըն է, բայց շատ լաւ կը խաղայ իր դերը:

Հայկական ցեղասպանութեան ողբերգութեան մէջ՝ իր դերը շատ յաջողութեամբ կը կատարէ:

Թայիպ էրտողանի 180 աստիճան գաղափարի փոփոխութիւն կատարելը բոլորին ծանօթ է:

Այնպէս որ Թայիպ էրտողան, հայկական ցեղասպանութեան ողբերգութեան մէջ իր դերը, ուզած ատեն, խեղկատակութեան կրնայ փոխել:

Եւ հայկական ցեղասպանութեան թուականէն ետք, այսքան երկար տարիներ անցնելէ յետոյ, Թայիպ էրտողան՝ մզկիթներու վահաններէն և միևնարէն սուիներէն ուժ առնելով հետեւեալ թըրքական ասացուածքները մեր երեսին կրնայ գարնել՝ «Անցեալը՝ մոռցուկ է», «Օղին մէջ ամպ է-: Այդ տեսածդ երազ է»: «Ձին առողը՝ Իսկիտարը անցաւ»: «Անցաւ Պորին Պագարը: Նիշտէ քէ էշը»:

Խեղճ յիմար և յամառ հայեր:

Կարծեցիք, թէ ամէն տարի 24 Ապրիլ 1915-ին համար լալով, արդարութիւն պիտի գայ. և Թուրքերը՝ հայերուն դէմ իրենց կատարած ցեղասպանութեան պատիժը պիտի կրեն:

Խեղճ յիմար և յամառ հայեր:

Յ. Չ.

Ռ Ո Ւ Բ Է Ն Ս Ե Ի Ա Կ Ի Ա Ն Ո Ւ Ա Ն Յ Ի Շ Ա Տ Ա Կ Ի Տ Ա Ն Հ Ր Ա Տ Ա Ր Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր Ը

Վերջերս Երևանի մէջ հրատարակուեցան

1.— Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուբէն Սեւակ եւ Մեր ժամանակը»

2.— Յովհաննէս Զիլինկիրեանի «Թուրքերուն [իբր թէ] Զգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատորի մէջ, հայերէն, թրքերէն, ռուսերէն և անգլերէն: Այս գիրքերէն ունենալ փափափողները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով կը նուիրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:

Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG

DOMAINE DU LOUP LE VERDON -B 06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

ՀԵՌԱՏԻ ՊՈՎ՝ «ՆԱՅԻՐԻ» Ի Ն

ԱԶԳԱՅԻՆ-ԳԻՏԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿ

[ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԷ]

Երևան. 17 Յուլիս 2004

... Ես որոշեցի կատարել մի այնպիսի ֆայլ, որ կը լուծէր իմ դոկտորականի հարցը ճիշդ կերպով: Սա սկզբունքային և կարեւոր հարց է տարբեր առումներով: Բարխուտարեանի Մասնագիտական Խորհուրդ նորից մտնելն անիմաստ էր, նաեւ առանց երաշխիքի: Նրանք չէին կատարում Բարձրագոյն Որակաւորման Յանձնաժողովի յանձնարարականը և չէին կազմակերպում իմ ատենախօսութեան նոր պաշտպանութիւնը: Ես էլ նրանց ետեւից չէի ընկնում:

Որոշեցի պաշտպանութեան ներկայացնել իմ ֆաղաֆագիտական գծով գրուած աշխատանքս, որ տպագրուած է 2 մեծագրութեամբ և բազմաթիւ յօդուածներով [հայերէն, ռուսերէն, անգլերէն]: Հիմքը իմ «Հիմնատարների Հայաստանի Ազգային Անվտանգութեան Հայեցակարգի» գիրքն է [★]: Վերջին երկու ամիսն անցաւ աննկարագրելի լարուած, ֆուլիսային աշխատանքում: Իսկ թէ վերջին մէկ ամսում ինչպիսի խոչընդոտներ առաջադրեցին իմ հին «բարեկամներս», այլեւս չեմ պատմում: Բարխուտարեան թիմը, ինչպէս նաեւ ուրիշներ, կատաղի կերպով փորձում էին բոլջ չտալ իմ պաշտպանութեան կայացումն անգամ:

Սակայն ինձ և ընկերներին յաջողուեց նեղֆել այդ դիմադրութիւնը: Յուլիսի 14-ին [Պասքիլի գրաւման օրը] պաշտպանութիւնս կայացաւ: Պաշտպանութեան ժամանակ կարդացուած չորս պաշտօնական կարծիքներն անվերապահօրէն դրական էին: Դրանց հետեւեցին մօտ մէկ տասնեակ ելոյթներ, դարձեալ անվերապահօրէն դրական: Բացասական ոչ մի ելոյթ չեղաւ: Խորհրդի նախագահ ակադեմիկոս Գէորգ Բրուտեանի և շատ միւսների պնդմամբ, պաշտպանութիւնը բացառիկ յաջող էր, իրենց բառերով ասաց... «հրաշալի, փայլուն» և այլն: Սակայն, ֆուէրկութեան արդիւնքները ցոյց տուեցին, որ մի դաւադրութիւն էլ այդտեղ էր հիւսուել, թէեւ ապարդիւն, 12 կողմ, 5 դէմ և 1 անվաւեր ֆուէրքերիկներով ինձ շնորհեցին ֆաղաֆական գիտութիւնների դոկտորի աստիճան:

Առանձնապէս կարեւոր է այն, որ սա ազգային անվտանգութեան գծով Հայաստանում պաշտպանուող ԱՌԱՋԻՆ ատենախօսութիւնն է, այն էլ միանգամից դոկտորական:

Լաւագոյն ցանկութիւններով,

ԱՐՄԷՆ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

[★] Այս գիրքը լոյս տեսած էր Երևան, 2003-թ.ին. մեկեանատեւամբ Աթէնքի [Յունաստան] «Հայաստան» հասարակական մշակութային կեդրոնի:

**TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ
DÜNYANIN EN BÜYÜK TİYETRO SANATKARLARI,
TÜRK DEVLET ADAMLARIDIR**

TÜRKİYE BAÇBAKANI TAYYIP ERDOĞAN, TEMMUZ AYI ORTALARINDA, FRANSAYI ZİYARET ETTİĞİ GÜNLERDE, PARİSTE BİR BASIN TOPLANTISI YAPMIŞ, VE GAZETECİLERİN SORULARINA, ÇOK SAKIN VE ÇOK TATLI BİR DİLLE CEVAPLAR VERMİŞ.

HATTA, GAZETECİLERİN, ERMENİ SOYKIRIMI HAKKINDAKİ SORULARINI, HIÇ KIZMADAN SINIRLENMEDEN CEVAPLANDIRMIS.

TAYYIP ERDOĞAN, BU BASIN KONFERANSINDA ÇOK EFENDİCE VERDİĞİ CEVAPLARLA GAZETECİLERİ TÜRKİYENİN, AVRUPA BİRLİĞİNE GİRMEYİ LAYIK BİR DEVLET OLDUĞUNA İNANDIRMIS.

GEL GÖR Kİ AYNI TAYYIP ERDOĞAN 1996 DA, DİNCİ PARTİNİN LİDERİ OLARAK "ATTIĞI NUTUKLARDA" AVRUPALILARA ATEŞ PÜSKÜRMÜŞ, VE "CAMİLERİMİZ KALKAN, MINARELERİMİZ SÜNGÜ" DEMİŞTİ.

BU 180 DERECELİK DEĞİŞİKLİK, YALNIZ TÜRK DEVLET ADAMLARINA MAHSUS BİR KABİLİYETTİR.

BU DEĞİŞİME KABİLİYETLERİNDEN DOLAYI, TÜRK DEVLETİ ADAMLARI EN BÜYÜK TİYATRO SANATKARLARIDIR.

NİTEKİM, AYNI "TİYATROYU" 1915-DE, OSMANLI DAHİLİYE VEKİLİ VE FARMASON "ÜSTADİ AZAM" TALAT PAŞA, ERMENİLERE OYNAMIŞTI.

ÖĞLEYİN, ERMENİ LİDERLERİNDEN AVUKAT VE MEBUS, AYNI ZAMANDA TALATIN, FARMASON OLARAK "KARDESİ" OLAN ZOHRAPLA YEMEK YİYEN VE SONRA DA TAVLU OYNUYAN TALAT PAŞA, AYNI GÜN ZOHRAPI TEVKİF ETTİREREK ADANAYA SÜRGÜN ETTİRMİŞ VE ERMENİ MİLLETİNE TATBİK ETTİĞİ SOYKIRIMI GÜNLERİNDE ZOHRAPI DA ÖLDÜRÜMÜŞTÜ.

ONUN İÇİN TÜRK DEVLET ADAMLARININ NE "TİYATRO" OYNIYACAKLARI HIÇ BELLİ OLMAZ. TÜRK SAİRİ TEUFİK FİKRETİN SİİRİNDEKİ SÖZLERİ, BİRAZ DEĞİŞTİREREK BURDA ZİKREDELİM. "TÜRKLER, DENİZ GİBİDİR. HIÇ İNANMAK OLMAZ HA"

TAYYIP ERDOĞANIN PARİSDEKİ BASIN KONFERANSINDA ERMENİ SOYKIRIMI HAKKINDA VERDİĞİ CEVAPLARDA YENİLİK VAR.

SİMDİYE KADAR "ERMENİ SOYKIRIMI OLMAMIŞTIR" DİYORLARDI.

SON ZAMANLARDA "BU İSİ TARİHÇİLERE BIRAKALIM" DEMİYE BAŞLADILAR.

TAYYIP ERDOĞAN DA AYNI SEYİ SÖYLÜYOR, AMA BİRAZ DEĞİŞİK ŞEKİLDE.

TAYYIP ERDOĞAN, ERMENİ SOYKIRIMI İÇİN SU SÖZLERİ SOYLEMİŞ.

"BU TARİHİ BİR VAKADIR, ONUN İÇİN BUNUN TETKİNİ TARİHÇİLERE BIRAKALIM".

TAYYIP ERDOĞAN, BU SÖZLERLE DEMEK İSTİYOR Kİ...

"BU HADİSENİN ÜZERİNDEN NERDE İSE 100 SENE GEÇMİŞ. NE SAHİT KALMIŞ, NE DE DELİL. HADİSE UNUTULMUŞ GİTMİŞ, TARİHE GEÇMİŞ. NE KARİSTİRİP DURUYORSUNUZ".

TAYYIP ERDOĞAN, YOBAZ ZİHNİYETLİ AMA ÇOK İYİ OYNUYOR ROLÜNÜ.

ERMENİ SOYKIRIMI DRAMINDA, ROLÜ ÇOK BASARILI.

TAYYIP ERDOĞANIN 180 DERECELİK FİKİR DEĞİŞİKLİĞİ YAPTIĞINI HERKES BİLİYOR.

OYLE Kİ TAYYIP ERDOĞAN ERMENİ SOYKIRIMI DRAMINDAKİ ROLÜNÜ İSTEDİĞİ ZAMAN KOMEDİYE DE ÇEVİREBİLİR.

VE ERMENİ SOYKIRIMININ ÜZERİNDEN BU KADAR SENE GEÇTİKTEN SONRA CAMİNİN KALKANINDAN, MINARENİN SÜNGÜSÜNDEN KUVVET ALARAK SUNLARI SÖYLEYEBİLİR.

"GEÇMİŞE MAZİ DERLER"

"HAVADA BULUT, SEN ONU UNUT"

"ATI ALAN ÜSKÜDARI GEÇTİ"

GEÇTİ BORUN PAZARI. SÜR ESEĞİ NİĞDEYE"...

ZAVALLI, MANGAFA VE DİKKAFA ERMENİLER. ZANNETTİNİZ Kİ HER SENE 24 NİSAN 1915-İÇİN AĞLIYARAK, ADALET YERİNE GELİCEK, TÜRKLER ERMENİLERE YAPTIKLARININ CEZASINI ÇEKİCEKLER.

ZAVALLI, MANGAFA VE, DİKKAFA ERMENİLER.

**« ՁԱՅՆ ԲԱՐԲԱՌՈՅ ՅԱՆԱՊԱՏԻ »
ՆԿԱՏՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:**

«ՆԱՅԻՐԻ»-Ի ԱՊՐԻԼ 1995-Ի ԱՌԱՋԻՆ ԹԻՒԷՆ ՍԿՍԵԱԼ, ԵՒ ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍՕՐ, ԱՅՍ ՍԻՒՆԱԿՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ Կ'ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԻՆՔ՝ ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ՍԻՈՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ, ՈՐՈՆՔ ԱԾԽԱՐՀԸ ԿԸ ԿԱՌԱՎԱՐԵՆ:

... ԵՒ ՄԵՐ ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ԱԻԵԼՈՐԴԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՎԱՃԱՌՆԵՐԸ, ՍԻՈՆԻՍՏԱԿԱՆ ԱՅՍ ԱԾԽԱՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ, ԲԱՌ Մ'ԱՆԳԱՄ ՉԵՆ ԳՐԵՐ:

ԱՐԴԵՕ՞Ք ՄԻԱՅՆ «ՆԱՅԻՐԻ» ԹԵՐԹՆ Է ԱՅՍ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՏԵՍՆՈՂԸ, ԹԷ՞ ԱՅՍ ՄԵԾԱՊԱՏԻ ՄՇԱԿՈՒԹԱՎԱՃԱՌՆԵՐՆ ԵՆ ՈՐ, ԳԻՏԱԿՑԱԲԱՐ

«ԿՈՅՐ», «ՀԱՄՐ» ԵՒ «ԽՈՒԼ» ԴԱՐՉԱԾ ԵՆ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ԿՐԷԺ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ]

1954-թ.էն ի վեր ամէն տարի, գարնան ամիսներուն, Սիոնական Աշխարհակալ Կայսրութեան գործադիր կազմակերպութիւնը՝ «COUNCIL OF FOREIGN RELATIONS» (Արտաքին Յարաբերութիւններու Ժողովը), իր համագումարը կը կատարէ աշխարհի որեւէ մէկ քաղաքի մէջ:

Ստուերի մէջ գործող այս կազմակերպութիւնը՝ աշխարհը կառավարող կազմակերպութիւնն է:

2003-թ.ի ժողովէն ետք, անգլիական BBC-ին «COUNCIL OF FOREIGN RELATIONS»-ի մասին համարձակեցաւ հետեւեալ մեկնաբանութիւնը կատարելու.—

«ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴԻՆ ԱՄԵՆԱԱԶԴԵԾԻԿ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆ Է»:

Այս կազմակերպութեան 2004-թ.ի հերթական ժողովը կայացաւ 3-էն 6 Յունիս 2004-թ.ներուն, Իտալիոյ LAGO MAGGIORE լիճին STRESA քաղաքին LES ILES BORROMEES-ի GRAND HOTEL-ին մէջ:

DAVID ROCKEFELLER-ի և Լոնտոնի ROTHSCHILD-ին հովանաւորութեամբ կատարուած այս ժողովին՝ HENRY KISSINGER ճշդեց լոգունգը.—

«ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՅՈՒՄ ԴԷՊԻ, ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴԻ ՉԱՓՈՎ, ՄԻԱՂԵԾԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԸ»:

Ջանգուածային տեղեկատուութեան խոշորագոյն կազմակերպութիւններուն լուսարձակներէն բոլորովին հեռո՞ւ գումարուած այս ժողովին մասնակցեցան 137 ներկայացուցիչներ: Ճարտարարուեստի մեծագոյն և հզօր ձեռնարկութիւններու տնօրէններ, առաջնակարգ դրամատուներու պատասխանատուներ և իրենց նմանները:

Այս ժողովի Կեդրոնական Կոմիտէին առած որոշումներուն ոչ մէկը հրապարակուած է:

Բայց կան, կարգ մը եղելութիւններ, որոնք շատ ակներեւ են:

Օրինակ, վերջին վայրկեանին, այս ժողովին կը հրաւիրուի NORTH CAROLINA-ի SENATOR JOHN EDWARDS-ը

Եւ այս թուականէն ճիշդ ամիս մը ետք, ամերիկացի DEMOCRATE-ներուն 2004-ի նախագահութեան թեկնածու JOHN KERRY-ին, իրեն «փոխ նախագահութեան» թեկնածու ընտրեց, նոյնիքն՝ JOHN EDWARDS-ը.

Եւ նկատել որ ճոն Զերրի-ն, ասկէ միջոց մ'առաջ, ճոն Էտուլըրտս-ի մասին սապէս կ'արտայայտուէր. «Զաղաքական փորձառութիւն չունեցող մեծ երախայ մըն է»:

Բայց Սիոնիստներէն եկած հրահանգով ճոն Զերրի ստիպուեցաւ, այս «անփորձ մեծ երախան» իրեն՝ փոխ նախագահութեան թեկնածու նշանակել:

«Սիոնիստներուն հրահանգը՝ Աստուածային պատգամ է: Չէք կրնար անոր հակառակիլ»:

Նոյնն էր պարագան երբեմնի անծանօթ ARKANSAS-ի «պզտիկ կառավարիչը» եղող BILL CLINTON-ի համար, որ 1991-թ.ին, Գերմանիոյ BADEN-BADEN քաղաքը կայացող «COUNCIL OF FOREIGN RELATIONS»-ի ժողովին հրաւիրուած էր:

Եւ այս ժողովին ներկայանալէն տարի մը յետոյ՝ 1992-թ.ին Պիլ Էլինթըն Ամերիկայի նախագահ ընտրուեցաւ:

**

Բայց ընտրութեան մէջ, ո՛ր կուսակցութիւնն ալ շահի, ո՛ր թեկնածուն ալ նախագահ ընտրուի, էականի մէջ բան մը չի փոխուիր:

Ամերիկայի ԴԵՄՈԿՐԱՏ-ները և ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ-ները, խորքին մէջ, միշտ նոյն բաներն են:

1992-2000-թ.ի ԱՄՆ-ի նախագահը՝ Պիլ Բլինթըն, գրեթէ բոլորովին հրեայ նախարարներէ բաղկացած կառավարութեան մը կամակատարն էր:

Ամերիկայի այսօրուան նախագահը GEORGE W. BUSH նոյնպէս հրեայ խորհրդականներուն ցուցմունքներով առաջնորդուող աղանդաւոր մըն է:

Ամերիկայի Նոյեմբեր 2004-թ.ի նախագահութեան ընտրութիւններուն Հանրապետական-ներուն թեկնածուն՝ Ճորճ Պուշ-ը, և Դեմոկրատ-ներուն թեկնածուն՝ Ճոն Զերրի-ն, քաղաքական տեսակետով իրարու շատ նմանող երկուրեակներ են:

Որովհետեւ, երկուքն ալ, Սիոնիստներուն հրահանգները գործադրող-կրկնող թութակներ են:

Այս նիւթին վերաբերեալ կը հրատարակենք երգիծանկար մը, զոր շատ իմաստալից կը նկատենք:

Այս երգիծանկարը կը ներկայացնէ Ա. Մ. Նահանգներու նախագահութեան Հանրապետական և Դեմոկրատ երկու թեկնածուները որոնք, բացի իրենց անուններէն, ամէն ինչով «Յար և նման» են իրարու:

Եւ երգիծանկարիչը հեգնանքով, այս երկու թեկնածուներուն մասին, սապէս կ'ըսէ. «Ոչ, անոնք իրարու «Յար և նման» չեն:

ՄԷԿԸ՝ ՊԱՂՊԱՂԱԿԸ ԿԸ ՍԻՐԷ: ՄԻՒՍԸ՝ ԽՆՉՈՐԻ ԿԱՐԿԱՆԴԱԿԸ»:

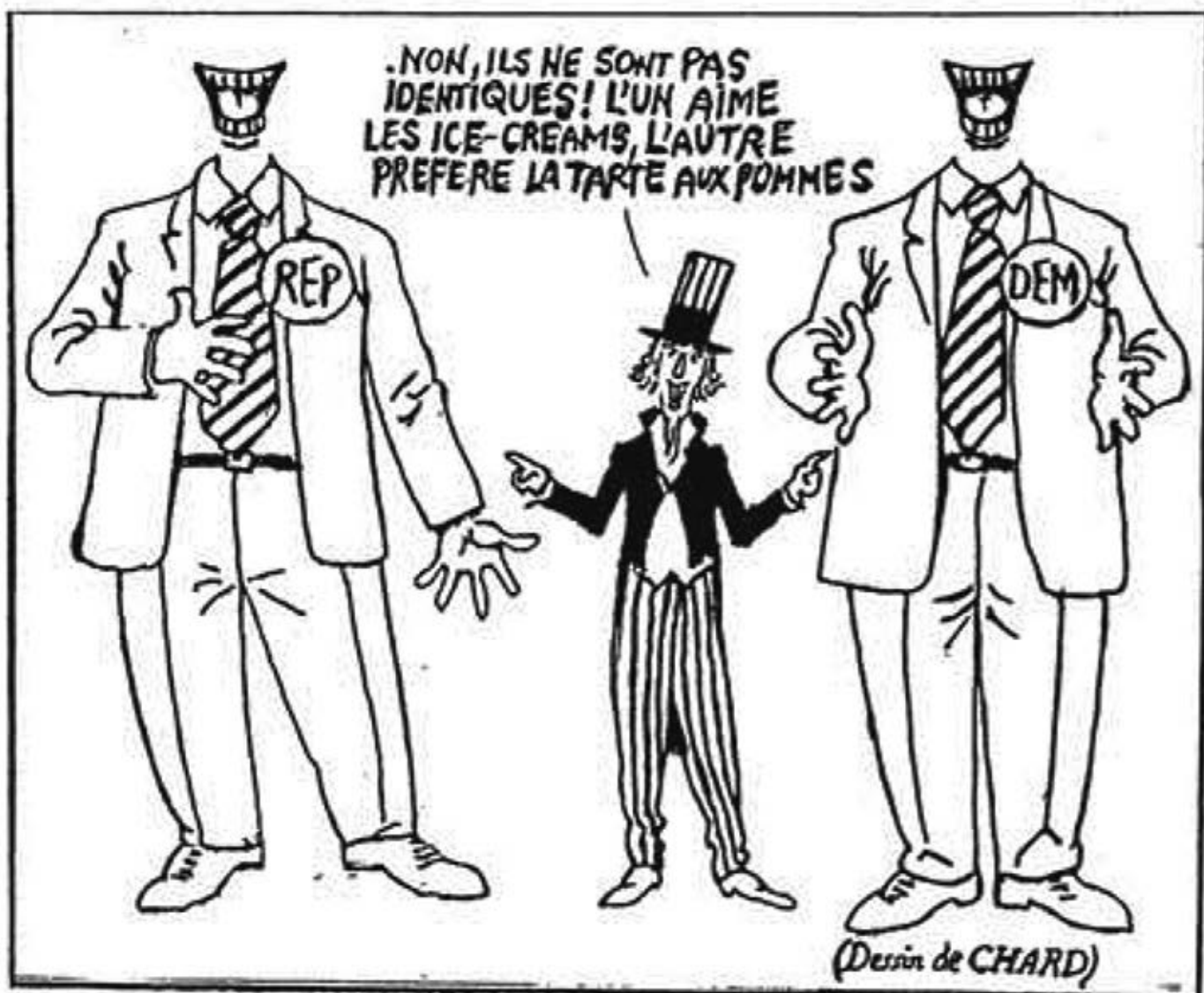
**

Իրապէս ալ, ԱՄՆ-ի Հանրապետական-ներու թեկնածուն՝ Ճորճ Պուշը և Դեմոկրատ-ներու թեկնածուն՝ Ճոն Զերրի-ն նոյն «Գործատիրոջ» կը ծառայեն:

Ճոն Զերրի-ն այսօր, իր ընտրական հեռանդկարներով՝ Ճորճ Պուշին Իրաքեան քաղաքականութիւնը կը քննադատէ:

Ան, Ճորճ Պուշը կը քննադատէ ոչ թէ Իրաքի դէմ պատերազմ յայտարարած ըլլալուն համար, այլ՝ Իրաքի մէջ սպաննուող Ամերիկեան զինուորներուն թիւին օրէ օր աւելի բարձրանալուն պատճառաւ: Պարզապէս՝ Ամերիկեան ժողովուրդին գութը շարժելու համար, Ամերիկայի ժողովուրդը սիրաշահելու համար: Խօսածը ընտրական ձեւակերպութիւն է, մարտավարութիւն:

Ան դէմ կ'արտայայտուի ո՛չ թէ մարդկային զգացումներով, ամերիկացիներուն կողմէ Իրաքի քանդումէն զգացուած, ո՛չ թէ ամերիկացիներուն Իրաքի մէջ կատարած վայրագութիւններէն վրդովելով:

Որովհետև Ճոն Զերրի-ն ալ համաձայն է Իրաքի դեմ կատարուած պատերազմին: Ճոն Զերրի-ն ալ CONGRES-ին մէջ, վաւերացուցած էր 2003-թ.ին, ամերիկացիներուն Իրաքի դեմ պատերազմ յայտարարելու որոշումը: Բնական է՝ իր «Գործատէր»երուն հրահանգով:

Դժբախտաբար, գրեթէ ամբողջ աշխարհն այսօր կը լռէ ամերիկացիներուն Իրաքի մէջ կատարած «Զառու Պոյ»-ական և «Կանկսթեր»ական արարքներուն առջեւ:

Իրաքի մէջ կատարուած ողբերգութիւնը աւելի լաւ հասկնալու համար, օգտակար կը նկատենք, Իրաքի պատերազմին շուրջ 2003-թ.ին, «ՆԱՅԻՐԻ»ի մէջ հրատարակուած մեր գրութիւններէն հատուածներ նշել՝

«ՆԱՅԻՐԻ» 25 ՄԱՐՏ 2003-թ.

«... Բայց ի՞նչ է Իրաքի մէջ կատարուած ողբերգութիւններուն բուն պատճառը: Որպէս թէ Իրաք՝ զանգուածային բռնաջնջման զէնքեր ունի:

Երէկ գիշերուան Պաղտատի վրայ կատարուած ամերիկեան սադայելական եւ զարհուրելի ռմբակոծումներն ալ կ'ապացուցանեն, որ Իրաք ո՛չ մէկ զանգը-

ւածային բնաջնջման զէնք ունի:

Եւ ամերիկացիներուն բոլոր ըսածները սուտ են:

Եւ այս ամերիկեան կանկատեր-ներուն բուն նպատակն է՝

1.- Իրաքի քարիւղին հարուստ հանքերը ձեռք անցընել:

2.- «Մեծն Իսրայէլ»ը ստեղծելու ծրագիրը իրագործել:

Այս իրականութիւնները, այլեւս, բոլորին ծանօթ են:

Իբր թէ ամերիկեան ուժերը Իրաքի ժողովուրդին խաղաղութիւն և ազատութիւն պիտի բերեն:

Այո, ամերիկացիներուն կողմէ Իրաքի ժողովուրդին սպանութենէն յետոյ, ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՅԻՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ՏԻՐԷ ԻՐԱԶԻ ՄԷՋ»:

**

«ՆԱՅԻՐԻ» 6 Մայիս 2003-թ.

«Աշխարհի մեծագոյն «Ստախօս»ը՝ GEORGE W. BUSH

Ճորճ Պուշ կրտսեր, 1 Մայիս 2003-թ.ին, Զալիֆորնիոյ ծովափէն 100 ք. մեթր բացերը գտնուող «Աբրահամ Լինքոլն» օդանաւակիրին վրայ, բոլոր ամերիկացիներուն ուղղուած ելոյթ մը կ'ունենայ:

Եւ մինչեւ հիմա իր ըսած պոչաւոր սուտերուն վրայ հետեւեալ ձաբուտութիւնները կ'աւելցնէ՝

«Տապալեցին տեղորոշված Սատտամ-ի վարչակարգը, որ կը գործակցեր «Ալ Բայիտա»-ի հետ: Պատերազմին ամենակարեւոր մասը վերջացաւ:

Բայց Իրաքի մէջ, տեղորոշված դէմ պատերազմը պիտի շարունակուի»:

Այս խելագար Պուշին մէկը պիտի չհարցնէ՞, քէ «ԻՆՉՊԷՍ ԱՅՍՊԻՍԻ ԲԱՅԱՅԱՅՏ ՍՈՒՏԵՐ ԿՐՆԱՔ ԻՕՍԻԼ»:

Ամէն մարդ գիտէ, քէ Սատտամ «Լայիք» մըն էր, և ոչ մէկ կապ ունէր «Ալ Բայիտա»-ի մոլեռանդ իսլամներուն հետ:

Ընդհակառակը՝ այս աղանդաւորներուն համար Սատտամը իրենց մեծագոյն թշնամիներէն մէկն էր:

Բայց, երբ Ամերիկայի մէջ, և նոյնպէս աշխարհի գրեթէ մեծ մասին վրայ, լրատուութեան ցանցերը Սիոնիստներուն ձեռքն են, ԱՆՈՆՔ ԲՈԼՈՐ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ, ԻՐԵՆՅ ՈՒԶԱԾԻՆ ՊԷՍ, ԿԸ ՉԵԻԱՓՈՒՅԵՆ, ԵՒ ՃԵՐՄԱԿԸ ՍԵԻԻ ԿԸ ՎԵՐԱԾԵՆ:

Ամերիկացիները տարիներով, Սատտամը որպէս հրէշ, բռնակալ ներկայացուցին: Մինչդեռ Սատտամ, շատ մը բռնակալներուն նման ղեկավար մըն էր, որ ամերիկացիներուն սադրանքներով, 1979-թ.ին իշխանութեան եկաւ, համայնավարները «մաքրագործելու» նպատակաւ:

Եւ Սատտամ տարիներով ամերիկացիներուն ծրագիրները գործադրեց:

Բայց երբ 1990-թ.ին Խորհրդ. Միութիւնը կործանեցաւ, Սատտամին դերը և կարեւորութիւնը վերջ գտած էր ամերիկացիներուն համար:

Եւ 1990-թ.ին Սատտամ, կրկին ամերիկացիներուն սադրանքներով, Զուէյթի ծուղակը ինկաւ:

Այս պատրուակով՝ հայր Ճորճ Պուշի Իրաքի դէմ սկսած պատերազմը և յետոյ, տարիներ տեւող շրջափակումը, Իրաքի ժողովուրդին շատ ցաւ պատճառեցին:

Բայց, քարիւղի եկամուտին շնորհիւ (հակառակ շրջափակումին), Սատտամ կրցաւ Իրաքը, որոշ չափով, բարօր մակարդակի վրայ պահել:

Որովհետեւ քարիւղը պետականացուած էր: Եւ օտար ընկերութիւններ գոյութիւն չունէին հոն, որ Իրաքի ազգային հարստութիւնը կողոպտէին:

Իրականութիւն է, որ Սատտամի շրջանին, որոշ ազատութիւններէ զուրկ էր Իրաքի ժողովուրդը:

Համայնավար կուսակցութիւնը և ընդհանրապէս կուսակցական բոլոր գործունէութիւնները (պետական կուսակցութենէն զատ) արգիլուած էին:

Բայց նոյնպէս՝ արգիլուած էին մոլեռանդ իսլամական շարժումները և նաեւ՝ Ծիի-ական ծայրայեղ գործունէութիւնը:

Եւ ժողովուրդը «Լայիք» վարչաձեւի մը իշխանութեան ներքեւ, գրեթէ խաղաղ կեանք մը կ'ապրէր:

Բայց մանաւանդ՝ քրիստոնէաները շատ գոհ էին Սատտամէն:

Որովհետեւ, անոր վարչաձեւին կարգապահութեան շնորհիւ, քրիստոնէաները պաշտպանուած էին իսլամական մոլեռանդութեան դէմ:

Եւ եկեղեցիներուն մէջ, իրենց կրօնական արարողութիւնները ազատօրէն կիրարկելու կարելիութիւնը ունէին:

Մեծամասնութեամբ Իսլամ երկրի մը մէջ բացառիկ երեւոյթ էր տեսնել, որ Թարեք Ազիզ (→ էջ 3)

«ՉԱՅՆ ԲԱՐԲԱՌՈՅ ՅԱՆԱՊԱՏԻ» ՆԿԱՏՈՒԱԾ... (Ծար. էջ 2-էն)

անունով քրիստոնեայ մը, փոխ վարչապետի պաշտօն ունի:

Ամերիկացիները այնպէս կը կարծէին, որ իրենց կատարած սուտ քարոզչութեան ազդեցութեամբ, Իրաքի ժողովուրդը իբր թէ Սատտամի լուծէն ազատելու եկած՝ ամերիկեան զինուորները ծաղիկներով պիտի դիմաւորէ:

Բայց, հակառակը եղաւ, ու կը շարունակուի:

Ամերիկացիները, գրեթէ ամէն տեղ, Իրաքի ժողովուրդին կողմէ հակա-ամերիկեան ցոյցերով դիմաւորուեցան:

Որովհետեւ իրաքցիները շատ լաւ հասկցած էին, թէ ամերիկեան սուտ լուսնագներուն ետեւ թաքնուած էր՝ ամերիկացիներուն Իրաքի քարիւղին տիրանալու նպատակը:

Եւ այս ցոյցերուն չհանդուրժող ամերիկացիները կրակեցին անզէն ժողովուրդին վրայ: Եւ անխղճօրէն սպաննեցին կամ վիրաւորեցին մեծ թիւով քաղաքացիներ՝ ծերեր, երիտասարդներ, և նոյնիսկ՝ մանուկներ:

Ֆրանսական հեռատեսիլի կայանէն այսօր ցուցադրեցին այս պատանհներուն դիակները: Սարսափելի էր երեւոյթը:

Եւ այս սպաննուած պատանհներէն մէկուն հայրը, հետեւեալ խօսքերով յայտենց իր ցաւը՝

«Ամերիկացիներ, իբր թէ եկած էք մեզ ազատելու համար: Ահա՛, իմ խեղճ զակիս դիակը: Ա՛ՅՍ Է ՉԵՐ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ԸՍԱԾԸ»:

Եւ Իրաքի ժողովուրդին հակա-ամերիկեան ցոյցերուն ցաւալի հետեւանքներուն տեղեակ եղող Ճորճ Պուշ, 1 Մայիսին «Արբահամ Լինքոլն» օդանաւակիր-զրահանաւուն վրայ կատարած ելոյթին մէջ, այս ողբերգութիւնները իրաքցիներուն պատճառուած «տեռորիզմ»ին վերագրեց:

Եւ «Իրաքի մէջ տեղորոշմի դէմ պատերազմը պիտի շարունակուի» – ըսաւ:
Ի՞նչ «ապուշեան» ախտաճանաչում:

Կը սխալի՞ք Պրն. Պուշ: Այս հակա-ամերիկեան ցոյցերը «տեղորոշմ» չեն:
Չեր կատարած անիրաւ պատերազմին դէմ ժողովրդային պողոկումներ են:
Եւ ասիկա իրաքեան «Ինթիֆատա»-ին սկզբնաւորութիւնն է: Եւ պիտի շարունակուի մինչեւ ձեր վերջնական մեկնումը Իրաքէն»:

***

Այսօր, վերի տողերու գրուելէն ետք, 15 ամիսներ անցեր են:

Եւ Իրաքի մէջ, ամերիկացիներուն դէմ Իրաքի ժողովուրդին «Ինթիֆատա»-ն,
ամէն օր և յարաճուն սաստկութեամբ կը շարունակուի:

Ամէն օր ամերիկացի զինուորներ կ'սպաննուին:

Բայց ամէն օր, ամերիկացիներուն կողմէ կ'սպաննուին նաե՛ւ հարիւրաւոր
իրաքցիներ:

Եւ երկիրը, ամէն օր, քիչ մ'աւելի ակերակի կը վերածուի:

Ի մեծ ուրախութիւն հրեաներուն, որոնք շատ մեծ վախ ունէին՝ աշխարհի
ամենէն հին քաղաքակրթութեան տէր Իրաքի ժողովուրդէն: Վախ ունէին Սատ-
տամէն, որ իր «Լայիք» վարչաձեւով, իսլամական մոլեռանդութենէ հեռու հա-
րուստ, բարգաւաճ և զարգացած Իրաք մը պիտի ստեղծէր, որ արգելք պիտի ըլ-
լար հրեաներուն «Մեծն Իսրայէլ» մը ստեղծելու ծրագրին:

Եւ այսօր Իրաք, հուրի և սուգի մատնուած, ակերուած, կտոր կտոր եղած և
ծայրայեղ իսլամական խաւարին ենթարկուած է:

Եւ հրեաները այսօր, ձերբազատուած «իրաքեան վտանգ»էն, Պաղեստինի
մէջ, ազատ ու համարձակ, կը շարունակեն Պաղեստինեան ժողովուրդը ցեղաս-
պանութեան ենթարկել:

Եւ անկաշկանդ կը շարունակեն գործադրել իրենց՝ «ՄԵԾՆ ԻՍՐԱՅԷԼ»-ի
ծրագիրը:

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻԲՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Վատիկանի ամենէն առաջնակարգ ղեկավարներէն՝ Կաթոլիկ հաւատոյ ժողովի նախագահ և «JEAN PAUL II» Պապին աջ բազուկը նկատուած գերմանացի կարտինալ ժոզէֆ Ռացինկէր, 13 Օգոստոս 2004-թ.ին, ֆրանսական «Ֆիկարօ» թերթին մէջ հրատարակուած յայտարարութեամբ՝ Թուրքիոյ երոպական Միութեան մէջ մտնելուն դէմ ելած է:

Կարտինալ Ռացինկէրին կատարած յայտարարութեան ամենէն կարեւոր մասերը տալու ջանանք՝ Կարտինալին, Թուրքիոյ մասին գաղափարները՝ շատ վճռական են:

«Թուրքիան՝ երբեք երոպական Միութիւն չի կրնար մտնել» կ'ըսէ, և կը շարունակէ.
«Երոպան՝ միայն աշխարհագրական ցամաքամաս մը չէ, այլ՝ նոյն ատեն, քրիստոնէական մշակոյթին ցամաքամասն է:

Մինչդեռ Թուրքիան, ուրիշ մէկ մշակոյթին՝ իսլամութեան ցամաքամասին մէջ է: Եւ այս իսլամ Թուրքիան, դարեր տեւողութեամբ, երոպական քրիստոնէական մշակոյթին դէմ պայքարած է, և քրիստոնէական մշակոյթը բանդելու աշխատած է:

Արեւելեան ճոճական Կայսրութիւնը, Բիւզանդիոնը կործանողը՝ Թուրքիան է:
Պալքանեան քրիստոնեայ ազգերը ձգմելով, մինչեւ Վիէննայի դռները յառաջացողը՝ այս իսլամ Թուրքիան է:

Աւստրիային և երոպային դարեր տեւողութեամբ սպառնացողը և վտանգի ենթարկողը՝ այս իսլամ Թուրքիան է:

Այսօր, Թուրքիոյ երոպական Միութեան մէջ մտնելը՝ անոր 1683-թ.ին Վիէննայի դռներուն առջեւ չ'իրականացած երոպան բանդելու և իսլամացնելու փափաքները կրկին պիտի վերստեղծէ»:

Ճատ ապրիք, յարգարժան, վսեմափա՛յլ կարտինալ:
Այս ի՛նչ իրապաշտ խօսքեր են, եւ ի՛նչ կատարեալ ախտաճանաչում:
Յայտնի է, որ Թուրքերուն ի՛նչ ըլլալուն շատ լաւ տեղեակ էք:

Թուրքերուն, Անաթոլիայէն սկսելով մինչեւ Վիէննայի դռներու առջեւ հասած շրջաններուն, քրիստոնեայ ժողովուրդներուն դէմ կատարած վայրագութեան զարհուրելի պատմութիւններն ալ գիտէք:
Լաւ, բայց վսեմափայլ կարտինալ, դուք այս իրականութիւնները նո՛ր ըսել սկսաք:

Թրքական վտանգը՝ կրկին ձեր դռներուն առջեւ գալէն յետոյ խօսիլ սկսաք:
1453-թ.ին Թուրքերուն Պոլիսը պաշարած տարիներուն, Բիւզանդիոնի կայսրէն օգնութիւն ուզող աղաչանքներուն դէմ, կաթոլիկները ի՛նչ ըրին:

Ոչ մէկ բան. մատերնին անգամ չշարժեցին:
Ընդհակառակը: Կաթոլիկներուն մրցակիցները եղող ուղղափառ Բիւզանդիոնին կործանումէն՝ շատ գոհ էին:

Նոյնիսկ թուրքերուն՝ Պալքաններու մէջի ուղղափառ ազգերը սուրէ անցընելու ատեն ալ բնաւ ձայն չհանեցին:

Եւ կաթոլիկներուն այս անմարդկային կեցուածքը՝ թուրքերուն մինչեւ Վիէննայի դռներուն առջեւ յառաջանալը թոյլատրեց:

Եւ հոն, այլեւս «դանակը՝ ոսկորին հասած էր»:

Եւ վերջապէս, կաթոլիկները վտանգը տեսան:

Եւ Վիէննայի կաթոլիկներուն օգնութեան հասնող Լեհաստանի թագաւոր Ժան Սոպիէսկի-ի բանակը՝ թուրքերը պարտութեան մատնեց:

Եւ եւրոպան, այս ծեւով, թրքական վտանգէն ազատեցաւ...:

Այդ թուականներէն մինչեւ 19 դարուն վերջերը՝ ուղղափառ ոուսները թուրքերուն դէմ պայքարեցան: Եւ ոուսները՝ թուրքերուն պիտի քշէին մինչեւ Միջին Ասիոյ տափաստանները ուրկէ եկած էին անոնք: Եւ Պոլիսը գրաւելով Բիւզանդական կայսրութիւնը կրկին պիտի վերստեղծէին:

Բայց, ուղղափառ ոուսներուն Միջերկրական իջնելով զօրանալը՝ կաթոլիկներուն գործին չեկաւ:

Եւ կաթոլիկները՝ Անգլիացիներուն հետ գործակցելով, ստիպեցին ոուսներուն որ Պոլիսէն հեռանան:

Եւ կաթոլիկները և անոնց դաշակիցները, այն տարիներուն «Հիւանդ մարդ» կոչուող թուրքերուն կրկին ոտքի հանեցին...:

Վսեմափայլ կարտիսալ՝ ձեր ցեղակիցները եղող գերմանացիները, 1914-1918-թ.ի Աշխարհամարտին, թուրքերուն զինակիցներն էին:

Եւ թուրքերը՝ 1915-թ.ին, Առաջին Աշխարհամարտի խառնաշփոթութիւններէն օգտուելով, հազարաւոր տարիներէ ի վեր արեւելեան Անատոլիոյ իրենց հայրենիքին մէջ ապրող հայ ազգը ցեղասպանութեան ենթարկեցին:

Եւ գերմանացիները, իրենց զինակիցը եղող թուրքերուն՝ հայերը ցեղասպանութեան ենթարկելուն դէմ բնաւ ձայն չհանեցին:

Ընդհակառակը. գերմանացիները՝ հայկական ցեղասպանութեան ընթացքին, թուրքերուն թիկունք կանգնեցան:

Եթէ 1915-թ.ին գերմանացիները՝ թուրքերուն հայ ազգը ցեղասպանութեան ենթարկելուն արգելք ըլլային, այսօր թուրքիա ըսուած պետութիւն մը գոյութիւն պիտի չունենար:

Որովհետեւ, այսօրուան թուրքիան՝ հայերէն և յոյներէն «մաքրագործուած» հողերուն վրայ հիմնուած է:

Ահա այսպէս՝ վսեմափայլ կարտիսալ:

Այսօր, կաթոլիկները՝ քրիստոնեաներուն դէմ իրենց գործած «մեղքերուն» պատիժը պիտի կրեն:

Ամերիկացիներուն և անոնց դաշակիցը եղող միջազգային դրամատէրերու կազմակերպութեան ծրագիրներուն համեմատ՝ Թուրքիան անպայման եւրոպական Միութիւն պիտի մտնէ:

Եւ այն ատեն, քաղաքակրթութիւններուն և քրիստոնէութեան օրրան եւրոպան՝ քիչ միջոց մը յետոյ, թուրքերուն և իսլամ ծայրայեղականներուն զոհը պիտի ըլլայ:

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

VATICAN-IN EN İLERİ GELEN İDARECİLERİNDEN, VE KATOLİK İNANCINI TANITMA KURULU BASKANI, PAPA JEAN PAUL II-IN SAĞ KOLU SAYILAN ALMAN KARDİNALI JOSEPH RATZINGER, 13 AGUSTOS 2004 TARİHİNDE FRANSIZCA "FIGARO" GAZETESİNE BİR DEMEÇ VERMİŞ VE TÜRKİYE-NİN, AVRUPA BİRLİĞİNE GİRMESİNE KARŞI ÇIKMIŞ.

KARDİNAL RATZINGER-IN VERDİĞİ DEMECİN EN MÜHİM KISIMLARINI VERMEYE ÇALISALIM.

KARDİNALIN, TÜRKİYE HAKKINDAKİ FİKİRLERİ ÇOK KESİN.

"TÜRKİYE, AVRUPA BİRLİĞİNE, KATIYYEN GİREMEZ" DİYOR.

VE İLAVE EDİYOR.

"AVRUPA, YALNIZ COĞRAFI BİR KİTA DEĞİL, AYNI ZAMANDA HİRİSTİYAN KÜLTÜRÜNÜN KİTASIDIR.

TÜRKİYE İSE, BASKA BİR KÜLTÜRÜN, MÜSLÜMANLIĞIN KİTASINDA BULUNUYOR.

VE BU MÜSLÜMAN TÜRKİYE, ASIRLAR BOYUNCA AVRUPA HİRİSTİYAN KÜLTÜRÜNE KARŞI MÜCADELE ETMİŞ VE HİRİSTİYAN KÜLTÜRÜNÜ YIKMAYA ÇALISMISTIR.

DOĞU ROMA HİRİSTİYAN İMPARATORLUGU BİZANSI YIKAN, MÜSLÜMAN TÜRKİYEDİR.

BALKAN HİRİSTİYAN MİLLETLERİNİ EZEREK, VİYANA KAPILARINA KADAR GELEN BU MÜSLÜMAN TÜRKİYEDİR.

AVUSTURYAYI VE AVRUPAYI YÜZYILLAR BOYUNCA TEHDİT EDEN VE TEHLİKEYE SOKAN BU MÜSLÜMAN TÜRKİYEDİR.

BUGÜN TÜRKİYE-NİN AVRUPA BİRLİĞİNE GİRMESİ, ONUN, 1863 DE VİYANA KAPILARINDA GERÇEKLEŞTİREMEDİĞİ AVRUPAYI YIKMAK VE İSLAMLAŞTIRMAK ARZUSUNU YENİDEN CANLANDIRACAKTIR".

ÇOK YASAYIN SAYIN KARDİNAL HAZRETLERİ.

BU NE GERÇEKÇİ SÖZLER.

VE NE MÜKEMMEL TESHİS.

BELLİ Kİ TÜRKLERİN NE OLDUĞUNU ÇOK İYİ BİLİYORSUNUZ.

TÜRKLERİN, ANATOLYADAN BAŞLIYARAKTA VİYANA KAPILARINA KADAR İLERLEDİKLERİ TARİHLERDE, HİRİSTİYAN HALKLARINA KARŞI YAPTIKLARI VAHŞETİN KORKUNUÇ HİKAYELERİNİ DE BİLİYORSUNUZ.

İYİ AMA SAYIN KARDİNAL HAZRETLERİ BU HAKİKATLERİ BUGÜN SÖYLÜYORSUNUZ.

TÜRK TEHLİKESİ, YENİDEN KAPINIZA DAYANDIKTAN SONRA SÖYLÜYORSUNUZ.

1453-DE, TÜRKLERİN İSTANBULU ABLUKAYA ALDIKLARI SENELERDE, BİZANS İMPARATORUNUN YARDIM İSTİYEN YALVARMALARINA KARŞI KATOLİKLER NE YAPTI?

HİÇ BİR SEY. KILLARINI BİLE KİPİRTADMADILAR.

BİLAKİS, KATOLİKLER, RAKİPLERİ OLAN ORTODOKS İSTANBULUN YIKILMASINDAN ÇOK MEMNUN İDİLER.

HATTA, TÜRKLERİN, BALKANLARDAKI ORTODOKS MİLLETLERİNİ KILIÇTAN GEÇİRMELERİNE DE HIÇ SES ÇIKARMADILAR.

VE KATOLİKLERİN BU GAYRI İNSANI TUTUMU, TÜRKLERİN VIYANA KAPILARININ ÖNUNE İLERLEMELERİNE KADAR DEVAM ETTİ.

VE ORDA, ARTIK BIÇAK KEMİGE DAYANMISTI. VE KATOLİKLER NİHAYET TEHLİKEYİ GÖRDÜLER. VE VIYANAYA, KATOLİKLERİN YARDIMINA GALAN, POLONYA KIRALI JAN SOBIESKININ ORDUSU TÜRKLERİ MAGLÜP ETTİ.

VE AVRUPA, BU SEKİLDE, TÜRK TEHLİKESİNDEN KURTULDU...

O TARİHTEN, 19 YÜZYILIN SONLARINA KADAR ORTODOKS RUSLAR TÜRKLERE KARŞI SAVASTILAR. VE RUSLAR, TÜRKLERİ GELDİKLERİ ORTA ASYA STEPLERİNE GERİ SÜRECEK, VE İSTANBULU İSGAL EDEREK, BİZANS İMPARATORLUGUNU YENİDEN CANLANDIRACAKLARDI.

FAKAT ORTODOKS RUSLARIN AKDENİZE İNEREK KUVVETLENMESİ KATOLİKLERİN İŞLERİNE GELMEDİ. VE KATOLİKLER, İNGİLİZLERLE BİRLESEREK, RUSLARI İSTANBULDAN UZAKLASMAYA MECBUR ETTİLER.

VE KATOLİKLER VE MÜTTEFİKLERİ, "HASTA ADAM" DENİLEN TÜRKLERİ, YENİDEN AYAGA KALDIRDILAR...

SAYIN KARDINAL HAZRETLERİ, SİZİN İRKDAŞLARINIZ OLAN ALMANLAR, 1914-1918 HARBİNDE TÜRKLERİN MÜTTEFIGİ İDİLER.

VE TÜRKLER, 1915-DE I. CİHAN HARBİNİN KARGASALIGINDAN İSTİFADE EDEREK BİNLERCE SENELERDEN BERİ DOĞU ANATOLYADA, KENDİ VATANLARINDA YASIYAN ERMENİ MİLLETİNİ SOYKIRIMINA UGRATTILAR.

VE ALMANLAR KENDİ MÜTTEFİKLERİ OLAN TÜRKLERİN, ERMENİLERİ SOYKIRIMINA UGRATMALARINA HIÇ SES ÇIKARMADILAR.

BİLAKIS, ALMANLAR, ERMENİ SOYKIRIMINDA, TÜRKLERİ DESTEKLEDİLER.

EGER, 1915-DE ALMANLAR, TÜRKLERİN ERMENİ MİLLETİNİ SOYKIRIMINA UGRATMALARINA ENGEL OLSALARDI, BUGÜN TÜRKİYE DİYE BİR DEVLET MEVCUT OLMİYACAKTI.

ÇUNKÜ, BUGÜNKÜ TÜRKİYE, ERMENİLERDEN VE RUMLARDAN TEMİZLENEN TOPRAKLAR ÜZERİNE KURULMUŞTUR.

İSTE BÖYLE SAYIN KARDINAL HAZRETLERİ.

BUGÜN KATOLİKLER, HİRİSTİYANLIĞA KARŞI İŞLEDİKLERİ GÜNAKLARIN CEZASINI ÇEKİCEKLER.

AMERİKALILARIN VE ONLARIN MÜTTEFIGİ OLAN INTERNATIONAL PARA BABALARI TESKİLATININ, DÜNYAYA HÜKMETME PLANLARINA GÖRE, TÜRKİYE ENİNDE SONUNDA AVRUPA BİRLİĞİNE GİRECEKTİR.

İSTE OZAMAN, MEDENİYETLERİN VE HİRİSTİYANLIĞIN BESİĞİ OLAN AVRUPA, KISA BİR SONRA, TÜRKLERİN VE MÜSLÜMANLARIN KURBANİ OLUCAKTIR.

Յ. Չ.

Հայրենիքի և Բնակչության նախարարի (ՅՅ) Բնակչության նախարարի (ՅՅ)

ԱՅՍՕՐ՝ ՈՒՐԲԱԹ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2004,
ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՕՍԷԹԻՈՅ [ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ]
ԲԵՍԼԱՆ ԲԱՂԱՔԻՆ ՄԷՋ...

ՎԱՅՐԵՆԻ ՉԷՉԷՆՆԵՐԸ 300 ԱՆՄԵՂ ԵՐԱՌԱՆԵՐ
ՍՊԱՆՆԵՑԻՆ ԵՒ ՎԻՐԱԻՈՐԵՑԻՆ 1000-Է ԱԻԵԼԻ
ԱՅՐ ԵՒ ԿԻՆ, ԾԵՐ ՈՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ

ՈՐՈ՞ՆՔ ԵՆ ԱՅՍ ԴԱՀԻՃ ՉԷՉԷՆՆԵՐՈՒՆ
ԹԻԿՈՒՆՔ ԿԱՆԳՆՈՂ ԲՈ՛ՒՆ ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՆԵՐԸ...

ԱՅՍ ՀԱՐՅՈՒՄԻՆ ԻԲՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆ, ԱՅՍԵՂ ՄԷՋԲԵՐԵՆՔ
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ "FIGARO" ԹԵՐԹԻՆ,

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 2 ՍԵՊՏ. 2004-Թ.Ի ՀԱՄԱՐԷՆ ՍԱ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԸ:

«ՉԷՉԷՆՆԵՐՈՒՆ
ԹԻԿՈՒՆՔ

ԿԱՆԳՆՈՂ ԹՐԲԱԿԱՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ-
ՆԵՐԸ՝ ՅՈՅՑԵՐ ԿԸ
ՆԱԽԱՏԵՍԵՆ՝
ՊՈԼՍՈՅ

ԵՒ

ԱՆԳԱՐԱՅԻ
ՌՈՒՍԱԿԱՆ

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՇԷՆՔԵՐՈՒՆ

ԱՌՋԵԻ,

ՆԱԽՕՐԷԻՆ
ՌՈՒՍԻՈՅ

ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ

ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ՈՐ,
ՍԿԶՐՈՒՆՔՈՎ, ԿԱՂԸ

ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ
ՈՒՆԵՆԱՅ»:

LE FIGARO JEUDI 2 SEPTEMBRE 2004

TURQUIE

Manifestations de soutien aux Tchétchènes

Des associations turques de soutien à la cause des Tchétchènes en Russie prévoient de manifester devant les missions diplomatiques russes à Ankara et Istanbul avant la visite du président russe, qui doit en principe avoir lieu demain.

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ԿՐԷՔ ՌՈՒՐԷՆՆԵԱՆ]

Որքան ալ, ֆրանսացի փիլիսոփայ J. J. ROUSSEAU լայտնած ըլլայ թէ՛

«Բոլոր տղաքը բնութեամբ բարի կը ծնին: Ընկերութիւնն է՝ զիրենք այլասերողը»...

... Այսօր գիտութեան համար հաստատուած իրականութիւն է, թէ՛ իւրաքանչիւր անձի նկարագիրը, իր ծնած օրուընէ, արդէն իսկ իր ծին-երուն (GEN) մէջ ճշդուած կ'ըլլայ:

Ուսումը, անձի մը նկարագիրը կրնայ յղկե՛լ միայն, բայց ոչ՝ աւելին:

Չար ծնած չարը՝ կը մնայ միշտ չար: Մարդասպան ծնած մարդասպանը՝ կը մնայ մարդասպան, որքան ալ ան ուսում առնէ:

Հռչակաւոր Իտալացի բժիշկ և գիտնական LOMBROSO-ի (1835-1909) մարդասպաններու վրայ կատարած ուսումնասիրութիւններուն արդիւնքը ապացուցած է, որ մարդասպանը՝ մարդասպան կը ծնի:

Ազգերն ալ անհատներու նման են:

Կան ազգեր, որոնք ծնունդով (եւ անհատներու մեծամասնութեամբ) վայրագ և մարդասպան են:

Օրինակ՝ Ալպանացիները, Չէչէնները, Թուրքերը և ասոնց նմանները:

Ալպանացիները հին ազգ մը ըլլալով հանդերձ, ծանօթ են իրենց խժոյժ արարքներով և բարբարոսութեամբ:

Ալպանացիները, Պատմութեան հնագոյն շրջաններէն ի վեր, Յոյն ազգին գլխուն փորձանք դարձած են:

Թուրքերուն վայրագութիւնը ամբողջ աշխարհին ծանօթ է:

Ճինկիզ Խանի և Թամերլանի (Լենկթիմուր) շառաւիղը եղող այս բարբարոս ազգին մեծագոյն զոհը եղած է՝ Հայ ազգը:

Գալով չէչէններուն՝ անոնց բարբարոսական նկարագիրը թրջականին հետ կրնայ մրցիլ:

Կովկասեան փոքր ցեղախումբ մը եղող Չէչէնները, մինչեւ 16-րդ դարու սկիզբները, քրիստոնէայ ցեղ մըն էին: Թաթարներու և Լենկթիմուրի զօրքերուն արշաւանքներէն յետոյ, իսլամութիւնը կ'սկսի տարածուիլ այնտեղ:

Եւ մանաւանդ՝ 19-րդ դարու կեսերուն, իսլամութիւնը կը տիրապետէ նաեւ Չէչէնիոյ մէջ:

Դաւանափոխութենէ յետոյ, չէչէններուն բարբարոս նկարագիրը աւելի կը շեշտուի:

Հակառակ որ, Ռուսական ներկայութեամբ՝ Չէչէնները կը բարգաւաճին և մասամբ կը քաղաքակրթուին: Բայց Անգլիոյ սադրանքներով ալ քաջալերուած չէչէնական հրոսախումբեր, պայքար կը մղեն Ռուս-ին իշխանութեան դէմ:

Արեւմուտքի կայսերապաշտներուն Ռուսիոյ դէմ տարած այս պայքարին կը մասնակցին այդ շրջանի ցեղախումբերը, որոնց կարգին՝ Չէչէնները: Ռուս և թրքական պատերազմներու շրջանին մանաւանդ:

Առաջին Աշխարհամարտին երբ Թուրքերը պատերազմ կը հռչակեն Ռուսերուն դէմ, բաւական մեծ թիւով Չէչէններ, Կովկասի ճամբով, Թուրքիա կը ներխուժեն: Եւ այս խուժումը շատ ճակատագրական կ'ըլլայ Հայ ազգին համար:

Մանաւանդ Ապրիլ 1915-թ.ի հայկական ցեղասպանութեան օրերուն, հայ խեղճ քսորականներու կարաւաններուն վրայ կը յարձակին՝ քրդական և մանաւանդ չէչէն հրոսակախումբեր:

24 Ապրիլ 1915-թ.ի ցեղասպանութենէն հրաշքով փրկուած քսորեալ հայերը վկայած են, թէ՛ Չէչէն հրոսակախումբերուն քսորեալ հայերուն դէմ կատարած խժոժութիւնները, ամէնէն սարսափելի բարբարոսութիւններն էին:

* * *

Բ. Աշխարհամարտին Նացի Գերմանները, Ռուսիոյ վրայ կը յարձակին և կը յառաջանան մինչեւ Կովկասի դռները:

Եւ այս տարիներուն է, որ մաս մը չէչէններ կը միանան ֆաշիստ գերմանացիներուն և կը դաւաճանեն Ռուսերուն:

Եւ հիթլերականներուն հետ գործակցող այս չէչէնները՝ մեծ վնասներ կը հասցնեն տեղացի ժողովուրդին:

Խորհրդային բազմազգ պետութեան յաղթանակէն յետոյ, Մեծն Սթալին՝ այս դաւաճան չէչէնները կը պատժէ և կ'աքսորէ:

Բայց տխմար Խրուշչեւը՝ Արեւմտեաններուն ծուղակը իյնալով, այս բարբարոս չէչէնները ետ՝ իրենց նախկին բնակավայրը բերել կուտայ:

Ահա, այս դաւաճան չէչէններուն շառաւիղներն են, որ 1990-թ.էն ի վեր և մինչեւ այսօր, իրենց ծին-ներուն մէջ ունեցած վայրագութեան բնագոյով՝ Մոսկուայի մէջ և նաեւ ամէն կողմ, Ռուսերուն դէմ [նոյնիսկ Չէչէնիոյ մէջ, ռուսերուն հետ համերաշխող իրենց ցեղակիցներուն դէմ] ամէնէն սարսափելի ոճիրները կը գործեն:

Բայց ովքեր են այս բարբարոս ցեղախումբերը գրգռողները և անոնց թիկունք կանգնողները: Այս մէկը հասկնալու համար, մարգարէ ըլլալու պէտք չկայ:

* * *

Մեծ պատմագետ Ճոն Կիրակոսեանին 1965-թ.էն մինչեւ իր շատ ցաւալի կանխահաս մահը գրածները կ'ապացուցանեն, որ Սիոնականներն են որ Երիտասարդ Թուրքերու կազմակերպութիւնը՝ «Իթթիհատ Եւ Թերագգի» կուսակցութիւնը ստեղծեցին:

Եւ այս [Իթթիհատ Թերաքքի] կուսակցութիւնն է, որ գործադրեց 1915-թ.ի հայկական ցեղասպանութիւնը:

Բայց այս ցեղասպանութիւնը գործող Թուրքերը և Սիոնիստները չպատժուեցան: Անպատիժ կը մնան դե՛ռ այսօր: Երբ ոճրագործ մը չպատժուի՝ կը շարունակէ ոճիրներ գործել: Եւ Սիոնիստները շարունակեցին իրենց ծրագիրները գործադրել անկաշկանդ:

1990-թ.ներուն Սիոնիստները, իրենց ծրագիրներուն մաս կազմող՝ Եուկոս-

լաիան կործանեցին, թիկունք կանգնելով Իսլամ պոսնիացիներուն և Ջոսովոյի ալպանացիներուն:

Եւ իսլամ Պոսնիաք հրոսակները և իսլամ Ջոսովոյի ալպանացի ոճրագործները մարզուեցան Թուրքիոյ մէջ, թրքական սպաներու կողմէ:

Եւ Եուկոսլաիոյ դաշնութիւնը [մինչ այդ խաղաղ ու միասնական], այս ձեւով, կործանեցաւ:

Բայց, այս դաւին ներքին ծայրերը, իրականութիւնները երբեք չյայտնուեցան: Ե՛ւ Սիոնիստները ե՛ւ Թուրքերը չպատժուեցան: Ընդհակառակը՝ պատժուողը եղաւ Եուկոսլաիան պաշտպանող նախագահ Ս. Միլոսեւիչը որ այսօր, Հոլանտայի «միջազգային դատարան»-ին բանտին մէջ, իբր յանցաւոր կը դատուի: Եւ Սիոնիստները շարունակեցին իրենց ծրագիրները գործադրել:

Սովետական Միութեան կործանումէն յետոյ, կարգը եկած էր Ռուսիոյ կործանման:

Եւ Ռուսիոյ կործանման ծրագրին գործադրութեան առաջին հանգրուանն էր՝ ՌՈՒՍԻՈՅ ԿՈՎԿԱՍԷՆ ՀԵՌԱՅՈՒՄԸ:

Եւ այս ծրագրին մաս կը կազմէր նաե՛ւ, հայոց Արեւմտեան Հայաստանի վերաբերող պահանջատիրութենէն հեռացումը:

Այս պատճառաւ ստեղծուեցաւ նաե՛ւ Ղարաբաղի հարցը: Եւ հայերը մոռցան Արեւմտեան Հայաստանը, և մխրճուեցան Արցախի անվերջանալի խնդրին մէջ, որուն խաւար փապուղիին ծայրը դեռ չի տեսնուիր:

Եւ այսօր հայերը, պահանջատէր ըլլալէ դադրած են Արցախի պատճառաւ: Եւ Ազերիներու կողմէ կ'ամբաստանուին որպէս ցեղասպան և ուրիշի հողերը յափշտակող յանցապարտներ:

Իսկ ցեղասպան թուրքը («սրբութիւն-սրբոց» դարձած), այս առիթէն օգտուելով կ'երթայ իր «անիրաւուած» եղբայր-

ները եղող ազերիներուն և... չէ՛չէններուն օգնելու:

Այստեղ, խոր ցաւով կը հրատարակենք, Փարիզի հայկական թերթին մէջ 26-8-2004-թ.ին տրուած սա տեղեկութիւնը՝

*ԲԱՔՈՒԻ ԺԵՂ տեղի կ'ունենան «Յաւեր-
 Ժուժիւն - Օ4» կոչուած ռազմափորձեր,
 մասնակցութեամբ Ազրբեջանի, Վրաստա-
 նի ու Թուրքիոյ ցամաքային ուժերուն:
 Ռազմափորձերը պաշտօնապէս որակուած
 են «խաղաղարար» եւ «մարդասիրական»
 միասնական գործողութիւններ: Կը տեւեն
 Էրնչէ. Օգոստոս 27:*

«Ի՞նչ ցաւալի է տեսել,
 որ թրքական ուժերը, Հա-
 յաստանի կոնակը ան-
 ցած են արդէն: Եւ առա-
 ջին պատեհ առիթին,
 պիտի յարձակին (Ազերի-
 ներուն հետ) Հայաստանի
 վրայ:

Եւ թուրքերը այս առիթը
 պիտի գտնեն: Հիւսիսա-
 յին Կովկասի մէջ, չէչէն-

ներուն և իրենց նմաններուն կողմէ Ռուսիոյ դէմ ձեռնարկուած ապստամբական
 շարժումէն գոյացած նպաստաւոր (իրենց համար) օրերուն:

Եւ այս ձեռով թուրքերը, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՅԸ վերջնականապէս «ՊԻՏԻ ԼՈՒԾԵՆ»:

Եւ Ռուսերը բոլորովին պիտի հեռացուին Կովկասէն:

Այսօր Օսէթիոյ մէջ, չէչէններուն գործած սա սարսափելի ողբերգութիւնը,
 սիոնիստներուն Ռուսիան կործանելու ծրագրին հանգրուաններէն մէկն է: Այս
 ծրագիրը կը պատրաստէին երկարատեւ ի վեր:

ԿՈՅՐ ԸԼԼԱԼ ՊԷՏՔ ԷՐ, ՉՏԵՍՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՍԻՈՆԻՍՏ ՀՐԵԱՆԵՐՈՒՆ
 ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ, ԱՄԷՆ ԱՌԻԹՈՎ, ՉԵՉԵՆՆԵՐՈՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ ԿԱՏԱՐԱԾ ՅՈՅ-
 ՅԵՐՈՒՆ ԲՈՒՆ ՆՊԱՏԱԿԸ:

Նոյնիսկ անցեալ տարի, Փութինի Փարիզ այցելութեան օրերուն, առիթը չփախ-
 ցուցին, և չէչէններուն ի նպաստ ցոյցեր կատարեցին: Եւ այն օրերուն թեր-
 թերուն մէջ, երկար ու երկար արծարծուեցաւ չէչէններուն դէմ ռուսերուն (իբր
 թէ) կատարած «անիրաւութիւնները»:

Նոյնիսկ այսօր ֆրանսական թերթերը, փոխանակ անիծելու չէչէններուն
 կատարած վայրագութիւնը, անմեղներու սպանութեան իբր պատճառ ցոյց կու
 տան ռուսական ուժերուն հրոսակներուն կողմէ գրաւուած դպրոցին վրայ ըրած
 յարձակումը:

Մինչդեռ ահաբեկիչներու ձեռքէն խոյս տուածները հեռատեսիլէն կը վկայեն,
 որ չէչէնները ռումբերով կործանած են դպրոցին տանիքը, որ փլած է հոն պա-
 տանդ պահուող երեխաներուն, կիներուն և այր մարդոց վրայ, հարիւրներով
 մահ ու վիրաւոր պատճառած: Եւ ռուս զինուորները անկէ ետքն է, որ պա-
 տանդները ազատելու գործողութեան սկսած են: Մանաւանդ՝ երբ չէչէն յելու-
 զակները սկսած են փախչողներուն վրայ կրակել, չհաշուելով մեծ ու պզտիկ:

Այստեղ կը հրատարակենք՝ 4-9-2004 թուակիր թերթերուն վերնագիրները,
 որոնք կ'ապացուցանեն, նոյնիսկ սա աներեւակայելի ողբերգութեան օրերուն, սիո-
 նիստներուն ձեռքը եղող մամուլը ի՞նչ աստիճան անիրաւ է Ռուսերուն հանդէպ:

LE FIGARO

SAMEDI 4 -
 DIMANCHE 5 SEPTEMBRE 2004

Ossétie : l'assaut tourne au carnage

Ծարաթ, Սեպտեմբեր 2004 թուակիր ֆրանսական «FIGARO» թերթին վերնա-
 գիրը՝

«Օսէթիա»... Յարձակումը կոտորածի կը վերածուի:

(→ էջ 3)

ԱՅՍՕՐ՝ ՈՒՐԲԱԹ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2004, ՎԱՅՐԵՆԻ... (Ծար էջ 2-էն)

NICE-MATIN – Samedi 4 septembre 2004

L'assaut dans le chaos

Ֆրանսական "NICE-MATIN" թերթին Ծարաթ, 4 Սեպտեմբեր 2004-թ.ի վեր-
նագիրը՝

«Յարձակումը քաոսի վերածուած»:

4 Eylül 2004 Cumartesi

Rusların
ikinci
kurtarma
katliamı

Եւ թրքական "Hurriyet" թերթը [4
Սեպտեմբեր 2004-թ.] թուրքերուն
վայել վերտառութեամբ մը կու տայ
լուրը՝

«Ռուսերուն երկրորդ... ազատա-
գրութեան ջարդը»:

Եւ այս ձեւով, բոլորովին ռուսե-
րուն վրայ կը նետուի, Օսեթիոյ այս
ջարդերուն պատասխանատուու-
թիւնը՝

★... Առաջին «ջարդը» երկու տա-
րիներ առաջ, Մոսկուայի թատրո-
նին մէջ ռուս Ապ. ուժերուն կատա-
րած, պատանդները ազատելու
գործողութիւնն է [“Hurriyet”ին վե-
րագրածը]:

★... Երկրորդ «ջարդ»ն ալ՝ 3 Սեպ-
տեմբեր 2004-ին Օսեթիոյ մէջ կա-
տարուած գործողութիւնն է [միշտ
“Hurriyet”ին վերագրումով]:

Միայն թուրք մը այսքան անխիղճ և անիրաւ կրնայ ըլլալ՝ այս վայրագ չէ-

չէններուն կատարած զարհուրելի ջարդին պատասխանատուութիւնը ռուսերուն վրայ նետելու համար:

Որովհետեւ նաե՛լ թուրքերն են այս ջարդերուն բուն կազմակերպիչները և բու՛ն պատասխանատուները:

Ծատերուն ծանօթ իրականութիւն մըն է, որ վերջին շրջաններուն և տարիներ շարունակ, հազարաւոր չէչէններ թուրքիա ապաստանեցան:

Եւ այս չէչէնները մարզուեցան (Պոսնիաքներուն և Ալպանացիներուն նման) թուրք սպաներուն կողմէ իբր ապագայի կռուող (աւելի ճիշդ՝ անխիղճ «տեռորիստ»):

Մեծ մասամբ թուրքիայէն եկող և մարզուած այս չէչէններն են, Ռուսիոյ մէջ ահաբեկումներ կատարողները:

2 Սեպտեմբեր 2004 թուակիր ֆրանսական "FIGARO"ի մէջ հրատարակուած լուրը (Չէչէններուն թիկունք կանգնող կազմակերպութիւններուն ինքնութեան մասին) Չէչէնիայէն թուրքիա անցնող հազարաւոր չէչէններուն կողմէ ստեղծուած կազմակերպութիւններուն:

Եւ թուրքիոյ մէջ մարզուած մեծ մասամբ չէչէն ու նաեւ այլազգի ահաբեկիչներն են հեղինակները Ռուսիոյ մէջ գործուած վերջին զարհուրելի ողբերգութիւններուն: Անոնց տխրահռչակ «սխրագործութիւն»ներն են՝

1.- Մուսկուայի մեթրօ-ի կայարաններէն մէկուն առջեւ կատարուած ողբերգութիւնը:

2.- Ռուսական ճամբորդատար երկու օդանաւերուն խորտակումի ողբերգութիւնը:

3.- Օսէթիոյ դպրոցին մէջ կատարուած մեծ ողբերգութիւնը:
Որովհետեւ այս երեք ողբերգութեանց կատարման պատասխանատուութիւնը ստանձնեց՝

"GROUPE ISLAMIQUE - BRIGADES ISTAMBOULI"

կազմակերպութիւնը:

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐԲԵՐՈՒՆ [ԻՐՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

**“HÜRRIYET” ԹԵՐԹԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՒՆ ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ
ԱՅՍՔԱՆ ՍՈՒՏ ԽՕՍԵԼՈՒ
«ՉԱՄՉՑՈՂՆ ԱԼ՝ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԱՐԱՐԱԾՆ Է» –
[ԹՐԲԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱԾ]**

3 Սեպտեմբեր 2004-թ.ին, Չէչէններուն Օսեթիոյ մէկ դպրոցին մէջ կատարած սարսափելի ջարդին համար, 4 Սեպտեմբեր 2004 թուակիր “Hürriyet” թերթը վերնագիր դրեր է՝ «Ռուսերուն երկրորդ ազատագրութեան ջարդը»:

Այսինքն՝ “Hürriyet” թերթը ըսել կ’ուզէ թէ՛

1.— 2002 թուականին Մոսկուայի թատրոնին մէջ, Չէչէններուն ահաբեկչական գործունէութեան ընթացքին մահացած հարիւրաւոր մարդկանց սպաննիչը Ռուսերն են:

2.— 3 Սեպտեմբեր 2004 թուականին, Օսեթիոյ մէկ դպրոցին մէջ, Չէչէններուն ահաբեկչական գործունէութեան ընթացքին մահացող 300-է աւելի զոհերուն սպաննիչը կրկին՝ Ռուսերն են:

Յարգարժան «Հիւրիյէթ» թերթի պատասխանատու: Այս անիրաւ վերնագիր-գրութիւնը՝ ինչի կը նմանի՝ գիտէ՞ք:

Դուք՝ թուրքերդ, պետութիւն և ազգ ըլլալով, ձեր միասնաբար գործադրած 1915-ի հայկական ցեղասպանութիւնը մինչեւ այսօր ո՛չ միայն կ’ուրանաք, այլեւ ընդհակառակը՝ «հայերը ջարդեցին թուրքերը» կ’ըսէք:

Այսօր, չէչէններուն Ռուսիոյ մէջ կատարած անմարդկային և զարհուրելի ոճիրներուն պատասխանատուութիւնը Ռուսերուն վրայ նետելով, դուք, իրականութեան մէջ, ձեր կատարած ոճիրները քողարկելու կ’աշխատիք:

2 Սեպտեմբեր 2004 թուակիր ֆրանսական “FIGARO” թերթը, հետեւեալ տեղեկութիւնը տուած է՝

«Չէչէններուն թիկունք կանգնող թրքական կազմակերպութիւնները՝ ցոյցեր կը նախատեսեն Պոլսոյ և Անգարայի Ռուսական Դիւանագիտական շէնքերուն առջեւ, նախօրէին Ռուսիոյ նախագահին այցելութեան որ, սկզբունքով, վաղը տեղի պիտի ունենայ»:

Ո՞վքեր են արդեօք այս չէչէններուն թիկունք կանգնող թրքական կազմակերպութիւնները: Եթէ դուք չէք գիտեր, մենք ըսենք ձեզի՝

Ռուսիայէն փախչելով թուրքիա ապաստանած հազարաւոր չէչէններուն՝ Ռուսերուն դէմ պայ-

քարելու համար ստեղծած կազմակերպություններն են ասոնք:

Դուք, այս չէջններուն մէջէն, տեղորիստ ըլլալու ամէնէն աւելի ատակները զատեցիք, զանոնք ձեր զինուորական կեդրոններուն մէջ մարզեցիք և յետոյ, Վրաստանի ծամբով, գաղտնաբար Ռուսիա դրկեցիք:

Եւ Ռուսիոյ մէջ, տարիներէ ի վեր, ամէնէն սարսափելի տեղորիստական գործողութիւնները կատարողները՝ ձեր զինուորական կեդրոններուն մէջ մարզուած չէջններն են:

Ցարգարժան “Hürriyet” թերթի պատասխանատու: Ձեր 4 Սեպտեմբեր 2004 թուակիր թերթը՝ առաջին էջէն մինչեւ վերջին էջը կարդացիք:

Բայց, աշխարհի բոլոր լրատուական հաստատութիւններուն կողմէ տրուած և բոլոր թերթերուն մէջ գրուած լուրը՝ ձեր 4 Սեպտեմբեր 2004 թուակիր “Hürriyet” թերթին մէջ չգտանք:

Եթէ այս լուրին ինչ ըլլալը չէք գիտեր, մենք ըսենք ձեզի:

Վերջին օրերուն Ռուսիոյ մէջ կատարուած ահաբեկչութիւններէն...

1.— Մոսկուայի մթնոլորտի մուտքի դրան առջեւ կատարուած և 50-է աւելի մարդկանց մահուան պատճառ եղած տեղորիստական գործողութիւնը...

2.— Ռուսական երկու ծամբորդատար օդանաւերուն անկումին հետեւանքով 100-ի մօտ մարդկանց մահուան պատճառ եղած տեղորիստական գործողութիւնը...

3.— 3 Սեպտեմբեր 2004-ին, Օսեթիոյ մէկ դպրոցին մէջ կատարուած և 300-է աւելի անմեղներուն մահուան և 1000-ի շուրջ ալ վիրաւորեալներու պատճառ եղած զարհուրելի տեղորիստական գործողութիւնը...

... Այս երեք տեղորիստական գործողութիւններուն պատասխանատուութիւնը ստանձնեց՝ “GROUPE ISLAMIQUE- BRIGADES ISTAMBOULI” կազմակերպութիւնը:

Այսքան կարելոր լուրի մը ձեր թերթին մէջ հրատարակուած չըլլալը...

Ձեր՝ թուրքերուդ այս տեղորիստական գործողութիւններուն ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆ ըլլալը ապացուցանող փաստերէն մէկը չէ՞ արդեօք:

Յ. Գ.

Handwritten signature and date: 27.3 = 7.9.2004 = ...

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

**“HÜRRIYET” GAZETESİNİN SORUMLUSUNA
AÇIK MEKTUP
BU KADAR YALAN SOYLEMEYE
“UTANMIYAN DA ALLAHIN KULU”**

3 EYLÜL 2004-DE ÇEÇENLERİN OSETYADAKI OKULDA İSLEDİKLERİ KORKUNÇ KATLIAM İÇİN,
4 EYLÜL 2004 TARİHLİ “HÜRRIYET” GAZETESİ, BASLIK ATMIS.

“RUSLARIN İKİNCİ KURTARMA KATLIAMI”

YANI “HÜRRIYET” GAZETESİ DEMEK İSTİYOR KI

1.- 2002 YILINDA MOSKOVADAKI TIYATRODA ÇEÇENLERİN TERRORIST EYLEMİNDE ÖLEN
YÜZLERCE İNSANIN KATILI RUSLARDIR.

2.- 3 EYLÜL 2004 TARİHİNDE OSETYADAKI OKULDA ÇEÇENLERİN TERRORIST EYLEMİNDE
ÖLEN 300-DEN FAZLA İNSANIN KATILI YİNE RUSLARDIR.

SAYIN “HÜRRIYET” GAZETESİNİN SORUMLUSU. BU PALAVRA BASLIK -YAZINIZ NEYE BENZİY-
OR BİLİYORMUSUNUZ ?

SİZ TÜRKLER, DEVLET VE MİLLET OLARAK BERABERCE GERÇEKLESTİRDİĞİNİZ 1915-DEKİ
ERMENİ SOYKIRIMINI BU GÜNE KADAR YALNIZ İNKAR ETMEKLE KALMIYORSUNUZ. BİLAKIS,
“ERMENİLER KESTİ TÜRKLERİ” DİYORSUNUZ.

BUGÜN, ÇEÇENLERİN, RUSYADA İSLEDİKLERİ İNSANLIK DİŞİ KORKUNÇ CİNAYETLERİN
SORUMLUGUNU RUSLARIN ÜZERİNE ATARAK, SİZ HAKİKATTE SİZİN İSLEDİĞİNİZ SUÇLARI GİZLİY-
ORSUNUZ.

2 EYLÜL 2004 TARİHLİ FRANSIZ “FIGARO” GAZETESİ, VERDİĞİ HABERDE SUNLARI YAZIYOR.

“PUTİNİN TÜRKİYEYİ ZİYARETİ ARİFESİNDE, ÇEÇENLERİ DESTEKLIYEN TÜRK KURULUSLARI,
ANKARADAKİ RUS ELÇİLİĞİNİN VE İSTANBULDAKİ RUS KONSOLOSLUGUNUN ÖNÜNDE GÖSTERİL-
ER YAPMIYA HAZIRLANIYORLAR”.

KİM BU ÇEÇENLERİ DESTEKLIYEN TÜRK KURULUSLARI ACABA ?

SİZ BİLMİYORSANIZ BİZ SÖYLEYELİM.

RUSYADAN KAÇARAK, TÜRKİYEYE SİGINAN BİNLERCE ÇEÇENLERİN, RUSLARA KARSİ MÜCA-
DELE ETMEK İÇİN KURDUĞU DERNEKLERDİR.

SIZ, BU ÇEÇENLERİN İÇİNDEN, TERRORİST OLMIYA EN UYGUN OLANLARINI AYIRDINIZ, VE ONLARI ASKERİ MERKEZLERİNİZDE KOMANDO OLARAK EGİTTİNİZ. VE SONRA GÜRCÜSTAN YOLU İLE GİZLİCE RUSYAYA GÖNDERDİNİZ.

RUSYADA SENELERDEN BERİ KORKUNÇ TERRORİST EYLEMLERİNİ GERÇEKLESTİRENLER, SİZİN ASKERİ KAMPLARINIZDA EGİTİLEN ÇEÇENLERDİR.

SAYIN "HÜRRIYET" GAZETESİ SORUMLUSU. SİZİN 4 EYLÜL 2004 TARİHLİ HÜRRIYET GAZETENİZİ BASTAN SONUNA KADAR OKUDUK.

FAKAT BÜTÜN DÜNYA HABER AJANSLARIN VERDİĞİ VE BÜTÜN GAZETELERİN YAZDIĞI HABERİ, SİZİN 4 EYLÜL 2004 TARİHLİ "HÜRRIYET" GAZETESİNDE BULAMADIK.

BU HABERİN NE OLDUĞUNU BİLMİYORSANIZ, BİZ SİZE SÖYLEYELİM.

SON GÜNLERDE RUSYADA GERÇEKLESTİRİLEN TERRORİST OLAYLARINDAN

1.- MOSKOVADAKİ METRONUN GİRİŞ KAPISININ ÖNÜNDE İŞLENEN VE 50'DEN FAZLA İNSANIN ÖLÜMÜNE SEBEP OLAN TERRORİST EYLEMİ.

2.- 2 RUS YOLCU UÇAGINI DÜŞÜREREK 100-E YAKIN İNSANIN ÖLÜMÜNE SEBEP OLAN TERRORİZM EYLEMİ.

3.- 3 EYLÜL 2004 TARİHİNDE OSETYADAKİ OKULDA İŞLENEN VE 300-DEN FAZLA İNSANIN ÖLÜMÜNE VE BİN KADAR İNSANIN YARALANMASINA SEBEP OLAN KORKUNC TERRORİST EYLEMİ.

BÜ ÜÇ TERRORİST EYLEMİNİN SORUMLUGUNU DA.

"GROUPE ISLAMIQUE - BRIGADES İSTAMBOULİ" USTELENMİŞ.

BU KADAR MÜHİM BİR HABERİ, SİZİN GAZETENİZDE YAYINLAMAMANIZ, SİZ TÜRKLERİN, BU TERRORİST EYLEMLERİNİN BAS SORUMLUSU OLDUĞUNUZU GÖSTEREN DELİLLERDEN BİRİ DEĞİL-Mİ ACABA ?

g. g.

**ՌՈՒՔԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Վերջերս Երևանի մէջ հրատարակուեցան

1.- Վլատիմիր Պետրոսեանի «Ռուքէն Սեւակ եւ Մեր ժամանակը»

2.- Յովհաննէս Զիլինկիրեանի «Թուրքերուն [իրք թէ] Զգիտցած Իրականութիւնները» 4 լեզուներով՝ մէկ հատորի մէջ, հայերէն, քրքերէն, ռուսերէն և անգլերէն:

Այս գիրքերէն ունենալ փափաքողները, նամակով մը կրնան դիմել, և մենք սիրով կը մուկրենք և կ'ուղարկենք իրենց հասցէին:

Հասցէ՝ MAISON ROUPEN SEVAG

DOMAINE DU LOUP LE VERDON -B 06800 CAGNES SUR MER - FRANCE

Հրատարակող (89) ԲՊԱԿՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԲԻՐՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՅԱԻՏԵՆԱԿԱՆ ԱՆԷԾԶ՝

ԳԻՏԱԿՑԱԲԱՐ ԿՈՒՐԱՑԱԾ ԱՅՆ

ՀԱՅ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,

ՈՐՈՆՔ ՉՏԵՍԱՆ ՌՈՒՍԱԿԱՆ

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ԳՄԲԵԹՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ԵՒ...

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԽԱՉԻՆ ՏԱԿ ՃՋՄՈՒԱԾ

ԹՐՔԱԿԱՆ ՄԱՀԻԿԸ...

ԱՅՍ ԿՈՅՐԵՐՈՒՆ ՊԱՏՃԱՌԱԻ

ԿՈՐՍՆՑՈՒՑԻՆՔ ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ՝

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

[ՎՐԷԺ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ]

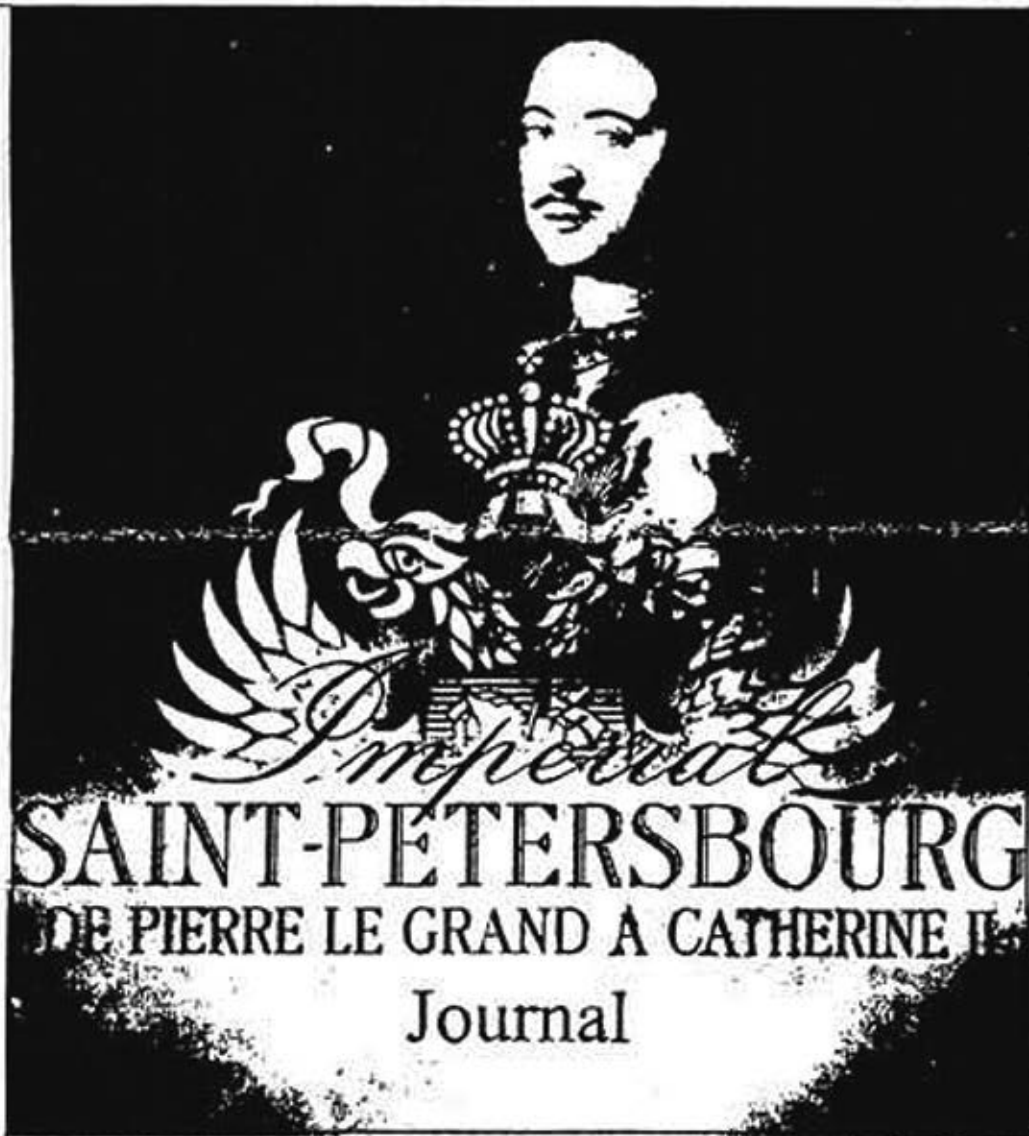
1789-թ.ի ֆրանսական յեղափոխութենէն յետոյ մէջտեղ ելած "LIBERTE" "EGALITE", "FRATERNITE"-ի վրայ յենող վարչաձեւերը, Սիոնիստներուն կողմէ Եւրոպական պետութիւններուն պարտադրուած ՊԱՏԱՆՁՆԵՐ, ԶՕՂԵՐ ԵՆ, որ անոնց ետեւ հրեաները, իրենց աշխարհակալ ծրագիրները անկաշկանդ կարեւան գործադրել:

Եւ եթէ, Աշխարհի վրայ, կեղծ «Ժողովրդավարութիւն»-ի և «Ազատութիւն»-ի վրայ յենող խիտուիլակ վարչաձեւերը շարունակեն գոյատեւել՝ քանի մը տասնեակ տարիներ յետոյ ՃԵՐՄԱԿ ԾԵՂԸ, ԶՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԻՒՆԸ և ՅՈՒՆԱԵԻՐՈՊԱԿԱՆ ԶԱՂԱՋԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ պիտի քանդուին:

Մենք այս գաղափարները 1995-թ.ի «ՆԱՅԻՐԻ»ի առաջին թիւէն սկսեալ կը շարունակենք յայտնել: Եւ միշտ ալ պիտի շարունակենք յայտնել:

2004-թ.ի Ամրան ամիսներուն, MONACO-ի "FORUM GRIMALDI"-ի շէնքին մէջ, Սան-Բեթերսպուրկի "HERMITAGE" Պալատ-թանգարանէն բերուած և 18-րդ դարու ռուսական արուեստի հարստութիւններու բացառիկ ցուցահանդէս մը ներկայացուեցաւ:

Այս ցուցահանդէսը՝ "SAINT-PETERSBOURG... DE PIERRE LE GRAND A CATHERINE II" անունը կը կրէր...

...Եւ ովքե՞ր էին Մեծն Պետրոսն և Եկատերինէ Բ.ը:

18-րդ դարուն, թուրք բարբարոս պետութեան դէմ, պանծալի յաղթանակներով պսակուած Սուրբ Պատերազմ մղող երկու մեծ Ռուս կայսրեր էին:

Հիացումով դիտեցինք HERMITAGE-Պալատ-թանգարանին 18-րդ դարու ռուսական արուեստի հրաշալիքները:

Բայց, մեզի համար, ամենէն հետաքրքրականը, և ամենէն տպաւորիչը՝ Սան-Բեթրսպուրկի ռուսական վանքերուն և եկեղեցիներուն maquette-ները եղան: Ասոնք

այնքա՛ն գեղեցիկ էին և այնքա՛ն լաւ ցուցադրուած, որ պահ մը կարծեցինք, թէ իրապէ՛ս այդ վանքերուն և եկեղեցիներուն առջեւ կը գտնուինք:

Բայց յետոյ, մեր սիրտը ցաւով լեցուեցաւ... ինչո՞ւ: Ըսե՛նք: Տեսանք այդ հոյակապ եկեղեցիներուն գմբեթներուն վրայի ռուսական խաչերուն տակ ճզմուած թրքական մահիկները, որոնք ռուսական բանակներուն կողմէ, 18-րդ դարուն, թուրք բարբարոսներուն վրայ տարուած յաղթանակները կը ներկայացնէին...

Եւ ռուսական բանակներուն յաղթանակները՝ թուրք բարբարոսներուն վրայ տարուող, շարունակուեցան մինչեւ 19-րդ դարուն վերջերը: Եւ այս յաղթանակներուն խորհրդանիշը եղող ռուսական եկեղեցիները կառուցուեցան Եւրոպայի մէջ ալ՝ Փարիզ, Մարսէյլ, Նիս, Ժընեւ... գմբեթներուն վրայ ռուսական խաչերով և անոնց ներքեւ ճզմուած թրքական մահիկներով:

Բայց հո՛ւս է, մեր մեծագոյն ցաւը՝ մեր մեծապատիւ առաջնորդները, գիտակցաբար կուրացած, չտեսան այս ռուսական եկեղեցիները իրենց խաչերով և ասոնց ներքեւ ճզմուած մահիկներով: Չհասկցա՛ն այդ «ՄԵԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ»:

Չհասկցան, որ ջարդարար և բարբարոս թուրքին լուծին տակ, դարերէ ի վեր տառապող Հայ Ազգին ազատութեան միակ յոյսը, այդ պայմաններու մէջ յատկապէս, Ռուս Ազգն էր: Անոնք չհասկցան, թէ ո՛վ է իրենց բարեկամը և ո՛վ՝ իրենց թշնամին:

Եւ գառնուկի մորթ կրող թուրքին հաւատացին:

Մեր թրքական անձնագրին մէջ, իբր մեր ծննդավայր գրուած է՝ “YESILKÖY”.

Ո՞ր է ԵՉԻԼ Զէօյը:

Պոլսոյ արեւմտեան կողմը՝ Մարմարա ծովին եզերքը գտնուող արուարձան մըն է:

Եւ ԵՉԻԼ Զէօյ-ին անունը պաշտօնապէս, մինչեւ 1923 թուականը՝ AYA STEFANOS էր (Սան Սթեֆանօ), որ թուրքերը յետոյ թրքացուցին և ԵՉԻԼ Զէօյ-ի վերածեցին:

Եւ Այա Սթեֆանօս գիւղը, Հայ Ազգին պատմութեան մէջ, շատ ճակատագրական դեր մը ունեցած է:

19-րդ դարուն սկիզբները, Թուրքիոյ մէջ առաջին վառօդ-ի գործարանը հաստատող, թուրքերուն ծառայ Տատեան-ներն են Այա Սթեֆանօս գիւղը հիմնողները:

Եւ Տատեաններն են Այա Սթեֆանօս-ի հայկական եկեղեցին և տեղւոյն նոյնիսկ յունական եկեղեցին կառուցանել տուողները:

Եւ Այա Սթեֆանօս-ի Տատեաններու ապարանքին մէջ է, որ 1876-ին ստորագրուեցաւ Ռուսերուն և Օսմանցի թուրքերուն միջեւ, հռչակաւոր “AYA STEFANOS”ի (Սան Սթեֆանօ-ի) դաշնագիրը:

Այսինքն՝ 1876-թ.ին Ռուսերը Պոլսոյ դռներուն առջեւ էին, Պոլսէն հագիւ 20 քիլ. մեթր հեռաւորութեան վրայ գտնուող Այա Սթեֆանօս գիւղը հասած էին:

Եւ անկէ յետոյ, Պոլսոյ գրաւումը, քանի մը ժամուան հարց էր:

Նոյն օրերուն, արեւելքի մէջ ալ, Ռուս բանակները՝ Արեւմտեան Հայաստանին մեծ մասը ազատագրած էին:

Եւ Ռուսիոյ շնորհիւ, Օսմանեան կայսրութիւն ըսուած բարբարոսներու ատապետութիւնը, վերջնականապէս պիտի կործանէր:

Եւ Ռուս ցարերը, դարերէ ի վեր այս նպատակին՝ Օսմանեան կայսրութեան փլուզման համար կը պայքարէին:

Իրենց նպատակը՝ Ուղղափառ եկեղեցիին կեդրոնը եղող Կոստանդնուպոլիսը գրաւել և Բիւզանդական կայսրութիւնը վերստեղծել էր:

Եւ Ռուսիոյ մէջ, Կոստանդնուպոլսոյ անունը՝ TSARIGRAD-ի վերածած էին արդէն՝ ի պատիւ Պոլիսը վերագրաւող Ռուս ցարերուն:

Եւ այնքան մօտ կը կարծուէր Պոլսոյ վերագրաւումը:

Բայց Ռուսական բանակները չգրաւեցին Պոլիսը:

Այա Սթեֆանօս-ի ռուսական բանակներուն հրամանատարը ցար-ին հեռագրելով՝ հրաման ուզեց Պոլիսը գրաւելու համար: Բայց ցարը չպատասխանեց:

Ռուս հրամանատարը կրկին ցարին հեռագրեց և Պոլսոյ վրայ արշաւելու հրաման ուզեց: Բայց ցարը, կրկին չպատասխանեց: Որովհետեւ ցարը կ'ուզէր, որ Ռուս հրամանատարը իր նախաձեռնութիւնը շարունակելով, ուժի մէջ դնէ իր արդէն ունեցած իրաւասութիւնը և Պոլիսը գրաւէ:

Եթէ Ռուս հրամանատարը ցարին հրամանին չսպասէր և Պոլիս մտներ, Ռուսիոյ ծրագիրը իրագործուած պիտի ըլլար, և Պոլիսը Օսմանցիներուն լուծէն պիտի ազատագրուէր:

Որովհետեւ այդ տարիներուն [և նոյնիսկ մինչեւ 1915-թ.] Պոլսոյ ու նաեւ Անաթոլիոյ մէջ, քրիստոնեաները մեծամասնութիւն կը կազմէին, և ռուսական բանակներուն ներկայութեամբ, քրիստոնեաները իշխանութիւնը կրնային ձեռք անցընել:

Բայց Ռուս հրամանատարը իր լիազորութիւնը չգործածեց, տատամսեցաւ: Որովհետեւ ռուսերը Պոլսահայերուն թիկունքը չունէին:

Պոլսահայերուն առաջնորդները ծախուած էին, Ֆարմասոններուն ճամբով՝ Արեւմտեան պետութիւններուն:

Անոնք չուզեցին տեսնել՝ ռուսական եկեղեցիներուն վրայի խաչին տակ ճգնուած թրքական մահիկը:

Եւ այս կուրացած հայ «առաջնորդ»ներու խաւը, խելագարօրէն յոյս դրած էր Ֆրանսացիներուն և Անգլիացիներուն վրայ: Եւ, ինչ որ ամէնէն աւելի անհաւատալի է՝ նաե՛լ յոյս դրած էր թուրքերուն վրայ:

Կարդացէք 1876-թ.ին՝ այն ատենուան Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքին՝ Ներսէս Վարժապետեանին հայ Ազգին ուղղուած և դաւաճանութենէ աւելի վատ, թրքանըպաստ կոնդակը:

Եւ այս խառնակ վիճակէն օգտուեցաւ Անգլիոյ վարչապետը՝ հրեայ D'ISRAELI-ն, որ Ռուսերուն ստիպեց հեռանալ Պոլիսէն և Արեւմտեան Հայաստանի (Վերջին շրջանին) գրաւուած հողերէն:

Պոլսոյ հայոց պատրիարքին 1876-թ.ի թրքանպաստ կեցուածքը և Ռուս հրամանատարին Այա Սթեֆանօս-ի մէջ, Պոլիսը գրաւելու մէջ տատամսիլը, ո՛չ միայն Հայ Ազգին, այլեւ՝ Ռուս Ազգին և նոյնիսկ Աշխարհին ճակատագիրը փոխեց:

Ուրեմն, վերադառնանք և նայինք այսօրուան իրավիճակին:

1876-թ.ին միայն քանի մը օրուան կեանք ունեցող Օսմանեան կայսրութիւնը, ներկայիս կերպարանափոխուած և, Սիոնականութան ծառաները եղող անգլիացիներուն և ասոնց մանկլաւիկներուն շնորհիւ, վերակենդանացած ու թուրքիա կոչուող պետութեան մը վերածուած է:

Մինչեւ 1915-թ.ը քրիստոնեայ եղող Պոլիսը այսօր, բոլորովին քրիստոնեաներէ մաքրագործուած և 15 միլիոնոց իսլամական քաղաքի մը վերածուած է:

1915-թ.ին քրիստոնէութեան օրրան եղող Անաթոլիան, այսօր շուրջ 75 (→ էջ 3)

Յ Ա Ի Ի Տ Ե Ն Ա Կ Ա Ն Ա Ն Է Ծ Զ ' ... (Ծարէջ 2-էն)

միլիոն հաշուող իսլամներով բնակուած երկիր մըն է:

Եւ այս ատեն մը ուրուական եղած Թուրքիան հիմա, Աշխարհի ճակատագրին վրայ շատ մահացու դեր մը սկսած է խաղալ:

Սիոնիստները և իրենց մանկլաւիկները այսօր, Թուրքիան Եւրոպական Միութեան մէջ մուծելու կ'աշխատին, որ Եւրոպական Ճերմակ ցեղը, Զրիստոնէութիւնը և Յունա-Եւրոպական քաղաքակրթութիւնը, թուրքերուն և ծայրայեղ իսլամներուն գործակցութեամբ կործանեն:

Սովետական Միութեան կազմալուծումէն յետոյ, թուրքերուն Ռուսիոյ դէմ գաղտնօրէն դաւեր նիւթելը, Հայ Ազգին ճակատագրին համար մանաւանդ, շատ ծանր հետեւանքներ կրնայ ունենալ:

Սիոնիստները և իրենց գործակալները եղող մեծ դրամատէրերու կազմակերպութիւնները, Ս. Միութեան քայքայումէն յետոյ՝ այսօր կ'աշխատին, որ Ռուսիան կործանեն և իր հարստութիւնները ձեռք անցընեն:

Եւ այս նպատակին հասնելու համար, Սիոնիզմը Թուրքիան կը գործածէ:

Թուրքերը, Միջին Ասիոյ և Կովկասի մէջ, իրենց պէս թրքախօս և իսլամ եղող 100 միլիոնէ աւելի զանգուածը, Ռուսերուն դէմ գրգռելու և հանելու կ'աշխատին:

Վերջին տարիներուն Ռուսիոյ մէջ, չէչէններուն կատարած ահաբեկչութիւնները, թրքական հետախուզութեան գաղտնօրէն նիւթած նենգութիւններուն հետեւանքն են:

Արդէն 3 Սեպտեմբեր 2004-թ.ին, Օսէթիոյ Բեսլան քաղաքի դպրոցին մէջ կատարուած զարհուրելի ջարդին պատասխանատուութեան "BRIGADE ISTANBOULI" կազմակերպութեան կողմէ ստանձնուիլն ալ կ'ապացուցանէ, որ այս ահաբեկչութիւնը կատարողները՝ "ISTANBOUL"ցիներն են, այսինքն՝ ԹՈՒՐԶԵՐԸ:

(Այսօր՝ 17-9-2004-թ.ի վերջին ահաբեկչութիւններուն պատասխանատուութեան չէչէն ըմբոստ, տխրահոջակ դեկավար՝ Ծամիլ Պասաւելի կողմէ ստանձնուելուն նպատակը՝ թուրքերուն մեղսակցութիւնը քողարկել է):

Ամերիկացիները 11 Սեպտեմբեր 2001-թ.ի Նիւ Եորք-ի ահաբեկչութեան իբր պատասխանատու ամբաստանեցին Պէն Լատեն-ը և, Աֆղանիստանի Թալիպան-ները Պէն Լատենին հետ կը գործակցին ըսելով, սկսան ոմբակոծել Աֆղանիստանը, որ յետոյ զայն գրաւեն, ինչպէս որ ըրին:

Եւ ամերիկացիները, մինչեւ այսօր, Աֆղանիստան կը գտնուին և հոն, իրենց «բարեկամ» վարչաձեւ մը, իշխանութեան գլուխ բերած են:

Ուրեմն, նոյն՝ ամերիկացիներուն օրինակին հետեւելով, ասոնց Աֆղանիստանը «պատժելուն» նման, Ռուսերն ալ ինչո՞ւ այսօրուան թրքական իշխանութիւնը չպատժեն:

*

* *

Իսկ ամէնէն անհանդուրժելից՝ 3 Սեպտեմբեր 2004-թ.ին Օսեթիոյ մէջ, չէ-
չէնցերուն կատարած և 350-է աւելի անմեղներու սպանութեան [վիրաւորները
չհաշուած] պատճառ եղած ահաբեկչութեան դէմ, Եւրոպացի կոչուած և իբր թէ
«Զրիստոնէայ», իբր թէ «Մարդասէր» և «Արդար» կարծուած պետութիւննե-
րուն ցուցաբերած կեցուածքն է:

Եւրոպացիները, 3 Սեպտեմբեր 2004-թ.ին կատարուած ահաբեկչութեան դէմ
փոխանակ ընդվզելու [ինչպէս որ ըրած էին 11 Սեպտեմբեր 2001-թ.ին, Նիւ Եոր-
քի մէջ կատարուած ահաբեկչութեան օրերուն], ընդհակառակը՝ այս ահաբեկ-
չութեան հետեւանքին իբր պատասխանատու կ'ամբաստանեն Ռուսերը և Նա-
խագահ Փութինը:

Այստեղ կը հրատարակենք ֆրանսական "LE CANARD ENCHAÎNÉ" թերթին 8
Սեպտեմբեր 2004-թ.ի վերնագիրը, որ հակառուս և սադրիչ (→ էջ 6)

**ԿԸ ԿՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐԻՏԵՐՈՒՆ [ԻՐՐ ԹԷ] ԶԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՉԷՉԷՆԱՅԻ ՏԵՐՈՐԻՍՏՆԵՐՈՒՆ ԹԱՏՐՈՆԸ**

Տերորիստին ալ թատրոնը կ'ըլլա՞յ եղեր: Մինչդեռ կայ եղեր: Ինչպէ՞ս կ'ըլլայ: Բացատրելու ջանաք:
3 Սեպտեմբեր 2004-թ. Օսեթիոյ դպրոցին մէջ չէչէն ահաբեկիչներուն կատարած զարհուրելի
ջարդը կատարուելէ անմիջապէս յետոյ, այս արարքներուն պատասխանատուութիւնը ստանձնեց
"BRIGADES ISTANBOULI" անունով խումբ մը: Ո՞վ էր այս "BRIGADES ISTANBOULI" ի խումբը:

Անունը վրան՝ պոլսեցի տերորիստներ էին: Այսինքն՝ Թուրքիոյ մէջ մարզուած չէչէնական տերո-
րիստական խմբակցութիւն մը:

Այս "BRIGADES ISTANBOULI" խումբին պատասխանատուն ալ, շատ անխելք մարդ է եղեր:
Վերջին ատեններուն Ռուսիոյ մէջ կատարուած բոլոր տերորիստական արարքներուն պատասխա-
նատուներուն՝ պոլսեցի չէչէններ ըլլալը կը խոստովանի այս ղեկավարը:

Բայց այս ահաբեկչական արարքներէն 15 օր յետոյ, նոր «թատրոն մը բեմադրուեցաւ»:

Չէչէնացի տերորիստ ղեկավարներէն "CHAMIL BASSAIEV" վերջին ահաբեկչական արարքներուն
[Մոսկուայի մեթրոյին առջեւ կատարուած ահաբեկչութեան, ուսական 2 ծամբորդատար օդանաւե-
րը վար առնելու արարքներուն, և Օսեթիոյ դպրոցին մէջ կատարուած ջարդին] պատասխանատուն ես
եմ ըսելով զեկոյց հրապարակեց:

Եւ չըլլալիք բան՝ BASSAIEV, դպրոցին մէջ կատարուած ջարդին մասին մանրամասնութիւններ կու տար:
Հիմա եկուր և մի ըսեր՝ BASSAIEV-ին այս ըրածին՝ մեր գիւղը «թատրոն խաղալ» կ'ըսեն:

Յայտնի է, որ Թուրքիայէն եկած հրահանգով, "BRIGADES ISTANBOULI" ի խոստովանութիւնը
մոռցնել կ'ուզէ տալ BASSAIEV: Եւ դեռ ինչե՞ր և ինչե՞ր: Խեղճ մարդ: BASSAIEV-ը դրամ չունի եղեր:

Այդ պատճառաւ Մոսկուայի մէջ ահաբեկչական արարքներ չի կրնար կատարել եղեր: Պէն Լատէնին
չի ծանչնար եղեր: Բայց Պէն Լատէնը եթէ դրամ չունէր, ինք գոհ կը մնայ եղեր:

Հիմա CHAMIL BASSAIEV-ին այս ըսածներուն սուտ ըլլալը, թատրոն ըլլալը 18-9-2004 թուակիր
"MILLIYET" թերթին 20-րդ էջին վրայ հրատարակուած գրութիւնով փաստեց: "MILLIYET"
թերթին գրածին համեմատ՝ Չէչէնացի արմատականներուն [այսինքն տերորիստներուն] միայն 2002-

Թ.ին, Թուրքիայէն 10 միլիոն տուար դրկուեր է: Այս 10 միլիոն տուարը՝ պաշտօնապէս յայտարարուածն է: Բայց ո՞ր են գաղտնապէս դրկուած դրամներուն և զէնքերուն հաշիւը:

CHAMIL BASSAIEV, 3 Սեպտեմբեր 2004-ին, Բեսլանի մէջ կատարուած ահաբեկչութեան արարքները պատմած ատեն, ան շատ աղուոր «MASAL» կը կարդայ:

CHAMIL BASSAIEV-ի Բեսլանի դպրոցին մէջ կատարուած ահաբեկչական արարքներուն շուրջ, 18 Սեպտեմբեր 2004 թուակիր «MILLIYET» թերթին 20-րդ էջին մէջ հրատարակուած խօսքերը, նոյնութեամբ տալու ջանանք:

«Ռուսական զինուորները եթէ սկսէին քաշուիլ, պատանդ տղոցը ջուր և ուտելիք պիտի տրուէր:

Ռուսական զինուորները եթէ Չէչէնիոյ լեռնային շրջանները լքէին, նախ՝ մինչեւ 10 տարեկան տղաքը ազատ պիտի արձակուէին: Իսկ մնացեալ ռուսական զինուորներուն Չէչէնիայէն ելլելու պարագային, մնացեալ տղաքն ալ ազատ պիտի արձակուէին:

Եւ ամէնէն վերջ, եթէ մեր բոլոր առաջարկները իրագործուէին, մենք, խումբ մը պատանդներու հետ, Չէչէնիա պիտի քաշուէինք: Այս էր ծրագիրը»:

CHAMIL BASSAIEV-ին այս զարհուրելի ծրագիրը կարդալու միջոցին, պիտի խոստովանէինք, որ սոսկացինք: Բայց այս ծրագիրը՝ «ամբողջութեամբ թատրոն» է, ճիւղային սուտ մըն է:

BASSAIEV-ն ալ շատ լաւ գիտէ, որ ռուսերը՝ ոչ մէկ սպանալիքով, Չէչէնիայէն չեն քաշուիր...: Հիմա ալ մենք, Բեսլանի դպրոցին մէջ, չէչէն ահաբեկիչներուն «իրագործած» զարհուրելի ողբերգութեան մասին, մեր գիտցածները պատմելու ջանանք.

Չէչէն տերորիստները, Բեսլանի դպրոցին մէջ, 1200-էն աւելի դպրոցականներ և անոնց հարազատները դպրոցին մէջ հաւաքեցին: Այս պատանդներէն ոչ մէկուն ջուր և ուտելիք տրուեցաւ:

Որովհետեւ տերորիստները գիտէին, որ այս պատանդները պիտի մեռնէին:

Եւ ահաբեկիչները, մարգասրահին սիւները ռումբերով պատեցին: Տերորիստներուն այս աշխատանքները, իրենց նկարած VIDEO-ով հեռատեսիլէն ցուցադրեցին:

Եւ տերորիստները, իրենց համար ամէնէն յարմար ատենին պայթեցուցին ռումբերը, և մարգասրահին տանիքը՝ խեղճ պատանդներուն գլխուն վրայ կքեցաւ:

Ռումբերուն պայթումով և տանիքին կքելովը՝ հարիւրաւոր պատանդներ այրուելով և ծգմուելով մահացան: Եւ տերորիստները՝ այս քառասյին վիճակէն օգտուելով, իրենց գլուխներուն վրայ անցուցած դիմակները նետեցին և փախուստ տուին: Քանի մը տերորիստներ՝ ռուսական զինուորներուն կողմէ սպանուեցան: Բայց ահաբեկիչներուն մեծ մասը յաջողեցան փախուստ տալ:

4 Սեպտեմբեր 2004 թուակիր «HÜRRİYET» թերթին գրածին համեմատ, 15 տերորիստներ փախուստ տուած են:

Չէչէն ահաբեկիչներուն, Սուէթիայի դպրոցին մէջ կատարած ահաբեկչութեան նպատակը՝ կարելի եղածին չափ մեծ թիւով ռուսեր սպաննել և յետոյ փախուստ տալ էր:

Անուք, 2002-թ.ին Մոսկուայի թատրոնին մէջ իրենց ենթարկուած պարտութիւնը չէին մոռցած:

Այդ պատճառաւ, այս անգամ Սուէթիայի դպրոցին մէջ, ռուսերուն հետ բանակցութեան չմտան:

Եւ ռումբերը պայթեցնելով՝ փախուստ տուին...:

Չէչէն ահաբեկիչները՝ Սուէթիոյ Բեսլան քաղաքի դպրոցին մէջ, 350-ի շուրջ մեծ ու պզտիկ անմեղներ սպաննելով, կրկին ապացուցանեցին, թէ չէչէնները ի՞նչ վայրագ մարդասպաններ են:

Որովհետեւ, հայերը շատ լաւ գիտեն չէչէններուն ի՞նչ անխիղճ և վայրենի ցեղախումբ մը ըլլալին:

1915-ին թուրքերուն իրականացուցած հայկական ցեղասպանութեան շրջանին, աքսորեալ հայերու կարաւաններուն վրայ յարձակելով, անպաշտպան հայերը վայրագօրէն սպանող-ջարդողները քրդական և, մասնաւորաբար, չէչէն հրոսակներն էին:

Եւ այլ իրի... -> ԲԱՍՎ (27 4) = 21.9.2004 - ԲԱՍՎ ԵՎ ԿՈՒՄՍՏԻՆԻ ԵՎ ԴՈՒՄՔ:

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

ÇEÇEN TERÖRİST TİYATROSU

TERÖRİSTİN DE TİYATROSU OLURMU ?

MEGER OLURMUS. NASIL MI? ANLATMAYA ÇALISALIM.

3 EYLÜL 2004 TARİHİNDE, OSETİDEKİ OKULDA ÇEÇEN TERÖRİSTLERİN KORKUNÇ EYLEMLERİNDEN HEMEN SONRA, BU EYLEMLERİN SORUMLULU GÜNÜ "BRIGADES İSTANBOULI" GRUBU ÜSTLENDİ.

KİM İDİ, BU "BRIGADES İSTANBOULI" GRUBU ?

ADI ÜSTÜNDE İSTANBULLU TERÖRİSTLER, YANI TÜRKİYEDE EGİTİLEN ÇEÇEN TERÖRİST TESKİLATLARI İDİ.

BU "BRIGADES İSTANBOULI" GRUPUNUN SORUMLUSU DA, AMA KAFASIZ ADAMMIS HA.

SON ZAMANLARDA RUSYADA İSLENEN BÜTÜN TERÖRİST OLAYLARININ SORUMLUSUNUN, İSTANBULLU ÇEÇENLER OLDUGUNU İTİRAF EDİYOR.

FAKAT ARADAN 15 GÜN GEÇTİKTEN SONRA, YENİ BİR TİYATRO SAHNEYE KONULDU. ÇEÇEN TERÖRİST LİDERLERİNDEN SAMİL BASAYEV, SON TERÖRİST EYLEMLERİNİN (MOSKOVADAKİ METRO EYLEMİNİN, İKİ RUS UÇAGINI DÜŞÜRME EYLEMİNİN VE OSETİDEKİ OKUL KATLIAMININ) SORUMLUSU BENİM DİYEREK TEBLİĞ NESRETTİ.

VE OLMİYACAK SEY, BASAYEV SON OKUL KATLIAMININ BÜTÜN TEFERRUATINI ANLATTI.

SİMDİ GEL DE SÖYLEME. BİZİM KÖYDE BUNA, TİYATRO OYNAMAK DERLER.

BELLI Kİ TÜRKİYEDEN GELEN EMİRLE, "BRIGADES İSTANBOULI" İTİRAFİNİ UNUTTURMAK İSTİYOR. VE DAHA NELER DE NELER.

VAH ZAVALLI. BASAYEVİN PARASI YOKMUS. ONUN İÇİN MOSKOVADA EYLEM YAPAMIYORMUS BEN LADENİ TANIMAZMIS. AMA BEN LADEN PARA GÖNDERİRSE, MEMNUN OLURMUS.

SAMİL BASAYEVİN BU SÖYLEDİKLERİNİN YALAN OLDUGUNU, TİYATRO OLDUGUNU, 18-3-2004 TARİHLİ "MİLLİYET" GAZETESİNİN 20 SAHİFESİNDE ÇIKAN YAZI İLE İSPAT EDELİM.

"MİLLİYET" GAZETESİNİN YAZDIGINA GÖRE ÇEÇEN RADİKALLERİ NE (ACIKCASI TERÖRİSTLERE) YALNIZ 2002 YILINDA TÜRKİYEDEN 10 MİLYON DOLAR GÖNDERİLMİS.

BU 10 MİLYON DOLAR RESMEN AÇIKLANAN PARA. YA GİZLİCE GÖNDERİLEN PARALARIN, SİLAHLARIN HESABI NERDE ?

SAMİL BASAYEV 3 EYLÜL 2004 TARİHİNDE BESLAN OKULUNDAKİ EYLEMLERİ ANLATIRKEN, ÇOK İYİ MASAL OKUYOR.

BASAYEVİN, BESLAN OKULU EYLEMLERİ HAKKINDA, 18 EYLÜL 2004 TARİHLİ "HÜRRIYET" GAZETESİNİN 20 SAHİFESİNDE YAYINLANAN SÖZLERİNİ AYNEN VERMEYE ÇALISALIM.

"RUŞ ASKERİ, ÇEÇENİSTANDAN ÇEKİLMEMEYE BASLASAYDI, ÇOCUKLARA SU VE YIYECEK VERİLECEKTI. RUS KUVVETLERİ ÇEÇENİSTAN DAGLIK BÖLGELERİNİ TERK ETTİKLERİNDE, İLK ÖNCE 10

YASINA KADAR ÇOCUKLAR SERBEST BIRAKILACAKTI. GERIYE KALAN RUS BIRLIKLERI ÇEÇENISTANDAN ÇIKMASI HALINDE DİGER ÇOCUKLAR DA ÖZGÜRLÜĞÜNE KAVUSACAKTI. SON OLARAK TÛM TALEPLERİMİZ YERINE GETİRİLİNCE, BİR GURUP REHİNEYLE ÇEÇENİSTANA GERİ ÇEKİLECEK-TİK. PLAN BÖYLEYDİ”.

BASAYEVİN BU KORKUNÇ PLANINI OKURKEN ÜRPERDİGİMİZİ İTİRAF EDERİZ.

FAKAT BU PLAN TAMAMEN TİYATRO, KORKUNC BİR YALAN İDİ.

BASAYEV DE ÇOK İYİ BİLİR Kİ, RUSLAR HIÇ BİR TEHDİT KARSISINDA ÇEÇENYADAN ASKERLERİNİ ÇEKMEZLER.

SİMDİ DE BİZ, BESLANDAKI OKÛLDA, ÇEÇEN TERÖRİSTLERİN GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ KORKUNÇ FACIA HAKKINDA BİLDİKLERİMİZİ ANLATMAYA ÇALISALIM.

TERÖRİSTLER, BESLAN OKULUNDAKİ, 1200 DEN FAZLA ÖĞRENİCİYİ VE ÖĞRENİCİLERİN VELİLERİNİ, OKULUN SPOR SALONUNDA TOPLADILAR.

HİÇ KİMSEYE SU VE YIYECEK VERMEDİLER. ÇUNKU ONLARIN, NASIL OLSA ÖLECEKLERİNİ BİLİY-ORLARDI.

TERÖRİSTLER, SPOR SALONUNUN DİREKLERİNİ BONBALARLA SARDILAR. TERÖRİSTLERİN BU ÇALISMALARINI, KENDİ ÇEKTİKLERİ VİDEODAN TELEVİZYONDA SEYRETTİK.

VE TERÖRİSTLER KENDİLERİ İÇİN EN UYGUN ZAMANDA, BONBALARI PATLATTILAR. SPOR SALONUNUN TAVANI ZAVALLI REHİNELERİN ÜZERİNE ÇÖKTÛ. BONBALARIN PATLAMASI, VE TAVANIN ÇÖKMESİYLE YÛZLERCE REHİNE YANARAK VE EZİLEREK ÖLDÛ.

TERÖRİSTLER İSE BU KARGASALIKTAN İSTİFADE EDEREK, BASLARINDAN KUKULETELERİ ATARAK KAÇTILAR.

BİR KAÇ TANESİNİ, RUS ASKERLERİ ÖLDÛRDÛ. FAKAT ÇOGU KAÇMIYA MUAFFAK OLDU.

4 EYLÛL 2004 TARİHLİ “HÛRRİYET” GAZETEÇİNİN YAZDIGINA GÖRE, 15 KADAR TERÖRİST KAÇTI. ÇEÇEN TERÖRİSTLERİNİN OSETYADAKİ OKULDAKİ EYLEMDE PLANLARI, MÛMKÛN OLDUGU KADAR ÇOK RUS ÖLDÛRDÛKTEN SONRA KAÇMAKTI.

2002 YILINDA MOSKOVA TİYATROSUNDA UGRADIKLARI YENİLGİYİ UNUTMAMISLARDI.

ONUN İÇİN RUSLARLA BU SEFER MÛZAKEREYE GİRİSMEDİLER. VE BONBALARI PATLATARAK KAÇTILAR.

ÇEÇEN TERÖRİSTLER BESLANDAKİ OKULDA 350 KADAR ÇOLUK COCUK ÖLDÛRMEKLE, NE KORKUNÇ CANİLER OLDUKLARINI YİNE İSPAT ETTİLER.

ÇÛNKÛ ERMENİLER, ÇEÇENLERİN NE KORKUNÇ KATİLLER ASİRETİ OLDUGUNU ÇOK İYİ BİLİRLER.

1915-DE TÛRKLERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ ERMENİ SOYKIRIMINDA, SÛRGÛN EDİLENERMENİ KAFİLELERİNİN ÜZERİNE HÛCUM EDEREK MÛDAFAASIZ ERMENİLERİ VAHSİCE KATLEDENLER, KÛRT VE BİLHASSA ÇEÇEN ESKİYALARI İDİ.

Յ. Չ.

ՈՐԵՆԵՐԻՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԴՆԵՍԻ ԱՆՍՏԻՆԻ ԿՆԵՆԻՆԻ ԿՆԵՆԻՆԻ ԿՆԵՆԻՆԻ

ՄԵԾԱՐԱՆՔ ԱՐԺԱՆԱԻՈՐ ՄԱՐԴՈՒՆ՝

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐ

ԺԻՐԱՅՐ Գ. ԳԱՔՐԻԷԼԵԱՆԻՆ

Մի. «ՆԱՅԻՐԻ»-ի նախորդ թիսվ արձագանգ եղած էինք Լ. Աննելըսի (Փասատինա) մեջ, Կիրակի, 16 Մայիս 2004-ին, Իրաֆահայերու Միության և Հ.Բ.Մ.-ի Արևմտեան ԱՄՆ-ի Շրջանակայինի վարչության նախագահությամբ կայացած մեծարանքի հանդիսության՝ ի պատիւ Ազգային Բարերար Ժիրայր Գաբրիելյանի:

Ստորև կը ներկայացնենք Գարեգին Ժ. Գաբրիելյանի և Թամար Մարտիրոսեանի անգլերէն, իսկ փոփոխ կը թիրայր Յ. Գաբրիելյանի հայերէն ուղերձները ուղղուած իրենց հօր և մեծ հօր:

REMARKS BY TAMAR MARDIROSSIAN TO HER GRANDFATHER MR. JIRAIR KAPRIELIAN

“Ser”... in the Armenian language, this word is simple but grand in its meanings. The word “ser” means love. This uncomplicated word is the definition of my Dede and his take on life. It has defined his good heart and his willingness to make people smile and laugh. In fact, the whole reason you are all present here, tonight, is because of this little, big word. Philanthropists are the makers and givers of love.

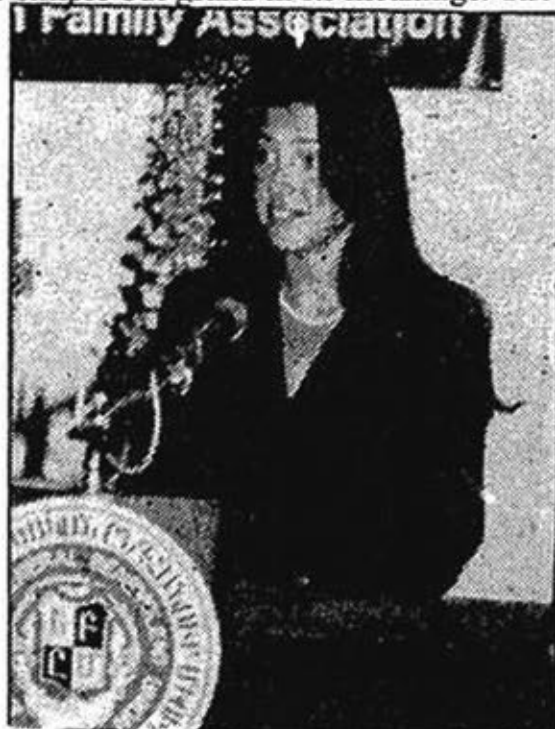
My Dede, is truly a philanthropist, thereby defining his good soul as a giver of love.

Good evening my name is Tamar Mardirosian. I am here this evening to talk to you about my Dede. I will leave it to others who have known him over the years to tell you about the father, the businessman, the philanthropist and the many other hats he has worn over the years.

If you ever want to see my grandfather smile ask him about his grandchildren. He will summon up a broad grin and say “chee mornak took hye ek”. Each one of us is unique but he loves us all the same.

I know that each of his grandchildren have their own favorite recollections of their time with Dede. My earliest recollections are of singing and dancing for him on the coffee table of his summer home in Cyprus. I spent many happy summers basking in the love and attention of this wise and gentle man. I would listen with wide eyes to his stories of days gone by, places and people of an earlier time before I was born.

Mornings would always start at six am for Dede. He would make it a necessity for everyone to wake up at seven for an early breakfast and tea. Every cup and every dish would be meticulously set from the night before, each with its own place and sequential structure. Breakfast, for Dede, is the official start of the day. It was so important because the first people we see everyday should be the faces of our family.

I also recall our early morning walks down the familiar paths of his house in Arizona where I would most likely be on roller-skates or a bike and Dede and I would alternate playing our counting game.

Our trips to the grocery store would always be fun as I would walk with him down each aisle, picking out fruits and vegetables for that afternoons lunch. I always enjoyed these errands due to the fact that Dede always let me pick out a special little toy. It meant the world to me to have such a role model in my life to look up to everyday and to spoil me with love and sometimes little gifts like these.

Lastly, Dede was always my biggest defense lawyer and there was no judgment or grounding that he couldn't overturn. In this way, Dede was the ultimate court of appeals. You might even say he was my supreme court. Whenever my mom was upset with me, I always knew that my Dede would be the one to turn to for justice.

I don't know what the future holds. I don't know what life will carry on its wings for me. I do know, however, that I am the granddaughter of one of the most loving, caring, wise and appreciative men on this Earth. His overgrown heart, his warm smile, his love of life around him has the ability to fill any room, big or small, with radiance. The lessons I've learned from my Dede will always stay with me throughout my life and will be passed down through the generations.

ՓՈՔՐԻԿՆ ԺԻՐԱՅԻ ԳԱՐԻԷԼԵԱՆԻ ՈՒՂԵՐՁԸ

Գերաշնորհ Սրբազան Հայր,
Արժանապատիւ հայրեր,
Առաջինազարդ հոյրեր
Պատուարժան վարչութիւն,
Սիրելի ներկաներ.

Իմ մեծ հօրս՝ մեծարգոյ Պրն. Ժիրայր Գաբրիէլեանի գնահատանքի այս բացառիկ խօսքերէն վերջ, ներքեզ ինձի, որ ես ալ իմ կարգին իմ սրտաբուխ և անկեղծ մաղբանկներս, ձեր բոլորին ներկայութեան, փոխանցեմ իրեն:

Ո՛վ իմ աննման, մեծ հայրիկ: Քու բազմաթիւ պատմութիւններէն, յուշերէն և բարի գործերէն միայն պատատիկներ արձանագրուած են մտքիս մէջ: Բայց հաւատա՛ որ, ապագային, ամբողջութեամբ պիտի արձանագրուին, սրտիս և հոգիիս մէջ:

Ներկայիս ի խորոց սրտի կը մաղբեմ քեզ, որ Տէր Աստուած շնորհէ առողջ, երկար կեանք: Աւելին, մնաս միշտ շրջապատուած հարազատներէդ:

Անգին մեծ հայրիկ, ես քու թողնիկդ՝ Ժիրայր Գաբրիէլեան, որդիները՝ Տէր և Տիկին Յակոբ և Ռիթա Գաբրիէլեաններուն, կը խոստանանք աւելի պարտաւոր ըլլալ, ճիշդ քեզի պէս, ազգասէր, ազնուական, բարերար, հանդէպ աշխարհի:

Իմ ամենաճերմ զգացումներովս և պարծանքով կը շնորհաւորեմ, համբուրելով քեզ և կ'ըսեմ. «Հայ ես եղել, հայր ես եղել, մեծ հայր ես եղել, Մասիսի պէս վեհ ես եղել, Տէտէ ջան»:

Շնորհակալութիւն, ձեր բոլորին ներկայութեան համար:

REMARKS BY KAREKIN KAPRIELIAN TO HIS FATHER MR. JIRAIR KAPRIELIAN

I would like to start off by expressing my thanks and gratitude to the Armenian Family Association, Mr. Khatchig Janoyan, Mr. Krikor Dramerian, Mr. Vahe Charkutian, the honorary guests, and all those that made to this night possible and for the honor bestowed upon my father and our family.

Let me spend a few minutes and speak of my father. I remember as a young boy other people saying how lucky we were to have parents like these. Being a parent and a husband I now realize the big shadow cast by my father. The love of the family, church and our Armenian heritage which he embodies with every fiber of his being.

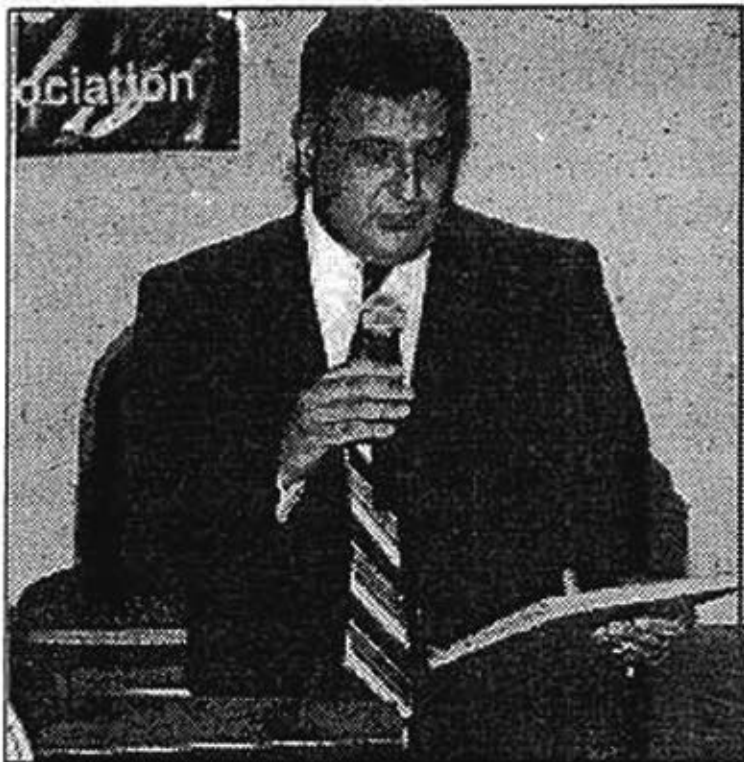
My parents always said "money comes and goes; the only thing that no one can take away is your education and values."

Yes we are lucky. They spared nothing in securing the best education for us. But true luck and blessing is to grow up with this man, my father, my role model, my hero and to soak up some of his wisdom.

Let me share a few thoughts. "To give freely one must have self contentment and be successful by their own measure" and that "True wealth is not in having money alone, the challenge is in learning how to spend it. Taking joy in contributing to worthwhile causes, spending your blessings to make a difference."

"When you give of yourself for the joy it brings both to yourself and to those that you touch you should not expect anything in return, not even recognition. Your mission is thus accomplished."

Let us learn, celebrate his life, go out there and make a difference.

ՅԱԻՏԵՆԱԿԱՆ ԱՆԷԾՔ՝... (Ծար. էջ 3-էն)

մտայնութեան մը մարմնացումն է:

Բարեբախտաբար, Ռուս ժողովուրդը գիտակից է եւրոպացիներուն ռուսերուն դէմ կատարած սադրանքներուն:

10 Սեպտեմբեր 2004-թ.ին, Մոսկուայի ժողովուրդը մեծ ցոյց մը կատարեց՝ ահաբեկչութեան բուն պատասխանատուներուն դէմ:

Եւ Ռուս զանգուածները գացին Մոսկուայի անգլիական դեսպանատան առջեւ և իրենց ընդվզումը յայտնեցին Անգլիոյ կառավարութեան և նաեւ Վարչապետ Թոնի Պլէր-ին դէմ, որ չէչէն ահաբեկիչները իբր քաղաքական ապաստանեալ ընդունած է Անգլիոյ մէջ: Այս չէչէն ահաբեկիչ ղեկավարներէն մէկը՝ Ահմետ Ջաքաեւն է, որ Լոնտոն ապաստանած է հիմա: Եւ Ջաքաեւ Լոնտոնէն կը ղեկավարէ Ռուսիոյ մէջ չէչէններուն կատարած ահաբեկչութիւնները:

Այստեղ կը հրատարակենք 10 Սեպտեմբեր 2004-ին, Ռուս ժողովուրդին կողմէ Մոսկուայի մէջ, անգլիական դեսպանատան առջեւ կատարուած բողոքի ցոյցին նկարը՝ ուր կը տեսնուին պաստառներ, Թոնի Պլէր-ը ամբաստանող լուցունգներով:

Բոլորին ծանօթ իրականութիւն է, թէ բնութեան մէջ, բոլոր արարածները ենթարկուած են «Ուժի» օրէնքին:

Այսինքն՝ բնութեան մէջ զօրաւորն է այն, որ կ'իշխէ:

Եւ «Մեծ ծուկը՝ պզտիկ ծուկը կ'ուտէ»:

Բայց մարդ արարածը, հակառակ որ ինքն ալ բնութեան

մաս կը կազմէ, պատմութեան ծանօթ թուականներէն սկսեալ, ըստ իր օրուան դատողութեան, աշխատեր է, որ բարեկարգումի օրէնքներ դնէ իր ընկերային կեանքին մէջ:

Ասոնցմէ ամէնէն կարեւորները՝ «Արդարութեան» և «Յանցաւորը Պատժող» օրէնքներն են:

Այս ձեւով մարդկութիւնը՝ իր կենդանական բնագոյններէն և զօրաւորին տիրապետութենէն հեռանալ ուզած է:

Այս օրէնքներուն շնորհիւ է, որ մարդկութիւնը քաղաքակրթութիւններ կերտեց և, օրէնքներուն պարտադրած կարգապահութեան շնորհիւ, զարգացումի բարձր մակարդակին հասաւ:

Բայց, 18-րդ դարու վերջաւորութեան, մարդկութեան իրապէս քաղաքակրթաաստիճանի հասած օրերուն, 1789-թ.ի Ֆրանսական Յեղափոխութեամբ, (→ էջ 9)

Յ Ա Ի Ի Տ Ե Ն Ա Կ Ա Ն Ա Ն Է Ծ Զ ' ... (Ծար էջ 6-էն)

բոլորովին - եւ դժբախտաբար- սուտերու վրայ հիմնուած շրջան մը սկսաւ:

Իբր թէ այս ֆրանսական Յեղափոխութիւնը՝ Ազատութեան, Հաւասարութեան եւ Եղբայրութեան վրայ հիմնուած էր (LIBERTE, EGALITE, FRATERNITE).

Մինչդեռ այս Յեղափոխութեամբ՝ մարդկային պատմութեան մեծագոյն բռնակալութեան, անհաւասարութեան և անարդարութեան շրջանը սկսաւ:

Եւ մենք կը հաւատանք, որ այսօրուան անիրաւութիւններուն և անարդարութիւններուն բուն պատասխանատուն՝ Ֆրանսական Յեղափոխութեան կերտած և սուտ լոզունգներու վրայ հիմնուած աշխարհակալ ՖԱՐՄԱՍՈՆԱԿԱՆ ԻԾԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆ Է:

« LE SOLEIL EST DANS CHACUN DE NOUS » MARDIROS SARYIAN

BISSERKA GRIGOROVA

Avec beaucoup d'amour le «Varbed» parle de l'art de son peuple et ses liens avec la terre natale. Dans l'art chrétien de l'Arménie, souligne-t-il, « même les anges et les personnage en ascension sont liés à ce monde... ils ont les pieds sur terre et vous regardent droit dans les yeux ». Et c'est avec la plus vive émotion il parle de la nature de cette ancienne terre de pays Naïra, du fascinant paysage montagneux et la vie des hommes dans les mont Mantache, Ararat, Arakatz, avec la rivière Arax. M. Saryian raconte de ces ancêtres lointain qui avaient sué sur leur terre et qui ont transformé les vallées pierreuses en jardins fruitier où trône l'abricotier - l'arbre chéri et sacré du peuple arménien et de s'exclamer que dans tout ce qu'il dessine, à la fin c'est l'Arménie qui en sort ». Le Maître en conclut qu'« l'homme sans patrie est étranger à tous ».

Quand il parle de l'Arménie, de sa culture et son art, Saryian aime revenir loin en arrière dans les siècles pour citer les noms comme Mesrob Machtotz, Movses Horénatzi, Davit Anhakt, Anania Chirakatzi, Toros Rosline, Krikor Naregatzi qui ont créé la physionomie et l'image de son peuple, tout comme Sayat Nova (Aroutyun Sayatian) «poète et chanteur qui a offert aux gens son cœur, son amour et son chant».

Dans des chapitres séparés sont réunis les récits et les souvenirs de M. Saryian concernant ses contemporains – illustres représentants de la poésie, de la musique, le théâtre, l'architecture arméniens. Le peintre parle de ses rencontres avec Ovanes Toumanian, dont les écrits il a eu la possibilité d'illustrer, et de son univers poétique comparable à la nature fabuleuse d'Arménie. A la mort d'un autre grand écrivain Avedik Issaakian, connu à Venise Saryian va dire qu'il «est la même incarnation vivante de la grandeur du peuple arménien comme le sont les temples Hripsimé et Gayané».

L'admiration de M. Saryian est immense pour le poète Yeghiché Tcharentz qu'il compare à une légende ainsi que pour les peintres Vardguès Sourényantz, Manis Avetissian, Yeghiché Tatévossian, pour les compositeurs Comitas et «ses héritiers» comme il appelle Romanos Melikian, Alexandre Spendaryan,

Mme Bisserka Grigorova avec le directeur responsable de la revue Nayiri et Mr Ardachés Kouyoumdjian (à dr.) membre à la rédaction.

Aram Hatchatourian duquel il dit que «c'est un génie naturel, doué d'une imagination sans fin», harmonisant les traditions artistiques de l'Orient et de l'Europe. Le «Varbed» apprécie à sa juste valeur l'art interprétatif des acteurs brillants Vahram Papazian, Hratchia Nersissian, de l'actrice internationalement connue Arous Voskanian, les grandes cantatrices de renommée mondiale Zara Toloukhanova (Zarouhi Toloukhanian) et Haïkanouche Danièlian. M. Saryian raconte de ses liens avec l'intelligensia russe et aussi mondiale. Il compte parmi ses amis Ilya Erenbourg, Dmitri Chostakovitch, Rahmaninov, Vsevolod Mayerhold, Arcadi Raïkin, Anna Ahmatova, John Stainbeck, William Saroyan ... et il laisse des portraits réussis de beaucoup d'entre eux. Parlant de l'influence réciproque qu'exercent les différents art, M. Saryian se demande quel peintre peut-il rester indifférent envers la musique, la poésie et les chansons? Il rappelle les mots entendu une fois de Chaliapin qui disait que «ses contacts avec les peintres l'aidaient comme artiste dans l'interprétation de ses rôles».

Dans un chapitre séparé du livre – «Le tour est venu de dire quelque chose de mon «Moi», mais aussi dans «Mes maitres?», sous la forme d'interview le «Varbed» parle de soi, de son art, de son chemin de créateur à travers les années et de ses maitres favoris - Constantin Korovine et Valentin Sérov, il parle aussi de l'influence fascinante de l'Orient...des séjours à Moscou, à Paris, à Venise et Istamboul, de ses succès et de ses tableaux «Hyacinthes» et «Pavillon de fruits» - les premiers à être achetés par la

Mardiros Sariyan avec le peintre Minas Avedissian.

galerie de Trétiakov en 1910, mais il n'oublie pas la plus difficile période de sa vie – celle du commencement, lorsqu'il cherche son style, son chemin dans l'art avec beaucoup d'auto-critique et appréciation de soi. Lui aussi connaît sa période dite de la «rose bleue» avec ses couleurs sombres gris-cendre et pour trouver enfin le vrais coloris vif de ses tableaux. A travers ses toiles M. Saryian ne cesse de confesser son grand amour pour l'Arménie natale, il sent le coeur

de sa terre en soi. Son enchantement pour le Soleil est aussi fort et il ne peut pas imaginer son art sans la lumière solaire. Il est amoureux des couleurs pures, claires et vives des fleurs. «Il est nécessaire de trouver des moyens et des formes pour exprimer mon admiration vers la nature»-avoue Saryian. «L'homme de l'art, encore dira-t-il, est le plus heureux des mortels. C'est à lui qu'est donnée la possibilité de glorifier la nature et l'homme». Les mots de M. Saryian trouvent leur illustration dans les reproductions publiées dans le recueil. Ces tableaux même peu nombreux donnent une idée du talent varié et riche du peintre. Parmi les reproductions il n'y a que trois avec les fleurs qu'il aime tant: «Fleurs des champs», «Fleurs pour les soldats arméniens...» et simplement «Fleurs». Dans les paysages on voit surtout la nature de l'Arménie – la bien aimée: «Le mont Arakatz», «La vallée d'Ararat», «Le mont Ararat avec les temples Hripsimé et Gayané», «L'Arménie», «le vieil Erévan», mais il y a

Հ Ա Յ - Հ Ա ' Յ

Մ Ո Վ Ս Է Ս
Հ Ա Լ Ա Ճ Ե Ա Ն

Կատաղե՛լ է հայը նորից...
Կատաղե՛լ է լո՛կ հայից...
Կատաղե՛լ է լո՛կ հայի դէմ,
Ո՛չ թշնամու՝ դէմ դժխեմ...

Եղբայրն լարում իր եղբոր դէմ,
Խո՛ւլ ստեղծում խորթ եղեմ,
Ոտնահարո՛ւմ ա՛յգ, սրբութի՛ւն,
Գո՛ո քարոզում միութի՛ւն...

Պոկում թռռան՝ հո՛ր երդիքից,
Չրկում Կուլալ մօր կաթից,
Պղծո՛ւմ անեղծ, հապար մութ դար
Մեկ Հայ պահող՝ հո՛ւրն անմար...

Կատաղե՛լ է... էլ չունի նի՛ստ,
Կորցրել է՝ բա՛ն, հանգի՛ստ,
Անթարթ հսկում այգաբացին,
Թէ գլխով տայ՝ սէգ սարին...

Արհամարհո՛ւմ լո՛կ իր հային
Ու հրահրում վէ՛ճ ուժգին,
Կոտորո՛ւմ է՝ հայը հային,
Վա՛յ մեր գլխին... վա՛յ հային...:

30-7-2004- Դամասկոս

«ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐ» ՈՒԱՆ

Ա Ռ Թ Ի Ի

Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան կողմէ, 21 Սեպտեմբեր 2004-թ.ը «Խաղաղութեան Միջազգային Օր» հռչակումին առիթով, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ վեհափառ հայրապետ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոս, Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի որպէս ատենապետ, արդարութեան վրայ հիմնուած խաղաղութեան կոչերով հարուստ պատգամ մը հրապարակեց ԵՀԽ-ի ճամբով, և ֆրանսերէն, անգլերէն, սպաներէն ու գերմաներէն լեզուներով:

Վեհափառ հայրապետը կուռ մտածումներով խտացած պատգամին ճամբով կը վերլուծէ խաղաղութիւնը իբրեւ Աստուածապարգեւ շնորհք, երկնային խոստում, Աստուածատուր առաքելութիւն, Աստուածաշնորհ կեանքի նկատմամբ յարգանք, արդարութեան հաստատում, նմանից նկատմամբ հանդուրժողութիւն, հաւաքական կեանքի ստեղծման նախապայման, թշնամութեանց վաճում և ճշմարիտ յարաբերութիւն Աստուծոյ հետ:

Յ Ա Ի Ի Տ Ե Ն Ա Կ Ա Ն Ա Ն Է Ծ Ք ' ... (Շար էջ 6-էն)

ուրրովին - եւ դժբախտաբար- սուտերու վրայ հիմնուած շրջան մը սկսաւ:

Իբր թէ այս ֆրանսական Յեղափոխութիւնը՝ Ազատութեան, Հաւասարութեան եւ Եղբայրութեան վրայ հիմնուած էր (LIBERTE. EGALITE. FRATERNITE).

Մինչդեռ այս Յեղափոխութեամբ՝ մարդկային պատմութեան մեծագոյն ոճակալութեան, անհաւասարութեան և անարդարութեան շրջանը սկսաւ:

Եւ մենք կը հաւատանք, որ այսօրուան անիրաւութիւններուն և անարդարութիւններուն բուն պատասխանատուն՝ Ֆրանսական Յեղափոխութեան կերտած սուտ լոզունգներու վրայ հիմնուած աշխարհակալ ֆԱՐՄԱՍՈՆԱԿԱՆ ԻՇԽԱՌԻԹԻԻՆՆ Է:

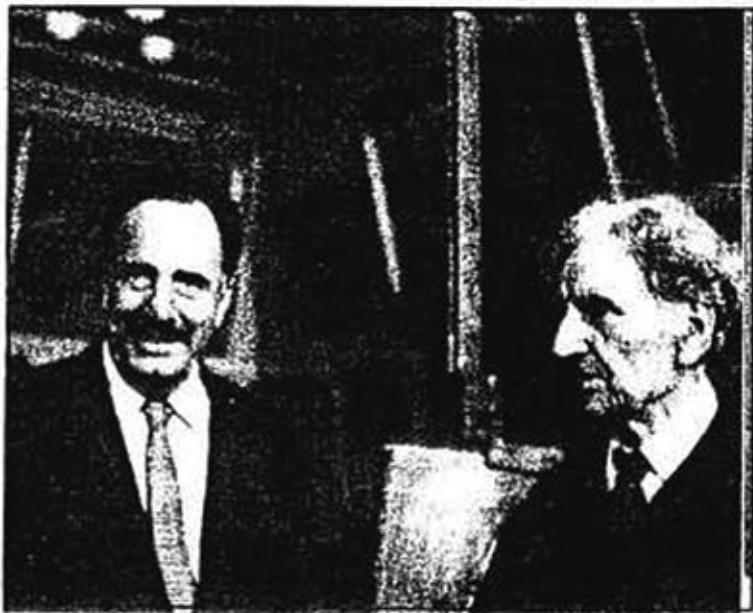
...Saryian avec Ilya Erenbourg, en Arménie, durant une visite, en 1959.

aussi d'autres où il joue avec les couleurs et le demi-teintes, comme: «Les charmes du Soleil», «Vers le soir dans la rue», «Des ânes chargés de foin», «Ma cour», «L'amour». Les illustrations comprennent trois autoportraits: «Autoportrait de trois âges» de 1943, un autre de 1968, tandis que celui de 1942 orne la couverture du livre. Beaucoup de portraits de contemporains illustres y font partie, comme ceux de Saroyan, Stainbeck, Chostakovitch, Ahmatova, Comitas, Dolouhanova, Voskanian, Papazian, Tcharentz... et on peut regretter qu'il n'y a pas d'autres. Dans le livre M. Saryan confie son secret pour réussir un portrait: «D'habitude je commence à travailler sur le portrait seulement quand j'ai dans l'esprit une idée claire sur l'image intérieure de l'âme de la personne que je vais dessiner sur le tableau. Je suis intéressé avant tout par le caractère,

l'apparence, les gestes, la mimique... passent au second plan. Il ne manque pas de cas curieux comme le dessin du portrait de H. Mantachov que le peintre trouve lors de la première séance encore au lit après une nuit arrosée. Confus Mantachov met une robe de chambre bigarrée et Saryian décide de le peindre précisément ainsi, persuadé que la robe de chambre va bien plus à son modèle que le complet européen et surtout exprime son caractère.

Dans le recueil il y a aussi 11 photos documentaires montrant le peintre, seul et avec sa famille, d'autres sont prises avec des amis comme Erenbourg ou Saroyan, dans la nature ou dans son atelier en travaillant ....

Je dois avouer que la personnalité de M. Saryian m'a ravi et plusieurs fois je relisais certaines de ses pensées et réflexions. Des pensées qui expriment sa bonté et son humanisme, son amour pour la nature, sa foi dans la beauté, l'art et la vie. C'est pour cela je veux finir par ces mots du grand maître du pinceau: «Jamais la nature ne cessera de m'étonner. C'est cette admiration du soleil et du printemps, de l'abricotier en fleurs et de la majesté des montagnes géantes que j'essaie de peindre sur la toile. Mais, est-ce que je réussis? Que les autres en jugent:»

Le "Varbed" avec William dans son atelier en 1960.

B. G.

**ՔԻՍԻՆՃԸՐ-Ի
«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՆՈՐ ԿԱՐԳԸ»**

**“NOUVELLE ORDRE MONDIALE
DE KISSINGER”**

**ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ԿՐԷՔ ՌՈՒԲԷՆԵԱՆ]**

Շատ ու շատ հին, պատմական շրջաններուն, մարդիկ կը կարծէին, թէ աշխարհն խորանարդածէ է և կը կենայ եզան մը եղջիւրներուն վրայ:

Եւ եզան շարժումներէն կախեալ է կը կարծէին՝ Աշխարհի գոյութիւնը և տիեզերքի առանձին բոլոր երեւոյթները:

Ներկայիս, այդ հեռուի առասպելական հաւատքի շրջաններէն ի վեր, հազարաւոր տարիներ անցած են: Եւ այսօր ամէն ոք գիտէ, թէ աշխարհն գընդածէ է, և Արեւուն շուրջ կը դառնայ:

Բայց, հակառակ մեր օրերու գիտական յառաջդիմութիւններուն, մարդկային մտային կարողութիւնները շատ չեն տարբերիր հին՝ պատմական շրջաններուն եղածէն:

Գոնէ այդ շրջաններուն, ժողովուրդները գիտէին, թէ բռնակալ ղեկավար մը ունին իրենց գլխուն, և իրենք պարտաւոր են հպատակելու այդ բռնակալին պարտադրած օրէնքներուն:

Մինչդեռ այսօրուան մարդիկը, մանաւանդ քաղաքակիրթ նկատուած ժողովուրդները կը կարծեն, թէ իրենց քուէներով կը կառավարուի երկիրը:

Ի՛նչ խաբկանք և ի՛նչ տգիտութիւն:

Մանաւանդ՝ 1789-թ.ի ֆրանսական Յեղափոխութենէն ի վեր, աշխարհն կը ղեկավարուի Դրամին իշխանութեան կողմէ:

Եւ այս *ֆայրմասոնական* [իրականութեան մէջ հրէականութեամբ քողարկուած] յեղափոխութենէն սկսեալ, բոլոր բարոյական արժէքները իրենց իմաստը գրեթէ կորսնցուցին:

1789-ի ֆրանսական Յեղափոխութիւնը սկսաւ «Մարդկային իրաւունքներ»ու յայտարարութեամբ, (DECLARATION DES DROITS DE L'HOMME), և այս յեղափոխութեան շրջանին է, որ ծնունդ առաւ մեծագոյն "TERREUR"ի շրջանը, «Սարսափ»ի վարչաձեւը:

Եւ այս յեղափոխութեան TERREUR-ի ընթացքին է, որ Mme ROLAND, իր մահուան սեմին, Guillotine տարուելու ատեն, հառաչեց հետեւեալ հռչակաւոր խօսքը, որ ֆրանսական 1789-ի մարդկային կեղծ իրաւունքներու յեղափոխութեան բնոյթին իսկական մեկնաբանութիւնն է:

«Ո՛վ Արդարութիւն. քու անունովդ, ի՛նչ անարդարութիւններ կը գործուին»:

Այսինքն՝ ֆրանսական Յեղափոխութեան լոզունգները, իրենց իմաստներուն բոլորովին հակառակ ձեւով կը գործադրուին:

1.- LIBERTE-ն՝ Ազատութիւնը գերութիւն է:

2.- EGALITE-ն՝ Հաւասարութիւնը անհաւասարութիւն է:

3.- Եւ FRATERNITE-ն՝ Եղբայրութիւնը թշնամութիւն է:

Իրականութեան մէջ, 1789-թ.ի ֆրանսական այս մեծ Յեղափոխութեամբ, LIBERTE-ն, Ազատութիւնը՝

«Ազատութիւն» է Աստուծոյ [իբր թէ] ընտրեալ ժողովուրդին համար, որ Աշխարհի ժողովուրդները գերեվարէ:

«Հաւասարութիւն» ըսել է, որ «Ընտրեալ ժողովուրդ»ը, հաւասարութեան այս լոզունգներով, Աշխարհի ժողովուրդներուն հաւատքը և աւանդութիւնները կրնայ ոչնչացնել ու զիրենք հաւասարեցնել. որ այս ձեւով, իրենց հոգին կորսնցուցած ժողովուրդներուն վրայ, աւելի դիւրութեամբ կարենայ իշխել:

«Եղբայրութիւն»- որ «Ընտրեալ ցեղը», եղբայրութեան այս սուտ լոզունգներով, Աշխարհի ժողովուրդներուն խաբէ, որ անոնք չտեսնեն իրականութիւնները, և կարծեն, որ իրենց արիւնը քամող տգրուկները, թշնամիները իրենց եղբայրներն են:

**

Մանաւանդ, Ֆրանսական Յեղափոխութենէն յետոյ, քաղաքակիրթ ժողովուրդները ղեկավարութեան [իբր թէ] ժողովրդավարութիւն (DEMOCRATIE) կոչուած վարչաձեւով մը, որուն հիմքը կը կազմեն կուսակցութիւններն և քուէարկութիւնը:

Բայց ինչպէ՞ս կրնանք ժողովրդավար կոչել այս վարչաձեւերը, երբ կուսակցութիւնները [տեսանելի և անտեսանելի ձեւով] ենթարկուած են Դրամին իշխանութեան:

Որովհետեւ ժողովրդավարական վարչաձեւերուն մէջ, ընտրապայքարները կը մղուին, մեծ մասամբ, իբր թէ «աջ» կամ «ձախ» կոչուած կուսակցութիւններու միջեւ, որոնց երկու կողմերէն ներս ալ տիրապետողները Հրեայ Սիոնականներն են:

Եւ այս երկուքէն ո՛ր կողմն ալ որ ընտրութիւնը շահի, բուն իրականութենէն բան մը չի փոխուիր:

Որովհետեւ, աջ կամ ձախ իշխանաւորներուն տիրողները, նո՛յն Սիոնականներն են:

Օրինակ առնենք 1945-թ.էն ետքի Ֆրանսայի պարագան:

Երկրորդ Աշխարհամարտին վերջաւորութեան, Ֆրանսայի ազատագրական շարժումը կը ներկայացնէր Ջօր. Տը Կոլ, որ Անգլիա ապաստանած էր և ուր [Լոնտոն], մեծ մասամբ, շրջապատուած էր Սիոնականներով որոնք, իրենց դրամով, կը հովանաւորէին «Ազատ Ֆրանսա»յի ղեկավարը:

1945-թ.ին, պատերազմի վերջաւորութեան, Տը Կոլ Ֆրանսա վերադարձաւ յաղթակա՛ն: Իշխանութեան գլուխ եկաւ նա՛խ երկրին ժողովրդային Ճակատի ներկայացուցիչներով, և աւելի վերջ՝ իր հիմնած աջակողմեան կուսակցութեան թիկունքով:

Բայց, աջակողմեան կառավարութեան շրջանին ալ, Ջօրավարը շրջապատուած էր հրեայ նախարարներով և գործակիցներով:

Մինչ այդ՝ ձախակողմեան կոչուած կուսակցութիւնները, մեծ մասամբ արդէն հրեաներուն ձեռքն էին, Մենտես Ֆրանս-ով և իր նմաններով:

Եւ Ջօր. Տը Կոլ, 1967-թ.ին տեսաւ իրականութիւնը, թէ՛ ինք ծագումով [ծիին] հրեայ քաղաքագետներուն ձեռքը խամանիկ մըն է... և Ջօր.ը 1967-ին [Փարիզի մէջ], մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, հրեաներուն վերաբերող սալայտարարութիւնը կատարեց՝ «UN PEUPLE DOMINATEUR ET SUR DE LUI»

[ԱՋԳ ՄԸ՝ ՏԻՐԱՊԵՏՈՂ ԵՒ ԻՆՁՆԱՎՍՏԱԼ]:

Այս շատ պարզ նախադասությունը, իրականությունը բացայայտող, բաւարար եղաւ որ երկրին հրեաները, 1968-թ.ի Մայիսին, բուռն ցոյցերով Ջօր.Տը Կոլ-ը, ի վերջոյ, վար առնեն իշխանութենէն: Ինչ է կացութիւնը այսօր, Ֆրանսայի մէջ:

Մայիս 1968-թ.ի աղէտաբեր ուսանողական ցոյցերէն 40 տարիներ յետոյ, ներկայիս Ֆրանսան, գրեթէ ամբողջութեամբ, սիոնականներուն իշխանութեան ենթարկուած է:

2007-թ.ի Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահի ընտրութիւններուն, աջակողմեաններուն թեկնածուն՝ Նիքոլա Սարքոզի անունով (մայրը հրեայ) հրեայ մըն է:

Կրնա՞ք երեւակայել... Ֆրանսայի պէս մեծ պետութիւն մը, իր ժողովուրդին մէջէն հարազատ ֆրանսացի թեկնածու մը չէ կրցած գտնել այսօր:

[Արդէն Ֆրանսայի մէջ, եթէ այս մասին փորձենք արտայայտուիլ, «ռասիզմ»ով կ'ամբաստանուինք]:

Գալով Ֆրանսայի Սոցիալիստ կուսակցութեան՝ այս մէկը եւս, բոլորովին հրեաներուն ձեռքն է:

- 1.- *Լորան Ֆապիուս - հրեայ, նախկին վարչապետ:*
- 2.- *Տոմիհիք Սթրոս Զահն - հրեայ, նախկին Ելեմտական նախարար:*
- 3.- *Ժազ Լանկ - հրեայ, նախկին Մշակոյթի նախարար:*
- 4.- *Ֆրանսուա Հոլլանտ - հրեայ, Ընկերվարական Կուսակցութեան Ընդհանուր Զարտուղար:*

Այս 4 հրեաներէն [Սիոնական] մէկը պիտի ըլլայ Ֆրանսայի 2007-թ.ի նախագահական ընտրութիւններուն, Ընկերվարական կուսակցութեան թեկնածուն:

**

Ֆրանսայի քաղաքական այս ներքին վիճակը կրնաք ընդհանրացնել ու տարածել գրեթէ բոլոր արեւմտեան պետութիւններուն վրայ:

Արեւմտեան բոլոր պետութիւններուն մէջ, իշխանութիւնը՝ մեծ մասամբ, յայտնի կամ քողարկուած հրեաներուն ձեռքն է:

... Գալով աշխարհակալ Սիոնիստական կազմակերպութեան, իր Դրամին ուժովը ան, բոլոր պետութիւնները, իրեն ենթարկած է:

Սիոնիստական «հնարք» մը եղող "MONDIALISATION"ի ճամբով, այսօր գրեթէ բոլոր պետութիւնները, իրենց տնտեսական անկախութիւնը կորսնցուցած են, եւ ենթակայ են «մոնտիալիզասիոն»ի օրէնքներուն:

Եւ բոլորս ալ գիտենք, թէ տնտեսական անկախութիւն չունեցող պետութիւն մը, երբեք անկախ պետութիւն չի կրնար դառնալ ու նկատուիլ:

Դարերէ ի վեր սիոնական հրեաները, իրենց դրամին ուժովը աշխատե-

ցան, աշխարհի իշխանութիւնը ձեռք անցընել, և 20-րդ դարուն վերջաւորութեան յաջողեցան՝ Սիոնիստական Աշխարհակալ Կայսրութիւն ստեղծել:

Եւ հիմա, անոնք կ'աշխատին՝ այս աշխարհակալ կայսրութիւնը յաւիտեանականացնել:

Այս պատճառաւ Սիոնիստներուն առաջնակարգ ղեկավարը՝ տխրահռչակ և արիւնարբու Զիսինճըր-ը, Յունիս 2004-թ.ին հիւսիսային Իտալիոյ մէջ կայացած "COUNCIL OF FOREIGN RELATIONS"ի մեծ ժողովին (որ աշխարհի ամենագոյեցիկ կազմակերպութիւնն է), ներկայացուց իր ապագայի ծրագիրը, որուն ձգտումն է՝

«ՅԱՌԱՋԻԱՂԱՅՈՒՄ՝ ԴԵՊԻ ԵՐԿՐԱԳՈՒՆՏԻ ՉԱՓՈՎ ՄԻԱԼԵԾԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԸ» ստեղծման:

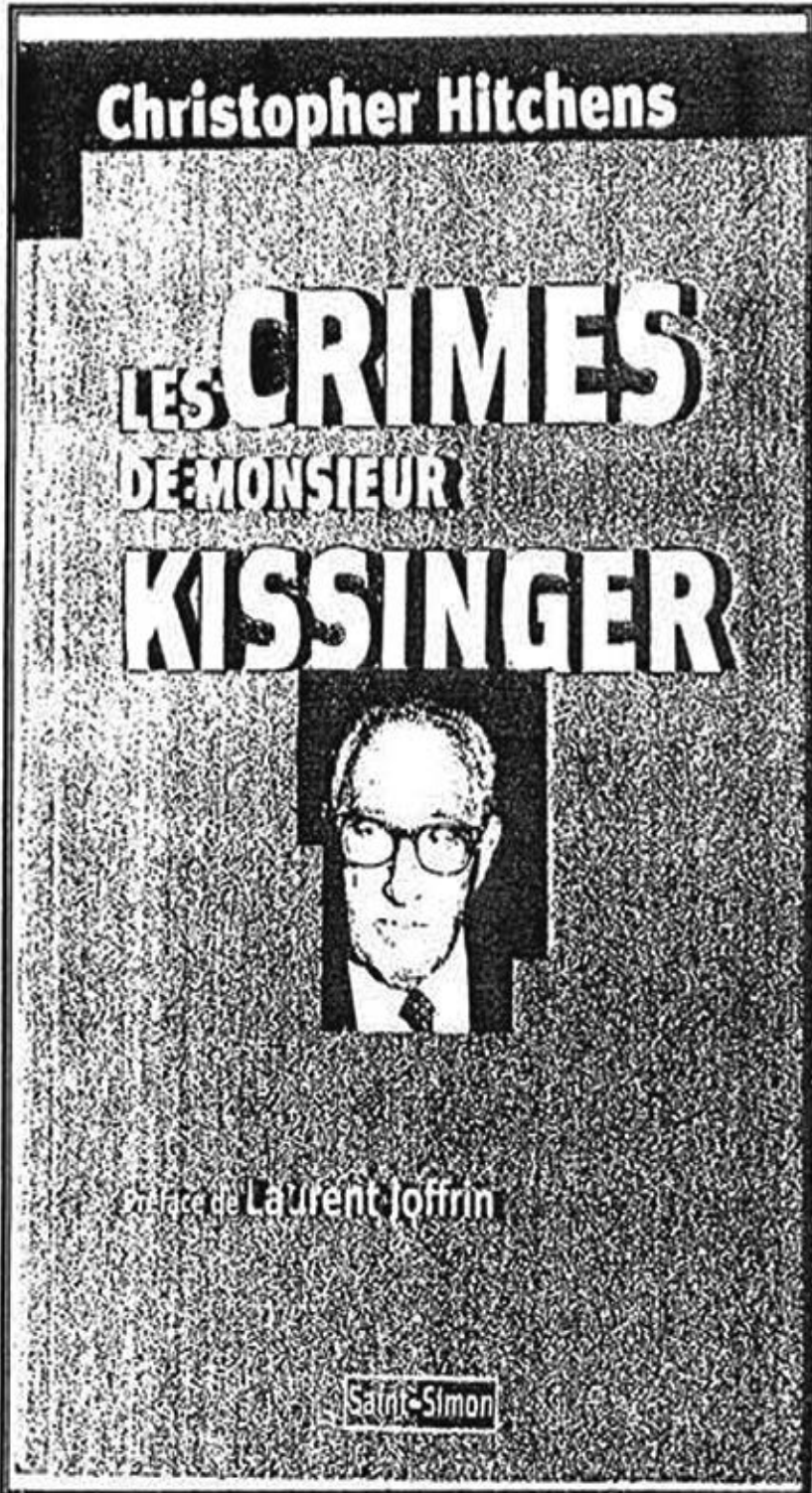
Ո՞վ է Հենրի Զիսինճըր:

1923-թ.ին Գերմանիոյ FÜRTH քաղաքը ծնած, ծագումով հրեայ մըն է, որ 1930-թ.ներուն Ամերիկա գաղթած է:

Ամերիկայի մէջ, համալսարանը աւարտելէ յետոյ, ան քաղաքական կեանք մտած է և իր խորամանկութեամբ, շատ շուտով, բարձր պաշտօններու հասած:

Եւ ան եղած է առաջին հրեան որ, Հանրապետականներուն (NIXON) շրջանին, ըսել է՝ 1973-թ.էն մինչեւ 1977-թ., Ամերիկայի Արտաքին Գործերու նախարարութեան պաշտօնը կատարած է:

Զիսինճըր պատասխանատուն է 1975-թ.ներուն, Վիէթնամի վրայ կատարուած օդանաւային ահռելի ուժակոծումներով, հարիւր հազարներով վիէթնամցիներու գազանային սպանութեան:

ՔԻՍԻՆՃՐՐ-Ի «ՀԱՄԱԾԽԱՐՀԱՅԻՆ ՆՈՐ ԿԱՐԳԸ»... (Շար. էջ 2-էն)

Նոյնպէս՝ Քիսինճրըն է Չիլիի, Կիպրոսի և ուրիշ շատ մը երկիրներու ողբերգութիւններուն պատասխանատուն:

Քիսինճրը իրեն համար, իբր քաղաքական տիպար-օրինակ առած է, Գերմանիոյ METTERNICH իշխանը որ, [1814 - 1815-թ.ը] Վիեննական ծանօթ համաժողովին, առաջնակարգ դերակատարը եղած է:

Մեթթերնիխ դէմ էր բոլոր յեղափոխական - ազատական շարժումներուն:

Եւ իսկական բռնակալի մը տիպարը կը ներկայացներ:

Եւ Քիսինճրը իբր հետետորդ Մեթթերնիխ-ի, Սիոնա-Ամերիկեան աշխարհակալ իշխանութեան վնաս հասցնելու հաւանականութիւն ներկայացնող բոլոր ազատական շարժումները [աշխարհի ո՛ր մասին մէջ ալ ըլլային անոնք] ամենախիստ ձեւով ճգմած է:

Քիսինճրը այսօր, պաշտօնապէս քաշուած է քաղաքական կեանքէ:

Բայց, իրականութեան մէջ, իբր սիոնիստական դեկավար՝ ինքն է Ամերիկեան քաղաքականութեան ուղղութիւն տուողը:

Ըլլա՛յ ԱՄՆԻ-ի Դեմոկրատներուն և ըլլա՛յ Հանրապետականներուն իշխանութեան շրջաններուն, Քիսինճրի հրեայ օգնականներն են, որ իրենց ռազմագէտ «Ուսուցիչ»ին "NOUVELLE ORDRE MONDIALE"-ի, [Համաշխարհային Նոր Կարգ»ի ծրագիրները կը գործադրեն:

Հրեայ Մատլեն Օլպրայթն էր, Նախ. Զլինթընի օրով և որպէս ԱԳ նախարար, Քիսինճրի ծրագիրը գործադրողը և Եուկոսլաւիան քանդողը:

Կրնա՞ք երեւակայել, որ Եուկոսլաւիոյ քանդումէն յետոյ, այսօր ստեղծուած փոքր [և իբր թէ] ժողովրդավար Սերպիոյ նոր նախագահը՝ Թոմիսլաւ Թատիչ անունով հրեայ մըն է:

Եւ Ալպանացիներուն դէմ Զոսովոյի մէջ [իբր թէ] ջարդ կատարեց ըսելով, Միլոսեւիչը Լա Հէյի մէջ բանտարկած են:

Բայց բուն ջարդը այսօր, Զոսովոյի մէջ, Ալպանները կատարած են Սերպերուն դէմ: Զոսովոյի մէջ գրեթէ Սերպ չէ մնացած և Զոսովոյի պատմական վանքերը և շուրջ 150 եկեղեցիները քանդուած են Ալպանացիներուն կողմէ:

Ա՛յս է Քիսինճրի սիոնիստական շատ մը ծրագիրներէն մէկը:

Քրիստոնէութիւնը «մաքրագործելու աշխատանքի» հանգրուաններէն մէկն է Եուկոսլաւիոյ մէջ կատարուածը:

Ինչպէս քրիստոնէութիւնը «մաքրագործելու» հանգրուաններէն մէկն էր՝ Սիոնիստներուն 1915-թ.ին, Հայ Ազգին դէմ ըրած և կատարել տուած ցեղասպանութիւնը:

Այսօր, Իրաքի մեջ կատարուող ողբերգութիւնը, կրկին՝ Զիսինճըրի "NOUVELLE ORDRE MONDIALE"-ի ծրագրին մէկ մասն է:

Իրաքի դէմ, Մարտ 2003-թ.ին սկսած Ամերիկեան նախապարձակման պատճառը, իբր թէ Իրաքին «Ջանգուածային բնաջնջման զէնքեր» ունենան էր:

Բայց, այսօր, այս պատրուակը բոլորովին մոռցուած է:

Այսօր Ամերիկացիները, Իրաքի մեջ կը պատերազմին, իբր թէ «տերրորիզմ»ին դէմ:

Բայց, ամբողջ Աշխարհն գիտէր և իրազէկ է, որ Սատտամի Իրաքը, ոչ մէկ կապ ունէր «տերրորիզմ»ին հետ: Եւ Սատտամ ծայրայեղ Իսլամներուն դէմ էր, ասոնց դէմ պայքար կը մղէր:

11 Սեպտեմբեր 2001-թ.ին, Նիւ Եորքի վրայ կատարուած ահաբեկչութեան 21 պատասխանատուներէն 17-ը, սէուտական ծագում ունէին: Եւ այս ահաբեկիչներուն մէջ, մէկ հատ Իրաքցի չկար:

Ուրեմն ինչո՞ւ Սաուտիան չպատժուեցաւ, իսկ Ամերիկան Իրաքի դէմ պատերազմ հռչակեց:

Որովհետեւ Սատտամին Իրաքը, Իսրայէլին համար է, որ վտանգաւոր կը նկատուէր:

Եւ Իրաքի վրայ յարձակելով՝ Ամերիկացիները գործադրեցին Զիսինճըրիին ծրագիրը որ է՝

1.- Իրաքը քանդելով՝ Իսրայէլի դէմ եղած վտանգը վերցնել:

2.- Սաուտցիներուն կրօնա-դաւանակից Սիւննի պետութիւն մը եղող Իրաքի մէջ այսօր, «Շիի»ական վարչաձեւ մը հաստատելով, արաբական աշխարհը պառակտեցին և տկարացուցին:

Արդէն այսօր Իրաքի մէջ, սիւննի-ական և շիի-ական եղբայրասպան պատերազմը սկսած է դժբախտաբար, ի մեծ ուրախութիւն Իսրայէլի և Ամերիկացիներուն:

3.- Բնական է՝ արաբական աշխարհին այս տկարացումէն պիտի օգտուին Մեծ Դրամի և PETROL-ի ընկերութիւնները:

4.- Եւ այս տկարացած արաբական - իսլամական Աշխարհը Սիոնիստ-Ամերիկացի Զիսինճըրի ծրագրով պիտի օգտագործեն՝ որ Ռուսիոյ և Եւրոպայի քրիստոնէայ ժողովուրդները «մաքրագործուին»:

Եւ եթէ, CHARLES MARTEL-ի, JEAN SOBIESKI-ի, PIERRE LE GRAND-ի և CATHERINE II-ի քրիստոնէական ոգին շուտով չվերածնի Եւրոպական ժողովուրդներուն մէջ, քանի մը տասնեակ տարիներ յետոյ, քրիստոնէութիւնը, ճերմակ ցեղը և Յունա-Եւրոպական քաղաքակրթութիւնը բոլորովին պիտի քանդուին և ջնջուին:

ԿԸ ՆՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐԲԵՐՈՒՆ [ԻՐՐ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

« Թ Ո Ւ Ր Ք Ի Ա Ն Ա Յ Լ Ե Ի Ս Չ Կ Ա Յ ` Ի Ր Ա Ք Ի Մ Է Ջ »

1 Հոկտեմբեր 2004 թուակիր "HÜRRIYET" թերթին, «Մամուլէն ընտրուած գրութիւններ» բաժնին մէջ, M. ALI BIRAND-ին «Թուրքիան այլեւս չկայ՝ Իրաքի մէջ» վերնագրով գրութիւնը կարդացինք:

Այս գրութեան մէջ, Պրն. Ալի Պիրանտ, Ամերիկային՝ Սատտամի իրաքեան վարչաձեւը տապալելէն յետոյ այսօր ստեղծուած կացութիւնը, բաւական իրատեսութեամբ կը ներկայացնէ:

Բայց, գրութեան վերջաւորութեան, Պրն. Ալի Պիրանտ, իր անհաւատալի առաջարկներով կ'ապացուցանէ, թէ ինքը թրքական բռնակալ մտայնութեան ներկայացուցիչն է:

Հիմա, Պրն. Ալի Պիրանտ-ին գրութեան վերջաւորութեան ըսուածները նշելու ջանանք: «Իրաքի քիւրտերը, առանց Թուրքիոյ նեցուկին, իրենց անվտանգութիւնը իսկապէ՛ս չեն կրնար ապահովել: Այս իրականութիւնը քիւրտերը գիտնալու են:

Եթէ օր մը Իրաքի մէջ կռիւ սկսի, քիւրտերուն միայն Թուրքիան կրնայ պաշտպանել»:

Միրե՛ր են բեզ, Պրն. Ալի Պիրանտ: Թուրքիան՝ քիւրտերը պիտի պաշտպանէ եղեր:

Յարգելի Պիրանտ, դուն «ամէն ոք ապո՞ւշ, ժողովուրդն ալ ցնդա՞ծ կը կարծես»:

Թուրքերուն՝ արեւելեան Անատոլիոյ մէջ քիւրտերը ինչպէ՛ս սպաննելը, քրդական գիւղերը բոցարձակ մեքենաներով ինչպէ՛ս այրելն և պուլտոզեր- ներով ինչպէ՛ս բանդելն ամէն մարդ գիտէ:

Եւ հիմա ելեր ես, քիւրտերը պաշտպանելու մասին կը խօսիս:

«Դուն տղա՞յ կը խաբես»:

Եւ կամ՝ Իրաքի այսօրուան կացութիւնը չգիտնա՞լ կը ձեւացնես:

Այսօր Իրաքի մէջ, Ամերիկացիներուն ամենամեծ օգնականները քիւրտերն են:

Եւ քիւրտերը՝ հիւսիսային Իրաքին տէրը դարձած են:

Հիւսիսային Իրաքի մէջ, քրդական պետութիւնը շատո՞նց հիմնուած է՝ իր բանակով, իր Ազգային ժողովով, իր կառավարութեամբ և իր դրամով իսկական պետութեան մը վերածուած է:

Միայն թէ, տակաւին պաշտօնապէս չէ հռչակուած:

«Դե՛ն ատենը չէ» կ'ըսեն քիւրտերը: Բայց ասոր ալ կարգը պիտի գայ:

Պրն. Ալի Պիրանտ իր գրութեան մէջ կ'ըսէ, թէ՛ «Իրանը, Իրաքի կացութեան մէջ այսօր, առաջնակարգ դեր կը կատարէ»:

Շատ ծիշդ ախտաճանաչում է:

Բայց Պրն. Ալի Պիրանտ քիւրտերուն՝ պարսիկներուն արիւնի եղբայրները ըլլալը չի՞ գիտեր, որ «Առանց Թուրքիոյ՝ քիւրտերը իրենց անվտանգութիւնը չեն կրնար ապահովել» կ'ըսէ:

Քիւրտերը, իրենց արիւնի եղբայրները եղող պարսիկներուն տեղ, ինչո՞ւ Թուրքերէն յոյս- փրկութիւն սպասեն:

Կարելի՞ բան է, որ քիւրտերը, «ողջ-ողջ իրենց գլուխը առիճին բերանը խոթեն»:

Յարգելի Պիրանտ, դուք հիմա, Իրաքի քիւրտերը ձգեցէք, և Թուրքիա ըսուած հողերուն վրայ ապրող քիւրտերուն մասին մտածեցէք:

Իրաքի քրդական պետութեան պաշտօնապէս հռչակուելէն յետոյ, կարգը՝ Թուրքիոյ մէջ գտնուող 20 միլիոնէ աւելի քիւրտերուն պիտի գայ:

Եւ Թուրքիոյ քիւրտերը, Իրաքի քրդական պետութեան հետ միանալու համար, պիտի պայքարին:

Եւ նայինք, թէ այն ատեն, Թուրքերուն վիճակը ի՞նչ պիտի ըլլայ:

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

“TÜRKİYE ARTIK İRAKTA YOK”

1 - EKİM - 2004 TARİHLİ “HÜRRIYET” GAZETESİNİN, BASINDAN SEÇMELER SAHİFESİNDE M. ALI BİRANDIN “TÜRKİYE ARTIK İRAKTA YOK” BASLIKLİ YAZISINI OKUDUK.

BU YAZIDA M. ALI BİRAND, AMERİKANIN, İRAKTA SADDAM HÜSEYİNİN REJİMİNİ YIKMASI İLE MEYDANA GELEN BUGÜNKÜ DURUMU OLDUKÇA OBJEKTİF OLARAK YANSITTIYOR.

FAKAT, YAZININ SONUNDA, İNANILMIYACAK ÖNERİLERLE, M. ALI BİRAND, ZORBA TÜRK MANTALİTESİNİN TEMSİLCİSİ OLDUĞUNU İSPAT EDİYOR.

SİMDİ, M. ALI BİRANDIN, YAZISININ SONUNDA SÖYLEDİKLERİNİ VERMEYE ÇALISALİM.

“İRAKTAKİ KÜRTLER, TÜRKİYE OLMADAN GÜVENLİKLERİNİ TAM ANLAMıyla SAĞLIYAMIYACAKLARINI BİLMELİLER. BİR GÜN İRAKTA KAVGA ÇIKTIĞINDA, ONLARI SADECE TÜRKİYE KORUYABİLİR”.

SEVSİNLER SENİ M. ALI BİRAND. TÜRKİYE, KÜRTLERİ KORUYACAKMIS. SAYIN BİRAND, SEN HERKESİ SERSEM, ALEMİ DE BUNAK MI ZANNEDİYORSUN?

TÜRKLERİN, DOĞU ANADOLUDAKİ KÜRTLERİ NASIL ÖLDÜRDÜKLERİNİ, KÜRT KÖYLERİNİ ALEV MAKİNELERİ İLE YAKTIKLARINI VE BULDOZERLERLE YERLE BİR ETTİKLERİNİ HERKES BİLİR.

SİMDİ DE KALKMISSIN, İRAKTAKİ KÜRTLERİ KORUMAKTAN BAHSEDİYORSUN.

ÇOCUKMU KANDIRIYORSUN?

YA DA, İRAKTAKİ OLAYLARI, BİLMEMEZLİKTEN GELİYORSUN?

BUGÜN İRAKTA, AMERİKALILARIN EN BÜYÜK YARDIMCISI, KÜRTLER.

BUGÜN KÜRTLER, KUZEY İRAKIN SAHİBİ. KUZEY İRAKTA, KÜRT DEVLETİ ÇOKTAN KURULMUS. ORDUSU İLE, MECLİSİ İLE, HÜKÜMETİ VE PARASI İLE, TAM BİR DEVLET HALİNE GELMİŞ.

YALNIZ RESMEN İLAN EDİLMEMİŞ. KÜRTLER. “DAHA ZAMANI DEĞİL” DİYOR. ONUN DA SİRASI GELECEK.

M. ALI BİRAND YAZISINDA, İRANIN İRAKTAKİ GELİŞMELERDE BAS ROLÜ OYNADIKLARINI SÖYLÜYOR.

ÇOK DOĞRU TESHİS.

FAKAT M. ALI BİRAND, KÜRTLERİN, İRANLILARIN KAN KARDESİ OLDUKLARINI BİLMİYORMU KI “KÜRTLER TÜRKİYE OLMADAN GÜVENLİKLERİNİ SAĞLIYAMAZLAR” DİYOR?

KÜRTLER, KAN KARDESLERİ, İRANLILAR DURURKEN, NİÇİN TÜRKLERDEN MEDET UMSUNLAR?

HİÇ KÜRTLER, BİLE BİLE BASLARINI ARSLANIN AGZINA SOKARLAR MI?

SAYIN BİRAND, SİZ İRAKTAKİ KÜRTLERİ BIRAKIN DA, TÜRKİYE DENİLEN TOPRAKLAR ÜZERİNDE YASİYAN KÜRTLERE BAKIN.

İRAKTAKİ KÜRT DEVLETİ RESMEN İLAN EDİLDİKTEN SONRA, SİRA TÜRKİYEDE YASİYAN 20 MİLYONDAN FAZLA OLAN KÜRTLERE GELECEK.

VE TÜRKİYEDEKİ KÜRTLER, İRAKTAKİ KÜRT DEVLETİ İLE BİRLESMEK İÇİN MÜCADELE EDECEKLER.

BAKALIM, O ZAMAN TÜRKLERİN HALİ NE OLACAK?

3. 2.

ՈՎԶԵՐ ԵՆ ԾԱՅՐԱՅԵՂ ԻՍԼԱՄՈՒԹԻՒՆԸ ՎԵՐՍՏԵՂԾՈՂՆԵՐԸ

11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2001-Թ.

ՆԻԻ ԵՈՐՔ - ԹՐԷՅՏ ՍԵՆԹԸՐ-Ի

ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆԷՆ Ի ՎԵՐ,

ԱՍԵՐԻԿԱՅԻՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

«ԱԼ ԲԱԷՏԱ-ՅԻՆ ԵՒ ՈՒՍԱՄԱ ՊԻՆ ԼԱՏԷՆ-ԻՆ
ԴԷՄ:

ՄԻՆՉԴԵՌ 1979-Թ.ԻՆ, ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՃԻՄԻ ԲԱՐԹԸՐ-Ի ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ՝
ԲՈԼՈՆԱՅԻ ԶՊԻԿՆԻՈՒ ՊՐՋԵՋԻՆՍՔԻՆ ԷՐ
ԳԱՂԱՓԱՐԸ ՅՂԱՅՈՂԸ՝

«ԶԻՆԵԼ ԵՒ ԹԻԿՈՒՆՔ ԿԱՆԳՆԻԼ

ԱՅՂԱՆ ՄՈՒՃԱՀԻՏԻՆՆԵՐՈՒՆ,

ՈՐ ԱՆՈՆՔ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՍՈՎԵՏՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ»:

ԵՒ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻՆԵՐՈՒՆ «ԾՆՈՐՀԻԻ»

ՍՏԵՂԾՈՒԵՑԱՆ՝

«ԱԼ ԲԱԷՏԱ-Ն ԵՒ ՈՒՍԱՄԱ ՊԻՆ ԼԱՏԷՆ-Ը:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ՎՐԷՃ ՈՒԲԷՆԵԱՆ]

Տարօրինակ ազգ մշն են Բոլոնացիները, մանաւանդ՝ նկարագրով: Չէ՞ք կրնար վստահիլ իրենց: Բոլոնացիները, հակառակ որ Սլաւ ցեղ մըն են, իրենց ցեղակիցը եղող Ռուսերուն դէմ տեւական պայքարի մէջ եղած են:

Բնական է՝ մեծ դճր ունեցած է իրենց Կաթողիկէ ըլլալը:

Եւ այս պատճառաւ, շատ դիւրութեամբ, անոնք ինկած են արեւմտեան պետութիւններուն լարած ծուղակներուն, և դաւաճանած իրենց արիւնի եղբայրները եղող Ռուսերուն:

Բոլոնացիներն ալ, հայերուն նման չեն գիտցած, թէ՛ «Ո՞վ է իրենց բարեկամը և իրենց թշնամին»:

Հակառակ անոր, որ 1683-թ.ին, Բոլոնիոյ թագաւորը՝ ժան Գ. Սոպիէսքի-ն եղաւ, Օսմանցիները պարտութեան մատնողը Վիէննայի դռներուն առջեւ: Եւ այս պարտութենէն ետք է, որ Օսմանցիներ ետ քայլ ընել սկսան:

Բայց 18 և 19-րդ դարերուն, Ռուսերուն Օսմանցիներուն դէմ մղած պատերազմներուն, Բոլոնացիները շատ անգամ գործակցած են Թուրքերուն հետ:

Եւ 19-րդ դարուն թուրքերուն հետ գործակցող բոլոնացիներէն մաս մըն ալ, Պոլիս ապաստանած են:

Եւ թուրքերը անոնց, Պոլսոյ շրջակայքը՝ «Վոսփորի Ասիական կողմը, Իսկիտարի հիւսիս-ստեւեյքը», լայնատարած հողեր յատկացուցած են:

Եւ այս վայրը կոչուած է «Բոլոնէզքէօյ»:

Այս գիւղին մէջ, երկար ատեն ապրեցան բոլոնացիները, պահելով իրենց կրօնը և աւանդութիւնները:

Այս բոլոնացիները, Պոլսահայերուն նման լքած էին իրենց հայրենիքը և Օսմանեան-իսլամական լուծին տակ կապրէին կարծելով, թէ բոլոնացի են և կամ հայ:

Ի՞նչ խաբկանք:

Այս բոլոնացիներն ալ, Պոլսոյ մէջ ենթարկուեցան, բոլոր հայրենաթողներուն ճակատագրին:

Մեծ մասը ճուլուեցան Պոլսոյ մէջ, մնացողներն ալ, 1945-թ.էն յետոյ, մեկնեցան արեւմտեան երկիրներ և մանաւանդ՝ Ամերիկա:

Եւ այսօր, Պոլսոյ «Բոլոնէզքէօյ»ի մէջ, գրեթէ ոչ մէկ բոլոնացի մնացած է, և «Բոլոնէզքէօյ»ը վերածուած է թրքական գիւղի մը :

**

Բոլոնացիներն ալ, հայերուն նման, օտարներուն ծառայութեան մէջ եղած են շատ անգամ:

Բոլոնացի գորավար Բոնիաթովսքի, Նաբոլէոնին Ռուսիոյ դէմ կատարած արշաւանքներու տարիներուն, իբր ֆրանսացի հրամանատար, 1812-1813-թ.ին պատերազմած է Ռուսերուն դէմ, և Նաբոլէոնի կողմէ իրեն «MARECHAL DE FRANCE» տիտղոսը տրուած է:

Բոնիաթովսքի-ի շառաւիղները ֆրանսա ապաստանած են և ծառայած ֆրանսացիներուն:

1974-էն 1977-թ.ի ֆրանսայի ՆԳ նախարարը՝ մարաջախտ Բոնիաթովսքի-ին շառաւիղը եղող՝ իշխան Միշէլ Բոնիաթովսքի-ն էր:

Չենք գիտեր՝ եթէ տեղեակ էք, որ Թուրքիոյ Հանրապետական շրջանի մեծագոյն բանաստեղծը՝ Նազիմ Հիքմէթ-ը, 1902-թ.ին Սելանիկ ծնած էր, և մայրը բոլոնացի էր:

1921-թ.ներուն Ռուսիոյ մէջ ուսանած Նազիմ Հիքմէթ, Թուրքիա վերադառնալէն յետոյ, իր բանաստեղծութիւններով մեծ համբաւ շահած էր:

Բայց թրջական կարուստութիւնը, Նազըմ Հիքմէթը բանտարկեց, իր համայնավարական գիտլափարներուն համար:

Անոր կեանքին մեծ մասը բանտի մէջ անցած է:

Մինչ այդ, իր բանաստեղծութիւնները՝ իրենց նոր և յառաջադէմ գաղափարներով, բոլոր երկիրներուն մէջ տարածուած էին:

1950-թ.ին Թուրքիոյ մէջ, իբր թէ «Դեմոկրասի» հաստատուեցաւ, և միջազգային ճնշումներուն հետեւանքով, թրջական կարուստութիւնը ստիպուած եղաւ Նազիմ Հիքմէթը ազատ արձակելու:

Եւ 1951-թ.ին Նազիմ Հիքմէթին համակիրները, Սել ծովի ճամբով զինք Ռուսիա փախցուցին:

Եւ Նազիմ Հիքմէթ, Ռուսիոյ մէջ վերածնաւ, որովհետեւ, Մոսկուայի մէջ, իր բոլոնացի մօրը անունով սկսաւ կոչուիլ:

Ծատերուն ծանօթ է. որ վերջին տասնամեակներուն, աշխարհի քաղաքականութիւնը վարողը, հրեայ Հենրի Զիսինճըր-ն է:

Բայց Աշխարհի վրայ կատարուած մեծ փոփոխութիւններուն մէջ, Զիսինճըր-ին կողքին և անոր զուգահեռ գործող ուրիշ անձնաւորութիւն մը կայ, որ նուազագոյնը Զիսինճըրի չափ վնաս հասցուցած է մարդկութեան:

Այս անձը՝ 1977-1981-թ.ին Ամերիկայի նախագահ Ճիմի Զարթըր-ին ապահովական հարցերու խորհրդականը եղող բոլոնացի Ջայկնիու Պրզեզիսքի-ն է:

Բոլորին ծանօթ է, որ մանաւանդ ամերիկեան քաղաքականութիւնը վարողները, իրականութեան մէջ, նախագահները չեն, այլ՝ իրենց խորհրդա-

կանցները:

Խորքին մեջ բարի անձնատրուքիւն մը եղող Ամերիկայի նախկին նախագահ Ճիմի Զարթըր-ը, իր խորհրդականներուն կողմէ առաջնորդուող նախագահներուն ամէնէն ցայտուն օրինակն է: Եւ նախագահ Ճիմի Զարթըրի խորհրդականը՝ բոլոնացի Պրզեզիսըքի-ն, իբր ոխերիմ թշնամի Ռուսերուն, իր Արտաքին քաղաքականութեան հիմնանպատակ դարձուց՝ ԲՈԼՈՐ ՄԻՋՈՅՆԵՐՈՎ ԶԱՆԴԵԼ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ:

Եւ իբր բոլոնացի, առաջին հանգըրլան ըլլալով որոշեց՝

«ԲՈԼՈՆԱՅԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ԱՊԸՍՏԱՄԲՈՒԹԵԱՆ ՄՂԵԼ ՍՈՎԵՏՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ»:

Այս նպատակով՝ բոլոնացի Կարտինալ Զարոյ Վոթթիլան-ը Հռովմի Պապ ընտրել տալու համար, բոլոր միջոցներու դիմեց և կ'ըսուի, որ ինք եղած է նորընտրեալ ժան-Փոլ Ա. Պապը թունաւորել տուողը: Եւ 1978-ին բոլոնացի այս կարտինալը, Շուրջ 500 տարիէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով, իտալացի չըլլալով հանդերձ, Հռովմի Պապ կ'ընտրուէր ժան Փոլ Բ.

անունով:

Բոլոնացի Պապ մը ունենալը, բառին իսկական իմաստով՝ խենթացուց բոլոնացի կաթողիկէ ժողովուրդը:

Ասոր վրայ հակասովետ ցոյցերը, Լեհաստանի մէջ, մէկը միւսին յաջորդեցին:

Մանաւանդ Տանձիկ-ի մէջ, Լեխ Վալեսա կոչուող լեհ գործաւորի մը կողմէ շրջանի աշխատաւորական շրջանակներուն մէջ կատարուած գրգռութիւններով; և դուրսի ծանօթ ուժերուն նեցուկով, լեղափոխութեան առաջին քայլերը արդէն

ԶաիկՍիու Պրզեզիսըքի

Գետուած եղան:

Անկէ յետոյ՝ ամէն բան ժամանակի հարց էր այլեւս: Այդ օրերուն, Արեւմըտեան-Սիոնիստ մամուլին գլխաւոր առաջին լուրերը՝ բոլոնացիներուն կատարած հակասովետ ցոյցերն էին:

Եւ բոլոնացի Պապը, քանի մը անգամ, այցելեց Լեհաստան:

Եւ այս Պապին Լեհաստանի մէջ կատարածը, Զրիստոսի խաղաղասէրներկայացուցիչի մը դերին բոլորովին հակապատկերը եղաւ, հրձիգի մը յատուկ դերակատարութիւն կազմեց:

Այս ձեւով՝ աշխարհի Ընկերվարական արեւմտեան Ճակատը, ժողովրդական ցոյցերով խարխիլ սկսաւ:

* * *

Բայց, Գախազահ Ճիմի Զարթըր-ի խորհրդականը եղող բոլոնացի Ջ. Պրզեզիսքի-ին սադրանքները, այսքանով չաւարտեցան:

Ռուսերուն և Սովետներուն ոխերիմ թշնամին եղող այս մարդը, ուզեց Սովետ Միութեան կործանումը իր աւարտին հասցնել:

Եւ ան դիմեց սադայելական միջոցի մը, որուն հետեւելով Աշխարհը կարելի է քանդել:

1979-թ.ին Պրզեզիսքի-ն Նախ. Ճիմի Զարթըր-ը համոզեց, որ Ամերիկան թիկունք կանգնի և զինէ «Մուճահիտին»ները, որ անոնք կարենան պատերազմիլ Աֆղանիստանի մէջ, Սովետներուն դէմ:

Անկէ յետոյ, Սի. Այ. Էյ.ի զարհուրելի մեքենան աշխատիլ սկսաւ:

Աֆղանիստանի այս մուլեռանդ և խաւարամիտ Մուճահիտին-ներուն, ամերիկացիները տուին ամէնէն կատարելագործուած զէնքերը:

Անոնց տուին «Սթինկըր» ըսուած հակաօդային զէնքերը, որոնց միջոցաւ ռուսական օդանաւերը մէկ առ մէկ վար կ'առնուէին:

Աֆղանիստան ղրկեցին մեծ թիւով ամերիկեան զինուորական մասնագէտներ, որ այս վայրենի կրօնամուլները մարզեն: Դժբախտաբար, աֆղանները մարզող ամերիկացիներուն մէջն էր նաեւ, ԱՍԱԼԱՆ քանդողներէն՝ տխրահռչակ Մոնթէ Մելքոնեանը որ, իր իսկ խոստովանութեամբ՝ հարիւրաւոր սովետ զինուոր մեռցուցած է:

Եւ Ս. Միութիւնը, երկու ճակատներու վրայ կատարուող սադրանքներուն միաժամանակ չկրցաւ դիմադրել:

Եւ 1991-թ.ին կործանեցաւ աշխարհի բոլոր խաղաղասէրներուն, բոլոր արդարատենչ մարդոց միակ յոյսը եղող ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ: (→էջ 3)

ՈՎԶԵՐ ԵՆ ԾԱՅՐԱՅԵՂ ԻՍԼԱՄՈՒԹԻՒՆԸ... (Ծար էջ 2-էն)

* *

Կը կարծէ՞ք, թէ ծայրայեղ իսլամները մարգող և գինող ամերիկացիները, իրենց այս վտանգաւոր արարքին հետեւանքներուն մասին չէին մտածած:

Մենք կը կարծենք, որ ամերիկացիները շատ լաւ կը պատկերացնէին իրենց շատ վտանգաւոր այս արարքներուն հետեւանքները:

Բայց կը կարծէին, որ ՎՏԱՆԳԸ շատ հեռու է Ամերիկեան հողերէն: Կղզիացած և շատ պաշտպանուած էր Ամերիկան:

Եւ այդ վտանգը կ'սպառնար միայն Ռուսերուն ու Եւրոպացիներուն: Եւ արդէն, Սիոնիստներուն ուզածն ալ, այդ էր:

Եւ 1991-թ.ին՝ Ս. Միութեան կործանումէն յետոյ, ամերիկացիները ծայրայեղ իսլամութեան զէնքը գործածեցին Պոսնիայի և Զոսովոյի մէջ: Եւ քանդեցին Եուկոսլաւիան:

Եւ Ռուսիոյ և Եւրոպացիներուն կռնակը, նախկին Եուկոսլաւ հանրապետութիւններուն հողերուն վրայ, Ամերիկեան մեծագոյն խարխիսները կառուցուած են այսօր: Եւ Ռուսիան և Եւրոպան հարաւէն պաշարուած են:

Բայց այս՝ իսլամական ծայրայեղութիւնը «զէնք»ի վերածելու հարցին մէջ, անբացատրելի կարծուող կէտ մը կայ:

Այն ալ՝ 11 Սեպտեմբեր 2001-թ.ին, Նիւ Եորք-ի վրայ, նոյն այդ ծայրայեղականներուն Նիւ Եորք Ուորլտ Թրէյտ Սենթըր-ին պատճառած զարհուրելի ողբերգութիւնն է:

Ինչպէ՞ս եղաւ որ ամերիկացիները տեղեակ չեղան, երկար ատենէ վեր պատրաստուող այս ահաբեկչութեան: Ջայն օրին չքողազերծեցին:

Այս մասին շատ մը տեսակէտներ կան, և նաեւ՝ վերագրումներ:

Կ'ըսուի, թէ աղիտաբեր այդ օրը, հրեաները Թրէյտ Սենթըր չեն գացաւաշխատելու:

Եւ Պալուչիստանի մէջ նախարար մը յայտարարած է, թէ՛ «11 Սեպտեմբեր 2001-ի ահաբեկչական արարքը՝ Հրեայ-սիոնական գաղտնի կազմակերպութեան մէկ սադրանքն է, Զրիստոնեաներու և իսլամներու միջեւ պատերազմ մը բռնկեցնելու համար»:

Այս վերջին վարկածը կը կարծենք, թէ իրականութեան բաժին մը ունի իր մէջ:

Որովհետեւ 1993-թ.ներուն, Չինաստանէ վերադարձի ճամբու վրայ նոյն Հենրի Զիսինճըրը հետեւեալ յայտարարութիւնը կատարած էր.—

«Աթոմական պատերազմի մը պարագային, մարդկութեան մեծ մասը

կրնայ մեռնիլ: Բայց գոնէ, 50 միլիոն ժողովուրդ կը մնայ:

Եւ անոնցմով Նոր Աշխարհ մը կրնայ ստեղծուիլ»:

Չէ՞ք կարծեր, որ այս զարհուրելի նախատեսութիւնը՝ ամերիկացիներուն ստեղծած ծայրայեղ իսլամներուն և ասոնց նմաններուն անպատասխանատու արարքներով կրնայ իրականանալ:

Չմոռնանք, որ ծայրայեղ իսլամներուն ամէնէն կարելոր կեդրոններէն մէկը եղող մերօրեայ Փաքիստան-ը, աթոմական զէնք ունի:

Եւ յառաջիկայ տասնամեակներուն, Փաքիստանի նման ուրիշ իսլամ ծայրայեղականութիւն դաւանող պետութիւններն ալ, կրնան աթոմական զէնքի տիրանալ:

Եւ այս զէնքերուն տիրացած ծայրայեղականները, որքան կարելի է շուտ «Երկնային արքայութեան հասնելու համար», ամենազարհուրելի արարքները կրնան գործել:

Թերեւս ըսողներ ըլլան, թէ մեր գրածները չափազանցուած ենթադրութիւններ են:

Մենք ալ կը պատասխանենք՝ 11 Սեպտեմբեր 2001 թուականէն առաջ, ո՞վ կրնար մտքէն անցընել, թէ NEW YORK-ի WORLD TRADE CENTER-ը, քանի մը ժամուան մէջ, հիմնայատակ պիտի կործանի:

ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻՐԻ ԹԷ] ՉԳԻՔՍԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ, ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՆԵՐՄՈՒԾԵԼՈՒ ԶԱՄԱՐ, ՕՏԱՐ ՈՒԺԵՐ

ԿԸ ՃՆՁԵՆ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Եւրոպայի ժողովուրդներուն հարիւրին եօթանասունհինգը՝ Թուրքիոյ եւրոպական Միութեան մէջ մտնելուն հակառակ է:

Ուրեմն, ուզողները ովքե՞ր են:

Ուզողները՝ Ամերիկացիները և միջազգային մեծ դրամատէրերու կազմակերպութիւնը:

Թուրքիոյ՝ «Տրովադայի Ձի»ին դերը կատարել պիտի տան: Որ եւրոպան ներսէն փլցնեն:

Այս իրականութիւնը բոլորին ծանօթ է: Բայց ոչ մէկը խօսելու համարձակութիւնը ունի:

Խօսողներուն ալ ծայնը՝ ո՞չ մէկը կ'իմանայ:

Որովհետեւ, միջազգային մամուլը՝ մեծ դրամատերերուն ձեռքն է:

Եւրոպական պետութիւնները մեծ ծնշումի ենթարկուած են:

Ամերիկացիներուն և միջազգային մեծ դրամատերերու՝ տնտեսական «պոլքթ», գործադուլ և ժողովրդային ապստամբութիւններ կատարել տալու սպառնալիքներուն ենթակայ եւրոպական պետութիւնները, շատ դժուար վիճակի մատնուած են:

Կարծէք թէ, եւրոպական պետութիւնները ուրիշ հարցեր չունին զբաղելու համար: Եւրոպական թերթերը և հեռատեսիլները տեւաբար, Թուրքիոյ եւրոպական Միութեան անդամացութեան հարցը առաջնակարգ նիւթ կ'ընեն:

Բնական է՝ կրկին մեծ դրամատերերու ծնշումով:

Մինչ այդ, վարագոյրին ետեւէն, նոր սադրանքներ կատարուիլ սկսան:

Միջազգային դրամատերերուն «աւանդական» գործակատարները սկսեր են աշխատիլ:

Եւրոպական պառլամենտին երեսփոխաններ եղող այս գործակատարները՝ Թուրքիոյ եւրոպական Միութեան մէջ առնուեալուն համար ստորագրութիւն հաւաքելու արշաւի սկսեր են:

Եւ ովքե՞ր են այս գործակատարները:

Ասոնցմէ երեք երեսփոխաններ Ֆրանսացի նախկին անիշխանականներ են:

Ասոնք 1968-թ.ին, միջազգային մեծ դրամատերերու հրահանգով, Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահը՝ Ջոր. Տը Կոլը իշխանութենէն վար սուղելու համար շղթայազերծուած (Մայիս 1968-թ.ի) աշակերտական ծանօթ ապստամբութիւններուն առաջնորդներն էին:

Եւ Ֆրանսան՝ Մայիս 68-ի աշակերտական ապստամբութիւններով, կործանումի սեմին հասած էր:

Այս հին անիշխանականներուն հիմա ալ նպատակը՝ Թուրքիան, եւրոպական Միութեան մէջ առնել տալով, եւրոպան կործանել է:

Մինչ այդ, Թրքական թերթերուն բովանդակութիւնը մեր ուշադրութիւնը գրաւեց:

Ռամազանի ամիսը սկսելուն պատճառաւ, Թրքական թերթերուն գրեթէ տասը էջը՝ կրօնական նիւթերու վերաբերեալ գրութիւններու յատկացուած են:

Մինչդեռ, եւրոպայի մէջ, քրիստոնէական տօներու օրերուն, թերթերուն մէջի կրօնական նիւթերու մասին գրութիւնները՝ ընդամէնը տասը տողի շուրջ ն'ըլլան...:

Թուրքիոյ համար, ութսուն տարի է, որ «LAIC» պետութիւն մըն է՝ կ'ըսուի: Բայց, ձեր ո՞ր կողմը «LAIC» է:

Մեր գիտցածը՝ Թուրքիան այսօր իր Ազգային ժողովով, կառավարութեամբ ու փողոցի մարդոցմով կրօնամուլ պետութիւն մըն է:

Եւ եւրոպական ժողովուրդները իրաւունք ունին՝ Թուրքիոյ եւրոպական Միութիւն մտնելուն հակառակելու:

Որովհետեւ, դուք ձեր կրօնամուլ մտայնութեամբ, եթէ եւրոպական Միութեան մէջ մտնէք, միջոց մը ետք, եւրոպական ժողովուրդներուն կը պարտադրէք իսլամանալ:

Ճիշդ, քրիստոնէութեան օրրանը եղած Անաթոլիոյ մէջ, քրիստոնեայ ժողովուրդները բոլորովին մաքրագործելուդ նման:

Ամենակարծ միջոցի մէջ, բոլորովին իսլամացած ուրուական եւրոպա մը մէջտեղ կը բերէք:

Ճ Շ Դ Ո Ի Մ

«Նայիրի»ի 5 Հոկտ.ի [2004] թիւին մէջ [թիւ 225], Ռ. Կողմոյեանի «Բաց Նամակի Իրաւունքով» յօդուածին վերջին մէկ քանի տողերը, Համակարգիչին մէկ քմայքով, «անհետացեր» էին:

Ջանոնք «վերագտնելով» կը ներկայացնենք ընթերցողին, Հայցելով իր [եւ նամակագրին] ներողամտութիւնը:

Ահաւասիկ պակտող, եզրափակիչ տողերը - որոնք պիտի ամբողջացնէին «նամակը»...-

Ես ձեզանից հեռանալիս և մինչեւ այդ, յերիւրանշի հեղեղը չկարողանալով կանխել, մի բան էի կրկնում.

- Վերեւն Աստուած կայ, տիկին...:

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

TÜRKİYEYİ, AVRUPA BİRLİĞİNE SOKMAK İÇİN, YABANCI KUVVETLER, AVRUPA DEVLETLERİNİ ZORLUYOR.

AVRUPA HALKLARININ, YÜZDE YETMİSBESİ, TÜRKİYEYİNİN AVRUPA BİRLİĞİNE GİRMESİNİ İSTEMİYOR.

O HALDE İSTEYENLER KİM?

İSTEYENLER, AMERİKALILAR VE İNTERNASİYONAL PARA BABALARI TESKİLATI.

TÜRKİYEYE TRUVA ATI RÖLÜNÜ OYNATAÇAKLAR. AVRUPA BİRLİĞİNİ İÇİNDEN YIKMAK İÇİN.

BU GERÇEĞİ HERKES BİLİYOR. FAKAT KİMSE KONUSMAYA CESARET EDEMİYOR.

KONUSANLARIN DA SESİNİ KİMSE İSİTMİYOR.

ÇÜNKÜ DÜNYA BASINI, DÜNYA PARA BABALARININ ELİNDE.

AVRUPA DEVLETLERİ BÜYÜK TAZYİK ALTINDA.

AMERİKALILARIN VE İNTERNASİYONAL PARA BABALARININ, EKONOMİK BOYKOT, GREVLER VE HALK İSYANLARI GİBİ, ÇEŞİTLİ TEHDİTLERİNE MARUZ KALAN AVRUPA DEVLETLERİ ÇOK ZOR DURUMDA.

SANKI AVRUPA DEVLETLERİNİN BASKA DERDİ YOKMUS GIBI AVRUPA GAZETELERİ TELE-VIZYONLARI DEVAMLI TÜRKİYENİN AVRUPA BİRLİĞİNE GİRMESİNİ, BASLİCA KONU YAPIYORLAR. TABİİ GENÉ PARA B'ABALARININ ZORUYLA.

BU ARADA, PERDE ARKASINDA BÜYÜK DOLAPLAR DÖNMEYE BASLADI.

DÜNYA PARA B'ABALARININ KLASİK SORUMLULARI ÇALISMAYA BASLAMISLAR.

AVRUPA PARLAMENTOSU MİLLETVEKİLİ OLAN BU SORUMLULAR, TÜRKİYENİN AVRUPA BİRLİĞİNE ALINMASI İÇİN İMZA TOPLAMAKAMPANYASI AÇMISLAR.

KİM BU SORUMLULAR? ÜÇ MİLLETVEKİLİ, FRANSANIN ESKİ ANARSİSTLERİNDEN.

1968-DE DÜNYA PARA B'ABALARININ EMRİYLE, FRANSANIN CUMHURBASKANI GENERAL DE GAULLE-U DÜŞÜRMEK İÇİN BASLATILAN, MAYIS 68 DIYE MESHUR OLAN ÖĞRENİCİ İSYANININ ÖNCÜLERİ. BU MAYIS-68 ÖĞRENİCİ İSYANI İLE FRANSA, YIKILMANIN ESİĞİNE KADAR GELMİSTİ.

BU ESKİ ANARSİSTLERİN, SİMDİ DE GAYESİ, TÜRKİYEYİ AVRUPA BİRLİĞİNE SOKARAK, AVRUPAYI YIKMAK.

SU ARADA TÜRKÇE GAZETELERİN MUHTEVİYATI DİKKATİMİZİ ÇEKTI.

RAMAZAN AYI BASLADIGINDAN, TÜRKÇE GAZETELERİN, 10 KADAR SAHİFESİ DİNİ KONULARLA ALAKALI YAZILARLA DOLDURULMUS.

HALBUKI AVRUPADA HİRİSTİYAN BAYRAMLARINDA GAZETELERDE DİNLE ALAKALI YAZILAR ON SATIRI GEÇMEZ.

TÜRKİYE SEKSEN SENEDİR, LAİK BİR DEVLETTİR DENİYOR.

SİZİN NERENİZ LAİK.

BİZİM BİLDİGİMİZ KADAR, TÜRKİYE BUGÜN, MECLİSİ İLE, HÜKÜMETİ İLE, SOKAKTAKİ HALKI İLE YOBAZ BİR DEVLETTİR.

VE AVRUPA HALKLARININ HAKKI VAR. TÜRKİYENİN AVRUPA BİRLİĞİNE GİRMESİNİ İSTEMİYORLAR.

ÇUNKÜ, SİZ BU YOBAZ ZİHNİYETİNİZLE, AVRUPA BİRLİĞİNE GİRDİĞİNİZ TAKDİRDE, AVRUPA HALKLARINI MÜSLÜMAN ÖLMIYA MECBUR EDERSİNİZ.

AYNEN HİRİSTİYANLIĞIN BESİĞİ ANATOLYADAKİ HRİSTİYAN HALKLARINI TAMAMEN TEMİZLEDİĞİNİZ GIBI.

KISA BİR MUDDET SONRA, TAMAMEN MUSLUMANLASMIS BİR AVRUPA UCUBESİ MEYDANA GETİRİRSİNİZ

“SOCRATE” ԵԱՆ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԵՏԵԻՈՂՈՒԹԵԱՄԲ
ԶՐՈՅՑ

1.- Ո՞Վ ՊԻՏԻ ԾԱՀԻ 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2004-Ի
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ
ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ:

GEORGE W. BUSH-Ը ԹԷ՞ JOHN F. KERRY-ԻՆ

2.- ԱՅՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆ ՊԻՏԻ ԾԱՀԻ՝ ՈՐ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀՐԷԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԻԿՈՒՆՔԸ
ՈՒՆԻ ԵՒ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ Է ԱԻԵԼԻ
ԾԱՌԱՅԵԼՈՒ ՍԻՈՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ:

3.- Ո՞Ր ԹԵԿՆԱԾՈՒՆ ՈՒՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՀՐԷԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԻԿՈՒՆՔԸ:

4.- ARIEL SHARON ԵՒ ՍԻՈՆԻՍՏՆԵՐԸ
ԹԻԿՈՒՆՔ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻՆ՝

GEORGE W. BUSH-ԻՆ:

5.- ՈՒՐԵՄՆ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2004-Ի
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ
ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ԾԱՀԻ,
ԾԱՏ ՀԱԻԱՆԱԲԱՐ... GEORGE W. BUSH-Ը,
ԵԹԷ... ՄԵԾ ԵԹԷ ՄԸ ԿԱՅ ԱՅՍՏԵՂ... ԿԵՐՋԻՆ
ՊԱՀՈՒՆ ԵՒ «ԽՈՍՏՈՒՄՆԵՐՈՒ ՍԱԿԱՐԱՆԻՆ»
ՄԷՋ, ԶԵՐԻՒՆ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆԸ -
ՅՕԳՈՒՏ ՍԻՈՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԵԼՈՒ -
ԱԻԵԼԻ ԾԱՆՐ ՉԿԾՈՒԷ:

ԿԵՐԻ ՏՈՂԵՐԸ ԳՐՈՒԵՑԱՆ 29-10 2004-Ի
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ 4 ՕՐ ԱՌԱՋ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ԿՐԷԺ ՈՌԻՔԷՆԵԱՆ]

Մեր մանկության տարիներում եր' դպրոցից մեզ մեզի սորվեցնեցին, թե աշխարհը գուցու մըն է, որ կը «կեծայ օդին մէջ»:

Այն օրերում, մեր մանուկի տրամաբանութիւնը չէր կրցած ըմբռնել, թե աշխարհն ինչպէ՛ս օդին մէջ կընայ կե՛նայ, երբ բոլոր առարկաները, մեր աչքին առջեւ վեր ճետուելու պարագային, վար կ'իյնային:

Քանի մը տարիներ յետոյ, երբ ակելի հասունեցանք, մեզի սորվեցնեցին բնութեան օրէնքները, տիեզերական ձգողութեան ուժը և միւսները...

Եւ հասկցանք, որ համայն աշխարհը տիեզերքի մէջ, Արեւից նո՛ւթի ենթարկուած, կը դառնայ ու կը դառնայ:

Հիմա, որ մեր կեանքին երկրորդ և վերջին՝ մանկութեան շրջանը կ'ապարիծք, այսինքն՝ փոքր երախայ մը ըլլալով ծնանք ու յետոյ հասունեցանք, և հիմա, օրէ օր կը... վերափոքրանանք և կը յառաջանանք դէպի... վերջաւորութեան, հասնելու համար «Աճելութեան»:

Եւ «Կեանք» ըստած այս անողնուածի մէջ, մենք համոզուեցանք, որ մեր մանկութեան տրամաբանութիւնը ճիշդ էր:

Այո, թէեւ աշխարհն կը դառնայ Արեւից շուրջ: Բայց կոթնած է՝ ՍՈՒՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԻՆ ՈՒԹԻՆ:

***

Ամերիկայի Մ. Նահանգներում մէջ, գլխաւոր երկու կուսակցութիւններ գոյութիւն ունին:

1.- Լանրապետական (REPUBLICAINE):

2.- Ժողովրդավար (DEMOCRATE):

Արեւմտեան չափանիշով՝ Լանրապետական կուսակցութիւնը ակելի աշակողման կը նկատուի:

Եւ ժողովրդավարներն ալ ինքր թէ՛՝ ակելի ձախակողման:

Լանրապետականը՝ ակելի պահպանողականներուն և մանաւանդ հարուստ դասակարգին կուսակցութիւնը է: Աճեց, առաւելարար, բողոքական և «խոր հաւատացեալ»ներ են, և շատ համակրած չունին «Սեւ»երուն և օտար ցեղերուն հանդէպ:

Սիճւղեռ ժողովրդավարները, ակելի լայնախոր, ակելի բարեացակամ են Սեւ-երուն և օտարներուն հանդէպ: Եւ մանաւանդ՝ կը ձեւացնեն, որ կը պաշտպանեն գործաւորին և աղքատներուն իրաւունքները:

Եւ հրեաները, ըստ իրենց անտարազան քաղաքականութեան, քիչ մը բոլոր կուսակցութիւններում մէջ են, և բնականաբար, Լանրապետական և ժողովրդավար կուսակցութիւններուն մեր ալ թափանցած են:

Բայց, ակելի շատ, ժողովրդավար-ներուն հետ կը գործակցին:

Հրեաները, աշխարհի բոլոր երկիրներում մէջ ըրածնուն մտան՝ ակելի ձախակողման հակով ունեցող և ճուշակ ազգասէր և «լայնախոր» կուսակցութիւններուն թիկունք կը կանգնին, որ կարենան ազատօրէն իրենց ծրագրները գործադրել անոնցմէ կերտ, որ կարենան իշխել այդ երկիրներում վրայ:

DEMOCRATE ճախագար Քլինթոնի շրջանին (1994-2000), իշխանութիւնը բոլորովին հրեաներուն ձեռքն էր, և հրեաները Քլինթոն-ի տարիներուն, իրենց ծրագրները շատ ակելի դիրքին կրցան գործադրել:

Սիճւղեռ այսօրուան Ամերիկայի ճախագար Պուշ-ին հայրը՝ Լանրապետական (1989-1993) Շորթ Պուշը, հակառակ որ իր արտաքին քաղաքականութեան մէջ դրամատիկորեն իրական է՝ նոյնպէս ալ հրեաներուն՝ ծրագրները գործադրել, և Սատտան շատ չգործում ըսելով՝ 1991-ին անոր դէմ պատերազմ հռչակեց և քաղեց Իրաքը: Բայց ան, շատ չէր սիրեր հրեաները, և նոյնպէս, Ամերիկայի հրեաներն ալ՝ Պուշը չէին սիրեր, և 1994-թ-ի ընտյունութիւններուն, հրեաները, Պուշին ջուէ չտուին, և Քլինթընը ճախագար ընտրուեցան:

Եւ մանաւանդ՝ հայր - Պուշ-ի Արտաքին գործոց ճախարար Շէյմս Պէյքըր, շատ ծանօթ է հրեաներուն մասին կատարած իր հետեւեալ յայտարարութեամբ.

“FUCK THE JEWS. THEY DONT VOTE FOR US ANYWAY”- «Ե՛րբեք անիծեմ» հրեաներուն: Աճեց, ամէն պարագայի, երբեք մեզի համար պիտի չքուէարկեն»:

***

Լակտակ իր հօր՝ Շորթ Պուշի հակահրեական կեցուածքին, այսօրուան Ամերիկայի ճախագար GEORGE W. BUSH-ի վարչակարգը, վերջին շրջաններուն ամերիկեան իշխանութիւններուն ամէնէ՛ն սիոնականամէտն է, որ ծայրաչեղօրէն Իսրայէլին թիկունք կը կանգնի:

Եւ այսօրուան պահպանողական REPUBLICAINE-ներուն 62 առ հարիւրը համակիր է Իսրայէլի:

Սիճւղեռ DEMOCRATE-LAIC-ներուն միայն 26 առ հարիւրը կողմակից է Իսրայէլի:

Ինչպէ՛ս, Լանրապետականներու մօտ, տրամադրութիւններու այսքան մեծ փոփոխութիւն կատարուեցան:

Կը կարծենք, որ ասոր առաջնակարգ պատճառը, 11 Սեպտեմբեր 2001-ին, Նիւ Եորքի մէջ ծայրայեղական իսլամներուն կատարած ահաբեկչական ողբերգութիւնը է:

Այս ողբերգութիւնը՝ շատ «մեծ ակեր» գործեց, ամերիկացիներուն հոգիներուն մէջ:

“SOCRATE”ԵԱՆ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԼԵՏԵԻՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ՋՐՈՅՑ

1.- Ո՞՛վ ՊԻՏԻ ԾԱՀԻ 2 ՆՈՅՏԵՄԲԵՐ 2004-Ի ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆԱՄԱԳԱԶՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ: GEORGE W. BUSH-Ը ԹԷ՛ ՋՈՀՆ Ֆ. ԿԵՐՐԻ-ՆՍ

2.- ԱՅՆ ԹԵԿԱԾՈՒՆ ՊԻՏԻ ԾԱՀԻ՝ ՈՐ ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ԼՐԷԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԻԿՈՒՆԸՆ ՈՒՆԻ ԵՒ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ Է ԱԻԵԼԻ ԾԱՌԱՅԵԼՆՈՒ ՍԻՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ:

3.- Ո՞՛ր ԹԵԿԱԾՈՒՆ ՈՒՆԻ ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ԼՐԷԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԻԿՈՒՆԸ:

4.- ARIEL SHARON ԵՒ ՍԻՆԱՍՏԵՐԸ ԹԻԿՈՒՆԸ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻՆ՝ GEORGE W. BUSH-Ն:

5.- ՈՒՐԵՄՆ, 2 ՆՈՅՏԵՄԲԵՐ 2004-Ի ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱՄԱԳԱԶՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԴԻՏԻ ԾԱՀԻ, ԾԱՏ ԼԱՌԱՄԱՐ... GEORGE W. BUSH-Ը, ԵՐԷ... ՄԵՐ ԵՒՄ ԵՆ ԿԱՅ ԱՅՍԵՆԴ... ՎԵՐԶԻՆ ՊԱԶՈՒՆ ԵՒ «ԽՈՍՏԻՍԵՐՈՒ ՍԱԿԱՐԱՆԻՆ» ՄԷՋ, ԶԵՐԻՆ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆԸ - ՅՕԳՈՒՑ ՍԻՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԵԼՈՒ - ԱԻԵԼԻ ԾԱՆՐ ՉԿՈՒԷ:

ՎԵՐԻ ՏՈՂԵՐԸ ԳՐՈՒԵԾԱՆ 29-10-2004-Ի ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ 4 ՕՐ ԱՌԱՋ:
ՅՈՒՆԱՆԷՍ ՉՈՒՆՎՈՐԵԱՆ ԿՐԷԸ ՈՐՈՐԵՆԵԱՆ

այս տարողութեամբ ահաբեկչական արարքէ մը:

Չէ՛ որ պաշտպանուած էին ովկիանուով և ծովով, և կ'արեւին կողհացած, աշխարհի ամէնէն զօրաւոր բանակին պաշտպանութեան ներքեւ:

Կը կարծէին, թէ ծայրայեղ իսլամական վտանգը (որ իրենց տեսնեցին) միայն Եւրոպացիներուն և Ռուսերուն համար էր:

Եւ ամերիկացիները ապշութեամբ նկատեցին, որ ծայրայեղ իսլամները իրենց սարսափելի ահաբեկչութիւնը ո՛չ Ռուսիոյ և ո՛չ ալ Եւրոպայի վրայ գործարդեցին, այլ հեռաւոր և ամէնէն ակելի ապահով կարծուած Ամերիկայի սրտին վրայ կատարեցին:

Բնական է... ամբողջ աշխարհին ծագօթ այս իրականութիւնը, ծայրայեղ իսլամները ալ գիտէին, «Որ Սեծագոյն բռնակալը Ամերիկայն է»:

Եւ GEORGE W. BUSH, իսլամներուն հանդէպ Ամերիկայի վարած քաղաքականութիւնը, 11 Սեպտեմբեր 2001-ի ողբերգութենէն յետոյ, բոլորովին փոխեց: Եւ նկատեց մանաւանդ, որ Ամերիկայի համար մեծագոյն վտանգը, Կոմունիզմը-էն ակելի՝ ծայրայեղ իսլամներուն ներկայացուցած վտանգն է:

Եւ արդէն՝ 11 Սեպտեմբերի ահաբեկչութեան պետը, Սատտան մըն էր, ՊէՆ Ասատը անուով, որ Գախնի Սի. Այ. Էյ-ի գործակալ մըն էր, և ահաբեկչներուն մեծամասնութիւնը Սատտաններ էին, ու բոլորն ալ Սիւննի դաւանութեան կը պատկանէին:

1.- Սատտան Արաբիան՝ Սիւննի Իսլամ հարստութեան տեր:

2.- Փաքիստանը՝ Սիւննի Իսլամ պետութիւն մըն է, որ աթմական զենք ունի:

3.- Իրաք՝ Սիւննի պետութիւն մըն է, և քարիւղի մեծ հարստութեան տեր: Թէեւ Սատտան ծայրայեղ իսլամ մը չէր, այլ՝ «Լայիք» մը: Բայց Սատտան արաբական ազգայնամոլութիւնը կը հրահրէր և խաչակիրներուն յաղթած և Երուսաղէմը գրաւած Սուլթան Սալահտին Ալ-Այուբին կը նկատէր ինքզինքը:

Չէ՛ որ, Սուլթան Սալահտինի մամն, ինքն ալ թիկրիթ ծնած էր: Եւ Սատտան, ապագային, կրնար մեծագոյն վտանգը կազմել Իսրայէլի պետութեան համար:

Ուրեմն, ամերիկացիները որոշեցին քանդել Ս. Արաբիոյ, Փաքիստանի և Իրաքի Սիւննի-ակն «Երրորդութիւնը»:

Այդ պատճառաւ՝ Ամերիկան Գախնի յարձակեցաւ Աֆղանիստանի վրայ և բնաջնջեց Թալիբանները ու գրաւեց Աֆղանիստանը:

Ծատ ծանօթ իրականութիւն է, որ՝ «Աֆղանիստանին տեր եղողը Սիջին Ասիոյ տիրացած կ'ըլլայ»:

Եւ Ամերիկան այսօր, Սիջին Ասիոյ երկիրներուն մէջ, գիտութեամբ մեծ խորհիւսխեր հիմնած է Չինաստանի, Ռուսիոյ և Փաքիստանի կոնակը:

***

Եւ Ամերիկան, Մարտ 2003-ին, իր զինակցիներով յարձակեցաւ Իրաքի վրայ և քանդեց Սատտանի իշխանութիւնը, ու կը շարունակէ քանդել Իրաքը մինչեւ այսօր:

Ներկայիս ամերիկացիները, Իրաքի մէջ, իշխանութեան գլուխ բերած են, գրեթէ ամբողջութեամբ Երևեթ կազմուած կառավարութիւն մը, որուն անդամներուն մեծ մասը Սի. Այ. Էյ-ի գործակալներ էին:

Եւ այսօր Իրաքի մէջ, վերջին շրջաններու մեծագոյն պատերազմը տեղի կ'ունենայ:

Մարտ 2003-թ-ին Ամերիկացիներուն շղթայազերծած պատերազմը, իր թէ, քանի մը շարքում մէջ, Ամերիկացիներուն յաղթանակով վերջացան:

Բայց այսօր, Սիւննի Իրաքցիներուն և Ամերիկացիներուն միջեւ, Սիւննի Իրաքցիներու և Երևեթ իրաքցիներու միջեւ ամէնէն արինտ, եղբայրասպան բաղխումները տեղի կ'ունենան:

Եւ վախ ունեցնք, որ այս եղբայրասպան պատերազմը ակելի տարածուի և սաստկանայ:

Եւ Ամերիկացիներուն և Հրեաներուն ծրագիրը ալ այ՛ս է արդէն:

Այստեղ կը հրատարակենք՝ այս եղբայրասպան պատերազմին հետեւանքով կատարուած ողբերգութեան մը նկարը, ուր կը տեսնուին դիակները 49-ը իրաքցի Երևեթ իրաքցիներու գիտութեամբ զինուորականներու, որոնք զոհ գացած են անողոք հաշտելարարի մը:

Արեւմուտքի թերթերը, այս աստիճան զարհուրելի ողբերգութեան մը մասին, շատ մանրամասնութիւն չտուին, հասկնալի պատճառներով:

Այս մասին մեր քաղած կցկտուր տեղեկութիւնները ամփոփ ձեւով տպու ջանանք:

Սատտանի իշխանութեան շրջանին, հակառակ որ Երևեթ ժողովուրդը մեծամասնութիւն կը կազմէր Իրաքի մէջ, իշխանութիւնը կեղոնցանք էր Սիւննիներուն ձեռքին մէջ:

Եւ բանակը մեծամասնութեամբ, Սիւննի-ներէ և Սատտանի համակիրներէ կազմուած էր:

Մինչդեռ ժողովրդավարները, աւելի լայնախոհ, աւելի բարեացակամ են Սեւ-երուն և օտարներուն հանդէպ: Եւ մանաւանդ՝ կը ձեւացնեն, որ կը պաշտպանեն գործաւորին և աղքատներուն իրաւունքները:

Եւ հրեաները, ըստ իրենց աւանդական քաղաքականութեան, քիչ մը բոլոր կուսակցութիւններուն մէջ են, և բնականաբար, Հանրապետական և Ժողովրդավար կուսակցութիւններէն ներս ալ թափանցած են:

Բայց, աւելի շատ, Ժողովրդավար-ներուն հետ կը գործակցին:

Հրեաները, աշխարհի բոլոր երկիրներուն մէջ ըրածնուն նման՝ աւելի ձախակողմեան հակում ունեցող և նուազ ազգասէր և «լայնախոհ» կուսակցութիւններուն թիկունք կը կանգնին, որ կարենան ազատօրէն իրենց ծրագիրները գործադրել անոնցմէ ներս, որ կարենան իշխել այդ երկիրներուն վրայ:

DEMOCRATE նախագահ Զլինթոնի շրջանին (1994-2000), իշխանութիւնը բոլորովին հրեաներուն ձեռքն էր, և հրեաները Զլինթոն-ի տարիներուն, իրենց ծրագիրները շատ աւելի դիւրին կրցան գործադրել:

Մինչդեռ այսօրուան Ամերիկայի նախագահ Պուշ-ին հայրը՝ Հանրապետական (1989-1993) Ճորճ Պուշը, հակառակ որ իր արտաքին քաղաքականութեան մէջ դրամատէրերուն (բնական է՝ նոյնպէս ալ հրեաներուն) ծրագիրները գործադրեց, և Սատտամը շատ չզօրանայ ըսելով՝ 1991-ին անոր դէմ պատերազմ հռչակեց և քանդեց Իրաքը: Բայց ան, շատ չէր սիրեր հրեաները, և նոյնպէս, Ամերիկայի հրեաներն ալ՝ Պուշը չէին սիրեր, և 1994-թ.ի ընտրութիւններուն, հրեաները, Պուշին քուէ չտուին, և Զլինթոնն նախագահ ընտրուեցաւ:

Եւ մանաւանդ՝ հայր - Պուշ-ի Արտաքին գործոց նախարար Ճէյմս Պէյքըրը, շատ ծանօթ է հրեաներուն մասին կատարած իր հետեւեալ յայտարարութեամբ.

"FUCK THE JEWS. THEY DONT VOTE FOR US ANYWAY".-«Խերը անիծեմ» հրեաներուն: Անոնք, ամէն պարագայի, երբեք մեզի համար պիտի չքուէարկեն»:

* *

Հակառակ իր հօր՝ Ճորճ Պուշի հակահրեական կեցուածքին, այսօրուան Ամերիկայի նախագահ GEORGE W. BUSH-ի վարչակարգը, վերջին շրջաններու ամերիկեան իշխանութիւններուն ամէնէն սիոնականամէտն է, որ ծայրայեղօրէն Իսրայէլին թիկունք կը կանգնի:

Եւ այսօրուան պահպանողական REPUBLICAINE-ներուն 62 առ հարիւրը համակիր է Իսրայէլի:

Մինչդեռ DEMOCRATE-LAIC-ներուն միայն 26 առ հարիւրը կողմնակից է Իսրայէլի:

Ինչպէ՞ս, Հանրապետականներու մօտ, տրամադրութիւններու այսքան մեծ փոփոխութիւն կատարուեցաւ:

Կը կարծենք, որ ասոր առաջնակարգ պատճառը, 11 Սեպտեմբեր 2001-ին, Նիւ Եորքի մէջ ծայրայեղական իսլամներուն կատարած ահաբեկչական ողբերգութիւնն է:

Այս ողբերգութիւնը՝ շատ «մեծ աւեր» գործեց, ամերիկացիներուն հոգիներուն մէջ:

Անոնք, մինչեւ 11 Սեպտեմբեր 2001-թ.ը կը կարծէին, թէ իրենք զերծ են

այս տարողութեամբ ահաբեկչական արարքէ մը:

Չէ՞ որ պաշտպանուած էին ովկիանոսով և ծովով, և կ'ապրէին կղզիացած, աշխարհի ամէնէն զօրաւոր բանակին պաշտպանութեան ներքեւ:

Կը կարծէին, թէ ծայրայեղ իսլամական վտանգը [որ իրենք ստեղծեցին] միայն Եւրոպացիներուն և Ռուսերուն համար էր:

Եւ ամերիկացիները ապշութեամբ նկատեցին, որ ծայրայեղ իսլամները իրենց սարսափելի ահաբեկչութիւնը ո'չ Ռուսիոյ և ո'չ ալ Եւրոպայի վրայ գործադրեցին, այլ հեռաւոր և ամէնէն աւելի ապահով կարծուած Ամերիկայի սրտին վրայ կատարեցին:

Բնական է... ամբողջ աշխարհին ծանօթ այս իրականութիւնը, ծայրայեղ իսլամներն ալ գիտէին, «Որ Մեծագոյն բռնակալը Ամերիկան է»:

* * *

Եւ GEROGЕ W. BUSH, իսլամներուն հանդէպ Ամերիկայի վարած քաղաքականութիւնը, 11 Սեպտեմբեր 2001-ի ողբերգութենէն յետոյ, բոլորովին փոխեց: Եւ նկատեց մանաւանդ, որ Ամերիկայի համար մեծագոյն վտանգը, Կոմունիզմ-էն աւելի՝ ծայրայեղ իսլամներուն ներկայացուցած վտանգն է:

Եւ արդէն՝ 11 Սեպտեմբերի ահաբեկչութեան պետը, Սաուտցի մըն էր, Պէն Լատէն անունով, որ նախկին Սի. Այ. Էյ.-ի գործակալ մըն էր, և ահաբեկիչներուն մեծամասնութիւնը Սաուտցիներ էին, ու բոլորն ալ Սիւննի դաւանութեան կը պատկանին:

1.- Սաուտի Արաբիան՝ Սիւննի Իսլամ պետութիւն մըն է, քարիւղի հսկայ հարստութեան տէր:

2.- Փաքիստանը՝ Սիւննի Իսլամ պետութիւն մըն է, որ աթոմական զէնք ունի:

3.- Իրաք՝ Սիւննի պետութիւն մըն է, և քարիւղի մեծ հարստութեան տէր: Թէեւ Սատտամ ծայրայեղ իսլամ մըն չէր, այլ՝ «Լայիք» մը: Բայց Սատտամ արաբական ազգայնամոլութիւնը կը հրահրէր և խաչակիրներուն յաղթած և Երուսաղէ-

մը գրաւած Սուլթան Սալահետտին Այնուլիի՝ յաջորդը կը նկատէր ինքզինք: Չէ՞ որ, Սուլթան Սալահետտինի նման, ինքն ալ Թիկրիթ ծնած էր: Եւ Սատտամ, ապագային, կրնար մեծագոյն վտանգը կազմել Իսրայէլի պետութեան համար:

Ուրեմն, ամերիկացիները որոշեցին քանդել Ս. Արաբիոյ, Փաքիստանի և Իրաքի Սիւննի-ական «Երրորդութիւնը»:

Այդ պատճառաւ՝ Ամերիկան նախ յարձակեցաւ Աֆղանիստանի վրայ և բնաջնջեց Թալիպանները ու գրաւեց Աֆղանիստանը:

Շատ ծանօթ իրականութիւն է, որ՝ «Աֆղանիստանին տէր եղողը Միջին Ասիոյ տիրացած կ'ըլլայ»:

Եւ Ամերիկան այսօր, Միջին Ասիոյ երկիրներուն մէջ, զինուորական մեծ խարխուներ հիմնած է Չինաստանի, Ռուսիոյ և Փաքիստանի կռնակը:

**

Եւ Ամերիկան, Մարտ 2003-ին, իր զինակցիներով յարձակեցաւ Իրաքի վրայ և քանդեց Սատտամի իշխանութիւնը, ու կը շարունակէ քանդել Իրաքը մինչեւ այսօր:

Ներկայիս ամերիկացիները, Իրաքի մէջ, իշխանութեան գլուխ բերած են, գրեթէ ամբողջութեամբ Շիի-ներէ կազմուած կառավարութիւն մը, որուն անդամներուն մեծ մասը Սի. Այ. Էյ.ի գործակալներ էին:

Եւ այսօր Իրաքի մէջ, վերջին շրջաններու մեծագոյն պատերազմը տեղի կ'ունենայ:

Մարտ 2003-թ.ին Ամերիկացիներուն շղթայազերծած պատերազմը, իբր թէ, քանի մը շաբթուան մէջ, Ամերիկացիներուն յաղթանակով վերջացաւ:

Բայց այսօր, Սիւննի Իրաքցիներուն և Ամերիկացիներուն միջեւ, Սիւննի Իրաքցիներու և Շիի իրաքցիներու միջեւ ամէնէն արիւնոտ, եղբայրասպան բաղխումները տեղի կ'ունենան:

Եւ վախ ունինք, որ այս եղբայրասպան պատերազմը աւելի տարածուի և սաստկանայ:

Եւ Ամերիկացիներուն և Հրեաներուն ծրագիրն ալ ա՛յս է արդէն:

Այստեղ կը հրատարակենք՝ այս եղբայրասպան պատերազմին հետեւանքով կատարուած ողբերգութեան մը նկարը, ուր կը տեսնուին դիակները 49-ը իրաքցի Շիի երիտասարդ զինուորականներու, որոնք զոհ գացած են անողոք հաշուեյարդարի մը:

Արեւմուտքի թերթերը, այս աստիճան զարհուրելի ողբերգութեան մը մասին, շատ մանրամասնութիւն չտուին, հասկնալի պատճառներով:

Այս մասին մեր քաղած կցկտուր տեղեկութիւնները ամփոփ ձեւով տալու ջանանք:

Սատտամի իշխանութեան շրջանին, հակառակ որ Շիի ժողովուրդը մեծամասնութիւն կը կազմէր Իրաքի մէջ, Իշխանութիւնը կեդրոնացած էր Սիւննիներուն ձեռքին մէջ:

Եւ բանակը մեծամասնութեամբ, Սիւննի-ներէ և Սատտամի համակիրներէ կազմուած էր:

Իրաքի Շիի-ները հեռու պահուած էին կարեւոր պաշտօններէն, և (→էջ 3)

“SOCRATE”ԵԱՆ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԵՏԵԻՈՂՈՒԹԵԱՄԲ... (Ծար. էջ 2-էն)

ամոնք զուրկ էին զհնուորական մեծ հմտութեցէ:

Երբ Ամերիկացիները Իրաքը գրաւեցին, Շիի-ներուն բերին իշխանութեան գլուխ: Բայց չունէին մասնագիտացած Շիի զհնուորներ, որոնց շատ պէտք ունէին: Նոր կառավարութիւնը պէտք ունէր մասնագէտներու:

Եւ Ամերիկացիները հիւսիսային Իրաքի մէջ, ուր 1991-թ.էն ի վեր գործնապէս քրդական իշխանութիւն հաստատուած էր, զհնուորական կեդրոններ հիմնեցին որ մասնագիտացած զհնուորներ պատրաստեն հոն:

Եւ ծանօթ է, որ թրքական իշխանութիւնները, սա վերջին երեք ամիսներուն, Ամերիկացիներուն մօտ բողոքած էին, որ այս «քեմբ»երուն մէջ, իսրայէլացի զհնուորական մասնագէտներ, Զիւրտ զհնուորներ կը մարզեն:

Թէեւ իսրայէլացիք հերքած էին այս լուրը, բայց իրականութիւն էր, որ իսրայէլացի մասնագէտներ, ուրիշ անուններու տակ ծածկուած, կը մարզէին քիւրտ զհնուորներ:

Եւ Ամերիկացիները, հարաւային Իրաքի Շիի բնակչութեցէն մեծ թիւով երիտասարդներ հաւաքելով, կը տանին հիւսիսային Իրաքի Զիրքուք քաղաքին մօտ գտնուող այս զհնուորական «քեմբ»երը, որ իսրայէլացի զհնուորական մասնագէտները, քիւրտերու կողքին մարզեն նաեւ, այս իրաքի Շիի երիտասարդները:

Եւ այս երիտասարդ զհնուորներէն 49-ը հոգի, Զիրքուքի իրենց զօրանոցին մէջ 20 օր մարզուելէ յետոյ, 23 Հոկտեմբեր 2004-ին, 5 «մինիպիւս»ներով հարաւային Իրաք վերադարձի ճամբու վրայ, Պաղտատի հիսիսը՝ Մանտալի ըսուած վայրին մէջ, յարձակումի կ'ենթարկուին: Եւ երիտասարդ զհնուորները փոխադրականօրէն վար կ'առնուին և իւրաքանչիւրին գլխուն արձակուած

փամփուշտով մը կը սպաննուին:

Եւ հետեւեալ օրը, ճամբուն վրայ կը գտնուին 49-ը անգէն ու նորակոչիկ գինուորներուն և 5 շարժավարներուն դիակները:

Ահա ա՛յս է, Ամերիկացիներուն բերած խաղաղութիւնը Իրաքին:

Իրականութեան մէջ, Ամերիկացիք կը պատրաստէին ապագայի եղբայրասպան պատերազմ մը, որ պիտի մղուէր Սիւննի և Շիի արաբներուն միջեւ:

Մեր գրութեան սկիզբը ըսինք, թէ Պուշին թիկունք կը կանգնին Շարոնը և հրեաները:

Ինչո՞ւ: Բացատրելու ջանանք:

Պուշ մոլեռանդ բողոքական մըն է: Ինք, որ ժամանակին այլուամու մը եղած էր, իր մասին կ'ըսէ, թէ իր «հաւատքին շնորհիւ» փրկուած է այլուամոլութենէն:

Այն օրը երբ՝ 11 Սեպտեմբերի ահաբեկչական ողբերգութիւնը կատարուեցաւ, Պուշ աւելի՛ փարեցաւ կրօնին: Արդէն կ'ըսուի, թէ բողոքական կրօնը շատ մօտ է հրէականին:

Երբ Պուշ, մոլեռանդ իսլամներուն դէմ պատերազմելու որոշումը տուաւ, ան նկատեց, որ յաջողելու համար, հրեաներուն թիկունքը ունենալը պայման է:

Սպիտակ Տուն-ին այժմու բնակիչը, իշխանութեան գլուխ եկած առաջին օրերուն, Պաղեստինեան պետութեան մը ստեղծման մասին կ'արտայայտուէր:

Երբ, 11 Սեպտեմբեր 2001-ի ողբերգութիւնը կատարուեցաւ, այլեւս բոլորովին մոռցաւ իր խոստումը:

Եւ անկէ յետոյ, ամերիկեան ոեւէ նախագահէ աւելի, սկսաւ պաշտպան կենցալ հրեաներուն, Իսրայէլին և մանաւանդ՝ Իսրայէլի վարչապետ Շարոնին:

Եւ իր խօսքերով, իր կեցուածքով և գործունէութեամբ՝ Պուշ հաւատացուց հրեաներուն, որ ինք մեծագոյն բարեկամն է Շարոնին:

Եւ Պաղեստինի մէջ, Պաղեստինցի ժողովուրդին դէմ Շարոնին կատարած բոլոր ոճրային արարքներուն աչք գոցեց, և Միացեալ Ազգերու ժողովին մէջ, հրեաներուն դէմ առնուելիք բոլոր որոշումներուն, իր «վեթօ»ով արգելք եղաւ:

Եւ սիոնական հրեաները հաւատացած են Պուշին ու համոզուած, որ ներկայ պայմաններուն մէջ, իրենց համար ամէնէն աւելի պիտանի և ապագային ալ օգտակար ըլլալիք նախագահը GEORGE W. BUSH-ն է:

Յ.Գ.- Եթէ, մեր տուեալներու վրայ հիմնուած նախատեսութիւնը չիրականանայ և GEORGE W. BUSH նախագահ չընտրուի, այս ըսել է, թէ՛ Սիոնիստները նախընտրեցին հրէական ծագում ունեցող JOHN F. KERRY-ն:

**ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐԲԵՐՈՒՆ [ԻՐԻ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
 ՄԱՅԻՍ 1968 - Թ.Ի ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆՈՎ,
 ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ՋՕՐԱՎԱՐ
 DE GAULLE-Ը ՔԱՆԴՈՂ ԿԱՐՄԻՐ DANY-Ն ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՄԷՋ**

19 Հոկտեմբեր 2004 թուակիր Hürriyet թերթին առաջին էջին վերնագիր լուրը, և ներքին էջերուն մէջ 5 հրապարակագիրներու յօդուածներուն նիւթը՝ Կարմիր DANY-ին Թուրքիա այցելութեան մասին է:

Ո՞վ է եղեր այս կարմիր DANY-ն, որ անոր Թուրքիա այցելութեան այսքան կարեւորութիւն տրուեր է:

Կարմիր DANY-ին բուն անունը՝ DANIEL BENDIT է: Մայրը գերմանացի հրեայ է: Հօրը ով ըլլալը յայտնի չէ: Եւ DANIEL - COHN BENDIT ասով կը հպարտանայ. «Ես՝ Աշխարհի Զաղաքացի եմ» կ'ըսէ: DANIEL - COHN BENDIT-ին ինչո՞ւ կարմիր DANY ըսեր են:

Անունը վրան է՝ Կարմիր է: Այսինքն համայնավա՞ր է:

Ոչ, ծայրայեղ ծախ TROTSKISTE է: Մանօթ իրականութիւն է, որ TROTSKISTE-ները շատ թշնամի են համայնավարներուն: Ի՞նչ ըրեր է այս կարմիր DANY-ն:

Մայիս 1968-ին, Փարիզի համալսարանական ուսանողները, ապստամբութեան մղած առաջնորդն է: Ինչո՞ւ:

Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահ DE GAULLE-ը քանդելու համար: Յաջողեցա՞ւ:

Այո: Այս ուսանողական ապստամբութեամբ, Ֆրանսան փլուզման վտանգ անցուց:

Փարիզը և Ֆրանսայի մեծ քաղաքները՝ շատ վնասուեցան:

Եւ Ջօր. DE GAULLE-ը, տարի մը վերջ, ստիպուեցաւ հրաժարիլ:

Ֆրանսայի Արդարութիւնը, այս աղէտին պատասխանատուները դատարանի յանձնեց:

Յանցաւոր նկատուողները՝ դատապարտուեցան:

Կարմիր DANY-ն ալ դատապարտուեցաւ. բայց, իր մայրը գերմանացի հրեայ ըլլալուն՝ Գերմանիա ապաստանեցաւ:

Եւ Ֆրանսական դատարանը Կարմիր DANY-ին Ֆրանսա մուտքը բաւական տարիներ արգիլած էր: Կարմիր DANY-ն Գերմանիոյ մէջ գոյն փոխեց:

Մայրայեղ ծախակողմեան DANY, կարմիր DANY-ն՝ Գերմանիոյ մէջ, կանանչներուն կուսակ-
ցութեան մէջ մտաւ, «կանանչացաւ»:

Եւ մեծ ծարպիկութեամբ կանանչացած կարմիր DANY-ն՝ քանի մը տարիներ յետոյ,
կանանչներուն առաջնորդը ըլլալով, Ֆրանքֆուրդ քաղաքին փոխ-քաղաքապետ ընտրուեցաւ:

Եւ կարմիր DANY-ն՝ Երոպական Միութեան ընտրութիւններուն մասնակցեցաւ: Եւ Գերմանիոյ
«կանանչ»ներուն ներկայացուցիչը ըլլալով, Երոպական Միութեան երեսփոխան ընտրուեցաւ: Եւ
այսքանով ալ չգոհացաւ:

Երոպական Խորհրդարանին մէջ, բոլոր «կանանչ» երեսփոխաններուն նախագահ ալ ընտրուեցաւ:

Եւ հին կարմիր - նոր կանանչ DANY-ն, Երոպական Խորհրդարանին բանակցութիւններուն
ընթացքին և առնուած որոշումներուն մէջ՝ առաջնակարգ ծայն ունեցող ղեկավարներէն մէկը եղաւ:

Եւ Երոպական Խորհրդարանին այս նոր առաջնորդներէն կարմիր-կանանչ DANY-ն, Խորհրդա-
րանի նիստերուն «նետած» ծառերուն մէջ, մինչեւ երէկ, Թուրքիոյ Երոպական Միութեան մէջ
մտնելուն դէմ կ'ելլէր:

Բայց անցեալները լուր մը տարածուեցաւ: Կարմիր-կանանչ DANY-ն, Երոպական Խորհրդարա-
նին նիստերուն «նետած» ծառերուն մէջ, այս անգամ ալ բոլորովին հակառակը՝ Թուրքիոյ Երոպա-
կան Միութեան մէջ առնուիլը պահանջեր է:

Բնական է՝ Թրքական կառավարութիւնը այս առիթը կը փախցնէ՞:

Կարմիր-կանանչ DANY-ն, Թուրքիա հրաւիրուեր է: Հիմա Տենիս, Թրքական շատ ծանօթ ծելով,
Թուրքիոյ մէջ պիտի հիւրասիրուի և պիտի փառաբանուի... վերջը ի՞նչ ըլլալիքը ծանօթ է:

Մինչ այդ, մեր միտքը, հարցումով մը չարչարուիլ սկսաւ:

Այս վերջին՝ 180 աստիճան գաղափար փոխելէն յետոյ, DANY-ին ի՞նչ անուն պիտի տան:

Առաջ DANIEL - COHN BENDIT-ին կարմիր DANY կ'ըսէին:

Յետոյ, անոր կանանչ DANY կոչել սկսան:

Բայց հիմա, DANY-ին ի՞նչ անուն պիտի տան:

Եթէ մեզի հարցնէք, հիմա ալ կարմիր-կանանչ DANY-ին ամէնէն աւելի վայլող անունը՝

«ԳՈՐԾ - ԳԱՅԼ DANY» է:

Յ.Գ.

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

MAYIS 1968-DE, ÖĞRENİCİ İSYANLARI İLE FRANSIZ CUMHURBAŞKANI GENERAL DE GAULLE-Ü YIKAN KIZIL DANY-I TÜRKİYEDE

19 EKİM 2004 TARİHLİ HÜRRIYET GAZETESİNİN BİRİNCİ SAHİFESİNİN BAŞLIK YAZISI VE İÇ SAHİFELERİNDE 5 YAZARIN MAKALELERİNİN MEVZUU KIZIL DANY-IN TÜRKİYEYİ ZİYARETİ İLE ALAKALI.

KİMMİS BU KIZIL DANY, Kİ ONUN TÜRKİYEYİ ZİYARETİNE BU KADAR EHEMİYET VERİLİYOR?

KIZIL DANY-IN ASIL İSMİ: DANIEL-COHN BENDİT. ANNESİ ALMAN MUSEVİSİ. BABASI BELLİ DEĞİL. VE DANIEL-COHN BENDİT BUNUNLA İFTİHAR EDER. "BEN DÜNYA VATANDAŞIYIM" DİYOR. DANIEL-COHN BENDİT-E NİÇİN KIZIL DANY DEMİSLER?

İSMİ ÜSTÜNDE, KIZIL. YANI KOMÜNİST Mİ?

HAYIR, ASİRİ SOLCU TROTSKİST. MALÜM YA TROTSKİSTLER, ÇOK DÜŞMAN KOMÜNİSTLERE.

NE YAPMIŞ BU KIZIL DANY? MAYIS 1968-DE PARIS UNIVERSİTE ÖĞRENİCİLERİNİ İSYANA TESHİK EDEN LİDER. NİÇİN?

FRANSIZ CUMHURBAŞKANI GENERAL DE GAULLE-Ü YIKMAK İÇİN.

MUAVVAK OLDU MU?

EVET. BU ÖĞRENİCİ İSYANLARI İLE FRANSA YIKILMA TEHLİKESİ ATLATTI.

PARIS VE DİĞER FRANSIZ BÜYÜK ŞEİRLERİ HARABEYE DÖNDÜ.

VE GENERAL DE GAULLE, BİR SENE SONRA İSTİFA ETMİYE MECBUR OLDU.

FRANSIZ ADALETİ, BU FACİAYA SEBEP OLANLARI MAHKEMEYE VERDİ.

SUÇLU GÖRÜLENLER MAHKUM OLDU. KIZIL DANY DE MAHKUM OLDU.

FAKAT, ANNESİ ALMAN MUSEVİSİ OLDUĞU İÇİN, KIZIL DANY ALMANYAYA SİGİNDİ.

VE FRANSIZ ADALETİ KIZIL DANY-IN SENELERGE FRANSAYA GİRMESİNİ YASAK ETTİ.

KIZIL DANY ALMANYADA RENK DEĞİŞTİRDİ.

ASİRİ SOLCU TROTSKİST KIZIL DANY, ALMANYADA YESİLLERİN PARTİSİNE GİRDİ, YESERDİ.

VE EL ÇABUKLUĞU MARİFET, YESERMİŞ KIZIL DANY BİR KAÇ SENE SONRA, YESİLLERİN LİDERİ

OLARAK, FRANKFURT SEHRININ BELEDIYE BASKAN - YARDIMCILIGINA SEÇİLDİ.

ONDAN SONRA SANS DANY-E "YÜRÜ YA KULUM" DEDI.

VE KIZIL - YESİL DANY AVRUPA BIRLIGI SEÇİMLERINE GIRDİ. VE ALMANYA YESİLLERİNİN TEM-SILCISI OLARAK AVRUPA BIRLIGINE MİLLETVEKİLİ SEÇİLDİ.

VE BU KADARLA KALMADI...

AVRUPA PARLAMENTOSUNDA BÜTÜN YESİL MİLLETVEKİLLERİNİN BASKANI SEÇİLDİ.

VE YENİ YESİL, ESKİ KIZIL DANY, AVRUPA PARLAMENTOSUNDA, ALINAN KARARLARDA EN BÜYÜK SOZ SAHİBİ LİDERLERDEN BİRİ OLDU.

VE BU AVRUPA PARLAMENTOSU YENİ LİDERLERİNDEN KIZIL YESİL DANY AVRUPA PARLAMENTO-SUNDA DÜNE KADAR ATTIGI NUTUKLARDA, TÜRKİYENİN AVRUPA BIRLIGINE GİRMESİNE KARŞI ÇIKARDI.

FAKAT GEÇENLERDE BİR HABER YAYILDI.

KIZIL YESİL DANY AVRUPA PARLAMENTOSUNDA ATTIGI NUTUKLARDA, BU SEFERDE TAM TER-SINE, TÜRKİYENİN AVRUPA BIRLIGINE GİRMESİNİ TALEP ETMİS.

TABİİ, TÜRK HÜKÜMETİ BU FIRSATI KAÇIRIR MI? KIZIL YESİL DANY-I TÜRKİYEYE DAVET ETMİS.

SİMDİ DANY, MESHUR TÜRK ÜSULU İLE TÜRKİYEDE MİSAFİR EDİLECEK VE AGIRLANACAK... SONRASI MALÜM.

FAKAT BU ARADA AKLİMİZA, SU SORU TAKILDI: BU SON 180 DERECE FİKİR DEĞİSTİRMESİNDEN SONRA DANY-E NE İSİM VERECEKLER?

ESKİDEN DANIEL-COHN BENDİT-E KIZIL DANY DİYORLARDI. SONRA YESİL DANY DENMİYE BAS-LANDI. ACABA DANY-E NE İSİM TAKICAKLAR SİMDİ?

BİZE SORARSANIZ, SİMDİ BU KIZIL - YESİL DANY-E EN YAKISAN İSİM:

"BOZ KURT DANY" DIR.

Յ. Չ.

Ճ Շ Դ Ո Ի Մ

«ՆԱՅԻՐԻ»-ի 21 Սեպտ. [2004] համարին մէջ [թիւ 224], Յ. Ջիլինկիբեանի թրքե-րէն գրութեան 23-րդ և 24-րդ տողերու "MILLIYET"՝ներք պէտք է կարդայ "HUR-RIYET":

Նոյն փոփոխութիւնը կը խնդրուի կատարել նաեւ թրքերէն բնագրին հայերէն թարգմանութեան մէջ, գրութեան 22-րդ տողին զոյգ ու 29-րդ տողին "MIL-LIYET"՝ներք վերածելով "HURRIYET"-ի:

“SOCRATE”-ԵԱՆ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
 ՀԵՏԵԻՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԶՐՈՅՑ

Կ'ԸՍԵՆ, ԹԷ ԴՐԱՄԸ «ԳՈՅՆ» ՉՈՒՆԻ,
 «ՀՈՏ» ՉՈՒՆԻ:

ՃԻՇԴ Է... ԲԱՅՑ...

ԱՍԷՆԷՆ ԿԱՐԵԻՈՐԸ_

ԴՐԱՄԸ՝ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՉՈՒՆԻ:
 ՈՒՐԵՄՆ

...ԲՈԼՈՐ ԴՐԱՄԱՏԻՐԱԿԱՆ ԿԱՐՉԱԶԵԻԵՐԸ
 ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԵՆ:

ԵՒ ԿԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ Է:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
 [ԿՐԷԺ ՈՌԻՔԷՆԵԱՆ]

Դրամը՝ քաղաքակրթության ապօրինի գաւակն է:

Առաջին մարդիկը, «առեւտուր» չէին գիտեր:

Անոնք ալ, կենդանական ամբողջ աշխարհին արարածներուն նման, իրենց օրուան ուտելիքը հայթայթելու կ'աշխատէին և ասով կը բաւարարուէին:

Յետոյ, կեանքի պայմանները փոխուեցան:

Եւ քաղաքակրթության առաջին քայլերը նետուիլ սկսան:

Եւ անկէ շատ ետքն է, որ առեւտուրը, և անելի ուշ ալ՝ դրամը մէջտեղ ելան:

Եւ դրամին հետ խարդախութիւնը, անիրաւութիւնը և հարստութիւնը յայտնուեցան:

Եւ մարդկային տրամաբանութիւնը և իմաստութիւնը, առաջին օրերէն նկատեցին դրամին և հարստութեան վնասները:

Եւ բոլոր քաղաքակրթութիւններուն մէջ, իմաստուններ գտնուեցան որոնք դրամին պատճառած «հիւանդութիւնը» դարմանել ուզեցին:

Մանաւանդ՝ հին Յունաստանի փիլիսոփաները, շատ մը տեսութիւններ մէջտեղ նետեցին:

Այս փիլիսոփաներէն ամէնէն յատկանշականը՝ Յոյն փիլիսոփայ PLATON-ի [Պղատոն-Ք. ա. 4.դար] տեսութիւնն է:

Պղատոնը, իր նախատեսած «Պետութեան» մէջ՝ անձնական «ունեւորութիւնը», սեփականատիրութիւնը բոլորովին ջնջած է:

Եւ ամէն ինչք «հաւաքականութեան» կը պատկանի – ըսած է:

Պղատոնն է՝ առաջին նախնական համայնավարութեան հիմերը նետողը:

Բոլոր կրօնները «Դրամ»ին վնասներուն մասին արտայայտուած են, և իրենց դրած օրէնքներով, դրամին պատճառած վնասներուն արգելք ուզած են ըլլալ:

Մանաւանդ քրիստոնէական կրօնը՝ դրամին իշխանութեան դէմ ճակատ յարդարած էր:

Քրիստոսին՝ հարուստ երիտասարդի մը հետ ունեցած խօսակցութիւնը, շատ բնորոշիչ է.

Հարուստ երիտասարդ մը օր մը, Քրիստոսին կը հարցնէ՝

«ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԻ ԸԼԼԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ Ի՞ՆՉ ՊԷՏՔ Է ԸՆԵՄ»:

Քրիստոս կը պատասխանէ.

«ԱՄԲՈՂՋ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԴ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ԲԱԺՆԷ ԵՒ ԵՏԵՒԷՍ ԵԿՈՒՐ»:

Բայց հարուստ երիտասարդը, իր հարստութիւնը կորսնցնել չ'ուզեր, և կը հեռանայ Քրիստոսի քովէն:

Քրիստոսի այս պատմութեան մէջ, մարդ արարածին հարստութեան և դրամին ի՛նչ աստիճան փարած ըլլալը, և մարդուն համար «Դրամ»ին ներկայացուցած առաւելութիւններէն հրաժարելուն ի՛նչ աստիճան դժուար ըլլալը, շատ յստակօրէն կը տեսնուի:

Քրիստոս է տը՝ առաջին դարերուն ստեղծուած քրիստոնէական գաղտնի համայնքները, իրա՛ւ համայնավարութեան սկզբունքերու վրայ հիմնուած էին:

Բայց, Աւետարանի մէջ նշուած պատմութիւններուն մէջ ալ կը տեսնուի, որ այս՝ քրիստոնէայ համայնքներուն մէջ ապրողներն անգամ, դրամին և ունեւորութեան հմայքէն բոլորովին չէին կրցած ձերբազատուիլ:

Եւ շատ մը քրիստոնէաներ, հակառակ իրենց՝ Քրիստոսի Վարդապետութեան հանդէպ ունեցած խոր հաւատքին և Քրիստոսի «*Հարուստը դրախտին դռներն ենք չի կրնար մտնել*» ըսելուն, փորձեցին իրենց ունեցած հարստութիւնը պահել:

Եւ այս առաջին քրիստոնէայ համայնքներուն վարիչները, Քրիստոսին՝ հարըստութեան դէմ կատարած յորդորներուն հաւատարիմ մնալու համար, ստիպուեցան հարստութեան մարմաջէն տարուող քրիստոնէաները ծանր պատիժներու, նոյնիսկ մահուան դատապարտել:

Բայց ոչ մէկ պատիժ, և նոյնիսկ Քրիստոսի «*հարուստը՝ դժոխք կ'երթայ*» պատգամը արգելք չեղան՝ մարդոց մէջ ձեւով մը «*երկրորդ բնութիւն*» դարձած հարստութեան ձգտումին ու մարմաջին:

Եւ ժամանակը շատ բան փոխեց:

Եւ քրիստոնէական կրօնին առաջնորդները իրենք ալ, ժամանակին ու պայմաններուն յարմարեցան և գործակցեցան տեղւոյն պետական իշխանութիւններուն հետ, և բոլորովին հեռացան Քրիստոսի սկզբունքներէն, և իրենք ալ ենթարկուեցան հարստութեան հոսանքին և հոգեպէս դատարկուելու ճամբուն մէջ մտան:

Եւ քրիստոնէայ եկեղեցին, ընդհանուր առմամբ վերածուեցաւ, պարզապէս աւանդական ծէսերը շարունակող, սովորամոլ դերասաններու միութեան մը:

Բնականաբար, այս՝ հոգիով տկարացած քրիստոնէայ Մայր Եկեղեցին ենթարկուեցաւ, «*իբր թէ*» Քրիստոսի իսկական հաւատքը քարոզող շատ մը հերետիկոսներու յարձակումներուն:

Եւ Քրիստոսի եկեղեցին բաժան բաժան եղաւ, ու շատ բան կորսնցուց իր հոգեկան հարստութենէն:

Եւ Քրիստոսի հարստութեան դէմ ըրած քարոզներն ու տուած յորդորները, բոլորովին մոռցուեցան:

Եւ հոգեպէս աղքատացած «*Քրիստոսի Մայր Եկեղեցին*» վերածուեցաւ աշխարհի ամենահարուստ հաստատութեան:

***

Եւ դարեր անցան:

Եւ բռնակալ հարուստ թագաւորներու իշխանութեան ենթարկուած աշխարհին մէջ, հարուստը աւելի հարուստի, և աղքատը աւելի աղքատի վերածուեցաւ:

Եւ Քրիստոսին՝ հարստութեան վնասներուն մասին տուած քարոզները և «*Երանի աղքատներուն*» ըսելով, տկարներուն ի նպաստ կատարած խոստումները, բոլորովին մոռցուեցան:

Եւ այս իրավիճակը տեսց մինչեւ Ճարտարարուեստականացումին ամէնէն ծաղկեալ շրջանը հանդիսացող՝ 19-րդ դարու վերջաւորութիւնը:

Բայց, ճարտարարուեստին յառաջացումովը, նոր դասակարգ մը ստեղծուած էր-

ԱՇԽԱՏԱԻՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԸ:

Եւ աշխատաւոր դասակարգին ներկայացուցած այս մեծ ուժը, մարդկութեան մէջ հաւասարութեան հաստատման նոր յոյսեր ստեղծեց:

Մարդկութեան ազատարարը ըլլալ յաւակնող նոր ռահվիրաներ մէջտեղ ելան:

Եւ ամէնէն տարօրինակը այն է, որ այս հաւասարութեան ռահվիրաները, բոլորովին հակառակ էին, և նոյնիսկ թշնամի էին ձեռով մը, համայնավարութեան քարոզիչ Զրիստոսին և Զրիստոնէական Եկեղեցիին:

Թէեւ, այս նոր համայնավարներուն ըսածը այն էր, որ՝ «Կրօնը ժողովուրդներուն OPIUM-ն է»:

Բայց, ուշադրութիւն՝ կրօնը ժողովուրդներուն OPIUM-ն է ըսողը հրեայ մըն էր՝ Զարլ Մարքս անունով, որ չնկատեց (իսկապէ՞ս) քրիստոնէութեան վարդապետութեան ընկերվարական էութիւնը:

Շատերու կողմէ իր գրած «Կապիտալը» անունը կրող գիրքին պատճառաւ, նոր

դարերու մարգարէն նկատուած էր:

Բայց Զարլ Մարքս նախատեսած էր, որ համայնավարական (ընկերվարական) յեղափոխութիւնը պիտի կատարուի՝ ամենաճարտարարուեստականացած երկրի մը մէջ: Բայց այս յեղափոխութիւնը 1917-ին կատարուեցաւ Եւրոպայի ճարտարարուեստականօրէն ամէնէն յետամնաց երկրին՝ Ռուսիոյ մէջ:

Բոլորին ծանօթ է, որ ծնունդով հրեայ Զարլ Մարքս-ին Ռուսիոյ համար չնախատեսուած յեղափոխութիւնը կատարողները և կատարել տուողները, մեծ համեմատութեամբ (Այո, մեծամասնութեամբ) հրեաներն էին:

Եւ՝ Ռուսիոյ մէջ կատարուած այս 1917-ի յեղափոխութիւնը, յետոյ կրկին քանդել ուզածները հրեայ TROTSKI-ին առաջնորդութեամբ՝ կրկին հրեաներն եղան:

***

Դարերէ ի վեր տառապող մարդկութեան երազը եղող հաւասարութիւնը և խաղաղութիւնը, 1917-ի յեղափոխութենէն ետք, Ռուսիոյ մէջ պաշտպանեց և զօրացուց՝ Սթալինը:

Սթալինի դէմ կատարուած ամբաստանութիւններուն աղբիւրները՝ մեծամասնութեամբ «Թրոցքիստ»-ները և Սիոնիստ հրեաներն են:

Երբեք չէ յայտնաբերուած և չէ խօսուած «Թրոցքիստ»ներուն և դրամատերերուն Ռուսիոյ դէմ կատարած սադրանքներուն և Ռուսիան ներսէն փլցնելու համար կատարուած աշխատանքներուն իրական պատմութիւնը:

Եւ եթէ հրէական-սիոնական այս սադրանքները չգործուէին Ռուսիոյ դէմ, և Սթալին երկրին միասնականութեան և ապահովութեան համար ստիպուած չըլլար խիստ միջոցներ ձեռք առնել, կրնա՞ք երեւակայել, թէ Ռուսիան ի՞նչ աստիճան կրնար յառաջդիմել և բարգաւաճիլ:

Սթալինն էր, որ Սովետական ժողովուրդներուն մէջ ներմուծեց միասնական աշխատանքով ստեղծուած յաջողութիւններուն տուած հոգեկան գոհունակու-

“SOCRATE”-ԵԱՆ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԵՏԵԻՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԶՐՈՅՑ

Կ’ԸՍԵՆ, ԹԷ ԴՐԱՄԸ «ԳՈՅՆ» ՉՈՒՆԻ,
«ՀՈՏ» ՉՈՒՆԻ:
ՃԻՇԴ Է... ԲԱՅՑ...

ԱՍԷՆԷՆ ԿԱՐԵԻՈՐԸ -
ԴՐԱՄԸ՝ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՉՈՒՆԻ:
ՈՒՐԵՄՆ
...ԲՈԼՈՐ ԴՐԱՄԱՏԻՐԱԿԱՆ ԿԱՐՉԱԶԵԻԵՐԸ
ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԵՆ:
ԵՒ ԿԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ Է:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
[ԿՐԷՃ ՈՒԻԲԷՆԵԱՆ]

Դրամը՝ քաղաքակրթության ապօրինի զաւակն է:

Առաջին մարդիկը, «առեւտուր» չէին գիտեր:

Անոնք ալ, կենդանական ամբողջ աշխարհին արարածներուն նման, իրենց օրուան ուտելիքը հայթայթելու կ'աշխատէին և ասով կը բաւարարուէին:

Յետոյ, կեանքի պայմանները փոխուեցան:

Եւ քաղաքակրթության առաջին քայլերը նետուիլ սկսան:

Եւ անկէ շատ ետքն է, որ առեւտուրը, և անելի ուշ ալ՝ դրամը մէջտեղ ելան:

Եւ դրամին հետ խարդախութիւնը, անիրաւութիւնը և հարստութիւնը յայտնուեցան:

Եւ մարդկային տրամաբանութիւնը և իմաստութիւնը, առաջին օրերէն նկատեցին դրամին և հարստութեան վնասները:

Եւ բոլոր քաղաքակրթութիւններուն մէջ, իմաստուններ գտնուեցան որոնք դրամին պատճառած «հիւանդութիւնը» դարմանել ուզեցին:

Մանաւանդ՝ հին Յունաստանի փիլիսոփաները, շատ մը տեսութիւններ մէջտեղ նետեցին:

Այս փիլիսոփաներէն ամէնէն յատկանշականը՝ Յոյն փիլիսոփայ PLATON-ի (Պլատոն-Ք. ա. 4-դար) տեսութիւնն է:

Պլատոնը, իր նախատեսած «Պետութեան» մէջ՝ անձնական «ունեւորութիւնը», սեփականատիրութիւնը բոլորովին ջնջած է:

Եւ ամէն ինչք «հաւաքականութեան» կը պատկանի –ըսած է:

Պլատոնն է՝ առաջին նախնական համայնավարութեան հիմերը նետողը:

Բոլոր կրօնները «Դրամ»ին վնասներուն մասին արտայայտուած են, և իրենց դրած օրէնքներով, դրամին պատճառած վնասներուն արգելք ուզած են ըլլալ:

Մանաւանդ քրիստոնէական կրօնը՝ դրամին իշխանութեան դէմ ճակատ յարդարած էր:

Քրիստոսին՝ հարուստ երիտասարդի մը հետ ունեցած խօսակցութիւնը, շատ բնորոշիչ է.

Հարուստ երիտասարդ մը օր մը, Քրիստոսին կը հարցնէ՝

«ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԻ ԸԼԼԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՆՉ ՊԷՏՔ Է ԸՆԵՄ»:

Քրիստոս կը պատասխանէ.

«ԱՄԲՈՂՁ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԴ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ԲԱԺՆԷ ԵՒ ԵՏԵԻԷՍ ԵԿՈՒՐ»:

Բայց հարուստ երիտասարդը, իր հարստութիւնը կորսնցնել չ'ուզեր, և կը հեռանայ Քրիստոսի քովէն:

Քրիստոսի այս պատմութեան մէջ, մարդ արարածին հարստութեան և դրամին ի՛նչ աստիճան փարած ըլլալը, և մարդուն համար «Դրամ»ին ներկայացուցած առաւելութիւններէն հրաժարելուն ի՛նչ աստիճան դժուար ըլլալը, շատ յստակօրէն կը տեսնուի:

***

Քրիստոս էտք՝ առաջին դարերուն ստեղծուած քրիստոնէական գաղտնի համայնքները, իրա՛ն համայնավարութեան սկզբունքերու վրայ հիմնուած էին:

Բայց, Աւետարանի մէջ նշուած պատմութիւններուն մէջ ալ կը տեսնուի, որ այս՝ քրիստոնէայ համայնքներուն մէջ ապրողներն անգամ, դրամին և ունեւորութեան հմայքէն բոլորովին չէին կրցած ձերբազատուիլ:

Եւ շատ մը քրիստոնէաներ, հակառակ իրենց՝ Քրիստոսի Վարդապետութեան հանդէպ ունեցած խոր հաւատքին և Քրիստոսի «Հարուստը դրախտին դռնէն ներս չի կրնար մտնել» ըսելուն, փորձեցին իրենց ունեցած հարստութիւնը պահել:

Եւ այս առաջին քրիստոնէայ համայնքներուն վարիչները, Քրիստոսին՝ հարըստութեան դէմ կատարած յորդորներուն հաւատարիմ մնալու համար, ստիպուեցան հարստութեան մարմաջէն տարուող քրիստոնէաները ծանր պատիժներու, նոյնիսկ մահուան դատապարտել:

Բայց ոչ մէկ պատիժ, և նոյնիսկ Քրիստոսի «հարուստը՝ դժոխք կ'երթայ» պատգամը արգելք չեղան՝ մարդոց մէջ ձեւով մը «երկրորդ բնութիւն» դարձած հարստութեան ձգտումին ու մարմաջին:

Եւ ժամանակը շատ բան փոխեց:

Եւ քրիստոնէական կրօնին առաջնորդները իրենք ալ, ժամանակին ու պայմաններուն յարմարեցան և գործակցեցան տեղւոյն պետական իշխանութիւններուն հետ, և բոլորովին հեռացան Քրիստոսի սկզբունքներէն, և իրենք ալ ենթարկուեցան հարստութեան հոսանքին և հոգեպէս դատարկուելու ճամբուն մէջ մտան:

Եւ քրիստոնէայ եկեղեցին, ընդհանուր առմամբ վերածուեցաւ, պարզապէս աւանդական ծեսերը շարունակող, սովորամոլ դերասաններու միութեան մը:

Բնականաբար, այս՝ հոգիով տկարացած քրիստոնէայ Մայր Եկեղեցին ենթարկուեցաւ, «իբր թէ» Քրիստոսի իսկական հաւատքը քարոզող շատ մը հերետիկոսներու յարձակումներուն:

Եւ Քրիստոսի եկեղեցին բաժան բաժան եղաւ, ու շատ բան կորսնցուց իր հոգեկան հարստութենէն:

Եւ Քրիստոսի հարստութեան դէմ ըրած քարոզներն ու տուած յորդորները, բոլորովին մոռցուեցան:

Եւ հոգեպէս աղքատացած «Քրիստոսի Մայր Եկեղեցին» վերածուեցաւ աշխարհի ամենահարուստ հաստատութեան:

***

Եւ դարեր անցան:

Եւ բռնակալ հարուստ թագաւորներու իշխանութեան ենթարկուած աշխարհին մէջ, հարուստը աւելի հարուստի, և աղքատը աւելի աղքատի վերածուեցաւ:

Եւ Քրիստոսին՝ հարստութեան վնասներուն մասին տուած քարոզները և «Երանի աղքատներուն» ըսելով, տկարներուն ի նպաստ կատարած խոստումները, բոլորովին մոռցուեցան:

Եւ այս իրավիճակը տեսեց մինչեւ Ճարտարարուեստականացումին ամէնէն ծաղկեալ շրջանը հանդիսացող՝ 19-րդ դարու վերջաւորութիւնը:

Բայց, ճարտարարուեստին յառաջացումովը, նոր դասակարգ մը ստեղծուած էր-

ԱՇԽԱՏԱԻՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԸ:

Եւ աշխատաւոր դասակարգին ներկայացուցած այս մեծ ուժը, մարդկութեան մէջ հաւասարութեան հաստատման նոր յոյսեր ստեղծեց:

Մարդկութեան ազատարարը ըլլալ յաւակնող նոր ռահվիրաներ մէջտեղ ելան:

Եւ ամէնէն տարօրինակը այն է, որ այս հաւասարութեան ռահվիրաները, բոլորովին հակառակ էին, և նոյնիսկ թշնամի էին ձեւով մը, համայնավարութեան քարոզիչ Զրիստոսին և Զրիստոնէական Եկեղեցիին:

Թէեւ, այս նոր համայնավարներուն ըսածը այն էր, որ՝ «Կրօնը ժողովուրդներուն OPIUM-ն է»:

Բայց, ուշադրութիւն՝ կրօնը ժողովուրդներուն OPIUM-ն է ըսողը հրեայ մըն էր՝ Զարլ Մարքս անունով, որ չնկատեց իսկապէ՞ս՝ քրիստոնէութեան վարդապետութեան ընկերվարական էութիւնը:

Շատերու կողմէ իր գրած «Կապիտալը» անունը կրող գիրքին պատճառաւ, նոր

դարերու մարգարէն նկատուած էր:

Բայց Զարլ Մարքս նախատեսած էր, որ համայնավարական ընկերվարական) յեղափոխութիւնը պիտի կատարուի՝ ամենաճարտարարուեստականացած երկրի մը մէջ: Բայց այս յեղափոխութիւնը 1917-ին կատարուեցաւ Եւրոպայի ճարտարարուեստականօրէն ամէնէն յետամնաց երկրին՝ Ռուսիոյ մէջ:

Բոլորին ծանօթ է, որ ծնունդով հրեայ Զարլ Մարքս-ին Ռուսիոյ համար չնախատեսուած յեղափոխութիւնը կատարողները և կատարել տուողները, մեծ համեմատութեամբ (Այո, մեծամասնութեամբ) հրեաներն էին:

Եւ՝ Ռուսիոյ մէջ կատարուած այս 1917-ի յեղափոխութիւնը, յետոյ կրկին քանդել ուզածները հրեայ TROTSKI-ին առաջնորդութեամբ՝ կրկին հրեաներն եղան:

***

Դարերէ ի վեր տառապող մարդկութեան երազը եղող հաւասարութիւնը և խաղաղութիւնը, 1917-ի յեղափոխութենէն ետք, Ռուսիոյ մէջ պաշտպանեց և զօրացուց՝ Սթալինը:

Սթալինի դէմ կատարուած ամբաստանութիւններուն աղբիւրները՝ մեծամասնութեամբ «Թրոցքիստ»-ները և Սիոնիստ հրեաներն են:

Երբեք չէ յայտնաբերուած և չէ խօսուած «Թրոցքիստ»ներուն և դրամատէրերուն Ռուսիոյ դէմ կատարած սադրանքներուն և Ռուսիան ներսէն փլցնելու համար կատարուած աշխատանքներուն իրական պատմութիւնը:

Եւ եթէ հրեական-սիոնական այս սադրանքները չգործուէին Ռուսիոյ դէմ, և Սթալին երկրին միասնականութեան և ապահովութեան համար ստիպուած չըլլար խիստ միջոցներ ձեռք առնել, կրնա՞ք երեւակայել, թէ Ռուսիան ի՞նչ աստիճան կրնար յառաջդիմել և բարգաւաճիլ:

Սթալինն էր, որ Սովետական ժողովուրդներուն մէջ ներմուծեց միասնական աշխատանքով ստեղծուած յաջողութիւններուն տուած հոգեկան գոհունակութիւնը, որուն շնորհիւ Սովետական Միութեան մէջ հրաշքի համազօր յառաջդիմութիւններ կատարուեցան:

Սթալինն էր, որ իր ամրապնդած «հաւասարութեան» վարչաձեւով, Ս. Միութեան մէջ ամէն մէկ ժողովուրդին առանձնապէս իր մշակոյթը և իր երկրին կեանքի մակարդակը բարձրացնելու կարելիութիւնը ստեղծեց:

Եւ Ս. Միութեան ժողովուրդներուն եղբայրական հոգեվիճակը և «Սովետական» քաղաքացի ըլլալու հպարտութիւնը, այս ժողովուրդները վերածեցին միացեալ ուժի: Եւ ասով պարտութեան մատնուեցաւ նախայարձակ ու ամերիկացի Ֆաշիզմը: Եւ քսան միլիոն գոհ տուաւ Ս.Մ.ը: Ոչ մէկ ժողովուրդ, եթէ իր վարչաձեւէն գոհ չըլլայ, յանուն անոր չի՛ պատերազմիր և չի՛ գոհուիր:

Ս. Միութեան 1945-թ.ին Նացի Գերմանիոյ դէմ տարած յաղթանակը՝ մեծագոյն ապացոյցն է Սթալինի վարած քաղաքականութեան արդար և ճիշդ ըլլալուն:

Եւ մենք կը հաւատանք, որ բոլոր հայրենասէր և խղճամիտ հայերը կրնան վկայել, որ Հայաստանը Սովետական վարչաձեւին հովանիին ներքեւ է, որ իր իսկական ոսկեդարը ապրեցաւ:

***

Մենք 1978-թ.ին, այցելեցինք Հայաստան: Եւ հպարտութիւն զգացինք մեր բարգաւաճ հայրենիքը տեսնելով:

Բայց այդ տարիներուն, արդէն տեսնուիլ սկսած էր ժողովուրդին մէջ, Արեւմտեան պետութիւններուն Ս. Միութեան դէմ կատարած քարոզչութիւններուն առաջին ազդեցութիւնները:

«Արմենիա» պանդոկին մէջ սպասարկողները, պանդոկին կարգ մը թերութիւններուն մասին մեր կատարած ակնարկութիւններուն սապէս կը պատասխանէին.

«Ինձի ի՞նչ, պանդոկը իմա չէ որ...»:

Շատ տարօրինակ է՝ Սովետական վարչաձեւի շրջանին ժողովուրդին ունեցած այս մտածելակերպը, որ համայնավար վարչաձեւին իր աշխատաւորին հանդէպ ունեցած բարեացակամ կեցուածքին հետեւանքն է – կը խորհինք:

Այսօր, նոյն այդ «Արմենիա» պանդոկին մէջ աշխատող մը կրնա՞յ նոյն ձեւով պատասխանել թերի մը մատնանշող յաճախորդի դիտողութեան: Եւ ընկերվարական վարչաձեւի տարիներու իր շփացած, անփոյթ կեցուածքը այստեղ կրնա՞յ ցուցնել, հիմա որ Պանդոկին տերը կրկին ինքը չէ: Ասոր պատասխանը բացարձակապէս Ո՛չ է:

Որովհետեւ աշխատաւորը, եթէ շփացածի մը բնորոշ այս պատասխանը տայ, մէկ ժամ ետք, «փաթօն»ը զինքը գործէ արձակելով դուրս կը շարտէ:

Այս կեցուածքին մէջ փնտռել պէտք է՝ Սովետական Ընկերվարութեան (այդքան վիթխարի յառաջընթացէ ետք) անյաջողութիւնը և... Դրամատիրութեան յաջողութիւնը:

***

1991-էն ի վեր այսօր, այլեւս գոյութիւն չունի Սովետական Միութիւնը:

Եւ այսօր Ռուսիոյ մէջ հաստատուած է, իբր թէ, ժողովրդավար-ազատական վարչաձեւ մը:

Եւ 1991-էն ի վեր Թուրքոյ-ներու, Բուլկից-ներու, Տոստոնեսկի-ներու երկրէն՝ Ռուսիայէն ոչ մէկ մշակութային նորահրաշ, կարեւոր ստեղծագործութեան մը լուրը կը հասնի Արեւմտեան աշխարհ:

Ռուսիոյ պէս մշակոյթի տիտան երկրէ մը, այսօր ո՛չ մէկ տեղեկութիւն ունինք:

(→ էջ 3)

“SOCRATE”-ԵԱՆ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԵՏԵՒՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԶՐՈՅՑ... (Ժար էջ 2-էն)

Բացարձակ լուծեան քօղ մը կայ՝ Ռուսիոյ մշակոյթը ծածկող: Աւելի ճիշդ՝ «երկաթեայ վարագոյրին փլուզումէն յետոյ», ուրիշ «երկաթեայ վարագոյրով» մը ծածկուած է Ռուսիան:

Սիոնիստական ծանօթ գրաքննութիւնը դրուած է Ռուսիոյ վրայ: Նպատակը՝ Ռուսիան բոլորովին կործանել է: Եւ Ռուսիան այս ընթացքով, դանդաղ մահուան կը դատապարտուի որ կործանի [Չտա՛յ Աստուած]:

Մասնագէտներուն տուած տեղեկութիւններուն համաձայն, Ռուսիոյ մէջ այսօր, PETROL-էն ուրիշ [այսօր Petrol-ն ալ հրեաներուն ձեռքն է], ոչ մէկ արտադրութիւն կայ արտածելի:

Այսինքն՝ Սովետական Միութեան հսկայ ճարտարարուեստը, գրեթէ մահուան դատապարտած են, Liberal մրցակցութեան [ազատ շուկայականի] պատճառաւ:

Բայց ամէնէն կարելորդ՝ Ռուսիոյ ժողովուրդին բնական աճին շատ մտահոգիչ համեմատութիւնն է: Ռուսիոյ մէջ բնակչութեան թիւը ոչ թէ կը բարձրանայ, այլ՝ կը նուազի, ամէն տարի -1 % համեմատութեամբ:

Եւ մասնագէտները կը վկայեն, որ 50 տարի յետոյ, Ռուսիոյ բնակչութիւնը հազիւ 100 միլիոն պիտի հաշուէ: Փոխարէն՝ Ռուսիոյ շուրջ գտնուող Թուրքիոյ բնակչութեան ունենալիք աճին համեմատութիւնը նշենք՝ Թուրքիա = + 2,1% [2050-ին կը դառնայ 120 միլիոն-թուրք]:

Բնակչութեան նուազումի այս երեւոյթը միայն Ռուսիոյ յատուկ չէ: Բոլոր Եւրոպական երկիրներուն մէջ, պարագան նոյնն է գրեթէ: Այսպէս՝ Ֆրանսա = +0,5%, Անգլիա = +0,3 %, Իտալիա = +0,1 %, Չուիցերիա = +0,6 %:

Եւրոպական երկիրներուն աճման համեմատական թիւը, Ռուսիոյ ունեցածէն աւելի է կը կարծուի... մինչդեռ, իրականութեան մէջ, այս տարբերութիւնը շատ երկիրներէ Եւրոպա ներխուժող Իսլամներուն պատճառաւ է:

Եւ հիմա ալ, կարգ մը Իսլամ երկիրներու բնակչութեան բնական աճին ցուցանիշները տալու ջանանք: Սաուտի Արաբիա = + 2,8 %, Փաքիստան = + 2,6 %, Եգիպտոս = + 2,2 %, Մալզիա = + 2,4 %:

Այս թուանշաններուն իմաստը, անոնցմէ հետեւող եզրակացութիւնը այն է՝ որ Եւրոպական երկիրներուն [ներառեալ Ռուսիան] բնակչութեան թիւը, քանի մը տասնեակ տարիներ յետոյ, պիտի նուազի:

Եւ ասոր փոխարէն՝ Իսլամական երկիրներուն բնակչութեան թիւը՝ 100% պիտի աւելնայ:

1915-թ.ին Հայ Ազգը, թուրքերուն կատարած ցեղասպանութեամբ, բնաջնջուեցա՛ւ:

Իսկ Եւրոպական ազգերը՝ քանի մը տասնեակ տարիներ յետոյ, առանց ցեղասպանութեան ենթարկուելու, պիտի բնաջնջուին՝ իսլամներուն Եւրոպա ներխուժումովը:

Այս թուանշաններուն իմաստը, անոնցմէ հետեւող եզրակացութիւնը այն է՝ որ Եւրոպական երկիրներուն [ներառեալ Ռուսիան] բնակչութեան թիւը, քանի մը տասնեակ տարիներ յետոյ, պիտի նուազի:

Եւ ասոր փոխարէն՝ Իսլամական երկիրներուն բնակչութեան թիւը՝ 100% պիտի աւելնայ:

1915-թ.ին Հայ Ազգը, թուրքերուն կատարած ցեղասպանութեամբ, բնաջնջուեցա՛ւ:

Իսկ Եւրոպական ազգերը՝ քանի մը տասնեակ տարիներ յետոյ, առանց ցեղասպանութեան ենթարկուելու, պիտի նաջնջուին՝ իսլամներուն Եւրոպա ներխուժումովը:

Այստեղ կը հրատարակենք 2 նկարներ՝

- 1.- Սեւամորթ երիտասրդ մը՝ որ սպիտակամորթ աղջկայ մը գրկած է:
- 2.- Եւրոպայի ամէնէն ծանօթ երգիչներէն՝ ELTON JOHN-ը եւ իր ապագայ ամուսինը՝ DAVID-ը [երկու այրեր]: Ժողովրդային Չինաստանի հիմնադիր Մաօ Չէ Թուն ըսած է... «Երբեմն նկար մը՝ բազմահազար էջնոց գիրքէ ը աւելի իմաստալից է»: Ուստի մենք ալ կը հաւատանք, որ այս երկու նկարները իրապէս՝ Եւրոպական ազգերուն դանդաղ մահուան ենթարկուելուն պատճառները բացատրող ամէնէն համոզիչ ապացոյցներն են:

ԿԸ ԿՐԱՊԱՐԱԿԵՆՔ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ [ԻՐԻ ԹԷ] ՉԳԻՏՑԱԾ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
«ՊԻՐ ԼԱՅՁԱ - Ի ԹԷԱՅՈՒՐ»
[ՄԷԿ ԱԿՆԹԱՐԹԻ ՅԱՊԱՂՈՒՄ]

Յարգելի երիտասարդ թուրքեր [Չըլլա՛յ, որ կարծէք, թէ ժէօն թուրքեր ըսել կ'ուզենք]:
 Թուրք մեծ բանաստեղծ Թեվֆիք Ֆիքրէթ-ին 1905-թ.ին գրած «Պիր Լահզա-ի Թէահուր» [Մէկ
 Ակնթարթի Յապաղում] բանաստեղծութիւնը գիտէ՞ք արդեօք:

Այս բանաստեղծութեան վերնագիրը եղող «Մէկ Ակնթարթի Յապաղում»-ով Թեվֆիք Ֆիքրէթ-ը,
 ի՞նչ յապաղման մասին կ'արտայայտուի, գիտէ՞ք արդեօք:

Եթէ չէք գիտեր, մենք ըսենք:

1905-թ.ին հայ ֆետայիները, Կարմիր Սուլթան Ապտիլհամիտէն վրէժ լուծելու համար, անոր
 դէմ մահափորձ մը պատրաստած էին:

Ինչո՞ւ:

Որովհետեւ, Ապտիլհամիտը, 1894-1896տարիներուն, Արեւմտեան Հայաստանի մէջ, [Այսօր
 քիւրտերուն քիւրտիստան ըսած և ձեր ալ Արեւելեան Անթոլիա որակած հայկական Նահանգ-
 ներուն մէջ], պատմութեան ծանօթ թուականներէն իվեր, այդ հողերուն վրայ բնակող հայերը՝
 ազգովին մաքրագործած էր:

Ապտիլհամիտ, Իրաքէն բերել տուած քիւրտերով, «Համիտիէ-ի զօրագունդեր» կազմած էր:
 Եւ այդ զօրագունդերը՝ Ապտիլհամիտին տուած հրահանգով, պատիկ-մեծ չնայած՝ բոլոր հայերը
 սուրէ անցուցած էին:

Եւ Ապտիլհամիտին «Կարմիր Սուլթան» մակդիրը՝ իր հայոց մաքրագործման առաջնակարգ
 պատասխանատուն ըլլալուն համար տրուած էր...

...1900-թ.ներուն Ապտիլհամիտէն գոհ չեղող հրեաները՝ Սելանիկի մէջ «ժէօն թուրքեր»
 [երիտասարդ թուրքեր] կազմակերպութիւնը հիմնեցին:

Նպատակնին՝ Ապտիլհամիտը գահէն վար առնել էր:

Եւ Եւրոպայի մէջ, հայկական կազմակերպութիւնները «ժէօն թուրքերուն» հետ, գործակցու-
 թեան մէջ էին:

Եւ Ջուիցերիոյ ժընեւ քաղաքին մէջ կատարուած ժողովներու ընթացքին, «ժէօն թուրքեր»ը,
 հրեաները, դաւանափոխ հրեաները և հայերը՝ Ապտիլհամիտէն ինչպէս կրնան ձերբազատուիլ
 ըսելով կը խորհրդակցէին...

...Եւ Սօֆիայի մէջ, հրեաներուն աջակցութեամբ, հայերը ռումբերով լեցուած կառք մը պատ-
 րաստեցին:

Եւ հայ ֆետայիները՝ այս կառքը Պոլիս տարին:

Մրագիրը հետեւեալ ձեւով էր՝

1905-թ.ին Ապտիլհամիտ, «Եըլտըզ»ի պալատէն ելլելով դէպի Ուրքաթ օրուան կրօնական
 արարողութեան գացած միջոցին, ռումբով լեցուն կառքը պիտի պայթեցնէին...:

Եւ հայերը, ժէօն թուրքերը, հրեաները և բոլոր օսմանեան ժողովուրդները, Կարմիր Սուլթան
 Ապտիլհամիտէն պիտի փրկուէին:

Բայց, ռումբերով լեցուն կառքը, Ապտիլհամիտի անցնելէն քիչ յետո՛յ պայթեցաւ, և Ապտիլ
 Համիտ ազատեցաւ, չմեռա՛ւ:

Եւ Օսմանեան պետութեան մէջ ապրող ազատատենչ ժողովուրդները, սուգի մատուցեցան:

Ահա, Թեվֆիք Ֆիքրէթին [Մէկ Ակնթարթի Յապաղում] բանաստեղծութիւնը՝ որ Կարմիր Սուլ-
 թան Ապտիլհամիտին մէկ ակնթարթի յապաղումով մահէն ազատուելուն պատճառած խոր ափ-
 սոսանքով և ընդվզման զգացումներով գրուած է

Ա
ս
ո
ւ
ն
է
ն
ի
ո
ր
է
Շ

Ս
1
2
Ճ
Ը
Է

TÜRKLERİN (SÖZ DE) BILMEDİKLERİ GERÇEKLERİ AÇIKLIYORUZ

“BİR LAHZA-I TEAHHUR”

(BİR ANLIK GECİKME)

SAYIN GENÇ TÜRKLER:

(SAKIN JÖN TÜRKLER DEMEK İSTİYORUZ ZANNETMEYİN)

BÜYÜK TÜRK SAIRI TEVFIK FIKRET-İN 1905-DE YAZDIĞI “BİR LAHZA-I TEAHHUR” SIIRINI BİLİRMİSİNİZ?

BU SIIRIN BASLIĞI OLAN (BİR ANLIK GECİKME) İLE TEVFIK FIKRET-İN HANGİ GECİKME-DEN BAHSETTİĞİNİ BİLİRMİSİNİZ?

EGER BİLMİYORSANIZ, BİZ SÖYLYELİM.

1905-DE ERMENİ FEDAILERİ, KIZIL SULTAN ABDULHAMİD-DEN İNTİKAM ALMAK İÇİN ONA KARŞI BİR SUIKAST DÜZENLEMİSLERDİ.

NİÇİN?

CÜNKÜ ABDULHAMİD, 1894-1896 SENELERİNDE BATTI ERMENİSTANDA, (BUGÜN KÜRT-LERİN KÜRDİSTAN DEDİĞİ) SİZİN DE DOĞU ANADOLU DEDİĞİNİZ ERMENİ VİLAYETLERİNDE, TARİHİN BİLİNDİĞİ DEVİRLERDEN BERİ, O TOPRAKLARDA YASIYAN ERMENİLERİ, ETNİK TEMİZLEMeye UGRATMISTI.

ABDULHAMİD, İRAKTAN GETİRTDİĞİ KÜRTLERDEN KURDUGU “HAMİDİYE ALAYLARINA VERDİĞİ EMİRLE, BÜYÜK KÜÇÜK DEMEDEN BÜTÜN ERMENİLERİ KİLİCTAN GECİRTMİSTİ.

VE ABDULHAMİDE “KIZIL SULTAN” LAKABI, ERMENİ ETNİK TEMİZLEMESİNİN BAS SUÇLUSU OLDUGU İÇİN VERİLMİSTİ...

...1900 - SENELERİNDE ABDULHAMİD-DEN MEMNUN OLMİYAN YAHUDİLER, SELANİKTE “JÖN TÜRKLER” TESKİLATINI KURDULAR.

GAYELERİ ABDULHAMİDİ TAHTTAN ASAĞI İNDİRMEK İDİ.

VE AVRUPADA, ERMENİ TESKİLATLARI JÖN TÜRKLER-İLE İSBİRLİĞİ YAPIYORLARDI.

İSVİCREDE CENEURE SEHRİNDE YAPILAN TOPLANTILARDA, JÖN TÜRKLER, YAHUDİLER, DÖNME YAHUDİLER, VE ERMENİLER ABDULHAMİD-DEN NASIL KURTULACAKLARINI GÖRÜŞÜYORLARDI...

...VE SOFYADA YAHUDİLERİN ARAGİLİĞİ İLE ERMENİLER, BONBALARLA DOLU BİR FAYTON JAZİRLADILAR.

VE ERMENİ FEDAILERİ BU FAYTONU İSTANBULA GÖTÜRDÜLER.

PROGRAM SÖYLE İDİ.

1905-DE ABDULHAMİD YILDIZ SARAYINDAN CUMA - NAMAZINA GİDERKEN, BONBALARLA DOLU FAYTON PATLATILACAK İDİ.

VE ERMENİLER, JÖN TÜRKLER, YAHUDİLER VE BÜTÜN OSMANLI HALKLARI, KIZIL SULTAN ABDULHAMİD-DEN KURTULACAKLARDI.

FAKAT BONBALI FAYTON, ABDULHAMİD GEÇTİKTEN BİRAZ SONRA PATLADI. VE ABDULHAMİD KURTULDU, ÖLMEDİ.

VE OSMANLI DEVLETİNDE YASIYAN, HÜRRIYET SEVER HALKLAR YASA BÜRÜNDÜ.

İSTE TEVFIK FIKRETİN “BİR LAHZA-I TEAHHUR” SIIRI, KIZIL SULTAN ABDULHAMİDİN, BİR ANLIK GECİKME-DEN DOLAYI OLÜMDEN KURTULMASININ VERDİĞİ DERİN ÜZÜNTÜ VE İSYAN HİSLERİ İLE YAZILMİSTİR.

